

သတ္တမမြောက်

ကျော်အောင်စံထားဆရာတော်ကြီး

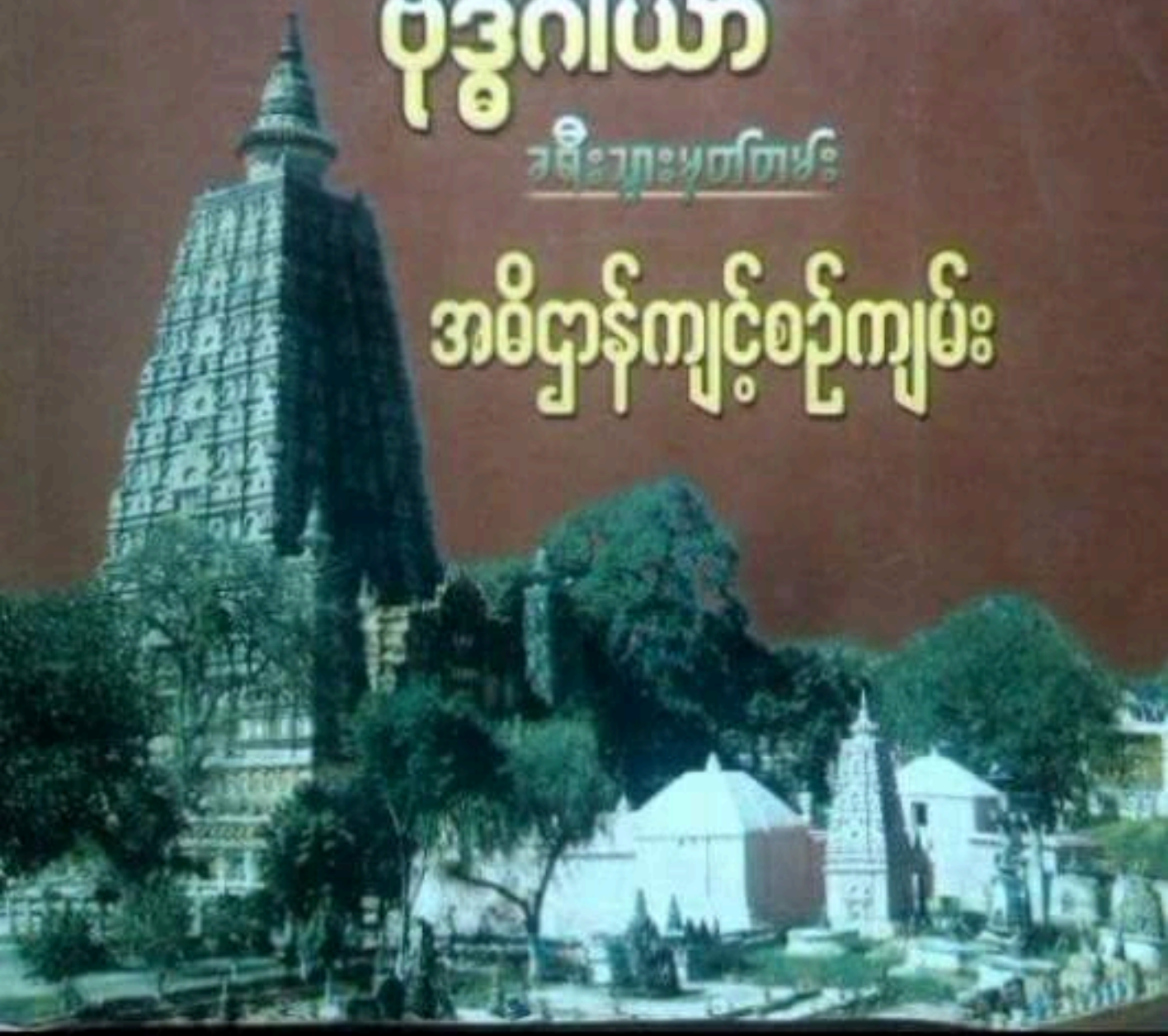
အရှင်ဝါယာမာဘိဝံသ

၏

ဗုဒ္ဓဝါယာ

ဘိဝံသပုဂံ

အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်ကျမ်း

နမောတဿ တဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပဉ္စဂုဏ် အဟံဝိဒ္ဓာမိ သဗ္ဗဒါ

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ နှစ်ဖက်မှ ပစ္စုပ္ပန်အဖွဲ့ဝင် (၉) ရက်ဝင်ပြီး၊ ၁၃၁၇ ခု၊ တန်ခူးလကွယ်နေ့ (၁၉၅၅ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်)မှ စတင်ပေးသော အကျမ်းအစည်းများဖြင့် ပြန်လည် ရထားပေးပြီး ၂၀/၅၀ ပြား ပေးရ၏။ ဝါကျွတ်သောအခါ ဗုဒ္ဓဂါယာသွားရန် ယခုကစပြီး နိမ္မိတအဖွဲ့ဝင်များရှိတာများ ဤဝါတွင်းပြီးတောင်လုပ်ထားရန် ပလ္လင်ချထား၏။ နံပါတ် (၁) အနေဖြင့် တောင် (၉) တောင်စိပ်ရန်၊ နံပါတ် (၂) အနေဖြင့် ခွေ (၉) ခွေပြီးတောင်စိပ်ရန်၊ နံပါတ် (၃) အနေဖြင့် ကြီး (၉) ကြီး စိပ်ရန်တို့ဖြစ်သည်။

တောင် (၉) တောင်တုရားများမှာ -

(၁)	တောင်မြေလောကတုရား	(စစ်ကိုင်း)
(၂)	တောင်မြင်မှန်ကင်းတုရား	(အမရ - ကျော်တောင်စံထား)
(၃)	ဝေယျာသိဒ္ဓိတုရား	(အမရ - ကျော်တောင်စံထား)
(၄)	တောင်ခြင်၊ ရှစ်ပါးတုရား	(တောင်လေးလုံးတိုက် - အမရ)
(၅)	တောင်မျှော်သောတုရား	(တောင်ကြီးရပ် - အမရ)
(၆)	တောင်ပန်းတုရား	(ဧဝေတီတိုက် - အမရ)
(၇)	တောင်မြေခွေတုရား	(ဧဝေတီတိုက် - အမရ)
(၈)	ရန်တောင်မာရ်တောင်တုရား	(အမရ - ကျော်တောင်စံထား)
(၉)	တောင်တော်မူတုရား	(မန္တလေး၊ အရှေ့မြင်)

နံပါတ် (၂) ခွေ (၉) ခွေတုရားများမှာ -

(၁)	တောင်ခွေရင်းခဲတုရား	(အမရ တောင်ကြီးရပ်)
(၂)	မြောက်ခွေရင်းခဲ	(ကပ်ကျော်စား - အမရ)
(၃)	ခွေကွန်ချာတုရား	(အ/မမြို့၊ တနင်္ဂနွေထောင့်တုရား)
(၄)	ခွေကားတုရား	(အ/မမြို့၊ အင်္ဂါထောင့်တုရား)
(၅)	ခွေလင်းပင်တုရား	(အ/မမြို့၊ ဧဝေထောင့်တုရား)
(၆)	ခွေဂူတုရား	(အ/မမြို့၊ ရာဟုထောင့်တုရား)
(၇)	ခွေစာခဲတုရား	(အ/မမြို့)
(၈)	ခွေရပ်တော်တုရား	(ခေ့၊ အမရပူရမြို့)
(၉)	ခွေစည်နံတုရား	(ပင်းယမြို့၊ တံတားဦးမြို့နယ်)

ကြီး (၉) ကြီးဘုရားများမှာ -

- (၁) ငါးထပ်ကြီးဘုရား (စစ်ကိုင်းမြို့)
- (၂) ကောင်းမှုတော်ကြီး (စစ်ကိုင်းမြို့)
- (၃) တောင်မင်းကြီးဘုရား (အမရ ဦးဝိန်တံတားအနီး)
- (၄) ကျောက်တော်ကြီးဘုရား (အမရ ဦးဝိန်တံတားအရှေ့)
- (၅) ပုထိုးတော်ကြီးဘုရား (အမရပူရမြို့)
- (၆) ရွှေဂူကြီးဘုရား (အမရပူရမြို့)
- (၇) ကြေးဘုရားကြီး (အမရ ကျော်စောဝင်စံထား)
- (၈) ဘုရားကြီး (မဟာမုနိ၊ ဓန္ဒလေး)
- (၉) တုသိုလ်တော်ကြီးဘုရား (မန္တလေး)

အထက်ပါ ဘုရား (၂၇) ဆူတို့ ပုထိုးပါတ် (၉၇၂) ပါတ်ဖြင့် ပူဇော်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြီ။ ကဆုန်လပြည် နေ့ကစတော့၏။ အဓိဋ္ဌာန်တစ်ရက်ပြီးတိုင်း၊ ပွားများအပ်သောဘာဝနာကုသိုလ်များအတိုပျားကို ပုံရွာ၊ ကလေးဝါကလေး၊ တမူး၊ ဖိုလေး၊ အင်းမိကလကတ္တား၊ ဗုဒ္ဓဝါယာဘုရားသီတင်းသုံးတော်မူခဲ့သောနေရာများရှိ တုပွဲခိုး၊ ဓူတုခိုး၊ အတာသခိုး၊ ဘုခွီရဝေမာတိကတို့ကို တွန့်ပံသွားရာလမ်းကြောင်း၊ ဖြာင့်၍ ဘေးရန်ကင်းရှင်းစေရန် အထူးအမျှဝေ၍ မေတ္တာပို့ပေး၏။ ထိုနေရာများမှာနေထိုင်ကြသည် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါတို့တို့လည်းအထူးမေတ္တာပို့ အမျှဝေပေး၏။

အောင် (၉) အောင်၊ ရွှေ (၉) ရွှေ ကြီး (၉) ကြီး ဘုရားတန်ခိုးကြီးများ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်တိုင်း (၅) ဖီးဆိုင်သာသနာပွဲထိုး၍ ဝင်၏။ အဓိဋ္ဌာန်စသောနေ့ (၁) ပွဲ၊ ပြီးသောနေ့ (၁) ပွဲ၊ တစ်ဆူတစ်ဆူလျှင် ကန်တော့ပွဲ (၂) ပွဲ၊ (၂၇) ဆူဖြစ်၍ (၅၄) ပွဲထိုးလျှ၏။ (၅)ဖီးဆိုင်ကန်တော့ပွဲ (၁)ပွဲ အစုံရှိကြ၏။

ကန်တော့ပွဲထိုးနည်းမှာ -

၎င်းဖျော (၅)ဖီး၊ ဖျန်း (၁) လုံး၊ ကွမ်း (၅)ယာ၊ ကွမ်းထဲတွင် ထုံး၊ ကွမ်းသီး၊ လေးညင်း၊ စပုံပေါ၊ ရှားသီး စသည် (၅) ဖို့ထည်၊ ရသည်၊ လက်ဖက် (၅) ထုပ်၊ လက်ဖက်ကို ဆီ-ဆားနှင့်နယ်ပြီး (၁) ခါစား အထုပ်ထုပ်ရသည်။ သစ်သီး (၅)လုံး၊ တံခွန် (၅) တိုင်း၊ ကုက္ကား (၅) တိုင်း၊ ဖယောင်း (၅) တိုင်း၊ ဖီးချစ် (၅) လုံး၊ ပန်း (၅) မျိုး၊ (၁) ဖို့တို့ (၉) ညွှန်စီ၊ ပန်းနှင့်သစ်သီးတို့မှာ ရရာဖြစ်ပါသည်။ သစ်သီး တလည်း ရရာတံခွန်၊ ကုက္ကားမှာလည်း မည်သည် အရောင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ပွဲအောက်တွင်ပိတ်မြှူခင်း၊ ဆံပန်း ပေါက်ပေါက်ကြ၊ ပွဲတင်လျှ။

ပွဲတင်လျှရန် ကန်တော့ချိုး

မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ဘုရားထပည်တော်သည် (ဘုရားထပည်တော်တို့သည်) ဘဝဘဝါ သံသရာမှ လနေ့ယခုတိုင်အောင် ထုရား၊ တရား၊ သံယာ၊ ဆရာ၊ မိဘ၊ အနန္တောအနန္တငါးပါးတို့၏ အပေါ်၌၎င်း သိကြား၊ မြဲဖွား၊ နတ်ဝေဝါ၊ နတ်ဝေဝီစာပေါင်းတို့၏ အပေါ်၌၎င်း၊ အရှင်မြတ်တို့၏ အပေါ်၌၎င်း၊ သိုးတော်တို့၏ အပေါ်၌၎င်း၊ မယ်တော်တို့၏အပေါ်၌၎င်း၊ ကိုယ်ထက်တစ်နေ့ တစ်ရက် တစ်မနက်ကြီးကြတုန်သော လူတော်စင်

အပေါင်းတို့၏ အပေါ်၌၎င်း၊ တာယကံမူတပြစ်ကြီးငယ်၊ ဝစီကံမူတပြစ်ကြီးငယ်၊ မနောကံမူတပြစ်ကြီးငယ်တို့ကို ပြစ်မှားကုသလွန်မိသည်ရှိသော် ထိုအပြစ်တို့မှပျောက်ပါစေရန် အတိုးငှား ဤ အနန္တဝွဲတော်မြတ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား သခင်အားတင်လှူပူဇော်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်တင်လှူသကဲ့သို့ သိကြား၊ ဗြဟ္မာ၊ နတ်ဒေဝါ၊ နတ်ဒေဝီ အပေါင်းတို့က၎င်း၊ အရှင်မြတ်တို့က၎င်း၊ ဘိုးတော်တို့က၎င်း၊ မယ်တော်တို့က၎င်း၊ သူတော်စင်အပေါင်း တို့က၎င်း၊ ဤနေရာ ဤငှားသို့ ကြွရောက်တော်မူကြ၍ အတ္ထုန်ပုံတို့နှင့်အတူတကွ ဤအနန္တဝွဲတော်ကို မြတ်စွာ ဘုရားသခင်အား တင်လှူပူဇော်တော်မူကြပါ။ ဤသို့တင်လှူပူဇော်ရသောအတိုးစားကြောင့် အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူဖိုး (၅) ပါး၊ ဝိပတ္တိတရားလေးပါး၊ ဗြဿနတရား (၅) ပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍ မင်္ဂတရား၊ ဖိုလ်တရား၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတရားတော်မြတ်တို့ လျှင်မြန်ဆော့စွာ ဖျက်မှောက်ပြုရပါလို၏ အရှင်ဘုရား။

မှတ်ချက်။ ။ နည်းရစေအောင်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့ လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြပါကုန်။

ဖောင်မြေလောကသိုးတော်ဦးစိုင်းအိမ်တော်ရာ ဘျောက်စေတီမှာ (၉) ရက်အဓိဋ္ဌာန် အတွင်း၊ ဘိုးဘိုး အောင်နှင့်တွေ့၍ ဗုဒ္ဓဝါယာသွားပြီး အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ဖောင်မြေဖျားယူရာတွင် အထူးထိုက် ငြီးစောင့်ရွှောက်ပေးမည် အကြောင်းပြော၍ ကျွန်ုပ်မှာ အလွန်အားတက်မိပါသည်။ ကျန် ဖောင်ရှစ်ဖောင် ဘုရားများ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်စိပ်ရာ ထူးခြားပူမတွေ့ရပေ။ သို့သော်ဘုရားတိုင်း ပုတီးစိပ် လို့ အလွန်ကောင်းပါသည်။

ရွှေ (၉) ရွှေအဓိဋ္ဌာန်ဝင်သော ဘုရားမှာ တံတားဦးမြို့နယ်၊ ပင်းယရွှေစည်းခုံဘုရား ဖြစ်ပါသည်။ ပဌမရက်အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ပြီး ကျောင်းပြန်အိပ်သောအခါ အိပ်မက်မက်သည်မှာ -

(၁၀) စတလောတ်နေရာကြီးမှာ မစင်များပြည် ခန၏။ ခြေချစရာမရှိလောတ်အောင် ဖြစ်၏။ ထိုမစင်တောကြီးမှ ကျော်ဖြတ်ပြီး တဖတ်သို့လွတ်မြောက်အောင်သွားနေရ၏။ ဘယ်နေရာ ကြည်ကြည်လောတ် ကောင်နှင့်မစင်ထွေးနေကြ၏။ မစင်ထုတလည်း တစ်နေရာတစ်နေရာတွင် မရှိဘူးဆိုလျှင် (၁) ပေထုလောတ်ရှိမည် ထင်သည်။ ထုအပါးဆုံးနေရာမှာ (၃) လက်မလောက်တော့ရှိမည် ထင်သည်။ တချို့လောတ်ကောင်ကြီးများမှာ မုန့်တီအကြီးစားလောတ်ရှိ၏။ မစင်နှင့်လောက်ကောင် ထွေးလုံးရစ်ပါတ်ဖြစ်နေကြသည်မှာ တောင်ပူစာအကြီးစား လောတ် (၁၂) ၀၀ တောင်လောက်ရှိမည်ထင်၏။ ထိုမစင်တောကြီးဖြတ်ပြီး ကိုယ်လဲမစင်များမလူးအောင်၊ မစင်များမနင်းမိအောင်သွားရသည်မှာ အလွန်ခက်ခဲလှ၏။ ထိုအခက်အခဲကိုကျော်လွန်အောင်သွားရသည်မှာ ခွေးကြီးများက၊ နပန်းကြီးများကြီး ကြက်သိမ်းများဖျမ်းကနဲဖျမ်းကနဲထတာ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နှင့်သွားရ၏။ လက်ထဲတွင်လည်း ပုတီးကိုတိုင် စိတ်ကလည်း ဂုဏ်တော်ရွတ်၊ ပုတီး (၁) လုံးချင်းစိပ်ချလာပြီး လျှောက်လာလိုက် သည်မှာနောက်ဆုံး (၁၀) တောင်လောက် နက်သော ချိုင့်ကြီးနေရာရောက်လာသည်။ သက်ပြင်းကြီးချပြီး ဘယ်လို လွတ်အောင်သွားရပါ့မလဲလို့ တစ်ဖောင့်လောက်စဉ်းစားနေ၏။ ထိုအခိုက်မစင်တောလွတ်သော တဖတ် နေရာမှ ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးရပ်နေပြီး ညာဘက်တွင်၊ နှုတ်ခမ်းဘေးတွင် လူတစ်ယောက်သွားနိုင်သော နေရာလေး ရှိတယ်အဲဒီတလျှောက်လာခဲ့ဟု ဖော်ပြောနေ၏။ ထိုဘုန်းကြီးပြောသောနေရာဆတ်မှ အလွန်ပင်ပင်ပန်းပန်း

လျှောက်လာခဲ့ရ၏။ ကျမည် တိမ်းမည်ကိုစိုးရိမ်လှ၍ အသက်ပြင်းပြင်းပင်မရွံနိုင်ဘဲ လျှောက်လာရ၏။ ရောက်ခါနီး တစ်တောင်လောက်အလိုတွင် ဘုန်းကြီးကြီးက လှမ်းဆွဲသဖြင့် လက်ဖျား ပေးလိုက်ပြီး ခုန်ကျော်လိုက်၏။ ထိုတွင် အောင်ပြီ၊ အောင်ပြီ၊ အောင်ပြီဟု ဘုန်းကြီးကြီးက အောင်သံပေး ၍ ကျွန်ုပ်ကို ခေါ်သွား၏။ တောင်ပူစာလေးပေါ် ရောက်သွား၏။ (၉) တောင်လောက်စေတီ တစ်ဆူနှင့် ညောင်ပင်ကြီးတစ်ပင်အနီးတွင် ဘုန်းကြီးကြီးကလည်း ထိုင်လိုက်ရာ ကျွန်ုပ်လည်းထိုင်၍ ဘုန်းကြီးကို ဝတ်ချကန်တော့ပြီး လက်ယာဘေးကစူးတုပ်ထိုင်နေလိုက်၏။

(ဘုန်း) - ဦးပဉ္စင်းလေးက ဒီလိုအရေးကြုံသောအခါ ဒီဂါထာ (၃) ပုဒ်ကို မပြတ်ရွတ်ပြီး ပုဒ်စိပ်သွား ရတယ်။

(၁) ဗုဒ္ဓေါစ မင်္ဂလော၊ လောကော၊ သဗ္ဗုဒ္ဓေါ ဇာပိလောကဇ္ဈေါ၊
ဗုဒ္ဓံသရဏာမာဂဗ္ဗ၊ သဗ္ဗုဒ္ဓက္ခာပ မောစယ။

(၂) ဓမ္မောစ မင်္ဂလောလောကော၊ ဂဗ္ဘိဇော၊ ဟောတိဗုဒ္ဓသော၊
ဓမ္မံသရဏာမာဂဗ္ဗ၊ သဗ္ဗုဒ္ဓက္ခာပမောစယ။

(၃) သံယောစ မင်္ဂလောလောကော၊ ဧကိဏောယျောဇ္ဈောပေါ၊
သံယံသရဏာမာဂဗ္ဗ၊ သဗ္ဗုဒ္ဓက္ခာပမောစယ။
ဒီဂါထာသုံးပုဒ်ရဲ့လား။

ဥင်း - ဝပါတယ်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်အမှတ်မထင်ဖြစ်သွားလို့ပါဘုရား။
ဘုန်း - အေးအေးအေး။ နောက်မပေနဲ့နော်၊ အရေးကြုံတိုင်းဒီဂါထာကိုသတိရပြီးအထူးအာရုံပြုပြီး ရွတ်ရတယ်။ ဒီလိုဂုဏ်မျိုးတွေက မပင်မပန်းဘဲနဲ့လွတ်မြောက်သွားနိုင်တယ်။

ဥင်း - မှန်လှပါဘုရား။ နောင်မှတ်မှတ်ရရအထူးသတိရှိပြီး ရွတ်ပါမယ်ဘုရား။
ဘုန်း - သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ဓမ္မနားရောက်သွားရင် ဖောင်ပဉ္စင်းလေးကျောင်းရောက် လိမ့်မယ်၊ သွား သွား။

ဆိုပြီး ကျွန်ုပ်ကိုခိုင်း၍ ကျွန်ုပ်လည်းဝတ်ချလိုက်၏။ ဘုန်းကြီးကြီးလည်းပျောက်သွား၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ကျွန်ုပ်ရပြီးသားဖြစ်တဲ့ ထိုဂါထာ (၃) ပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုပြီး ရွှေဆက်လျှောက်လာရာ ကျောင်း အဝါထောင့်မှ မန်းကျည်းပင်လေးအနီးသို့ ရောက်လာ၏။ ထိုအခါ နီးလာ၍ ထိုဂါထာ (၃) ပုဒ်ကို နေမှတ် လိုက်သည်။ ထိုဂါထာ (၃) ပုဒ်၏ အနက်မြန်မာပြန်ကား-

(၁) လောကော၊ လောကသုံးခွင်ဘုံသုံးပြင်၌ ဗုဒ္ဓေါ၊ သဗ္ဗာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြား သိမြင်ဘုရားရှင်သည် မင်္ဂလော၊ ကောင်းသောဩဘာမင်္ဂလာလည်းမည်၏။ လောကေ လောကသုံးခွင် ဘုံသုံးပြင်၌ သဗ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သဗ္ဗာလေး၊ ဟုသဗ္ဗကို လက်ရသိမြင် ဘုရားရှင်သည် လောကဇ္ဈေါ၊ သုံးဘုံပျော်ပါး လူအများတို့ထက်လည်း မြင့်မြတ်တော်မူပါပေ၏။ ဗုဒ္ဓံ၊ လူသုံးပါး တို့ထက် ထူးခြားလွန်စွာဘုရားရတနာကိုသရဏံ ဘေးဒါဏ်ရန်ပေါင်း ကင်းလွတ်ကြောင်း တူ၍

အာဂမ္မ၊ စိတ်မှာမှတ်သွင်းဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ ဘေးရန်ပပင်းဆင်းရဲခြင်းမှ ပမောယေ၊ ရှင်းရှင်းကျွတ်ကာ ကင်းလွတ်ရာ၏။

(၂) လောကေ၊ လောကသုံးခွင် ဘုံအပြင်၌၊ ဓမ္မော၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သုံးတန်ပိဋကတ်တရားမြတ်သည်။ မဂ်လော၊ ကောင်းသောဩဘာမဂ်လာလည်းမည်၏။ ဒုဒ္ဓသော၊ တွင်းပြင်၌ ခွဲပြင်နိုင်ခဲ့သည်။ ဝစ္ဆိဓရာ၊ အစိပွါယ်ခက်ခဲ လွန်နက်ခဲ့သည်။ ဟောတိ၊ ပြစ်၏။ ဓမ္မံ၊ ဆယ်တန်ပိုင်းမြတ် တရားမြတ်ကို သရဏံ၊ ဘေးဒဏ်ရန်ပေါင်းကင်းလွတ်ကြောင်းဟူ၍ အာဂမ္မ၊ စိတ်မှာမှတ်သွင်းဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ ဘေးရန်ပပင်းဆင်းရဲခြင်းမှ ပမောယေ၊ ရှင်းရှင်းကျွတ်ကာ ကင်းလွတ်ရာ၏။

(၃) လောကေ၊ လောကသုံးခွင်ဘုံအပြင်၌၊ သံယောမဂ္ဂမလဌာန်ရှစ်တန်ထင်ပေါ် သံဃာတော်သည် မဂ်လော၊ ကောင်းသောဩဘာမဂ်လာမည်၏။ သဒါ၊ နေ့၊ ဝေရာညဉ့်၊ ဝါ အခါ ခပ်သိမ်း ဓဠုစီပေါ၊ ဓဠုစီပါလက်ယာတောင်ကျွန်း၌ ပေါ်ထွန်းသည်။ ဝက္ခိဏေယော၊ သန်၊ ရှင်းစင်ဖြူ မြတ်သောအလှူကို ကြည်ဖြူနှစ်ချိတ်ခံယူထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ပြစ်၏။ သံယံ၊ ရှစ်တန်ပိုင်းမြတ် သံဃာတော်မြတ်ကို သရဏံ၊ ဘေးဒဏ်ရန်ပေါင်းကင်းလွတ်ကြောင်းဟူ၍ အာဂမ္မ၊ စိတ်မှာမှတ်သွင်းဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ ဘေးရန်ပပင်းဆင်းရဲခြင်းမှ ပမောယေ၊ ရှင်းရှင်းကျွတ်ကာ ကင်းလွတ်ရာ၏။

အောင် (၉) အောင်နှင့် ခန္ဓ (၉) ခန္ဓပြီးသွားပြီးလျှင် နယုန်လပြည့်မှ ကြီး (၉) ကြီးဝင်ရန်ဖြစ်၏။ ကြားကာလ ဓါတ်ကြီးလေးပါးပုတီးဆက်စိပ်နေ၏။ နယုန်လပြည့်ရန် (၁) ရက်မျှလိုသောအခါ ၊ နယုန်လပြည့်အာရုဏ်တက်အချိန်ကောင်းတွင် ကောင်းမှုတော်ကြီးဘုရားတွင်အစိဌာန်ဝင်ရန်၊ အတိတ် နေ့ညနေကစပြီး ကောင်းမှုတော်ကြီးသွား၍ အစိပ်ထား ကန်တော့ပွဲအဆင်သင့်လုပ်ထား၍ ည (၇) နာရီမှ (၁၀) နာရီတိုင်အောင် ဘုရားဂြိုဟ်ခွင်လှည့်ပြီး ပုတီးစိပ်နေ၏။ ည (၁၁) နာရီ ထိုးသောအခါ ဂြိုဟ် (၈) ခွင် ပုတီးပါတ် (၁၀၈) ပြီးသွား၏။ သုဂတောရုဏ်တော်မြတ် ဂြိုဟ်ခွင်လှည့်စိပ်၏။ ပုတီးစိပ်ပြီး အရှေ့ပုခံ အာရုဏ်ခံ တန်ဆောင်းတွင်တိုင်၏။

၁၃၀၇ ခု၊ နယုန်လပြည့် နံနက် (၂) နာရီခွဲလောက်တွင် နိုးလာ၏။ ကိုယ်လက်သန်စင်ပြီး ထန်တော့ပွဲကပ်လျှပြီး သုဂတော (၅) ချက်ဂါထာ အစိဌာန်ပုတီးဂါတ်စိပ်ရန် ပရိကံယူပြီး စိပ်တော့၏။ ဂါထာ (၆) ပါတ်ရသောအခါ အရှေ့အနောက်ဘက်ဆီမှ တုံးကြီးခေါက်သံကြားရ၏။ သုဂတော (၅) ချက် (၁၂) ပါတ်ပြီးသောအခါ အာရုဏ်တုံးခေါက်သံကြား၍ နာရီကြည့်လိုက်သည်။ နံနက် (၄) နာရီခွဲရှိနေပြီ။ ထိုင်အရိယာပုဂံမှထပြီး ကောင်းမှုတော်ကြီးဘုရား တနာရီပါတ်စိပ်ရန် အစိဌာန်ပြီးစိပ်တော့၏။ အရှေ့ပုခံကျောက်တိုင်များအတွင်းမှ အရှေ့ကနေ တောင်လှည့်ပါတ်စိပ်၏။ သုဂတော (၅) ချက် ဂါထာ ပုတီး (၁) ပါတ်ရလျှင် ကောင်းမှုတော်ကြီးဘုရား တစ်ပါတ်ပါတ်စိပ်၏။ (၃) ပါတ်အရ မြောက်ပုခံနားရောက် သောအခါ တျောက်တိုင်များအပြင်ဘက်တပ်ပြီး ကျွန်ုပ်ကို ရှိခိုး၍ မိန်းကလေးတစ်ယောက် လျှောက်ထား သည်မှာ-

တပည့်တော်မြို့ဝန်ခိုင်းစေချက်အရ ဆရာတော်တစ်ပါးကို ဖျက်ဆီးမှု လုပ်ခဲ့တဲ့အပြစ်

ကံကြောင့် သေတဲ့အခါ စိကောင်းမှုတော်ကြီးတုရားမှာ အစောင့်အဖြစ်
နေရပါတယ်တုရား။

ဥင်း - အယ်လိုဘဝဖြစ်နေရတာလည်း တကားမကြီး။
ဝ - ဝေမာတိကဘဝပါတုရား။

ဥင်း - လူ့ဘဝတုံးကနာမည်က အယ်လိုခေါ်ပါသလဲ။
ဝ - တုရားတပည့်တော်မနာမည်က ခင်မိတ်ခေါ်ပါတယ်တုရား။

ဥင်း - ယခုဘဝမှာတော့နာမည်ထူးရှိသေးသလား။
ဝ - မရှိပါတုရား။ ခင်မိတ်ခဲခေါ်ကြပါတယ်တုရား။

ဥင်း - ကောင်းမှုတော်ကြီးတုရားမှာ အယ်နားနေပါသလဲ တကားမကြီး။
ဝ - သိကြားဂူနားမှာ နေပါတယ်တုရား။ တပည့်တော်မကို သနားသဖြင့် အရှင်
တုရားပွားများအားထုတ်သော ဘာဝနာတုသိုလ်အဖို့ကို အမျှပေးဝေပါတုရား။

ဥင်း - အမျှပေးဝေပါ့မယ်။ သို့သော် တတိတစ်ခုတော့ခဲလှဆောက်တည်ရလိမ့်မယ်။
ဝ - မိန့်တော်မူပါတုရား။ တတိခဲယူရန် အသင့်ပါတုရား။

ဥင်း - ကဲတုရားအက်လှည့်ပြီး လက်အုပ်ချီ၊ ဦးပဉ္စင်းချပေးတာလိုက်ဆိုရမယ်။
ဝ - ဆိုပါ့မယ်တုရား။ ချပေးတော်မူပါတုရား။

ဥင်း - ယခုဘဝမှစ၍ ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်း၌ ရွှင်ရဟန်းမှအစ လူသူတော်စင်များပါ
မကျန် အယ်သုခိုင်းခိုင်း၊ ဥစ္စာအယ်လောက်ရရ၊ တုရားတပြည်တော်မဖျတ်တော့
ပါတုရား။ ဤကတိတည်ခဲပါလျှင် ယခုဘဝမှ တဆင့်မြင့်မြတ်သော ဘဝသို့
ရောက်ရပါလိမ့်။ မတည်ခဲပါလျှင် မတာအင်္ဂါခဲမဲ့မှ မလွတ်တန်းခဲရပါစေတုရား။

ဥင်း - ဦးပဉ္စင်းတိုင်ပေးတဲ့အချက်အလက်များကို တစ်လုံးမကျန်လိုက်ဆိုတဲ့အတွက်
တကားမကြီးအပေါ်ကျေနပ်ပါပြီ။ ထို့ကြောင့်ဦးပဉ္စင်းပြုလုပ်ပွားများရတဲ့ဘာဝနာ
တုသိုလ်များကို အမျှပေးဝေပါ၏။ အမျှ... အမျှ... အမျှ...

(၁) သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါတုရား။ ခွင့်ပြုပါတုရား။

ကျော်စောင့်သွားပြီးနောက် ကျန်ပုတီးပါတ်များကို ဆက်စိပ်၏။ နံနက် (၉) နာရီထိုးလျှင် အဓိဋ္ဌာန
ပုတီးပါတ်များ ပြီး၍ ကျောင်းကို လိုင်းကားနှင့်ပြန်ခဲ့၏။ ကောင်းမှုတော်ကြီးမှ စစ်ကိုင်းကို တစ်မတ်ပေးရ၏။
စစ်ကိုင်းမှ တောင်မြို့သို့ ပြား (၅၀) ပေးရ၏။ ကျောင်းသို့ (၁၀)နာရီတွင်ရောက်၏။ (၁၀) နာရီခွဲတွင်
နေ့ဆွမ်းစားပြီးနောက် အဓိဋ္ဌာန်ဝါတ်ကြီးလေးပါးပုတီးများဆက်စိပ်နေ၏။

နောက်နေ့များတွင် နံနက် (၅) နာရီခန့်တွင် လိုင်းကားဖြင့်လိုက်သွားပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်၏။
ကောင်းမှုတော်ကြီးတုရား (၅) ရက်မြောက်နေ့တွင် နံနက် (၆) နာရီခွဲခန့်တွင် အနောက်ဘက်ပတ်ပုတီး စိတ်နေရာ
တကားမ (၅) ယောက်ခန့် ငှက်ပျောဖီး၊ ဖရောင်းတိုင်၊ အပွေးတိုင်များဖြင့် ကျောက်ဖီးတိုင်များ အတွင်း ကန်တော့

လှူပါနုကြ၏။ ကျွန်ုပ်က ထိုကောမ (၅)ယောက်အစောကြီးရောက်လာ၍ အခြေအနေ ကိုကြည့်နေ၏။ ထိုအခိုက် အရိပ်အခြေသော ကောမကြီးက တပည့်တော် မသိဘူးလားဘုရား။ ဩ သိပြီ သိပြီ။ အစနေ့ကလား၊ ဝေါင်မိတ်မဟုတ်လား။

(မ) မှန်လှပါဘုရား။ တပည့်တော်မဝင်မိတ်ပါ။ နောက်ကပါလားကလေးမလေး၊ တွေက တပည့်တော်ရံရွှေတော်တွေပါဘုရား။ ကျေးဇူးတော်ကြောင့် မစားရ၊ မသောက်ရ၊ ငတ်တစ်လှည့်ပြတ်တလှည့်ဖြစ်နေတဲ့ ဝေမာတ်ကပြီဣာတဝတ စားရသောက်ရဝတ်ရ တုံ့မိဖွာန်နှင့် နေရဘဲ၊ ဘုမ္မစိုးတဝတဆင့်သို့ ရောက်ပါ ပြီဘုရား။ အရှင်ဘုရား၏ ကျေးဇူးတော်ကြီးစားလှပါတယ်ဘုရား။ ဘုရားတပည့် တော်မတို့ လှူဖွယ်များကို သနားသဖြင့် အလှူခံတော်ပူပါဘုရား။

ထုလျှောက်၍ ကျွန်ုပ်အလှူခံပြီးအမျှပေးဝေလိုက်၏။ ဝင်မိတ်တို့ အဖွဲ့လည်းပြန်သွားကြ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ပုတီးဆက်စိပ်၏။ နံနက် (၉)နာရီ (၁၀)တွင် ပုတီးပါတ်ပြီး၍ ကျောင်းသို့လှိုင်းကားဖြင့် ပြန်လာခဲ့၏။ (၉)ကြိမ်မြောက် နယုန်လပြည့်ကျော် (၈) ရက်နေ့တွင် ညနေ (၄) နာရီခန့် လှိုင်းကားစီးသွား၍ ဘုရားသို့ (၅) နာရီခန့်တွင် ရောက်၏။ ဝွဲပြင်ပြီး ကပ်လှူရန် သုဝတော (၅)မျက် အဓိဋ္ဌာန်စိပ်တော့၏။ ည (၈) နာရီ လောက်ရောက်လျှင် အားလုံးတိတ်ဆိတ်သွား၏။ ဥပသကာအစောင့်များလည်း အသံမကြားရတော့၊ ဘုရားမှာ လူမရှိတော့။ ထိုင်အရိယာပုတ်မှ လမ်းလျှောက်စိပ်ရန်ထပြီး ဘုရားကြီးကို ပါတ်ပြီးစိပ်နေ၏။ ည (၁၀) နာရီခွဲတွင် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးပါတ်ပြီးသဖြင့် ကန်တော့၍ မေတ္တာပို့ အမျှပေးလိုက်သည်။ သာဓုခေါ်သော အသံများသည် ပဲ့ထင်ထပ်သွားသည်ဟုထင်ရသည်။ အရှေ့ပုခ်အာရုံခံတွင် တိပ်လိုက်၏။ နံနက် (၂) နာရီတွင်နီးလာ၍ ကိုယ်လက် သန့်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်သည်။

၀၃၀၇ ခု၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၉) ရက် အင်္ဂါနေ့ (၁၉၅၅၊ ဇွန် ၀၄ ရက်) - နံနက် (၂) နာရီ (၃၀) တွင် ကောင်းမှုတော် ကြီးဘုရား အရှေ့ဖက်ပုခ်မီးထွန်းသော ကျောက်တိုင်များအတွင်း အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်၏။ သုဝတော (၅) မျက် (၃)ပါတ်ပြီးသောအခါ ထိုင်စိပ်နေသော ဝဲဘက်ယာဘတ်မှ မီးခိုးလိုအခိုးများထလာ၏။ ထိုအခိုးများကြောင့် ဝဲဘက်ယာဘတ်မှ ကျောက်တိုင်များပင် မမြင်ရတော့ချေ။ ကျွန်ုပ်လည်း အထူးသတိရှိစွာဖြင့် ပုတီးစိတ်နေ၏။ မီးခိုးလုံးများက ကျွန်ုပ်၏ဝဲမှထသွားသည်မှာ ဘုရားကြီးပါတ်လည် မီးခိုးလုံးများဖြင့် လွှမ်းမနေမည်ထင်၏။ ပုတီးပါတ် (၄) ပါတ်ရသောအခါ ကျွန်ုပ်ဝဲယာမှ ပြေးယောဂီဝတ်များနှင့် လူကြီးတွေဘုရားကို လက်တုပ်ချီပြီး "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ" ဟု သံပြိုင်ရွတ်ဆိုနေကြ၏။ ကျွန်ုပ်ပုတီးစိပ်မမှားအောင် အတော်အာရုံစိုက်ထားရ၏။ ပုတီးပြီးသွားသောအခါ ဆုံသံရပ်သွားပြီး ယောဂီဝတ်နှင့်လူများမရှိတော့ပဲ ဘုန်းကြီးများ ပုတီးထိုင်စိပ်နေကြ၏။ ဘုရားကြီးပါတ်ပါတ်လည် ဝိုင်းပြီး စိတ်နေကြသည်ဟု ထင်ရ၏။ ကျွန်ုပ် ပုတီး (၅) ပါတ်ရသောအခါ ကျွန်ုပ်လည်း ဝဲယာမှ ဘုန်းကြီးများက ဆောင့်ကြောင့်ထိုင် လက်တုပ်ချီကြပြီး (ဣမာယဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ၊ ဗုဒ္ဓံပူဇေမိ၊ ဣမာယဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ၊ ဓမ္မပူဇေမိ၊ ဣမာယဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ သံသံပူဇေမိ) သံပြိုင်ဆိုပြီး ကန်တော့နေကြ၏။ ကန်တော့ပြီးလျှင် သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု (၃)

ကြိမ်ခေါ်ပြီးပျောက်သွား၏။ ကျွန်ုပ် သည်လည်းထိုအာရုံများမှဝင်စေတော် တထူးသတိထား၍ စိပ်နေ၏ပုတီး (၁၂) ပါတ်ရသောအခါ ကုရားပတ်ပြီး စိပ်၏ပုတီး (၂၅) ပါတ်ရဘော့ နာရီကို ကြည့်သောအခါ ဝိုင်းလမ်းနေ၏။ နံနက် (၅) နာရီ ခွဲနေပြီဖြစ်သည်။ ဆက်၍ပုတီးစိပ်ပြန်၏။ ပုတီး (၉)ပါတ်လောက်ရသောအခါ ကောင်းမှုတော်ကြီး မှန် ဈေးတန်းမှ ဈေးသည် (၁) ယောက်က ဆွမ်းစားလာပင့်၍ လိုက်သွား၏။ ဆွမ်းနှင့်ပဲပြုပ်ဆီဆမ်းပြီးကပ်၏။ စာကြော်လည်းပါ၏။ ကြက်သွန်လုံးပြီး သား (၂) ခုလောက်ပါ၏။ ခြင်္သေ့စိမ်း (၂)တောင့်လောက်လည်းပါ ၏။ ဆွမ်းစားပြီး ထလာ၏။ ကျန်ပုတီးများဆက်စိပ်၏။ နေ့ (၁၀)နာရီ (၃၀) လောက်မှ အဓိဋ္ဌာန် ပုတီးပါတ် ပြီးသွား၏။ ထိုကုသိုလ်အ ဘို့ကို ကုရားစောင့်မှစ၍ ၃၁ ဘုံသားတို့အား အမျှဝေ၊ ဗုဒ္ဓဂါယာမှ နတ်များအား အာရုံထားပြုပြီး အမျှဝေ၍ ပြန်လာခဲ့၏။ ကျောင်းကို (၁၀)နာရီခွဲခန့်တွင် ပြန်ရောက်သည်။ သက်လွတ်နေ့ဆွမ်းစား၏။ ထို့နောက် (၅) ထပ်ကြီးဘုရား၊ တောင်မင်းကြီးဘုရား၊ ကျောက်တော်ကြီးဘုရား၊ ပုထိုးတော်ကြီးဘုရား၊ ရွှေဂူကြီးဘုရား၊ ကြေးဘုရားကြီး၊ ကုသိုလ်တော်ဘုရားကြီးတို့ကို အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ပြီး နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဘုရားကြီးဝင်၏။ မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးကိုဝင်သောအခါ ကျောင်းမှ အာရုံပြုပြီး ခြေလျှင်ကြွသွား၏။ နံနက် (၅) နာရီခန့်တွင် သွားလျှင် (၆)နာရီခန့် ခေတ်၏။ ကြီး (၈) ကြီးအဓိဋ္ဌာန်များ ဝင်ပြီး၍ ကြီး (၉) ကြီးမြောက်ဘုရားကြီးသို့ဝင်ရန် ကျွန်ုပ်ပွေးနေ့ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ကို စောင့်သည်။

၁၃၀၇ ခု၊ တော်သလင်းလဆန်း (၅)ရက်(၁၉၅၅) မတ်တင်ဘာ ၂၅ ရက်- ဗုဒ္ဓဟူးနေ့နံနက် (၄) နာရီ (၄၅) မိနစ်ခန့်တွင် ကျောင်းမှ စတင်ထွက်၍ အမရပူရ ပိန်းတန်းတုတာမှ ခြေလျှင်လာ၏။ ဓန္တလေးရှမ်းစူးတုတာ အနောက်မှ ဆင်းပြီးဘုရားကြီး အရှေ့မှန်ဘက်သွားသည်။ အသွားတွင်သုဂတော (၅) ချက် ပုတီးစိပ်ပြီးလာသည်။ (၇) ပါတ်ရသောအခါ ဘုရားကြီးအရှေ့မှန်ဘက်လာသည်။ ဘုရားကြီး ဂန္ဓိကုဋ်ဟိုက်အတွင်း တနင်္ဂနွေ ထောင့်တွင် ထိုင်၍ ပုတီးစိပ်၏။ ပရိကံယုပြီးထိုင်စိပ်၏။ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးပြီးသောအခါနာရီကြည့်လိုက်၏။ နံနက် (၈) နာရီ (၃၀)မိနစ်ခွဲနေပြီဖြစ်သည်။ ဘုရားကန်တော့ပြီး ပရိတ်များ ဂါထာမန္တာန်များရွတ်ပြီး မေတ္တာပို့အမျှပေ၏။ ပြီးလျှင်ဝတ်ချပြီး ဂန္ဓိကုဋ်ဟိုက် မာတွင်းမှ ဘုရားကြီးအာရုံခံ ကျောင်းငော်ကြီးအတွင်း ထွက် လာခဲ့၏။ ရုပ်ရည်သန့်သန့်နှင့်စကော (၂)ယောက်က နေ့ဆွမ်းဘုရားတပည့်တော်တို့ကပ်လျှာပါရစေ ဘုရားဟုလျှောက်၍ တကာများပင့်သွားရာ လိုက်သွား၏။ အရှေ့မှန် အထွက် တရုတ်ဆိုင်တွင်တပ်၏။ သက်လွတ်ဟင်းများဖြင့်ကပ်၏။ ဆွမ်းဘုန်းပေးပြီးသောအခါ ဝိဝတ္ထုက ယခု လမ်းစရိတ်ပါဘုရား ဟု (၁၀) ကျပ်လျှ၏။ ဒါကမရွံ့မဒေသ ဗုဒ္ဓဂါယာကြွရန် ခရီးစရိတ်ပါဘုရား ဟု (၃၀၀) လျှ၏။ မတ်တပ် လက်စုပ်ချီပြီးခွင့်ပြုပါစံ့။ ဘုရားဟုလျှောက်ကာထွက်သွားကြ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ဘုရားကြီး အနောက်မှန် တားဂိတ်သို့လာခဲ့၏။ တားဝီးပြီး ကျောင်းပြန်ကားခ (၅၀) ပြားပေးရ၏။ ခုတိယနေ့တတိယနေ့ များမှာလည်း ရှေးနည်းတူ ဘုရားကြီးသို့ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်ရန်လာခဲ့၏။ ရှေးနည်းအတိုင်း တနင်္ဂနွေထောင့် ကထိုင်၍ ပရိကံယုပြီးစိပ်၏။ ပုတီးတစ်ပါတ်မပြီးခင်ဝဲယာတောက ဝတ်ဖြုတ်ထားသော လူနစ်ယောက် ကလာထိုင်စိပ်ကြ၏။ ကျွန်ုပ် သုဂတော (၅) ချက်ပုတီးပါတ် (၁၀) ပါတ်ရလျှင် ဝဲဘက်ကလူက တော်တော် စိပ်နိုင်သားလဲဟုပြော၏။ ယာဘက်ကလူကလည်း တော်တော်ကျပ်သားပြောပြီးထားတဲ၊ ပဉ္စင်းနဲ့တူတယ်။ ဝို.အပြင်ဘက်ကမေတ္တာစောင့်ကြံသေးတာပေါ့လို့ ပြောပြီး

နှစ်ယောက်စလုံးအပြင်ထွက်သွားကြ၏။ ကျွန်ုပ်က ဆက်စိပ်နေ၏။ ပုတီးပါတ် (၂၂) ပါတ်ရလျှင် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးပြီး၍
 ပရိတ်ခွတ် မေတ္တာပို့အမျှဝေပြီး ဝတ်ချ၍ ဂန္ဓကုဋိတိုက်အတွင်းမှ ထလာခဲ့၏။ တောင်ဘက်မှန်မှလှည့်၍
 အနောက်စောင်းတံ လျှောက်ကာ ကားဂိတ်သို့ လာခဲ့၏။ ကားဂိတ်အရောက်တွင် ကျွန်ုပ်ဘေးတွင် ထိုင်စိပ်
 ကြသော အဖြူဝတ်လူနှစ်ယောက် က ဝန်ကောက်လုံခြည် ကြည်ပြာရောင်တိုက်ပုံအင်္ကျီအဖြူ မောင့်ကျက်သရေ
 ခေါင်းပေါင်းအဝါနုရောင် များ ဝတ်ထားလျက်တွေ့ရသည်။ သူတို့ ကျွန်ုပ်ကို မြင်လျှင်မြင်ခြင်း နှစ်ယောက်လုံးပြေး
 လာကြပြီး အနောက်မှန်တစ်ခုဆိုင်တွင် ပလာသာနှင့်ပဲ၊ လက်ဖက်ရည်အချိုနှင့် မုန့်ဖျိုးစုံနှင့်တပ်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်စားပြီး
 သူတို့ စားသည်။ ကျွန်ုပ်ကို ခေတ္တသီတင်းသုံးပါဦးတု လျှောက်ထား၏။ သူတို့စားပြီးသောအခါ ကားပေါ်လိုက်
 တင်ပေးပြီး ကားခကိုသူတို့ပေးကြ၏။ ကျွန်ုပ်ကို စာအိပ်လေးတစ်အိပ်ပိတ်ပြီးလျှင်သွား၏။ ကျွန်ုပ်က ကားစီးရင်း
 ပထမနေ့က ဆွမ်းတပ်၊ ယခုတတိယနေ့ မုန့် လက်ဖက်ရည်များကပ်ငွေလျှူ စာအိပ်လျှူ ထို အချက်များ
 ကျွန်ုပ်စဉ်းစားပြီး ကားစီးလာ၏။ ဂါတ်တဲထောင့်မှ ကျောင်းသို့လာပြီး ကျောင်းရောက်လျှင် နေ့ (၁၀)နာရီ
 (၃၀) ရှိနေ၏။ ရေဖိုးချိုးပြီး နေ့အဓိဋ္ဌာန်များ စိပ်၏။ ဓါတ်ကြီးလေးပါး တစ်နေ့တာ အဓိဋ္ဌာန် ည (၁၀)
 နာရီလောက်ပြီး၍ မေတ္တာပို့ အမျှဝေပြီးစိပ်၏။ အိပ်မပျော်ဘဲဖြစ်နေ၏။ မနက်ကလျှုလိုက် သော
 စာအိပ်ကလေးသတ်ရ၍ လွယ်အိပ်ထဲမှ ယူပြီးပေါက်ကြည့်၏။ ရာတန်နှစ်ရွက်နှင့် စာတစ်စောင် တွေ့ရ၏။
 စာကိုဖတ်ကြည့်သော် အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရ၏။

အရှင်ဘုရားအတွက် ဗုဒ္ဓဂါယာခရီးစရိတ်အတွက် (၂၀၀)လျှုပါသည်ဘုရား။ ယနေ့မှစ၍ ဤဂါထာများကို
 ဘုရားရှိခိုးပြီးတိုင်းရွတ်ဆိုပါဘုရား။

- (၁) သိရိသိရိ မမသိသေ ပတိဋ္ဌာတု (၃) ခေါက်ဆို
- (၂) ဗုဒ္ဓေါမေနာထော သတ္တပါကာရော၊ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
- (၃) ဓမ္မေါမေနာထော သတ္တပါကာရောဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
- (၄) သံယောမေနာထော သတ္တပါကာရောသံသံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
- (၅) ဠံ ဗုဒ္ဓစက္ခုကိုယ်လုံးခြုံ
- (၆) ဠံ ဓမ္မစက္ခုကိုယ်လုံးခြုံ
- (၇) ဠံ သံယစက္ခုကိုယ်လုံးခြုံ
- (၈) ဠံ ဗုဒ္ဓံဖယ်
- (၉) ဠံ ဓမ္မလွဲ
- (၁၀) ဠံ သံယရုံ
- (၁၀) ဠံ ဗုဒ္ဓေါမယံ သုခံဇေထ
- (၁၂) ဠံ ဓမ္မောမယံ သုခံဇေထ
- (၁၃) ဠံ သံယော မယံ သုခံဇေထ
- (၁၄) ဠံ သိဒ္ဓိ သိဒ္ဓိ မမသိတေ ပတိဋ္ဌာတု (၃) ခေါက်

- (၁၅) ဤ သိက္ခိမမ ကာယေ ပတိဋ္ဌာတု (၃) ခေါက်
- (၁၆) ဤ သိက္ခိသိက္ခိ မမကာယေ ပတိဋ္ဌာတု (၃) ခေါက်
- (၁၇) ဤ ဝိသုဒ္ဓိသိက္ခိ မမကာယေ ပတိဋ္ဌာတု (၃) ခေါက်
- (၁၈) ဤ ဝိသုဒ္ဓိသိက္ခိ မမဟဒေရ ပတိဋ္ဌာတု (၃) ခေါက်
- (၁၉) ဤဇာနန္ဒ ဝိသုဒ္ဓိ သိက္ခိ မမသိသေပတိဋ္ဌာတု (၃) ခေါက်
- (၂၀) ဤဇာနန္ဒ ဝိသုဒ္ဓိ သိက္ခိ မမကာယေပတိဋ္ဌာတု (၃) ခေါက်
- (၂၀) ဤဇာနန္ဒ ဝိသုဒ္ဓိ သိက္ခိ မမဟဒေယေ ပတိဋ္ဌာတု (၃) ခေါက်
- (၂၂) ဆုတောင်း

ဤဘဝမှစ၍ နိဗ္ဗာန်ရသည့်ဘဝတိုင်အောင် အဆင်းအားဖြင့်၎င်း၊ အသံအားဖြင့်၎င်း၊ ဉာဏ် အားဖြင့်၎င်း၊ ဝညာအားဖြင့်၎င်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာအခြေအရံအားဖြင့်၎င်း၊ ကျန်းမာခြင်းအားဖြင့်၎င်း၊ အသက်ရှည်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း၊ ဗြည့်စုံရ၍ မည်သူမျှ တုနိုင် ယှဉ်နိုင် မြိုင်နိုင် နောက်ယုတ်ဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း မရှိစေရန် ဖြစ်ပေါ်လို၏။ အရှင်ဘုရား၊ ကျွန်ုပ်လည်း ဤစာရွက်ရသည့်နေ့မှစပြီး စာရွက်ပါအတိုင်း၊ ရွတ်ဆိုဆုတောင်း၏။ နောက်တနေ့ နံနက် (၅)နာရီကထသွား (၆)နာရီ (၅)မိနစ်မှရောက်၏။ တနင်္ဂနွေထောင့် ဝန္တတုဋ်တိုက်အတွင်းမှထိုင်၍ ပရိတ်ယု ပုတီးစိတ်တော့၏။ သုဝဏော (၅)မျှတ် (၇)ပတ်ရသောအခါ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ကျွန်ုပ်သာအာဇာနည်အားမှ ထိုင်ပြီး အသံကျယ်ကျယ်ရွတ်ပြီး ဘုရားရှိခိုးနေ၏။ ပုတီးပါတ်မမှားအောင် ဝရုစိုက် စိပ်နေရ၏။ ကျွန်ုပ် ပုတီးပါတ် (၁၃)ပါတ်ရမှ ဘုန်းကြီး ရှိခိုးလိုပြီးသွား၏။ ဘုရားကြီးက ဝန္တတုဋ်တိုက်အတွင်းမှ ထသွား၏။ ကျွန်ုပ်ပုတီးပါတ် (၁၅)ပါတ်ရတော့ ဘုန်းကြီး ရှိခိုးနေသောအသံကျွန်ုပ်တော့က ပေါ်လာ၏။ ကျွန်ုပ်က နောက်တစ်ပါး လာပြန်ပြီထင်ပြီး မျက်စိဖွင့်ကြည့်၏။ ဘာမျှမရှိ။ ငါထင်တာ နေမှာပါဆိုပြီး ဆက်စိပ်၏။ အသံပေါ်လာပြန်၏။ သူမာသုပေါ်ပေါ်ဆိုပြီး ကိုယ့်ပုတီးကိုယ်သာဆတ်စိပ်၏။ အသံလာရာကို အာရုံမပြုတော့ပေ။ ပုတီးပါတ် (၂၂)ပါတ်ရသဖြင့် နာရီကြည့် လိုက်၏။ (၉)နာရီခွဲနေ၏။ ဘုရားကန်တော့ပြီး ဝန္တတုဋ်တိုက်အတွင်းမှ ထွက်လာ၏။ တောင်ဘတ်ပုခဲရောက်တော့ တတာတစ်ယောက်က "ရပ်တော် မူပါအုံးဘုရား" ဟု လျှောက်သဖြင့်ရပ်နေ၏။ ဒတာ-ဒတာမ နှစ်ယောက်နှင့် သမီး နှစ်ယောက်၊ သားငယ်လေးတစ်ယောက်၊ ပေါင်း (၅)ယောက်တို့က ဆွမ်းဟင်းအပြည့်နှင့် ဆွမ်းသပိတ် (၁)လုံး၊ ထက်နံး (၁)စုံလှူ၏။ အလှူခံ၍ အနုဓမ္မာနာပြုပြီး ဘုရားကြီးထဲမှ ကားဂိတ်သို့ လာခဲ့၏။ ကားဂိတ်ရောက်လျှင် မနေ့က တတာနှစ်ယောက် မနေ့က အဝတ်အစားနှင့် တွေ့ပြန်၏။

- (ကြီး) "အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့ကို မှတ်မိလားဘုရား"
- (ခွင်း) "မှတ်မိပါတယ် ဒတာကြီး"
- (ကြီး) "စာမတ်ပြီးပြီလားဘုရား"
- (ခွင်း) "မတ်ပြီးပါပြီ၊ ဆုတောင်းကရင့်သီးတယ် မှတ်ပါတယ်"
- (ကြီး) "မရင့်သီးပါဘုရား၊ လာမည့်အေးများကို ကြိုတင်ကာကွယ်ထားတာပါ၊ ဂါထာများကိုလည်း နှစ်သက်ပါရဲ့လားဘုရား"

(ဥင်း) "ကောင်းပါတယ်ကောကြီး၊ ဒီလမ်းလိုက်တဲ့သူဟာ ဒီဂါယာများကို တန်ဖိုးမမြတ်နိုင်ပါဘူး၊ ကောကြီးတို့ကို အထူးကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ဦးပဉ္စင်းလည်း ခန့်တိုင်းရွတ်ဆို ဆုတောင်းပါမယ်"

(ကြီး) "နောက်အလှည့်သင့်တဲ့အခါ ဒီလိုဂါယာမိုးများဆက်တပ်ပါတုံးမယ်ဘုရား၊ ခွင့်ပြုပါတုံးဘုရား"

(ဥင်း) "ကောင်းပါပြီ၊ ကောင်းပါပြီ"

ကျွန်ုပ်လည်း ကားပေါ်တတ်၍ ကားစီးပြီးပြန်လာခဲ့၏။ ကျောင်းရောက်လျှင် တပ်လှူလိုက်သော သပိတ်ထဲမှ ဆွမ်းများ ဘုန်းပေးပြီး ရေခွံ့နေတုံး မြွေကြီး (၁) ကောင်လာ၍ ကျွန်ုပ်ခွံ့သော ရေများမှ ရေတွေကို သောက်နေ၏။ သောက်ပြီးသူမှာသူ ပြန်သွား၏။ သီလရှင်များနှင့် တကာနှစ်ယောက်လောက်က ကြည့်နေကြ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ရေခွံ့ပြီး၍ ကိုယ်ကို ရေများသုတ်နေ၏ ထိုအခါတကာတယောက်က

(ကြီး) "အရှင်ဘုရားခွံ့ရေတွေကို လာသောက်တဲ့မြွေကြီးက အယ်တလာတာလဲဘုရား"

(ဥင်း) "အယ်သိပါမလဲ တတာကြီးရာ"

(ကြီး) "ဒီလိုမြွေမျိုး တစ်ခါမျှ မတွေ့ဘူးပါဘုရား၊ အရောင်ကလည်း အဖြူရောင်ကြီးဘုရား၊ လည်ဝင်း တလည်း အဝါကြီးတွေပါတယ်ဘုရား၊ တယ်ဆန်းပါလား၊ အယ်လိုသဘောလည်းဘုရား"

(ဥင်း) "ကျွန်ုပ်အဓိဋ္ဌာန်များအောင်မြင်တဲ့သဘောလို့ ကျွန်ုပ်ကတော့မှတ်တာပဲ"

ထိုကောကြောင့် ကောကြီး ပြန်ပြီး ထွက်သွား၏။ ကျွန်ုပ်လည်း အနားယူရန် ကျွန်ုပ် နေရာလာခဲ့၏။ နေ့ (၁) နာရီလောက်အိပ်ပြီး ခါတ်ကြီးလေးပါးအဓိဋ္ဌာန်ပုတီးများ စိတ်နေ၏ ညနေဝိုင်းအောင်မြေရွှေဘုံ ဘုရားပုထိုးတော်ကြီးဘုရား ရွှေကြိုးဘုရားတို့သွား၍ ပုတီး (၂၇)ပါတ်စိတ်ပြီးခဲ့၏။ ကျောင်းရောက်တော့ ည(၈)နာရီ ထိုးနေ၏ပရိတ်များရွတ်၊ ဝါထာမန္တာန်များရွတ်ပြီး နာရီကြည့်လိုက် ည (၁၀)နာရီထိုးနေ၏ မနတ်အဓိဋ္ဌာန် သွားရမှာကြောင့် အိပ်လိုက်၏။ နံနက် (၂)နာရီ (၃၀) နီးလာ၏ မျက်နှာသစ် ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး၊ ဘုရား ကန်တော့၍ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်ရန် မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၀၃၁၇-ခု၊ တော်သလင်းလဆန်း (၉)ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ (၁၉၅၅၊ စက်တင်ဘာ ၂၅ ရက်) ခါတ်လေးပါး ပုတီးအဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ ပုတီး (၁၂)ပါတ်ရလျှင် (၅)နာရီသံချောင်းခေါက်သံကြား၍ ဘုရားဝတ်ချပြီး ကြီး (၉)ကြီးစိတ်ရန် ဘုရားကြီးသို့ ခြေကျင် လျှောက်လာခဲ့၏။ နံနက် (၆) နာရီ (၁၀)မိနစ်လောက် ရောက်၏။ ၀၅တုဂ်အတွင်းတနင်္ဂနွေထောင့်က ထိုင်ပြီးအဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်၏ သုဂတော (၅)ချက် (၂၂)ပါတ်ရတော့ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး ပါတ်ပြီး၍ ပရိတ်ရွတ် ဝါထာမန္တာန်ရွတ်ပြီး မေတ္တာပို့ အမျှဝေပြီးထပြန်လာခဲ့၏။ အနောက် စောင်းတန်းထိပ်ရောက်လျှင် နာရီကြည့်လိုက်၏။ နံနက် (၁၀) နာရီထိုးနေ၏။ ကားစီးပြီးလာခဲ့၏။ ဂါတ်ဆဲထောင့် ရောက်၏။ ကားပေါ်မှဆင်းပြီး လမ်းလျှောက်လာ၏။ တပည့်တစ်ယောက်တွေ့၍ ထိုတပည့်က ဆွမ်းကိစ္စမပြီးသေး လျှင်တပည့်တော်ကို ကုသိုလ်ပြုခွင့် ပေးပါဘုရားဟု လျှောက်၍ သူပင့်ရာ လိုက်သွား၏ တို့ရွှေ ခေါက်ဆွဲဆိုင်ထဲ ရောက်တော့ ခေါက်ဆွဲဆွမ်းကပ်၏ ဘုန်းပေးပြီး ကျောင်းပြန်လာ၏။ ရေခွံ့ပြီးလျှင် ခေတ္တအနားယူပေးလိုက်၏ အိမ်မတ်ထဲလိုလို အဟုတ်လိုလို စောက်ပါပေးခွန်းများ ပိန်မြက် ပြောကြားနေ၏။

(၁) ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ မပါ အယ်ဂါယာမှ ပစ္စတ်ရ။

- (၂) ပန္နန်း၊ ပန္နရားများ လည်းတို့အတူမှတ်။
- (၃) ကြီးသူပြောတာ နားထောင်ရ၏။
- (၄) အမှားပါလျှင် မြေးမြေးမှပြင်လျှောက်။
- (၅) ရန်သူတွေပြန် ရှောင်ရမည်။
- (၆) ရှောင်ရန်မဖြစ် မေတ္တာစစ်တိုက်။
- (၇) မေတ္တာသို့ သဒ္ဓါအနန္တော တုရားဟော၏။
- (၈) မေတ္တာခြံလျှင် ကိုယ်လုံပါ၏။

နီးလာ၏။ ဘုန်းကြီးပြောသော မိန့်ခွန်းများကို အထက်ပါအတိုင်း ခေးမှတ်လိုက်၏။ ညနေ (၅)

နာရီလောက်မှာ ပုထိုးတော်ကြီးဘုရား၊ ရွှေဂူကြီးဘုရား၊ စောင်မြေဘုရားများသွားပြီး ပုတီးစိတ်၏။ (၁)ဆူ (၂၇)ပါတ်စိစိတ်၏ ည(၉)နာရီမှာပြီး၍ စောင်မြေဘုရားက ပြန်လာ၏။ အရှေ့ဖက်မှခံတံတိုင်းလမ်းအဆင်း ခြေလှမ်း (၂၅)လှမ်းခန့် ရှောက်သွားလျှင် မြွေကြီးက တန်လှန်ဆီးနေ၏။ ရပ်၍ မြွေကြီးကို မေတ္တာပို့နေ၏။ မေတ္တာပို့ပြီးမှတော့ မသွား၍ ခန္ဓာသုတ်ရွတ်ပြီး မေတ္တာပို့၏။ ထိုအခါကျမှ မြွေကြီးကသွားလေတော့၏။ ကျွန်ုပ်လည်း လှည့်ကြည့်လှည့်ကြည့်နှင့် တံတိုင်းဦးရောက်စောင်လာခဲ့၏။ မီးမပါသော်လည်း လသာနေ၍ ထင်ထင်ရှားရှား မြင်ရ၏။ ကျောင်းတိုက်ရောက်မှ ဓါတ်မီးရောင်မြင်ရ၏။ ဟုမောင်းကျောင်းတိုက်က ထွန်းသော ဓါတ်မီးဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်နေသော ခိပ်သာထဲ ပြန်၍ လမ်းလျှောက်လျှက် ဂါထာ၊ ပန္နန်း၊ ပရိတ်များ ရွတ်နေ၏။ (၁၀)နာရီ (၂၀)လောက် တွင် ရွတ်ပြီး၍ မေတ္တာပို့ အမှုဝေပြီးအိပ်၏။ နောက်တနေ့ နံနက် (၂)နာရီ (၃၀)လောက် နိုး၍ ကိုယ်လတ်သန့်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်း ရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇-၃ တော်သလင်းလဆန်း (၁၀)ရက်၊ တနင်္လာနေ့ (၁၉၅၅၊ ဇန်နဝါရီ ၂၆) နံနက် (၃)နာရီအချိန် ပရိတ်ယူပြီး သုဝတော (၅)ချက်အဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏ (၁၂)ပတ်ပြီးလျှင် (၅)နာရီ သံချောင်းခေါက်သံကြား၍ ဝတ်ချပြီးဘုရားကြီးကို ခြေကျင် လျှောက်သွား၏။ နံနက် (၆)နာရီ (၅)မိနစ်လောက် ရောက်သွား၏။ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်ထဲဝင်၊ တနင်္ဂနွေထောင့်ကထိုင်၊ ဝတ်ချတန်တော့ ပရိတ်ယူပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး စိတ်တော့၏။ ပုတီးစိပ်လို့ ပုတီးပါတ်တစ်ဝက် ရသောအခါ ပုတီးကတင်းခဲနေ၏။ ဆွဲစိပ်လို့မရဖြစ်နေ၏။ ပုတီးလုံး များကလည်း တင်းကြပ်ပြီးနေ၏။ ဘယ်လိုလုပ်မှ စိတ်လို့မရသည့်အဆုံးနာရီကြည့်ပြီး စိတ်ထဲကအဆက်မပြတ် ရွတ်ဆိုနေ၏။ (၁)နာရီ မြည့်သောအခါ (၆)ပါတ်ဟု မှတ်ထားလိုက်၏။ နှစ်နာရီကြာ၍ စိတ်ထဲက ရွတ်ဆိုပြီးသောအခါ ပုတီးက ပကတိအတိုင်းဖြစ်ပြီး စိတ်လို့ရတော့၏။ ပုတီးမစိပ်မီ ဇောက်ကို ဝမ်းသပ်ကြည့်သောအခါ ဘာမျှမဟေ့၊ ပုတီးစိပ်ရင်း သဘောတရားများကို လေ့လာနေ၏။ သို့နှင့် ပုတီး (၆)ပါတ်ထပ်ရပြန်၏။ (၃)နာရီကြာသွား၏။ မတ်တပ်ထပြီး (၃) ပါတ်စိပ်၏။ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်အတွင်း အင်္ဂါထောင့်ရွှေ၍ (၃)ပါတ်စိပ်၏။ (၂၂) ပါတ်ပြီး၍ ထိုနေ့အစိုး အဓိဋ္ဌာန်အောင်မြင်သွား၏။ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရှေ့ပလ္လင်တော်တွင်ချိပ်ဆွဲလျှင်၊ ဘေးထွား ထားသော ဝေပွယ်ကုန်းများယူဆွဲသော စိတ်ပေါက်လာ၍ (၃) ကုန်းထယူလိုက်၏။ ထိုဝေပွယ်ကုန်းများ မှာ စောက်ကင်းပူး လောက်ရှိသော စောက်တက်ရုပ်ကလေးကိုတွေ့ရ၏။ ကြေးနီ၊ ကြေးနက်နှင့် လုပ်ထားသော သဘောရှိကယ်လို့

စုစုဝါသာ ခရီးသွားမှတ်တမ်း

ထင်ပြီးယူလာ၏။ ဆုရားဝတ်ချပြီး ဂန္ဓကုဋိတိုက်အတွင်းမှ ထွက်လာ၏။ တောင်ဘက်ပုန်မှ ထွက်လာ၍ တနောက်
 မက်ပုန်ရောက်လျှင် တောင်ထက်ရပ်ကလေးကို အိပ်ကြီးအတွင်းမှ ခါတ်လုံးတဲ့သို့ သော အိပ်ကလေးထဲသို့ ပြောင်း
 ထည့်လိုက်၏။ ဝောင်းတန်း လျှောက်ပြီးကားဝိတ်လာခဲ့တော့ ထလမ်းလုံး- တောက်တဲ့-တောက်တဲ့-
 တောက်တဲ့မြည်လာသော အသံတိုးတိုးလေးကြားနေရ၏ ကားဝိတ်ရောက်လျှင် ကားမရောက်သေး၍ စေတနာစောင့်
 နေခိုက် ဘုန်းကြီးဦးကြီး က "တောက်တဲ့ကို အိပ်ထဲထည့်လျှင် တောက်တဲ့ကိုက်တတ်သမျှ အဲဒီ တောက်တဲ့က
 စွမ်းမှစွမ်း သာသားမစားဘူးဗျာ အသီးစားနဲ့များသာ စားသမျှ ကစေကြီးရှိရင် သူခိုင်းလုပ်ပေးသမျှ ဘာမဆိုခိုင်းလို့
 ရသမျှလို ညက်ရှိတိုင်းသုံးဗျ-ဟား-ဟား-ဟား" ဆိုပြီး ထွက်သွားတော့၏။ ကျွန်ုပ်လည်းကားရောက်လာ၍
 ကားစီးပြီးပြန်ခဲ့၏။ ကျောင်းရောက်မှ သီလရှင်များကပ်သော ဆွမ်းစားပြီး ရေခဲရိုးအနားယူကာ မှေးစိပ်၏။ နေ
 (၁)ချက် (၃၀)မှန်းလာ၏။ အစိဋ္ဌာန်ပုတီး ဆက်စိပ်၏။ ညနေ (၅)နာရီလောက်ဆုရားပူးပုတီးစိတ် ထွက်ခဲ့၏။
 ဟောင်ပင်ကြီးတုရားရောက် ရွှေတော်တွင် ထိုင်စိတ်၏ (၂၇) ပါတ်ပြီးလျှင် ကော့ဘုရားကြီးလာခဲ့၏။ ရွှေတော်တွင်
 စိတ်၏ (၂၇)ပါတ် ထိုင်ပြီးတော့ မေတ္တာပို့ အမျှဝေပြီး ကျောင်းပြန်လာခဲ့၏။ ကျောင်းရောက်လျှင်နာရီကြည့်တော့
 ည (၈)နာရီ(၃၀) ရှိနေ၏။ ပရိတ်များ၊ ဂါထာ၊ မန္တာန်များ ရွတ်မေတ္တာပို့အမျှဝေလိုက်၏။ ကျွန်ုပ်အခန်းပါတ်လည်က
 တောင်ခေါက်သံ များကြားရ၏။ ကျွန်ုပ်တ ဧည့်စား၏ ဘာကြောင့်လို့တောက်ခေါက်သံများ ကြားရတာလဲလို့
 ထိုင်နေရာက ထပြီးလမ်းလျှောက်၍ (၂၇)ပါတ်စိတ်၏ ည (၁၂)နာရီသံချောင်းခေါက်သံကြားရတော့မှ
 အိပ်ရာဝင်လိုက်၏။ နံနက် (၂) နာရီ (၃၀) နီးလာ၏။ ကိုယ်လက်ဆန့်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၀၃၀၇-ခု၊ တော်သလင်းလဆန်း-(၁၁) ရက်အင်္ဂါနေ့ (၁၉၅၅၊ ဧပြီလ ၂၆ ရက်) နံနက် (၃)
 နာရီဆူဝဲတော (၅) မျက် အစိဋ္ဌာန်ပုတီး ပရိတ်ယူပြီးစိတ်၏။ ပုတီး(၁၂) ပါတ်ရလျှင် ဘုရားကြီးကို လမ်းလျှောက်
 လာ၏။ လမ်းလျှောက်ရင်း မုတီးစိတ်လာရာ (၇)ပါတ်ရတော့ ဘုရားကြီးဂန္ဓကုဋိတိုက်အတွင်း တနင်္ဂနွေထောင့်
 ရောက်၍ ကန်တော့ဝတ်ချပရိတ်ယူပြီး အစိဋ္ဌာန်ပုတီး စိတ်တော့၏။ ပုတီး(၃)ပါတ်ရလျှင် မထိုင်နိုင်တောင်
 ပူပြီးလာ၏။ ပေပြီးဘက်ပြောင်းစိတ်နေရ၏။ (၅)ပါတ်ရတော့ အပူပျောက်သွား၏။ ယားလာပြန်၏ ယားတဲ့ဝေဝနာ
 အပေါ်လိုက်၍ စိတ်နေရပြန်၏ (၈)ပါတ်ရတော့ ပျောက်သွား၏။ (၁၂)ပါတ်ရတော့ အသံမျိုးစုံနားထဲကြား
 လာရပြန်၏။ အသံများကို ဥပက္ခာထားပြီး စိတ်နေ၏ အပါတ် (၂၀)ရတော့ အသံများပျောက်သွား၏ ပုတီးစိတ်
 ကောင်းလာ၏ (၂၂) ပါတ်ရလျှင် အစိဋ္ဌာန်ပြည့်၍ ဝတ်ချကန်တော့လိုက်၏။ မေတ္တာပို့အမျှဝေ၏။ ထလိုက်သော
 အခါ ဒကာ (၁)ယောက်လာ၍ ရွှေ (၁)ဆိုင်၊ ချပေးရန်လျှောက်၍ ဘုရား ပလ္လင်ပေါ်တက်ပြီး ဝမ်းတော်၊ ခူးတော်၊
 လက်တော်သို့ ချ၏။ ပြီးသောအခါ ပလ္လင်ပေါ်မှ ဆင်းလာပြီး တောင်ဘက်ပုန်မှလှည့်၍ အနောက်စောင်း တန်းဘက်
 လာခဲ့၏။ အနောက်စောင်းတန်းထိပ်ရောက်လျှင် သီလရှင်နှစ်ပါးက မက်ရွက်ဖြင့် ထုပ်ထားသည့် အထုပ်နှစ်ထုပ်ကို
 တစ်ယောက်တစ်ထုပ်စီ နှိပ်လှူကြ၏။ သီလရှင်တစ်ပါးက တပည့်တော် အထုပ်ကထွမ်းထုပ် ပါဘုရား။
 မပေလှူသောအထုပ်က မှီထုပ်ပါဘုရား။ တပည့်တော်ကို သွားခွင့်ပြုပါ ဘုရားဆိုပြီးထွက်သွား ကြ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း
 အထုပ်(၂)ထုပ်ကို လွယ်ဖိပ်ထဲထည့်၍ ကားဝိတ်လာခဲ့၏။ ကားအဆင်သင့်ပြန်၍ တက်စီးပြီး လာခဲ့၏။
 ကျောင်းရောက်သော နာရီကြည့်လိုက်၏(၁၀) နာရီခွဲနေ၍ ပါလာသော အထုပ်များပွင့်ပြီး ဆွမ်းစား၏။

ဆွမ်းပြီးတော့ မုန့်ကိုစား၏။ မုန့်တို့ကို နယ်လိုက်လျှင် ခွေကြီးလောက် ခွေရောင်ဓာတ်လုံးတလုံးတွေ့ရ၏။ အင်းခါလဲ ဆန်းတာ့ဆိုးပြီး ခါတ်လုံးတို့ ရေဆေးပြီး သိမ်းထားလိုက်သည်။ ဆွမ်းဟင်းများ၊ မုန့်တို့အပိုများကို သီလရှင်ကြီးအား စွန့်လိုက်၏။ ခဏကြာတော့ ရေခွိုး၏။ ယနေ့ နေ့မစိပ်တော့ဘဲ မဟာဝါဠိတော်၊ သတ္တဌာနဆက်ဘတ်ပြီး တိုယ်လိုသော နေရာများမှတ်ပြီး တူးထား၏။ နေ့ (၃)နာရီလောက်မှ စာကြည့်ရပ်လိုက်၏ ပုတီးထွက်စိတ်၏။ ရွှေကြက်ယတ်၊ ရွှေကြက်ကျ ဘုရား (၂)ဆူ (၄၅)ဝါတ်စိပ်ပြီး ပြန်လာခဲ့၏။ ဆိပ်တမ်းသူကာမှ(၆)နာရီ ရထားစီးပြီးပြန်ခဲ့၏။ ဖော့ရှင်း (၇) နာရီရောက်၏။ အမိဌာန် ပုတီးအကျန်ဆက်စိတ် နေ၏။ သီလရှင်ကြီး (၂)ဝါးက မျော်ရည်သာ တပ်ကြ၏။ လောက်ပြီး ပုတီးဆတ်စိတ်၏။ ည (၁၀)နာရီလောက်မှ ပရိတ်-ဝါထာ-မန္တာန်များရွတ်တာပြီးသွား၏။ သုဝဟော (၅) မျက်ဝါထာရွတ်လျှက်စိပ်လိုက်၏။ နံနက် (၂)ချက်ခွဲနီး လာ၏။ တိုယ် ယက်သန့်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၀၇- တော်သလင်းလဆန်း(၁၂)ရက်၊ ဗုဒ္ဓတူးနေ့ (၁၉၅၅၊ ဇန်နဝါရီ ၂၈ ရက်)နံနက် (၃) နာရီ (၁၅) ပရိတ်ယူအမိဌာန်ပုတီးစိတ်၏။ (၅) နာရီသံချောင်းသံကြားလျှင် ပုတီးစိတ်တာ ရပ်နားပြီး တုရားကြီးထွက်ခဲ့၏။ မြို့ဟောင်းသူတာအဝင် ရွှေကွန်ချာဇာပံဘုရားအလွန်မှ မိန်းကလေး (၃)ယောက် ရွှေဆတ်မကြွတို့ရာဇွတ်ပြောနေ၏။ သူတို့၏လက်များဖြင့် လူတို့တာထားကြ၏။ ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲတွင် နတ်မြန် အမိဌာန်စေ့မည်ရက်ဖြစ်တယ်ခံနေ့ကပြေး သူတို့ကဖျက်နေကြ၏။ ငါအမိဌာန် နှောတ်ယှက်တဲ့ဟာတွေလို ထင်မှတ်ပြီး အိတ်ထဲမှခါးပန်းကြိုးကို နှိပ်ယူ၍ သူတို့ကို မှီကပ်လိုက်၏။ အားလုံးထွက်ပြေးကြ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ခါးပန်းကြိုးလက်ကကိုင်ပြီး လျှောက်လာ၏။ ဘုရားကြီး ရောက်သည့်တိုင်အောင် ဘာမျှမတွေ့ရတော့ချေ ဝန္တကုဋိ တိုက်အတွင်းတနင်္ဂနွေထောင့်ကထိုင်၏။ ပုတီးအပါတ် (၂၀) ရတော့ နာရီထုတ်ကြည့်၏။ (၉) နာရီခွဲနေ၏။ ထွန် (၂) ပါတ်ဆတ်စိတ်ပြီး ဝတ်ချ ကန်တော့အမျှဝေပြီး ထပြန်လာ၏။ တောင်ဖက်ပုခံရောက်လျှင် တုံ့ချီချီနှင့် သုန်းကြီးအိုကြီးတပါးက

"မောင်ပဉ္စင်း ခဏနေတုံး" လို့ပြောပြီး (၃၂)တွက် ဌာသပုတီး လေးပေး၏။ ပုတီးယူသွား အရေးရှိလျှင် ထူတို့ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာ အမိန့်ပေးပြီး ပေါက်ပစ်လိုက်လို့ပြောပြီး (၃၂) တွက် ဌာသပုတီးလေးပေး၏။ ပုတီးယူလိုက်ပြီး ဘုန်းကြီးကို လက်အုပ်ချီကန်တော့ပြီး အနောက်မှခံထွက်လာခဲ့၏။ အနောက်မှခံဦး ရောက်လျှင် တောင်ဝှေ့ထောက် လာနေသော အဖိုးအိုကြီးက

"ကိုယ်တော်လေး။ ကိုယ်တော်လေး ၊ ခဏရပ်ပါအုံး"ဟု ပြော၍ ရပ်နေ၏။ ကျွန်ုပ်အနားရောက် တော့ တစ်ဝုတ်ကလေးပေး၏။

(အို) "အဘိုးပေးတာယူနော်- အရေးကြီးလျှင် ဒီတင်းပုပ်ကလေး အရာရောက်အောင် လုပ်နိုင်တယ်၊ ဗုဒ္ဓဂါယာ အထိအောင်ယူသွား အဘိုးနာမည်က တိုးတင်းပုပ်တဲ့ မှတ်ထားနော်"

(ဉာဏ်) "တောင်လှပါပြီအဘိုး၊ မှတ်ထားပါမယ်၊ အဘိုးကို ဦးပဉ္စင်း ဗုဒ္ဓဂါယာသွားမည့်အကြောင်း အယ်သုပြောလဲ"

(ဘိုး) "ပြောမှ သိရမှာလား လုပ်ငန်းကြည့်ရင်သိတာပဲ။ တာဝန်ကျေအောင်လုပ်ခဲ့နော်၊ ဘိုးတို့ကတော့
(၁၈) လတောင် နေခဲ့တာ။"

(ဦး) 'သာဓုပါအဘိုး၊ သာဓုပါ။ ဦးပဋ္ဌင်းလဲ (၅)လအနည်းဆုံးပေးဘို့ ရည်မှန်းထားပါတယ်"

(ဘိုး) "ကောင်းလိုက်တာ မောင်ပဋ္ဌင်းရယ်၊ ကောင်းလိုက်တာ၊ သာဓု. . သာဓု. . သာဓု၊ ဘိုးသွားပြီနော်"

ဟုဆိုကာ ဘုရားကြီးစောင်းတန်းဘက်တက်သွား၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ကားဂိတ်လာပြီး ကားစီး၍ ကျောင်း
ပြန်ခဲ့၏။ ဆွမ်းစားပြီးရေချိုး၊ တဖမှးအိပ်ကာ နေ့(၂)ချက်လောက်ထပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ် ညနေ(၃)နာရီခွဲ
ဘုရားဖူးထွက် ပုထိုးတော်ကြီး၊ ရွှေတူကြီးအောင်မြေတို့ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်တဆူ (၂၇)ပါတ် စိတ်၏။ ည (၈)နာရီ
ထိုးတော့ အောင်မြေကပြန် ကျောင်းရောက်လျှင် ပရိတ်ရွတ် ဂါထာမန္တာန်များရွတ်၊ မေတ္တာပို့ အမျှဝေပြီးနာရီ
ကြည့်လိုက်၏။ (၁၀)နာရီခွဲနေ၏။ ည(၁၀) နာရီခွဲဖြစ်နေ၍ သုဂတော (၅)ချက်၊ စိတ်ထဲမှ ရွတ်ပြီးအိပ်လိုက်တော့၏။
နံနက်(၂)ချက်ခွဲတော့နိုးလာ၏။ ကိုယ်လတ်သန့်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်း ရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇-ခု၊ တော်သလင်းလဆန်း (၁၃)ရက် ကြာသပတေးနေ့ (၁၉၅၅၊ ဇန်နဝါရီ ၂၉ ရက်)
နံနက် (၃)နာရီ ပရိတ်ယူအဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်၏။ ပုတီး (၁၂)ပါတ်ရလျှင် နံနက် (၅)နာရီ သံချောင်းသံကြား၍
ဝတ်ချပြီးဘုရားကြီးလာခဲ့၏။ (၆) နာရီထိုးတော့ဘုရားကြီးရောက်၏။ ဝန္တကုဋိတိုက်အတွင်း တနင်္ဂနွေထောင့်မှ
ပရိတ်ယူပြီး ပုတီးအဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ သုဂတော (၅)ချက်ဂါထာ (၁)ပါတ်ရလျှင် စပါယ်ပန်းနံ့ ပွေးလာ၏။ ပုတီး
(၃)ပါတ်တိုင်အောင် ပွေးနေ၏။ တခါတခါ ရေပွေးနံ့လည်း ရလာ၏။ ပုတီးလေးပါတ်အတွင်းမှာ ဘင်္ဂလားဆေးလိပ်
အနံ့ရလာ၏။ တော်တော်ကို နှာခေါင်းအနံ့ မခံနိုင်လောက်အောင်ရလာ၍ အသက်အောင့်ထားသော်လည်း
ကြာကြာမအောင့်နိုင်၍ အနံ့ကလာမြဲ လာနေ၏။ ရေပွေးနံ့လည်း ဝင်လာပြန်၏။ ဆေးပြင်းလိပ်အနံ့နှင့် ရေပွေးနံ့
ရောနေ၏။ ပုတီး (၅) ပါတ်လောက် ရတော့ ပျောက်သွား၏။ ကွမ်းနံ့ နံ့လာပြန်၏။ တအောင့်လောက်ကြာတော့
ပျောက်သွား၏။ ပုတီး (၆)ပါတ်လောက်ရ၏။ နံ့သာဆီပရေပွေးနံ့လေးခပ်သင်းသင်းပွေးလာပြန်၏။ ထိုအပွေးက
ပုတီး (၂၂)ပါတ်တိုင်အောင် ပွေးနေ၏။ ပုတီး (၂၂) ပါတ်ရလျှင် ကန်တော့ဝတ်ချပြီး ပရိတ်ဂါထာ မန္တာန်များ
ရွတ်နေ၏။ ထိုအတွင်း တောင်ဖက်မုခ်က "အောင်ပြီ" "အောင်ပြီ" "အောင်ပြီ" ဟု အော်ပြီး ဇယန္တောဂါထာ-
ပါဠိအနက်ပါရွတ်နေ၏။ သူမရွတ်ပြီးကြေးစည်လည်းတီးရော ကျွန်ုပ်လည်းအမျှဝေပြီးဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ် ကြီး(၉)
ကြီးအဓိဋ္ဌာန်အောင်မြင်ကြောင်း အထိမ်းအမှတ်ဟု ကောက်ယူပြီးဝတ်ချပြီးအထမှာ ဒကာတယောက်က ရွှေတဆိုင်
လက်တော်များချထားပေးဖို့ ဆက်တပ်လာ၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားပလ္လင်ပေါ်တက်၍ လက်တော်များကိုရွှေချပေး၏။
ကျွန်ုပ်ပါပင်ကလည်း သုဂတော (၅)ချက်ဂါထာကို စချသည်မှပြီးသည် ကိုင်အောင်ရွတ်နေ၏။ ရွှေချပြီးလျှင်နာရီ
ကြည့်လိုက်၏ နံနက်(၁၀)နာရီ (၁၅)မိနစ် ရှိနေ၏။ ဘုရားတို့ကန်တော့ပြီး ပလ္လင်တော်ပေါ်မှ ဆင်းလာ၏။
ရွှေချပေးဘို့ ရွှေဆိုင်းလျှေသောကာလည်း မတွေ့ရတော့၊ ကျွန်ုပ်လည်း ဝန္တကုဋိတိုက်အတွင်းမှတောင်ဘက်လှည့်ပြီး
အနောက်ဖက်မုခ်ကားဂိတ် ဘက်ထွက်လာ၏။ အနောက်စောင်းတန်းဦးရောက်သောအခါ ရွှေဆိုင်းလျှေသော
ဒကာနှင့်တွေ့သည်။ ဒကာကသူလက်ထဲပါလာသော ဆွမ်းခွံနှင့် (၅) ဆင့်ခွံတပ်လျှ၏။ မန္တလေးချမ်းစေးသာဝံ
မှာနေကြောင်း လျှောက်ပြီးသွား၏။ ကျွန်ုပ်လည်းခွံနှင့်ဆွဲပြီး ကားပေါ်တက်စီးလာ၏။ ဆင်းနေကျနေရာဆင်းပြီး

ကျောင်း ပြန်လာသည်။ ကျောင်းရောက်လျှင်နာမိကြည်လိုက်၏။ (၁၁) နာမိခွဲနေသည်။ ချိဉ်ကလေးများဖြတ်ပြီး စားပွဲပေါ်တင်လက်ဆေးဖွံ့ ဆွမ်းစား၏။ ဆွမ်းစားပြီးတစ်ခဏကြာလျှင် ရေချိုး၏။ ရေချိုးပြီး မနက်တစ်ဖက်တဖက်များစဉ်းစားနေ၏။ ကုလားထိုင်ပေါ်ထိုင်ပြီးစဉ်းစားနေခိုက် ဘုန်းကြီးတစ်ပါး တပေါက်ဝလာရပ်သည်။ ကျွန်ုပ်လည်း လက်အုပ်ချိပြီး ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် သီတင်းသုံးရန် ပင့်လျှောက်၏။ ဘုန်းကြီး ကြီးကလက်ပြပြီး ကိုယ်တော်လေးမှတ်ထားတာထဲဥစ္စာဘာမှ စဉ်းစားစရာမလိုဘူး။ ကိုယ်တလုပ်ကို သာဆက်လုပ်ပါ။ သုဂတော (၉) ချက်ဝါထာကိုတစ်နေ့ (၁၀၀၀) သုဂတင်စိပ်၊ ထီးဖြူရှိုလျှင် ထီးဖြူဖောက် ကစိပ်၊ ထီးဖြူမရှိလျှင် ရွှေထီးဖောက်ကစိပ်၊ ထီးဖြူတို့ရွှေထီးတို့မရှိလျှင် ဘုရားတန်ခိုးကြီး တေဇအရပ်ကစိပ် တေဇအရပ်ဆိုပေမဲ့ ကိုယ်တေဇအရပ်ကစိပ်ရဘူး။ ဘုရားတန်ခိုးကြီးတေဇအရပ်ကစိပ်၊ ဥပမာ- မဟာဝိဇယရံသီဆိုလျှင် စနေထောင့်ဟာ တေဇအရပ်ကြတယ်၊ သတိပြုနော်။ ကဲ- သွားလိုက်တဲ့မယ်ဆိုပြီးထွက်သွား၏။ ကျွန်ုပ်ကားဘာမျှမပေးလိုက်ရချေ။ ဘုန်းကြီးကြီးမိန့်ချက်အတိုင်း ပုထိုးတော်ကြီး၊ ဘုရားကို ချက်ချင်းသွားပြီး စနေထောင့်ကနေ ပရိတ်ယူပြီးစိပ်၏။ ပုထိုးတော်ကြီးတို့နေ့ (၂) ချက်လောက် ရောက်သွား၏။ ကန်တော့ပရိတ်ယူအဓိဋ္ဌာန်ပြုစိပ်၏။ သုဂတော (၉) ချက်ဝါထာမှာ -

- (၁) သုဂတော နိဗ္ဗာန်ယာတိ
- (၂) သုဂတောလောကေနာယကော
- (၃) သုဂတော လောကသာမိကော
- (၄) သုဂတော မာရဝိဇ္ဇယော
- (၅) သုဂတော
- (၆) သုဂတော ဌာနံ
- (၇) သုဂတော သုန္ဒရံပိစ
- (၈) သုဂတော နိဗ္ဗာန်ယာတိ
- (၉) သုဂတောတေနမောနမာ

ဤ သုဂတော တိုးချက်လုံးဆုံးမှ ပုထိုး(၁) လုံးချပြီး စိပ်၏။ (၁၁) ပါတ် (၂) နာမိခွဲကြာ၏။ ထိုနေ့ အဓိဋ္ဌာန်ကွင် ပုထိုးစိပ်လို ကောင်း၏။ ကျွန်ုပ်တင်ပလ္လင်ခွေထဲတွင် မိန်းကလေးများ ကပန်းများလှူသွား၏။ ခကာ (၂)ယောက်ကလည်း ဝတ္ထုလှူသွားကြ၏။ တစ်ယောက်ဘယ် လောက်လှူသည်မသိ။ ကျွန်ုပ်ရရှိ တာကတော့ (၂၁၁) နှစ်ရာတစ်ဆယ်တစ်ကျပ်ဖြစ်၏။ ညနေ (၄) နာမိခွဲလျှင် ပုထိုးအဓိဋ္ဌာန်ပြီး၏။ ဘုရား လက်ယာရစ်လှည်ပြီး ဝရိတ်ဂါထာ၊ မန္တန်များ ရွတ်၍ ညနေ (၆) နာမိထိုးလျှင်ပြီး၏။ ဘုရားကန်တော့ပြီး ကျောင်းသို့ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်၏အဓိဋ္ဌာန်ချက်များမှာ

- (၁) ဤပုထိုးတော်ကြီးဘုရားတွင် တေဇအရပ်မှ (၂၇) ရက်ပြည်အောင် စိပ်ပါမည်ဘုရား။ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုပါ၏ ဘုရား။

- (၂) သုဂတော (၉)ချက် (၁)ခါထိုင်လျှင် လုံးရေ (၁၀၀၀) (ဝါ) ပုန်ရေ (၀၀၀၇) ပုတီး (၁၀) ပါတ် စိတ်ပါမည်ဘုရား။ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုပါ၏။
- (၃) မိုးရွာရွာ၊ နေပူပူ၊ ဘယ်ရန်သူနှင့်တွေ့တွေ့ ဘုရားတပည့်တော်၏ ထိုင်ခွင်ကို မဖျတ်ပါဘုရား။ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုပါ၏။
- (၄) နေ/ည မသတ်မှတ်ပါ။ တစ်နေ့တစ်ကြိမ်လာရောက်စိပ်ပါမည်ဘုရား။ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုပါ၏။
- (၅) မထိန်းနိုင်၊ မသိမ်းနိုင်၊ ကျပ်ကြီးကျပ်ဝယ်သွားချင်သော် ထသွားခွင့်ပြုပါဘုရား။

ဤအဓိဋ္ဌာန်ချက်များအတိုင်း မဖျတ်မကွက်အောင်မြင်ခဲ့ပါလျှင် ဗုဒ္ဓဂါယာ ခရီးစဉ် ချောမော၍ ဘုရားတပည့်တော် အလိုဆန္ဒ ပြည်ရုံရပါလို၏ ဘုရား။ ကျောင်းရောက်လျှင် ဗုဒ္ဓဂါယာ ဘုရားဝါဆိုစဉ် နေရာများ ကြည့်ရှုလေ့လာနေ၏။ အချက်အချာနေရာများမှတ်တမ်း၊ လူများမှတ်တမ်းများ ကို ရွာမဖွေစုဆောင်းပြီး လေ့လာမှတ်သား၏။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသွားစဉ်က ရန်ကုန်-မန္တလေးရထား ခရီး (၇) တွဲပါ ရန်ကုန်ဘူတာကြီးမှ ရွှေတိဂုဏ်ဘုရားကို ဓါတ်ရထားစီးသွားရာ ဓါတ်ရထားကနစ်ပြား၊ ရန်ကုန်သင်္ဘောဆိပ်စာရောက် ပဌမတန်းကလူ (၁) ယောက် (၅၀)ပေးရ၏။ ဟု မှတ်တမ်း၏။ မတ်စရာရှိ တာမတ်၊ မှတ်စရာရှိတာမှတ်နှင့် အချိန်တော် တော်ကုန်သွား၏။ နာရီကြည့်လိုက်သောအခါ ည (၁၀)နာရီ ခွဲနေ၏။ သို့ဖြစ်၍ အိပ်လိုက်တော့သည်။

နံနက် (၂)ချက်ခွဲလောက် နိုးလာ၏။ ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး ဘုရားကန်တော့ ပရိတ်လှူ၍ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး စိတ်ပါ နံနက် (၅)နာရီ ခွဲလောက် မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇-ခု၊ တော်သလင်းလဆန်း (၁၄)ရက်၊ သောကြာနေ့ (၁၉၅၅၊ စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်) နံနက် (၅) နာရီခွဲအချိန်ပုထိုးတော်ကြီးဘုရားသွားပြီးအထက်ပစ္စယာတက်၍၊ စနေထောင့် တေဇဖေရပ်မှ သုဂတော (၉)ချက်ပုတီးအဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ ပုတီး (၃)ပါတ်ရလျှင် မိုးလင်းလာ၏။ မိုးလေးဖွဲဖွဲကျလာ၏။ ပုတီးလေးပါတ် လောက်ရတော့ မိုးမကျတော့ပေ။ ကျွန်ုပ်ပုတီးစိတ်နေသော ညာဘက်က ရှဲ့ရှဲ့ . ရှဲ့ရှဲ့နှင့် အသံကြားနေရ၏။ မျက်စိမဖွင့်ဘဲ ပုတီးကိုသာ စိပ်နေ၏။ ပုတီး(၅)ပါတ်ရသည့်တိုင်အောင် ကြားနေရ၏။ ပုတီး(၆)ပါတ်အတွင်း ထို ရှဲ့ရှဲ့ . ရှဲ့ရှဲ့ အသံက ငြိမ်သွား၏။ ကျွန်ုပ်၏ ညာဘက်ပေါင်ကို အရာတစ်ခုကထိလာ၏။ နည်းနည်းနွေးနေ၏။ ပုတီး (၆)ပါတ်ပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်၏ ထိုင်ခွင်အလယ်တွင် အရာဝတ္ထုတစ်ခုကျလာတာကို သိလိုက်၏။ မျက်စိမဖွင့်ဘဲ၊ ဆက်စိပ်နေ၏။ ပုတီး (၁၀)ပါတ်ရလျှင် ဝဲဘက်ဘေးက အထုပ်ကြီး (၁)ထုပ်ပစ်ချလိုက်သော အသံကြားလိုက်ရ၏။ မျက်စိမဖွင့်ဘဲ ပုတီးဆက်စိပ် နေ၏။ သို့နှင့်ဝင် (၁၁) ပါတ်ရသဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးသွား၏။ ထိုင်ခွင်ပေါ်ကျလာသော အရာတလေးကို ယူကြည့်လိုက်၏။ ငွေကြပ်ကလေးဖြစ်နေ၏။ ကြပ်ကလေးက လက်သန်းလုံးလောက်ရှိ၏။ အရှည်က (၂) လက်မ နီးနီးရှိ၏။ ကြပ်အဖုံးလေးကို လှည့်ဖွင့်ကြည့်၏။ အဖုံးဖွင့်တော့ အပွေးနံ့လေးရလာ၏။ ဘာလဲဆိုပြီး လက်ဖဝါးပေါ်သွန်ကြည့်၏။ မုံညင်းရေလောက်အလုံးလေးများ ကျလာ၏။ အလုံးလေးများ ရေကြည်တော့ (၃၇)လုံးရှိ၏။ ဒါတွေဟာ ဘုရားဓါတ်တော်များဖြစ်ရမည်လို့ မှတ်ယူပြီး ရှိသေလှစွာရှိခိုးပြီး ကြပ်ထဲပြန်ထည့်၏။ ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင်ထား၍ ပရိတ်များ၊ ဂါထာ၊ မန္တာန်များနှင့် ရှိခိုးပူဇော်ပြီးနောက် ပေတ္တာပို့ အမျှဝေ ကြပ်ကလေးကို တရိုတသေကိုင်တွယ်ပြီး လွယ်အိပ်တွင်ထည့်၍ ကျောင်းသို့ပင့်လာခဲ့၏။ ကျောင်းရောက်၍

နာရီကြည့်လျှင် (၁၀)နာရီခွဲနေ၏။ သီလရှင်ကြီးများကပ်သော ဆွမ်းကိုစားပြီး ခေတ္တနား နေခိုက် အသက် (၄၀)အရွယ်လောက် တကာတယောက် ရောက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်ကိုရှိနိုးပြီး ထိုသူက ဓါတ်တော်များ ပူဇော်ကိုးကွယ် လိုကြောင်း ရှိလျှင်စွန့်တို့ လျှောက်ထား၏။ ကျွန်ုပ်က-

“ဘော ဦးပဋ္ဌင်းက ဘုရားတည်တို့ရည်ရွယ်ထားတော့ ဓါတ်တော်များသိပ်လိုချင်နေတာ၊ အနည်းဆုံး ဓါတ်တော် (၁၀၀၀) လောက်ရလျှင် ဦးပဋ္ဌင်းဖာမို့ ဘုရားတည်ဖြစ်လိမ့်မယ်ထင်တယ် အခုလဲ ရသမျှဓါတ်တော်တွေ ရနေတာ၊ ဘောဆီရှိလဲ ဦးပဋ္ဌင်းလှူစမ်းပါဦး” ဟုပြောရာ ဘောက

“စာပည့်တော်ရလျှင်လဲ လှူပါမယ်ဘုရား” ဟုဆိုကာ ဝတ်ချ၍ ထပြန်သွား၏ တခဏကြာသော် ရေခိုးပြီး ခဏလေးပေးအိပ်နေ၏။

“အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား”ဟု နှစ်ခွန်းခေါ်၍ မျက်စိဖွင့်ကြည့်သော် ဓါတ်တော်တောင်းသော ဘောပြန်ရောက်လာ၏။

“အရှင်ဘုရားတဓါတ်တော်လိုချင်တယ်ဆို၍ အိပ်ပြန်ပြီး တပည့်တော်ကိုးကွယ် ထားသော ဓါတ်တော် (၉)ဆူကို အရှင်ဘုရားထံလာလှူတာပါဘုရား”

ဟုဆိုပြီး ဓါတ်တော်ပုလင်းကိုပေးလှူ၏။ ကျွန်ုပ်ကယူပြီး သေချာကြည့်၏။

“ဘောဓါတ်တော်က ကျောက်နီလေးများနှင့်တူတယ်နော်”

“မှန်ပါဘုရား အသွေးတော်မှဖြစ်သော ဓါတ်တော်များပါဘုရား”

“ကောင်းလှပါပြီတကာကြီး၊ သာဓုပါ. . သာဓုပါ”

“တပည့်တော်ကို သွားခွင့်ပြုပါအုံးဘုရား”

“ကောင်းပြီဘောကြီးကောင်းပြီ၊ ကျန်းမာချမ်းသာ၍ အလိုဆန္ဒပြည့်စုံပါစေ” ဟု ကျွန်ုပ်ကဆုပေးလိုက်၏။ ဘောကြီးက ဦးညွတ်ပြီးထသွား၏။ ဓါတ်တော်ပုလင်းကိုယူပြီး ကျွန်ုပ် ရလာသော ဓာတ်တော်ပုလင်းနှင့်ယှဉ်ပြီး မှန်စာတိုက်ထဲ ထားလိုက်၏။ ပြန်အိပ်၏။ နေ့တချက်ခွဲလောက် နီးလာ၍ ဓါတ်ကြီးလေးပါးအဓိဋ္ဌာန် ဆက်စိတ်နေ၏။ ညနေ (၄)နာရီလောက် ကျတော့ ကျောက်တော်ကြီး၊ တောင်မင်းကြီး အောင်မြေဘုရားသို့ သွားပြီး ပုတီးအဓိဋ္ဌာန် များ (၂၇)ပါတ်စိပ်၏။ ည (၇) နာရီခွဲ ပုတီးပြီးလျှင် ပြန်လာပြီး ကျောင်းရောက်သောအခါ ခေတ္တနား၊ စီးကရက်လေး တစ်လိပ်လောက်သောက်၍ ကျန်နေသေးသောဝါထာ မန္တာန်များရွတ် မေတ္တာပို့အမျှဝေ၏။ အမျှဝေပြီးလျှင် နာရီကြည့်တော့ (၁၀)နာရီ (၁၅) မိနစ်ရှိနေ၍ အိပ်ချိန်ရောက်၍ အိပ်လိုက်၏။ နံနက် (၂) ခွဲကထပြီး တိုယ်လက်သန်ရှင်းပြီးစီး၍ မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇-ခု၊ တော်သလင်းလပြည့် စနေနေ့. (၁၉၅၅၊ အောက်တိုဘာ ၁ ရက်)ဓါတ်ကြီးလေးပါးအဓိဋ္ဌာန် သုဂတော (၅)ချက်စိပ်၏။ ပုတီး (၁၂)ပါတ်ရလျှင် (၅)နာရီသံချောင်း ခေါက်သံကြား၍ ကန်တော့ဝတ်ချပြီး ပုထိုးတော်ကြီးဘုရား သုဂတော (၉)ချက် အဓိဋ္ဌာန် (၃) ရက်မြောက် ပုတီးစိတ်ရန်ထွက်လာ၏ ပုထိုးတော်ကြီး ဘုရားရောက်လျှင် အထက်ပစ္စယာ စနေထောင့်မှ ကန်တော့ဝတ်ချ ပရိကံယူပြီး စိတ်တော့၏။ ပုတီးပါတ် (၅)ပါတ်ရလျှင် မိုးချိန်းပြီး မိုးကြီးသည်ထန်စွာရွာလာ၏။ မိုးပြင်ထန်စွာရွာပေမဲ့ အဓိဋ္ဌာန်ပျက်မှာစိုး၍ မထထ

စိတ်နေ၏။ ပုတီး (၉)ပါတ်ရတော့ မိုးတိတ်သွား၏။ လူလဲတကိုယ်လုံး ရွှံ့စိုနေ၏။ ပုတီး (၁၀) ပါတ်ရ၍ အဓိဋ္ဌာန်ပြီး
 လျှင် မေတ္တာပို့စာမျှဝေပြီး ပြန်လာခဲ့၏။ ကျောင်းရောက်တော့ နာရီကြည့်လိုက်၏။ နံနက် (၈)နာရီထိုးနေ၏။
 သင်္ကန်းများလဲပြီး ကျန်ခါတ်(၄)ပါး။ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး ဆတ်စိတ်နေ၏။ နံနက် (၁၀)နာရီထိုးလျှင် ဆွမ်းစား။
 သံချောင်းခေါက်၍ ဆွမ်းစား၏။ ပြီးလျှင် ရေချိုးပြီး ခေတုအဓိဋ္ဌာန်စိတ် ခဏလေးပေးတိတ်၏။ နေ့(၂) ချက်ခွဲတ
 (၃)နာရီလောက် ဘုရားဖူးထွက် ပုတီးစိတ်၏။ ကျောက်တော်ကြီး၊ တောင်မင်းကြီးကျေးဘုရားကြီးတို့ကို ပုတီး
 (၂၇)ပတ်စိတ်စိတ်၏။ စိတ်ပြီး ကျောင်းပြန်လာ၏။ ကျောင်းရောက်တော့ ည (၈)နာရီခွဲနေ၏။ ပရိတ်များ၊ ဂါထာ၊
 မန္တာန်များ ရွတ်ပြီး မေတ္တာပို့နေ၏။ မေတ္တာပို့စာမျှဝေပြီး နာရီကြည့်လိုက်၏။ ည (၁၀) နာရီခွဲနေ၏။ ထို့ကြောင့်
 အိပ်လိုက်တော့၏။ အိပ်မက်မက်၏။ ပုကိုးတော်ကြီးရောက်သွား၏ ပုထိုးတော်ကြီးက ထုံးဖွေးဖွေးမဟုတ် စေတီတော်
 တစ်ဆူလုံး ရွှေအတိပြည့်နေ၏။ ထီးတော်မှ စောက်ဖိနပ်တော် တစ်ဆူလုံး ရွှေအတိပြည့်နေ၏။ ထီးတော်မှ
 စောက်ဖိနပ်တော် စိန်တောင်များတိုင်စောက် ရွှေများချထား၏။ ဘုရားဝါတ်လည်လည်းအာရုဏ်ခံပြုသစ်၊
 တန်ဆောင်းများရန်ထား၏။ အာရုဏ်ခံ ပြုသစ်တန်ဆောင်းများ ကလည်း ရွှေချထား၍ ရွှေတန်ဆောင်း
 ပြုသစ်များဖြစ်နေ၏။ ကြည့်လို့မည်း။ ဖူးလို့မဝဖြစ်နေ၏။ ဘုရားလှည့်ပတ် ဖူးပြီး တေဇအရပ်က ရွှေပြုသစ်
 ဆောင်ထံထိုင်၍ ရှိခိုးဝတ်ချ ပရိတ်ယူနေခိုက် နဂါးကြီးတစ်ကောင် ကျွန်ုပ်၏ ညာဖက်ဘေးက မီးထောင်ပြီး
 ခွေနေ၏။ တကိုယ်လုံးတ မြသားရောင် အာခံတွင်းကပတ္တမြားနီရောင်တို့နှင့် အလွန်တင့်တယ် ပြည့်ဖွယ်ကောင်း
 လှပေ၏။ ကျွန်ုပ်လည်းပရိတ်ယူပြီး နဂါးဖက်လှည့်၍

(ခွင်း) "အသင်နဂါးမင်း ကျွန်ုပ်ထံလာခြင်းတိစ္စ ပြောပြပါ"
 နဂါးကြီးက ဦးသုံးကြိမ်ညွတ်ပြီး ပင်းသားလေးအသွင်ဖြစ်သွား၏။ မင်းသားလေးက ဂူတပ် လက်တုပ်ချီ၍
 လျှောက်သည်မှာ -

(ဂါး) "အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ဘုရားတည်ရန်အတွက်၊ အထက်ပစ္စယာပေါ်မှာ ငွေကြပ်ကလေးထဲ ဝါတ်တော်
 (၃၇) ဆူထည့်ပြီး အရှင်မြတ်ထိုင်ခွင်ထဲထည့်ပြီးလျှင်ပဲပါတယ်၊ ရပါသလားဘုရား"

(ခွင်း) "ရပါတယ်၊ အဲဒီဝါတ်တော်များဟာ ဧကာတယ်လိုရလာတာလဲဆိုတာ၊ ဦးပဉ္စင်းကြည့်ညီရအောင်
 ဝန်မလေးရင် ပြောပြပါလား"

(ဂါး) "ဝန်မလေးပါဘုရား၊ ပုဂံမင်းတည်သော ဂူပျက်ကြီးထဲမှ ရတာပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ တိုးကွယ် ထားတာ
 အနှစ် (၂၀၀) ကျော်ပါပြီဘုရား"

(ခွင်း) "ဒီလိုသိရတာ၊ ဝမ်းမြောက်ပါတယ်ဧကာ၊ သာဓုခေါ်ပါတယ်၊ လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါများအတွက်၊ ကပ်လွတ်၊
 ကပ်ကျော် ဘုရားကြီးတည်သောအခါ ဧကာရဲ့ ဝါတ်တော်က မပါမပြီးတဲ့ ပစ္စည်းမို့ အလွန် အရေးကြီးတဲ့
 ကဏ္ဍကပါဝင်နေပါတယ်၊ ဘုရားတည်သောအခါ မပါမပြီးတဲ့ တန်ဖိုးရှိလှတဲ့ ပစ္စည်းများက (၃) မျိုး
 ရှိပါတယ်။

- (၁) ပဌမ အမျိုးအစားက ဘုရားဝါတ်တော်ဖြစ်ပါတယ်။
- (၂) စုတိယအမျိုးအစားက သတ္တဋ္ဌာနနှင့် ဗုဒ္ဓဝင်ခင်းများဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဝင်ခင်းအကျဉ်းချုပ် မှတ်ထားရန်ကား မ၊သိ၊ကြ၊လျှင်၊တွေး၊ဆ၊ဦး တဲ့ တကာရဲ့

(၇) ခင်းမှီတယ်၊ ထို (၇)ခင်းဟာလိုရင်းပါ။

(ဂါး) "အဲဒီ(၇)ခန်း အဓိပ္ပါယ်သိပါရစေဘုရား"

(ခွင်း) "အဓိပ္ပါယ်တ ဝီလိုပါ

- မ - ကြာသပတေးနေ့မှာ သန္ဓေယူတယ်
- သိ - သောကြာနေ့မှာ ပွားတော်မူတယ်
- ကြ - တနင်္လာနေ့မှာ တောထွက်တော်မူတယ်
- လျှင် - ဗုဒ္ဓဟူးနေ့မှာ ဘုရားဖြစ်တော်မူတယ်
- တွေး - စနေနေ့မှာ ဓမ္မစကြာတရား ဟောတော်မူတယ်
- ဆ - အင်္ဂါနေ့မှာ အာယုသင်္ခါလွတ်တော်မူတယ်
- ဦး - တနင်္ဂနွေနေ့မှာ ထေဇောဓိတ်လောင်တော်မူတယ်။

(၃) တတိယအမျိုးအစားက မြတ်စွာဘုရားသီတင်းသုံး ဝါဆိုတော်မူတဲ့ ဌာနများအခင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဝီသုံးမျိုး ဘုရားတည်ရာမှာ မပါလို့မဖြစ်ပါဘူး ဝါကို ပါရပါတယ်။ မင်းတည်စိုးတည်ကြတော့ (၅၅၀)ဇာတ် တွေထည့်ပြီး ဌာပနာကြတယ်။ မင်း၊ မိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်၊ ကိုယ်အလေးချိန်အမျှ၊ ဘုရားရုပ်ပွားတော်များနှင့် ရွှေဖြစ်စေ၊ ငွေနှင့်ဖြစ်စေ၊ ကြေးနှင့်ဖြစ်စေ၊ သူတို့ပုံများဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်ပြီး ဌာပနာကြတယ်"

(ဂါး) "ဘုရားတည်သောအခါ မပါမပြီးသော ပစ္စည်း (၃)မျိုးကို ဘုရားတပည့်တော် ယခုမှကြားသိရ ပါတယ် ဘုရား၊ လေးလေးနက်နက်လည်း မှတ်သားထားပါမည်ဘုရား။ တပည့်တော် အမျိုးအနွယ်ကစ္ဆတ္တဋ္ဌ အမျိုးအနွယ်ပါ၊ တပည့်တော်အမည်တတော့ သုတ္တလို့ခေါ်ပါတယ်ဘုရား။ အလိုရှိသောအခါမြေကြီးကိုကြည့်ပြီး ခေါ်လိုက်ပါဘုရား"

(ခွင်း) ကောင်းပါပြီသုတ္တ၊ ကျန်းမာချမ်းသာ၍ အလိုဆန္ဒများ ပြည့်စုံပါစေ"

ကျွန်ုပ်နီးလာ၏ နာရီကြည့်လိုက်တော့ နံနက် (၃)နာရီ ထိုးနေ၏။ ထပြီးတိမ်မတ်ပုတ်တမ်း၊ ဧရာလိုက်၏။ တိုယ်လတ်သန်ရှင်းပြီး နေ့စဉ်ပုတ်တမ်း ဧရာလိုက်၏။

၁၃၁၇-ခု၊ တော်သလင်းလပြည့်ကျော် (၁) ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ (၁၉၅၅၊ ဧကန်တိုဘာ ၂ ရက်) ဝတ်ချကန်တော့ ပရိတ်ယူခါတ်ကြီးလေးပါး၊ အဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ ပုတီး (၁၂) ပါတ်ရလျှင်၊ နံနက် (၅)နာရီ သံချောင်း ခေါက်သံကြား၍ ကန်တော့ဝတ်ချ၏။ ပုထိုးတော်ကြီးဘုရားကို အဓိဋ္ဌာန်စိတ်ရန်လာခဲ့၏။ ဘုရားရောက်လျှင် ရှိခိုးဝတ်ချ ပရိတ်ယူပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး၊ စိတ်တော့၏။ ပုတီး စိတ်လျှင် ဂုဏ်တော်၊ ဂါထာများ ကျွန်ုပ်ဆိုသလို ဘေးကဆိုနေသော အသံကြားရ၏။ သေသေခြာခြာ နားထောင်လေ သေသေချာချာ ကြားရလေ ဖြစ်၏။ သုဂတော တိုးချက်ဂါထာကို မမှားအောင် အတော်ဂရုစိုက်၍ ဆိုရခြင်းအပြင်၊ အာရုံဂရုမစိုက်ဘဲ စိတ်ထဲကနေဆိုပြီး ပုတီးတိုသာ အသိစိတ်ကလေးနှင့် စိတ်နေ၏။ သမာဓိတော်တော်ရနေ၏။ စိတ်လို့လဲ အလွန်ကောင်းနေ၏။ (၁၀)ပတ်လောက်ရလျှင် သစ်ပင်ကြီး တပင်လဲသံကဲ့သို့ ပြင်းထန်သော မြည်ဟီးသံကြီး ကြားရ၏။ ဘုရား တောင်ဘက်ဘေးက ကြားရ၏။ ပုတီး (၁၀) ပတ်ပြီးတော့ ဘာသံမျှ မကြားရတော့ပေ။ နာရီကြည့်လိုက်လျှင်

နံနက် (၇)နာရီ (၃၀)ခွဲသေး၏။ ထို့ကြောင့် ရွှေဂူကြီးဘုရားဘတ် သွားစိတ်၏။ သုဂတော (၅)ချက် (၁၀)ပါတ်စိတ်ပြီးသွား၏။ နာရီကလည်း (၁၀)နာရီပတ်တင်းရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းပြန်ခဲ့၏။ နေ့ (၁၀)နာရီခွဲ ဆွမ်းစား၏ ထုံးစံအတိုင်း ရေခဲခိုးပြီးတဖူးတိပ်၏။ နေ့လည် (၂)ချက်ထိုးလျှင်နီး၏။ (၂-၃-၄-၅-၆) ရက်နေ့များ၌ ပြစ်ရပ်ဆန်းများ မတွေ့ရပေ။ ၎င်းနှစ် ထော်သလင်းလဆန်း (၇)ရက်နေ့ ပုထိုးတော်ကြီးဘုရား နံနက် (၅) နာရီ အဓိဋ္ဌာန်စိတ်လောအခါ ပုတီး (၃)ပါတ်ရလျှင် ဘုရားသပိတ်မှောက်မှ ဝန်းဆွဲဘီလူးကြီးများက မကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသော ရယ်သံများ ကြားရ၏။ ထို့ပြင် လူ (၃)ပြန်လောက် အရပ်ရှိသော ဘီလူးကြီးက ကျွန်ုပ်ကို တင်းပုတ်နှင့် ထုရန် ရွယ်နေ၏။ ကျွန်ုပ်က မျက်စိမှိတ်ပြီး ပုတီးဘဲ ဆက်စိတ်နေ၏။ ထိုဘီလူးကြီးကို အကြောင်းမခံပေ။ ပုတီး (၅)ပတ်လောက်ရတော့ မျက်စိမှိတ်ပြီး အခြေအနေကို ကြည့်လိုက်၏။ မိုးလင်းနေပြီဖြစ်၍ တင်းပုတ်ကိုင်ရပ်နေသော ဘီလူးကြီးတို့ တင်းပုတ်ကိုင်လျှက် ရပ်နေ သေးသည်တို့ မြင်တွေ့ရသေး၏။ မျက်စိမှိတ်ပြီး စိတ်နေပြန်၏။ ပုတီးပါတ် (၉)ပါတ်ရတော့ ဘာသံမှ မကြားရ မမြင်ရ တော့ပေ။ ပုတီး (၁၁)ပတ်ရလျှင် အဓိဋ္ဌာန်ပြီး၏။ ပရိတ်၊ ဂါထာ၊ မန္တန်များရွတ်၊ မေတ္တာပို့ အမျှပေ၏။ ထိုပုတီး (၃)ပါတ်ရတုံးက ရယ်နေကြသော ဘီလူးများက သာဓုခေါ်ကြပြန်၏။ ကျွန်ုပ်လည်း စိတ်ထဲတွင် ရယ်ပြီးလျှင်ပြောင်ကြတော့လဲ သူတို့ အခုကောင်းဆိုး ပေးပြီး သာဓုခေါ်တော့သည်း သူတို့ပဲ မြစ်နိုင်တယ်ဟု အောက်မေ့မိ၏။ ပြောမိ၏။ တင်းပုတ်ကိုင်သောဘီလူးက တင်းပုတ်ကိုင်လျှက် ပေါ်လာပြန်၏။ တခဏခြင်း ဘီလူးအသွင်ပျောက်၍ လူအသွင်ပေါ်လာ၏။ ကျွန်ုပ်ကို ထိုင်ပြီး ဝတ်ချကန်တော့၏။ သူလျှောက်ထားသည်မှာ "တပည့်တော် ပြစ်မှားမိတာ ဝန်ချဘောင်းပန်ပါတယ်ဘုရား၊ ကြေအေးတော် မူပါဘုရား" (၉င်း) "ကြေအေးခွင့်လွတ်ပါတယ်ဒကာ" ဟု ပြောလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်ပျောက်ကွယ်သွား၏။ အံ့ဩစရာပေ။ ကျွန်ုပ်လည်း အမျှပေးပြီးကျောင်းပြန်လာ၏။ နာရီကြည့်လိုက်၏ (၉)နာရီခွဲနေ၏။ အချိန်ရသေးတာနဲ့ ဝိဒုအောင်ကြာ ဘုရားထဲဝင်ပြီး ပုတီးစိတ်နေပြန်၏။ သုဂတော (၅)ချက် (၂) ပတ်ရလျှင် တောက်ခေါက်သံပြင်းပြင်း ကြားရ၏။ ပုတီးဆက် စိတ်နေ၏။ ပုတီး (၆) ပတ်ရတော့ ကန်တော့ဝတ်ချဆုတောင်း အမျှပေးပြီးပြန်လာ၏။ ကျောင်းရောက်လျှင် ဆွမ်းပြင်ထား၍ အတပ်ခံပြီးဆွမ်းစား၏။ တခဏကြာတော့ ရေချိုးတဖူးတိပ်၏။ နေ့ (၁)ချက်ခွဲလောက် နီးလာ၏။ ဘုရားများ အဓိဋ္ဌာန် ပုတီးစိတ်ရန် သွား၏။ သရက်နှစ်ပင်သင်္ချိုင်းနားက မြသိန်းတန် ဘုရားပုတီး (၂၇)ပတ်စိတ်၏ (၂၆) ပတ်ရလျှင် ဘုရားတပည့်တော်တို့ဆီ ကဓိဋ္ဌာန်ဝင် ပြီး "ဝေမာတိကတွေကို ချွတ်ပေးပါအုံးဘုရား" ဟု ပြောသောအသံကြားရ၏ နောက်တကြိမ်ကြတော့ ထိုကဲ့သို့ ကျယ်ကျယ်အော်ပြော၏။ ပုတီး (၂၇)ပါတ်ပြီးလျှင် မေတ္တာပို့ပြီး ဝေမာတိကတွေ အမျှပေးပေ၏။ အသင်တို့ထံ အဓိဋ္ဌာန်လာဝင်မယ်ဟု ပြောခဲ့၏။ ရွှေဘုံသာဘုရားဝင်း ပုတီး (၂၇)ပါတ်စိတ်၏ ဘာမျှ မထူးခြားပေ။ အောင်မြေရွှေဘုံဝင်ပုတီး (၂၇) ပတ်စိတ်ပြန်၏။ ပြီးလျှင်မေတ္တာ ပို့ အမျှပေ၏။ ကျောင်းပြန်လာ၏။ အချိန်ကျ၍ တိပ်လိုက်၏။ နံနက် (၂) ချက်ခွဲ နီးလာ၏။ ကိုယ်လက်သန်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၀၇-တော်သလင်းလဆုပ် (၈)ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ (၁၉၅၅ အောက်တိုဘာ ၉ ရက်) ဘုရားကန်တော့ ဝတ်ချခိုင်း ပရိတ်ယူ၍ ဓါတ်ကြီးလေးပါး သုဂတော(၅)ချက် အဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ ပုတီး (၁၂)ပါတ်ရလျှင် သုဂတော (၉) ချက် အဓိဋ္ဌာန်စိတ်ရန် ပုထိုးတော်ကြီးသွား၏။ ပုထိုးတော်ကြီးဘုရား အနောက်လှေခါးမှ စေတီတော်ကြီး

ပေါ်တက်၍ ဘုရားတပတ်ပတ်ပြီး စနေထောင့်ကထိုင်ကံန်တော့ ပရိတ်ရွတ်ဝါထား၊ မန္တာများရွတ်၊ မေတ္တာပို့
အမျှဝေ၍ ကန်တော့ဝတ်ချပြီး ထလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် မိန်းကလေး (၅)ယောက် ပြေးလာပြီးဝတ်ချကြ၏။
အကြီးဆုံးအလုံးဆုံး ကောမလေးလျှောက်သည်မှာ "တပည့်တော်မတို့ နေ့စဉ်ပုတီးစိတ် ပြီးတိုင်း မေတ္တာပို့
ပေးပါဘုရား၊ အမျှဝေပေးပါဘုရား၊ မြကေသီတို့ ညီမ အချွေအရံများ အမျှပေးဝေပါ၏ ဆိုပြီး အမျှဝေပေးပါဘုရား
တပည့်တော်တို့က စိနားက မကျည်းတော သိုက်ကဝါဘုရား။"

(ခွင်း) "နေ့စဉ်နှင့်အမျှ စိမှာ အဓိဋ္ဌာန်မပြီးမချင်း မြကေသီတို့ကို မေတ္တာပို့ အမျှပေးဝေပါ့မယ် ယခု
ပုတီးစိတ်ရသော ဘာဝနာ ကုသိုလ်အစွဲများကို မြကေသီတို့ ညီမတစ်ရပ် ရံရွှေဖော်များ အမျှ . . အမျှ . . အမျှ"

(သီ) "သာဓု-သာဓု-သာဓု" ပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ ဘယာကြော်များကပ်လျှပါမယ်ဘုရား၊ လက်ခံတော်ပူ
ပါဘုရား"

ကျွန်ုပ်တ လက်ခံလှလိုက်၏။ မြကေသီတို့ကသွားခွင့်ပြုပါဘုရားဆိုပြီး ရှိခိုးဝန်ချ၍ ပြန်သွားကြ၏။
လျှန်ပိလည်း ကျောင်းသို့ပြန်လာခဲ့၏။ ကျောင်းရောက်တော့ ဆွမ်းစားဖို့ပြင်ထားသဖြင့် ဆွမ်းစား၏။ ဆွမ်းစားပြီး
နာရီကြည့်တော့ (၁၁) နာရီခွဲနေ၏။ ခဏနား၍ ရေချိုး တပေးတိပ်လိုက်၏။ (၂)ချက်နိုးလာ၏။ ရေလည်ကျောင်း
မြသိန်းတန်ဘုရားသို့ သွား၍ ပုတီးအဓိဋ္ဌာန် (၂၇)ပတ်စိတ်၊ ရွှေဘုံသာ ဘုရားပုတီးစိတ်၊ အောင်မြေဘုရားပုတီးစိတ်
ညနေ (၆)နာရီခွဲကျောင်းပြန်လာပြီး ကျန်အဓိဋ္ဌာန်များ စိတ်နေ၏။ ညနေ(၉)နာရီ ထိုးလျှင် ပရိတ်ရွတ်၊ ဝါထား၊
မန္တာန်များရွတ် မေတ္တာပို့ အမျှဝေပြီးသောအခါ (၁၀)နာရီ (၂၀) မြစ်နေ၍ တိပ်လိုက်တော့၏။ ထိုနေ့မှစ၍
ပုထိုးတော်ကြီး အဓိဋ္ဌာန်မပြီးမခြင်း မြသိန်းတန်ဘုရား သွားစိတ်ပြီး မေတ္တာပို့ အမျှဝေရန် အဓိဋ္ဌာန်ထားလိုက်၏။
နံနက် (၂) ချက်ခွဲထ ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး ကန်တော့ ဝန်ချ ပရိတ်ယူ သုဂတော(၅)ချက် အဓိဋ္ဌာန်စိတ် နံနက်
(၅)နာရီတိုး လျှင် မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇-ခု၊ တော်သလင်းလဆုပ် (၉)ရက်၊ တနင်္လာနေ့ (၁၉၅၅၊ အောက်တိုဘာ ၁၀ ရက်) ပုထိုးတော်
ကြီးသွား ပုတီးအဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ ပုတီးစိတ်လို့ကောင်းတာမှတစ်ပါး ဘာအတွေ့အကြုံမျှ မရှိပေ- ထိုနည်း၎င်း (၁၀-
၁၁-၁၂-၁၃-၁၄) ရက်နေ့များ၌ ဘာမျှမတွေ့။

၁၃၁၇-ခု၊ တော်သလင်းလကွယ်နေ့၊ တနင်္ဂနွေ (၁၉၅၅၊ အောက်တိုဘာ ၁၆ ရက်) နေ့ဖြစ်၍ (၂)ချက်ထ
တိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်၏။ နံနက် (၅)နာရီထိုးလျှင် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးရပ်နား၍ ပုထိုးတော်ကြီးဘုရား
သုဂတော (၉)ချက်အဓိဋ္ဌာန်စိတ်ရန်သွား၏။ လမ်းလျှောက်စိတ် သွားရာ သုဂတော(၅)ချက် (၁)ပါတ်ရင်း
ဘုရားရောက်လျှင် အနောက်ပုခံမှတက်၍ အထက်ပစ္စယာတွင် ကန်တော့ ပရိတ်ယူပြီးအဓိဋ္ဌာန်ပုတီး စိတ်တော့၏။
ပုတီး (၃)ပတ်ရလျှင် ကျွန်ုပ်ပုတီးစိတ်သောရှေ့မှာ ဂိုးငှက်အုပ်ကျလာကာ- တကူးကူးကူးနှင့် (၂)ကောင်တတွဲ
(၃)ကောင်တတွဲ သံပြိုင်ကွဲကြ၏။ အကောင် (၄၀) (၅၀) လောက်ရှိမည်ထင်၏။ ကျွန်ုပ်ပုတီးစိတ်သောနေရာနှင့်
(၁၀)တောင် လောက်သာကွာမည်ထင်သည် ပုတီး(၃)ပါတ်ခွဲလောက်ရသော် ကူနေသော ချိုးများယုံယွာကြ၏။
ပုတီး (၅)ပတ်လောက်ရတော့ တညင်ကြက် (၉)ကောင်ကျလာပြန်၏။ ချိုးများကျ သောနေရာတွင်ကျ၏။
တွန်ကြပြန်၏။ အသံစူးလေးဖြင့် အောက်ဘီဘီးတွတ်ဟု (၁)ကောင် (၁)ကောင် (၃)ခါစီ တွန်၍ ပြန် သွားကြပြန်၏။

ကျွန်ုပ်တို့ (၁၀)ပါးတို့ရ၍ အဓိဋ္ဌာန်ပြီးသဖြင့် မေတ္တာပို့အမှုဝေ တန်တော့ ဝတ်ချပြီးထ၍ချီးများ၊ ကြက်များကျသောနေရာသို့ ဘာသဘောလဲဟုသွားကြည့်စူးစမ်း၏ ကျောက်နီများ၊ ကျောက် စိမ်းများ၊ ပုလဲများတွေ့ရ၍ ကောက်ယူခဲ့၏။ ကျောင်းရောက်၍ ရေတွက်ကြည့်သောအခါ တစ်ဖိုး (၄၅)လုံးဖြစ်နေ၏။ (၃)ဖိုးဖြစ်၍ ဩင်းကျေ(၄၅)လုံးဖြစ်၍ နဝင်းကျေသောအထူးဖောင်မြင်သောနေဟု ကောက်ယူပြီး ဘုရားတည်သောအခါ ဌာပနာရန် သိမ်းထားလိုက်၏။ သီလရွှင်ကြီး (၁)ပါးက (၁၀) နာရီ ခွဲပြီတုရား၊ ဆွမ်းစားကြွဝါဘုရားဟု လျှောက်၍ ဆွမ်းစားလိုက်၏။ ဆွမ်းစားပြီးလျှင် မေတ္တာအနားယူ၍ မနက်ခင်းက စာတွေ့အကြံများကို စဉ်းစားနေ၏။ ထိုအခိုက်စဉ်းစားနေတာကိုယ် လုပ်ငန်းမဟုတ်ဘူး ကိုယ့်ပုတီးစိပ်ရမည့်လုပ်ငန်းကိုသာဆက်လုပ်ပါ။ နောက်ကျတော့ အမြေပေါ်လာလိမ့်မယ် ဟုမြော်သံကြား၍ လှည့်ကြည့်လိုက်တော့မည်သူမှ မတွေ့ရပေ။ ကျွန်ုပ်လည်း နေအိုးသွားပြီး မြန်မြန်မြန်လာခါ ကျန်သောအဓိဋ္ဌာန် ပုတီးကို ဆက်စိတ်နေ၏။ နေ (၁၂) နာရီ ခွဲလျှင်မေတ္တာပေး တိပ်လိုက်သည်။ နေ (၂) ချက်ထိုးတော့ နီးလာ၏။ မြသိန်းတန် ဘုရားရွှေဘုံသာဘုရား၊ ဖောင်မြေဘုရားများသွားပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး စိတ်၏။ ည(၈) နာရီထိုးတော့ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးများ ပြီး၍ ကျောင်းမြန်လာသည်။ ကျောင်း ရောက်လျှင် မေတ္တာနားပြီး ပရိတ်များရွတ်၊ ဂါထာ၊ မန္တာန်များရွတ် မေတ္တာပို့၍ တိပ်ချိန်ရောက်၍ တိပ်လိုက် တော့၏။ နက် (၂) ချက်ခွဲ ထကိုယ်လက်သန်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်သည်။

၁၃၀၇-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၁) ရက်၊ တနင်္လာနေ့ (၁၉၅၅၊ အောက်တိုဘာ ၁၇ ရက်) ပုတီးအဓိဋ္ဌာန်ရက် ပုထိုးတော်ကြီးမှာ အဓိဋ္ဌာန်စိပ်တာ (၁၈) ရက်မြောက်နေ့ဖြစ်၏။ ကန်တော့ဝန်ချ ပရိတ်ယူပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်၏။ ပုတီးပါး (၁၅)ပါးရလျှင် (၅)နာရီ သံချောင်းခေါက်သဖြင့် ပုထိုးတော်ကြီး သုဝတော (၉)ချက် ပုတီးစိတ်ရန် ထွက်လာခဲ့၏။ ဘုရားအရှေ့မှန် လှေကားမှတက်၍ အထက်ပစ္စယာ နေထောင့် ကစိတ်၏။ ထုံးစံအတိုင်းထံခြင်းသုံးပါးနှင့် မှီခိုပြီး ပရိတ်ယူ၍ စိပ်၏။ ပုတီး (၁) ပါးရလျှင် ထကိုယ်လုံးကြွ တက်နေတယ်ထင်ရ၏။ ပုတီး (၅)ပတ်ကထိ မြစ်နေ၏။ ပုတီး (၁၁) ပတ်ရတော့ တကိုယ်လုံးအလင်းရောင်များ မြှာထွက်နေတယ်ဟု ထင်ရ၍ မျက်စိပွင့်ကြည့်၏။ အလင်းရောင်များမြှာထွက်နေတာ မြင်ရ၏။ တမ္ပဋ္ဌာန်းရဲ့ အန္တရာယ်၊ ဩဘာဆိုတဲ့ ဥပတ္တိလေသာ (၁၀) ပါး (၁)ပါးအပါအဝင်ဖြစ်မှာပဲ ဆိုပြီး ဘာမျှအာရုံမပြုပဲ ပုတီးသာ အာရုံစိုက်ပြီး ဆက်စိတ်နေ၏။ ပုတီး (၁၁) ပတ်ရလျှင် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးပတ်ပြီး၍ မေတ္တာပို့ အမှုဝေ၏။ ပြီးလျှင် ကျောင်းမြန်ခဲ့၏။ လမ်းတွင်ရိပ်သာလာသော ကောအသိတစ်ယောက်နှင့်တွေ့၍ လက်ဘက်ရည်ဆိုင်ထဲပင့်ပြီး လက်ဘက်ရည်များ မုန့်များတပ်၍ ဘုဉ်းပေးပြီး မြန်လာခဲ့၏။ ကျောင်းရောက်လျှင် ဆွမ်းစားချိန်ကြ၍ ဆွမ်းစား၏။ ပြီးလျှင် တအောင် တကောနားပြီးရေချိုး၊ တပေးအိပ်၊ နေ (၁၂)ရိက္ခေ မဟာပုဂ္ဂိုလ်ခန်းကြည့်မှတ်စရာ မှီတာများ မှတ်နှင့် ညနေ (၃)နာရီ ထိုးသွား၏။ ပုတီးစိတ်သွား၏။ မြသိန်းတန်ဘုရား၊ ခွေးကျောင်းအမဘုရား (ရွှေတောင် တိုက်တွင်)၊ ရွှေဘုံသာဘုရား၊ ဖောင်မြေဘုရားများ၊ (၂၇)ပါးစိပ်၏။ ဖောင်မြေစိတ်ပြီးလျှင် ည (၈)နာရီထိုး၍ ကျောင်းမြန်လာ၏။ ကျောင်းရောက်လျှင် ပရိတ်များရွတ်၊ ဂါထာမန္တာန်များရွတ် (၁၀) နာရီထိုးလောက် ပြီးသွား၏။ တိပ်လိုက်၏။ တိပ်၍ မပျော်တပျော်တွင် ဘုန်းကြီး (၁)ပါးရောက်လာပြီး လက်မောင်းနှစ်ပတ်တွင် ဆေးနီများကို ထိုးပေး၏။ တစ်ဖက်တစ်ဖက် စေတီ စေတီလေးလုံး ထိုးပေး၏။ "ကိုယ်တော်လေး ဝိတုရွှေရွှေက ဝက်သာ၊ အပ်သာ

မစားမိစေရန် အထူးသတိပြုရန်" ဟု ပြောပြီး ထွက်သွားလေတော့၏။ နံနက် (၂) ချက်ထိုးလျှင် နီးလာ၏။ လက်မောင်းများ စေရာစာဖုလေးများ တွေ့ရ၏။ ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး ထိခြင်းငါးပါးနှင့် ကန်တော့ ပရိကံယူပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး စိတ်၏ ပုတီး (၁၇)ပါးထံရလျှင် (၅)နာရီထိုး၍ ကန်တော့ ဝတ်ချပြီး ပုထိုးတော်ကြီး အဓိဋ္ဌာန်စိပ်ရန် လာခါနီးမှတ်တမ်းရေး ရန် ကျန်နေ၍ မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၂) ရက်၊ အင်္ဂါနေ့၊ အဓိဋ္ဌာန် (၁၉) ရက် ပုတီးစိပ် (၁၉၅၅၊ အောက်တိုဘာ ၁၈ ရက်) ပုတီးစိပ်ရန်လာခဲ့၏။ ပုထိုးတော်ကြီးတောင်ပေါက်က ဝင်ပြီးစာရှေ့ဘက်လှေခါးက တက်၍ အထက်ပစ္စယာ ရောက်လျှင် စနေထောင့်ကထိုင်ပြီးကန်တော့ ဝတ်ချပရိကံယူပြီးစိတ်၏။ ပုတီးတစ်ပတ် ရသေးတယ် မြောက်ဘက်က - ကယ်တော်မူကြပါ - ကယ်တော်မူကြပါ သုံးစွန်း ပိန်းကလေးတော်သံကြားရ၏။ ထမလိုဟန်ပြင်သေး၏။ အဓိဋ္ဌာန် ဖျက်လိမ့်မည်ဆိုပြီး ပြန်ထိုင်စိတ်နေ၏။ ပုတီးစိတ် (၃) ပတ်လောက်ရလျှင် စိတ်လို့ အလွန်ကောင်းလာ၏။ ထိုင်ကွင်းတွေ အားလုံးလွတ်လာသည်ဟု ထင်ရသည်။ ပုတီး (၁၀) ပတ်ရလျှင် ထိုင်းကွင်းတွေများ ပူနေသည်။ နာကျင်နေ၏ ပုတွေ ဝေဝနာ နှင့် ဝေဝနာနှစ်ခု စီနေတော့ လက်တွေ ခံစားရတာပဲလို့ တောင်းပေးပြီး ပုတီးကိုသာ ဆတ်စိတ်နေ၏။ (၁၈)ပတ်ပြီးသွား၏။ အဓိဋ္ဌာန်ပြီး၍ ဆတ်ပြီး ပရိတ်ရွတ်၊ ဂါထာ၊ မန္တာန် များရွတ်နေ၏။ နံနက် (၈) နာရီမှာအားလုံးပြီးသွား၍ မေတ္တာပို့၊ အမျှဝေပြီးလျှင် ကန်တော့ ဝတ်ချ၍ မြောက်ဘက်လှေကားမှ ဆင်းလာပြီး ပုတီးတစ်ပတ် အတွင်းက ကယ်တော်မူကြပါလို့ တော်သည့်အသံလာရာ မြောက်ဖက်လှေကား ပတ်ဝန်းကျင်ဆက်ကြည့်၏။ အိမ်မြောင် (၁) ကောင်နှင့် ပုတ်သင်ညို (၁) တောင် အသေများတွေ၏။ ကျွန်ုပ် စိတ်ထဲကွင် အင်းဒီသတ္တဝါတွေ သေနေပုံထောက်ရင် သူတို့နာနာဘာပချင်း ရန်ဖြစ်ကြပြီး သေတဲ့သူသေ၊ ဖြစ်တာပဲလို့ ယူဆပြီး နောက်နေ့မှ မြကေသီတို့ မေတ္တာပို့၍ ခေါ်ပေးရမှာဘဲဆိုပြီး အကောင်လေးများကောက်ယူပြီး ဘုရားဝိုင်းလွတ်တဲ့ အရှေ့မုခ်မြောက်ဖက် လွတ်ပစ်လိုက်၏။ ထို့နောက် တောင်းပြန်လာခဲ့၏။ တောင်း-ရောက်လျှင် ကျန်ခါတ်ကြီးလေးပါးအဓိဋ္ဌာန်ပုတီး ဆက်စိတ်နေ၏ နေ့ (၁၀) နာရီခွဲ၍ သွမ်းစားလာပင့်သဖြင့် ပုတီးရပ်ပြီး လိုက်စား၏။ ဆွမ်းစားပြီးထုံးစံအဟိုင်း ရေခိုမှု၊ တမေးအိပ် နေ့(၁)ချက် နီးလာ၍ မြသိန်းတန်ဘုရား၊ ရွှေတုံသာဘုရား၊ အောင်မြေဘုရား၊ ကျောက်တာဘုရားတို့ ပုတီး (၂၇) ပတ်စိတ်ပြီး တောင်းပြန်၏။ အချိန်ရှိနေသေး၍ သုဓမ္မဝတ် ဗုဒ္ဓဝင် စာအုပ်ဖတ်ကြည့် လေ့လာနေ၏။ ည (၁၀)နာရီ ထိုးလျှင် အိပ်လိုက်၏။ နံနက် (၂) ချက်ခွဲထ ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၃) ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ (၁၉၅၅၊ အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက်) ပုထိုးတော်ကြီး အဓိဋ္ဌာန် (၂၀)ရက်ဖြစ်၏။ ဘုရားရောက်လျှင် အနောက်မုခ်မှ ဝင်ပြီး မြောက်ဖက် လှေကားထိပ်ရောက်တော့ မြကေသီတို့ဘက်လှည့်၍ - "မကျည်းတောသိုက်နန်းရှင် မြကေသီ၊ ဦးပဉ္စင်းသိလိုတာရှိ၍ ဦးပဉ္စင်း ပုတီးစိတ်သော နေရာလာခဲ့ပါ မြကေသီ၊ ဦးပဉ္စင်းပြုလုပ်သော ဝါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်၊ ဘာဝနာကုသိုလ်၊ တို့ကိုလည်း အမျှပေးဝေပါ၏။ အမျှ . အမျှ . အမျှ၊ ချမ်းသာကြပါစေ၊ ကျန်းမာကြပါစေ၊ အလိုဆန္ဒ ပြည့်စုံကြပါစေဟု အမျှဝေမေတ္တာပို့ပြီး လှေခါးပေါ်တက်၍ စနေထောင့်ရောက်လျှင် ကန်တော့ဝတ်ချ ပရိကံယူပြီး ပုတီး အဓိဋ္ဌာန်စိပ်တော့၏။ ပုတီးစိတ်လို့ ကိုးပါတ်လောက်ရတော့ အမွှေးနံ့များမွှေးလာ၍ မျက်စိ ပွင့်ကြည့် လိုက်၏။

မြကေသီနှင့် အဖော်နှစ်ယောက်နှင့် တကွ ကျွန်ုပ်ကို ဝတ်ချနေကြ၏။ ထူမတို့ကဝတ်ချ ပြီးလျှင်

“အရှင်ဘုရားခေါ်၍ တပည့်တော်တို့ လာခဲ့တာပါ။ ဘာကိစ္စအကြောင်းထူးပါသလဲဘုရား”

(ဇွဲင်း) “မနေ့က တယ်တော်မူပါ အသံကြား၍ ပုတီးစိပ်ပြီးလျှင် အော်သောနေရာသို့ သွားကြည့်ပါတယ်။ အိမ်မြှောင်တစ်ကောင်၊ ပုတ်သင်ညိုတစ်ကောင် သေနေတာတွေ့ရ၍ ကောက်ယူပြီး ဘုရားခိုင်း အပြင်ဘက် လွှင့်ပစ်ခဲ့တယ်။ ထိုမြစ်ရပ်ဟာ ဦးပဉ္စင်းထင်တာတော့ ဝေမာတိကများ အချင်းပွားကြတယ်လို့ ထင်တယ်။ ထယ်အတွက်ဖြစ်ကြတာလဲလို့ သိချင်လို့ပါ”

(သီ) “မှန်လှပါဘုရား။ အင်းဝနယ်၊ ရွှေရန်မြေဘုရားသိုက်နန်းက အစောင့် (၂)ယောက်နဲ့ သိုက်နန်းသူစာ များ ဘုရားပူးကြရင်း၊ တပည့်တော်တို့ သိုက်နန်းကအစောင့်များနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ကြလို့၊ တမက်က မိန်းကလေး တစ်ယောက်နှင့် ယောက်ျားလေး (၁)ယောက် သေသွားပါတယ်ဘုရား။ မိန်းကလေး က အိမ်မြှောင်သေလေးဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။ ယောက်ျားလေးက ပုတ်သင်ညိုအသေကောင် ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား။ ဝေမာတိကသေရင် ဝီလို့ဘဲ ဖြစ်ကြပါတယ်ဘုရား။ ကယ်တော်မူပါဖော်တဲ့အသံဟာ မိန်းကလေး အသံပါဘုရား”

(ဇွဲင်း) “မိလိန္ဒမင်းကြီးနှင့် ရှင်နာဂသိန်တို့ အပေးအဖြေနဲ့တော့ ကိုက်ညီသာပဲတော့မကြီး”

(သီ) “ထိုအကြောင်းကို တပည့်တော်မတို့တို့လည်း အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

(ဇွဲင်း) “မိလိန္ဒမင်းကြီးနှင့် ရှင်နာဂသိန် အပေးအဖြေကို မြကေသီတို့ ဟောရမှာဘဲ။ သေသေချာချာနာသူ မှတ်ထားနော်။ အရှင်ဘုရားနာဂသိန် ဤလောက၌ တစ္ဆေ၊ ဘုတ်၊ ပြိတ္တာဟု ခေါ်အပ်သော နတ်ဘီလူးတို့သည် ရှိပါသလားဟု မေးတယ်- ရှိပါတယ်မင်းကြီးဟု ပြန်ဖြေကြားတယ်- တဖန် မင်းကြီးကထပ်ပြီး အရှင်ဘုရားနာဂသိန် ထိုနတ်ဘီလူးတို့ကို အဘယ်ကြောင့် မမြင်ရပါသနည်းဟု မေးတယ်။ ရှင်နာဂသိန်က ပြန်ဖြေကြားသည်မှာ- မင်းကြီးဆေး၏ အာနုဘော်ကြောင့် လည်းတောင်း။ မိမိတို့ ကမ္မဒိန္နိကြောင့်လည်းကောင်း မမြင်ရပါ။ အကယ်၍ မြင်စေလိုက မြနိုင်သည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ တဖန် မင်းကြီးမေးပြန်သည်မှာ - အရှင်ဘုရား ထိုနတ်ဘီလူးတို့သည်ထိုအဖြစ်မှ စုတေကြပါ သေးလားဘုရားဟု မေးလျှောက်တဲ့အခါ ရှင်နာဂသိန်မထေရ်မြတ်က မင်းကြီးစုတေကြပါတယ်ဟု ဖြေကြား ပါတယ်။ တဖန်မင်းကြီးက မေးပြန်ပါတယ်။ အရှင်ဘုရား ထိုနတ်ဘီလူးတို့ စုတေသောအခါ ဆေးကိုလည်း မဆောင်နိုင်ရာ ကိုယ်အကောင်အထည် အဘယ်ကြောင့် မထင်ပါသနည်း ပုပ်သောအနံ့သည်လဲ တာကြောင့်မနံပါသနည်းဘုရားဟုမေးလျှင် မထေရ်မြတ်က မင်းကြီး နတ်ဘီလူးတို့ စုတေသောအခါ ကိုယ်အကောင်လည်းထင်၏။ အပုပ်နံ့လည်းနံ၏။ သို့ရာတွင် နတ်ဘီလူးတို့ စုတေသောအခါ ကျန်ရစ်သော ခေတ္တဖျိုးတို့ကို မသိစိမ့်သောငှာ တစ်ခုသော မနောဓါတ်ဖြင့် သေကြပါတယ်။ ဖိုးရွှသဏ္ဍာန်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကင်းပြီးကောင်၊ ကင်းခြေများ။ အိမ်မြှောင်၊ ပုတ်သင်၊ ပုရစ်၊ သမင်၊ ငှက်၊ သဏ္ဍာန်တို့ဖြင့် သေကောင် ထင်၏ဟု ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။ ထို့ကြောင့် ဦးပဉ္စင်းက မိလိန္ဒပညာကျမ်းနှင့် ကိုက်ညီတယ်လို့ ပြောတာပါ။”

(သိ) "တပည့်တော်ပတို့ဖြင့် ဝိတခါထဲကြားနာဘူးပါတယ်ဘုရား။ သာဓုပါဘုရားသာဓုပါ။ သွားခွင့် ပြုပါဦးဘုရား" ဟုဆိုပြီး ဝတ်ချကာ ပြန်သွား၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ကျန်ပုတီးဆက်စိပ်နေ၏။ နာရီဝက်လောက် ကြာသောအခါ မေ့ချိုးပြီး တပေးတိပ်လိုက်၏။ နေ့ (၁)ချက်ခွဲ နီးလာ၏။ ထပြီး ပုတီးသွားစိပ်၏။ မြသိန်းတန်ဘုရားရောက် ပုတီး (၂၇) ပတ်စိတ်ပြီး ဝေမာတိကများကို အထူးအမျှဝေခဲ့၏။ ရွှေဘုံသာ ဘုရား အောင်မြေသာဘုရားသို့ (၂၇)ပတ်စိပ်၏။ ပြီးလျှင် နာရီကြည့်လိုက်၏။ ည (၉)နာရီခွဲနေ၏။ ကျောင်းပြန်လာ၏။ ဂါထာ၊ ပန္နာန်၊ ပရိတ်များရွတ်ပြီး မေတ္တာပို့ အမျှဝေ၏။ တမျှဝေနေစဉ် (၁၁) နာရီထိုးသံကြား၏။ အားလုံးပြီးလျှင် ထိပ်တော့၏။ နံနက် (၃)နာရီ နီးလာ၏။ ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၀၃၀၇-ခု သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၃)ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ (၀၉၅၅၊ အောက်တိုဘာ ၀၉ ရက်) (အဓိဋ္ဌာန်ရက်- ၂၀)ရက်၊ ကန်တော့ ဝတ်ချပြီး ပရိတ်ယူ ပုတီးအဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ ပုတီး (၁၀) ပတ်ရတော့ (၅)နာရီ သံချောင်းခေါက်သံကြား၍ ကန်တော့ ဝတ်ချပြီး အဓိဋ္ဌာန်၊ သုဝတော (၉) ချက် ပုတီးစိတ်ရန်ထွက်လာခဲ့၏။ ဘုရားရောက်လျှင် အနောက်မုခ်မှ မြောက်မက်မုခ်လှေခါးတက်ပြီး အထက်ပစ္စယာ ခေတ်တော့ စနေထောင့်၊ ထိုင်နေကြနေရာထိုင်ပြီး ပုတီးအဓိဋ္ဌာန် စိတ်တော့၏။ ပုတီး စိတ်လို့ကောင်း၏။ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးပါတ် (၁၀) ပါတ်ပြီးဆုံးသည့်တိုင်အောင် ထူးထူးခြားခြား မတွေ့ရပေ။ (၄-၅-၆-၇-၈-၉) ရက်နေ့များ၌ ဘာမျှ ထူးခြားကာ မတွေ့ရပေ။

သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၁၀)ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ (၀၉၅၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၆ ရက်) (၂၇ရက်မြောက် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးမည့်နေ့) နံနက် (၂)ချက်ခွဲထာကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်၏။ သုဝတော (၅)ချက် ခါတ်ကြီးလေးပါး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးပတ် (၁၂)ပတ်ရလျှင် (၅)နာရီ သံချောင်း ခေါက်သံကြား၍ ပုတီးရပ်နားပြီး ပုထိုးတော်ကြီးဘုရား အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်ရန် ထွက်လာခဲ့၏။ ပုထိုးတော်ကြီး ဘုရားရောက်လျှင် အရှေ့ဘက်မုခ်မှ တက်ပြီးအထက်ပစ္စယာ စနေထောင့်ထိုင်နေကြနေရာမှ ကန်တော့ဝတ်ချပရိတ်ယူပြီး အဓိဋ္ဌာန် ပုတီးစိတ်၏။ ပုတီးနှစ်ပတ်ရ၏။ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နှင့် လူတစ်ယောက် ကျွန်ုပ်ကို ဝတ်ချပြီး လက်ွာဘတ်ကခုတုပ် ထိုင်နေ၏။ ပုတီးစိတ်တာရပ်ပြီး ကျွန်ုပ်ကထိုဝတ်ဖြူနှင့် စကားကြီးကို မေး၏။

"စကားကြီးဘာကိစ္စရှိလို့လဲ ဘာအကြောင်းနဲ့ ဦးပဉ္စင်းဆီလာတာလဲ" လို့ မေးတော့ -

"တပည့်တော်က ရာဟုထောင့် ပစ္စယာနာဂဆင်ဖြူတော်အတွက် အသိမ်းအမှတ်စိုက်ထားတဲ့ညောင်ပင်က ရုက္ခစိုးဖြစ်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော် ဆင်ဖြူတော်ဘဝက စားသုံးခဲ့တဲ့ ရွှေလှေ၊ ရွှေအင်တုံတို့၊ မြှုပ်ထားတဲ့ နေရာရှိပါတယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားအတွက်လည်း အလိုရှိရာသုံးတော်မူပါဘုရား၊ တပည့်တော်အတွက် လည်း ကောင်းမှုပြုပေးတော်မူပါဘုရား"

(ဥမ်း) စကားရုက္ခစိုးရဲ့ စေတနာကို ဦးပဉ္စင်း သာဓုခေါ်ပါတယ်၊ ဦးပဉ္စင်းကအဓိဋ္ဌာန်ဝင်ထားတဲ့ ပုတီးပတ်တွေ တော်တော်စိတ်ရတုံးမှာ ပုတီးအဓိဋ္ဌာန်များပြီးတဲ့အခါ ဦးပဉ္စင်းက ပြောပါမယ်၊ ထိုအခါကြတော့ အသင် ရုက္ခစိုးကြီးအတွက်လည်း ကုသိုလ်လုပ်ပေးပါ့မယ်၊ ယခုဦးပဉ္စင်းပွားများအပ်တဲ့ ဘာဝနာကုသိုလ်များကို

အမျှပေးဝေပါတယ်။ အသင်ရုက္ခစိုးကြီး သာဓုခေါ်ပါ အမျှ . . အမျှ . . အမျှ "

(စိုး) "သာဓု . . သာဓု . . သာဓု ပါဘုရားစာလွန်ဝမ်းမြောက်လှပါတယ်ဘုရား။ ဆင်တဖြစ်က ရုက္ခစိုး ဖြစ်ရတာကလဲ တပည့်တော်အတွက် မင်းတရားကြီးက သပိတ်သွတ်ပြီး သင်္ကန်း ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါး အစုံများ ပေးလှူတဲ့အတွက်၊ ရုက္ခစိုးတဝ ချောက်ရတာပါဘုရား။ တပည့်တော်ကို သွားခွင့်ပြုပါဘုရား။ အရှင်ဘုရား ပုတီးစိတ် အနှောက်အယှက်ဖြစ်မှာစိုးလို့ပါဘုရား။ ခွင့်ပြုပါဘုရား" ဆိုပြီး သွားတော့၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ပုတီးဆက်စိပ်၏။ ပုတီး (၁၁)ပါတ်ပြည့်သွား၏။ အဓိဋ္ဌာန် (၂၇)ရက် အောင်မြင်သွား၏။ သုဂတော (၉)ချက် အဓိဋ္ဌာန် စိပ်ရန် ညွှန်ကြားသွားတဲ့ ဘုန်းကြီးကြီးကို အထူးစာရုံပြုပြီး မေတ္တာပို့ အမျှဝေ၏။ ပရိတ်များ၊ ဝါထာမန္တာန်များရွတ်၏။ ပြီးဆုံးလျှင် (၃၀) တံ သားတို့တားမေတ္တာပို့ အမျှဝေပြီး၍ ဧတေတော်ကြီးကို လက်ယာရစ်သုံးပတ်ပတ်၏။ ထိခြင်းငါးပါးနှင့် ချိခိုးကန်တော့ပြီး ကျောင်းမြန်လာခဲ့၏။ ကျောင်းရောက်တော့ (၉)နာရီရှိသေး၍ လျောင်းတော်မူဘုရားကြီးထံ သုဂတောငါးချက်၊ ဓါတ်ကြီး (၄)ပါး ကျန်ပုတီးအဓိဋ္ဌာန်များ စိတ်နေ၏။ နေ့(၁၀)နာရီ ခွဲတော့ သီလရှင်ကြီး ဆွမ်းစားလာမိတ်၍ လိုက်သွားပြီး ဆွမ်းစား၏။ ဆွမ်းစားပြီးရေချိုး၊ ရေချိုးပြီးလျှင် ကျောက်တော်ကြီး။ တောင်မင်းကြီး။ ရွှေဂူကြီး။ ကြေးဘုရားကြီးသို့ သွားပြီး ပုတီး (၂၇) ပါတ်စိတ်၏။ နောက်ဆုံးအနေနှင့် မြသိန်းတန်ဘုရားပုတီး (၂၇) ပါတ် အဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ အချိန်ကား ညနေ (၅)နာရီ ခွဲခန့် ရှိနေ၏။ ပုတီး (၉)ပါတ်ရတော့ ဘုရားအစိုးက ဝုန်းဝုန်း ဝိုင်းဝိုင်းနှင့် ဖြစ်နေ၏။ ပုတီးအပါတ် (၂၀) လောက်ရလျှင် ခြေသံများ ခပ်ပြင်းပြင်း ကြားနေရ၏။ ပုတီး (၂၇)ပါတ်ပြီး၍ မေတ္တာအထူးပို့၊ ဝေမာတိကတို့ကို အမျှအထူးဝေ၏။ ငိုသံ များလည်း ကြားရ၏။ သာဓုခေါ်သံများလည်း ကြားရ၏။ ကျွန်ုပ်က ဘုရားဝတ်ချပြီး သွားမလို့လလိုက်တော့ ဝကာမင်းယောက်က ရှိခိုးဝတ်ချကြ၏။ တကာ(၂၀) လောက်က ပုံဆိုးအနေအထိုင်ဆိုးများနှင့် ကိုယ့်တားယား လုပ်ပြီး ဝကာမင်းယောက်နောက်က နေကြ၏။ ကျွန်ုပ်က ဝကာမကြီးငါးယောက်ထဲမှ အလယ်က (၄၀)အရွယ် လောက်ရှိသော၊ လှလှပပရှိသောဝကာမကို မေး၏ -

(ခွင်း) "ဝကာမကြီးက ဝိမှာနေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ"

(မ) "တပည့်တော်မက ဝိမှာနေတာ ၁၀၀၀ ကျော်သွားပါပြီဘုရား"

(ခွင်း) "ဘယ်မြို့ကလဲ၊ နာမည်ဘယ်လိုခေါ်ပါသလဲ"

(မ) "ဝိမြို့ကပါ။ ဟိုတစ်ခါလာပြီး ပုတီးစိပ်တဲ့က အရှင်ဘုရားကိုတွေ့တူးပါတယ်။ တပည့်တော်မ နာမည်က မမြလေးပါ။ ရွှေဘိုမင်းရဲ့ အနောက်မိဘုရားပါ"

(ခွင်း) "ဦးပဉ္စင်းပေးဝေသော၊ အမျှမေတ္တာများ ရပါရဲ့လား"

(မ) "ရပါတယ်ဘုရား။ အရှင်ဘုရားပေးဝေသော အမျှကုသိုလ်ရလို့ တပည့်တော်မတို့ မယ်ဘုရားနှင့်တကွ၊ ဘုမ္မစိုးအဆင့် ချောက်ရှိပါတယ်ဘုရား။ အရှင်ဘုရားကျေးဇူးကြီးမားလှပါတယ်။ ဘုရားတပည့်တော်မ၏ ပတ္တမြားလက်စွပ်ကို လှူပါရစေဘုရား။ အလှူခံတော်မူပါဘုရား"

ဆိုပြီး ကျွန်ုပ်၏ လက်ထဲကို အထုပ်ကလေး ထည့်လှူ၏။ ကျွန်ုပ်ကလည်း ဆုပေးပြီး အမျှဝေလိုက်၏။

သာဓု . . သာဓုခေါ်ကြပြီး ပျောက်ကွယ်သွားကြ၏။ ကျွန်ုပ်ပြန်လာခဲ့၏။ ကျောင်းရောက် တော့ နာရီကြည့်လိုက်၏။

ည (၈)နာရီခွဲနေ့၏။ ပရိတ်များရွတ်၊ ဂါထာ၊ မန္တန်၊ များရွတ်ပြီး မေတ္တာပို့ အမှုဝေ၍ ည (၁၀)နာရီထိုးသည်နှင့် တိပ်လိုက်တော့၏။ နံနက် (၂)ချက်ခွဲ နိုးလာ၏။ ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၀၃၁၇-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၁၀) ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့ (၀၉၅၅၊ တောတိုတာ ၂၇ ရက်) တုရားတန်တော့၊ ဝတ်ဈ ပရိတ်ယူပြီး ပုတီးအမိဋ္ဌာန်စိပ်၏။ တေလေခါတ်ပြီးရန် ပုတီးပါတ် (၂၀၀၀)လောက်လိုနေ၍ ယနေ့ကစပြီး ရက်သတ္တပတ်အတွင်း ပြီးအောင် ဘယ်မှမသွားပဲစိတ်၏။ တစ်နေ့တစ်နေ့ (၂၅၀)ပါတ်၊ (၃၀၀) ပါတ်ရ၏။ ဖျမ်းမှုအားဖြင့် တစ်နေ့ (၃၀၀) ပါတ်ရ၏။ (၇)ရက် (၂၁၀၀)ပါတ်အပိုရ၍ (၇)ရက်နှင့်ပြီးသွား၏။ ခါတ်ကြီးလေးပါးပြီးသောနေ့မှာ ၀၃၁၇-ခု သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် (၂)ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ဖြစ်သည်။ ပွဲထိုးပြီး ဣ(၈)ချက်ဂါထာကို သိဒ္ဓိတစ်သိန်း။ (၅) ရက်နေ့ ရောက်အောင် အမိဋ္ဌာန်ပြီး စိတ်၏။ လပြည့်ကျော် (၃) ရက် ခါတ်ကြီးလေးပါးပြီး၏။

- ဣ(၈)ချက်ဂါထာကား -
- ဣတိဝိသော၊ ဝိသေသေဣ၊ ဣသေသေပဌနာမိဣ
- ဣမိနာဘုမ္မိတ်သောဣ၊ ဣသောတံဗုဒ္ဓပိတိဣ
- သိဒ္ဓိကေဓာ၊ သိဒ္ဓိဝရာ၊ သိဒ္ဓိဇေယျာ၊
- သိဒ္ဓိ ကမ္မံ အတ္ထုပုဇာ ယာတာဝရာ
- သဗ္ဗေပိယံ တဝတုမ်

ဤဂါထာကို တပုဒ်ဆုံး၊ တစ်လုံးချ ပြီး အပါတ်ပေါင်း (၁၀၈) ပါတ်ပိုနှင့် တကွ သိဒ္ဓိတစ်သိန်း ပြီးတော့၏။

၀၃၁၇- ခု၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် (၈)ရက်၊ (၀၉၅၅၊ နိုဝင်ဘာ ၈ ရက်) သိဒ္ဓိတစ်သိန်းစိပ်ပြီး၏။ ၎င်းနှစ် သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် ၉ ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊ နံနက် (၉)နာရီတိတိအချိန် သာသနာပွဲထိုးပြီး သာသနာ (၅၀၀၀) ငါးထောင် ရည်မှန်း၍ ပုတီးပါတ် (၈)လအတွင်း၊ သုဂတော (၅)ချက်ဂါထာကို ငါးထောင်ပြည့်အောင် စိတ်ရန် အမိဋ္ဌာန်၏။

ဗုဒ္ဓဂါယာမသွားမီ၊ ကြီးကိုးကြီးတုရားများ၊ သုဂတော၊ ငါးချက်ဂါထာဖြင့်၊ (၁၀၈)ပါတ်ပူဇော်ရန် နေ့ဆွမ်းစားပြီး ကောင်းမှုတော်ကြီး (စစ်ကိုင်း) တုရားသွား၍ (၁၀၈)ပါတ်ဖြင့် ပူဇော်၏။ ၎င်းနေ့ (၁၈) ခွဲရောက်လျှင် ကောင်းမှုတော်ကြီး အရှေ့ဘက်မုခ် အာရုဏ်ခံ တိုက်ထဲမှ စိပ်၏။ နေ့ (၂)ချက်ခွဲတွင် ပုတီး (၂၂) ပါတ်စိပ်ပြီး သဖြင့် အပိုနှင့်တကွ (၁၀၈)ပါတ်ပြီးတော့၏။ ၎င်းမှ စစ်ကိုင်းငါးထပ်ကြီးတုရား သွားစိပ်၏။ ညနေ (၃)နာရီ တုရားရောက်၏။ ရှေ့တော်မှ ကန်တော့ ပရိတ်ယူပြီးစိတ်၏။ ညနေ (၆)နာရီခွဲ ပုတီး (၂၂) ပါတ် အောင်မြင်စွာ ပြီးသွား၏။ မေတ္တာပို့အမှုဝေပြီးကျောင်းပြန်လာ၏။ ပုတီးပါတ် (၄၄)ပါတ် ရေးသား၍ အပါတ်(၅၀)လောက်ရအောင် သုဂတော (၅)ချက် စိပ်နေ၏။ ည(၉)နာရီတွင် အပါတ် (၅၀)ပြည့်၍ မေတ္တာပို့၊ ဂါထာ မန္တန် ပရိတ်များရွတ်၊ အမှုဝေ၏။ ည (၁၀)နာရီ (၁၁)မိနစ်တွင် အားလုံးပြီးသွား၍ အိပ်လိုက်၏။

တိပ်မက်၏ - ကျောင်းမှ ပုတီးစိပ်ရန် ထွက်လာခဲ့၏။ လမ်းလျှောက်ရင်း သုဂတော (၅)ချက် စိပ်သွား၏။ သွားရင်းသွားရင်း စေတီတစ်ဆူရောက်သွား၏။ ၎င်းစေတီကလည်း ပုထိုးတော်ကြီးတုရားနှင့် ပုံစံတူ၏။

စေတီကြီးတစ်ဆူလုံးရွှေချထားပြီး အရှေ့မျက်နှာမှ စေတီကြီးနှင့် အတောင် (၅၀)လောက်အကွာ တွင် ရွှေပြသစ်ကြီး (၁၀)လုံးရှိ၏။ စေတီတော်ကြီး၏ တောင်မျက်နှာမှာ ပတ္တမြားပြသစ်ကြီး (၁၀)လုံး၊ ရှိ၏။ အနောက်မျက်နှာမှ မြပြသစ်ကြီး(၁၀)လုံး၊ မြောက်မျက်နှာမှ စိန်ပြသစ်ကြီး (၁၀)လုံး၊ တစ်လုံး တစ်လုံး၏ အကျယ်အဝန်းမှာ အတောင် (၅၀)ခန့်ရှိ၏။ ပြသစ်များအတွင်းမှာ ပန်းဆွဲထိပ်က ဗုဒ္ဓဝင် ကားများ (၅၅၀) နိပါတ်တော်ကားများ ချိတ်ဆွဲထား၏။ စိန်ပြသစ်ကြီးအတွင်းမှာ မြတ်စွာဘုရားသခင် (၂) လှမ်း (၃)ဖဝါးဖြင့် တာဝတိံသာ ကြွသွားတော်မူခန်း၊ မယ်တော်မိနတ်သား တရားဟောခန်း၊ တရားဟောနေစဉ် နေမိတရုပ်ပွား ထားခဲ့ပြီး မြောက်ကျွန်းဆွမ်းစားကြွခန်း၊ မြောက်ကျွန်းသူ ကျွန်းသားများ ဖုတ်ဖုတ် ကြွက်ကြွက်နှင့် ဆွမ်းလောင်းလှူခန်း၊ မြောက်ကျွန်းမှ ဆွမ်းခံ၍ ဓနုတူးနံ့သာတောကြွပြီး၊ ဓနုသန့်စင်ခန်း၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကြီးက အလုပ်အကျွေးပြုခန်း၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ် မြတ်ကြီးက တုရားရှင်ကို ခေရ်ပေးနေတော်မူခန်းတို့ဖြင့် နှိပ်နယ်ပေးနေတော်မူခန်း၊ နတ်ပြည်မှ ဟောကြားပြီးခဲ့သော အဘိဓမ္မာတရားကို ပြန်လည်ဟောကြား တော်မူနေခန်း၊ ဓနုတူးနံ့သာတောမှတာဝတိံသာ ပြန်ကြွတော်မူခန်း၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကြီးက လင်းနီသားငါးရာမှ ဖြစ်လာသော သူတပည့်ရဟန်းငါးရာကို၊ အဘိဓမ္မာသင်ကြား ဟောကြားတော်မူနေခန်းများ ချိတ်ဆွဲထား၍ ကျွန်ုပ်လည်း စိတ်ဝင်စားစွာ ကြည့်နေမိ၏။ အထူးစိတ်ဝင်စားဆုံးကား မြတ်စွာဘုရား အဘိဓမ္မာဟရားထောကြားပြီး သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့မှာ လူ့ပြည်သို့ ပြန်ကြွသွားသောအခန်းဖြစ်သည်။ ထိုအခန်းခြယ်မှုန်းထားသည်မှာ မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက အဘိဓမ္မာတရားတော်ဟောပြီး နိဂုံးချုပ်ပေးပြီးသော အခါတွင် နတ်ဗြဟ္မာများက ကောင်းချီးပေးပြီး၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရင်း ဗန္ဓုတမ္ပလာ မြကျောက်ဖျာထက်မှာ နတ်ဗြဟ္မာများ ခြံရံ၍ ထိုနတ်ဗြဟ္မာများက ကနက်ကထန် ထီးကြီးများ၊ ခေရ်စုံ တံခွန်ကြီးများ၊ ခေရ်စုံ ကုက္ကားကြီးများ၊ ခေရ်စုံ ပန်းညောင်ခေရ်တိုးကိုင်ထားကြသော နတ်သမီးများ၊ နတ်ဒေဝီများ၊ ခေရ်စုံမိုးရွှေပန်း ကိုင်ထားကြသော နတ်သားများကို ခြံရံပြီး သိန်းမကသော နတ်ဗြဟ္မာ ထူကြီးက နတ်လမ်းများဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသခင်ကို ရွှေစောင်းတန်း၊ ငွေစောင်းတန်း၊ လက်ဝဲလက်ယာ ခြံရံသော ပတ္တမြားစောင်းတန်းဦးဆီသို့ လိုက်ပို့ကြသော အခမ်းအနားကြီးသည် ကြည့်လို့မညီ၊ အထူးပီတိ ဖြစ်၍ နေပါတော့သည်။ ထိုကားကြီးကို စိတ်ဝင်စားပြီးကြည့်နေခိုက် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ရောက်လာပြီး ကိုယ်တော်လေးဘုရား ဓမ္မစင်္ကြာဟော တော်မူသောအခန်းရှိပါသေးတယ်။ တပည့်တော်မလိုက်ပြပါ မယ်ဘုရား၊ ကြွတော်မူပါလို့လျှောက်၍ ကျွန်ုပ်လည်း လိုက်သွားသည်။ ဘုရားစေတီကြီးအရှေ့ဖက် ရွှေပြသစ်များကို ကျော်သွားပြီး အတောင် (၂၀) ခန့်သွားလျှင် ဓမ္မစင်္ကြာအဆောင်တော် ဟု ရေးသားထားသော အဆောင်ကြီးနားရောက်သွား၏။ အထဲဝင်ကြည့်ရှုဖူးမျှော် တော်မူပါဘုရားဟု အမျိုးသမီးကလျှောက်၍ ဝင်ကြည့်လိုက်၏။ သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားရှေ့တော်မှောက် ရောက်နေသကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်ကိုဖူးပြီး လက်တုပ်ချီလျှက် မြတ်စွာဘုရားအသံတော်ဖြင့်ဟောကြားနေသော ဓမ္မစင်္ကြာတရားသံကို နာကြားလျှက် အလွန်ပီတိဖြစ်စွာ ရုပ်နေမိ၏။ မြတ်စွာဘုရားကျောတော်နောက်က ခေရ်ခြည်တော်များကလည်း ထူးထူးကဲကဲထွန်းတောက်ပနေ၏။ ဓမ္မစင်္ကြာတရားဆုံးသောအခါ ထိခြင်းငါးပါးနှင့် ဦးသုံးကြိမ်ချပြီး သာဓု (၃) ကြိမ်ခေါ်လိုက်သည်။ ထိုအခါ လိုက်ပို့သောအမျိုးသမီးက ဘုရားရှင်ပုံတော်ကိုကြည့်ပြီး

ဝိသုကမ္ပနတ်သားက စန္ဒတူးနဲ့ သာသားနဲ့ ထုထားတာပါဘုရား။ ကသွန် အသက်ဝင်ပါတယ်ဘုရား။ ဓမ္မကြော အသံက ပဉ္စသိင်္ခနတ်သား အသံသွင်းထားတာပါဘုရား။

(ဥင်း) "သက်တော်ထင်ရှားဘုရားတောတော်မူနေသကဲ့သို့ အသံကကြည်လင်ပြတ် သားပြီး တည်ငြိမ်အေးမြ လှမ်းနားရသို့မှာ နာ၍မဝမြစ်ရပါတယ်။ ဒီဘုရားကြီး ကလည်း ဦးပဉ္စင်းတို့ဆီမှာ မှီတဲပုထိုးတော်ကြီး ဘုရား ပုံသဏ္ဍန်နှင့်တူလှပါတယ်။ ဘုရားဖူးသူ ဒကာ တောမများကလည်း ဖျားပန်းခတ်မှုဘဲ - ထာဘုရား လို့ခေါ်သလဲ"

(သမီး) "မြတ်စွာဘုရားဆံတော်များကို ရွှေသားအုပ်ဖျပ်တို့ မြင့် တည်ပြီး တည်ထားတဲ့ မဟာစုဋ္ဌာမုနိဘုရားပါ"

(ဥင်း) "ဒီမဟာစုဋ္ဌာမုနိဘုရားတာ ကာဝတိ သာမှာ တည်ထားတယ်လို့ ကျမ်းဂန်များမှာ တွေ့ရပါတယ်။"

(သမီး) "ဝါတာဝတီသာ နတ်ပြည်က စုဋ္ဌာမုနိဘုရားဘဲဘုရား၊ ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲတွင်နတ်ပြည် သာဆိုတယ် လှုပ်ရှားသွားလာနေကြသူများကတော့ လူတွေလိုဘဲ ဟု အောင့်မေ့၏။"

(ဥင်း) "မဟာစုဋ္ဌာမုနိဘုရားကြီး ပုတီးစိတ်ပါအုံးမယ်။ ဒကာမကြီးလည်း အလိုရှိရာ သွားပေတော့၊ အထူးကျေးဇူးတင်ပါတယ်။"

ဟု ပြောပြီး စုဋ္ဌာမုနိဘုရားကြီးဘက်လှည့်လာခဲ့၏။ ဘုရား ရောက်လျှင် စာရှေ့ဘက်ရွှေပြသစ် ကြီးထဲမှာ စိပ်၏။ တွန့်ပန်းလှ၏။ နာရီကြည့်လိုက်တော့ (၃)နာရီထိုးနေ၏။ ကိုယ်လတ် သန့်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်းရေး လိုက်သည်။

၁၃၁၇-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် (၀၀)ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့၊ (၁၉၅၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၀ ရက်) ဘုရားဝတ်ချပြီး ပရိတ်ယူ၍ သုဂတော (၅)ချက်၊ သာသနာ (၅၀၀၀) အဓိဋ္ဌာန်ဝင်၏။ ပုတီး (၁၂) ပတ်ရလျှင် (၅) နာရီသံချောင်းသံကြား၍ ကန်တော့ ဝတ်ချပြီး တျောက်တော်ကြီးဘုရားသွားစိတ်ရန် ထွက်ခဲ့၏။ လမ်းလျှောက်ပြီးလဲစိတ်သွား၏။ ပုတီး (၃) ပတ်ရတော့ ကျောက်တော်ကြီးဘုရား ရောက်၏။ နံနက် (၅) နာရီခွဲနေ၏။ ဂါထာသော မယောင်းတိုင် (၉)တိုင် အမွှေးတိုင် (၉)တိုင်များပူဇော်၍ ကန်တော့ ပရိတ်ယူစိတ်တော့၏။ သုဂတော (၅)ချက် (၂၂) ပတ်စိတ်ပြီးလျှင် မေတ္တာပို့ အမျှဝေ၍ ပြန်လာခဲ့၏။ တောင်မင်းကြီးရောက်လျှင် (၉) နာရီထိုးနေ၏။ ကန်တော့ပရိတ်ယူပြီး စိတ်၏ နေ့ (၁၁) နာရီခွဲလျှင် (၂၂) ပတ်ပြီး၏။ မေတ္တာပို့ အမျှဝေ၍ ကန်တော့ပြီး ပြန်ခဲ့၏။ တောင်လေးလုံး တိုက်အုပ်ဘုန်းကြီး ဦးဇာဂရက -

"မွန်းတည့်တော့မယ်၊ လာလာ ၊ ဆွမ်းဘုန်းပေးကြွ"

ဟု ပင့်၍ ဝင်စား၏။ နေ့ (၁၂) မတ်တင်းလောက် စားသောက်ပြီး၊ ကြေးဘုရားကြီး ဝင်စိပ်၏။ နေ့ (၃)နာရီထိုးလျှင် ပုတီး(၂)ပတ်စိတ်ပြီး၍ မေတ္တာပို့ အမျှဝေကန်တော့ပြီး လာခဲ့၏။ ယနေ့ အဖို့ရာ ကျောက်တော်ကြီး တောင်မင်းကြီး၊ ကြေးဘုရားကြီး ကြီး (၃)ကြီးပြီး၏ အရင်နေ့က ကောင်းမှုဟော်ကြီး (၅)ထပ်ကြီးနှင့် ပေါင်းသော်ကြီး ငါးကြီးပြီး၏ ကျောင်းရောက်လျှင် ရေအိုး၍ အနားယူ စာကြည့်နေ၏။ ညနေ (၆) နာရီထိုး၍ ယနေ့ ပုတီးပတ် (၆၆) ပတ်ရသဖြင့် အပတ် (၇၂)ရအောင် (၆) ပတ်စိပ်ရန် ကန်တော့ပရိတ်ယူပြီး စိပ်တော့၏။ ည (၇) နာရီထိုးလျှင် (၆) ပတ်စိတ်ပြီး၏။ ပရိတ်များ၊ ဂါထာ၊ မန္တန်များ ရွတ်ပြီး ည (၁၀)နာရီထိုးတာနှင့် အိပ်လိုက်တော့၏။

နံနက် (၂) ချက်ခွဲ နီးလာ၏ တိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး တန်တော့ပရိတ်ယူပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး စိတ်တော့၏။ ပုတီး (၁၂) ပတ်ပြီးတော့ (၅) နာရီသံချောင်း ခေါက်သံကြား၍ ပုတီးစိပ်ရပ်ပြီး မှတ်တမ်း ရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် (၁၀) ရက် သောကြာနေ့ (၁၉၅၅ နိုဝင်ဘာ ၁၀ ရက်) ဟုရေးပြီး တန်တော့ဝတ်ချ၍ ဘုရားကြီးကို ခြေလျှင်လျှောက်လာခဲ့၏။ နံနက် (၆) နာရီထိုးတော့ ဘုရားကြီးရောက်၏။ ဝန္တကုမ္ပဏီတိုက်ဝင်ပြီး သီရိအရပ်အင်္ဂါထောင့်တ ထိုင်၍ ထိခြင်းငါးပါးဖြင့် ကန်တော့ ပရိတ်ယူ သာသနာငါးထောင် ရည်မှန်းပြီး သုဂတော (၅) ချက် အဓိဋ္ဌာန် (၁၀၈) ပါတ်စိတ်ပါမည်ဘုရားဟု လျှောက်၍ စိတ်၏။ နံနက် (၈) နာရီ ခွဲလျှင် (၁၀၈) ပါတ်ပြီး၍ မေတ္တာဗွိ အမှုဝေပြီး ဝန္တကုမ္ပဏီထွက်လာ၏။ အရှေ့စောင်းတန်း မြောက်ဘက်မှတ်တိုင် ရပ်ပြီး လိုင်းကားစောင့်နေ၏။ ဒကာတစ်ယောက် ရောက်လာပြီး

“ခေါက်ဆွဲထုပ် အလှူခံတော်မူပါဘုရား”

ဆို၍ အလှူခံလိုက်၏။ ထိုအခိုက် လိုင်းကားရောက်လာ၍ တက်စီးသွား၏။ ဈေးချိုမြောက်ဘတ် မန်းတောင်ခြေသွားသော လိုင်းကားစီးပြီး ကုသိုလ်တော်ကြီးသွား၏။ နံနက် (၉) နာရီမှာ ကုသိုလ်တော်ကြီး အနောက်ဖက်ပုခံမှဝင်၍ အရှေ့ဖက်အာရုံခံဝင်ပြီး ကန်တော့ ပရိတ်ယူ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်တော့၏။ နေ့ (၁၀) နာရီ ခွဲမှပြီး၍ ခေါက်ဆွဲစားရန် ရေအိုးဝင်မှာ လက်သွားဆေးပြီး မြန်လာလျှင် အသက် (၇၀) အရွယ် လောက်ရှိသော၊ ဘုန်းကြီးတို့ကြီးက -

“တပည့်တော် သပိတ်ထဲက ဆွမ်းဟင်းများလဲ ဘုဉ်းပေးပါဘုရား။ တပည့်တော်လည်း ကုသိုလ်ရအောင်၊ တပည့်တော်နှင့်အရှင်ဘုရား အတူတူစားရအောင်ဆိုပြီး သူပါလာသော နေယာထိုင်ကြီးခင်း၍ ဆွမ်းပြင်ပြီး (၂) ပါး စားကြ၏။ ဘုန်းကြီးသပိတ်ထဲပါသော ဟင်းခွက် (၉) ခွက်၊ ကြက်သားဟင်း (၁) ခွက်၊ ဝက်သားဟင်းလေး (၁) ခွက်၊ ဝက်သားအချိုချက် (၁) ခွက်၊ ဘဲဥဟင်း (၁) ခွက်၊ ငါးပိချက် (၁) ခွက်၊ ချဉ်ရေဟင်း၊ ပဲဟင်းတခွက်၊ ပဲကြော်တခွက်၊ ငါးချောက်မှတ် (၁) ခွက်၊ သပိတ်ထဲက ဆွမ်းများကို သပိတ်ဖုံးထဲထည့်ပေးပြီး ကျွန်ုပ်စားရန်ပေး၏။ ကျွန်ုပ်ကလည်း ပါလာသော ခေါက်ဆွဲထုပ်ကိုနုလ်ပြီး ဘုန်းကြီးသပိတ်ထဲ (၃) ပုံ၊ (၂) ပုံ ထည့်ပေး၏။ ကျွန်ုပ်က (၁) ပုံ သပိတ်ဖုံးထဲ ထည့်၏။ ဂေါပကကြီးက ရေခွေးခရားနှင့် ပုဂံ (၂) လုံးလာတပ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ဆွမ်းစားကြ၏။ ကျွန်ုပ်နှင့် ဘုန်းကြီး လည်းစားပြီးပိုတဲ့ဟင်းများ ဆွမ်းများ ဂေါပကကြီးအားစွန့်လိုက်၏။ ဂေါပကကြီးက လက်သုတ်ပုဝါ၊ ရေတို့ကပ်၏။ အားလုံးဆေးကြောပေးပြီး၊ ဘုန်းကြီးကြီးကပ်၏။ ကျွန်ုပ်က ဆွမ်းစားပြီးတော့ ဘုန်းကြီးကြီးကန်တော့ဝတ်ချပြီး ဘွဲ့တော်၊ ဝါတော်၊ သီတင်းသုံးသော နေရာတို့ကို မေးလျှောက်၏။ ဘုန်းကြီးက -

“နောက်တော့သီပါလိမ့်မယ်၊ ဦးပဉ္စင်းလေး အလုပ်လုပ်စရာရှိတာသာ မပျက်အောင်လုပ်ပါ။ ဦးပဉ္စင်းလေး တို့ပွားများအားထုတ်နေသော ယောဂီများနှင့် တွေ့ရတာ၊ ဆုံရတာ၊ ဒါနပြုရတာ၊ ဘုန်းကြီးတို့အဖို့ မွန်မြတ်သော ကုသိုလ်ထူးကြီးရလို့ယနေ့အဖို့ မင်္ဂလာ၊ ကြက်သရေနှင့် ပြည့်စုံရတဲ့ နေ့လို့ အထူးမှတ်သားရမှာတဲ့။ ဘုန်းကြီးနေတာက မောက်အိုး၊ ဘွဲ့တော်က နေလာ၊ အသက်ကဝါနှင့်ပေါင်းလျှင် ဘုရားအသက်ထက် (၂၁) နှစ်ကြီးတယ်၊ ကံကဲ ပဉ္စင်းလေး သွားလိုက်အုံးမယ်၊ ဆက်ကြီးစား၊ ဆက်ကြီးစား၊ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးအောင်မြင်တော့မယ်၊ နီးကပ်နေပါပြီ” ဆိုပြီး အရှေ့ထဲထွက်ကြွသွား၏။

ဘွဲ့တော်၊ သက်တော်တွေ တပည့်ဟော် နားမလည်ပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်အသက် (၆၅)နှစ် ရှိပါပြီ၊ ဒီလိုဘုန်းကြီးကြီးနဲ့ အရှင်ဘုရားလို ဦးပဉ္စင်း တစ်ခါမှ မတွေ့ဘူးပါဘူးဘုရား ဘုန်းကြီး မိန့်တာတွေ ထောက်ပြပါအုံး ဘုရား၊ ဝကာကြီးသေသေချာချာ မှတ်ထားနော် -

“သူနေတာ မောက်မီးဆိုတော့၊ မိုးအောက်မှာနေတယ်လို့ပြောတာ၊ ဘွဲ့က နေလဆိုတော့၊ စန္ဒာ သူရိယ ကိုယ်တော်ကြီးပေါ့ အသတ် နှင့်ဝါက ဘုရားထက် (၂၀) နှစ်ကြီးတယ်ဆိုတော့ ဘုရားသက်တော်က (၈၀)၊ ဝါတော်က (၄၅)၊ အဲဒီတော့ (၈၀)နှင့် (၂၀) နှစ်ပေါင်း ဘုန်းကြီးကြီးရဲ့ သက်တော်က (၁၀၀) နှစ်ရှိပြီလို့ ပြောတာတောကြီးရဲ့”

“ဒီလိုလား၊ လို့ အံ့အားသင့်စွာနှင့် ပြောပြီး ကျွန်ုပ်ဝတ်ချမ်း၊ ကျွန်ုပ်ကလည်း ဘုရားပတ်၍ပြန်လာခဲ့၏။ မန္တလေးထောင်ခြေက ကျောက်တော်ကြီးဘုရား နေ့ (၁)နာရီ လောက်ဝင်ပြီး ပုတီးအမိဋ္ဌာန် စိတ်၏။ ညနေ (၄) နာရီမှ ညနေ (၅)နာရီခွဲ ယောက်၏။ ခေတ္တနားပြီး စာကြည့်နေ၏။ ည (၇) နာရီခွဲလောက် ပရိတ်များ၊ ဝါထာ၊ မန္တန်များ ရွတ်ပြီး ည (၉)နာရီခွဲမှာ အိပ်လိုက်တော့၏။ နံနက် (၃) နာရီ နိုးလာ၏။ ကိုယ်လက်သန်ရှင်းပြီး သုဝတော (၅)ချက် သာသနာ(၅၀၀၀) အမိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်၏။ ပုတီးပါတ် (၁၃) ပါတ် ရလျှင် (၅) နာရီသံချောင်း ခေါက်၍ ကန်တော့ဝန်ချပြီး မှတ်တမ်း ရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇၊ သီတင်းကျွန်လပြည့်ကျော် (၁၃) ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ (၁၉၅၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၃ ရက်) သုဝတော (၅)ချက်၊ သာသနာ (၅၀၀၀) အမိဋ္ဌာန် ပုတီးစိပ်ရန် နောက်ဆုံး (၉)ကြိမ်မြောက် ပုထိုးတော်ကြီး ဘုရားအထက်ပစ္စယာ တနင်္ဂနွေထောင့် တက်ပြီး၊ ကန်တော့ ဝန်ချ ပရိတ်လှူပြီးစိတ်၏။ ပုတီး (၇)ပတ်စိပ်နေစဉ် အရှေ့အရပ်မှ “အောင်မြင်-အောင်မြင်-အောင်မြင်” ဟု အော်သံကြားလိုက်ရ၏။ အော်သံများ ဆုံးသည်နှင့် တပြိုင်နက် အောင်မောင်းသံကြားရပြန်၏။ ထိုအောင်သံသည် ပုတီး (၂၂) ပတ်ပြီးဆုံးသည့်တိုင်အောင် ကြားနေရ၏။ ပုတီး (၂၂) ပတ်လည်း ပြီးရော ကြားစည်သံ၊ ခေါင်းလောင်းသံ၊ မောင်းသံတို့ အောင်သံစုံအောင်ကြားရ၏။ အလွန် ထူးဆန်းသောအတွေ့အကြုံများ ဖြစ်၏။ ပရိတ်တော်များ၊ ဝါထာ၊ မန္တန်များ ရွတ် မေတ္တာပို့ အမျှဝေပြီး လက်တုပ်ချီ စေတီတော်ကြီးကို (၃) ပါတ်ပတ်ပြီးလိုရာ ပဌနာပြု၍ ပြန်လာခဲ့၏။ ကျောင်းရောက်လျှင် (၁၀)နာရီထိုးနေ၏။ ဆွမ်းစားချိန် နီးသဖြင့်ခေတ္တနား၍ စာကြည့်နေ၏။ နေ့ (၁၀) နာရီခွဲတော့ ဆွမ်းစားလာပင့်၍ ဆွမ်းသွားစား၏။ ပြီးလျှင် ရေချိုး ခေတ္တမှိန်း၏။ နေ့ (၁၂) နာရီခွဲထ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်းစာတုပ်ကြည့် ရေးမှတ်နေ၏ အချိန်တုန် မှန်းပသိကုန်သွားပြီး ည (၈) နာရီခွဲတော့ ပရိတ်ဂါထာများ ရွတ်ဖတ်ပြီး မေတ္တာပို့ အမျှဝေပြီးလျှင် နာရီကြည့် လိုက်လျှင် ည (၉) နာရီခွဲနေ၏။ အိပ်ရာပြင်၍ အိပ်လိုက်တော့၏။ နံနက် (၂) ချက်ခွဲ ထကိုယ်လက် သန်ရှင်းပြီး ရှိခိုး ဝတ်ချ ပရိတ်လှူ၊ သုဝတော (၅)ချက်၊ သာသနာ (၅၀၀၀) ငါးထောင် အမိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ ပုတီး (၁၈) ပါတ်ရလျှင် နံနက် (၆)နာရီသံချောင်း ခေါက်သံကြား၍ ပုတီးရပ်ပြီး ကြီး(၅)ကြီးဘုရားများ ဗုဒ္ဓဂါယာ ဘုရားဖူး သွားမည့်အကြောင်း လျှောက်ထားရန် ထွက်လာခဲ့၏။ ကျောက်တော်ကြီး ဘုရားရောက်လျှင် မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် (၁၄)ရက်၊ လတွယ်နေ့၊ တနင်္လာနေ့၊ (၁၉၅၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄ ရက်) တပည့်တော် ဗုဒ္ဓဂါယာသွားရန်တန်ဆောင်ပုန်းလဆန်း (၂) ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ နံနက် (၄)နာရီခွဲတချိန်ကစ၍

ခဏ်ထွက်ဂါမည်ဘုရား၊ သာသနာအကျိုး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် မစ ကြည့်ရှုတော်မူပါ အရှင်ဘုရားဟု
 လျှောက်ထားပြီး ကန်တော့ဝတ်ချ ပရိတ်ယူ၍ ပုတီး (၉) ပါတ်စိတ်၏။ ကြေးဘုရားကြီးလာခဲ့၏။ ရှေးနည်းအတိုင်း
 လျှောက်ထားကန်တော့ပြီး ကျောင်းပြန်လာ၊ ကျောင်းရောက်တော့ နာရီကြည့်လိုက်၏။ (၁၀) နာရီ ထိုးနေ၏။
 ခေတ္တနား ဆွမ်းစားလာပင့်၍ လိုက်စား ပြီး ပစ္စည်းများသိမ်းစရာရှိတာသိမ်း၊ အပ်စရာရှိတာ အပ်နှင့်ပြီးလျှင်
 နေ့လည်ပိုင်းမှ ပုတီးစိတ်ရတော့၏။ ဓမ္မာရုံနားက လျောင်းတော်မူကြီးထံ သွားစိပ်၏။ ညနေ (၆)နာရီထိုးလျှင်
 ပုတီး အပါတ် (၄၀) ရ၍ မေတ္တာပို့ အမျှဝေပြီး ကျောင်းပြန်လာ၏။ ဆရာတော်ထံသွားပြီး ဗုဒ္ဓဂါယာ တန်ဆောင်မုန်း
 လဆန်း (၂) ရက် သွားမည့်အကြောင်း လျှောက်ထား၏။ ဆရာတော်က ဘယ်လိုဘယ်ပုံသွားမည်အကြောင်း
 မေးမြန်း၍ ကုန်းလမ်းကသွားမည်အကြောင်း လျှောက်ထား၏။ လမ်းစဉ်အဖြစ် ဝတ္ထု (၂၀၀) စွန့်လိုက်၏။
 ဆရာတော် ဘုရားကြီးတို့ ထိခြင်းငါးပါးဖြင့် ကန်တော့ဝတ်ချပြီးပြန်လာခဲ့သည်။ ကျောင်းရောက်လျှင် ကျန်ပုတီး
 ဝတ်များဆက်စိပ်နေ၏။ ပုတီးပတ် (၁၅) ပတ်ပြီးသော် (၉) နာရီသံချောင်းခေါက်သံကြား၍ ပုတီးစိပ်တာရပ်နားပြီး
 ပရိတ်တော်များ၊ ဂါယာမန္တာန်များရွတ်၏။ မေတ္တာပို့အမျှဝေ၏။ ပြီးလျှင် နာရီကြည့်သောအခါ (၁၀) နာရီ
 (၂၀) ရှိနေ၍ အိပ်လိုက်တော့သည်။ နံနက် (၃) နာရီနိုးလာ၏။ ကိုယ်သက်သန်ရှင်း ပြီးကန်တော့ဝတ်ချ ပရိတ်ယူပြီး
 အပ်ငှာန်ပုတီးစိတ်၏။ ပုတီး (၁၈) ပတ်ရလျှင် နံနက် (၆) နာရီ သံချောင်း ခေါက်သံကြား၍ ပုတီးရပ်နားပြီး
 ပုထိုးတော်ကြီးလာခဲ့၏။ ပုထိုးတော်ကြီးဘုရား တနင်္ဂနွေထောင့်က သိမ်ထဲပုတီး (၉) ပတ်စိပ်ပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓဂါယာ
 သွားမည်အကြောင်း ရှေးနည်းအတိုင်းလျှောက်ထားပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇ ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၁) ရက်၊ အင်္ဂါနေ့ (၁၉၅၅ နိုဝင်ဘာ ၁၅ ရက်) ပုထိုးတော်ကြီး
 သိမ်ပုတီး (၉) ပတ်စိပ်ပြီး ရွှေဂူကြီးဘုရားလာခဲ့၏။ ဘုရားရွှေတော်မှာ ပုတီး (၉) ပတ်စိပ်၊ ထို့နောက် ရွှေဂူကြီးဘုရား
 ရာဟုထောင့်ရွန်းရွန်း သိမ်ကြီးထဲ (၉) ပတ်စိပ်၏။ ပြီးလျှင် မုံရွာကားဝိတ် မန္တလေးသွားပြီး လတ်မှတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။
 (၃) ကျပ်ပေးရ၏။ အပြန် ဘုရားကြီးဝင် ပုတီး (၉) ပတ်စိပ်၏။ ပုတီးစိပ်ပြီး ဘုရားကြီးဝန္တကုမို တိုက်ထဲမှ
 ထွက်လာခဲ့၏။ အနောက်ဖက်မုခ် ကားဝိတ်နားက ခေါက်ဆွဲဆိုင်ထဲက လူတစ်ယောက်ထွက်လာပြီး ခေါက်ဆွဲ
 ပင့်ပြီးကပ်၏။ စားပြီးလျှင် ထိုဒကာက လိုင်း ကားပေါ်ထိတင်ပေးပြီး စရိတ်ပါ စပယ်သာကိုပေးခဲ့သည်။ အမရပူရ
 ညောင်ပင်ကြီးနားရောက်သော်ဆင်း၍ လျှောက်လာခဲ့၏။ နေ့လည် (၁၂) နာရီအချိန်ကျောင်းရောက်၏။
 ရေသွားခွီးပြီး ကျောင်းပြန်ယူစရာများ လွယ်အိပ်ထဲသေသေချာချာထည်ပြီး သတ္တလပ်ခြုံထည်၊ သပိတ်တစ်လုံး၊
 သားရေနွယ်တို့ပါ အဆင်သင့်ပြင်ထား၏။ ကျန်ပုတီးပတ်များဆက်စိပ်၏။ ပုတီးပတ် (၃၆) ပတ်ရလျှင် ည
 (၉)နာရီခွဲ၍ ပရိတ်ရွတ်ဂါယာမန္တာန်များရွတ်၍ မေတ္တာပို့အမျှဝေသည်။ နာရီတ ည (၁၀) နာရီခွဲနေ၍
 အိပ်လိုက်တော့သည်။ ထိုအခါ အိပ်မက်၏ -

ကျောင်းတိုက်ကြီးတစ်တိုက်ထဲရောက်သွား၏။ ကျောင်းကြီးက စုလစ်မွန်းချွန်များဖြင့် ပြုလုပ်ထား၍
 အလွန်တင့်တယ်ပြီး ရှု၍မပြီးဖြစ်နေ၏။ အပြင်ဘက်မှကြည့်လျှင် ကျောင်းကြီးအကာအား လုံးနှင့် အထက်မှ
 ပြသော်များကိုလည်း ရွှေအတိတ်များ၏။ ရွှေကျောင်းတော်ကြီးဖြစ်၏။ ထိုကျောင်းတော်ကြီး လှေခါးရင်းမှ
 တက်သွား၍ ကျောင်းကြီးပေါ်ရောက်သောအခါ ဦးပဉ္စင်းငါးပါးကဆီးကြိုပြီး အရှင်ဘုရား၊ ကြွပါကြွပါ။

မြတ်စွာဘုရားကြွလာခါနီးပါပြီ။ ဤနေရာကားဘုရားနှင့်ပန်းမဝေးနေရာဖြစ်တယ်။ ထိုင်ပြီး စောင့်နေပါ။ ဟော
 . . ပြောရင်းဆိုရင်း ဘုရားကြွလာတော်မူပါပြီ ဟု ပြောသဖြင့် ဖားလုံး သံယာထု လူထုများက ကျွန်ုပ်အပါအဝင်
 ဘုရားကြွလာရာဘက်လှည့်လိုက်ပြီး လတ်အုပ်ချိန်နေကြ၏။ မြတ်စွာဘုရားသခင် ဓမ္မာသန ပလ္လင်တွင် သီတင်းသုံး
 နေတော်မူပြီးသောအခါ အားလုံးသောရဟန်းရှင်လူပုဂ္ဂိုလ်သတ်ကြီးက ထိခြင်းငါးပါးဖြင့် ရှိခိုးကြသည်။ မြတ်စွာဘုရား
 သခင်က တရားဟောတော်မူ၏။ ဟေတုပစ္စယောတိ၊ ဟေတုပေတု။ သမ္ပယုတ္တတကာနံ၊ ခန္ဓာနံ၊ တံသမုဋ္ဌာနာနဗ္ဗ၊
 ရူပါနံ၊ ဟေတု ပစ္စယေန၊ ပစ္စယောမှ အဓိဂတပစ္စည်းဆုံးဖောင်ဟောတော်မူ၏။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်ကို
 ကြည်လင် မြတ်သားစွာ ချီသာ နာပျော်တွယ်အသံတော်ဖြင့် ဟောကြားပြီးဆုံး သည်နောက် ပရိတ်သတ်ကြီးက
 သာဓု (၃) ကြိမ်ခေါ်ပြီး ပြန်သွားကြ၏။ ဘုရားရှင်လည်း ပလ္လင်တော်ပေါ်မှ ဆင်း၍ ကျွန်ုပ်ထံကြွလာ၍ ဝါယမ
 နောက်တော်တလိုက်ခဲ့ဟု မိန့်တော်မူ၍ လိုက်သွား၏။ ကျောင်းကြီးတစ်ဆောင် ပေါ်ရောက်သွားကြ၏။ ဆွမ်းပွဲများ
 ပြင်ထားသောနေရာတွင်ဘုရားထိုင်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားထိုင်တော်မူတယ် ဆိုရင် ဥပဿကာ (၂) ယောက်
 ရောက်လာကြပြီး ဆွမ်းကပ်ကြသည်။ ဝါယမထိုင် အဝီတက်ကနေစား ၇ မိန့်တော်မူ၍ ကြောက်ကြောက်ရွံရွံ
 ဖြင့်ထိုင်၍စားရသည်။ ဘုရားရှင်က အရင်ဘုန်းပေးပြီးသွား၏။ ကျွန်ုပ်က နောက်မှစား၏။ ဘုရားရှင်က
 သင်းပိုင်တစ်ထည်ယူလာပြီး ဒီသင်းပိုင်ယူသွား ငါက သို့ကိုးကွယ်ဟုမိန့်တော်မူလေ၏။ ကျွန်ုပ်ကလည်းယူ လိုက်သည်။
 ဝါယမ သွားလိုရာသွားနိုင်ပြီ။ ဘာအန္တရာယ်မှ မထိခိုက်တော့ဘူးဟု မိန့်ပြီးဘုရားကြွတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း
 ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးဝတ်ချပြီး ထွက်လာခဲ့၏။ ထိုတွင်နီးလာ၏။ နာရီကြည့်လိုက်သောအခါ မနတ် (၂) နာရီခွဲနီးပြီ။
 ထပြီးတိုယ်လက်သန်ရှင်း၍ ရှိခိုးဝတ်ချ ပရိတ်ယူပြီး ပုတီး(၉) ပတ်စိပ်၏။ ပြီးလျှင် နာရီကြည့်သော် နံနက် (၄)
 နာရီတိုးနေ၏။ (၄) နာရီခွဲသံအောင်တလည်းခေါက်၊ ကျွန်ုပ်လည်း ယူရောဂှိတာလှ၍ ညောင်ပင်တွင်တားစောင့်နေ၏။
 မနတ် (၄) နာရီ (၄၀) ခန့်တားရောက်လာ၍ တက်မီးက ပုရွာလိုက်သွား၏။ တားပေါ်တွင်မှတ်တမ်းရေးလိုက်
 ၏။

၁၃၁၇ ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၂) ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ (၁၉၅၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၆ ရက်) ကားစီးသွားရင်း
 သုဂတော (၅) ချက် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်သွား၏။ မြင်းမူတွင် (၁၀) မိနစ်ခန့် နား၍ ဆတ်ထွက်၏။ ပုရွာကို နံနက်
 (၇) နာရီခွဲရောက်၏။ ကားဂိတ်တွင် ကလေးဝသွားမည် ကားစုံစမ်း၏။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဝင်သောက်ပြီး
 စုံစမ်းသည်အခါ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ရှင်က စစ်ကားတွေ ဟိုနားမှာ ရပ်နေ ကြတယ်။ မနေ့ညကရောက်လာပြီး
 နားနေကြတယ်။ စီကနေ့ထွက်မယ်လို့ကြားတယ်။ ဝိုလ်မှူးကို သွားတွေ့ပြီး ပြောကြည့်ပါဘုရား။ ရမယ်လို့
 ထင်ပါတယ်။ ကျွန်ုပ်ကကောင်းပြီတကာကြီး။ သွားမေးကြည့်မယ်ဆိုပြီး ဆိုင်ထဲမှ ထွက်လာပြီး ဝိုလ်မှူးရှိရာမေးပြီး
 ဝိုလ်မှူးကိုသွားတွေ့သည်။ ဝိုလ်မှူးက ဦးပဉ္စင်းဘာတိစ္စ ရှိပါသလဲဟု မေးလျှင်၊ ကျွန်ုပ်က ကလေးဝကိုလိုက်ချင်လို့ပါ
 ဝိုလ်မှူး။

- မှူး - တာကိစ္စနှင့်သွားမှာလည်းဘုရား။
- ရှင်း - ကလေးဝကမနေ၊ ကလေးသွား၊ ကလေးကနေမိုးလေးသွားပြီး၊ တိနိယဘက်ကူး၍
 ဗုဒ္ဓဂါယာဘုရားပူးအဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်သွားမလို့ပါဝိုလ်မှူး။

မှူး

လိုက်ခဲ့ပါဘုရား၊ မိုးလေးထိအောင်လိုက်ပို့မယ်၊ နောက်နာရီဝက်လောက်ဆိုရင်ခရီး
တွေတ်ပါမည်။ ဝီအနားလာသီတင်းသုံးနေပါဘုရား။

ကျွန်ုပ်လည်း ဝိုလ်မှူးနေရာချပေးသောနေရာမှ စောင့်နေ၏။ တအောင့်လောက်
ကြာသော် အချက်ပေးခရာမူတ၏။ စစ်သားများကိုယ်ကားပေါ်ကိုယ်တက်ကြ၏။ ဝိုလ်မှူးက ကျွန်ုပ်ကို
လျှင်ရပ်ရန်အချက်ပြု၍ ကားများရပ်ကြ၏။ ဝိုလ်မှူးက ကျွန်ုပ်အားလာပင့်သွားပြီး ဆိုင်လေးတစ်ဆိုင်၏
စားပွဲခုံလေးပေါ်တွင် ဆွမ်းကပ်ကြ၏။ သူတို့အားလုံးလည်းမနက်စာစားကြ၏။ ကျွန်ုပ်စားပြီး တော့ကျွန်ုပ်စီးလာသော
ကားပေါ်တက်နေ၏။ (၁၅) မိနစ်ကြာလျှင် ကားထွက်ရန်အချက်ပြု၍ထွက်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း တလမ်းလုံး
ပုတီးစိပ်လိုက်၏။ သို့နှင့်ပပ်ကလေးဝသို့ည (၉)နာရီခန့်ရောက်၏။ ဝိုလ်မှူး ရောက်လာပြီး "ဦးပဉ္စင်းမိမှာစခန်း၊
ချမယ်၊ ခနတ်မိုးလင်းမှ ကလေးတို့ထွက်မယ်။ ကြူးကြူး မနက် တပည့်တော်လာခေါ်မယ်ဟု ပြောပြီးထွက်သွား၏။
ကျွန်ုပ်လည်း ဈေးဆိုင်ကလေးအတွင်းစနေထောင့်ကကုတင် လေးအပေါ် သားရေနွယ်လေးခင်းပြီး သပိတ်ကလေး
ခေါင်းရင်းတွင်ချ၍ မှတ်တမ်းရေး၏။ ကျောင်းမှမုံရွာထံ ပုတီး (၁၉) ပတ်ရ၏။ မုံရွာမှ ကလေးအထိ ပုတီး
(၄၀) ပတ်ရသည်။ စုစုပေါင်း အပတ် (၆၀) ရ၏။ အားလုံးပေါင်းသာသနာ (၅၀၀၀) ပုတီးပတ် (၉)ရက်အတွင်း
(၇၅၀) ရ၏။ ဤကဲ့သို့မှတ်ပြီး ပရိတ်တော်များ ဂါထာမန္တန်များရွတ်ပြီး ည (၁၀) နာရီခွဲတာနှင့် တိပ်လိုက်
တော့သည်။ နံနက် (၂)ချက်ခွဲ ခိုးလာသည်။ ကိုယ်လက်သန်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၃) ၇က်၊ ကြာသာပတေးနေ့ (၁၉၅၅၊ ဇူလိုင် ၁၇ ရက်)
တုရားကန်တော့ ပရိတ်ယူပြီး သုဂတော (၅)ချက်အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်၏။ ပုတီး (၁၂) ပတ်ရလျှင် ဝိုလ်မှူး
ရောက်လာပြီး အရှင်ဘုရား၊ ကြူးကြူး ကားထွက်တော့မယ်ဟု ပြော၍ ထားသွားပြီး ကားရေခန်းအတွင်း ထိုင်နေ၏။
(၅) မိနစ်လောက်ရှိလျှင်ကားထွက်၏။ နာရီကြည့်သော် နံနက် (၅) နာရီ (၀၅)မိနစ်ရှိနေ၏။ ကားပေါ်ပုတီးစိပ်
လိုက်သွား၏။ ပုတီး (၂၄) ပတ်ရလျှင် ကလေးမြို့သို့ရောက်၏။ ရပ်နားကြပြီး ဝိုလ်မှူးက ဆွမ်းစားရန် ဆိုင်သို့
ပင့်သွားပြီးကပ်၏။ စားပြီးလျှင် တမူးသွားမည် ကားပေါ် ဝိုလ်မှူးကတင်ပေး၍ စီးပြီးလိုက်သွား၏။
ဝိုလ်မှူးတို့ကနေရစ်၏။ လမ်းတနေရာလောက်ရပ်နား၏။ နာရီဝက်ကြာ၏။ ဆက်ထွက်၏။ ပုတီးပတ် (၃၂)
ပတ်ရတော့ညနေ (၅)နာရီခွဲခန့်ရှိ၏။ တမူးရောက်၏။ အကောက်ခွန်အရာရှိက ကြိုပင့်သွား၏။ အကောက်ခွန်
အရာရှိတိမ်တွင် တစ်ညတိပ်၏။ တမူးက အကောက်ခွန်အဖွဲ့ကဝတ္ထုလှူကြ၏။ (၂၀၀) လောက်ရ၏။
ကာလကတ္တားသွားရန် အစီအစဉ် လူတို့ဘဲလုပ်ပေးလိုက်ကြ၏။ ည (၁၀) နာရီခွဲလောက်ပုတီးပတ်အားလုံး
(၆၀) လောက်ရ၏။ ပရိတ်၊ ဂါထာ၊ မန္တန်များလည်းရွတ်ပြီး၍ တိပ်လိုက်တော့၏။ နံနက် (၂) နာရီခွဲထ၍
ကိုယ်လက်သန်ရှင်း မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇ ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၄) ရက်သောကြာနေ့ (၁၉၅၅၊ ဇူလိုင် ၁၈ ရက်)
တုရားကန်တော့ပရိတ်ယူပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်၏။ ပုတီး (၁၈) ပတ်ရလျှင် ဆွမ်းစားပင့် ၍လိုက်သွားပြီး

ဆွမ်းစား၏။ ပြီးလျှင်အရာရှိက ကာလကတ္တားသွားမည် ကား ယခုနက် (၈) နာရီမှာ ထွက်မှာဘုရား၊ လက်မှတ်
 လည်းဖြတ်ပြီးပါပြီဘုရား။ တပည့်တော် တပည့်ကကားပေါ်ပို့ပေးပါလိမ့် မည်ဘုရား။ ကြွတော်မူပါဘုရားဟု
 လျှောက်၍ ကျွန်ုပ်လည်း သူ့တပည့်နောက်လိုက်ကြွသွား၏။ နယ်စပ် စာတူးတံတားမှာ (၂) တုန်းရှိ၏။
 မြန်မာဘက်ကတုန်းက အနက်ဖြစ်ပြီး၊ ဝိန္ဒိယဘက်ကတုန်းကအဖြူဖြစ်၏။ ၎င်းတံတားဖြတ်ကျော်ပြီး ငါးမိနစ်
 လောက်သွားသော် ကားဂိတ်ရောက်၏။ သူ့တပည့်ကဒီကားကြီးဘဲ ဘုရား။ တက်ပါဘုရား။ အဲဒီလက်မှတ်ထဲ
 ထိုင်ခုံနဲ့ပါကပါပါထယ်ဘုရား။ တပည့်တော်ကို သွားခွင့် ပြုပါဘုရားဆိုပြီး ထွက်သွား၏။ ထိုင်ခုံနဲ့ပါက
 ကြည့်လိုက်တော့ (၉) ဖြစ်နေ၏။ ကားတော်ဘိုးကို ကြည့်လိုက်၏ (၁၈) ကျပ်ဖြစ်၏။ ဓားလုံးနင်းကြေ၏။
 ကျွန်ုပ်က အလွန်သဘောကျ၏။ စိတ်ထဲကတော့ ပရိကံယူပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်၏။ ပုတီး (၂) ပတ်ရတော့
 တားထွက်၏။ ပုတီး (၁၈) ပတ်ရလျှင် နေ့လည် (၁၁) နာရီထိုးနေပြီ။ ကားခေတ္တနားသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်က
 တုလားလို့နေထား၍ ကျွန်ုပ်နားမလည်ဖြစ်၏။ မိနစ် (၂၀) ခန့်နားပြီးသော် ကားထွက်၏။ တစ်နေ့လုံးတစ်ညလုံး
 မောင်းပြီး ည (၁၁) နာရီထိုးသော် ခေတ္တစိပ်၏။ အိပ်ဖို့ရန် ခေါက်ခေါင်းတုံးလေးပေး၏။ နေ့လတ်ဖက်
 ရည်တစ်ခါတိုက်၏။ ည (၉) နာရီလောက်ခဏီသည်များမှန် နှင့်လက်ဖက်ရည်တိုက်၏။ နောက်တနေ့နံနက်
 (၃) နာရီနီးလာပြီး စိတ်ထဲကအာရုံပြုပြီး ကန်တော့ပရိကံယူပြီး ပုတီးစိပ်၏။ မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇ ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၅) ရက်စနေနေ့ (၁၉၅၅ နိုဝင်ဘာ ၁၉ ရက်) သုဂတောငါးချက်၊
 သာသနာ(၅၀၀၀) ပုတီးစိပ်၏။ ပုတီး (၁၈)ပတ်ရလျှင် ကားပေါ်မှခဏီသည်များ အပြုအမူလိုက်လာသော
 တုလားမလေးက မျက်နှာသစ်ရန် ရေတစ်ခွက်သာပေး၏။ နံနက် (၇) နာရီလောက် လက်ဖက်ရည်နှင့်
 မုန့်ခဏီသည်များကျွေး၏။ နေ့လည် (၁၁) နာရီလောက် ထမင်းဆိုင်တွင်ရပ်ပေး၏။ ဓားသောက်ကြပြီး နေ့လည်
 (၁၂) နာရီဆက်ထွက်၏။ ညနေ (၆)နာရီမှ ကာလကတ္တားကားဂိတ်ရောက်၏။ကျွန်ုပ်ပုတီးဝတ် အားလုံး
 (၆၂)ပတ်ရ၏။ မြင်းလှည်းမောင်းသောတုလားကို ဗရမာစရပ်ခူလာဂျာ ရေကား ဟုပြောပြီး မြင်းလှည်းစီး၍
 အိမ်ဆေးရုံလမ်း၊ မြန်မာအသင်းပိုင် သုံးထပ်ရပ်ကြီး (BURMESE BUDDHIST REST HOUSE NO. 10,
 EDEN HOSPITAL ROAD CALCUTTA) သို့သွားရောက်တည်းသည်။ ဓမ္မသာလာ ဖုန်းချပ် နေထိုင်ကြသော
 ဘုန်းကြီးဦးပညာသီရိ ဦးဝိစာရထံသွားရောက်ကန်တော့ပြီး သွားမည်ခဏီစဉ်၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်မည် နေရာများ
 လျှောက်ထားသောအခါ အိန္ဒိယပြည်မြေပုံထုတ်ပေး၏။ သဘောတရားများ ကိုလည်း စိတ်ရှည်ရှည်ဖြင့်
 မိန့်ကြားတော်မူကြ၏။ မှတ်စရာရှိသည်များမှတ်ထား၏။ည (၉)နာရီလောက်ရှိမှ ညွှန်ကြား ချက်သဘောတရားမှာ
 ပြီး၍ ဦးပဉ္စင်းလေး ဟိုနားမှာ အိပ်တော့။ ဗုဒ္ဓဂါယာမသွားခင် ကာလကတ္တားမြို့ကကြည့်စရာ
 ခူစရာများကြည့်၍ ခဏီဆက်တာပေါ့။ ဟောင်ရာ ဘုတာမှ ဂါရာ သွားထဲရထားက ည (၈) နာရီ ခွဲလောက်မှ
 ထွက်တယ်။ မနက်မန် ကြည့်တို့အချိန်ရပါတယ်။ ကဲကဲ ကြိမ်းတော့၊ ကြိမ်းတော့ဟု ဘုန်းကြီး ဦးပညာသီရိကမိန့်၍
 ကျွန်ုပ်လည်း သွားအိပ်တော့၏။ နံနက် (၃) နာရီထဲ ကိုယ်လက်သန်ရှင်းပြီး ဘုရားခန်းကြီးရွှေကန်တော့ပရိကံယူပြီး
 အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်၏။ ပုတီး (၁၈) ပတ်ရလျှင် နံနက် (၆)နာရီထိုး၏။ ပုတီးရပ်ပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇ ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၆) ရက်၊တနင်္ဂနွေနေ့ (၁၉၅၅ နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက်) သုဂတော

(၅) ဆုတ်အိဋ္ဌာန် နံနက်ခင်း (၁၈) ပတ်ပြီး၏ လက်ဖက်ရည်သောက်ကြ၏။ နံနက်(၇) နာရီခွဲလျှင် ပြတိုက်များ လိုက်ကြည့်၏။ ကုလားလေးထစ်ယောက်လိုက်ပို့၏။

မြုဇိယမ်ပြတိုက်

တည်းသည့်ကျောင်းမှ တစ်မိုင်သာသာရှိ သုံးထပ်တိုက်ကြီးရောက်၏။ သောကြာနေ့ ဝင်ပေးရ၏။ ကျန်နေ့များမပေးရ။ ပြတိုက်ကြီး၌ တိရစ္ဆာန်အကြီးအသေးမျိုးစုံထား၏။ ဓါတ်သတ္တုကျောက်များလည်း မျိုးစုံ၏။ အသီးအနှံများ၊ ပန်းချီကားများ၊ ငွေဟောင်းပစ္စည်းများ အမျိုးပေါင်းများစွာပြထား၏။ (၂) ရတ်လောက်ရှိမှနံနံ့ စပ်စပ် ရှိမည်ဖြစ်သည်။

ဝိတိုရိယပြတိုက်

မြုဇိယမ်မှ မိုင်ဝက်ခန့်ဝေး၏။ အတွင်းအပြင် အီတလီကျောက်ပြားများတပ်ထား၏။ သုံးထပ်တိုက်ကြီး ဖြစ်၍ ဝင်ကြေး (၄) ပဲပေးရ၏။ တိုက်ကြီးအတွင်း ဆူရင်၊ ဘုရင်မစသည် ကျောက်ရုပ် ကြေးရုပ်များ၊ ပန်းချီကားများ၊ ဓါတ်ပုံများ၊ အမြောက်သေနပ်၊ လှံ၊ ခါး၊ စသည် လက်နက်မျိုးစုံ၊ အဝတ်တန် ဆာမိဇူစုံ၊ အသုံးအဆောင်မျိုးစုံ၊ စာအုပ် စာတမ်းမျိုးစုံ ဥယျာဉ်၊ ရေတန်၊ ပန်းမာလံ ၊ ကြည့်ခွင့်ခွင့် ဖွယ် ရှိပေ၏။

တိရစ္ဆာန်ရုံ

ဝိတိုရိယပြတိုက်မှ အနောက်တောင်ဘက်တစ်မိုင်ကျော်ခန့်တွင်ရှိ၍ ဆင်ခြင်သီ၊ ကျား၊ ကျားသစ် တိရစ္ဆာန် မျိုးစုံ ဝတ်ဝံ၊ လှံဝံ၊ ကြက်၊ ငှက်စသည်များ အမျိုးပေါင်းစုံလှ၏။ ဝင်ကြေး ခဲပေးရ၏။

စာကြည့်တိုက်

တိရစ္ဆာန်ရုံအနီး ခြံကြီးထဲတွင်ရှိ၏။ ဘာသာစုံစာအုပ်များရှိ၏။ ပိဋကတ်သုံးပုံစာအုပ်များ လည်းရှိ၏။ နည်းမတ်ကပ်ဈေးကြီး

နေ့ရောညဉ့်ပါရောင်းဈေးသောဈေးကြီးဖြစ်၏။ ကြီးကျယ်ခန်းနားလှ၏။ ဘုရားဖူးများ ဓလွတ်တန်း သွားရောက်ဝယ်ကြသော နေရာကြီးဖြစ်၏။ ရွှေခန်းရောင်းသောဆိုင်ဝင်ပြီးမေး၏။ ငါးမူး ပြားတစ်ပြား ဘယ်လောက်လဲ ဟုမေးလိုက်၏။ (၃၅)ကျပ်ဟုပြန်ပြော၏။

မျှော်စင်ကြီး

မြုဇိယမ်ပြတိုက်ကြီးနားမှာရှိ၏။ အလွန်မြင့်၏။ အတွင်းမှာ ကြောင်လိမ်လှေခါးဖြင့် ထိပ်ရောက်အောင် တက်နိုင်၏။ အနားမှာ ဓါတ်ရထားများလှည့်ပတ်သွားနိုင်ရန် အဝိုင်းကြီးလုပ်ထား၏။

ဟောင်ရာတ်တားကြီး

ဝင်္ဂါမြစ်၊ သူတို့အခေါ်ဟူဝလီမြစ်ကိုဖြတ်ထားသော ဓါတ်ရထား၊ ကား၊ လူတို့ကူးသွား ကြသော တံတားကြီး ဖြစ်၏။ ကိုက် (၉၀၀) ကျော်လောက်ရှည်၍ (၄၅) ကိုက်လောက်ကျယ်၏။ ဟိုဘက်၊ ဒီဘက် (၃)တိုင်စီအားဖြင့် တိုင်ပေါင်း (၆) တိုင်စီရှိသော ဂုံးတံတားကြီးဖြစ်၏။ ဖြင့်ကွင်းမှာ ဟိုင်မရှိ တံတားပေါ်မှာ လုံးထောက်ဟိုင်(၃၉) လုံးစီရှိ၏။ အလွန်ခန်းနားသော တံတားကြီးဖြစ်၏။

ဗောဓိကံဂါးဝင်း

မြို့မှ (၇) မိုင်ဝေးသည် ဟူ၍ ဖြစ်စေရန် စောင့်ကြည့်ပေးပါ။ ပြီးမှ နှစ်ရက်အတွင်း နေရာပေါင်းများစွာ ကပေါက်နေသော ညောင်ပင်ကြီး (၁) ပင်ရှိ၏။ ပိန္နဲညောင် များဖြစ်၏။ ညောင်ပင်ကြီးမှာ အကေတစ်ပင်တည်းဖြစ်သော်လည်း တဖြစ်၊ ထောက်လာရာ မှ တပင်ပွားများဖြစ်၍ ဖြစ်၍ သွားသောကြောင့် အဝင်ပေါင်း (၇၀၀) ကျော်လောက်ရှိပြီး ပတ်လည်ခြေလှမ်း (၄၅၀) စာဝ ခြေလှမ်း (၀၅၀) ရှိ၏။ အံ့ဩစရာကောင်းလှ၏။

ကြာလင်ပန်းရွက်ကြီးများ

ညောင်ပင်ကြီးနှင့် မနီးမဝေး ခရကန်ထဲမှာ ရှိ၍ တယ်လောက်အရွက်ကြီးပြီး အရွက်အ နားမှ ထောင်တက်နေသော နို့ဗူးကြာမျိုးဖြစ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကြာမျိုးမဟုတ်ပေ။ ညောင်ပင်ကြီးသွားမည်ဆိုလျှင် မြို့မှ ဟောင်ရာ တူတာစာရောက် (၃၅) နံပါတ် တစ်ခဲကားကိုစီး၍ ကားခ (၆) ပြားပေးစီးသွားရသည်။ ဟောင်ရာတူတာမှ (၅၅) နံပါတ်ကားစီး၊ ကားခ (၁၀) ပြားပေးရ၏။

ရိုးစီးဘုရားကျောင်း

ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော ဘုရားတိုက်ကျောင်းကြီးလေးကျောင်းရှိ၏။ စက်တော်ရာ ပန်းခြံ ခရကန်များဖြင့် ကြည်နူးကဲ ဩဆွယ်တောင်းလှ၏။ ကျောင်းဆောင်ကြီးများအတွင်းတွင် ရုပ်ပွားတော်များ ရှိ၏။ ဓမ္မဋ္ဌစိန် ကျောက်ရတနာတို့ဖြင့် စီဆင်ထား၍ အလွန်တင့်တယ်လှသည်။ မတ်တော်ပုဇွန်ပွားတော် (၂) ဆူရှိ၏။ မြန်မာပြည်က ရုပ်ပွားတော်များနှင့်တူ၏။ စက်တော်ရာမှာ ပကတိလူခြေရာလောက် သာရှိ၏။ ကျောက်မျက်ရတနာမျိုးနဲ့တို့ဖြင့် စီဆင်ထား၏။ ရိုးစီးဘုရားကျောင်းကို သွားလိုလျှင် ဘိုးဘေးဈေးမှ နံပါတ် (၃) နံပါတ် (၁၁) လိုင်းကားများကို စီးရသည်။ ကားခ (၅) ပြားပေးရ၏။ ကာလတက္ကသိုလ် ဖြူထဲ လျှောက်ကြည်ပြီး ညနေ (၅) နာရီထိုးမှ ကျောင်းမြန် ရောက်သည်။ ညနေ (၅) နာရီခွဲတွင် ကျောင်းမှ ထွက်လာ၏။ ဟောင်ရာတူတာကို ည (၇) နာရီရောက်၏။ လက်မှတ်ဝယ်ပြီး ဝရာမြို့ထွက်မည့် ခုထောင့် ပေါ်တက်ထိုင်နေလိုက်၏။ လိုက်ပို့သော ကုလားလေးစား ငွေတစ်ဆယ် ကျပ်ပေးလိုက်၏။ ကုလားလေး ကထပ်ခါထပ်ခါဆလဲပေးပြီး ဦးညွတ်၍ ထွက်သွားတော့သည်။ ယနေ့ပုတီးပတ် စားလုံး (၄၅) ပတ်ရ၏။ ယနေ့မြို့တွင်းတွင် လှည့်ပတ်သွားလာစရိတ် စားစရိတ် (၇) ကျပ်ကုန်၏။ ဂါယာသွားရန် ရထားခ (၇) ကျပ် (၅၀) ပြားကုန်၏။ ဟောင်ရာတူတာမှ ဂါယာမြို့ထိ (၂၉၂) မိုင်ရှိ၏။ ည (၈) နာရီ (၄၅) တွင် ကာလတက္ကသိုလ် ဖြူ ဟောင်ရာတူတာကြီးမှ ရထားထွက်၏။ ပုတီးစိပ်ပြီး လိုက်သွားသည်။ ပုတီး (၁၂) ပတ်ရလျှင် နာရီကြည့်လိုက်သည်။ ည (၁၀) နာရီ (၄၀) မိနစ်ရှိပြီ။ ထိုကြောင့် ဝေဇာပေးလိုက်သည်။ နံနက် (၁) နာရီတွင် နီးလာသည်။ တိုယ်လက်သန် ရှင်းပြီးမှ တစ်ခဲကားစီးလိုက်သည်။

၁၃၁၇ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်ပုန်းလဆန်း (၇) ရက်၊ တနင်္လာနေ့ (၁၉၅၅ နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက်) စိတ်ထဲမှာ စာပိုပြုကန်တော့ ပရိတ်ယူပြီး ပုတီးအစိတ်စိပ်တော့၏။ ဂါယာမြို့ကရောက်ခါနီး ကိုက် (၁) ထောင်လောက် ကျယ်သော ဓနုရဇ္ဈယာ မြစ်ကြီးကို တံတားဖြင့်ကူးရသည်။ ပုတီးပတ် (၃၀) ရလျှင် ဂါယာမြို့ တူတာရောက်၏။ (၆) နာရီသံချောင်းခေါက်သံကြားရသည်။ ရထားမှ ဆင်းပြီး ဆိုက်ကားငှားသွား၏။ နံနက် (၇) နာရီခွဲလျှင်

ဗုဒ္ဓဂါယာ ခရီးသွားမှတ်တမ်း

မဟာဗောဓိဓေတီတော်အနီး ဘုန်းတော်ကြီးဦးဥတ္တမကျောင်းရောက်သည်။ ဆိုက်ကား (၅/၂)အုပ် ပေးရ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးလျှောက်ပြီးတည်းသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးက နံနက်ဆွမ်းကျွေး၏။ ဆွမ်းစားပြီး လာရခြင်းအကြောင်းနှင့် အဓိဋ္ဌာန်ဝင်မည် အကြောင်းလျှောက်ထား၏။ ဘုန်းတော်ကြီးက နေ့ဆွမ်းစားချိန်ကြာလျှင် ကျောင်းပြန်ဘုန်းပေးပါ။ တပည့်တော်တို့လည်းတုသိုလ် အထုံပါတောင်လို့ပါ။ ပြန်စားနေနံ။ ဦးပဉ္စင်းလည်း “ တင်ပါ့ဘုရား။ အဓိဋ္ဌာန်အချိန်ရလျှင်ရသလို ဘုရားတပည့်တော်ဖြုလုပ်ပါ့မည်ဘုရား” ဟုလျှောက်ပြီး ဘုန်းတော်ကြီး တို့ ဝတ်ချပြီး မဟာဗောဓိဓေတီသို့လာခဲ့သည်။ (၇) မိနစ်လောက်လျှောက်လျှင် ဓေတီတော်ကြီးရောက်၏။ မဟာဗောဓိ ကျောင်းတော်အတွင်းမှ တင်ပလ္လင်ခွေကျောက်ဆင်းတု၊ ရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီးတို့ ထိခြင်းငါးပါးဖြင့် ရှိစိုးပြီး အဓိဋ္ဌာန်ဝင်မည် အကြောင်းလျှောက်ထားပြီးကန်တော့ဝတ်ချ၍ မဟာဗောဓိဓေတီတော်ကြီး ပတ်လည် နေရာ များကိုလေ့လာမှတ်သား၏။ မဟာဗောဓိဓေတီတော်ကြီးမှာတည်းမိုသော ကျောင်းမှထောင်တက် (၃)မီလီ ဝေ၏။ ငုစွမြတ်စွာစ၍ပွင့်ထွန်းတော်မူရာ မဟာဗောဓိပင်ရင်း၌ အပရာဇိတပလ္လင်တော်နေရာတွင် အာသောတ မင်းတရားကြီးတည်ထားသော ဓေတီတော်ကြီးဖြစ်သည်။ လေးထောင့်နှစ်ထပ်ဓေတီတော်ကြီးဖြစ်၏။ ယခုမြင်ရသော ဓေတီတော်ကြီးမှာ မင်းတုံးမင်းလတ်ထက်ပြန်ပြင်ထားသောဓေတီတော်ကြီးဖြစ်၏။ မဟာဗောဓိဓေတီတော်အတွင်း ပလ္လင်တော်ပေါ်တည်နေတော်မူသော ရုပ်ပွားတော်ကြီးမှာ ဉာဏ်တော် (၆) ပေ၊ လေးထောင်ခန့်ရှိ၏။ ဖူးလို့ဝေ အလွန်တင့်တယ်လှပေ၏။ မဟာဗောဓိဓေတီတော်ကြီးကလည်း ကုလားကျောင်းကလေးထောင့်တွင်ရှိပြီး ကုလားကျောင်း အထက်တမြည်းမြည်းဖူးတက်သွားပြီး ထိပ်ဝပေါ်တွင် ဓေတီပုံသဏ္ဍာန်ပြုလုပ်ထား၏။ တမူ ထူးခြားပြီး အလွန်တင့်တယ်ပေ၏။ မဟာဗောဓိဓေတီတော်ကြီး၏ လုံးပတ်မှာ ပတ်လည် (၂၀၄) တောင်၊ အမြင့် (၁၀၆) တောင် (၁) ပေရှိ၏။ အရှေ့ဖျက်နှာမုခ်ဝလှည့်ထား၏။ မဟာဗောဓိညောင်ပင်သည် ဓေတီတော်ကြီး၏ အနောက်ဖက် (၈)တောင်ခန့်အကွာ တွင်တည်ရှိသည်။ လုံးပတ်ငါးထောင်ခန့်ရှိ၏။ ထိုမဟာဗောဓိပင်ကို ဆရာတော် ဦးဥတ္တမက သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ပင့်၍စိုက်ထားသော လေးဆက်မြောက်ဗောဓိပင် ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ရှိ၏။

အပရာဇိတ ပလ္လင်တော် နေရာတည်ထားသော မဟာဗောဓိဓေတီတော်၊ အပရာဇိတပလ္လင်တော် အကြောင်းကို အကျဉ်းဖူး မေါ်ပြပေစံ။ ကဆုန်လပြည့်နေ့ အာဇာနည်အချိန်ကစပြီး သုဇာတာသုဋ္ဌေကတော်သည် နိဂဏာဆွမ်းချက်ရန် နွားမ (၈) တောင်တို့၏ နို့ကိုညှစ်ဖို့ရန် ခွက်များဖြင့် အဆင်သင့်ပြုလုပ်ထား၏။ ထိုအချိန်မှာပင် နွားမ၏ နို့တန်များမှ နို့အလိုလိုပန်းထွက်လာပြီး သုဋ္ဌေကတော်သည် လက်ခုတ်ဖြင့်ခံပြီး စိုးထဲထည့်သည်။ တစ်ကောင်၏ နို့တန်များမှ နို့ကုန်သွားလျှင် နောက်တစ်ကောင်ကလည်းရှေ့အတိုင်းပင်ဖြစ်၏။ သုဇာတာသုဋ္ဌေကတော်ကလည်း ရှေးအတိုင်း ပင် လက်ခုတ်ဖြင့်ခံပြီး*စိုးကြီးထဲထည့်သည်။ နွားမ (၈) ကောင်လုံးဤကဲ့သို့ ထူးဆန်းစွာဖြစ်၍ နွားနို့များယူပြီး ကိုယ်တိုင် မီးဖိုပြင်၊ ကိုယ်တိုင်မီးဖွေး၍ နိဂဏာဆွမ်း ချက်အပ်သည်ရှိသော် အမြှုပ်ကြီးများထပြီး လက်သာရစ်လည်ကုန်၏။ တစ်စက်တစ်ပေါက်မျှ အပြင်သို့မကျ၊ ခုံလောက်အထက်အနည်းငယ်မျှပင် မီးခိုးမတက်ပေ။ ထိုအခါ လောကပါလနတ်မင်းကြီးလေးပါးက ခုံလောက်ကို သံလျှက်ထမ်း၍ စောင့်လာကြကုန်၏။ မဟာဗြဟ္မာမင်းသည် နိဂဏာစိုးပေါ် ထီးမိုးလာ၏။ သိကြားမင်းသည် ထင်းမီးထိုးခြင်း ကိစ္စပြုလုပ်၏။ နတ်တို့သည် ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင် အရံရှိသော ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းတို့၌

နတ်လူတို့သုံးစွဲကောင်းသော ဩဇာတို့ကို နတ်တို့၏ တန်ခိုးဖြင့် ယူ၍ ဝကတိုး ထဲသို့ ထည့်ကြတုန်၏။
 ယခုဘုရားဖြစ်မည် နေ့၊ နောင်ပရိနိဗ္ဗာန်စံမည် နေ့၊ ဤနှစ်နေ့မှာ ဤကဲ့သို့ ပြုကြတုန်၏။ ဘုရားသခင်နေ့စဉ်
 ဆွမ်းဘုန်းပေးသော ဆွမ်းလုပ်တိုင်း ဩဇာထည့်ပေးကြတုန်၏။ နိဂဏာဆွမ်းအဖြစ် ချက်နိုင်ရန် သုဇာတာ
 သူဌေးကတော်၏ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် နွားနို့၊ ဩဇာရတောင် ဆောင်ရွက်ပုံကို ပြလိုက်ဦးစံ၊ နို့စားနွားမ
 တစ်ထောင်ကို နွယ်ချီတော၌ လွတ်ပြီးကျောင်းစေ၏။ ထိုနွားမတစ်ထောင်တို့မှ ထွက်သော နို့ရည်ကို အခြားနို့စား
 နွားပင်းရာတို့အား တိုက်ကျွေးစေ၏။ ထိုနွားမပင်းရာတို့မှ ထွက်သော နို့ရည်ကို အခြားနို့စားနွားမနှစ်ရာပင်းဆယ်
 တို့အားတိုက်ကျွေးစေ၏။ ထိုနွားမနှစ်ရာပင်းဆယ်တို့မှ ထွက်သော နို့ရည်ကို အခြားနို့စားနွားမ တစ်ရာနှစ်ဆယ်
 ပင်းတောင်တို့ အားတိုက်ကျွေးစေ၏။ ထိုနွားမတစ်ရာနှစ်ဆယ်ပင်းတောင်တို့မှ ထွက်သော နို့ရည်ကို အခြားနို့စား
 နွားမ ခြောက်ဆယ်လေးတောင်တို့အားတိုက်ကျွေး၏။ ထိုနို့စားနွားမ ခြောက်ဆယ်လေးတောင်တို့မှ ထွက်သော
 နို့ရည်ကို အခြားနို့စားနွားမ သုံးဆယ် နှစ်ကောင်တို့အားတိုက်ကျွေး၏။ ထိုသုံးဆယ် နှစ်ကောင်တို့မှ ထွက်သော နို့ကို
 အခြားနို့စားနွားမ (၀၆) ကောင်တို့အားတိုက်စေ၏။ ထိုနွားမ တစ်ဆယ်ခြောက်တောင်တို့ မှထွက်သော နို့ကို
 အခြားနို့စား နွားမ (၈) ကောင်တို့အားတိုက်ကျွေးစေ၏။ သူဌေးကတော်၏ ရည်ရွယ်ချက်တ နွားနို့အရည်ပျစ်ရန်
 ချိပ်နံသော အရသာဩဋ္ဌာရရှိရန် ရည်ရွယ်ပြုလုပ်ထားဖြစ်၏။ နို့ယူပုံကလည်း ထူးဆန်းနို့ ဝကာဆွမ်းချက်
 သောအခါမြင်တွေ့ရုံကလည်း ထူးဆန်းလှသောကြောင့် သူဌေးကတော်သုဇာတာသည် သူမ၏ တွန်ပ ပုဏ္ဏားကို
 ခေါ်ပြီး အပ်ပုဏ္ဏား ယနေ့မြင်တွေ့ရုံပုံတွေက အလွန်ထူးဆန်း စံ ဩဇာရာ တွေချည်းမြင်တွေ့ ရတယ်။ ညောင်စောင့်
 နတ်မင်းကြီးအား နိဂဏာဆွမ်းကပ်မည် နေ့ရာကို ညောင်ပင်ခြေရင်း၌ သွားရှင်းပါ။ ကောင်းပါပြီ အရှင်မဆိုပြီး
 သွားရှင်း၏။ ညောင်ပင်ကြီးနားရောက်လျှင် ညောင်ပင်ခြေရင်း၌ အရှေ့လောကဓါတ်ကို ဖျက်နှာမူပြီး
 နေတော်မူသော အလောင်းတော်မြတ်တို့၎င်း၊ အလောင်းတော်မြတ် ၏ကိုယ်မှထွက်သော အလင်းရောင်တို့က
 ညောင်ပင်ကြီးလွှမ်းခြုံပြီး လင်းထိန်နေသည်ကို၎င်း မြင်တွေ့ရ၍ ပုဏ္ဏားသည် ထိတ်တနပ်စမ်းသာဖြစ်ပြီး မြန်မြေး၍
 သူ့သခင်မကို ပြောပြလေသည်။

သုဇာတာ သူဌေးကတော်သည် အလွန်ဝမ်းမြောက်ပီတိဖြစ်သောကြောင့် ပုဏ္ဏား ယနေ့မှစ၍
 သမီးကြီးအရာထားမယ်၊ သမီးကြီးနှင့်ထိုက်တန်သော အဝတ်အစားများစေရာ ဝတ်ယူပေးပြီး သူဌေးကတော်သည်
 ဘဏ္ဍာတိုက်မှ အဘိုးတစ်သိန်းထိုက်သောရွှေခွက်ကို ထုတ်ယူလာပြီး ကျက်ပြီးသော နိဂဏာစိုးကို လောင်းထည့်
 လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် နိဂဏာဆွမ်းအားလုံးတို့သည် ပရမ္မာကြာရွက်မှ လျှော့ကျသောရေပေါက်ကဲ့သို့ တစ်စက်မှု
 မတုန် ရွှေခွက်ထဲ၌ရောက်တည်လာ၏။ အားလုံးသော နိဂဏာဆွမ်းသည် ရွှေခွက်မြည် ရုံသာရှိသည်။ ဤဖြစ်အင်ကို
 သုဇာတာမြင်ရ၍ အလွန်အံ့ဩမြန်လေသည်။ သုဇာတာသည်နို့ဆွမ်းထည့်သောရွှေခွက်ကို အခြားရွှေခွက်တစ်ခွက်
 ပုံ၌ သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်သော အဝတ်ဖြင့်ဖုံးအုပ်ဖွဲ့ချည်ပြီးလျှင် မိမိတို့ကို တန်ဆာဆင်၍ ရွှေခွက်တို့
 တိုက်တိုင်ရွက်ပြီး ခမ်းနားကြီးကျယ် စွာသောအဆောင်အယောင် အခမ်းအနားဖြင့် ညောင်ပင်ရင်းသို့ သွားလေ
 သည်။ ဘုရားအလောင်းတော် သူမြတ်တို့မှာ ဘုရားဖြစ်မည် နေ့၊ နိဂဏာဆွမ်းဘုန်းပေးသုံးဆောင်တော်မူခြင်းနှင့်
 အဖိုတစ်သိန်းထိုက်သော ရွှေခွက်ကို ခံယူခြင်းသည် ဓမ္မတာဖြစ်၏။ ယနေ့သည် ဘုရားအလောင်းတော်မြတ်

စုဉ္စဂါယာကျင့်၍ မြောက်နှစ်ပြည်၊ မြောက် လဆန်လပြည်၊ နေ့သို့ ရောက်သောနံနက်ခင်းတချိန်ဖြစ်၏။

သူ့လာတသည် ညောင်ပင်အနီးသို့ ရောက်လတ်သော် အလောင်းတော်မြတ်ကိုမြင်တွေ့ရသဖြင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကာ ညောင်စောင့်နတ်ဟူသော အမှတ်ဖြင့် အလောင်းတော်ကိုမြင်ရာအရပ် ဝှု အထူးရှိသောကျီးနွဲ့စွာ ညွတ်ထွားလျှက်သွားရောက်ပြီးလျှင် ဦးခေါင်းမှ ရွှေခွတ်ကိုချ၍ ဖွင့်ပြီးသော် ရွှေတယားဖြင့် နံသာဝန်းဖိုးစုံထုံအပ်သောရေကို ထည့်ယူ၍ အလောင်းတော်အနီးသို့ ရပ်တည်နေ၏။

အလောင်းတော်သည်ခံယူရန် သပိတ်တော်ကိုကြည့်လိုက်သော် မတွေ့မြင်ရပေ။ ယဇိကာရ မြဟွာလျှာ သည်မှာ စုဉ္စဂါယာ (၆) နှစ်လုံးကျင့်နေသောအခါမှပင် ယနေ့တိုင်ရှိခဲ့၏။ ယခုမှ ဖောက်ကွဲသွားသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်ယာလက်တော်ဖြင့်ဖြန့်လှမ်း၍ သုဇာတာလျှာသော နိယကာဆွမ်းကို အလောင်းတော်၏လက်ဘို့ ဆက်တပ်လိုက်လေသည်။ အလောင်းတော်က သုဇာတာကိုကြည့်လိုက်၏။ သုဇာတာကသိလိုက်၍ မြောသည်မှာ "တိုအရှင် ဤရွှေခွတ်နှင့် တကွ နိယကာတို့လျှာပါ၏။ အလိုရှိရာ ကြွတော်မူပါ။ အကျွန်ုပ်တို့၏ အလိုဆန္ဒအောင်မြင် ပြီးမြောက်သကဲ့သို့ အရှင်မြတ်၏အလိုဆန္ဒတို့လည်း မြည့်ဝအောင်မြင်ပြီးမြောက်ပါစေသတည်း" ဟု ဆုမြွတ်၍ ဖဲခွါသွားလေသည်။

ဘုရားအလောင်းတော်လည်း ထိုင်ရာမှ ထတော်မူ၍ ညောင်ပင်ကိုလက်ယာရစ်လှည့်ပြီးသော် နိယကာရွှေခွတ်ကို ယူဆောင်၍ နေရဇ္ဈရာ မြစ်ကမ်းသို့ ကြွတော်မူ၏။ ထိုနေရဇ္ဈရာမြစ်၌ များစွာသော ဘုရားအလောင်းတော်တို့ဘုရားဖြစ်မည်နေ့ ရေခိုးရာ သုပွတ်ငြိတဆိပ်ရှိလေသည်။ ထိုရေခိုးဆိပ်၌ ရွှေခွတ်တို့ ချထား၍ ရေခိုးတော်မူပြီးလျှင် ကမ်းမှ တက်၍ အေးမြသောသစ်ပင်ရိပ်၌ အရှေ့ဖျက်မှာပင် ထိုင်နေတော်မူလျှင် လေးဆယ်ကိုးလုပ် မယုတ်မပို နိယကာဆွမ်းကို ဘုန်းပေးတော်မူ၏။ ဘုဉ်းပေးအပ်သော နိယကာဆွမ်းသည်ပင် ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက်သတ္တဌာန (၄၉) ရက်ပတ်လုံးတော်မူပင်အနီး သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အတွက် (၄၉) ရက်စာ အတာရဖြစ်လေသည်။ လေးဆယ်ကိုးရက် အတွင်းရေခိုးမြစ်၊ တိုယ်လက်သုတ်သင်ခြင်း၊ အလျှင်းမရှိပေ။ ဈာန်ချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာတို့ဖြင့် အချိန်ကို တုန်လွန်စေ၏။

ဘုရားအလောင်းတော်သည်နိယကာ ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးလျှင် ရွှေခွတ်ကိုကိုင်ယူတော် မူသောအခါ "ငါသည်ယနေ့ဘုရားတော်ဖြစ်မည်မှန်လျှင် ဤရွှေခွတ်သည် ရေညှာသို့ဆန်တက်ပါစေသား" ဟုရားဖြစ်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ပါမူ ရေစုံသို့မျှောပါစေသားဟု အဓိဌာန်ပြုပြီး ထိုရွှေခွတ်တို့ နေရဇ္ဈာမြစ်ကျောသို့ မျှောလိုက်လေသည်။ ထိုရွှေခွတ်သည် ရေစီးရေယာဉ်တို့ဖြတ်လျှက် မြစ်လယ်သို့တည်တည် မတ်မတ်သွားပြီးလျှင် မြစ်၏အလယ်မှပင် မြင်းလျှင်ကိုခိုင်းသကဲ့သို့ အတောင်ရှစ်ဆယ်ခန့် ရေညှာသို့ ဆန်တက်သွား၍ ဝဲလှုပ်၌ နစ်မြုပ်ခါ နဂါးဘုံဗိမ္မာန် ရောက်၍ ကောက္ကသံ ၊ ဝေါကာဂုံ၊ တဿမ တည်းဟူသော ပွင့်တော်မူကြပြီးသော ဘုရားသုံးဆူတို့၏ ရွှေခွတ်သုံးလုံးကို ထိခတ်ကာ "ကရစ်၊ကရစ်" ဟူသော အသံမြည်ပြီး ထိုရွှေခွတ်သုံးလုံးတို့၏အောက်၌ တည်လေ၏။ ကာဠနဂါးသည် ထိုအသံကိုကြား၍နီးလာ ပြီး ယမန်နေ့ကပင် ဘုရားတစ်ဆူပွင့်သွားခဲ့ပြီ ယခုတစ်ဖန်ဘုရား တစ်ဆူပွင့်မြန်ပြီ ဟုမြောဆိုကာ ပိုမံပေါင်းများစွာသော ဂါထာတို့ဖြင့် ထောမကမြွက်ဆို၍ ထလေ၏။

မှတ်ချက် ။ ကာဠနဂါးအဖို့မှာ ကဿပမြတ်စွာနှင့် ဝေါတမမြတ်စွာဘုရားနှစ်ဆူတို့အကြား ပမဟာပထဝီ

မြေကြီးတစ်ယူစရာနှင့် သုံးဂါဝတ်ခန့်မြင့်တက်လာသော ရှည်လျားသောအခါကာလကိုပင် ယမန်နေ့နှင့် ယနေ့တူ၍
 ပြောဆိုရလောက်အောင် တိုတောင်းသက်သို့ဖြစ်နေပေသည်။ အံ့ဩစရာကောင်းလှပေသည်။ ထိုအခါဘုရား
 အလောင်းတော်သည်နေရဉ္စာမြစ်ကမ်းနားဝယ် အလွန်သာယာလှပသော အင်ကြင်းတော၌ နေ့သန့်စင်ခြင်းဖြင့်
 နေထိုင်တော်မူပါ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း စီးမြန်းစားထုတ်တော်မူ၍ လောကီဇွန်သမာပတ်ရှစ်ပါး အဘိဉာဏ်ငါးပါး
 တို့ကို ရတော်မူပြီးလျှင် ညနေခင်းဆည်းဆာအချိန်၌ နတ်ဗြဟ္မာတို့ တန်ဆာဆင်အပ်သော လမ်းခရီးဖြင့်ကြွမြန်း
 တော်မူပါ နေရဉ္စာမြစ်တတွင်းသို့ ရေချိုးပြီးလျှင် နတ်ဖန်ဆင်းသော လမ်းခရီးဖြင့်ပင်မဟာဗောဓိပင်သို့
 ရှေ့ဤတော်မူ၏။ ထိုအခါသောတ္တိမြက်ထမ်းသမားသည် မြက်ထမ်းလာသော် ဘုရားအလောင်းကိုမြင်၍ မြက်
 ရှစ်ဆုပ်ကိုလှူဒါန်း၏။ အလောင်းတော်သည် မြက်ရှစ်ဆုပ်ကိုယူ၍ မဟာဗောဓိပင်အရပ်သို့ ကပ်ရောက်တော်မူပြီး
 လျှင် တောင်အရပ်မှမြောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူရပ်တော်မူလေသည်။ ထိုခဏ၌ မြေကြီးသည် စောင်းထောင်သွား၏။
 ထိုအချင်းအရာကို မြင်လျှင် ဤအရပ်ကား သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရရန် အရပ်မဟုတ်ဟု ဆင်ခြင်တော်မူပြီးလျှင်
 မဟာဗောဓိပင်ကို လက်ျာ ဘက်ကထားတော်မူ၍ အနောက်အရပ်မျက်နှာသို့ ကြွ၍ အရှေ့အရပ်သို့မျက်နှာမူကာ
 ရပ်တော်မူ၏။ ထိုအခါမြေကြီးသည် စောင်းထောင်သွားပြန်သည်။ ထိုအချင်းအရာကို မြင်တော်မူ၍
 အလောင်းတော်သည် ဤအရပ်ကား သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရရန် အရပ်မဟုတ်ဟုဆင်ခြင်မိပြီး ဗောဓိပင်ကိုလက်ယာရစ်
 လှည့်တော်မူကာ အရှေ့အရပ်မျက်နှာသို့ ကြွသွား၍ အနောက်အရပ်မျက်နှာသို့ မျက်နှာမူရပ်တော်မူကာ
 မဟာဗောဓိ ပင်အရှေ့အရပ်ဝယ် အပရာဇိတပလ္လင်ပေါက်ရာဌာနသည် ဝပ်သိမ်းသောဘုရားရှင်တို့၏ ပလ္လင်တော်
 ပေါက်ရာ အဝိဇယိတဌာနဖြစ်ထောကြောင့် မတုန်မလှုပ်ကြံကြံခံ၍ ရပ်တည်နေ၏။ အလောင်းတော်သည်
 ဤအရပ်ကားဝပ်သိမ်းသော ဘုရားရှင်တို့၏ ကိလေသာကို ဖြိုဖျက်ရာ အောင်မြေအရပ်မှန်ပေသည်" ဟု
 သိရှိတော်မူကာ တိုင်ထားတော်မူသော မြက်ရှစ်ဆုပ်ကို အဖျားမှကိုင်ကာ လှုပ်ပြီး ကြုံဖြန့်တော်မူလေ၏။
 ကြုံဖြန့်လိုက်သော ခဏဦးပင် ထိုမြက်ရှစ်ဆုပ်တို့သည် မြက်၏အသွင် ကွယ်ပျောက်၍ တစ်စုံတစ်ရာပါသော
 ပန်းချီဆရာ ပန်းပုဆရာတို့ ဇေဒြင်းငှာမျှ မတတ်သာအောင် လွန်စွာ ဆန်းကြယ်သည့် တစ်ဆယ့် လေးတောင်
 ရှိသော၊ ရတနာပလ္လင်ကြီးဖြစ်လာကာ အလွန်တုံ့ဩဗွယ်ကောင်းသော ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ဖြင့် တည်ရှိကြလေတုန်၏။
 ဘုရားအလောင်းတော်သည် မဟာဗောဓိပင်ကို ကျောထောက်နောက်ခံထား၍ အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာပြုတော်မူ
 လျှက် "အရှေ့ကျန်လိုလျှင်ကုန်စေ၊ အကြောမျှကျန်လိုလျှင် ကျန်စေ၊ အစိုးမျှကျန်လိုလျှင်ကျန်စေ၊ ငါ၏တကိုယ်လုံး
 အသားအသွေးအားလုံးတို့ခန်းခြောက်သွား၍ သွားလျှင် သွားပါစေ၊ ငါသည် ဘုရားမဖြစ်သမျှ ဤယခုဖွဲ့စေ့ထားသော
 တင်ပလ္လင်ကို အဘယ်နည်းနှင့်မျှ ဖျက်လိမ့် မည်မဟုတ်ဟူ၍ အင်္ဂါလေးပါးရှိသောဝိရိယဖြင့် ဆောက်တည်တော်မူကာ
 တစ်ရာသောမိုးကြိုးစက်တို့ ပစ်ချခြင်းဖြင့်လည်း ပျက်စီးခြင်းသဘောမရှိသော အပရာဇိတပလ္လင် - ရန်သူတို့ကို
 မနှိုးဘဲ ကိုယ်တော်ကသာ အောင်ပွဲယူမည့်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့စေ့ခြင်း၊ မျိုးကို ဖွဲ့စေ့တော်မူကာ ရတနာပလ္လင်တော်ပေါ်၌
 ထိုင်နေတော်မူ၏။ အပရာဇိတပလ္လင် ဖြစ်ပုံကိုပြပြီး၍ မာရ်နတ်ကို အောင်မြင်တော်မူပြီးလျှင် ဘုရားဖြစ်တော်မူပုံ၊
 ဗောဓိပင်ရင်း၊ အပရာဇိတ ရတနာ ပလ္လင်ပေါ်၌ (၇) ရက်ပတ်လုံး နေတော်မူပြီးလျှင် ပဋိစ္စသမုပါဒ် တရားများ
 ဆင်ခြင်ပုံတို့ကို အကျဉ်းချုံး၍ပြပြီးမှ ကျွန်ုပ်၏ အဓိဋ္ဌာန်ကို ပြပေတုံ၊ မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်သည်

ဗုဒ္ဓဂါယာ နေ့သွားမှတ်တမ်း

မဟာဇောပိပင်ရင်း အပရာဇိတပလ္လင်တော်၌ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရယူရန် ထိုင်နေတော် မူလတ်သည်ရှိသော် သကြားမင်းသည် အတောင် (၁၂၀) ရှိသော တကြိမ်ပုတ်လျှင် လေးလကြာမှ အသံမစဲသော ဝိဇယတ္တဓရသင်းကို ပုတ်၍ ပူဇော်လာ၏။ ပဉ္စသိင်္ခနတ်သားသည် ဗေဠုဝစောင်းကိုတီးလျှက် ပူဇော်လာ၏။ သုယာမာ နတ်မင်းသည် သားမီးယပ်ကို ခပ်လျှက်သန္တသီတ နတ်မင်းသည် ပတ္တမြား ရုပ်ပန်းကို ခပ်လျှက် သဟံပတိ ဗြဟ္မာမင်းသည် သုံးယူဇနာရှိသော ထီးဖြူကိုဖိုးလျှက် ပူဇော်လာ၏။ ကာလနဂါးမင်းသည် နဂါးမ တခြေသည်ပေါင်း ရှစ်သောင်း ခြံရံလျှက် လောမနာဂါထာရာပေါင်းဖျားစွာ ရွတ်ဆိုလျှက် အလောင်းတော်မြတ်ကို ရှိခိုးပူဇော်ရပ်တည်လာ၏။ စင်္ကြာဝဠာတိုက်တစ်သောင်းရှိ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည် အလွန်မွှေးကြိုင်သော ဝန်းဆိုင်းနံ့သာ အပွဲအထုံ အနိုးအမွှေးတိုင် စသည်တို့ဖြင့် ပူဇော်ရပ်တည်လာကြကုန်၏။ ထိုအခါ မာရ်နတ်မင်းသည် ဝဿဝတီ နတ်ပြည်သို့ သွား၍ မိမိ၏ နတ်စစ်သည် ဝိလ်ပါတို့ စည်းဝေးစေပြီးလျှင် အချင်းတို့ ကြောက်မက်ဖွယ်အဆင်းကို ပြုလုပ်ပြီးတစ်ဦး၊ လက်နက်တစ်မျိုးကိုင်ဆောင်ကြကာ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားရှိရာသို့ လျှင်လျှင်မြန်မြန် သွားကြကုန်ဟုစေခိုင်း အမိန့်ပေးပြီး လျှင် မိမိကိုယ်တိုင်က ယူဇနာ(၁၅၀)ရှိသော ဝိရိမေခလာဆင်ကိုစီး၍ လက်ရုံး (၁၀၀၀) တိုင်ဆောင်ကာ လိုက်ပါ ချီတက်ခဲ့လေသည်။ အလောင်းတော်မြတ်ထံမှောက် ချီတက်လာသော မာရ်နတ်စစ်တပ်ကြီးက မာရ်နတ်ရွှေဌာ (၁၂)ယူဇနာ၊ လက်ယာဘက်မှ (၁၂) ယူဇနာ၊ လက်ဝဲဘက်မှ (၁၂) ယူဇနာ၊ အထက် (၉) ယူဇနာ နောက်ကြော သက်က စင်္ကြာဝဠာတိုက်အဆုံးတိုင်အောင်ဖျားပြားလှ၏။ ကြွေးကြော်ကြသော အသံမျိုးစုံတို့သည် ယူဇနာ (၁၀၀၀) လောက်ကကြားရ၏။ ဤသို့ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော မာရ်နတ်စစ်တပ်ကြီး တောမိမိတို့နှင့် ချီတက်လာသော အခါ စောစောက အလောင်းတော်ကို ပူဇော်နေကြသော နတ်ဗြဟ္မာများ ရပ်တည်မနေနိုင်တော့ဘဲ ဦးတည်ရာသို့ ပြေးကြလေ၏။

မာရ်နတ်စစ်တပ်ကြီးသည် ညာသံပေး၍ အလောင်းတော်မြတ်ကို လေးဘက်လေးတန်မှာ ဝိုင်းနေကြ သော်လည်း တောပိညောင်ပင် အဝန်းရပ်ပြင်အောက်မဝင်ဆန့်ကြချေ။ ခပ်လှမ်းလှမ်းကသာ ညာသံပေး၍ ဝိုင်းနေကြ မြင်းမြစ်၏။ မာရ်နတ်ကြီးကလည်း လက်ရုံးပေါင်းတထောင်မျှ ကိုင်ဆောင်ထားသော လက်နက်ပေါင်း တစ်ထောင် တို့ဖြင့် ပစ်ခတ်၏။ မာရ်နတ်စစ်သည်တို့ကလည်း အမျိုးမျိုးသောလက်နက်တို့ဖြင့် ပစ်ခတ်ကြ၏။ ဘုရားအလောင်း တော် ရွှေတော်မှောက်ရောက်လျှင် ဆံပန်းပေါက်သဖွယ် ဖြစ်ကုန်ကြ၏။ အလောင်းတော်မြတ်ကလည်း မာရ်နတ်နှင့်တကွ သူ၏ စစ်သည်များ ပစ်ခတ်ကြသော လက်နက်များကို မြက်၊ သစ်ရွက်လောက်မျှ မှတ်လှတော်မမူပဲ ပါရမီ (၁၀)ပါးကို ဆင်ခြင်၍၊ မေတ္တာဓါတ်ဖြင့် နေတော်မူ၏။ မာရ်နတ်သည် အထူးထူးသောလက်နက်တို့ဖြင့် ပစ်ခတ်သော်လည်း အလောင်း တော်မြတ်ကို ဘယ်လိုမှ ထိခိုက်မှု မရှိသည်ကို သိ၍ ဒေါသအမျှတ် ချောင်းချောင်းထွက်ကာ နောက်ဆုံးသုပိုင် လက်နက် ဆယ်မျိုးသုံး၍ တိုက်ခိုက်တော့၏။ ထိုလက်နက်ကြီး (၁၀)မျိုးလဲ အလောင်းတော်မြတ်ကို တယ်လိုမှ ခြောက်ခြားခြင်းငှာ မတတ်နိုင်၍ လက်ရုံးရည် အားကိုးလို့ မဖြစ်မှန်း သိ၍ နှလုံးရည်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ပြန်၏။ မာရ်နတ်သားသည် ဝိရိ မေခလာဆင် ကျောကုန်း၌ ထိုင်နေကာ လက်တစ်ဖက်ဖြင့် မြားတို့ ဝင့်လျှက် ဘုရားအလောင်းနားသို့ ကပ်ရောက်ပြီးလျှင် "အို သိဒ္ဓတ္တ မင်းသား ယခုပင်လျှင်ရတနာပလ္လင်မှ အပြန်ထသွားလော့ဟု ပြောဆိုပြီး မာရ်နတ်နှစ်သည်များလည်း ကြောက်မက်ဖွယ်ရာများ ပြုဆောင်ကြကုန်၏။

ဘုရားအလောင်းတော်သည် မာရ်နတ်နှင့် မာရ်စစ်သည် ဝံ့ ပြုလုပ်သမျှ ဖောက်ပြန်ပြစ်မှားသမျှ စားလုံးကို မေတ္တာတစွမ်းဖြင့် ပယ်ရှားဟန်တားတော်မူ၏။

မာရ်နတ်ပြစ်လွတ်သော လက်နက်ကိုးပါး အောင်မြင်ခြင်းနှင့် စပ်၍ တောင်တွင်းဆရာတော် ခင်ကြီးဖျော် ဝေသာသည့် လက်နက် (၉)ပါးအောင် ဘုရားရှိခိုး ဝါထာကို ပြဋ္ဌိတံ -

- ဝါထံ ဝဿာ ပါသာဏံ အာဝုဓံ ဝါဠုကံ တထာ။
- တုတ္တုဠံ ကလလဂီရံ အန္တကာရန္တိမေနဝ
- သတ္တမာရန ဝိဿဋ္ဌေ ဝိဇယန္တိဇိနံ နမေ။
- အာကပ္ပိတေနပုညေန၊ ဝိဇေယျသဗ္ဗမာယုဇေ။

ဝါထံ - လောကထွင်ထားဒို့ဘုရားလျှင် ငါးပါးမာန်ခြွေ ပလ္လင်ဇွေ၌ စံနေခိုက်ခါ၊ မာရ်နတ်လာလျှက်၊ စက္ကဝါတိုက်တောင်နှင့်၊ ရိုက်၍၊ ပန်းမှိုတ်မြူစက်၊ သေးဖွဲ့တုန်သို့၊ မှန်မှန်ညက်ကြေ၊ ဖျတ်ပစေဟုစေတနာဆိုးပြု၊ ဖန်ဖိုးပြုကာမိုးရပ်သိမ့်ဟည်း၊ မြေကြီးပဲ့တင်၊ သစ်ပင်ကျောက်တုံး၊ ဘိမ်တစ်လုံးကို၊ ချေမှုန်းဖြတ်ပိုင်း၊ ရှစ်ပပ်တိုင်းမှ၊ တံ့မှိုင်း လေဆိုး၊ မှန်တိုင်းလက်နက်မျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဝဿာ - အဟံစီးစီး စီးကျသွယ်သွယ် ချေပြင်ကျယ်၌ ဝိဇယကင်းမည်း သေစိမ့်ရည်၍ တမည်ပြုစား ထန်းလုံးများနှင့် တောင်ဖျားမျှခေါင် အမြင့်ဆောင်သား ရှစ်တောင်ရပ်ခန်းပြည့်၊ မှောက်လျှမ်းသည့် မိုးကြမ်း၊ ခေဆိုးလက်နက်မျိုးလည်းကောင်း၊ အာဝုဓံ - အသွေးတခြား အသားတထွေ အရေတမျိုး အဖိုးတဂိုဏ်း ထိုးခုတ်ပိုင်း၍ မဆိုင်းသေရန် ပြုစီမံသား အလှူပြုဖျတ် မိုးလုံးလတ်တောင် တဖက်အသွားနှစ်ဖက်သွားဟု၊ လုံခါးဝသည် အမည်မည်လျှင် စုံစီဖန်ဖိုး လက်နက်မိုးကိုလည်းကောင်း။

ဝါဠုကံတထာ - ထွက်လေဝင်လေ နှစ်ထွေမရှိ သဲနှင့်ပိ၍ မချိသေအောင် ပြုဆောင်ဖန်ဖိုး သဲထုမိုးကို လည်းကောင်း၊ တုတ္တုဠ - တစ်မိမိမိပု သေအောင်တူ၍၊ သူ့အကြံမျိုး၊ ပြာပုမိုးကိုလည်းကောင်း၊ ကလလံ - ကျွတ်ကျွတ်ပွတ်ဆူး အပူအခိုး၊ ရွန်ညွန်မိုးကိုလည်းကောင်း။ အဂီရံ - တခဏခြင်း အပြင်းပူလောင် သေအောင်ဖန်ဖိုး၊ မီးကြီးမိုးကိုလည်းကောင်း၊ အန္တကာရံ - ကြည့်သော်မစွမ်း စမ်းသော်မထင် ကြောက်စိတ်ဝင်လျှင် သေရန်ပင် ပြုဆောင်အမှိုက်မှောင် ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ - ဤသို့ - မာရေန ဝိသိဋ္ဌေ မာနတ်မိစ္ဆာ အယုတ်တမာလျှင် ကြိမ်ကာဆင့်ဆင့် ပစ်လွတ်အပ်ကုန်သော၊ ဣမေနဝသတ္တေ - လေမိုး၊ ကျောက်၊ သဲ၊ ညွန်၊ မီးခဲ နှင့် ပြာဖွဲမိုးမှောင်၊ ပြောင်ပြောင်လက်နက်၊ ဧရာဝ မိုးဖျက်ဟု တိုးချက် ရန်စွယ် လက်နက်မျိုး အန္တရာယ်တို့ကို၊ ဝိဇယန္တိ ဝိုလ်ပါအပေါင်း၊ သောင်းကုဋေအား ဆောင်နိုင်ညားလည်းရိုက်လား၊ ပုတ်လား၊ အမအပါး ငယ်ဆိုးငယ်မာန် နုသားငယ်သို့ သိတဂူနှုန်း ကြည်နှလုံးဖြင့် မြေလုံးငြိမ့်အောင် သက်သေဆောင်၍ အောင်တော်မူကြီး အောင်တော်မူထသော (ဝါ) အောင်တော်မူသောကြောင့်၊ ဇိနံဇိနဟူသည် အမည်တံဆိပ်၊ ဘွဲ့၊ ပုံလိပ်ဖြင့် ခပ်နိပ်ပေါ်ထင် အောင်ပွဲရှင် မြတ်စွာဘုရားကို ၊ နမေနမာမိ - ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးပျော့ပြောင်း မာန်ကို လျှော့၍ ကန်တော့ ရှိခိုးပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ အဟုမ္မိ - စတုသမျှ၌ ပြုလုပ်ဖန်သည့် ရုပ်နာမ်ပေါင်းချပ်၊ အကျွန်ုပ်သည်လည်း တေနပုညေန၊ လက်နက်မျိုးကို ဖျတ်ချီးနှိပ်ခူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့် ချီးကျူး ဝန္တနာ စေတနာပဏာမမြတ်ပုညကြောင့်၊ သဗ္ဗမာယုဇေ - သေနတ်၊ လေ၊ မြား၊ လုံခါး၊ မီးပေါက်၊ အမြောက်စိတ်ဝံ့၊ ချေမှုန်းခွင်းဖြတ် အကျည်းမှတ်သော လွှတ်အပ်

မလ္လတံအပ် နှစ်ရပ်လုံးခြုံအလုံးစုံသော လက်နတ်ဖျိုးတို့ကို ပိလေယျယနေ့ကစနိဗ္ဗာန်ရသည့် တာလတခွင် သံသရာပြင်
ဝယ် မမြင်ရ မကြားရ အဝေးကပင် စောင်းရ နိုင်ရ အောင်နိုင်ရသည်ကို ဖြစ်ရပါလို၏ မြတ်စွာဘုရား။

တိုယ်ပိုင်လက်နတ်(၁၀)မျိုးနှင့် တိုက်ခိုက်သော်လည်း အချိုးမျိုး၊ ဖြစ်နေကြောင်း၊ မာန်နတ်ကြီး
ကောင်းကောင်းသိ၍ နှလုံးရည်ဖြင့် တိုက်ပြန်၏။ အို-သိဒ္ဓိတ္ထမင်း သင်သည် ငါ၏ ဥစ္စာဤအပရာ ဖိတပလ္လင်
နေရာ၌ အဘယ်ကြောင့် နေထိုင်နေပါသနည်းဟု ပြောဆိုသောအခါ အလောင်းတော် သူမြတ်တ ပလ္လင်တော်သည်
သင်၏ ဥစ္စာဖြစ်ကြောင်း သက်သေကား အဘယ်မှာနည်း မေးတော်မူ၏။ မာန်နတ်တ တပါးသူကိုသက်သေထား
စရာမလို ဤသို့သင်၏ မျတ်မှောက် ရောက်နေကြသော မာန်စစ်သည် ဝိုလ်အပေါင်းတည်းဟု ပြောဆိုကာ
လတ်ကို ဆန့်တန်းလိုက်သောအခါ မာန်နတ် ပရိတ်သတ်ကြီးက တပြိုင်နက်တည်းပင် ငါသည်သက်သေ၊ ငါသည်
သက်သေဟူ၍ ကုဋေသိန်းပေါင်းများစွာတို့ အော်ဟစ်သက်သေခံကြ၏။ ထိုမာန်နတ်ပရိသတ်ကို တန့်တားကာ
တိုယ်တော်မြတ်၏ သက်သေကို ဖော်ပြတော်မူလို၍ အောက်ပါဂါထာများဖြင့် မိန့်တော်မူ၏။

(က) တဝါသော အသတိဝါစ၊ သိဟနာစံနမိမုနိ
နဇာနာတိသယံမယံ၊ ဝါသဘာဝဓမ္မယံခလော။ ။

(ခ) ယေနတေနစိကမ္ပေန၊ ဇာတောဒေဝပုရေဝရေ၊
သတဝတိ အဇာနန္တော၊ လောကဇောဋ္ဌောတိဓညတိ

ထိုသို့ မာန်နတ်စစ်သားကြီးချီတာ နောက်ယှက်လာသောအခါ၌ ဘုရားအလောင်း တော်သည်
ရဲရဲတောက်စကားကို ဤကဲ့သို့မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။ "ဤယုတ်မာလှသော မာန်နတ်ပြည်၌ ဖြစ်လာပြီးလျှင်
မိမိကိုယ်တိုင်က ငါဘုရား၏ ကျွန်ဖြစ်နေသည်ကို အလျှင်းပင်မသိချေ၊ အနည်းငယ်မျှသော ကုသိုလ်ကံလေးကြောင့်
ဝဿဝန္တီနတ်ပြည်၌ ဖြစ်လာပြီးလျှင်၊ မိမိ၏သက်တန်း၊ မိမိ၏ စုတေရမည်အချိန်၊ စုတေပြီးနောက်လားရောက်
ရမည့် အပါယ်စုဂ္ဂတိတုံကို စိုးစဉ်းမျှ မသိရှာ၍ ငါမြို့၏ဟု ထင်မှတ်ကာ တလောကလုံး၌ ငါသာလျှင် အစိုးရသူဟူ၍
အောက်မေ့မှတ်ထင်နေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်၊ သေလျှင် အပါယ်ကျရမည့် ဘေးကို မတွေးမိ မသိရှာချေ၊ ယင်းသို့
မသိသောကြောင့်ပင် ဤသို့ ပစ်မှားမှု ပြုခဲ့ပေ၏။

- (ခ) အနန္တလောကမိတုမ္ပိ၊ သတ္တာနံ တိကတံသုသံ၊
မယေတပါရမိတာယာပိ၊ ကလံနက္ခတိသောဠိသိ"
- (ခ၂) တိစ္ဆာနေသသောဟုတ္တာ၊ ဗိသွာယာစကမဂတံ
ပစိတ္တာနသကံမံသံ၊ ပတိတောဂ္ဂိမ္ပိဝါတဝေ။
- (ဂ) စဝံအနန္တပုညေဟိ၊ သိဒ္ဓိဒေဟမိပံပန။
ယထာဘူထံအဇာနန္တော၊ မနုဿေတိ၊ ဟိ-မညတိ။
- (ဂ၂) နာဟံ၊ မနုဿောန မနုဿော၊ နုဗြဟ္မာနဝေဝတာ။
ဇရာမရက် လောကဿ၊ ဝဿေတုံပနိဝါဂတော။

- (ဃ) အနုပလိတ္တော လောကေန၊ ဇာတောနန္တိဝိနောအဟံ
 ဝုဒ္ဓေါဗောတိတ လေဟုတ္ထ၊ တာရေမိနတံပဟံ။
- (င) သမန္တာခေဓိနိသွာယုဒ္ဓံမာ ခံသဝါဟနံ
 လုဂ္ဂါယ ပစ္စုဂစ္ဆာမိ၊ မာမံဌာနအစာဝသိ။
- (စ) ယံတေတနပုဿဟတိသေနံလော ကောသဒေဝတော
 တံတေပညာယတေစ္ဆာမိ၊ အာပံပက္ကံ ဝအသ္မုနာ။
- (ဆ) ဣစ္ဆန္တောသာသပေဝစ္ဆေ၊ စတံမတ်ဣတောစိတော
 ဣစ္ဆန္တောလောကဓါတုမိ၊ အတ္တဘာဝေနအာဝယိ။
- (ဇ) စတေသပ္ပောဂတေတ္ထာန၊ စုဏ္ဏေတုံအစ္ဆရာယပိ။
 အတ္ထိထာမဝလံမယုံပါကယာ တောနရုစ္စတိ။
- (ဇ) ဣသာပဏ္ဍုဝါဒဿ၊ အာဝုဓေနဝလေနတိ။
 မယုံဟိတေနပါဝေန၊ သလ္လာပေါပိနရုစ္စတိ။
- (ဈ) ဝလ္လကံ မမဘာဝါယ၊ ကိမတ္ထညေနသက္ခိနာ။
 ကိစ္ဆိတာမဒ္ဓိယာဒါနာ၊ သက္ခိဟောတိအယံမတိ

ဘုရားအလောင်းတော်မြတ်သည်၍ (၁၃) ဂါထာတို့ဖြင့် ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ဟောတော်မူသောအခါ မာရ်နတ်နှင့် တကွ မာရ်စစ်သည် အပေါင်းတို့ ခေါင်းငိုက်စိုက်ကျပြီး ကြောက်လန့်ခြင်း ဖြင်းစွာ ဖြစ်နေကြတုန်၏။ ထိုဂါထာများကို မြန်မာပြန်ဆိုပြလိုက်ဦးကုံး (၁. ၁၂) အနန္တ များစွာ စင်္ကြာဝဠာလောကဓါတ်ကြီး၌ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့ ပြုသမျှ ကောင်းမှုကုသိုလ်အစုများကို ဉာဏ်ပညာချိန်ခွင်တစ်ဖက်၌ထား၍ ငါဘုရား၏ ပါရမီကောင်းမှု ကုသိုလ်အစုကို ဉာဏ်ပညာချိန်ခွင် အခြားတစ်ဖက်၌ ထား၍ ချိန်စက်ကြည့်မည်ဆိုက သတ္တဝါတို့ ပြုသမျှ ကောင်းမှု ကုသိုလ်အစုတို့သည် ငါဘုရား၏ ပါရမီဆယ်ပါးကောင်းမှုများအနက် ပါရမီကောင်းမှု တစ်ခု၏နှစ်ရာငါးဆယ် ခြောက်စိတ် စိတ်လျှင်တစ်စိတ်တို့ပင် လိုက်၍ မမှီနိုင်ချေ။ မှန်လှပေ၏။ ငါတိရစ္ဆာန် ယုန်ငယ်ဘဝဖြစ်စဉ်မှာပင် အလျှော့ပုဂ္ဂိုလ် ဝါထံမှောက်လာရောက်သည်ကို မြင်ရလျှင် အားရဝမ်းသာစွာ မိမိအသားကို ဖုတ်ကင်ပေးလိုသည့် အတွက် မီးပုံထဲသို့ ချဲချဲကြီးခုန်ချခဲ့လေပြီ။

(၀. ၀၂)၍သို့ဖော်ပြရာပါ။ အနန္တာကောင်းမှုကုသိုလ်တို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဤဘဝငါ၏ ကိုယ်ကို မာရ်နတ်သားကား အမှန်အတိုင်းမသိရှာ၍ သာမန်လူတစ်ယောက်အနေ အောက်မေ့မှတ်ထင်ချေ၏။ ငါကား သာမန်ခုနစ်ရက်သား လူစားမဟုတ်ချေ။ ဘီလူးလဲမဟုတ်၊ ဗြဟ္မာလဲမဟုတ်၊ နတ်လဲမဟုတ်ချေ။ ခုနစ်ရက်သား လူသား သာမန်မဟုတ်ဘဲလျှက်လူမိန်းမ၏ ဝမ်းတိုက်၌အဘယ်ကြောင့် လာရောက် ဖြစ်ရသနည်းဟုမူ သတ္တဝါ အပေါင်းအား အို၊ နာ၊ သေ၊ ရေ သံသရာခုကွဲသေးကို ထပ်ရှားပြောပြဘို့ရန် ဤလူ့ပြည်လောက လူမိန်းမ၏ ဝမ်းတိုက်၌ လာရောက်ဖြစ်ရလေသည်။ (ဃ) ဟယ်မာန်နတ်-ငါကလူ့ပြည်လောက၌ လာရောက်ဖြစ်သော်လည်း တစ်စုံ တစ်ခုသော သတ္တဝါသင်္ခါရနှင့်မျှ လိမ်းကျန်ညှိကပ်ခြင်း အလျဉ်းမရှိပဲသာ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ငါသည်အနန္တသတ္တဝါသင်္ခါရ

အနန္တ ကိလေသာတို့ကို အောင်နိုင်ခြင်းကြောင့်အနန္တနိဗ္ဗာန် အမည်တော်ရရှိကာ ယခုပင်ဤအပရာဇိတပလ္လင်၌ ထိုင်နေစဉ်ထိုင်နေရင်း ဖုတ်ကြည်းသင်းပြိုလ် ဖယ်ရှားပြီးလျှင် လူသုံးပါး၌ ဘုရားစင်စစ် ဖြစ်တော်မူကာ များစွာသော လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ သံသရာရေယာဉ်မှ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းဟုန်းထက်သို့ ရောက်အောင် ဆယ်တင်ပေတံ့၊ သင်သည် ငါ့ကိုဘယ်နည်းနှင့်မျှ တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ချေ။

(င. င.) တယ်မာရ်နတ် ငါသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ အလံတလူလူလွင့်ထူ ချီတက်လာသည် သင်၏ စစ်တပ်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ဝိရိမမေလောဆင်နှင့်တကွ သင့်ကိုလည်းကောင်း မြင်ရသည့်အတွက် ခဲခဲကြီး စစ်ဖတ်တံ့ သောငှာ ပညာဖြင့် ရွေ့ရွှသင့်ဘက်ကို မျက်နှာမူကာ ငါတားချီတက်ခဲ့ပေ၏။ (ကိုယ်ကထ၍ ချီတက်သည်မဟုတ် ပညာဖြင့် ချီတက်သည်ကို ဆိုလို၏။) သင်သည်ငါ့ကို ဤအပရာဇိတပလ္လင်တော်မှ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ထစေနိုင်၊ ရွေ့စေနိုင် တဆဲချည်မျှရွေ့စေနိုင်မည်မဟုတ် မရွေ့စေနိုင်အောင်ပင် ငါတားပြုလုပ်မည်။ ဟယ် မာရ်နတ် အားကောင်းမောင်းသန်သော ယောက်ျားသည် အိုးထိမ်းသည် ပြုလုပ်သမျှဖုတ်ပြီး မပုတ်ရသေး၊ တျက်ပြီး၊ မတျက်ရ သေးသော အိုးခွတ်အလုံးစုံကိုကြီးစွာသော ကျောက်ခဲဖြင့် တစ်လုံးမကျန် ဖြိုဖျက်ထုခွဲသကဲ့သို့ ငါသည် လောကကြီး တစ်ခုလုံးကတိမ်းပေးကာ အော့နှလုံးနာရသော သင်၏တာမရာဝ စစ်သည်ဆယ်ရပ် စစ်တပ်ကြီးတို့ ငါတကိုယ် တည်းဖြစ်လျှင် ယခုထိုင်သည်နေရာကိုမျှ မပျက်စေဘဲနေရာမှငါမထဘဲ ပညာစွမ်းဖြင့် တစ်ဦးမကျန် တွန်းလှန်ဖြိုခွဲ ပစ်ခါ တို့အပေါင်းတို့ ပြေးစေသည့်ပမာ ယခုမကြာမှီပင် ပြေးစေတံ့။

(စ) ဟယ်မာရ်နတ်၊ ငါကအလိုရှိလျှင်၊ သေးငယ်လိုလျှင် ဗုံညှင်းစေအတွင်း၌ လူးလာတုံ့ခေါက် စကြိုလျှောက်နိုင်၏။ အလိုရှိလျှင် လောကဝါတ်ကြော့ဝဠာတိုက်ကြီးတစ်ခုလုံးသော်လည်း မိမိ၏ အတ္တဘောဖြင့် ဖုံးတုပ်၍ ထားနိုင်၏။

(ဆ) ဟယ်မာရ်နတ်၊ သင်နှင့်တကွ သင့်စစ်သည်တို့လ်ပါအားလုံးတို့ကို မမ်းယူပြီးလျှင် လက်မြောက်မှုဖြင့် ဖွံ့ဖွံ့ညက်ညက်ပြုလုပ်နိုင်ရန်စွမ်းအား ဝါအားရှိပေ၏။ သို့ဖြစ်စေကာငါသည် ပါဏာတိပါတ - သူ့အသတ်ကို သတ်ပြတ်ခြင်း၊ ခုခိုက်မှု မကောင်းမှုကို အနုဖြူမျှ မနှစ်သက်အပ်ပေ။ (ဇ) တီကောင်လောက် မျှပမာဏရှိသည့် ဤမာရ်နတ်အား ငါသည် လက်နက်သုံးသဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိုယ်အင်အားကို သုံးသဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဘယ် အကျိုးရှိတံ့နည်းမှန်၏။ ယုတ်မာလှသော ဤမာရ်နတ်နှင့် ယခုလောက်ကြာအောင် စကားပြောဆိုနေရသည်ကိုပင် မနှစ်သက်အပ်ပေ။

(ဈ) ဟယ် မာရ်နတ် - ငါသည် ဤ အပရာဇိတပလ္လင်ကိုလိုလားတောင့်တသဖြင့် ဘဝများစွာ ကမ္ဘာတို့၌ မလျှံခဲ့ဘူးသော ဝါနဟု၍မရှိ၊ မစောင့်ထိန်းဘူးသော သီလဟု၍မရှိ၊ မကျင့်ခဲ့ဘူးသော ဗုဒ္ဓိရမာကျင့် ဟု၍မရှိ၊ တယ်မာရ်နတ် ဘဝများစွာ အတိတ်ကမ္ဘာက လျှံဝါန်းခဲ့သည် ဝါနပါရမီစသည်တို့ထားလိုက်ဦး။ ဝေဿန္တရာ ဘဝတစ်ခုမှာပင် မဇ္ဈိမိပုရားကို စာတွင်အထိပ်ရောက်ပြု၍ ခုနှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် အလှူကြီးများကို ပေးအပ်ခဲ့ ၍ မဟာပထဝီ ဤမြေကြီးသည် ခုနှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် တုန်လှုပ်ခဲ့လေပြီ ယခုအခါ ဤအပရာဇိတပလ္လင်၌ အလုံးစုံသော လောကကို အောင်နိုင်ရန် ငါထိုင်နေစဉ် သင်၏ မာရ်စစ်တပ်ကြီးချီတက် စစ်ထိုးလာလတ်သော ဤမဟာပထဝီ မြေကြီးသည် အဘယ့်ကြောင့် မတုန်ပလှုပ် ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ နေဘိလနည်း။ ဟယ် မာရ်နတ်- သင့်အားသင့်

ဝရိတ်ကို မတရားသက်သေခံစေခဲ့လေပြီ။ ဤမြေကြီးက သင့်အားလည်းကောင်း၊ ငါ့အားလည်းကောင်း၊ သမာသမတ်
ညီမျှသော မြေကြီးဖြစ်ချေသည်။ စေတနာလည်းမရှိ ထိုသို့ သင်နှင့်ငါတို့အဖို့ သမာသမတ် ည် မှ ပုံးဝစေတနာ
မရှိသော မဟာပထဝီမြေကြီးသည် ယခုပင်လျှင်ငါ၏ သက်သေဖြစ်ပေလတုံဟု မိန့်တော်မူကာ ဘုရားအလောင်း၊
တော်သည် မိုးတိမ်ဝမှလျှပ်ခွယ်အတူကြက်သရေရှိလှသော လက်လာလတ်တော်ကို သက်န်းတွင်းမှ ထုတ်ခါ
မဟာပထဝီမြေကြီးသို့ ရှေ့ရွည့်န်ပြတော်မူလေ၏။ ထိုခဏ၌ပင် မဟာပထဝီမြေကြီးသည် တိုးထိန်းစက်ကဲ့သို့
သွတ်သွက်လည်ကာ သည်းထန်စွာမြည်ဟိန်းလေ၏။ မြေကြီး၏အသံဖြင့် ကောင်းကင်တခွင်လုံးသည် မိုးဖျန်းသကဲ့သို့
သည်းစွာသောအသံကို မြည်ဟီးစေ၏။ မြင့်မိုရ်တောင်ကို ရပ်လျှက်တည်သော တောင်စဉ်ခုနှစ်ထပ်နှင့်တကွ
ဟိမဝန္တာတောင် အစရှိသည်တို့သည် သည်းထန်စွာ မြည်ဟီးကြကုန်၏။ ဝကြာဝဠာတိုက်အလုံးသည် မီးလောင်သော
ဝါးတောပမာ တဖျောင်းဖျောင်း တဖျန်းဖျန်းကြောက်လန့်ဘနန်းကြမ်းတမ်းသော အသံကိုမြည်ဟီးလေ၏။ ပူသော
တိုးတင်းထဲ၌ ပေါက်ပေါက်ပေါးတို့ တဖြောင်းဖြောင်းပေါက်၍ နေကြသို၊ ကောင်းကင်တစ်ခုလုံး၌ မိုးတိမ်မရှိဘဲ
ကြောက်မက်ဖွယ် ထစ်ချွန်းနေသည့်အပြင် ရဲရဲတောက်သော မိုးမိုးကြီးပမာ မိုးပေါက်မီးဖွား တဖွားဖွားပြန်လျက်
မိုးကြိုးတို့သည်လည်း တဖြန်းဖြန်းတဝန်းဝန်းကြလာကြကုန်၏။ တုန်းတုန်းဆူညံမည်ဟိန်းသံမစဲသည့် မြေကြီးနှင့်
တောင်းတင်တို့၏ အကြားသို့ ချောက်ရှိနေသော မာရ်နတ်သားသည် အားထားကိုးကွယ်ရာမရှိ အလွန်အမင်း
ကြောက်လန့်ရကား စစ်တံခွန်စစ်အလံကြီးကို လှဲတာ ထိုနေရာမှပင် လက်နက်တစ်ထောင်တို့ စွန့်ပစ်ခဲ့၍ ဂိရိ
မေဓလာဆင်ကြီးတို့လည်း ပြန်စောင့်မျှမကြည့်နိုင်ပဲ ဦးတည်ရာသို့ရွေ့၍ တစားတုန် ပြေးလေတော့၏။ မာရ်နတ်
စစ်တပ်ကြီးလည်း မယိုမရဲ ပြိုကွဲပျက်စီးကာ လေမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်အပ်သော ခြာပုံဖျားကဲ့သို့ မျက်နှာ ရှေ့ရှပ်မူရာ
အရပ်ဖြင့်ပင်ပြေးလွှားကြ၍ ဝဿဝတီနတ်ပြည်သို့သာလျှင် ပြန်ပြေးလွှား၍သွားကြလေ၏။ ဤသို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား
အလောင်းတော်သည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃၃ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ နေမဝင်မီပင် ဒေဝပုတ္တမာန်ကို အောင်မြင်
တော်မူ၍ သတ္တလောကတစ်ခုလုံးကို အောင်မြင်ခြင်းသို့ ချောက်တော်မူရကား ဘေးမရှိ ရန်မရှိသော ရွှေရူးခြင်း
မရှိသော အဖြစ်သို့ ချောက်တော် မူလေ၏။ ထိုခဏမှပင် မာရ်နတ်လာစဉ်က ပြေးသွားကြသော နတ်ဗြဟ္မာတို့
သည် အနိင်ရသူ၊ အရှုံးဘဝချောက်သူ ဘယ်သူဖြစ်မလဲဟု ကြည် ရှုနေကြရာမှ မာရ်နတ်နှင့်တကွ စစ်သည်အပေါင်း
တို့ ရွှေခြင်းကြီး မကရွေးသွားရခြင်းကို တွေ့မြင်ကြသဖြင့် တပြိုင်နက်တည်းပင် "ဗယောတိဗုဒ္ဓဿသီရိပတောစာယံ"
စသည်ဖြင့် ထောပနာနက်လေးဟစ်ကြွေး၍ မဆုံးဖြစ်ကြရလေသည်။ မာရ်နတ်သားတ ရွှေလေပြီ၊ သိဒ္ဓတ္ထ
ခင်းသားအောင်လေပြီ။ အောင်ပွဲပူဇော်မှုကို ငါတို့မြုကြကုန်အံ့ဟု နဝါးနဝါးဖျင်း၊ ဝဠုဝဠုခြင်း၊ နတ်နတ်ခြင်း၊
ဗြဟ္မာဗြဟ္မာခြင်း ကောင်းကင်ကြွေးကြော်ကာ နံ့သာပန်းစသည်တို့ကို လက်စွဲလျက် မြတ်စွာဘုရားအလောင်း၊
တော်စံနေရာ မဟာတေမိပင်သို့ တညီတညွတ်တည်း စည်းဝေးရောက်ကြကုန်၏။ ဤသို့လျှင် မြန်စွာဘုရား
အလောင်းတော်သည် မဟာသက္ကရာဇ် - ၁၀၃၃ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ နေမဝင်မီ ဒေဝပုတ္တမာန်ကို
အောင်မြင်တော်မူပြီးနောက် ထိုနေ့ညဉ့်ဦးယံ ဝယ်ပုဗ္ဗေနိဝါသနုဿတိဉာဏ်၊ သန်းခေါင်ယံဝယ် ဒိဗ္ဗဝက္ခုဉာဏ်၊
မိုးသောက်ယံဝယ် အာသဝက္ခယ ဉာဏ်တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို အစဉ်အတိုင်း ရတော်မူ၍ ဘုရားအဖြစ်သို့
ကဆုန်လပြည့်နေ့ မိုးသောက်ယံတွင် ရောက်ရှိတော်မူလေသည်။ ဘုရားဖြစ်ပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်တော်မူကြပြီ ဥပါန်းနှင့်

ဂါထာကို ကျင့်တော်မူလေ၏။

(၁) အနေကလာတိသံသာမိ သန္တာဝိသံအနိဋ္ဌိသံ။

ဝတကာရဝေသံန္ဓော၊ ဝုက္ခဗာထိပုနပ္ပုနံ။

(၂) ဝတကာရဝိဋ္ဌေသိ၊ ပုနဂေတံနကာဟသိ

သဗ္ဗတေမာသုတာဘဝ္ဂါ၊ ဝတကုပ္ပိသင်္ခတံ။

ဝိသခါရဝတံ စိတ္တံ၊ တဏှာနံဓယမဇ္ဈဂါ။

မြန်မာပြန် - ၁။ ဘဝသံသရာ ဖန်ခါခါလျှင် ခန္ဓာဝတ်ဇာတ် တမြစ်မပြတ်နိုင်ဘဲ၊ ယောနိလေထွေလှည့်ဝတ် ဖွေလျှက် သန္ဓေစွဲမှီးတည်နေမြစ်ပွားခြင်းသည် သန္ဓေဇာတ်ခန္ဓာရှိလျှင် ဖျာဓိရောမရကတို့မကွာ နောက်ဘတ်ဝင် နှိပ်စက်သဖြင့် သက်သက်ချမ်းသာ မဟုတ်ပါ။ လွန်စွာ ညှိုးနွမ်း ပင်ပန်းဆင်းရဲလှဘိ၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားအလျှာ သူမြတ်ငါသည် ဝုက္ခယုက်လိမ်ခန္ဓာအိမ်ကို ကြိမ်ကြိမ်ကြိုးကုတ် တည်ဆောက်သည့် အယုတ်တမာ အကြောင်းရင်း သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာယောက္ခား လက်သမားကို လက်သယ်စင်စစ် ဘယ်သူဖြစ်ဟု စိစစ်ထောက်လှမ်း၊ စူးစမ်းရှာဖွေလျှင်(ဝါ)စူးစမ်းရှာဖွေသော ဘုရားအလျှာသူမြတ်ငါသည် တဏှာယောက္ခား လက်သမားကို ပိုင်ခြား ထင်သင်လင်းလင်း မြင့်သည့်သဗ္ဗညုတဉာဏ်မဟာကို သဗ္ဗာနုထွေး ငါမရသေးသည်ဖြစ်၍ (ဝါ) ငါမရသေး သောကြောင့် ဘဝများစွာ သံသရာတာလပါတ်လုံး ခန္ဓါငါးချက်ဝုက္ခဗေတို့ ကြောက်လျှတ်ပင်လျှင် ငါမဝင်ဘဲ သံသရာဝဋ်များ ရုတ်တံ့ချား၍ မရပ်မနား တဖားဖားလျှင် ပြေးသွားကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ။

၂။ ဝုက္ခယုက်လိမ် ခန္ဓာအိမ်ကို ကြိမ်ကြိမ်ကြိုးကုတ် တည်ဆောက်လုပ်သည့် အယုတ်တမာအကြောင်းရင်း သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာယောက္ခား - လက်သမားကို သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကိုရသဖြင့် ဒိဋ္ဌထင်ထင် ငါမြင်အပ်သည် ဖြစ်ဝေ၏။ သင်တဏှာယောက္ခားလက်သမားသည် ဝုက္ခယုက်လိမ် ခန္ဓာအိမ်ကို အတ္တဘော ဟည်းဟူသောအိမ်ကို နှင့်ခြေနှင့်လက် နှင့်အသက်ကို လေးမတ်လျှမ်းရှိန် ဉာဏ်ပုဆိန်ဖြင့် လေးကြိမ်ဖြတ်ခုတ် အမြစ်ပြုတ်သည့် သစ်ငုတ်တို့နှင့်၊ မြစ်မြို့မှန်သောကြောင့် တဖန်ထုပ်လျှောက် နှင်ဆောက်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ သင်တဏှာယောက္ခား လက်သမား၏ တခုမကြွင်း ခပင်းဥသု အလုံးစုံကုန်သော အခိုင်အမာ တည်ဆောက်၍ လာသောခန္ဓာအိမ်တည်းဟူသော ဘုံတွန်းပျောက်၏။ ထုတ်လျှောက်ခိုင်းများ ကိလေသာတရားတို့ကို ဝါသနာအငွေ့ အသက်နှင့်တကွ အနုသယသတ္တိ ကျန်မရှိအောင် စိစစ်ကြေညက် ငါမျိုးဖျက်အပ် ကုန်ပြီသစ္စာလေးစား နိဗ္ဗာန်လွှင့်ကို မြင်ခွင့်မပေး ဝေးထက်ဝေးအောင် အရေးတန်လန် တားဟန်ပိတ်တာ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အိမ်၏အထွဋ်ကို ပွံ့ပွံ့ကြွေမှု ငါဖျက်ချအပ်လေပြီ။ ကိလေသာဖြူမှုအညစ်အကြေး၊ တင်းဝေးဖြူလွင် ငါဘုရား၏ စိတ်အစဉ်သည် သခါရစက်တွင် ဝုက္ခဗပင်းမှ လွတ်ကင်းရာအမှန် နန်းနိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံဖျက်မှောက်၊ သန္တိဝါတ်သိဗ္ဗိပေါက်သဖြင့် ဆိုက်ရောက်သက်ဝင်မိလေပြီ။ သုံးလောကထွဋ်ထား ငါဘုရားသည် တဏှာတရား ရပ်ရှမ်းပါး၏ ဖျက်ပြားကုန်ခမ်းရား အာသဝက္ခယ စတုတ္ထမဂ်ဖိုလ်သို့ စက္ခုဝါတိုက်တသောင်းမှ နတ်ပေါင်းမြဟွာ ကောင်းထင်ညာလျှက် ကြည်သာ ဝမ်းမြောက် ငါဆိုက်ရောက်လေပြီ။

ဤသို့လျှင် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက် ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့သို့ ရောက်သောခါ တနေ့ပိတ်လုံး

ကုဋေအသိန်းမကများလှစွာသော စတုတ္ထဇာန် သမာပတ်တို့ကို ဝင်စား၍ အရဟတ္တဖိုလ် ချမ်းသာကို ခံစားသုံးဆောင်တော်မူလျက် ထိုကဆုန်လပြည့်ကျော် (၁) ရက် ညဉ့်ဦးယံ ပဌမပိုင်းအချိန်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စာဟသင်္ခါရာ တည်းဟူသော ပဋိလောမအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်တော်မူလေသည်။ ပဋိစ္စ သမ္မုပါင်အနုလုံ ပဋိလုံအားဖြင့် သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ၊ ပညာဉာဏ် ရှေ့သွားရှိသော ပီတိကို အကြောင်းပြု၍ ပဌပဥပါန်း ဝါထာကို ကျွေးရင့်တော်မူလေသည် -

ယဒါဟဝေဝါတု အဝန္တိဓမ္မာ
 အာတာပိနောဇာယတော ဗြဟ္မာဏဿ
 အထဿတခါဝပယန္တိသဗ္ဗာ
 ယတောပစာနာတိသဟေတုဓမ္မံ

မြန်မာပြန် - တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာကို လွန်စွာနှိပ်စက် ပူပန်စေတတ်သည် သဗ္ဗဝါဒီလုံ့ လင်္ခိယ လည်းရှိပေသော အာနာပါန စသည်စုံစုံ သမထအာရုံနှင့် အရုံသော ရုပ်ဂုဏ် ဓမ္မတို့၏ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တခြင်းရာ လက္ခဏာတို့ အပဏာခိုက်၊ ဇာန်ခတ်ဆိုက်အောင် စိုက်စိုက်စူးစူးထူးမြဲမြဲ ရှုအားသံပေထသော၊ ဝါဒအားသန် သောကြောင့်၊ မကောင်းမှုဟူသမျှတို့ အပပြုပြီးသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်၏ သန္တာန်၌ အကြင်အခါ၌ ဗောဓိပတို့ယတရား (၃၇) ပါးတို့သည် စင်စစ်ဥပါင်ထင်ရှား ဖြစ်ပွားတုန်၏။ ယင်းသို့ ဗောဓိယတို့ယကရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးတို့ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားနှင့်တကွ သင်္ခါရအစရှိသော အတိအရှားတရားတို့ဒုက္ခအစုကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်လေ၏။ ထိုသို့ ဝဋ်စွဲခါတ်သဗ္ဗပါင်တို့ အတတ်ထင်ထင် ဝမ်းလင်းမြင်သောအခါ၌ ထိုရဟန္တာသင်္ဃင် အရှင်မြတ်၏ သန္တာန်၌ တစ်ခုမကြွင်းပေးဥသည့် အလုံးစုံတုန်သော ဝဋ်စွဲသမ္မုပါင်တရား၌ ယုံမှားခြင်းတို့ ပဋိစ္စသမ္မုပါင်တရားတို့ကို မသိမြင်ခြင်းကြောင့်ကာလသုံးပါးဝယ် ဖြစ်ပွားသည့် ရုပ်နာမ်တရားတို့၌ ယုံမှားခြင်းတရားတဆယ့်ခြောက်ပါးတို့သည် နေလျှံရှိန် ကျောက်ဆီးနှင်းပေါက်သို့ တင်းပျောက် ချုပ်ငြိမ်းကြကုန်၏။

ထို့နောက် မဇ္ဈိမယံညဉ့်အလယ်ပိုင်းသို့ရောက်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမဇ္ဈိမယံ တာလပါတ်လုံး အကြောင်းအကျိုးတို့ ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားသည့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါင်တရားကိုပင် အနုလုံပဋိလုံအားဖြင့် အဖန်ဖန်သုံးသပ် ဆင်ခြင်တော်မူလေသည်။ ထိုသို့ ဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့ဉာဏ်တော်၌အကြောင်း တရားတို့၏ ကုန်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားကိုတိုး၍တိုး၍ ထင်လင်းလာသဖြင့် ပညာတရား၊ ပီတိတရားတို့ ရှေ့သွားဦးဆောင်သည့် မဟာကြိယာသောမဏဿသဟဂုတ်ညာဏ သမ္ပယုတ်လော စိတ္တုပ္ပါင်အစဉ်တို့ တသွင်သွင် ဖြစ်ပွားပြီးလျှင် ထိုပီတိအဟုတ်ကို၌ မထားနိုင်ဘဲ ဝမ်းတွင်း မဆန်အပြင်သို့ ပြန်၍ လျှံ၍ ထွက်လာသည့်ပမာကို ပညာဉာဏ်ရှေ့သွားရှိသော ပီတိကို အကြောင်းပြု၍ ဥပါန်းဝါထာကို ကျွေးရင့်တော်မူပြန်လေသည်။

ယဒါဟဝေဝါတု အဝန္တိဓမ္မာ
 အာတာပိနောဇာယတော ဗြဟ္မာဏဿ

အထသကဒါဝဝယန္တိသပ္ပါ

ယတောသယံပစ္စယာနံအဝေပိ ။ ။

ထထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာနှိပ်စက် ပူပန်စေအပ်သည့် သမ္ပပုဂ္ဂိုလ်လုံးလင်္ဂိယလည်း ရှိပေထသော အာနာပါနသေည့် ဖုံဖုံသမထတာရုံနှင့် အလုံးစုံသော ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့၏ တနိစ္စ၊ ဗုဒ္ဓ၊ တနတ္ထ ခြင်းရာလက္ခဏာကို အပကာခိုက်ချာန်ခပ်ဆိုတ်တောင် စိုက်စိုက်စူးစူး အထူးမြဲမြဲ ခုစားသံပေထသော(ဝါ)အားသံသောကြောင့် မကောင်းမှုဟူသမျှကို အပဖြုတ်ပြီး ရဟန္တာသခင်အရှင်မြတ်၏ သန္တာန်၌ အကြင်တခါ၌ ဖောဓိပက္ခိယ တရားသုံးဆယ့် ခုနှစ်ပါးတို့သည် စင်စစ် ဥပါဒ်ဖြစ်ပွားထင်ရှားကုန်၏။ ယင်းသို့ ဖောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနှစ်ပါးတို့ ထင်ရှားမြင်ပေါ်ခြင်းကြောင့် အဝိဇ္ဇာအရှေ့သောအကြောင်းတရား၏ ကုန်ခန်းရာအမှန်အသစ်တန်ဇွန်တို့ ထိုးထွင်းထပ်ထပ် သိမြင်တော်မူလေပြီ။ ထိုသို့ ပစ္စယက္ခယ အမည်ရသည်။ အသစ်တန်ဇွန်နိဗ္ဗာန်ပရမတ်ကို အတပ်ထပ်ထင်လင်းလင်း မြင်သောအခါ၌ ထိုရဟန္တာသခင်အရှင်မြတ်၏ သန္တာန်၌ တခုခကြွင်း ခပင်းဥသို့ အလုံးစုံကုန်သေဝ နိဗ္ဗာန်ကိုထိုးထွင်းမသိခြင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်း၌မှာ မြစ်ပေါ်လာမည့် သင်္ဘောသုံးစုံ တရားအစု တို့သည် နေလျှံရှိန်ကျောက် ဆီးနှင်းပေါက်သို့ ကင်းပျောက်ချုပ်ငြိမ်းကြကုန်၏။ ထို့နောက် ပစ္စိမယံ ညဉ့်နောက်တိုင်းသို့ ရောက်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုပစ္စိမယံကာလပတ်လုံးလည်း အကြောင်းအကိစ္စ ဆက်စပ်ဖြစ် ပွားသည့် ပဋိဝေသဗျူပေါဒ်တရားတို့ပင် အနုလုံ ပဋိလုံအားဖြင့် အဖန်ဖန်သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူပြန်လေသည်။ ထိုသို့ဆင်ခြင် တော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေဉာဏ်တော်၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဗုဒ္ဓကေရဟတ်၏ မပြတ်လည်ပုံ ချုပ်မြတ်ပုံတို့ ကို လင်းလင်းသိမြင်သော အဓိယာမတ်တရားတို့ တိုး၍တိုး၍ ထင်လင်း သိသာသဖြင့် ပညာတရား ပီတိတရားတို့ ရွှေသွားသီးဆောင်သည့် မဟာကြိယာသော မနုဿဟဂုတ် ညာတာသမ္ပယုတ်အသင်္ခါရိက ဇောဓိတ္ထုပ္ပါဒ်အစဉ်တို့ တသွင်သွင် မြစ်ပွားပြီးလျှင် ထိုပီတိဟုံတို့ ငုံ၍ မထားနိုင်ဘဲ ဝမ်းတွင် မဆန်အပြင်သို့ မြန်၍လှည့်၍ ထွက်လာသည့် ပမာထိုပညာဉာဏ်ရွှေသွားခွံသောပီတိကို အကြောင်းပြု၍ သုံးကြိမ်မြောက် ဥဒါန်းဝါထာကို တဖူးရင့်တော်မူ ပြန်လေသည်။

ယဝါဟဝေပါတုဘဝန္တိဓမ္မါ

အာတာပိနောဈာယတောဗြဟ္မဏဿ

ဝိဇ္ဇပယံတိဌတိမာရသေနံ

သုရိယောဝဠာဘာသယမန္တလိတံ ။ ။

ထထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာနှိပ်စက် ပူပန်စေတတ်သည် သမပုဂ္ဂိုလ်လုံးလင်္ဂိယ လည်း ရှိပေထသော၊ အာနာပါနသေည့်ဖုံဖုံ သမထတာရုံနှင့် အလုံးစုံသော ရုပ်နာမ် ဓမ္မတို့၏ တနိစ္စ ဗုဒ္ဓ၊ တနတ္ထ ခြင်းရာအပုဂ္ဂိုလ်ချာန် ခပ်ဆိုတ်တောင် စိုက်စိုက်စူးစူး မြဲမြဲခုစားသံပေထသောဝါ ခုစားသန်သောကြောင့် မကောင်းမှုဟူသမျှကို အပဖြုတ်ပြီးသော၊ ရဟန္တာသခင် အရှင်မြတ်၏ သန္တာန်၌ အကြင်တခါ၌ ဖောဓိပက္ခိယတရားသုံးဆယ့်ခုနှစ်ပါးတို့သည် စင်စစ်ဥပါဒ်ထင်ရှား ဖြစ်ပွားကုန်၏။ ထိုအခါ ယုဂန္တိရိ တောင်စွန်းမှပေါ်ထွန်းထွက်မြူ ဦးတည်ပူသော နေမင်းသည် အဝဋ္ဌာပြင်မိုးတောင်းကင်ကို မိမိအရောင်ခြည်တစ်ဆောင်ဖြင့် မိုက်မှောင်ပယ်ရှင်း ထွန်းလင်းတောက်ပလျှက်

ထည်သကဲ့သို့ ထိုရဟန္တာ အရှင်သုမြတ်ကို ဗောဓိပက္ခယတရား (၃၇) ပါးတို့ဖြင့် ကာမရာဝစမ်သည် ဆယ်တပ်မာန်စစ်တပ်ကို ပွန်ပွန်ညှတ်ညှတ် တိုက်ဖျက်ပယ်ဖျောက်လျှင် ပညာတန်ဆောင်ဉာဏ်တော်ရောင်မြင့် ထွန်းပြောင်သိန်လက် ပြီးပြီးပျက်လျှင် နေဓက်နှုန်းတူတည်တော်မူပေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ကဆုန် လပြည့်ကျော် (၁) ရက်ညဉ့်သုံးယံဝတ်လုံး ပဋိစ္စသမ္ပုပ္ပါတ်တရားတော်ကို အနုလုံ ပဋိလုံဆင်ခြင် ဥပါန်းတော်ဖျား ကျွန်ုပ်ရင့်ပြီးလျှင် ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၃)ရက်၊ (၄) ရက်၊ (၅) ရက်၊ (၆) ရက်၊ (၇) ရက်နေ့တို့၌လည်း ထိုအပရာဇိတပလ္လင်တော်မှာပင် သီတင်းသုံးစံနေတော်မူခါစရဟန္တာဖိုလ်ချမ်းသာကို ဝင်စားသုံးဆောင်တော် မူလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်စောင်တော်ပူပုံကို အာရုံပြုပြီး ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က မာန်နတ်ကို ပယ်ပယ်နယ်နယ်ထိထိမိမိ သဘာဝအဖြစ်များကို မိန့်တော်မူသော ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ရဲရဲရင့်ရင့် မိန့်တော်မူသော သီဟနာဂေါဏာ 'ဝဂ္ဂ' ပုဒ်၊ အနေကဇာတိဂါထာ (၂)ပုဒ်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာ(၁)ပုဒ်၊ အဝိဇ္ဇာယာတွေဝအသေသ ဝိရာဝန်ဇရာမ၊ သင်္ခါရာန်ဇရာခေါ (၁) ပုဒ်၊ ယဒါဟဝေ (၃) ပုဒ်၊ ဇယောထိ ဝုဒ္ဓဿသီရမတောအယံဂါထာ (၄) ပုဒ်တို့ကိုအားရစွာရှိခိုးပူဖော်ရွတ်ဖတ်ပြီး သုဝတော (၅) ချက် ဂါထာကို လနေ့ (၁၀၈) ပါတ်နှင့် (၇) ရက်တိုင် ဤအပရာဇိတပလ္လင်တော်နေရာမှာ မပျက်မတွတ် ထိုင်လျှင် စိပ်ပါမည်အရှင်ဘုရား၊ ပရိတ်ဂါထာမန္တာန်များကို ငှက်စိပ်ပြီးမှ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပါမည် အရှင်ဘုရားဟု သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ယနေ့ (၉) နာရီနံနက်ပိုင်းမှစ၍ အဓိဋ္ဌာန်ပင်တော့သည်။ ပုတီး (၁၂) ပတ်ရတော့ကျောင်းတ ဆွမ်းစားရန်တုလားလေးတစ်ယောက်တို့ အခေါ်ခိုင်းလိုက်၍ လိုက်သွားပြီး ဆွမ်းစား၏။ ပြီးလျှင် ယနေ့ (၉) နာရီမှ စ၍ တစ်နေရာလျှင် ပုတီး (၁၀၈) ပတ်၊ ခုနှစ်ဌာနပုတီးအပတ်ပေါင်း (၇၅၆) ပတ်အား အဓိဋ္ဌာန်ပင် ပြီးကြောင်း ယခု (၉)နာရီမှ (၁၁) နာရီအထိ ပုတီး (၁၂)ပတ်သာပြီး သေးကြောင်းလျှောက်ထား၏။ ပုတီးပတ် (၁၀၈) ပတ်တနေကုန်လို့ မပြီးဝါက ညထိစောင်ဆက်စိတ် ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။ သို့ဖြစ်၍ မဟာဗောဓိစေတီကြီး၏ လတ်ယာဘက်ကတိုက်တန်းလေးမှာ ဘုရားတံခါးပိတ်သွားလျှင် ဆက်စိတ်ချအောင် ဆရာတော်ဘုရားမှ ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ လျှောက်ထားလိုက်သောအခါ ဆရာတော်ဦးဥတ္တမက ဦးပဉ္စင်းကြိုက်သလောက် အဓိဋ္ဌာန်ပင် စိပ်ပါ။ ညအိပ်ဖို့တိစ္စတွေလည်းဆောင် ရွက်ပေးထားပါမယ်။ ကြိုက်သလောက် ပွတ်လွတ်လပ်လပ် အဓိဋ္ဌာန်ပင် စိပ်ပါ အားလုံးတာဝန်ယူပါတယ်။ ရေခဲပြီးမှ သွားနော်ဟု ဆရာတော်ဦးဥတ္တမက မိန့်သဖြင့် ရေခဲပြီးသွားစိပ်၏။ သပိတ်သရေနွယ် အခင်းများလဲယူသွား၏။ နေ့လည် (၁၁) နာရီ (၄၅) မိနစ်မှာ မဟာဗောဓိစေတီတော် ရောက်သွား၏။ ဘုရားရှေ့တော် တနင်္ဂနွေထောင့်လှိုက်အတွင်းမှာ နေရာယူပြီး သပိတ်ဖြင့်ရေတော်ကပ်၏။ နံ့သာတိုင် အလင်းတိုင်တို့ကိုလည်း ထွန်းညှိလျှောက်၏။ ပရိတ်ယူပြီး ပုတီးစိပ်တော့၏။ ဘုရားဖူးများရှင်းနေ၍ ဝုဒ္ဓါစိပ်လို့ အလွန်ကောင်းသည်။ ပုတီးပတ် (၃၀) ရလျှင် ဘုရားဖူးများရောက်လာကြ၏။ နာရီကို ကြည့်လိုက်သည်။ ညနေ (၅) နာရီ (၁၀) မိနစ်ရှိ၏။ ဘုရားက (၉) နာရီပိတ်၍ အချိန်ရသေးသဖြင့် ဆက်စိပ်သည်။ ပုတီးပတ် (၂၄) ပတ်ရလျှင် တံခါးပိတ်ရန်အချိန်ပေးသံချောင်းခေါက်၏။ ကျွန်ုပ်လည်းထပြီး ယာဘက်ကတိုက်တန်းလေး အတွင်းမှာ ဘုရားဘက်လှည့်ပြီး ထိုင်၍ပုတီးစိပ်နေ၏။ တဖြေးဖြေးနှင့် လူသံတိတ်ဆိတ်သွား၏။ ပုတီး (၁၈) ပတ် ရလျှင် ည (၁၂) နာရီ သံချောင်းခေါက်သံကြားရသည်။ ဆက်စိပ်၏။ ပုတီး(၃)ပတ်ရလျှင် လှည်းဘီးလောက်ရှိသော မျက်နှာကြီးများပေါ်လာသည်။ ဘီလူးပုံ၊ မျောက်ပုံ၊ လူဗိုင်းပုံ၊ နတ်ပုံ၊ ပုံအမျိုးမျိုး တပုံပြီးတပုံ

ဆတ်တိုက် မြင်တွေ့နေရ၏။ သွားကြီးဖြူဖြူ၊ ရယ်ပြာ၊ ခွံ့တွပြ အသံဆိုကြီးမြင့်တော်ပြန်နှင့် တစ်နာရီလောက် ခြောက်လှန်ပြနေ၏။ ကျွန်ုပ်အနားတော့ မချဉ်းကပ်နိုင်ကြ၊ ည (၁) နာရီထိုးတော့ ပုတီးပါတ် (၉၅) ပါတ်ရ၏။ ဆက်စိတ်၏။ နံနက်ပိုင်း (၃) နာရီပြီးလျှင် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး (၁၀၈) ပတ်ပြီးသွား၏။ ပရိတ်များ၊ ဂါထာ၊ မန္တာန်များ မဟာဗောဓိ ဓေတီတော်ကြီး လှည့်ပတ်ရွတ်နေ၏။ အာရုဏ်ဦး (၄) နာရီထိုးလျှင် ပြီး၍ မေတ္တာပို့ အမျှဝေ၏။ ဘုရားတံခါးလာဖွင့်၏။ ကျွန်ုပ်လည်း မေတ္တာပို့ အမျှဝေပြီးသောအခါ ဝိုးသောက်ယံအချိန်ရောက်၍ အိပ်ချင်သော စိတ်လုံးဝမရှိသောကြောင့် မုနွလိန္ဒာအိုင်မှ သပိတ်နှင့်ရေယူ မျက်နှာသစ် ဘုရားရေတော် ကပ်နိုင်ရန်ရေယူ ဘုရားအတွင်းဝင်ပြီး တနင်္ဂနွေထောင့်ကထိုင်၍ ရှိခိုးကန်တော့ ပရိတ်ယူပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၈)ရက်အင်္ဂါနေ့၊ (၁၉၅၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်) မဟာဗောဓိဘုရား ရွှေအဝရာဝိတနေရာတွင် သုဂတော (၅)ချက် အဓိဋ္ဌာန် စိတ်ယနေ့ ပုတီး တောင်သည်။ ဘုရားပူးများလာကြပြီး ရှိခိုးကြ၊ ပုတီးစိပ်ကြနှင့် နံနက်ခင်း တော်တော်စည်ကား၏။ နံနက် (၁၀)နာရီထိ အဆတ်မပြတ်လာဖူးကြ၏။ ကျွန်ုပ်ဝိုးသောက်ယံမှ ညဉ့်လယ် (၁၀) နာရီတိုင်အောင် ပုတီးစိပ်နေရာ၊ ညောင်းညာပူ မှီ ပြင်ထိုင်ခြင်းမရှိ အလွန်ထူးခြားနေ၏။ ပုတီးပါတ်လည်း (၃၆)ပါတ်ရနေ၏။ ဘုရားဝလ္လင်ပေါ်တွင် သပိတ်နှင့်ရေတော်တပ်ထား၊ သပိတ်ဖုံးဖွင့်ထားသောနေရာ လှမ်းကြည့်လိုက်၏။ သပိတ်ဖုံး၌ ပစ္စည်းများ ပြည့်နေ၏။ နေ့ (၁၁) နာရီခွဲတော့ ကျောင်းတဆွမ်းစားရန် တုလားလေးလာပင့်၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ထပြီးသပိတ်ယူလိုက်၏။ ချပါတီ၊ ပသာတာ၊ ဓမ္မဆာနှင့်အကြာတွေ့ ရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် ဆွမ်းစားမလိုက်တော့ပဲ တုလားလေးတို့ ပြန်လွှတ်လိုက်၏။ ရေသပိတ်ယူသည်။ တိုက်တန်းလေးထဲဝင်စား၏။ ပြီးလျှင် ဝိုနေတာများစွန်ပြီး ဆေးကြော၍ မုနွလိန္ဒာအိုင်မှ ရေခပ်ယူပြီး ဘုရားရေတော်တပ်၏။ မုနွလိန္ဒာအိုင်က ရေပြည့်နေသဖြင့် ရေအတွက် စိတ်မပူရတော့ပေ။ အရှေ့တောင် တနင်္ဂနွေထောင့်ထိုင်ပြီး သုဂတော (၅)ချက် အဓိဋ္ဌာန် စိတ်တော့၏။ နာရီကြည့်တော့ နေ့လည် (၁၂)နာရီ (၁၀) မိနစ်ရှိနေ၏။ ပုတီးပါတ် (၃၀) ရသော် ခေတ္တနား၊ တိုယ်လက်သန်ရှင်းပြီး ဆတ်စိပ်၏။ ပုတီး (၃၃) ဝါးရလျှင် လူခြေလည်း တိတ်သွား၏။ နာရီကြည့်လိုက်၏။ (၁၂)နာရီ (၁၅)မိနစ် ရှိနေ၏။ ပုတီးပါတ် အားထုံးပေါင်း (၉၉) ပါတ်ရ၏။ တံခါးပိတ်ခါနီး တိုက်လေးထဲကနေစိပ်၏။ (၉)ပါတ်စိပ်လျှင် တစ်ရာရှစ်ပါတ် ပြည့်တော့မယ်ဆိုပြီး ဆက်စိပ်၏။ တစ်ပါတ်တောင်မပြည့်သေးခင် နတ်ဆိုကြီးများမှ၊ ကျွန်ုပ်ပါတ်ဝန်းကျင် ကနေ အမျိုးမျိုး နှောင့်ယှက်နေကြ၏။ မြွေကြီးတွေလာ၊ ဆင်ကြီးတွေလာ၊ ကျားကြီးတွေလာနှင့် အမျိုးမျိုးလုပ်ပြီး နှောက်ယှက်နေကြ၏။ အနှောက်ယှက်ခံ ကျင့်သားရနေ၍ သူတို့ နှောက်ယှက်တာကို ဥပေက္ခာပြုပြီး တိုယ့်ပုတီး တိုယ်သာ ဆက်စိပ်နေ၏။ သန်းခေါင်ယံနံနက် (၁) ချက်ခွဲတော့ ပုတီး (၉) ပါတ်ရ၍ တစ်နေ့အဓိဋ္ဌာန် (၁၀၈) ပါတ်ပြီးလျှင် ဂါထာမန္တာန် ပရိတ်များ၊ မဟာဗောဓိ ဓေတီတော်ကြီး၊ လှည့်ပါတ်မေတ္တာပို့ အမျှဝေ၏။ မဇ္ဈမယံ (၂) ချက်ခွဲလောက်ပြီး၍ တိုက်တန်းလေးထဲ မဟာဗောဓိ ဓေတီတော်ကြီး ခေါင်းဖြူပြီး အိပ်လိုက်၏။ အိပ်မတ်၏။ နတ်ဆိုကြီးများ၊ တင်းပုတ်တို့၊ ဆောက်ပုတ်တို့၊ ခရင်းခွ၊ မိုန်းတို့ ကိုင်လာကြပြီး ညာသံပေး၍ ကျွန်ုပ်ထိုင်နေသော မဟာဗောဓိရွှေက တိုက်တန်းလေးနား ရောက်လာကြပြီး ကျွန်ုပ်ကိုထိုးကြ ရှိကြပည့်အသွင်ပြုလုပ်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်က မေတ္တာသုတ်ရွတ်ပြီး မေတ္တာစိတ်နှင့်နေ၏။ သူတို့ ဘယ်လိုမှ မလှုပ်ဘဲ နောက်ဆုတ်ကြပြီး တနည်းတဖုံ တိုက်ခိုက်ရန်

ကြိုးစားနေကြ၏။ တုလားဂန္ဓာဓိပစ္စာများ နတ်ဆိုးရှေ့တွင် ရောက်လာကြပြီး နတ်ဆိုးများပြောပြနေ၏။ ဘာပြောတယ်လို့မသိ ပြောပြီးတော့ ဂန္ဓာဓိပစ္စာများနှင့် နတ်ဆိုးများ ပေါင်းပြီး ကျွန်ုပ်ထံလာကြ၏။ ခေါင်းဆောင် ဆာဒူးကြီးက ကျွန်ုပ်နှင့်ဆယ်တောင်အကွာလောက်ရပ်ပြီးတိကျ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်ပြိုင်ရမယ် ဘန္တေကမ်းရင် ဝိတာနယ်က ထွက်ခွာသွားရမယ်။ ဘန္တေက နိုင်လျှင် ဝိတာနယ်ထဲကို ကြိုက်သလို နေနိုင်သွားနိုင်တယ်ဟု ပြော၏။ ကျွန်ုပ်က ထိုင်ပြီး ပုတီးစိပ်နေရာမှ ခေါင်းငြိပ်ပြလိုက်၏။ ဘန္တေကတစ်ယောက်တည်း ကျွန်ုပ်တို့ကများတယ်။ ဘန္တေကရှေ့ဦးစွာ တိုက်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ကခုခံကာကွယ်ပါမည်ဟုပြောသည်။ ကျွန်ုပ်က ပြန်ပြော၏။ အသင်တို့ကတိုက်ပါ။ ကျွန်ုပ်ကခုခံ ကာကွယ်ပါမယ်။ ဝီလိုဆိုကောင်းပြီ။ ဘန္တေ တိုက်မယ်နော်၊ ကာကွယ်နိုင်စောင်ကာကွယ်ပေတော့။ ကျွန်ုပ်လည်း အဓိဋ္ဌာန်များ စာကြိမ် (၄၀)မက ဝင်ခဲ့ကာ စောင်ပြင်ခဲ့တာမှန်လျှင် သူတို့တိုက်ခိုက်သော အရာဝတ္ထု လက်နက် ပစ္စည်းများတုရားတပည်တော် အားမထိခိုက်ပါစေသတည်း။ အားလုံးပျောက်ပျက်လွင့် ကြေပျက်စီးသွားပါစေ သတည်းဟု မဟာဗောဓိ စေတီတော်ကြီးဘက်လှည့်ပြီးလက်တုပ်ချီ၍ သစ္စာဆိုလိုက်၏။ မေတ္တာစိတ်ဖြင့်နေလျက် သုဂတော (၅) ချက်ပုတီးစိပ်နေ၏။ သူတို့ဘက်က ဆာဒူးကြီးက အချက်ပြလိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ကျွန်ုပ်တို့ မြားများဖြင့် ပြစ်ကြ၏။ မြားတို့သည် ကျွန်ုပ်ကိုမမှန်ဘဲ သူတို့ဘက်ပြန်သွား၍ သူတို့မြားမြားဝပ်နေရ၏။ တစ်ဖန် ခက်ရင်းများ လှံများဖြင့် ပစ်ကြပြန်၏။ လှံများခက်ရင်းများ ကျွန်ုပ်ဆီပစ်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် မီးလောင် ကျမ်းပြီး မြားများပြစ်ကုန်၏။ ထိုအချင်းအရာကိုဖြင့်လျှင် ဆာဒူးကြီးကသူ့လူများကို လက်ဝါးပြ၍ မတိုက်ရန်ပြောပြီး ဆာဒူးကြီးကိုယ်တိုင် ရှေ့တက်လာပြီး ကျွန်ုပ်နှင့် (၁၀) တောင်ကွာလောက်လာရပ်၏။ သူ့လက်ထဲတွင်လည်း တစ်လံလောက်တုတ်အရှည်ကြီး ပါလာ၏။ ကျွန်ုပ်က ဆာဒူးကြီး လှုပ်ရှားမည်အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်နေ၏။ ထိုဇောမှာပင်သူ့တုတ်ကြီးနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ခိုက်မည်အပြု ဆာဒူးကြီးလဲကျသွားပြီး အားလားအားလားလားဟု ငယ်သံပါစောင်တော်နေ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ထိုင်ရာမှထပြီးဆာဒူးကြီး လဲနေရာသွားမည်ပြုလိုက်လျှင် သူ့နောက်ကနတ်ရဲများ ဆာဒူးကြီးနားသို့ ပြေးလွှားသွားကြကုန်၏။ ဆာဒူးကြီးလဲနေသောနေရာသွား၍ ပုတီးနှင့် ခေါင်းပွတ်ပေးလိုက်၏။ ဆာဒူးကြီး ပျောက်ကွယ် သွားတော့သည်။ ကျွန်ုပ်လည်း နိုးလာ၏။ နာရီကြည့်လိုက်တော့ (၄) နာရီထိုးပြီဖြစ်သည်။ မိုးသောက်ယံ ဆက်ရောက်လာ၍ထပြီး ကိုယ်သက်သန်ရှင်း၍ မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်ပုန်းလဆန်း (၉) ရက် တတိယစာကြိမ်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ (၁၉၅၅ နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက်) မဟာဗောဓိစေတီတော်အတွင်းဝင်ရောက်၍ ဘုရားကန်တော့ဝတ်ချပရိဟိယုပြီး သုဂတောငါးချက် အဓိဋ္ဌာန်စိပ်တော့၏။ ပုတီး (၃) ပတ်လောက်ရတော့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အသံကြားရ၏။ ဦးပဉ္စင်း အိပ်လို့ဝီလို ဖြစ်ဟာ နောင်မအိပ်နဲ့၊ နိသန္ဓိစွဲတင်ဆောက်တည်ပြီး ပုတီးအဓိဋ္ဌာန်စိပ်ဟု ကျွန်ုပ်ညာဘက် ကပြောသံကြားရ၏။ မှတ်ထားပြီး ပုတီးဆက်စိပ်၏။ (၄၂) ပတ်ရလျှင်နာရီကြည့်လိုက်၏။ နေ့ (၁၂) နာရီ (၁၀)မိနစ်ရှိနေ၏။ ထိုအခိုက်ကုလားလေးရောက်လာပြီး စာမပေး၏။ ဦးဝါယမ နေ့လည် (၁၂) နာရီ ရဟန်းခံရှိ၍ ကိုယ်တော်ပါမှ ကံမြောက်မည်ဖြစ်၍ ကြွလာစေလိုပါသည်။ ဦးဥတ္တမဟု စာရေးထား၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်လည်း ဘုရားကို လျှောက်ထား၏။ ဗာရှင်မြတ်စွာဘုရား။ ဝိနည်းတော်အရလည်း မဆန် ကျင့်ရအောင် သိပ်ထဲဝင်နေရင်း သွားရင်း လာရင်းလဲ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်ခွင့်မြုပါဘုရားဟု လျှောက်ပြီးပုတီး စိပ်ရာမှ ထလာကာ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဥတ္တမ

ကျောင်းသို့လာခဲ့၏။ ကျောင်းရောက်တော့တွင်ကပ်၏။ စားပြီးသိပ်ဝင်၏။ ကျွန်ုပ်နှင့် (၁၀)ပါးဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့
 ဥတိယကမ္မဝါစာဆရာတစ်ဆောင်ရွက်၏။ ရဟန်း တစ်ပါးသာခံတာဖြစ်၍တော်သေးသည်။ နေ့ (၁၂)
 နာရီခွဲတွင်ပြီး၏။ သိပ်ထွက် ခုပီ (၄၀၀) စီကပ်လှူ၏။ ဆပ်ပြာဓမ္မ၊ ဖုတ်တတက်တစ်ထည်ကိုလှူ၏။ တမ္မဝါ
 ဖတ်သောအချိန်သာပုတီးရပ်ထား၏။ ကျန်အချိန် များစိပ်နေ၏။ ရဟန်းခံပြီးလျှင် တုရားထံပြန်သွားပြီး
 ကျွန်ုပ်အဓိဋ္ဌာန်ထိုင်နေသောနေရာ၌ ထိုင်စိပ်၏။ ည (၁၀) နာရီထိုးလျှင် ပုတီး (၆၀) ပတ်ရ၏။ ပေါင်း (၁၂၀)
 ရ၏။ ဝန္တကုဋ်ကျောင်းတော်အတွင်းထွက် ၍ တိုက်တန်းလေးထဲတွင် ပုတီးပတ် (၆) ပတ်စိပ်၏။ ည (၁၀) နာရီ
 (၁၅) မိနစ်ရှိလျှင် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး (၁၀၈)ပတ်စောင်ဖြင့်သွား၏။ ဆောင်ကြောင့်ထိုင်ပြီး လက်ဖျတ်ချီတုရား
 တပည့်တော်သည် ယနေ့ ပုစ၍ အဓိဋ္ဌာန်များ ပြီးဆုံးသည်တိုင်အောင် နိသန္ဓိစုတင်ဆောက်တည်ပြီး ပုတီးစိပ်ခြင်း၊
 ဂါထာ မန္တာန် ပရိတ်များ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ခြင်း၊ ခင်ကြီးဖျော်ရေးသားသော သုတဝန္တနာဘုရားရှိခိုးကြီးကို ဆယ်ပါးထဲရှိ
 သည်အနက်က တစ်နေ့တစ်တွဲနှစ်တွဲသည် တတ်နိုင်သလောက်ရှိခိုးပူဇော်ပုတီးစိပ်ပါမည်ဘုရားဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု
 လိုက်၏။ ထိုနေ့ပုစ၍ နိသန္ဓိစုတင်ဆောင်၍ အဓိဋ္ဌာန်များ ပြုလုပ်တော့သည်။ ပရိတ်ဂါထာ မန္တာန်များရွတ်ပြီး
 တမ္မဝေ လိုက်၏။ သာဓုခေါ်သံကြားရ၏။ သုတဝန္တနာ နှစ်ပါးတွဲကို တစ်ပုဒ်ဆုံးတစ်လုံးမျှ ပုတီးတစ်ပတ်စိပ်၏။
 (၁၂) ပတ်စိပ်၏။ ကျွန်ုပ်ပုတီးစိပ်သော မကာရလောပ တောင်တွင်းကြီးဆရာတော် ခင်ကြီးဖျော်ရေးသောဂါထာ
 (၁၂) ပုဒ်ကို ကြည်ညိုဖတ်ရွှေရတောင်ပေါ်ပြပေအံ့။

အသယ (၂)ပါး

(၁) အာသယောစ၊ ပယောဂေါတိ၊ သတ္တုပကာရ သမ္ပပေါ။ ဝုဝိခါ ယဿသမ္ပု ဣာ၊ သမ္ပာမံပါတုသော
 ဝိနော အာသယောစ အသယ၎င်း။ ပယောဂေါစ၊ ပယောဂ၎င်း။ ဣတိဤသို့ ဝုဝိခါ နှစ်ပါးအပြား
 ရှိသော သတ္တုပကာရ သမ္ပပေါ၊ သတ္တဝါတို့အား ကျေးဇူးပြုခြင်း၏ပြည်စံခြင်းသည် ယဿဝိနဿ
 အကြင်ငါးမာန်အောင်မြင် မြတ်စွာဘုရားသခင်အား သမ္ပုဣာ ထက်ဝန်းမှ ပြည်စံတော်မူပါ
 ပေ၏။ သောဝိနော ထိုးငါးမာန်အောင်သခင်ဘုရားရှင်သည်၊ သမ္ပာ ကောင်းစွာ၊ မံ အကျွန်ုပ်ကို
 ပါတု စောင့်ရှောက် မံစတော်မူပါပေသတည်း။

ဗောဓိဉာဏ် ၂ ပါး

(၂) မဟာဗောဓိနာမညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတာသဝက္ခယံ၊ ဝုဝိခါယဿ သမ္ပုဣာ၊ သောသံပါလေတုသော
 ဝိနော။ သဗ္ဗညုတာ၊ သဗ္ဗညုကဉာဏ်တော်လည်းကောင်း၊ အာသဝက္ခယံ အာ သဝက္ခယဉာဏ်တော်
 လည်းကောင်း။ ဣတိ ဤသို့ မဟာဗောဓိနာမံ- မဟာဗောဓိ အမည်တော်ရှိသော ဝုဝိခါနှစ်ပါး
 အပြားရှိသောညာဏံ၊ ဉာဏ်တော်သည်ယဿဝိနဿ အကြင်ငါးမာန် အောင်ရှင်သခင် မြတ်စွာ
 ဘုရားအား သမ္ပုဣာ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည်စံတော်မူပါပေ၏။ သောဝိနော ထိုးငါးမာန်အောင်မြင်
 မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် မံ အကျွန်ုပ်ကို သံပါလေတု ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်ပါစေသတည်း။

လောကပါလာဇာရား (၂) ပါး

(၃) ဟိရိစေဝဩတ္တပေဋ္ဌိ၊ ဝုဝိခါလောကပါလကာ၊

သဗ္ဗဝါယံ သမ္ပုဏ္ဏါ၊ သမ္မာပံပိတုသောဝိနော။
 ဟိရိဝေဝ မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။
 ဩတ္တပေဝေ မကောင်းမှုမှထိန်လန်ခြင်းလည်းကောင်း။
 ဣတိ ဤသို့၊ ဒုဝိဓါ နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်သော၊
 လောကပါလကာ လောကကိုစောင့်ရှောက်ကြကုန်သော လောကပါလတရားတို့သည်
 ယဿဇိနဿ အကြင်ငါးမာန်အောင်စင်သခင်မြတ်စွာဘုရားအား သဗ္ဗဝါ၊
 အခါခပ်သိမ်း၊ သမ္ပုဏ္ဏာ ကောင်းစွာပြည်စုံတော်ပူကုန်၏။ သောဝိနော ထိုငါးမာန်
 အောင်စင် သခင်မြတ်စွာဘုရားအား၊ သဗ္ဗဝါ အခါခပ်သိမ်း၊ သမ္ပုဏ္ဏာကောင်းစွာပြည်စုံတော်
 ပူကုန်၏။ သောဝိနောထိုငါးမာန်အောင်စင်အရှင် မြတ်စွာဘုရားသည် သမ္မာကောင်းစွာ
 မိ အကျွန်ုပ်ကို ပါတု စောင့်ပတ်စုပါစေတည်း။

ဝေသနာ (၂) ပါး

(၄) သမုတိ ပရမတ္ထန္တိ၊ ဒုဝိဓါဓမ္မဝေသနာ။
 အဝိတတ္တာ သိယာယဿ၊ တဿပါဝေဇာဟံ နမေ။
 သမုတိစ - သမုတိသစ္စာ ဝေသနာလည်းကောင်း။
 ပရမတ္တာ ပရမတ္ထ သစ္စာ ဝေသနာလည်းကောင်း။
 ဣတိ ဤသို့၊ အဝိတတ္တာ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်ကုန်သော၊
 ဒုဝိဓါ ၂ပါး အပြားရှိကုန်သော၊ ဓမ္မဝေသနာ တရားတော်တို့သည် ယဿဘဂဝတော
 ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ပါဝေ ခြေတော်အစုံတို့ကို အဟံအကျွန်ုပ်သည်၊ သိရသာ ဦးခေါင်း
 ရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့် နမေ နမာမိ ရှိသေမြတ်စိုး လက်စုံမှီး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

ပုထုဇဉ် (၂) မျိုး

(၅) ကလျာဏောဝေဝအန္ဓောတိ၊ ဒုဝေပုထုဇနာစယော။
 အာဝိစ္စ ပန္နုဝေသေတိ၊ တံဝန္ဓေပုရိသုတ္တမံ။
 ကလျာဏောဝေဝ ကလျာဏပုထုဇဉ်လည်းကောင်း၊
 အန္ဓောစ - အန္ဓပုထုဇဉ်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဤသို့၊ ဒုဝေ
 (၂)ပါးအပြားရှိကုန်သော၊ ပုထုဇနာ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ (တည်း။ ဒုဝေပုထုဇနာ
 ပုထုဇဉ် (၂) မျိုးရှိကုန်၏။ ယော အာဝိစ္စပန္နု။ အကြင်နေမင်း၏ အဆွေ ဖြစ်တော်မူသော
 မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်၊ ဝေသေတိ (တရား) ဟောကြားတော်မူပြီ။ ပုရိသုတ္တမံ
 (ပုထုဇဉ်) ယောက်ျားတကာတို့ထက်မြတ်သော ယောက်ျားဖြစ်တော်မူသော
 တံအာဝိစ္စပန္နု လိုနေမင်း၏ အဆွေကို အဟံအကျွန်ုပ်သည် ဝန္ဓေဝန္ဓာမိ ၊ ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။

ဝဋ်အမြစ် (၂) ပါ။

(၆) ကလျာစေတီအဝိဇ္ဇာတိ၊ ဝုပိဓာဝဋ်ပုလကား။
 သဉ္စိန္တာ နန္ဒယော နာယ၊ သောတွံပါလ - မန္တမမ တဏှာပေမ တဏှာလည်းတောင်း အဝိဇ္ဇာ
 အဝိဇ္ဇာလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုပိဓာ - (၂)ပါးအပြားရှိကုန်သော ဝဋ်ပုလကား၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အမြစ်အရင်းဖြစ်ကုန်သောတရားတို့ကို၊ နာထ- လူသုံးဦးတို့၏ တိုးတွယ်ရာ
 ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ယောတွံ-အကြင်အရှင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ နန္ဒ-ကန်စင်စစ်၊
 သဉ္စိန္တာ - ကောင်းစွာဖြစ်တော်မူလေပြီ။ နာထ အရှင်မြတ်စွာဘုရား၊ သောတွံ အရှင်ဘုရားသည်။
 နာထအရှင်မြတ်ဘုရား၊ သောတွံ-ထိုအရှင်ဘုရားသည်။ မမ-အကျွန်ုပ်၏၊ မန-နှလုံးကို ပါလ-
 စောင့်မတော်မူပါလော့။

ကျေးဇူး(၂)ပါး

(၇) နာမကာယောစရုဝန္တိ၊ သင်္ခေပါဝုပိဓာဂုဏာ။
 ဒွေအန္တာယသဉ္စိန္တာ၊ သမ္ပာမံပါတုသောဝိနော။
 အတ္တကိလမထောစေတ-ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ တဏှာ- ထိုမှတပါး။
 ကာမသုခလ္လိကောစ-တာမချမ်းသာကို ခံစားခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းနှင့်ယှဉ်ခြင်း လည်းကောင်း။
 ဣတိ-ဤသို့ ဒွေအန္တာ-အယုတ်တရား (၂)ပါးတို့ကို၊ ယဿယေန- အကြင်မြတ်စွာဘုရား သခင်
 သည်။ သဉ္စိန္တာ-ကောင်းစွာဖျက်ဆီးတော်မူအပ်တုန်ပြီ။ သောဝိနော-ထိုမြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။
 သမ္ပာ-ကောင်းစွာ၊ မံ-အကျွန်ုပ်ကို-ပါဟု စောင့်ရှောက်ထောက်မူပါစေသတည်း။

အယုတ်တရား(၂)ပါး

(၈) အတ္တကိလမထောစေတ၊ ကာမသုခလ္လိကောတထာ။
 ဒွေ အန္တာယသဉ္စိန္တာ၊ သမ္ပာမံပါတုသောဝိနော။
 အတ္တကိလမထောစေတ - ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းလည်းကောင်း။ တထာ - ထိုမှတပါး။
 ကာမသုခလ္လိကောစ - တာမချမ်းသာကိုခံစားခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်း နှင့်ယှဉ်ခြင်းလည်းကောင်း။
 ဣတိ - ဤသို့ ဒွေအန္တာ အယုတ်တရား (၂)ပါးတို့ကို၊ ယဿယေန - အကြင်မြတ်စွာဘုရား
 သခင်သည်။ သဉ္စိန္တာ - ကောင်းစွာဖျက်ဆီးတော်မူ အပ်တုန်ပြီ။ သောဝိနော - ထိုမြတ်စွာဘုရား
 သခင်သည်။ သမ္ပာ- ကောင်းစွာ၊ မံ - အကျွန်ုပ်ကို၊ ပါဟု - စောင့်မတော်မူပါစေသတည်း။

ဒက္ခိဏေယျပုဂ္ဂိုလ်(၂)ပါး

(၉) သေက္ခောစေတ၊ တသေက္ခောတိ၊ ဝုပိဓာဒက္ခိဏေယျတာ။
 ဒက္ခိဏေယျပဝံဒ္ဓိန္တံ၊ ဓမ္မရာဇံ နမာမဟံ။

သေမက္ခစေတ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ တသေက္ခောစရဟန္တာလည်းကောင်း။ ဣတိ-
 ဤသို့၊ ဝုပိဓာ ၂-ပါးအပြားရှိကုန်သော ဒက္ခိဏေယျကာ-ဒက္ခိဏေယျ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အတ္ထိသန္တိ

မို့သည်ဖြစ်ကုန်၏။ ဒွိနှိ(၂)ပါး အပြားရှိကုန်သော၊ ကွဲကောယျသဒ္ဓါတို့ထက် အထူးသဖြင့်
မြတ်သောအဂ္ဂကွဲကောယျ မြစ်တော်ပူသော၊ ဓမ္မရာဇံ - တရားမင်းဘုရားကို၊ အဟံ - အကျွန်ုပ်
သည်။ နမာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

အံ့ဖွယ် (၂)ပါး

(၂၀) စက္ကဝတ္တိစ ဝုဒ္ဓေါတိဓွေအစ္စရိယမာနုသော။
ဝါတဏှာဏှစိ နေသေ့တံ၊ နာမိလောကဓဋ္ဌေတံ။
စက္ကဝတ္တိစ-စကြာဝတေးမင်းလည်းကောင်း၊ ဝုဒ္ဓေါစ၊ သဗ္ဗညုဘုရားလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊
ဓွေ-(၂)ယောက်ကုန်သော၊ အစ္စရိယမာနုသော-အံ့ဖွယ်သရဲရှိသော သူတို့သည် ဣစိ-ဤလောက၌၊
ဝါတဏှာ- ထင်ရှားစွာ မြစ်ကုန်၏။ တေသု-ထိုအံ့ဖွယ်သရဲရှိတုန်သော လူတို့တွင်လောကဓဋ္ဌေကံ
လောကသုံးပါးထက် အထူးသဖြင့် ကြီးမြတ်တော်ပူသော၊ စတံ ဝုဒ္ဓံထိုမြတ်စွာဘုရားကို အဟံ-
ကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ - ရှိခိုးပါ၏။

(၂)ပါးစုတရား

(၃၀) ဝေဗ္ဗေ ဝိနယောဓာတိ၊ ဒွိဓာပိတိဝိနယကေ။
ပညစတ္တာ လိသံဝသံ၊ သုဝိနေန္တဇိနံနမေ။
ဝေဗ္ဗေ-ဝေဗ္ဗလည်းကောင်း၊ ဝိနယောစ ဝိနယလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒွိဓာပိတိ-
၂ပါး အပြားရှိသောတရားဒေသနာတို့ဖြင့်၊ ဝိနယကေ၊ ဆုံးမထိုက်သော သတ္တဝါတို့ကို၊
ပညစတ္တာလိသံဝသံ-၄၅ဝါတို့ ကာလပတ်လုံး၊ သုဝိနေန္တ ကောင်းစာဆုံးမမတော်မူတတ်သော၊
ဇိနံ-ငါးမာန်အောင်မြင်မြတ်ဘုရားရှင်ကို (အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်) နမေနမာမိ -သဒ္ဓါမြတ်နိုး
လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

မိတ်တော် (၂)မျိုး

(၄၂) သဗ္ဗိန္ဒာ အသဗ္ဗိန္ဒာ၊ ဝုဝိဓာ ဇိနဂါတုယော။
တတ္ထ တတ္ထဋ္ဌိတာသမ္ပာ၊ တာသံ ဝန္တာမိဝုရိတော။
သဗ္ဗိန္ဒာစ-သဗ္ဗိန္ဒ နှိန္ဒ မြစ်သောမိတ်တော်၊ ထို့လည်းကောင်း၊ အသဗ္ဗိန္ဒါစ- အသဗ္ဗိန္ဒမြစ်သော
မိတ်တော်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုဝိဓာ ၂ ပါးအပြားရှိကုန်သော၊ ဇိနဂါတုယော- မြတ်စွာဘုရား၏
မိတ်တော်တို့သည်၊ တတ္ထတတ္ထ-ထိုထိုသို့သော- လူ့ရွာနတ်ပြည်တို့၌၊ သမ္ပာ-ကောင်းစွာ၊ ဋ္ဌိတာ-တည်တော်မူ
ကြကုန်၏။ တာမိတုယော- ထိုဘုရား၏ မိတ်တော်တို့ကို၊ ဝုရိတောဝ - အဝေးကပင်လျှင်၊ အဟံ -
အကျွန်ုပ် သည်။ ဝန္တာမိ-ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

(၅၅) သသုတဝန္တာနာဂါတာ ဝေယုဂါနိဋ္ဌိတာ ဝေယုဂါ (၂)ပါးတွဲဖြစ်သော၊ ဝါဒသသုတဝန္တာနာဂါတာ

(၆၂) ပုန်ရှိသော သုတဝန္တာနာဂါတာတို့သည်။ နိဋ္ဌိတာ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

နံနတ် (၃) နာရီထိုးလျှင် အာသယ (၂)ပါးဂါထာ၊ ဧဝမိဉာဏ် (၂)ပါးဂါထာ၊ လောကပါလ ဂါထာ။

ဗုဒ္ဓဂါယာ ဓမ္မိသွားမှတ်တမ်း

ဒေသနာ (၂)ပါးဂါယာ၊ ပုထုဇဉ် (၂) မျိုးဂါယာ၊ ဝဋ်အမြစ် (၂)ပါး ဒက္ခိဏေယျ ပုဋ္ဌိလ် (၂)ပါးဂါယာ၊ ဓါတ်တော် (၂) မျိုးဂါယာ၊ (၁၂)ပုဒ်တပိုင် (၁)လုံးချ (၁)ပါးစိတ်၍ (၁၂)ပုဒ်လုံးစိတ်ပြီးသွား၏။ ထို့ကြောင့် ခေတ္တထိုင်လျက် တိုင်ပို့ပြီး မှေးနေလိုက်၏။ ဘုရားတံခါးဖွင့်သံကြား၍ ထပြီး မုနွလိန္ဒာတိုင်သွား၊ မျက်နှာသစ် ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး ဘုရားဝန္တတူငိုတိုက်တွင်း ဝင်တန်တော့ဝတ်ချ ပရိကံယူပြီး အဓိဋ္ဌာန်စိတ်၊ ဝေတော်လဲကပ်၏ မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇-၃၊ တန်ဆောင်စုန်းလဆန်း (၁၀) ရက် ကြာသပတေးနေ့ (၁၉၅၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂၄ ရက်) စတုတ္ထဇာတိမိတ် မဟာတေဓိအပ်ရာဇိတပလ္လင် မြတ်စွာဘုရားရွှေတော်တွင် နံနက်မိုးသောက်ယံ (၄)နာရီခွဲ အချိန် သုဝတောငါးချက် အဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ ပုတီး(၁၂)ဝါတ်ရလျှင် တုလားမပျိုလေးတစ်ယောက် နွားနို့လှူရန် ကျွန်ုပ်ခြေထောက်တို့ပြီး နွားနို့ပြု၏။ ကျွန်ုပ်တ သပိတ်ဖူးကို လက်ညှိုးထိုးပြလိုက်၏။ ကုလားမ ပျိုလေးက သပိတ်ဖူးထဲ နွားနို့ထည့်သွား၏။ ပုတီး (၁၇) ဝါတ်ရတော့ ကုလားကြီးတစ်ယောက်က တုရား၊ ဘုရားလို့ နှစ်ခွန်းခေါ်သဖြင့် လှည့်ကြည့်လိုက်သော် အကြော်တွေနဲ့ ဂျပါတီနှင့် ကျွန်ုပ်ကိုပြု၏။ ကျွန်ုပ်တ သပိတ်ဖူးတို့ပဲ လက်ညှိုးထိုးပြလိုက်၊ ကုလားမကြီးက သပိတ်ဖူးကြည့်တော့ နွားနို့ရှိနေတာနဲ့ စတ္တုလေးခင်းပြီး သပိတ်ဖူးနား ချသွား၏။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ဆလဲဝေးသွား၏။ ပုတီးစာပါတ် (၂၀)ရတော့ လေးဆယ်ကျော် ဘုန်းကြီး (၁)ပါး၊ ကျွန်ုပ်နားထိုင်ပြီး ပုတီးစိတ်နေ၏။ ပုတီး (၄၂) ဝါတ်ရတော့ နာရီကြည့်လိုက်၊ နေ့ (၁၁) နာရီခွဲနေ၏။ ထို့ကြောင့် ဆွမ်းတော်တင်ထားတာများ တောတ်ယူပြီး တိုက်တန်းခေ၍ နေဆွမ်းစား၏။ ကျွန်ုပ်ဘေးနားတိုင်စိတ်နေသော ဘုန်းကြီးလည်း ရောက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်နှင့် မျက်နှာချင်း ဆိုင်ထိုင်နေ၏။ ကျွန်ုပ်တ နွားနို့တို့ ဂျပါတီတို့ကပ်၏။ နည်းနည်းပေးပြီး ကျွန်ုပ်ထဲ ပြန်ကည့်ပေး၏။ ကျွန်ုပ်တ ဓားရင်း ဘုန်းတော်ကြီးတို့ပေး၏။

“အရှင်ဘုရား၊ ဘယ်ကကြွလာပါသလဲ။”

“ဦးပဉ္စင်းက တပည့်တော်ကို ဘယ်သိပါ့မလဲ၊ တပည့်တော်က မောင်စိုင်းလက်ထက်က အသေထွက်ခဲ့တာ၊ တောင်တွင်းဝေရာတော်ခင်ကြီးဖျော်ဆိုတာတပည့်တော်ပဲ၊ ပိုစိစစ်တို့၊ သုတ်စစ်တို့နည်းလေးဆယ်၊ သံဝဏ္ဏနာတို့ တပည့်တော်နေခဲ့တာပဲ၊ အများကတော့ တပည့်တော်ကို ပြာစားများလို့ သေတယ်လို့ ထိကြတယ်၊ ထွက်ချင်လို့ ထွက်ခဲ့တာပဲ၊ နေမယ်ဆိုလည်း နေနိုင်ပါတယ်။”

(ဥရင်း) “အရှင်ဘုရားထွက်တော့ ဘယ်အရွယ်လောက်ရှိပြီလဲ”

(ကြီး) “(၄၂) နှစ်လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်၊ အရှင်ဘုရားတို့ ပထမကျော်အောင်စံထားဆရာတော်၏ တပည့်ပါ၊ အရှင်ဘုရားက သတ္တမမြောက်ပေါ့။”

(ဥရင်း) “မှန်လှပါဘုရားတပည့်တော်က သတ္တမမြောက်ပါ၊ ဒီတိုဘုရားတည်ဖို့ရန်အတွက် အဓိဋ္ဌာန်လာကပ် တာပါ ဘုရား”

(ကြီး) “ကောင်းလှပါတယ်ဘုရား၊ ကောင်းလှပါတယ်၊ အခက်အခဲရှိရင်တပည့်တော်ပင် လိုက်လာခဲ့မယ်၊ တပည့်တော်လဲ ဒီမှာ အဓိဋ္ဌာန်လာဝင်တာ ဒီနေ့နှင့် နှစ်ရက်ရှိသေးတယ်၊ ထိုယုံကိစ္စကို ကိုယ် အောင်မြင် အောင်လုပ်သွား၊ သွားလိုက်ဦးမယ်နော်”

(၉၆) "တင်ပါဘုရား၊ တင်ပါ၊ တင်ပါဆိုပြီး ကျွန်ုပ်က လက်တုပ်ချီလိုက်၏။ ထိုခဏမဟာဗောဓိဂန္ဓကုမ္ပိတိုက်ထဲ ဝင်သွား၏"

ကျွန်ုပ်နေ့စားပြီးလျှင် သပိတ်နှင့် ရေခဲပြီး ဘုရားကို သောက်တော်ရေကပ်၍ ရှိခိုးဝတ်ချကာ ပုတီးဆက်စိတ်တော့၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်လည်း ပုတီးစိတ်နေတာတွေ့ရ၏။ ဒီတခါယူက တောင်ဘက်တစ်ဖက်၍ ကျွန်ုပ် ပုတီးပိတ် (၃) ပိတ်ရသောအခါ သူ့ဘက်ကြည့်လိုက်၏။ မရှိတော့တော့တော့၊ နာရီ ကြည့်လိုက်တော့ ညနေ (၅)နာရီခွဲနေ၏။ မနတ်ပိုင်း (၄၂) ပိတ်နှင့်ပေါင်းလျှင် (၇၂) ပိတ်ရ၏။ ပုတီးဆက်စိတ်၏။ ည (၁၂)နာရီထိုးလျှင် (၃၆) ပတ်ပြီး၏ တနေ့ အဓိဋ္ဌာန် (၁၀၈)ပတ်အောင်မြင်စွာ ပြီးသွား၏။ တိုက်တန်းလေးထဲမှ နံသန္တီထင်ထိုင်ရင်း (၃) ပါးတွဲ သုတဝန္တနာဂါထာ (၁၂)ပိုဒ်ကို စိပ်၏။ နံနက်(၂)ချက် (၁၅)တွင် ဂါထာ (၁၂) ပိုဒ်စိတ်ပြီး ခေတ္တမှူး နေလိုက်၏။ ထိုင်လျှက်မှူးလိုက်၏။ ထိုဂါထာ (၁၂) ပုဒ်တို့ ဖော်ပြပါအံ့။

(၃ပါးတွဲ) ရန်သူ ၃ ယောက်

- (၁) လောဘောဒေါသောစမောဟောတိ
အန္တောပစ္စတ္တိကေတယော
ဥဇ္ဇယေသဗ္ဗဝေဓိဟိ၊ သဗ္ဗိတာဝိ သုမိ နအော၊

လောဘော- လောဘလည်းကောင်း၊ ဒေါသော-ဒေါသလည်းကောင်း၊ မောဟော- မောဟလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့သဗ္ဗ ဝေဓိဟိ၊ ခပ်သိမ်းသော ရန်သူတို့ထက်၊ ဥဇ္ဇယေ- အောင်နိုင်ခဲ့ ကုန်သော၊ တယော အန္တော-ပစ္စတ္တိကေ-ကိုယ်တင်းရန်သူသုံးယောက်တို့ကို၊ သဗ္ဗိတာဝိ- လွယ်တူအောင်မြင် တော်မူပြီးသော၊ သုမိ - မြတ်စွာဘုရားကို အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ-သစ္စာမြတ်နိုး လက်ခံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏။ အရှင်ဘုရား။

မယတ္ထဂုဏ်-၃ပါး

- (၂) ဇာတိပုညမဟတ္တာနိ၊ ဂုဏမဟတ္ထမုတ္တမံ၊
တိမတတ္ထေဟိသမ္ပန္နံ ဝန္တာမိ လောကနာယကံ။

ဇာတိပုညမဟတ္တာနိ-အဖိုးမြင့်မြတ်တော်မူခြင်း ဘုန်းတော်ကြောင့် မြတ်တော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ ဥတ္တမံ-ထူးမြတ်သော ဂုဏမဟတ္တံ၊ ဂုဏ်တော်မြင့် မြတ်တော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တိမတတ္ထေဟိ- သုံးပါးသော မဟတ္ထဂုဏ်တို့နှင့် သမ္ပန္နံ - ပြည့်စုံတော်မူသောမြတ်စွာဘုရားတို့၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည် ဝန္တာမိ- သစ္စာမြတ်နိုး လက်ခံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

သမ္ပဒါဂုဏ်-၃ပါး

- (၃) ဟေတုဖလ သမ္ပဒါယော၊ သတ္တုပကာရ သမ္ပဒါ။
တိသမ္ပဒါတိ သမ္ပန္နံ ဝန္တာမိလောက နာယကံ။

ဟေတုဖလ သမ္ပဒါယော - ဟေတု သမ္ပဒါ ဖလ သမ္ပဒါတို့လည်းကောင်း၊ သတ္တုပကာရသမ္ပဒါ၊ သတုဝကာရသမ္ပဒါလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တိသမ္ပဒါဟိ- ၃ ပါးသောသမ္ပဒါဂုဏ်တို့နှင့်၊ သမ္ပန္နံ ပြည့်စုံတော်မူ သော၊ လောကနာယကံ-လူသုံးဦးတို့၏၊ အမှူးဥက္ကဋ္ဌ အမြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားတို့၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်

ဗုဒ္ဓဂါယာ ခရီးသွားမှတ်တမ်း

သည်။ ဝန္ဒာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခုံမှီး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်တုရား။

ဖွားဆဲဇကစကားပြောသော(၃)ဘဝ

(၄) မတောသဓေ ဝေဿန္တဓရေ ပစ္ဆိမသဝိတေတထာ။
တိဇာတိသု နမေဝါစံ၊ ဘာသန္တံ ဝေယ လက္ခဏေ။

မတောသဓေ-မဟော်သမာဘုရားအလောင်းအဖြစ်၌လည်းကောင်း၊ ဝေဿန္တဓရေ-ဝေဿန္တရာဘုရား အလောင်းဘဝ၌ တထာ-ထိုမှတ်တမ်း၊ ပစ္ဆိမသဝိတေ-အားပုံးစွန်သော ကိုယ်တော်၏ အဖြစ်၌လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တိဇာတိသု (၃)ပါးသောဘဝတို့၌၊ ဝေယလက္ခဏေ၊ ဖွားဆဲဖြစ်သော ခဏ၌၊ ဝါစံစကားကို၊ ဘာသန္တံ- ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၊ အထံ-အတွန့်ပ်သည်။ နမေနမာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခုံမှီး၍ ရှိခိုးပါ၏အရှင်တုရား။

မီး (၃)-ပါး

(၅) ရာဂေါ ဒေါသောစမောထောတိ၊ အန္တောဂါဟတ
ဧရတယောအဂ္ဂယောတေ ဒုနိဗ္ဗတေ၊ သုနိဗ္ဗတံ သုစိနဓေ။

ရာဂေါ-ရာဂလည်းကောင်း၊ ဒေသောစ-ဒေါသလည်းကောင်း၊ စမောထောစ- မောဟ လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒုနိဗ္ဗတော-အလွန်ငြိမ်းစေနိုင်ခဲ့တုန်သော အန္တောဂါဟတဓရ- အတွင်း ပူးလောင်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော တေတယော အဂ္ဂယော ထိုမီး (၃) ပါးတို့ကို ၊ သုနိဗ္ဗတံ တောင်းစွာငြိမ်းစေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုးလက်ခုံမှီး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်တုရား။

ဝဋ် (၃)-ပါး

(၆) တမ္ပကိ ဝေသ ဝဋ္ဋေ၊ တထာဝိပါ ဝဋ္ဋတံ ။
ဆေထွာတိ င္ဍာနိ ၊ ဝန္ဒာမိယောတ နာယတံ ။
ကမ္ပ -ကမ္ပဝဋ်လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ ဝဋ္ဋေ တိလေ
သာဝဋ်လည်းကောင်း၊ တထာ ထိုမြို့၊ ဝိပါကဝဋ္ဋတံ
ဝိပါကဝဋ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဤသို့၊ တိဝဋ္ဋာနိ
(၃) ပါးသောဝဋ်တို့ကို ဆေထွာ မြတ်တော်မူ၍
ဝတ် ကြွသွားသော်မူတတ်သော၊ လောကနာယကံ လူ (၃) ပါး
တို့၏ အဖူး ဥက္ကဋ်မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားကို အဟံ
အတွန့်ပ်သည် ဝန္ဒာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခုံမှီး၍ ရှိခိုးပါ၏ တုရား။

ဘဝ (၃) ပါး

(၇) ကမာဘဝေါ တထာဂ္ဂပေါ၊ ဧဂ္ဂပေါ တယောဘဝေ
သုတိက္ကန္တံ ဝုတိက္ကန္တေ၊ ဓမ္မရာဇာ ဧဟံ နမေ။

တာမာသဝေါ၊ ကာမသဝလည်းကောင်း၊ တထာ ထိုမြို့၊
 ဣပေါစ ဣပသဝလည်းကောင်း၊ အဗ္ဗပေါစ အဗ္ဗပသဝလည်းကောင်း
 ဣတိ ဤသို့၊ ဒုတိယန္တေ လွန်နိုင်ခဲ့တုန်သော
 တယောဘဝေ ဝုပါသောဘဝတို့ကို သုတိက္ကန္တ ကောင်းစွာလွန်တော်မူပြီးသော
 ဓမ္မရာဇံ တရားမင်းဘုရားကို အဟံ အကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ
 လတ်ဆယ်ဖြာထိပ်မှာ မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။
 လောကသုံးပါး

(၈) သတ္တလောကောစ သင်္ခါရာ၊ ဩကာ သောတိတယောက္ကမေ၊
 သဗ္ဗထာဝ ပရိစ္ဆေဒေ၊ ပရိဇာနံပုနိနာမေ။ ။
 သတ္တလောကောစ သတ္တလောကလည်းကောင်း၊
 သင်္ခါရာစ သင်္ခါရလောကလည်းကောင်း၊ ဩကာသော
 ဩကာသလောကလည်းကောင်း၊ ဣတိသို့၊ တယော ဝုပါတုန်သော
 က္ကမေပရိစ္ဆေဒေ ဤလောကအပိုင်းအခြားတို့ကို
 သဗ္ဗထာဝ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပရိဇာနံ ပိုင်းခြား၍
 သိတော်မူတတ်သော၊ မုနိ ဗြတ်စွာဘုရားကို အဟံ အကျွန်ုပ်သည်
 နမေနာမာမိ လတ် ၁၀ ဖြာ ထိပ်မှာမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။
 ခေတ် ၃ ပါး

(၉) ဇာတိဓေတ္တံအာဏာဓေတ္တံ၊ ဝိသယဓေတ္တုတထာ၊
 အဓိပစ္စန္ဓိဓေတ္တေလု၊ ဓမ္မရာဇံနာမမဟံ။
 ဇာတိဓေတ္တု၊ ဇာတိခေတ်လည်းကောင်း၊ တထာ ထိုမြို့၊
 ဝိသယဓေတ္တံ ဝိသယခေတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဤသို့၊
 ဓေတ္တေလု ဝုပါ သော ခေတ်တို့ကို အဓိပစ္စံ ။
 အလွန်အစိုးရတော်မူသော ။ ဓမ္မရာဇံ တရားမင်းဘုရားကို အဟံ
 အကျွန်ုပ်သည် နမာမိ လတ်ဆယ်ဖြာထိပ်မှာမိုး၍ ရှိခိုးတန်တော့ပါ၏
 အရှင်ဘုရား။
 ဓမ္မိယ ၃ ပါး

(၁၀) လောကတ္ထဓမ္မိယဓေဝ၊ ဣကတ္ထဓမ္မိယံကထာ
 ဝုဒ္ဓတ္ထ ဓမ္မိယဥတိ၊ ပုရန္တိဓမ္မိယံ နမေ။ ။
 လောကတ္ထ ဓမ္မိယဥဝ လောက ဝုပါ ၏ အတိအရှာ
 ကျင့်တော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣကတ္ထဓမ္မိယံ

ဆွေတော်မျိုးတော်တို့၏ စာကျမ်းမှာ ကျင့်တော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊
 ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယဉ္စ ဘုရားဖြစ်တော်မူရန်စာကျမ်းမှာ ကျင့်တော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊
 ဣတိ ဤသို့၊ တိစရိယံ ၃ ပါးသော စရိယတရားတို့ပုဂံ ဖြည့်ကျင့်တော်
 မူစောင်မြတ်စွာဘုရားကို အဟံ အကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ
 လက်ဆယ်ဖြာထိပ်မှာမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

ထီးဖြူတော် (၃) ဝင်း

(၁၀) မနုဿ ပထမံဆတ္ထံ၊ ဖုတိသံ ဒိဋ္ဌိမေဝေ
 ဝိပုတ္တိတတိယံ သေတံ၊ လဇ္ဈန္နိဆတ္ထကံနမေ ။ ။
 ပထမံ ရှေးဦးစွာ၊ မနုဿ လှည့်ဖြစ်သော
 ဆတ္ထံ ထီးဖြူလည်းကောင်း၊ ဖုတိယံ ၂ ကြိမ်မြောက်ဖြစ်သော
 ဒိဋ္ဌိမေဝေ နတ်၌ဖြစ်သော ထီးဖြူတော်လည်းကောင်း၊
 တတိယံ (၃) ကြိမ်မြောက်သော ဝိပုတ္တိသေတံ
 အရဟတ္တဗိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော လောကုတ္တရာ
 ထီးဖြူတော်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဤသို့၊ လဇ္ဈန္နိသတ္ထ
 ကံ ရအပ်ပြီးသော ထီးဖြူတော် ၃ ဝင်းရှိတော်မူသော
 မြတ်စွာဘုရားကို အဟံအကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ
 လက်ဆယ်ဖြာထိပ်မှာ မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ခါတ်တော်အရွယ်အစား (၃) မျိုး

(၁၂) မဟန္တာ မုဂ္ဂမာသာဝ မဇ္ဈိမာသိက္ခာတက္ကလား၊
 ခုစ္စကာသာသပတိသော၊ ဝန္တာမိဇိနမာတုသော၊
 မဟန္တာ ကြီးသောခါတ်တော်သည်၊ မုဂ္ဂမာသာ
 ပဲနောက်လုံးပမာဏရှိကုန်၏။ မဇ္ဈိမာ အလတ်ဖြစ်သော
 ခါတ်တော်တို့သည် ဘိက္ခုတက္ကလာ ဆန်ကျုံးပမာဏ
 ရှိကုန်၏။ ခုစ္စကာ ဝယ်သောခါတ်တော်တို့သည်
 သာသပါ မုန့်ညင်းစေ့ပမာဏ ရှိကုန်၏။ ဣတိ ဤသို့၊
 တိသော ပမာအားဖြင့် (၃) ပါးအပြားရှိကုန် သော
 တာဝန်ခါတ်တော်သော ထိုမြတ်စွာဘုရား သခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏
 ခါတ်တော်တို့ကို အဟံ အကျွန်ုပ်သည် သိရသာ - ဦးခေင်းရတနာ
 မြတ်အင်္ဂါဖြင့် ဝန္တာမိ- သဒ္ဓါမြတ်နိုး၊ လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

မိုးသောက်သံဦးအချိန် (၄) နာရီနီးလာ၏။ ဘုရားတံခါးလဲဖွင့်နေပြီဖြစ်သောကြောင့် မုဂ္ဂလိနာတိုင်မှာ

ဗုဒ္ဓဘာသာ တိုက်လက်သန့်ရှင်းပြီး ဘုရားသောက်တော်မူသပိတ်ဖြင့် ခပ်လာ၏။ ဘုရားဝန္တကုမို တိုက်ထဲဝင်၍ သောက်တော်မူကပ်၏။ မှတ်တမ်းလည်းရေးလိုက်သည်။

၁၃၁၇ ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၁၀) ရက်၊ သောကြာနေ့၊ (၁၉၅၅ နိုဝင်ဘာ ၂၅ ရက်) နံနက် ဦးသောက်သံ (၄) နာရီခန့် (၅၀) အချိန် ရှိခိုးပရိတ်ယူပြီး သုဂပတာ (၅) ချက် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး စိပ်တော့၏။ ဘုရားဇူးများလဲ ရောက်လာကြပြီး ဆွမ်းတော်၊ ပန်းတော်၊ ရေတော်ကပ်လျှင် ကန်တော့ကြသော အသံများလဲညံ့နေ၏။ ပုတီးပတ် (၂၄) ပတ်လောက်ရသောအခါ နာရီကြည့်လိုက်၏။ နံနက် (၉) နာရီ ထိုးနေ၏။ မဟာဗောဓိ အတွင်းမှာလဲလူခဲသွား၏။ နေရာပြင်ထိုင်ပြီး ဆက်ပုတီးစိပ်၏။ နေ့ (၁၀) နာရီထိုးသောအခါ ပုတီး(၁၂) ပတ်ရသည်။ ပေါင်း (၃၆) ရ၏။ ကုလားလေးရောက်လာပြီး စာပေးပြန်၏။ ရဟန်းခံပင့်သောစာဖြစ်၍ လိုက်သွားရပြန် ၏။ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဥတ္တမကျောင်းရောက်တော့ ဆွမ်းစားပြီးသိပ်ဝင်၏။ ကျွန်ုပ်ကခုတိယကမ္ဘာဝါ ဆရာအဖြစ် ပတ်ရပြန်၏။ ကမ္ဘာဝါပတ်သောအချိန်တွင် ပုတီးစိပ်ရပ်၍ ကျန်အချိန်များစိပ်နေ၏။ ရဟန်းနှစ်ပါး ခံထားဖြစ်၍ နေ့ (၃၂) နာရီခွဲမှ ပြီး၏။ သိပ်ထွက်ကဝတ္ထု ၁၀၀/ နှင့် စောင်၊ တဘက် ထည်လျှင်။ ကျွန်ုပ်တို့ဦးတော့ ဘုရားပြန်ပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်နေ၏။ တနေ့လုံးလူရှင်းနေ၏။ ညနေ (၅) နာရီမှ ဘုရားဇူးများလာကြပြန်၏။ ည(၁၀) နာရီ ဘုရားတံခါးပိတ်မှ လူရှင်းသွား၏။ ကျွန်ုပ်လည်းတိုက်တန်းလေး နေပြီး ပုတီးပတ်ပတ်လိုက်၏။ ည (၁၀) နာရီထိပုတီးပတ် (၆၀+၃၆) နှင့် ပေါင်းသော ၉၆ ပတ်ရ၏။ (၁၂) ပတ်ဖြည့်စိပ်လိုက်ရင် (၁၀၈) ပတ်ရသည်ဖြစ်၍ ဆက်စိပ်နေ၏။ ပုတီးပတ် (၃) ပတ်ရလျှင် မိန်းကလေး တစ်ယောက် သီချင်းဆိုသံကြားရ၊ ကြားရသောသီချင်းသံကလည်း ဗမာမဆိုနေသော အသံမျိုးဖြစ်၏။ သီချင်းသံက နန်းကြာညိုချော ဖျော့ပေါယ် သီချင်းကြီးဖြစ်နေ၏။ ဒီနေရာမျိုး၊ ဒီအသံဟာ ဒီသီချင်းသား ဟာ မြစ်နိုင်စရာမရှိဘဲနှင့် အသံလိုသဘောပါလိမ့်ဟုအောင်မေ့၏။ ထိုစိတ်တွေကိုဖျောက်ပြီးဆက်စိပ် နေ၏။ ပုတီး (၁၀) ပတ်လောက်ရတော့ မာလိကကန်ဆာ ဝတ်ထားသော မိန်းကလေး (သို့) နတ်သမီးတင်ယောက် ထင်ထင်ဈားဈား သပြေပန်းစီးကိုင်ပြီး ကျွန်ုပ်ရွှေ ဟည်တည်ရပ်နေ၏။ မျက်နှာနှင့် ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် တထည်းကျော့ရှင်း၏။ ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲတွင် ကုလားပြည်လာပြီး ဗမာနတ်သမီး အသံလိုလုပ်ရောက်လာပါလိမ့်ထို့ အောင်မေ့မိ၏။ ကြည့်နေသောခဏမှာပင် ကုလားမအတွင် အဝတ်ဖြင့်ခေါင်းမှာ တောက်ပြောင်သော အဆောင်းအမြစ်ပြောင်းလဲသွား၏။ စင်းဝါဒီလိုဖြစ်ရမယ်ဟုတင်ပြီး ထိုစိတ်တွေဖျောက်၍ ဆက်စိပ်နေ၏။ ကျွန်ုပ်စိတ်ဖျောက်ပေမဲ့ သူမကတော့ ရပ်နေတုံးဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်ကပုတီး ဆက်စိပ်နေ၏။ ပုတီး (၁၂) ပတ်ပြီး၍ အားလုံး (၁၀၈) ပတ်တစ်နေ့တာအဓိဋ္ဌာန်ပြီးသွား၏။ ထို့ကြောင့် (၃)ပါးတွဲ သုတဝန္တနာကျန် ဂါထာများ ဆက်စိပ်နေ၏။ နိဗ္ဗာန် (၃) မျိုးဂါထာ စိပ်နေစဉ်အတွင်းသူမပျောက် ကွယ်သွားသည်။ သူမကိုင်ထားသော သပြေပန်းက တွဲပြန်ထားပစ်ခဲ့၏။ (၃) ပါးတွဲက (၈) ပုဒ်၊ (၄) ပါးတွဲက (၄) ပုဒ်၊ ပေါင်း (၁၂)ပုဒ်၊ ပုတီး (၁၂) ပတ်ပြီးသောအခါ နာရီက (၂) ချက် (၂၀) ရှိနေ၍ မေတ္တာပို့ အမျှဝေပြီးထိုင်လျှက် ခေတ္တပေးလိုက်၏။ အိမ်မက် - တောင်တန်းကြီးနားရောက်နေ၏။ ကျွန်ုပ် ရောက်နေသောနေရာမှာ ကိုက် (၈၀၀) လောက်သာဝေးမည်ထင်၏။ ကျွန်ုပ်လဲသစ်ပင်ကြီးရှိရာလျှောက် သွား၏။ အနားရောက်သောအခါ တစ်တံမြှုပ်မိ၏။ ထို့နောက်သစ်ပင်လုံး

စုစုဂါယာ စဇ်းသွားမှတ်တမ်း

ပတ်ကို တတောင်နှင့်တောင် ပြီး ပတ်တိုင်း၏။ အတောက် ၂၀၀ တိတိရှိ၏။ အဝယ်ဆုံးသစ်ပင်ကို ဝံ့၊ ခြင်းပြစ်သည်။
 အပေါ်ထပြာထွက်နေသော သစ်ပင်ကိုင်းတစ်ကိုင်းကို စောက်ကနေ ခြေလှမ်းဖြင့် လျှောက်တိုင်း၏
 ဆုံးစောင်မသွားနိုင်ချေ၊ ခြေလှမ်းပေါင်း (၁၅၀၀) ပြည့်တော့လှည့်လာ၏ သစ်ပင်ကြီးခြေရင်းပြန်ရောက်တော့
 ကုလားအစိုးကြီးတစ်ယောက်နှင့် တွေ့၍ သစ်ပင်ကြီးအကြောင်းကိုမေးတော့ ဝီသစ်ပင်ကြီးများမှာ နှစ်ပေါင်း
 (၁၀၀၀)ရှိကြောင်းပြော၏ ဝီဇွာလော်လီများနေသော နေရာပြန်ကြောင်းကိုပြော၏။ တစ်ပင်မှတစ်ပင်ကို
 အကိုင်းခြင်း ထိနေသော်လည်း ယခုရောက်နေသောနေရာမှ ရွှေသစ်ပင်ကြီးကို ရောက်တောင် မသွားနိုင်ချေ၊
 တနေကုန်လောက် သွားနိုင်မှ ရောက်မည်ထင်၏ သစ်ပင်ကြီးများ စောက်မြက်ပင်လေးများသာ
 ကျီးတို့ကျွဲထဲပေါက်နေကြ၏ ထို့ကြောင့် မြေပြင်ကြီးကဲ့သို့ မြစ်နေ၏ ဝီဇွာ၊ ခော်လီများနေသော နေရာဆိုတယ်
 ထွန်ပင်ကတော့ တယောက်မှ မတွေ့ရသေးပေ။ ကျွန်ုပ်ပြန်လှည့်လာပြီး တောင်တက်ဆက်လျှောက်ရာဝုများ
 ထစ်ဝုနှင့်တစ်ဝုဆက်နေ၏။ ဝုပေါက်ထောင်ချီပြီး နှိုမည်ထင်၏။ ဝုများထဲတွင် ဝီဇွာလိုပုဂ္ဂိုလ်များ
 အယောက်တစ်ရာကျော်ထွက်လာ၏။ ထိုအထဲတွင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်ထံတန်းတန်း
 မထ်မတ်ရောက်လာပြီး ဦးပခွင်းလေးပြန်သွားတုံး ဝီနေရာကို မလာနှင့်တုံး အချိန်မကျသေးဘူး။
 ကိုယ်အဓိဋ္ဌာန်ပြီးအောင်လုပ်တုံးဟု ပြောပြီးပြန်သွား၏ ကျွန်ုပ်လဲနီးလာ၏။ ဘုရားတံခါးဖွင့်သံကြား၍ထပြီး
 မုနွလီနာဆိုသွား မျက်နှာသစ်ကိုယ်လက်သန်ရှင်း ဘုရားသောက်တော်ရေခပ်၊ မဟာစောမိစေတီအတွင်းပြန်
 ကျွန်ုပ်နေရာထိုင် ရေတော်တပ်လှူပြီး မှတ်တမ်းဆုလိုက်၏။

၁၃၀၇ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်း လဆန်း(၁၂)ရက် ၊ ဧကနေ့ (၀၉၅၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂၆ရက်) သုဂတော
 ဝါးဗျတ် အဓိဋ္ဌာန်၊ နက်(၄)နာရီ ခွဲ မိုးသောက်ယံ အချိန်တွင် ဆဌမနေ့၊ ဝရိကံ ယုဂ္ဂိုလ်၏ နေ(၁၀) နာရီခွဲ
 လျှင်ပုတီး (၄၂) ပါတ် ပြီး၏။ သပိတ် ဖုံးထဲ လှူထားကြသော၊ ယုပတီ၊ ဗာကြော၊ ပဲ၊ ငှက်ဖျောသီးတို့ စားပြီး
 မုနွလီနာဆိုသွား ရေချိုးပြီး ရေတော်ခပ်၍ မဟာစောမိဘုရားကို ရေတော်ကမ်း၊ နေအဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ ည (၁၀)
 နာရီထိုးလျှင် ပုတီးပါက် (၆၀) ရ၏။ (၄၂+၆၀)-၀၀၂ ပတ်ရ၍ (၆) ပတ်ဖြည့်စိတ်လျှင် (၁၀၈) ပါတ်ရမည်
 ဖြစ်၏။ ဘုရားတံခါးပိတ်၍ တိုက်တန်းလေးထဲ ကျွန်ုပ်နေရာသွားပြီး ကျန်ပုတီး (၆)ပတ် စိတ်၏။ ထို့နောက်
 ဘုတဝနုနာ (၃) ပါးတွဲ (၈) ပုစ်နှင့် ၄ ပါးတွဲ (၄) ပုစ်ပေါင်း (၁၂) ပုစ် ဆက်စိတ်၏။

ဝါတ်တော်အဆင်းအရောင် ၃ မှီး

မဟန္တာသုဝဏ္ဏာဝဏ္ဏာ၊ ပုတ္တဝဏ္ဏာမ မဇ္ဈိမာ၊
 ဗုဒ္ဓကာသုမနာတိဿော၊ ဝေဝေတာ ဝိတခါတုယော။

မဟန္တ-အကြီးဖြစ်သော ဝါတ်တော်တို့သည်၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏရွှေအဆင်း၊ ရှိတော်မူကြကုန်၏။ မဇ္ဈိမာ-
 အလတ်ဖြစ်သော ဝါတ်တော်တို့သည်၊ ပုတ္တဝဏ္ဏာ-ပုလဲအဆင်းရှိတော်မူကြကုန်၏။ ဗုဒ္ဓကာ-ငယ်သောဝါတ်တော်
 တို့သည်၊ သုမနာ-မုလေးငှဲအဆင်းရှိတော်မူကြကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ တိဿော-အဆင်းတားဖြင့် (၃)ပါး
 အပြားရှိကုန်သော တာဇိနခါတုယော-ထိုမြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်ဖြစ်၏ ဝါတ်တော်တို့ကို၊ အထံ
 အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝနေဝနာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ ရှိမိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဝါတ်တော် (၃) ရှိ ကွမ်းစားအားဖြင့်ဖွဲ့ဆိုခြင်း

(၁၄) မဟန္တာ ပဉ္စနာဠိယော၊ ဓမ္မိမာနာဠိပဉ္စကာ၊
နာဠိဆဉ္စကာ တိယော၊ ဝနေတာဝိနဝါတုယော၊

မဟန္တာ-ကြီးသောဝါတ်တော်တို့သည်၊ ပဉ္စနာဠိယော (၅) ကွမ်းစားရှိတော်မူကုန်၏။ ဓမ္မိမာ-
အလတ်ဖြစ်သော ဝါတ်တော်တို့သည်၊ နာဠိပဉ္စကာ (၅) ကွမ်းစားရှိတော်မူကုန်၏။ ခုဒ္ဒကာ - အငယ်စားဖြစ်သော
စာတ်တော်တို့သည် ဆာနာဠိတာ - ခြောက်ကွမ်းစားရှိတော်မူကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ တိယော-ကွမ်းစားအားဖြင့်
၃ ပါးအပြားရှိကုန်၏။ သော၊ တာဝိန ဝါတုယော ထိုမြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏။ ဝါတ်တော်တို့ကို
အထံ-အကျွန်ုပ်သည် သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံဖိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

နိဗ္ဗာန် (၃) ဖိုး

(၁၅) ကိလေသံ ခန္ဓကံ ယတ္ထ၊ ဝါတု အနာဂတောဣတိ၊
တိဟိ နိဗ္ဗာန်နဝါတုဟိ၊ အဂ္ဂသုခံဘူဝုနဓေ

ယတ္ထ-အကြင်ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌၊ ကိလေသံ-ကိလေသနိဗ္ဗာန်လည်းကောင်း၊ ယတ္ထ-အကြင်
ဓမ္မမင်း၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်၌ခန္ဓကံ ခန္ဓနိဗ္ဗာန်လည်းကောင်း၊ ယတ္ထ-အကြင်ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌လျှင်၊ အနာဂတေ-
နောင်အခါ၌၊ ဝါတု-ဝါတု နိဗ္ဗာန်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တိဟိနိဗ္ဗာန်နဝါတုဟိ- ၃ပါးသော နိဗ္ဗာန်၏
တို့ဖြင့် အဂ္ဂသုခံ-မြတ်သော နိဗ္ဗာန် ဝါတ်အုမ်းသာကို ဘုရား-ခံစားသုံးဆောင်တော် မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို
အထံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနဓာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံဖိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

နတ် (၃) ပါး

(၁၆) သမုတိ ဥပပတ္တိဉ္စ၊ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝ မုတ္တမံ၊
အဂ္ဂပတ္တိတိဒေဝါနံ၊ ဝနေဝိသုဒ္ဓိ ပုဂံဝံ။

သမုတိစ လူမင်း လူမိဖုရားဟု ဆိုအပ်သော သမုတိနတ်လည်းကောင်း၊ ဝိပဝတ္တိဉ္စ
တိုက်ထင်ရှားဖြစ်သော ဥပပိတ်နတ်တို့လည်းကောင်း၊ ဥတ္တမံ-ထူးမြတ်သော 'ဝိသုဒ္ဓိဒေဝံ' ဘုရားရဟန္တာဟု
ဆိုအပ်သော ဝိသုဒ္ဓိ နတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဤသို့၊ တိဒေဝါနံ - ၃ ပါးအပြားရှိသော နတ်တို့တက်၊ အဂ္ဂပတ္တိ
အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတို့၊ အထံ -အကျွန်ုပ်သည် ဝနေ၊ ဝန္တာမိ-
သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံဖိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား ။ ။

ပိဋကတ် (၃) ပုံ

(၁၇) ဝိနယောစေဝ သုတ္တန္တော၊ အဘိဓမ္မောတိတိဟိ၊
ပိဋကေတိ သုဘာသေန္တံ၊ ပဝံဝိနာယကံနပေ။

ဝိနယောစ-ဝိနည်းလည်းကောင်း၊ သုတ္တန္တောစ-သုတ္တန်လည်းကောင်း၊ 'အဘိဓမ္မောစ-အဘိဓမ္မာ
လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ တိဟိ ပိဋကေတိ- ၃ ပါးအပြားရှိသော ပိဋကတ်တို့ဖြင့်၊ ပဝံလူနတ် ဗြဟ္မာ
သတ္တဝါအပေါင်းတို့၊ သုဘာသေန္တံ ကောင်းစွာဆုံးမတော်မူတတ်သော၊ ဝိနာယကံ- လူ (၃)ဦးတို့၏ အမှုရှေ့သွား

ဗုဒ္ဓဝါထာ စရိသွားမှတ်တမ်း

မြစ်တော်စုသော မြတ်စွာဘုရားသခင် ထိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေ နမာမိ- လက် (၁၀) ဖြာ ထိပ်မှာမိုး၍ ရွှံ့နိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

လက်နက် (၃) ပါး

(၁၈) သုထော ပဝီဝေထောစေတီ ထိဝိဝံပညာအာဂုဓေါ
ဣဓ ပရနိသေဝိတံ၊ ဝိဝိဝါဒေသကံနမေ။

သုထောစ-အကြားအမြင်လည်းကောင်း၊ ပဝီဝေကောစ-မကောင်းမှုမှ ဆိတ်ငြင်းလည်း ကောင်း၊ ပညာအာဂုဓေါ- ပညာဟုဆိုအပ်သော လက်နက်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဣဓပရနိ သောဝိတံ-ပစ္စုပ္ပန် သံသရာမှိုခိုရာဖြစ်သော ထိဝိဝံ- ၃ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဒေသကံ-ဟောမြှောက်ဖော်ပြ မိန့်တော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသခင် ထိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေ နမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခုံမိုး၍ ရွှံ့နိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား ။ ။

ဘုရားလောင်း - မိုး

(၁၉) ပညာဝိထော သဒ္ဓါဝိထော၊ ဝိနိယာတိတယော
ဣဓေ ဟေဝိသတ္ထေ ဝိသန္တိတ္ထာ၊ ပကာသေန္တံ ဝိနံ နမေ။

ပညာဝိထောစ-ပညာဝိတ ဘုရားလည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါဝိထောစ၊ သဒ္ဓါဝိတ ဘုရားလည်းကောင်း၊ ဝိနိယာစ - ဝိနိယာဝိတ ဘုရားလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ တယော (၃) ယောက်တုန်သော၊ ဣဓေ ဟေဝိ သတ္ထေ- ဤဘုရားလောင်းတို့ကို၊ ဝိသန္တိတ္ထာ-ခွဲဝေ၍ ပကာသေန္တံ-ပြုတော်မူတတ်သော၊ ဝိနံ- ငါးမာန်အောင်မြင် မြတ်စွာဘုရားသခင်ကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ- လက် (၁၀)ဖြာ ထိပ်မှာမိုး၍ ရွှံ့နိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။
လှမိုက် (၃)ယောက်

(၂၀) ဒုစိန္တိတ ဝိန္တိဒသာ၊ သိထ သာသိ တထာ ပရေ၊
ဒုတ္ထမ ထာရိယော စတေ၊ တိတလေ၊ ဘာသကံနမေ

ဒုစိန္တိတ ဝိန္တိ- မကောင်းသော အကြံကို ကြံလေ့ရှိသော သူလည်းကောင်း၊ ဒုဘာသိတသာသိ- မကောင်းသောစကားကို ဆိုလေ့ရှိသော သူလည်းကောင်း၊ တတာပရေ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဒုတ္ထမ-ကာရိယော၊ မကောင်းသော အဝုစရာကို ပြုလေ့ရှိသောသူလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တလလတွဏ ယုတ္တေ-သူမိုက်ယုမှတ် မျခြင်း၏၊ အကြောင်းလတွဏနှင့်ယှဉ်တုန်သော စတေ တိတလေ ထို (၃) ပါးသော သူမိုက်တို့ကို၊ ဘာသကံ ဟောမြှောက်ဖော်ပြ မိန့်တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားကို အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခုံမိုး၍ ရွှံ့နိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဝိသာသုတဝနုနာဝါထာ၊ ထိယုဂါ နိဒ္ဒိတာ၊ တိယုဂါ-၃ပါးတွဲဖြစ်သော၊ ဝိသာသုတဝနုနာဝါထာ၊ ၂၀ သော ထုံငါ ဝနုနာဝါထာတို့သည် နိဒ္ဒိတာ-ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်တုန်ပြီ။

(၄) ပါးတွဲ

(၁) ဓမ္မတ္ထ ဒေသနာဝေဒ၊ စတုဂ္ဂိရ ဝုဒ္ဓသံ၊
ဓမ္မ လောကဿဒေသေန္တံ၊ ဓမ္မရာမံနမာမဟံ။

ဓမ္မတ္ထ ဒေသနာ ဝေဒစတုဂ္ဂိရ ဝုဒ္ဓသံ-ပါဠိ၏ နတ်နဲခြင်း၊ စာနက်၏ နက်နဲခြင်း၊ ဒေသနာ၏ နတ်နဲခြင်း၊ အသိဉာဏ်၏ နက်နဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော (၄)ပါးသော အနက်ခြင်းတို့ဖြင့် မြင်နိုင်ခဲ့လှသော၊ ဓမ္မတရားတော်တို့

လောကဿ၊ လူအပေါင်းအား၊ ဒေသေန္တ-ဟောတော်မူတတ်သော၊ ဓမ္မရာဇ်-တရားပင်းဘုရားထို၊ အထံ-
အကျွန်ုပ်သည်၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းရတနာမြတ်အင်္ဂါဖြင့်၊ နမာမိသစ္စါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား၊

စေတီထိုက်သူ (၄)ပါး

(၂) ဗုဒ္ဓေါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ အရဟတတ္ထဝတ္တိတိ။
ထုပထုပ ရဟံ ဝန္နေ၊ စတုထူပါရဟေသုတံ။
ဗုဒ္ဓေါ-သစ္စညမြတ်စွာဘုရားလည်းကောင်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလည်းကောင်း၊ အရဟတ-
ရဟန္တာလည်းကောင်း၊ စကဝတ္တိ-စကြဝတေးမင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ စတုထူပါရဟေထု- စေတီထိုက်သည့်
(၄)ပါးတို့တွင် ထုပထုပါရဟံ- စေတီ-ထိုက်တော်မူသော၊ တံဗုဒ္ဓံ - ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့၊ အထံ-အကျွန်ုပ်သည်
ဝန္နေဝန္နာမိ- လက် (၁၀)ဖြာ ထိပ်မှာမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။
တိပ်ခြင်း-(၄)ပါး

(၃) ပေတသေယောတာမဘောဂိ၊ သီဟသေယောတထာဂဟော
သယန္တံစတုသေယေသု၊ စတုတ္ထေန နပေဇိနံ ။
ပေတသေယော၊ ပိတ္တာတို၏ အိပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ကာမသောဝီစ-ကာမချမ်းသာကို ခံစားသော
သူတို့၏ အိပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ တထာဂတောတထာဂတယေယော-သစ္စညမြတ်စွာဘုရား သခင်ကိုယ်ထော်မြတ်
တို့၏ ကျိန်းစက်တော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ စတုသေယေသု-အိပ်ခြင်း၄ပါးတို့တွင်၊ စတုတ္ထေန (၄)
ခုမြောက်သောဘုရား၏ ကျိန်းစက်တော်မူခြင်းဖြင့် သယန္တံ ။ ကျိန်းစက်တော်မူတတ်သော၊ ဇိနံ ငါးဇာန်အောင်မြင်
မြတ်ဘုရားသခင်တို့၊ အထံ တွန့်ပံသည်၊ နမေနမာမိ- ရိုးသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား၊
သန္နေ (၄)ပါး

(၄) အဏ္ဏဇာလောဗုဇာ၊ သံသေဒဇောပပါတိတာ
စတုယောနိ ဝရိစ္ဆေ၊ ဉာဏဝန္တံနမေ ဇိနံ။
အဏ္ဏဇာ-အညဉ့်ဖြစ်သော၊ ပဋိသန္ဓေလည်းကောင်း၊ လောဗုဇာ-ကာလရေကြည်၍ဖြစ်သော ဝရိသန္ဓေ
လည်းကောင်း။ သံသေဒဇာ-အညဉ့်ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေလည်းကောင်း၊ ဩပပါတိကာ-ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်သော
ပဋိသန္ဓေလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ စတုယောနိပရိစ္ဆေ ဉာဏဝန္တံ- ၄ ပါးသော ယောနိဟိုတို့ ပိုင်ခြား၍
သိမြင်တော်မူတတ်သော ဉာဏ်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင်ကို အထံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ
သစ္စါမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား ။ ။

နံနက် (၁) ချက်ခွဲလျှင် သုတဝဇ္ဇနာဂါထာ - ၃ပါးတွဲ ဓါတ်တော်အရောင် (၃)မျိုးဂါထာ၊ ဝါဒတော်
(၃)မျိုးဂါထာ၊ နိဗ္ဗာန် (၃) မျိုးဂါထာ၊ နတ် (၃) ပါးဂါထာ၊ ပိဋကတ် (၃) ပုံဂါထာ၊ လက်နက် (၃) ပါးဂါထာ၊
ဘုရားလောင်း (၃) မျိုးဂါထာ၊ လှပိုက် (၃)ယောက်ဂါထာ၊ ဂစ္ဆီရတရား (၄) ပါးဂါထာ၊ သန္ဓေသုံးပါးဂါထာ၊
ဤဂါထာ (၁၂)ပုဒ်စိတ်ပြီးသွား၏။ ထိုင်လျှက် ခေတ္တမှေး၍ တိပ်လိုက်၏။ နံနက် (၃) နာရီထိုးလျှင် နိုးလာ၏။
မုဗ္ဗလိန္ဒါတိုင်ဆင်းပြီး မျက်နှာသစ်ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး တွန့်ပံနေရာ နေရာပြန်လာ၏။ ပရိတ်များ ဂါထာ
ပန္နာန်များ ခွတ်နေ၏။ ဘာဂျက်ဦး မိုးသောက်ယံ တချိန်တွင် (၄) နာရီထိုး၍ ဘုရားတံခါးဖွင့်လာ၏။ ထိုအခါ

ခပ်လာသော မျက်နှာသစ်တော်ရေ သပိတ်ကိုယူပြီး၊ မဟာဗောဓိဂဇ္ဈကုဋီတိုက်အတွင်း၊ ဆုရားရှေ့တော်မှာတပ်ထားပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း၊ (၁၃) ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့၊ (၁၉၅၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂၇ ရက်) သတ္တမတကြိမ် ဆုရာတန်တော့ ပရိကံယုသုဂတော ငါးမျက် အဓိဋ္ဌာန်ပုထိုးစိတ်တော့၏။ မနက်ပိုင်း၊ ပရိတ်သတ်မလာ၍ ပုတီးစိပ်၍ကောင်း၏။ (၄၂)ပတ်ရ၍ နာရီကြည့်လိုက်သော် နေ့(၁၀) နာရီခွဲနေ၏။ သပိတ်ဖုံးထဲ ဘာမျှ လှူဒါန်းထားတာမရှိ၍ ဆုရားတပ်ထားသော ရေတော်သောက်ပြီး၊ တနေ့တာဆွမ်းကိစ္စပြီးလိုက်မယ်ဆိုပြီး ရေတော်သပိတ် ကောက်ယူ၍တိုက်တန်းလေးထဲ သရေနွယ်ခင်းတာထိုင်လိုက်၏။ ထိုဇော ကုလားကြီး (၂)ယောက် ချောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်ကို ဦးညွတ်ရှိခိုးပြီး လက်ထဲမှ အထုပ်ကိုလှူသွား၏။ ထိုအထုပ်ဖြေလိုက် တော့ ပဲနှင့် ထပ်တရာ (၃)ယုတ်ဖြစ်နေ၏။ ထိုထပ်တရာများကို နေ့ဆွမ်းစားလိုက်၏။ ကုလားကြီး (၂) ယောက်လဲ ကျွန်ုပ်တို့လှူပြီး ဆုရားထဲဝင်သွားကြ၏။ ကျွန်ုပ်စားပြီး သူတို့နှစ်ယောက် ကြည့်လိုက်တော့ မတွေ့ရတော့ပေ။ ကျွန်ုပ်လည်း စားပြီး၍ မုဉ္ဇလိနွားဟိုင်သွားပြီး ချိန်ရေတော်ရေကပ်ရန် ရေခပ်လာပြီး ဆုရားကပ်လျှကာ ကန်တော့ရှိခိုး၍ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး စိပ်တော့၏။ ပရိသတ်များတသဲသဲ တဖွဲဖွဲချောက်လာ၍ ရှိခိုးသံများ ပုတီးစိပ်သံများနှင့် ညံ့နေ၏။ ကျွန်ုပ်ပုတီး စိပ်နေသောရှေ့မှာလည်း ငွေများလှူထား ခဲ့ကြ၏။ ပုတီးပါတ် (၆၀) ရလျှင် တံခါးပိတ်သူများ ချောက်လာ၍ ကျွန်ုပ်တိုက်တန်းလေးထဲသွားစိတ်၏။ လှူကြသော ငွေများ (၂၀၀/-) ကျော်ဖြစ်၏။ ပုတီးပါတ် (၆) ပါတ်ရလျှင် (၁၀၂ + ၆ = ၁၀၈) ရရှိပြန်၍ ယနေ့အတွက် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးသွား၏ နာရီကလည်း (၁၀) နာရီ (၁၅)မိနစ် ရှိသွား၏။ ဆက်ပြီး သုတဝနွာနာ- ဝါထာများ စိတ်၏။ (၁၈) ပါတ် (၁၈) ပုတ်ပြီးသွား၏။ နာရီက ည (၂) ချက် ခွဲသွား၏။ ဆိုကြောင့် ထိုင်လျက်ခေတ္တ မှူးတိပ်လိုက်၏။ တိပ်မတ်မက်၏- ကျွန်ုပ်ကို ခုတန်းတပါးနှင့် အဘိုးကြီး တယောက်ခေါ်သွား၏။ ကျွန်ုပ်လည်း သူတို့ခေါ်ရာ လိုက်ပါသွား၏။ သွားရင်းသွားရင်းနှင့် ပင်လယ်ကမ်းခြေ ချောက်သွား၏။

“ဦးပဉ္စင်းလေး ဆွဲဘယ်လိုခေါ်သလဲ” “ဝါယမလို့ခေါ်ပါတယ်” “ဦးဝါယမပေါ့ ဟုတ်လား” “တင်ပါ” “တပည့်တော်ဆွဲကလည်း ဝိနုလို့ခေါ်ထယ်” “အခုသွားမှာက ကလာစုမင်းတို့လတ်ထက်က ရေမြှုပ်သွားတဲ့ ရေယာမြို့ပဲ၊ ရော့ဒီအင်းလေးသောက်၊ တပည့်တော်တို့နောက်လိုက်မဲ့ ဘာမှ ကြောက်စရာမလိုဘူး” “တင်ပါ” ဆိုပြီးလိုက်သွား၏။ ဦးဝိနုတရွေက ကျွန်ုပ်ကနောက်က အဘိုးကြီးက ကျွန်ုပ်နောက်က တဖြည်းဖြည်း ရေထဲဆင်း သွား၏။ လူတစ်ရပ်သာ တော်သွားတယ် ရေအတွေ့အထိလဲ မခံစားရ။ ရေကြောင့် ဘာဥပါရိယမဖြစ်ပဲ သွားနိုင်၏။ (၅) မိနစ်လောက်သွားလိုက်တော့ မြို့နိုးပေါက်ကြီးတွေ၏။ မြို့တွင်းထဲဝင်လိုက်တော့ တိုက်ကြီးတွေ တိမ်ကြီးတွေ၊ လမ်းပကြီးတွေ၊ လမ်းကြားလေးတွေ တွေ၏။ တိုက်အကြီးကြီးထဲရောက်သွား၏။ နောက်ကအဘိုးကြီးက

“အဲတာ နန်းတော်ပဲ” အခန်း (၁၀) ခန်းလောက်ကျော်မိလျှင်၊ အခန်းအလတ်စားရောက်လာ၏။ ရွှေသတ္တာကြီးတွေ နံရံပါတ်လည်ထား၏။ ဦးဝိနုက တစ်လုံးပြီးတစ်လုံးဖွင့်ကြည့်၏ (၅)လုံးမြောက်ကြတော့ “လို့ချင်တာရပြီကိုယ်တော်လေး” ဆိုပြီး ကျွန်ုပ်ကို လှမ်းပြော၏။ ကျောက်သံပတ္တမြားတွေ သူလွယ်တိပ်ထဲ ထည့်ယူပြီး “လာသွားကြစို့” ဟုပြောကာ ကျွန်ုပ်တို့ထွက်လာကြ၏။ မြို့ပြင်ရောက်လျှင် လာသမ်းအတိုင်း ပြန်၍ကမ်းခြေ

ရောက်လာ၏။ "ဦးပဉ္စင်းလေး နေရာလိုက်ပို့ဦးမယ်" ဆိုပြီးပို့၏။ မကြာခင်ရောက်လာ၏ နှုတ်ဆက်ပြီး မြန်သွားကြ၏။
ထွန်နန်းလား၊ သုရာထံစား လာစွင့်သံကြား၍ ကျွန်ုပ်မျက်နှာသစ်သွား၏။ (၄) ပါးတွဲ ဂါထာများ ဖော်ပြပါစံးမယ်။
ဗုဒ္ဓစာမည်ရသူ (၄) ပါး

(၁) သုတဗုဒ္ဓေါ စေတော ဇိန ဗုဒ္ဓေါတိ။
စတုတ္ထံ စတုဗုဒ္ဓေသု၊ ဝန္ဓာမိ လောကနာယကံ။

သုတဗုဒ္ဓေါ စတုရားကျမ်းဂံစာကြားအမြင်များသော သုတ ဗုဒ္ဓလည်းကောင်း၊ အနုဗုဒ္ဓေါ စတုရားအနိယာဖြစ်သော ဗုဒ္ဓလည်းကောင်း၊ ပစ္စေကောစ ပစ္စေကဗုဒ္ဓလည်းကောင်း၊ ဇိန ဗုဒ္ဓေါ သဗ္ဗညု သုရားတုဆိုအပ်သော ဗုဒ္ဓလည်းကောင်း ဣတိ ဤသို့ စတုဗုဒ္ဓေသု ၄ ပါးသော ဗုဒ္ဓတို့တွင် စတုတ္ထံ (၄) ယောက်မြောက် ဖြစ်တော်မူသော လောကနာယက လူသုံးဦးတို့၏အဖူး ဥက္ကဋ္ဌ အမြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အဟံ အတွန်ပံသည် ဝန္ဓာမိ လတ်ဆယ်ဖြာ ထိပ်မှာမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

အဂ္ဂပုဂ္ဂိုလ် (၄) ယောက်

(၆) နာတုတံ အတ္တဘာဝိနံ ၊ မန္ဓာတာ ကာမတောဝိနံ မာဓောမိ ပတေယျာနံ
ဗုဒ္ဓေါလောကေ သဒေဝကေ စတု အဂ္ဂ ပညတ္ထိနံ အဂ္ဂပတ္တံ နမေ ဇိနံ။

အတ္တဘာဝိနံ တိုယ်ကြီးသောသူတို့တွင်၊ ရာဟု - ရာဟုအသုမိန်သည် အဂ္ဂ အဂ္ဂေါ ကဲလွန်၏။
ကာမသောဝိနံ ကာမစည်းစိမ်တို့ ခံစားသောသူတို့တွင် မန္ဓာတာ မနုတ်မင်းသည် အဂ္ဂအဂ္ဂေါ ကဲလွန်၏။
အမိဝကေယျာနံ အစိုးရသောသူတို့တွင် မာဓော မာရ်မင်းသည် အဂ္ဂအဂ္ဂေါ ကဲလွန်၏။ သဒေဝကေ နတ်နှင့်တကွသော လောကေ လူအပေါင်း၌ ဗုဒ္ဓေါ မြတ်စွာဘုရားသည် အဂ္ဂအဂ္ဂေါ ကဲလွန်တော်မူ၏။ ဣတိ ဤသို့ စတုအဂ္ဂပညတ္ထိနံ လေးပါးသော အဂ္ဂပညတ်တို့၏ အဂ္ဂပတ္တံ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်တော်မူသော ဇိနံ ဝါးမာန်အောင်မြင်ဘုရားရှင်ကို အဟံ အတွန်ပံသည် နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

သင်္ဂဟတရား (၄) ပါး

(၇) ဝါနံ ပိယ ကထာ အတ္ထ၊ ဓမ္မိယာ သဒ္ဓိသတ္တတာ။
စတုသင်္ဂဟ ဝတ္ထုဟိ၊ အသဒ္ဓိယေသု ဇာတိသု။
လောကဿ သင်္ဂဟေ တာရံ ၊ ဝန္ဓာမိ လောကနာယကံ။

ဝါနံ ပေးကမ်းခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပိယကထာစ ချစ်ဖွယ်သောစကားဆိုခြင်းလည်းကောင်း၊
အတ္ထဓမ္မိယာ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်ခြင်းလည်းကောင်း၊ သဒ္ဓိသတ္တကာ ကိုယ်အတုပြုခြင်းလည်းကောင်း ဣတိ ဤသို့ စတုသင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ လေးပါးသော သင်္ဂဟ ဝတ္ထုတို့ဖြင့် အသဒ္ဓိယေသု၊ မရေတွက်နိုင်ကုန် သော၊ ဇာတိသု ဘဝတို့၌ လောကဿလူအပေါင်းအား သင်္ဂဟေတာရံ သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အဟံ အတွန်ပံသည် ဝန္ဓာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဖလသမ္ပဝါ (၄) ပါး

(ဂ) ဉာဏ ပဟာနာ နုဘာဝါ သုဗ္ဗပကာရ သမ္ပဝါ။
စတုဖလ သမ္ပဝါဟိ၊ သမ္ပန္နိကံ နမေဓိနံ။

ဉာဏ ဉာဏ သမ္ပဝါလည်းကောင်း၊ ပဟာနာစ ပဟာသမ္ပဝါလည်းကောင်း၊ ဘာနုဘာဝါစ ဘာနုဘာဝသမ္ပဝါလည်းကောင်း၊ သုဗ္ဗပကာရသမ္ပဝါစ သုဗ္ဗပကာရ သမ္ပဝါလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဤသို့ စတုဖလ သမ္ပဝါတိ (၄) ပါးသောဖလ သမ္ပဝါဂုဏ်တို့နှင့် သမ္ပန္နိကံ နုဘာဝါသော တံဇိနံကို ငါးမာန်စောင်မြင် မြတ်စွာ ဘုရားသခင်တို့ အဟံအကျွန်ုပ်သည် နမေဓမာမိ၊ သဒ္ဓါမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

လူအဖြစ်နှင့်နတ်ပြည်ရောက်သော (၄) ထာဝ

(ဃ) နေမိမိ သာမိမေဝေဝ၊ မဇ္ဇာတရိစ ဂုတ္တိလေ။
စတုသု မနုဇာတေန၊ ဒေဝလောကံ ဂတံနမေ။

နေမိမိ၊ နေမိမင်းဇာတ်တော်၌လည်းကောင်း၊ သာမိနေဝေဝ သာမိနတ်မင်း ဇာတ်တော်၌ လည်းကောင်း၊ မဇ္ဇာတရိစ မဇ္ဇာတု စကြာမင်း၏ ဇာတ်၌လည်းကောင်း၊ ဂုတ္တိလေစ ဂုတ္တိလမည်သော စောင်းသမား ဇာတ်၌လည်းကောင်း၊ စတုသု (၄) သွယ်သော ဇာတ်တို့၌ မနုဇာတေန လူမင်းအဖြစ်ဖြင့် ဒေဝလောကံ နတ်ပြည်သို့ ဂတံ ရောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးကို အဟံ အကျွန်ုပ်သည် နမေဓမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

သစ္စာ (၄) ပါး

(၁၀) ဒုက္ခ သမုဒယဉ္စ၊ နိရောဓေါ ဓဂ္ဂ သစ္စကံ ။
စတုသစ္စ မဘိဇာနံ ၊ စတုကိစ္စေဟိတံ နမေ။

ဒုက္ခဉ္စ ဒုက္ခသစ္စာလည်းကောင်း၊ သမုဒယဉ္စ သမုဒယ သစ္စာလည်းကောင်း၊ နိရောဓေါ နိရောဓ သစ္စာလည်းကောင်း၊ ဓဂ္ဂသစ္စကံ ဓဂ္ဂသစ္စာလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဤသို့ စတုသစ္စ သစ္စာ (၄) ပါးကို စတုကိစ္စေဟိ တိစ္စ (၄) ပါးတို့ဖြင့် အဘိဇာန အလွန်သိတော်မူတတ်သော တံ ဗုဒ္ဓံ ထိုမြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို အဟံ အကျွန်ုပ်သည် နမေဓမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဒုက္ခသစ္စာအနက် (၄)ပါး

(၁၀) ပိဋနာ သင်္ခတတ္ထော၊ တပေါ ဝိပရိနာမနာ။
ဒုက္ခ သစ္စံ စတုတ္ထေဟိ၊ ဝိဘဇ္ဇေယိ မုနိနမေ။

ပိဋနာ ပိဋနတ္ထောစ - နှိပ်စက်ခြင်းအနက်လည်းကောင်း၊ သင်္ခတတ္ထောစ - အကြောင်းတရား တို့ဖြင့်အပ်သောအနက်လည်းကောင်း၊ တပေါသန္ဓော ပတ္ထောစ - ပူပန်ခြင်းအနက်လည်းကောင်း၊ ဝိပရိနာမနာ - ဝိပရိနာမတ္ထောစ - မောက်ပြန်ခြင်းအနက်လည်းကောင်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ စတုတ္ထေဟိ (၄)ပါးအတိုင်းအရှည် ရှိသောအနက်တို့ဖြင့်၊ ဒုက္ခသစ္စံ ဒုက္ခသစ္စာကို၊ ဝိဘဇ္ဇေယိ - ဝေဖန်၍ဟောတော်မူတတ်သောမုနိ - မုနိငါးပါးတို့ ထက်မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ - ကျွန်ုပ်သည်၊ နမေဓမာမိ - သဒ္ဓါမြတ်နိုး

လက်စုံမိုး၌ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

သမုဝယသစ္စာအနက် (၄)ပါး

(၀၂) အာယုဟာနံ နဝါနဉ္စ၊ သံယောဂေါ ပလိတောဓနံ။

သမုဝယံ စတုက္ကေဟိ၊ ဝိဘဇ္ဇေဟိ မုနိနမေ။

အာယုတနဉ္စ - အားထုတ်ခြင်းအနက်လည်းကောင်းနိဝါနဉ္စကွတ်အကြောင်းဖြစ်သော အနက်လည်းကောင်း၊ သံယောဂေါ - စုတုနှင့်ယှဉ်သော အနက်လည်းကောင်း။ ပလိပေါဓန နောက်ယှက် ထော အနက်လည်းကောင်း။ ဣတိ - ဤသို့၊ စတုက္ကေဟိ - ၄ပါးတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော၊ အနက်တို့ဖြင့်၊ သမုဝယံ - သမုဝယသစ္စာကို ဝိဘဇ္ဇေဟိ - ဝေဖန်၍ ဟောကြားတော်မူသော၊ မုနိ - မုနိတကာတို့ ထက်မြက်သော မုနိအရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို အဟံ အကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ - သစ္စာမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၌ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

နိရောဓသစ္စာအနက် (၄) ပါး

(၀၃) နိဿရဏဉ္စ ဝိဝေတော၊ အသင်္ခတာမတံတထာ။

နိရောဓဉ္စ စတုက္ကေဟိ၊ ဝိဘဇ္ဇေဟိ မုနိနမေ။

နိဿရဏဉ္စ ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်သောအနက်လည်းကောင်း၊ ဝိဝေတောစ ကိလေသာတို့နှင့် ဆီတံသော အနက်လည်းကောင်း၊ အသင်္ခတာမတံတထာ အကြောင်းတရားတို့သည် မပြုပြင်အပ်သော အနက်လည်းကောင်း၊ တကာ ထိုဗြူ၊ အမတံ သေခြင်းကင်းသော အနက်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဤသို့၊ စတုက္ကေဟိ လေးပါးတိုင်း အရှည်ရှိသော အနက်တို့ဖြင့် နိရောဓဉ္စ နိရောဓသစ္စာကို ဝိဘဇ္ဇေဟိ ဝေဖန်၍ ဟောကြားတော်မူသော မုနိ မုနိသခင်အရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို အဟံ အကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ သစ္စာမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၌ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

မဂ္ဂသစ္စာအနက် (၄) ဗျက်

(၀၄) နိယျာန ဣတ္ထောစ ဟေထုက္ကော၊ ဝဿနာ ဝိပတေယျကံ

မဂ္ဂသစ္စံ စတုက္ကေဟိ၊ ဝိဘဇ္ဇေဟိ မုနိနမေ။

နိယျာန ဣတ္ထောစ ဝင်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်စေတတ်သော အနက်လည်းကောင်း၊ ဟေထုက္ကောစ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဟူသော အနက်လည်းကောင်း၊ ဝဿနဉ္စ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်တတ်သော အနက် လည်းကောင်း။ ဝိပတေယျကံ အစိုးရသော အနက်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဤသို့၊ စတုက္ကေဟိ (၄) ပါးတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော အနက်တို့ဖြင့်၊ မဂ္ဂသစ္စံ မဂ္ဂသစ္စာကို ဝိဘဇ္ဇေဟိ - ဝေဖန်၍ ဟောကြားတော် မူအပ်သော၊ မုနိ-မြတ်စွာဘုရားကို အဟံ-ကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ-သစ္စာမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၌ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

သပ္ပဝည တရား - (၄) ပါး

(၀၅) သံသာဓရာစ ဇလနယာ၊ ဣဏော စတုသုပ္ပဝါ

တိသာဂဓေ ဝိဘဇ္ဇေဟိ၊ ဣဏသာဂဓိတံနမေ။

သံသာဓရာစ ဇလနယာ၊ ဣဏော စတုသုပ္ပဝါ တိသာဂဓေ ဝိဘဇ္ဇေဟိ၊ ဣဏသာဂဓိတံနမေ။

သံသာဓရာစ - သံသာရသာဝရလည်းကောင်း၊ လေနယာ၊ စ-လေသာဝရ နယသာဝရ
တို့လည်းကောင်း၊ ဣဏောစ ဣဏသာဝရ လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတုသု ၄ ပါးသော သာဝရတို့တွင်၊
တိသာဝရေ- ရွှေသာ စတုပ ပါးတို့ကို သဗ္ဗဝါ-အခြင်းခပ်သိမ်း၊ ဝိဘဇ္ဇန္တံ- ဝေဖန်တော်မူတတ်သော ဣဏသာဝရိတ်-
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တည်းဟူသော သာဝရနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင်တို့ယ်တော် မြတ်ကြီးကို အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်၊ နပေနမာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား၊

သာဝရတရား(၄)ပါး

(၁၆) သံသာဓရာစ လေနယာ၊ ဥာဏောစတုသုသဗ္ဗဝါ
တိသာဝရေ ဝိဘဇ္ဇန္တံ၊ ဥာဏသာဝရိတ်နပေ၊

သံသာဓရာစ - သံသာရ သာဝရလည်းကောင်း၊ လေနယာ၊ စ-လေသာဝရ နယသာဝရတို့ လည်းကောင်း၊
ဥာဏောစ ဥာဏသာဝရလည်းကောင်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ စတုသု ၄ပါးသော သာဝရတို့တွင် တိသာဝရေ -
ရွှေသာဝရ ၃ပါးတို့ ကိုသဗ္ဗ ၇ - အခြင်းခပ်သိမ်း၊ ဝိဘဇ္ဇန္တံ - ဝေဖန်ဟောတော်မူတတ်သော ဣဏသာဝရိတ်
- သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တည်းဟူသော သာဝရနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသခင် တို့ယ်တော်မြတ်ကြီးကို
အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ နပေနမာမိ - သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား၊

သံယုတ္တ အစိန္တေယျ - ၄ ပါး

(၁၇) ခွပ် ဣန္ဒိ ဝါစာဉာဏံ၊ ဝိလာသဂ္ဂယုတ္တေတိတံ၊
စတု စိန္တေယျ ဝုဏေဟိ၊ သဒ္ဓါ ပုဏ္ဏံ ဝိနံ နပေ၊

ခွပ်စ- ခွပ်အစိန္တေယျလည်းကောင်း၊ ဣန္ဒိစ- ဣန္ဒိအစိန္တေယျလည်းကောင်း၊ ဝါစာစ
ဝါစာအစိန္တေယျလည်းကောင်း၊ ဥာဏဉာ-ဥာဏအစိန္တေယျလည်းကောင်း၊ဣတိ-ဤသို့၊ ဝိလာသဂ္ဂယု ဣတ္ထိ-
ထင်တယ်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်ခြင်းနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ စတုစိန္တေယျ ဝုဏေဟိ၊ ၄ ပါးသော အစိန္တေယျ
တေးဇူးဝုဏ်တို့နှင့်၊ သဝါပုဏ္ဏံ - အခါခပ်သိမ်း၊ ပြည့်စုံတော်မူသော၊ တံဝိနံ ငါးမာန်စောင်မြင်-
မြတ်စွာဘုရားသခင်တို့၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နပေနမာမိ- လက်ဆယ်ပြာ ထိပ်မှာမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား၊

ဝိသယ အစိန္တေယျ (၄)ပါး

(၁၈) လောတောစ ကမ္မ ဝိသယော၊ ဓျာနံ ဗုဒ္ဓအစိန္တောယျာ၊
စတုအစိန္တေယျာ နေတံ၊ အဂ္ဂပတ္တံ ဝိနံ နပေ ။

လောတောစ - လောက၏ အရာဖြစ်သော၊ အစိန္တေယျလည်းကောင်း၊ ကမ္မဝိသယောစ-တံ၏
အရာဖြစ်သောအစိန္တေယျလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓအစိန္တေယျာစ ဘုရားအ ရာဖြစ်သော အစိန္တေယျ လည်းကောင်း၊ဣတိ-
ဤသို့ စတုအစိန္တေယျာနံ-မကြံအပ် မကြံစည်နိုင်သော လေးပါးသော အရာတို့၏၊ အဂ္ဂပတ္တံ-အထွတ် အထိပ်သို့
ရောက်တော်မူသော၊ တံဝိနံ-ထိုငါးမာန်စောင်မြင် ဘုရားသခင်တို့၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နပေနမာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုး
လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား၊

(၁၉) အာကာသော စတ္တ ဝါဠေ၊ သဗ္ဗော ဣဏော ကထာ ဣတိ။

အနန္တော စတုရော ဓမ္မေ၊ ပကာသေန္တ ဝိနိနပေ၊ ဘာတာသော- ကောင်းကင် လည်းကောင်း၊
စက္ကဝါဓဋ္ဌေ၊ စကြာဝဠာတိုက်လည်းကောင်း၊ သက္ကော- သတ္တဝါလည်းကောင်း၊ ဤကော-ဘုရား
ဉာဏ်တော်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အနန္တ-အဆုံးမရှိဘဲ၊ အခြားမရှိကုန်သော စတုရောဓမ္မ ၄ ပါးသော
တရားတို့ကို၊ ပကာသေန္တ ထင်ရှားပြတော်မူတတ်သော၊ ဝိနိ ငါးမာန်စောင်မြင်မြတ်ဘုရားသခင်ကို အဟံ-
ကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ လက်ဆယ်ဖြာထိပ်မှာမိုးလျှက်နှိုင်းပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ရဲရင့်ခြင်းတရား- ၄ ပါး

(၂၀) အန္တရာယေ နိယျာနေ၊ ဗုဒ္ဓဗ္ဘေ ဘာသဝက္ခယေ၊
သပ္ပဝါ စတုဋ္ဌာနေသု၊ ပတ္တဝိသာရနနမေ။ ။

အန္တရာယေ- အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သော တရားအရာ၌လည်းကောင်း၊ နိယျာနေ- ဝဋ်ဆင်းရဲမှ
ထွက်တတ်သော တရားအရာ၌လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓဗ္ဘေ- ခပ်ထိမ်းသောတရားအရာတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော
တရားအရာ၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူတတ်သော အဖြစ်တို့၌
လည်းကောင်း၊ ဘာသဝက္ခယေ-အာသ ဝေါတရားတို့၏ တုန်ရာလည်းကောင်း၊ စတုဋ္ဌာနေသု-၄ပါးသော အရာတို့၌
ဝိသာရန ရဲရင့်ခြင်းသို့၊ ဝါ-စွဲစွာခြင်း၊ ကင်းသည့်အဖြစ်သို့၊ သပ္ပဝါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ဝတ္တံ-ရောက်တော် မူတတ်သော
မြတ်စွာဘုရားရှင် တိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို အဟံ-ကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ဆယ်ဖြာထိပ်မှ
မိုးလျှက် နှိုင်းပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ထပ် ၄ပါးထက်လွန်သောကပ်မြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား

(၂၁) ဝိန္ဒာကပိသုတော ဓေတ အတ္ထောပ ပဋိဘာဏတံ၊
စတုကပိ ပယိတ္တန္တံ၊ နမာမိ ကပိ နာယယံ။

ဝိန္ဒာကပိ-ဝိန္ဒာကပိလည်းကောင်း၊ သုတော-သုတကပိလည်းကောင်း၊ အတ္ထော-
အတ္ထကပိလည်းကောင်း၊ ပဋိဘာဏ-ပဋိဘာဏက ကပိလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ စတုကပိပတိတ္တန္တံ ၄
ပါးသော ကပိအပေါင်းတို့ လွန်နိုင်သော၊ ကပိနာယယံ-ကပိတကာတို့ထက် အကြီး ဥက္ကဋ္ဌ နာယကဖြစ်တော်မူသော
မြတ်စွာဘုရားသခင်တိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုးလက်ခုံမိုး၍ နှိုင်းပါ၏
အရှင်ဘုရား။

စကားစရာ - (ကပိ ၄ ပါး)

(၂၂) သမ္ပံ အပီသုကာဓေတ ပဏ္ဏာ ဓမ္မာတိ သပ္ပဝါ၊
သုတာသေန္တ ဝိနိနပေ ။

သမ္ပံ -ပမောတ်မပြန် မှန်သော စကားလည်းကောင်း၊ အပီသုကာဓေတ-ဧရာပင်ခြင်းမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍
ရစ်ရစ်စွယ်၌သော စကားလည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏာ-ရန်ရင်းကြမ်းတမ်းခြင်းမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ သိပ်ဓမ္မသော
စကားလည်းကောင်း၊ ဓပူဇာစ ပေါ့သွပ်သွပ်ခြင်း၊ မှတင်းသော တရားစကားလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့
စတုရစ်သမ္ပာ ဝါ- ၄ ပါးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံစွာသောစကားတော်တို့၊ သုတာသေန္တ-တောင်းခွာ

ဓမ္မဂါယာ ခဏ္ဍိယော့မှတ်တမ်း

ဆိုတတ်တော်မူသော စိန-ငါးမာန်စောင်ပြင် မြတ်ဘုရားသံဃင်္ဂါ၊ အဖ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနယာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုး
လက်နံ့၊ ခြံ့ခိုနိုးပါ၏။ အရှင်ဘုရား။

ကျွန်ုပ်စိပ်ခဲ့ပြီးသော လေးပါးတွဲဂါထာများမှာ- ဗုဒ္ဓအမည်ရ (၄)ပါးဂါထာ၊ အဂ္ဂအမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်
လေးပါးဂါထာ၊ သိင်္ဂတတရား လေးပါးဂါထာ၊ ဗလသဗ္ဗဝါ လေးပါးဂါထာ လူအဖြစ်နှင့် နတ်ပြည်ဇရာကံသော
လေးတဝဂါထာ၊ သဗ္ဗာလေးပါးဂါထာ၊ ဗုဒ္ဓသဗ္ဗာ အနက်လေးပါးဂါထာ၊ ထပုဗယသဗ္ဗာ အနက်လေးပါးဂါထာ၊
နိဇရာဓထဗ္ဗာ အနက်လေးပါးဂါထာ၊ မဂ္ဂသဗ္ဗာ အနက်လေးပါးဂါထာ၊ ထမဓညတရားလေးပါးဂါထာ၊
ဝိသယအစိန္တေယျလေးပါးဂါထာ၊ အနန္တတရားလေးပါးဂါထာမှ ရဲရင့်ခြင်း၊ လေးပါးဂါထာ၊ ကဝိလေးပါး
ထက်လွန်သော တဝဂါထာ၊ ကောဇအရာ အဂါလေးပါးဂါထာဖြစ်၏။ နံနက်ပိုးသောက်ယံအစိုနံ့မှ ပုန္တလိန္ဒာ တိုင်မှ
မျက်နှာသစ်၊ ကိုယ်လက်သန့်စင်ပြီး ဘုရားလှူရန် သောက်တော်ဇရာစင်လာ၏ ဂန္ဓကုဋိတိုက်အတွင်း၊ ဘုရား
ရွှေတော်တွင် တစ်လှူထား၏။ မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏

၀၃၀၇- တန်ဆောင်ပုန်းလဆန်း(၁၄)ရက်၊ တနင်္လာနေ့ (၀၉၅၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂၈ ရက်) တနင်္လာနေ့
အဋ္ဌမဟကြိမ်-သုဝတောငါးချွတ်၊ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးပရိကံယူပြီးစိတ်၏။ ပုတီးပါတ်(၅)ပါတ် ရသေ့အခါ
ဇေတော်ကပ်ထားသော သပိတ်ထဲမှ ဇေတုများသည် သပိတ်နှုတ်ပေးပေါ်တက်၍ ဇေယျန်းကဲ့သို့ ထောင်ပန်းနေကြပြီး
သပိတ်ထဲတွင်ပြန်ကျ၏။ ဘုရားဗူးလာကြသူများက တစုံတထွေကြည့်ရှုနေကြ၏။ ကျွန်ုပ်သပိတ်ဖုံးတွင်
ဓမ္မများလှူသွားကြ၏။ အနီးနားမှတူလားများလဲ လာရောက်တိုးဝေ့ကြည့်နေကြ၏။ သပိတ်ဖုံးထဲလည်း
ဓမ္မများနှင့်ပုန့်များ ပြည့်နေ၏။ ပုတီးပါတ် (၄၂) ပတ်ရလျှင် နာရီကြည့်လိုက်တော့ နေ့ (၀၀)နာရီ ခွဲနေ၏။
ယုံကြောင့် သပိတ်နှင့် ဇေတုများ ပုန့်နှင့်ဇေတုများ ပြည့်နေသောသပိတ်ဖုံးကို ကောက်ယူ၍ တိုက်ဟန်းလေးထဲသွား
၍ နေရာခင်းတာ နေ့ဆွမ်းစား၏။ နေ့ဆွမ်းစားပြီးလျှင် ပုတီးဆက်စိပ်၏။ ဇေတုလဲသပိတ်နှင့် ကပ်ထား၏။
ပုတီး(၅)ပါတ်ရလျှင် သပိတ်ထဲရှိဇေတုများသည် အမြှုပ်ကလေးများထကာဆူနေကြ၏။ ဘုရားဖူးလာကြသော
ပရိတ်သတ်များက ကြည့်ကြည့်သွားပြီး သပိတ်ဖုံးထဲသို့ ဓမ္မလှူသွားကြ၏။ ထိုနေ့က ပုတီးစိတ်၍ အလွန်ကောင်း၏။
ကိုင်နေသော နေရာနှင့် အောက်အခင်းနှင့် မထိသလို မြစ်နေ၏။ ပုတီးပါတ် (၆၀) ရလျှင် ဘုရားတံခါးပိတ်သူ
လာ၍ နေရာရွှေပြီး ကျွန်ုပ်တိုက်ခန်းလေးထဲသွားစိတ်၏။ သပိတ်အဖုံးများ ယူသွား၏။ မနက်ပိုင်းက (၄၂)ပတ်၊
ညနေပိုင်းက (၆၀)ပတ် ပေါင်း (၁၀၂)ပတ်ရ၍၊ (၆)ပါတ်ပြည့် စိပ်လိုက်လျှင် ပုတီးပါတ် (၀၀၈)
ပါတ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်လည်း ဘုရားကန်တော့ပြီးဆက်စိပ်၏။ ပုတီးပါတ် (၀၀၈) ပါတ်ရသောအခါတွင်
ည(၀၁)နာရီ (၀၅)မိနစ်ခွဲပြန်၏။ သိမြင်၍ ကျန်လေးပါးတွဲဂါထာများ (၀၈)ပုစ် ဆက်စိပ်၏။ ဝါထာ (၅)ပုစ်
(၅)ပါတ်စိပ်နေသော အတောအတွင်းမှာ ကျွန်ုပ်ထိုင်နေသော အောက်ကယှပ်နေ၏။ ပုခက်လွှဲသလို ဧကဧက
လှုပ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်က သေသေချာချာ မိပြီး သတိနှင့် ထိုင်၏။ လှုပ်မြဲလှုပ်နေပြန်၏။ သုသတောလူ
ဆောင်တာပဲဆိုပြီး ကိုယ့်ပုတီးကိုယ်သာ ဆက်စိတ်နေ၏။ အသံဆိုးကြီးတွေနှင့် ငိုသံတွေ၊ ရယ်သံတွေလဲ ကြားရ၏။
တောက်ခေါက်သံတွေလည်းကြားရ၏။ ထိုအသံတွေကို ဥပက္ခာပြုပြီး ပုတီးကိုသာ သတိနှင့် မလွတ်တန်းစိတ်နေ၏။
ပုတီးပါတ် (၀၈)ပတ်၊ ဝါထာ (၀၈)ပုစ် ပြီးသောအခါ နာရီကြည့်လိုက်တော့ ညသန်းခေါင်ရံ (၀)ရက်ခွဲနေ၏။

ထို့ကြောင့် ထိုင်လျက် မှူးပြီးတိပ်လိုက်၏။
 တိပ်မတ်မတ်၏ ဦးခိနနှင့်ကပ္ပိယတို့ ရောက်လာပြန်၏။ ဦးပဉ္စင်းလေး ဟိုတနေ့က ပင်လယ်ထဲကမြို့က
 သေတ္တာကြီးထဲက ယူခဲ့တဲ့ကျောက်သံပတ္တမြားတွေက ဒီခါတ်လုံးတိုက် ကျွေးရတာ (၄၅) မီးထိုးပြီး ၀၈ တွပ်သား
 ကုန်အောင် ကျွေးရတယ်။ ယခုခါတ်လုံးပြီးခါနီး၊ သွားပြီးကြည့်မိမ်းပါတုံးဟု ပြ၏။ ကျွန်ုပ်ကယူကြည့်၏။
 ခါတ်လဲကောင်း၏ အဆင်းကလဲ ပတ္တမြားလုံးတဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။ ဒီတခါ ကျွေးလိုက်ရင်ပြီးသွားမယ်။ ရေသယံသံလဲ
 ယူရမယ်။ ပင်လယ်ထဲက မြို့ကြီးကတွင်းမှာ သံပုံတွေမြင်ခဲ့တယ်မဟုတ်လား - တင်ပါ့ဘုရား မြင်ခဲ့ပါတယ်။
 ထိုရေသယံသံများကိုလည်း အလုပ်ဖြစ်ရုံယူရမယ် -

(ဥင်း) - ရေသယံသံဆိုတာ ဘယ်လိုဟာမို့ ခေါ်တာလဲဘုရား
 (န) - ရေသယံသံဆိုတာ(၂)မို့ရှိတယ်။တမို့က ရေထဲနေတဲ့သံဖြစ်တယ်။ ကျောက်တွေ သံဖြစ်ဟာက
 တမို့တိုင်းပြည်တွေကိုမင်းကျင့်မကောင်းတော့၊ ရေလွှမ်းလိုက်တော့ မြို့တွေရေမြုပ်ပြီး တိုက်တွေ
 တိမ်တွေ၊ပန်းသဲဖိုတွေ၊ သံရောင်းဆိုင်တွေ ရေမြုပ်သွားတော့ နှစ်ပါင်း (၀၀၀) လောက်ကြာလျှင်
 ၎င်းသံတွေတာ ရေသယံသံဖြစ်ကုန်တာပဲ။ ရေသယံသံဆိုတာ၊ သံနှင့်ပြဝါးထတ်ဝက်
 ဖြစ်နေတာဦးပဉ္စင်းလေးရဲ့-- တင်ပါ့ဘုရား။

(ဥင်း) - ရေထဲနေတဲ့--ရာကျော်--ကျောက်ခဲတို့ ကြေးတို့ကြတော့-ဘယ်လိုခေါ် သေးလဲဘုရား
 ဘယ်လိုလဲအသုံးဝင်ပါသလဲဘုရား။

(န) - ရာကျော်ကျောက်ဆိုလျှင် တကျပ်သားကို ပြဝါးတမူးသားဝင်တယ်။ သံတလဲတမူးသားလောက်
 ဝင်လာတယ်။ ကြေးတို့ဆိုရင်-ငွေရောလာဘယ်၊ ပြဝါးလဲဝင်လာတယ်။ ဆီးချိုတို့ သွေးတိုးတို့
 ရှိတဲ့သူများဟာ ရာကျော်ကျောက်ခဲကို မီးရဲဖောင်မှတ် ရဲလာလျှင် သံပုံထဲရေထည့် မီးရဲနေသော
 ကျောက်ခဲထည့် ရေဆူလောက်အောင်ထည့် ၎င်းရေကိုသောက်လျှင် ဆီးချိုတို့ သွေးတိုးတို့
 ပျောက်တယ်။ ကျွန်ရောဂါတွေထဲ ပျောက်သေးတယ်။ ယခုလိုနှစ်ထောင်ချီပြီးရှိနေတဲ့ သံတို့
 ကျောက်တို့ဆိုလျှင် ဘယ်ပြောရောလို့မလဲ တကယ့်ဆေးဘက်ဝင် ခါတ်ဘက်ဝင်တော့ တာပေါ့
 ဒီနေ့လဲဘုန်းကြီးတို့နဲ့ လိုက်ခဲ့ပါတုံး ကျောက်တို့ သံတို့ သွားယူရအောင်-- တင်ပါ့ဘုရား

ဆိုပြီးကျွန်ုပ်လည်းဦးခိနတို့နောက်လိုက်သွား၏ လမ်းရောက်လျှင် (၂)လတ်မပတ်လည်လောက် အင်းလေး
 တစ်ချက်တိုက်ပြန်၏။ သို့နှင့်သပုဒ္ဒရာတမ်းခြေရောက်သွား၏။ ခြေမျက်စိလောက်ကနေ တပြည်းဖြည်း
 ရေထဲဆင်းသွား၏။ လှိုင်းသံတွေသာ ကြားနေရ၏။ ရေကတွေ့အထိကိုတော့ မခဲစားရ ကုန်းပေါ်သွားနေရသတဲ့သို့
 ဖြစ်နေ၏။ ကြယ်ရောင်လရောင်များတို့လည်း မြေပေါ်မှာကြည့်နေရသကဲ့သို့ မြင်နေရ၏။ လူ၏ပညာ
 စွမ်းရည်တန်ခိုးများ တယ်ထက်မြက်ပါသလားလို့အောင်မေ့မိ၏။ ငါလဲသူတို့လို ဖြစ်အောင်လုပ်မယ်။ လေတော့မှ
 သေရော မဖြစ်မနေခွဲနဲ့လုပ်မယ်ဆိုပြီးပိုင်းဖြတ်လိုက်၏။ ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲ ဖြစ်နေသော အကြံကို ဦးခိနသိ၍

“အဲဟုတ်တာပေါ့ကိုယ်တော်ရာ ဝိဇ္ဇာဇော်ဂျီ- တပည့်တို့၊ ဗြဟ္မာနတ်တွေတို့ထက် သာလွန်တဲ့
 တန်ခိုးတော်ခွင့်၊ ဘဏ်တော်ခွင့်၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားဟာ လုပ်မဟုတ်ဘူးလား။ မလျော့သော လုံ့လ

ဝိနိယနှင့်ကျင့်လာတာ တပည့်တော်တို့၊ အရှင်ဘုရားတို့ အားကျိုးစားထားပြုရတဲ့ သဗ္ဗညု ဂေါတမဘုရားရှင်တို့၊
ဖြစ်လာရတယ် ဖောက်ပါလား၊ နွဲ့မလျှော့နဲ့ ကိုယ်တော် ဆက်သောကျင့်ပါ ရမှာရောက်မှာမထချာပါတယ်၊
ပြောပြောဆိုဆိုနှင့်လာကြတော့ ကိုယ်တော်ရေ ပင်လယ်စောက် မြို့ကြီးဝင်လာကြပြီ”

“ဟောဒါက မြို့ရိုးပေါက်ပဲ” ဟု ကပ္ပိယကြီးကပြော၏။

“ဒါကမြို့တွင်းက အိမ်တွေတိုက်တွေပဲ၊ ဒါကအရောင်းဆိုင် ဆိုင်၊ ထုတ်တွေ၊ ဒီတိုက်ကြီးမှာ
ကပ်ထားတဲ့ဆိုင်၊ တုတ်ကမြို့တော်အမည်ပဲ သတ္တတ-တတ်လျှင် မတ်တတ်တယ်၊ ဒီဒေါင့်ဆိုင်၊ ထုတ်တွေ နံပါတ်တွေက
လမ်းအမည်နှင့် လမ်းနံပါတ်တွေဘဲ ခွေကပုံထားတဲ့ စာတို၊ စာရှည်၊ စာကြီး၊ စာလေး၊ စာချောင်း၊ တွေပုံထားတာတ
သံပုံတွေဘဲ၊ အဲဒါက သံကိရိယာများ ရောင်းတဲ့ဆိုင်တွေဘဲ” လို့ပြောပြ၏။ အပုံတွေနား ရောက်သွားလျှင်
သံအချောင်း အတိုစာရှည်များက သံဆေးတွေ ထက်နေ၏။ ဦးဇိနက ထိုအပုံထဲမှ သူလိုချင်သော သံတုံးလေးကို
တောင်းယူပြီး သူ့အိတ်ထဲထည့်လိုက်၏။ ကပ္ပိယကြီးကလဲ သူလိုချင်သော သံတုံးလေးကောက်ပြီး သူ့အိတ်ထဲ
ထည့်လိုက်၏။ ခွေဆက်သွားတော့ နန်းတော်တိုက်ထဲ ရောက်သွားကြ၏။ တိုက်တိုကြီးအလယ်ဖြတ်ပြီး
သေတ္တာကြီးတွေထားသော အခန်းထဲရောက်သွား၏။ ဦးဇိနက ဝါးလုံးမြောက်သေတ္တာကြီးထဲမှ ပတ္တမြားလုံးကြီး
(၁)လုံးနှင့် မြေကျောက် (၁) လုံးယူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်ကို ကြိုက်တာယူခို်ပြော၏ အဓိဋ္ဌာန်အတွင်းပို့ ထာမျှ
ပလိုချင်ကြောင်းပြော၏။ ကပ္ပိယကြီးကလည်း ပတ္တမြားဆံကိရိယာလက်တဆုပ်ယူလာ၏။ ထိုကေဦးဇိနက

“သတိထား ခွေအခန်းတွေထဲ လှုပ်ရှားသွားတာတွေအရင်တွေမြင်လိုက်တယ်၊ ကပ္ပိယကြီးက
ဦးပဉ္စင်းလေးကို ဝရုစိုက်နော်၊ ဝါက ရန်သူကို ကာကွယ်မယ်” ဟု ပြောလိုက်တော့ ကပ္ပိယကြီးက

“မှန်လှပါဘုရား ဦးပဉ္စင်းလေးအတွက် တာဝန်ယူပါတယ်ဘုရား၊ ဖုရုတ်ဘုရားကသာ ခွေဆက်သွားပြီး
ရန်ခွင်းတော်ပူပါဘုရား” ဟု လျှောက်၏။

“ကြားလမ်းကသွားမယ်နော်၊ ကပ္ပိယကြီး” ဟု ဦးဇိနက မိန့်ပြီး ကြားဖြတ်လမ်းကသွား၏။
လူ(၃)ရပ်လောက်ရှိသော အပွေးစုတ်ဖွားတွေနဲ့ လှံထန်ကိုင်ပြီး၊ ဘီလူးသမဲ့ကြီး (၃)ကောင် ခွေတည့်တည့်ကနေ
ကျွန်ုပ်တို့ဆီ လာနေ၏။ ဦးဇိနက “တိုမှာလာနေတယ်နော်၊ သတိထား” ဟုသတိပေး၏။ ကပ္ပိယကြီးက
“အသင့်ရှိပါအယ်ဘုရား၊ ကြွတော်မူပါဘုရား” ဟု ပြော၏။ ကျွန်ုပ်ကလည်း ပုတီးစိပ်ပြီး သတိနှင့်လိုက်သွား၏။
ဘီလူးကြီးများက လှံတန်များ ဆုပ်ကိုင်၍ ထိုးတော့မည်ဟန်ဖြင့် ဦးဇိနခွေ တအားကုန်အပြေးဝင်လာ၏။ ဦးဇိနက
ခါတ်လှဲနှင့် ပစ်ပေါက်လိုက်၏။ ဘီလူး (၃)ကောင် ပီးလောင်ပြီး ဖျောက်ကွယ်သွားကြ၏။ နဂါးစာကြီးစာလေး
များ ဆုပ်လိုက်တွေ့ပြန်၏ ဦးဇိနက -

“ဦးပဉ္စင်းလေးကို လတ်ဆွဲသွား ကပ္ပိယကြီး သမုဒ္ဓရာကမ်းခြေကို အရောက်သွား ဝါရန်တွေ ရှင်းခဲ့မယ်”
ဟု မိန့်သဖြင့် ကပ္ပိယကြီးက ကျွန်ုပ်လက်ကိုဆွဲပြီး ပင်လယ်ထဲမှ ကမ်းခြေကို တမဟုတ်ခြင်း ထွက်ခွာ
လာခဲ့၏။ (၅)မိနစ်အတွင်းပင် လယ်ကမ်းခြေရောက်လာကြ၏။ ကမ်းခြေမှ နေ၍ ကပ္ပိယကြီးက
“ဦးပဉ္စင်းလေး ထိုမှာကြည့်စမ်း ရေပေါ်မှာ မီးတွေ ထဟုန်းဟုန်းတောက်နေတယ်၊ ဦးဇိနတော့ တော်တော်
ထိုက်ထိုက်နေပုံရတယ်။ ဟော... ဟော... ကောင်းတင်မှာ ဦးဇိနပြန်တက်လာပြီ” ဟု လက်ညှိုးထိုးပြ၏ ကျွန်ုပ်တို့

ကြည့်နေသော အတွင်းမှာ ဦးစိနက ကျွန်ုပ်တို့ရွှေ့ရောက်လာ၏။ ဦးစိနက - "ရန်တွေတော့ ရှင်းပစ်ခဲ့ပြီ၊
လာသွားကြစို့" ဟုပြော၍ ကျွန်ုပ်တို့ဆုံးယောက် မဟာဗောဓိသို့ လာခဲ့ကြ၏။ တခဏလောက်ကြာတော့ မဟာဗောဓိ
ရောက်လာကြ၏။ ကျွန်ုပ်လဲ အဟုတ်လိုလို၊ အိပ်မက်လိုလို ဖြစ်နေပြီး နိုးလာ၏။ ဘုရားတံခါးဖွင့်၍ ပုန္ဒလိနာတိုင်
မျက်နှာသစ် ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး သပိတ်နှင့်ရေတော်ခပ်၊ ဘုရားရွှေသွားပြီး ရေတော်ကပ်ကာ ကန်တော့
ပရိတ်ယူ၍ မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၀၃၀၇-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၁၅)ရက်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်၊ အင်္ဂါနေ့၊ (၁၉၅၅၊ နိုဝင်ဘာ
၂၉ ရက်) နဝမတကြိမ် သုဝတော (၅)ချက် အဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ မဟာဗောဓိမှာ ယနေ့နောက်ဆုံးရက်ဖြစ်၍
အထူးဂရုစိုက်၍ စိတ်၏။ ပုတီး (၃) ပတ်ရတော့ ဘုရားဖူးများ ရောက်လာကြ၏။ ဆွမ်းတော်တပ်သံ၊ ပုတီးစိပ်သံ၊
ပရိတ်ခွတ်သံ၊ ပဋ္ဌာန်၊ ခွတ်သံ ထွေညံ့နေ၏။ တရုပ်လို၊ တုလားလို ရှိခိုးသော အသံများလည်း ကြားရ၏။ ပုတီးပါတ်
(၃၀) ရလျှင် နေရာပြင်ထိုင်ပြီး ဘုရားတို့ လက်တုပ်ချီကာ ပုတီးစိပ်၏။ ရေတော်သပိတ်ဘတ် ကြည့်သောအခါ
သပိတ်ထဲ ပုပ္ဖာကြာပန်းငါးပွင့်ရောက်နေ၏။ ကြာနီပွင့်ကြီးများလည်း သပိတ်နှင့် အပြည့်ဖြစ်နေ၏။ နိမိတ်များက
စောက်အပြင်ဘက်ခွေလျှက်ကျနေကြ၏။ သောက်တော်ရေထဲကို ဒီကြာဘယ်ထူးကလာထည့်သွားသလဲဟု စိတ်အာရုံ
ဖြစ်ပိ၏။ ထိုအာရုံများဖျောက်ပြီး ပုတီးဆက်စိပ်၏။ ပုတီး (၄၂) ပါတ်ရလျှင် ဆရာတော် ဦးဥတ္တမကျောင်းမှ
ကုလားလေးလာပြန်၏။ ရဟန်းခံပင့်ခြင်းဖြစ်၏။ နာရီကြည့်တော့ နေ့ (၁၁) နာရီထိုးနေ၏။ တုလားလေးနှင့်အတူ
ထလိုက်သွား၏။ ကျောင်းရောက်လျှင် ဆွမ်းစားသိပ်ဝင် ကျွန်ုပ်တပဌမကမ္မဝါစာအတွဲတွင် ဝင်ဖတ်ရ၏။
(၀၂)နာရီခွဲလျှင် ရဟန်းခံကိစ္စပြီး၍ မဟာဗောဓိပြန်ပြီး ပုတီးစိတ်၏။ ဘုရားဖူးများ တနေတုန်လာနေကြ၏။
ပုတီးပတ် (၆၀)ရတော့ ဘုရားတံခါးပိတ်ကာလာ၍ တိုက်တန်းလေးထဲကထွက်လာပြီး စိပ်နေ၏။ ပုတီး (၁၀၈)
ပတ်ပြည့်လျှင် ကျန်လေးပါးတွဲ (၁၈)ပိုဒ် ဆက်စိတ်နေ၏။ ည (၂)ချက်ထိုးလျှင် ပြီးသွား၏။ ခေတ္တထိုင်လျှက်
ဓမ္မာစိပ်လိုက်၏။ အိပ်မပျော်တပျော်တွင် "နောက်ဆုံးနေ့ မအိပ်ဘဲ၊ ဇွဲနှင့်စိပ်ပါလား" အိပ်တာ မောဟ
စားပေးတာဖြစ်တယ်" ဟု ပြောသံကြား၍ မျက်စိဖွင့်ကြည့်လိုက်လျှင် ကုလားလိုအဝတ်နှင့် လည်ပင်းတွင်လဲ
ပုတီးဆွဲလျက် ရပ်နေတာမြင်ရ၏။ ကျွန်ုပ်တ မဝမ ဘာသာစကားဖြင့် "ကောတွံ" သင်သယ်သလဲဟု မေးလိုက်၏။
"ဓူတွဝေဝ" ဓူတွစိုးနတ်ဟု ပြောပြီး

"ဦးပဉ္စင်းလေး အရင်က ဝိပုဒ္ဓဂါယာ မဟာဗောဓိ စေတီနားမှာ တမ္ပဋ္ဌာန်းကျောင်းလေးနှင့် နေခဲ့သော
ဘုန်းကြီး ဦးသုမနဖြစ်တယ် အနှစ် (၄၀) တိတိ ဤဟောဗောဓိစေတီတော်ကို စေတီယင်္ဂဏဝတ် ဗောဓိယင်္ဂဏဝတ်
ဖြုလုပ်၍ နေခြင်းကြောင့် သေတော့ ဒီမဟာဗောဓိမှာပဲ ရုက္ခစိုးလာဖြစ်ပါတယ်။ ဇာတိကတော့ အညာသား
ပုဂံညောင်ဦးတဖြစ်ပါတယ်။ ဦးပဉ္စင်းလေးပုတီးစိပ်၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်နေတာ တွေ့ရတော့ ကျေနပ်ပြီး ဝီတိဖြစ်လွန်းလို့
အခုလိုလာပြီး သတိပေးရတာပါဟု ပြောပြီးပျောက်ကွယ်သွား၏။ ကျွန်ုပ်လည်း မအိပ်တော့ဘဲ ထပြီး
မဟာဗောဓိစေတီတော်ကြီးတို့ လက်ယာရပ် ပါတ်၍ ကျန်(၄)ပါးတွဲ (၂)ပုဒ်နှင့် ငါးပါးတွဲ (၁၆)ပုဒ် စိတ်တော့၏။
(၁၈)ပုဒ် ပြီးသွား၏။ ကျွန်ုပ်စိပ်ပြီး သွားသော ၂ ရပ်ပေါင်း ၃၂ ပါတ် ၃၂ ပုဒ်တို့မှာ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ် လေးပါးပါတာ၊
စွယ်တော် လေးဆူဂါယာ၊ ညေယျခံတရားငါးပါးဂါယာ၊ စွန့်ခြင်းငါးပါးဂါယာ၊ ခန္ဓာငါးပါးကို ပရိညာသုံးပါးတို့ဖြင့်
ပိုင်းခြားသိမြင်ခြင်း ဂါယာ၊ မာန်ငါးပါးဂါယာ၊ ဂတိငါးပါးဂါယာ၊ ဗုဒ္ဓတိစ္စငါးပါးဂါယာ၊ နာမဂုဏ်ငါးပါးဂါယာ၊
ဧဒြာင့်ငါးစင်းဂါယာ၊ နိကာယ်ငါးပါးဂါယာ၊ စက္ခုငါးပါးဂါယာ၊ ပိတိငါးပါးဂါယာ၊ ဝိသီဟော်ငါးပါးဂါယာ။

ယောက်ျားမြတ်ငါးပါးဂါထာ၊ သူတော်ကောင်းငါးပါးဂါထာ၊ သံဝရတရားဝါးပါးဂါထာ၊ ဝိပုတ္တိတရား ငါးပါးဂါထာ၊
အရိယာဝံသတရား၄-ပါး၊ အဂ္ဂပသာဒတရား၄-ပါး၊ မြတ်သောအရာ၌န ၄-ပါးဂါထာ၊ တောက်ပခြင်းလေးပါး၊
ကြိုးဝါးခြင်း-၄ပါး၊ ရွှေတိုးကြိုး-၄လုံး၊ ၄ပါးသောစံဖွယ်သဗ္ဗ မစွန့်အပ်သော အရပ်-၄ပါး၊ ပရမတ္ထတရား-၄ပါး၊
ပဋိသန္ဓိ၅-ပါး၊ အာသဝ-၄ပါး၊ ဩယ-၄ပါး၊ ဟောခြင်း၌ခဲယင်းခြင်း-၄ပါး၊ ဥပမိ-ပါး၊ ဟိရိတြတ္ထပ္ပကပ်ရသော
ပုဂ္ဂိုလ်-၄ပါး၊ ပေါင်း (၃၂) ပုဂ္ဂိုလ်တို့။

အရိယာဝံသတရား - ၄ပါး

(၂၃) စိဝရေပိက္ခာ ပါတေမ၊ အာသနေ တာဝနာရတေ၊
ရိယာဝံသ စတုက္ကေသု၊ အဂ္ဂပတ္တ ဇိနံ နမေ။
ဝိပရေစ- ရရတိုင်းသော သင်္ကန်းမြင့် ရောင့်ရဲခြင်းလည်းကောင်း၊ ဝိက္ခိပါတေစ-ရရတိုင်း သောဆွမ်းမြင့်
ရောင့်ရဲခြင်းလည်းကောင်း။ အာသနေစ-ရရတိုင်းသော ကျောင်းတိပ်ရာ နေရာမြင့် ရောင့်ရဲခြင်းလည်းကောင်း။
တာဝနာရတေ- သာဝနာမြင့်မွေ့လျော်စွာ နေခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ရိယာဝံသစတုက္ကေသု- ၄ပါးသော
အရိယာဝံသတရားတို့၌၊ အဂ္ဂပတ္တ- အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်တော်မူသော၊ ဇိနံ-ငါးမာန်အောင်မြင် မြတ်စွာဘုရား
ရှင်ကို အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

အဂ္ဂပသာဒတရား-၄ပါး

(၂၄) ဗုဒ္ဓေါအဋ္ဌ ဝိကမဂ္ဂေါ၊ နိဗ္ဗာနရိယ သံယောတိ၊
စတုအဂ္ဂ ပသာဒေတေ၊ ဝိဘုဇေန္တံ ဇိနံ နမေ။
ဗုဒ္ဓေါ-မြတ်စွာဘုရားလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌဝိက မဂ္ဂေါ-အဋ္ဌဝိကမင်္ဂလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန- နိဗ္ဗာန်
လည်းကောင်း။ အရိယသံယောစ-အရိယသံယာလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတုအဂ္ဂပသာဒေ-၄ပါးအပြားရှိသော
အဂ္ဂပသာဒဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ တေဓမ္မေ-ထိုတရားတို့ကို ဝိဘုဇေန္တံ-ဝေဖန်ခွဲခြား တော်မူတတ်သော၊ ဇိနံ-
ငါးမာန်အောင်မြင် မြတ်ချစ်ရှင်ကို အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ- လက်ဆယ်ဖြာ ထိပ်မာမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏
အရှင်ဘုရား။

မြတ်သောအရာ၌န - ၄ပါး

(၂၅) ဝိဇာယိ တဂဝါ ယတ္ထ၊ ပဋိဝိဇ္ဇိတ ဝေသယိ၊
ဓမ္မ စက္ကဋ္ဌ နိဗ္ဗာယိ၊ စတုဋ္ဌာနေ ဝရေနမေ။
တဂဝါ- ဝါတို့မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည် ယတ္ထအကြင်လုမ္မနီ အမည်ရှိသော
အင်ကြင်းတော၌၊ ဝိဇာယိ- ဖွားမြင်တော်မူ၏။ ယတ္ထစ-အကြင်မဟာတေမိညောင်ပင်၏ အရင်း၌လည်းကောင်း၊
ပဋိဝိဇ္ဇိ-ထိုးထွင်း၍လည်း။ ဝရေန-တညက်တော်ကို သိတော်မူ၏။ ယတ္ထ- အကြင် မိဂဝါရန်တော၌ ဓမ္မစက္က-
ဓမ္မစက္ကာ တရားဝေသနာတော်မြတ်ကို၊ ဝေသယိဟောကြားတော်မူပေ၏။ ယတ္ထ-အကြင်မလ္လမင်းတို့၏
အင်ကြင်းဥယျာဉ်၌၊ နိဗ္ဗာယိ-ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ စတုဋ္ဌာနေဝရေ- သူတော်ကောင်းတို့
မပေအပ်သော အရပ်(၄)ပါး တို့ကို အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ-သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏
အရှင်ဘုရား။

ထွန်းတောက်ပခြင်းတရား- ၄ပါး

(၂၆) ဧဇ္ဇာသုရိယ ပဇ္ဇာတော၊ စာဂ္ဂိပညာစ သပ္ပဝါ၊

တေပဇ္ဇာ တဏှေ သွတ်၊ ပညာ ပဇ္ဇာ တိကံ နပေ၊

ဧဇ္ဇာစ-လင်္ကာ၊ ထွန်းတောက်ပခြင်းလည်းကောင်း၊ သုရိယောစ-နေ၏ထွန်းတောက်ပခြင်း လည်းကောင်း၊

စာဂ္ဂိစီး၏ထွန်းတောက်ပခြင်းလည်းကောင်း၊ ပညာစ-ပညာတည်းဟူသော ထွန်းတောက်ပခြင်း လည်းကောင်း၊

တေပဇ္ဇာတဏှေသု- ၄ပါးသော ထွန်းတောက်ပခြင်းတို့တွင်-ပညာပဇ္ဇာတိကံ-ပညာဖြင့် ထွန်းတောက်ပခြင်းတို့

သပ္ပဝါ၊ စာစါစင်သိမ်း၊ ပြည့်စုံတော်မူသော၊ စေတုဗ္ဗံ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို အဟံ-

အကျွန်ုပ်သည် နပေနမာမိ-သစ္စါမြတ်နိုး၊ လက်ခံပိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား၊

ဘုရား၏ကြီးဝါးခြင်း - ၄ပါး

(၂၇) ဝိနယေ၊ နာမ ဇ္ဈပေစ၊ ပဋိစ္စေ သမယန္တရေ၊

တေဌာနေသုဂစ္ဆန္တိ၊ မဟန္တေန ဝိနံ နပေ၊

ဝိနယေ- ဝိနည်းသိက္ခာပုဂံကို ပညတ်တော်မူသော အရာ၌လည်းကောင်း၊ နာမဇ္ဈပေစ-နာမ်

စွပ်ကိုပိုင်းခြား၍ တောတော်မူသော အရာ၌လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္စေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို မဟာတော်မူရာ၌

လည်းကောင်း၊ သမယန္တရေ (၆၂)ပါးသော ဝိဇ္ဇာဝိဋ္ဌိဟု ဆိုတပ်သောအယူအထူးတို့ ဝေဖန်၍ ဟောတော်

မူရာ၌လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ တေဌာနေသု (၄)ပါးသော အရာဌာနတို့၌၊ မဟန္တေန-ကြီးစွာသော

ဘုရား၏ကြီးဝါးခြင်းဖြင့်၊ ဝစ္ဆန္တိ-ကြီးဝါးတော်မူတတ်သော၊ ဝိနံငါးမာန်တောင်မြင် ဘုရားသခင်တို့၊ အဟံ အကျွန်ုပ်သည်

နပေနမာမိ - သစ္စါမြတ်နိုး၊ လက်ခံပိုး၍ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား၊

ရွှေတိုးကြီး- (၄)လုံး

(၂၈) သခေါဇေဋ္ဌာ ဥပ္ပလောစ၊ ပုဏ္ဏရိကောတိ အဋ္ဌိရေ၊

ဧတ္တာရာတုတ္တိကေဆစ္စ၊ ခေလံဝနိဂ္ဂတံ နပေ၊

သိခေါစ-သစ် ရွှေတိုးလည်းကောင်း၊ ဇေဋ္ဌာဝ ဧဋ္ဌ ရွှေတိုးလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပလောစ-ဥပ္ပလောစတိုး

လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိကော၊ ပုဏ္ဏရိက ရွှေတိုးလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အဋ္ဌိရေ- ယူဆောင်သုံးစွဲ၍

မကုန်နိုင်သော ဧတ္တာရာ တုတ္တိကေ - (၄)လုံးသော ရွှေတိုးတို့ကို၊ ခေလံဝ တံထွေးပေါက်ကဲ့သို့၊ ဆစ္စ-စွန့်ပစ်တော်မူ၍

နိဂ္ဂတံတော ထွက်ကြွပွားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးတို့၊ အဟံအကျွန်ုပ်သည်၊ နပေနမာမိ-

သစ္စါမြတ်နိုး၊လက်ခံပိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား၊

(၄)ပါးသော အနက်အပိုင်းအခြားတို့ဖြင့် ဖုံးဖွယ်သရဲဖြစ်တော်မူသောအကြောင်း

(၂၉) အာသဋ္ဌေန တေကိန္တံ၊ ဝိသာခါယတိကိစ္စကံ၊

ဗုဓေ မာယေန ကိစ္စေတံ၊ အဿယုဓေန ကာရကံ၊

တေကိန္တုတ္တယန္တေဟိ၊ မဟာစူရဿဝံ နပေ၊

အာသဋ္ဌေန-အာသဋ္ဌာတော်မူသော၊ တေကိန္တံ-အာသဋ္ဌာတော်မူသော၊ ဝိသာခါယတိကိစ္စကံ-ဝိသာခါယတိကိစ္စကံ

ဇာသဋ္ဌေန-ဇာသဋ္ဌေနကွတ်နှင့်ယှဉ်သဖြင့် စတုတ္ထိစွံ - ပဋိသန္ဓေနေတော်မူခြင်း၊ ဖွားတော်မူခြင်း ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟောတော်မူခြင်း၊ ယဇိက်ပြာဋိယာကို ပြတော်မူခြင်းဟု ဆိုအပ်သောကိစ္စကို လည်းကောင်း၊ ဝိသာခါယ - ဝိသာခါနကွတ်နှင့် ယှဉ်သဖြင့်၊ တိကိစ္စ၊ တောထွက်တော်မူခြင်း၊ ဝိနည်း ပညတ်တော်မူခြင်း၊ ပရိနိဗ္ဗန်ပြုတော်မူခြင်းဟုဆိုအပ်သော(၃)ပါးသော ကိစ္စကိုလည်းကောင်း၊ မာယေန - မာယနကွတ်နှင့် ယှဉ်သဖြင့်၊ ဓုဝေတိစွံ - သာဝက အစည်းအဝေးကိုပြုတော်မူခြင်း၊ ဇာယုသင်္ခါရကို လွှတ်တော်မူခြင်းဟုဆိုအပ်သော - ၂ ပါးသောကိစ္စကို လည်းကောင်း၊ ဇာသာယုဇေ-မာယနကွတ်နှင့် ယှဉ်သဖြင့်၊ ကံကိစ္စ-နတ်ပြည်မှ ဆင်းသက်တော်မူခြင်းဟုဆိုအပ်သော - ၁ ခုသော ကိစ္စကို လည်းကောင်း၊ စတုနက္ခတ္တယန္တေဟိ - (၄) ပါးသော နက္ခတ်အပိုင်းအခြားတို့ဖြင့် မဟာစူရဿဝံ- ကြီးမားသော တံဖွယ်သံရဲ့ကြီးကို၊ ကာရုကံ - ပြုတော်မူထတ်သော မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုတော်မြတ်ကြီးကို အဟံ ကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ - သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား ။

မစွန့်အပ်သော အရပ် (၄) ပါး

(၃၀) ပလ္လတ် ဓမ္မစက္ကဉ္စ၊ ဒေဝါရောအဟံတထာ ။
 ဇေတဝနဿ မဉ္ဇဉ္ဇံ ။ အဆဇ္ဇ သဗ္ဗဗုဒ္ဓေဟိ ။
 (ဣတိစ သိရဿ မဟံ) ။ စတုဌာနံ ဝရံနမေ ။

ပလ္လတ်- တေမိစ္ဆေ ပုလ္လင်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မစက္ကဉ္စ - ဓမ္မစကြာတရားဟောရာ လည်းကောင်း၊ တထာ -ထိုမြို့၊ ဒေဝါရောနဿ - ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၏ မဉ္ဇဉ္ဇံ - ညောင်းစောင်းတည်ရာ အရပ်ဌာန လည်းကောင်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ သဂဗ္ဗဗုဒ္ဓေဟိ ခပ်သိမ်းသော ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အဆဇ္ဇမစွန့် အပ်သော စတုဌာနဝရံ-(၄) ပါးသော မြတ်သောအရပ်ကို ။ အဟံကျွန်ုပ်သည်၊ သိရဿ- ဦးခေါင်းရတနာမြတ် အင်္ဂါဖြင့်၊ နမေနမာမိ - သဒ္ဓါမြတ်နိုးလက်ခံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ပရမတ္ထတရား (၄) ပါး

(၃၁) စိတ္တံ စေတသိကံ ရူပံ၊ နိဗ္ဗာနန္တ စတုပ္ပိဓံ ။
 ပရမတ္ထံ၊ ဝိစိတ္တေဟိ၊ ဝိဘာဇေန္တံ ဝိနံနမေ။

စိတ္တံ - စိတ်လည်းကောင်း၊ စေတသိကံ - စေတသိတ်လည်းကောင်း၊ ရူပံ- ရုပ်လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာနံ - နိဗ္ဗန်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတုပ္ပိဓံ - (၄)ပါးအပြားရှိသော ပရမတ္ထံ-ပရမတ္ထတရားကို ဝိစိတ္တေဟိ - အထူးထူး အပြားပြားဆန်းကြယ် အသွယ်သွယ်သော နည်းတို့ဖြင့် ဝိဘာဇေန္တံဝေဖန်၍ ဟောတော်မူတတ်သော၊ ဝိနံ-ဝါးမာန်စောင်မြင် တုရားသခင်ကို၊ အဟံ ကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား ။

ဣဒ္ဓိပါဏ် - (၄) ပါး

(၃၂) ဆဇ္ဇော ဝိနိယိဒ္ဓိ ပါဝါ၊ စိတ္တော ဝိမံ သကောကထာ ။
 စတုဣဒ္ဓိ၊ ပါဝါ နေတံ ဘာဝေန္တံ ရှမိရံ နမေ ။

ဆရာ - ဆန့်ပါင် လည်းကောင်း၊ ဝိနိယနိ ပါဝေါ-ဝိနိယနိပါင် လည်းကောင်း၊ စိတ္တာ-စိတ္တိနိပါင် လည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြိ-ဤသို့ တေတေပိပါဝေါ-ဣန္ဒြိပါင်တရား (၄) ပါတို့ကို ရှစ်ရံ - တလိုတော်တတိုင်။ ဘာဝေဇ္ဇ - ပွားများတော် မူနိုင်သော စေတနာပစ္စု - ထိုမြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို စာဟံ ကျွန်ုပ်သည် မမေ့မမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ စာရှင်ဘုရား။

ဗုဒ္ဓဂုဏ်ရည်တရား (၄) ပါး

(၃၃) ဥဿဟောဓဥပဂေါဓ၊ စာဝဋ္ဌာနံ ဟိတစ္ဆရံ ၊
ဗုဒ္ဓဂုဏ် စတုတ္ထေသု၊ နိဋ္ဌပတ္တံ နမေ ဝိနံ ၊

ဥဿ ဟောဓ - မြင်းထန်စွာအား ထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဥပဂေါဓ - ပညာ လည်းကောင်း၊ စာဝဋ္ဌာနံ မြမြသော စာဝိဋ္ဌာန်လည်းကောင်း၊ ဟိတစ္ဆရံ မေတ္တာတရားပွား များခြင်း လည်းကောင်း၊ ဣတ္ထံ - ဤသို့ စတုတ္ထေသု ဗုဒ္ဓဂုဏ်ရည်တရား(၄) ပါးတို့ ၌ နိဋ္ဌပတ္တံစ-ပြီးအဆုံးသို့ ရောက်တော်မူသော ဝိနံ-ငါးမာန်စောင်မြင် ဘုရားသခင်ကို စာဟံ ကျွန်ုပ်သည် နမေမမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ စာရှင်ဘုရား။

နမိတ်ကြီး (၄) ပါး

(၃၄) ဇိတ္တ ဝောဂေန အာတုရံ ပရကံ သရကံ ဣတိ ၊
ဝိသွား စတုနိမိတ္တာနိ၊ သံဝေဂ နိဝ္ဗတံ နမေ ၊

ဇိတ္တံ သူတို့ လည်းကောင်း၊ ဝောဂေန၊ အာတုရံ အာတုရံ တွင်းနာနိပ်ဝတ်သောသူနာ လည်းကောင်း၊ ပရကံ သူသေလည်းကောင်း၊ သရကံ ရဟန်းအသွင်လည်းကောင်း၊ ဣတိ - ဤသို့ စတုနိမိတ္တာနိ - နိမိတ်ကြီး (၄) ပါးတို့ကို ဝိသွားမြင်တော်မူသောကြောင့် ၊ သံဝေဂံ မြင်းစွာသော သံဝေဂကို ရသည်ဖြစ်၍ နဝ္ဗတောသို့ ကြွသွားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို စာဟံ ကျွန်ုပ်သည် နမေမမာမိ ထက်ဆယ်မြာထိပ်မှာမိုးလျှက် ရှိခိုးပါ၏စာရှင်ဘုရား။

ပဋိသန္တိဝါတရား (၄) ပါး

(၃၅) အတ္တဓမ္မ သန္တိဝါဓ၊ နိဗ္ဗိတ္တ ပဋိဘာဏတံ ၊
စတုသန္တိဝါ ဉာဏေသု၊ ဓာဝ ပတ္တံ ဝိနံ နမာ။

အတ္တဓမ္မ သန္တိဝါဓ - အတ္တသန္တိဝါ ဓမ္မ ပဋိသန္တိဝါတို့ လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗိတ္တ- နိဗ္ဗတ္တပဋိသန္တိဝါ လည်းကောင်း၊ ပဋိဘာဏတံ - ပဋိဘာဏ သန္တိဝါ လည်းကောင်း၊ ဣတ္ထံ-ဤသို့ စတုသန္တိဝါ ဉာဏေသု - ၄ တီးသော သန္တိဝါဉာဏ်တို့၌၊ ဓာဝပတ္တံ ဓာထွတ်စာမြက်သို့ရောက်သောမူ သော၊ ဝိနံ-ငါးမာန်စောင်မြင် ဘုရားရှင်တို့ စာဟံ ကျွန်ုပ်သည် နမေမမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ စာရှင်ဘုရား ၊

စာသဝတရား (၄) ပါး

(၃၆) စာမသဝေါ တဝါသဝေါ၊ ဝိဋ္ဌာသဝေါ စာဝိဇ္ဇာတိ ၊
စတု စာသဝ မုတ္တေသု၊ ဓာဝပတ္တံ ဝိနံနမေ။

ကာမာသဝေါစ-ကာမာသဝလည်းကောင်း၊ ဘဝါသဝေါစ ဘဝါသဝ လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌာသဝေါစ

ဒိဋ္ဌာသဝလည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာစ-အဝိဇ္ဇာသဝလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတုဏာသဝ မုတ္တေသု - အာသဝ(၄) ပါးတို့မှ လွတ်မြောက်သော တရားတို့၌၊ အဂ္ဂပတ္တံ အထွက်အထိပ်သို့၊ ရောက်တော်မူသော၊ ဇိန-ငါးမာန်စောင်မြင် ဘုရားရှင်ကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား ။

ဩဃ - (၄) ပါး

(၃၇) တာမဩဃေ ဘဝေါယောစ၊ ဒိဋ္ဌာယောစ အဝိဇ္ဇာတိ ။

စတု ဩဃေဟိ မုတ္တာနံ၊ အဂ္ဂပတ္တံ မုနိနမေ ။

တာမဩဃေစ - ကာမဩဃလည်းကောင်း၊ ဘဝေါယောစ ဘဝေါယလည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌာယောစ

ဒိဋ္ဌာယလည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာယောစ - အဝိဇ္ဇာယလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတုဩဃေဟိ - (၄)ပါးသော ဩဃတရားတို့မှ မုတ္တာနံ- လွတ်မြောက်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက်၊ အဂ္ဂပတ် အထွက်အထိပ်သို့၊ ရောက်တော်မူသော မုနိ- မုနိတို့၏ ၊ အရှင်သခင်ဖြစ်ကော်မူမသာ မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို အဟံ ကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ လက်ဆယ်ဖြာထိပ်မှာမိုးလျှက် ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

ဟောခြင်းငှာခဲယဉ်းသော တရား - (၄) ပါး

(၃၈) သစ္စံ သတ္ထော ဝဋီသန္ဓေ၊ ပစ္စယာကာရမေဝစ၊

ဗုဒ္ဓံ သေ စတုရော ဓမ္မေ၊ ဥဋ္ဌာသေ ဝေသကံနမေ၊

သစ္စံစ - သစ္စာတရားလည်းကောင်း၊ သတ္ထောစ သတ္တဝါလည်းကောင်း၊ ဝဋီသန္ဓိစ ဝဋီသန္ဓေလည်းကောင်း၊

ပစ္စယာကာရမေဝစ-ပဋိစ္စသမုပ္ပန်တရားလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ဗုဒ္ဓံသေ မြင်လည်းမြင် နိုင်ကုန်ထပေသော၊ ဗုဒ္ဓံသေ ဟောခြင်းငှာလည်း ခဲယဉ်းကုန်စွာထသော စတုရောဓမ္မ(၄) ပါးသောတရားတို့ကို၊ ဝေသကံဟောမြတ် ဖော်ပြမိန့်ဟတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို အဟံ ကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ လက်ဆယ်ဖြာထိပ်မှာမိုးလျှက် ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဥပဓိတရား - (၄) ပါး

(၃၉) တာမော ခန္ဓာကိလေသာ သောစ၊ သင်္ခါရော စတုရောက္ကမေ၊

နိဗ္ဗာနဗ္ဗိတတွာ ၊ ပတ္တံ နိရုပဓံ နမေ၊

တာမောစ - ကာမုပဓိလည်းကောင်း၊ ခန္ဓောစ ခန္ဓုပဓိလည်းကောင်း၊ ကိလေသာစ၊ ကိလေသုပဓိ

လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရောစ-သင်္ခါရုပဓိလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ဣမေသုစတုပတိယော - ဤသို့ဥပဓိတရား (၄) ပါးတို့ကို ဟိတွာ-စွန့်တော်မူ၍ နိရုပတိ- ဥပဓိကင်းသော နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာန်ရွှေမြို့တော်သို့ လည်းကောင်း၊ ပတ္တံ ရောက်တော်မူပြီးသော ဇိန-ငါးမာန်စောင်မြင်ဘုရားရှင်ကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား ။

ဟိဋ္ဌိဩတ္တပ္ပတင်ရသော ဝုဂ္ဂိုလ် - (၄) ပါး

(၄၀) ဇာတိ ဝယ်တတာသုဗ္ဗံ ဗာဟုသစ္စန္ဒစတ္တာရော၊

ဓနိတဝ္ဗံ ထိရောတ္ထပေ၊ ပကာသေန္တံ အဟံ ပဇ္ဇေ၊

ဇာတိဝယ်တတာသုဗ္ဗံ- ဇာတိဝယ်တတာသုဗ္ဗံ၊ ဗာဟုသစ္စန္ဒစတ္တာရော- ဗာဟုသစ္စန္ဒစတ္တာရော၊ ဓနိတဝ္ဗံ ထိရောတ္ထပေ၊ ပကာသေန္တံ အဟံ ပဇ္ဇေ၊

ဇာတိ - အဖိုးမြတ်သောသူလည်းကောင်း၊ တထာ-တိဗြိ၊ သူရဲ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသောသူလည်းကောင်း ဗာဟုသန္ဓ်-များသောအကြားအမြင်ရှိသောသူလည်းကောင်း၊ ဣတိမေစက္ခရာဇ္ဇိ (၄) ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိရာဇ္ဇပွေ-ဟိန်ဩတ္တပ္ပတရားတို့ကို စရိတစ္ဆ- ကြီးစားစားထုတ်၍ ကျင့်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထု၍ ဝတံသေန္တ- မြင်တော်မူအပ်သော မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ တွန့်ပံသည် ဝနေ ဝျာဓိ-ရှစ်နိဝါဏ် အရှင်ဘုရား။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်မြတ် - (၄) ယောက်

(၄၁) သောန လိပ်အာစရာ၊ ဝဋ်ဝေစောတထာစတု ။
အရိယ ပုဂ္ဂလာနေထံ၊ အဂ္ဂပတ္တိနမေ ဝိနံ ။

သောန လိပ် အာစရာ-သောနအရိယာ လိပ်အရိယာ၊ အာစာရ အရိယာတို့လည်းကောင်း၊ တထာ-တိဗြိ ဝဋ်ဝေစော- ဝဋ်ဝေစရိယာလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ စတုအရိယပုဂ္ဂလာနံ (၄) ယောက်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝါ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက်၊ အဂ္ဂပတ္တိ - အထွက်အမြတ်သို့ရောက်တော်မူသော၊ စတံဝိနံ- ဝါစာန်အောင်မြင် ဘုရားရှင်တို့၊ အဟံ-တွန့်ပံသည် နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံရိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

စွယ်တော် - (၄) ဆု

(၄၂) စတို့ဝရိဓာဒေဝေ၊ နာဝေဒတို့ကယေဋ္ဌိမာ၊
ဝါဗုဝရိသိထဒိဝေ၊ ထလိဝေဝါမ ယေဋ္ဌိမာ၊

ဗုဒ္ဓဿ စတုရောစာနေ၊ အဟံဝနာမိ ခုရာတော၊ ခက္ခိဏုပရိမာ- လက်ယာအထက်စွယ်တော်သည်၊ ဒေဝေ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ၊ ခက္ခိကယေဋ္ဌိမာ- လက်ယာအောက် စွယ်တော်သည် နာဝေနဝါဠိပြည်၌ ဝါဗုဝရိလတ်ဝဲအထက်စွယ်တော်သည်၊ သီဟဋ္ဌဝိဝေ-သီဟိုကျွန်း၌ ဝါမယေဋ္ဌိမာ လက်ဝဲအောက်စွယ်တော်သည် တလိဝေ-တလိပ်ရန်ပြည်၌ဋီတော - တည်တော်မူ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ဗုဒ္ဓဿ မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏ စတုရောစာထေ - စွယ်တော်(၄) ဆုတို့ကို၊ ခုရာတော ဝအဝေတသာလျှင်၊ အဟံ အတွန့်သည် ဝနာမိ-ဘယလာသ တုလာစာရမိစ္ဆာကြည်ရွှောင်ဂုဏ်တော်ပေါင်းကို စောင်မေ့သဖြင့် အသင့်နှစ်လုံးဆိုဝိတ်ဆုံးလျှင်(၃) တန်စေတနာ၊ ၃- ခြာဒ္ဓါရပကာမဖြင့်၊ ကြည်စွာသဒ္ဓါရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဒွါစတာလိသ သုတဝနုနာဝါထာစတုယုဂါနိဋ္ဌိတာ၊ စတုယုဂါ- လေးပါးတွဲဖြစ်သော - ဒွါစတာလိသ သုတဝနုနာဝါထာ- လေးဆယ်နှစ်ဝုဒ်အတိုင်း အရှည်ရှိသော သုတဝနုနာဝါထာတော်တို့သည် နိဋ္ဌိတာ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်တုန်ပြီ။

(၅ - ဝါးတွဲ) ဥပယုခံ တရား ၅ - ပါး

(၁) သဒ္ဓါရော ဓူပဝိကာရော၊ လက္ခဏံ ဝါကနိဿတံ
နိဗ္ဗာနံ ပညတ္တိံ စေတေ၊ ပဉ္စေပယုတရံ နမေ၊

သဒ္ဓါရော၊ သဒ္ဓါလည်းကောင်း၊ ဓူပဝိကာ ရော၊ ဓူပဝိကာရရှုပ်လည်းကောင်း၊ လက္ခဏံ-လက္ခဏာမှတ်

(၄) ခုလည်းကောင်း၊ ဝါကနိဿတံ-တက္ကာမှ ထွက်ပြောတ်ရာဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ -နိဗ္ဗန်လည်းကောင်း၊ ပညတ္တိံ

ပညတ်တရားလည်းကောင်း။ ဣတိ - ဤသို့၊ ပဉ္စေဉ္စယံတရံ ဝါ၊ ပါ၊ သော ဥပယံဝံတရားတို့၏၊ အဆုံးသို့၊
ဧကန်ထော်ပူသော မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ - ဦးခေါင်း
ရထနာမြတ်တင်္ဂါဖြင့် နိသေစွာစွမ်းခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

စွန့်ခြင်းကြီး (၅) ပါး

(၀) ဗုတ္တဒါရ ပရိစ္ဆာဂါ ဝိဝဇာဂါစ။

ပဉ္စမဟာ ပရိစ္ဆာဂေ ကရံ သုဒုတ္တဓရ နမေ။

ပရိစ္ဆာဂါစ- သားကို စွန့်ခြင်း၊ မယားကိုစွန့်ခြင်းတို့လည်းကောင်း၊ ရလ္လင်္ဂါ ဝိဝဇာဂါစ-မြည်ကို
စွန့်ခြင်း၊ ခြေလက်ဖျတ်စိနား စသောတင်္ဂါကြီးငယ်ကို စွန့်ခြင်း၊ အသက်ကို စွန့်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ သုဒုတ္တဓရအလွန်ပြုနိုင်ခဲ့စွာ ကုန်သော၊ ပဉ္စမဟာ ပရိစ္ဆာဂေဝါးပါးသော စွန့်ခြင်း တို့ကို၊ ကာရံ-
ပြုတော်မူတက်သောမြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး
လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား ။

ဓမ္မာ (၅) ပါးကို ပရိညာ(၃) ပါးတို့ ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ သိမြင်တော်မူခြင်း

(၂) ရူပဉ္စ ဝေဝနာသည် သင်္ခါရာ ဝိညာဏန္တိမေ။

ပဉ္စကုဋေ ပရိညာဟိ တံ နမေ။

ရူပဉ္စ - ရူပက္ခာလည်းကောင်း၊ ဝေဝနာစ-ဝေဝနက္ခန္ဓာလည်းကောင်း။ သညာစ - သည
က္ခန္ဓာလည်းကောင်း၊ သင်္ခါရာစ- သင်္ခါက္ခန္ဓာလည်းကောင်း။ ဝိညာဏံစ- ဝိညာဏ က္ခန္ဓာလည်းကောင်း။ ဣတိ-
ဤသို့၊ ဣမေပဉ္စက္ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို ၊ တိပရိညာဟိ - ၃ ပါးသော ဉာတပရိညာ တိရဏ ပရိညာ
ပဟာနပရိညာတို့ဖြင့်၊ ပရိဇာနံ- ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူတက်သောတံပုဂ္ဂံ-တို့မြတ်စွာဘုရား သခင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား ။

မာန် (၅) ပါး

(၃) ဝေဝပုတ္တာ ကိလေသာစ၊ အဘိသင်္ခါမာရကော။

ဓမ္မာ မဇ္ဈတိ ပဉ္စေတေ၊ မာရေဝိစိတာဝံနမေ။

ဝေဝ ပုတ္တေစ- ဝေဝ ပုတ္တမာန် လည်းကောင်း၊ ကိလေသာစ- ကိလေသမန်လည်ကောင်း၊
အဘိသင်္ခါရမာရ ကောစ- အဘိသင်္ခါရလည်းကောင်း။ ဓမ္မာစ-ဓမ္မမာန်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈစ-မဇ္ဈမာန်
လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧတေပဉ္စမာရေ ထိုမာန်ငါးပါးတို့ကို၊ ဝိစိတာဝံ - လွတ်ကာအောင်တော် မူပြီးသော
မြတ်စွာဘုရား သခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏
အရှင်ဘုရား ။

ကတိ (၅) ပါး

(၅) မနဿ ဝေဝ ဂတိယော၊ ပေတောစနိဋိယောတထိ။

တိဋ္ဌာ နောတိ ပဉ္စေတေ၊ ဆိန္ဒူ ဂတိယော နမေ။

မနဿ ဝေဝ ဂတိယော - မနဿ ဝေဝ ဂတိယော နမေ။

မနုဿ ခေဝဂတိယောစ- မနုဿာတိခေဝဂတိတို့ လည်းကောင်း၊ မေတောစ- ပေတဝတိလည်းကောင်း၊
 တထာ တို့အထူး နိရိယောစ- နိရိယဂတိလည်းကောင်း၊ တိဇ္ဈာနောစ-တိဇ္ဈာန်ဝတိလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့
 တောပဉ္စဝတိယော- ထိုငါးပါးသောဝတိတို့ကို၊ ဆိန္ဒိယ-မြတ် တော်ပူဇော်သောမြတ်စွာ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို
 တနည်းတားဆိန္ဒိယ-ပိုင်းခြား သိမြင်တော်ပူဇော်သော မြတ်စွာဘုရား သခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည်
 နမေ နမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံဖိုး၍ ရှစ်ခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား ။
 ဝုဒ္ဓကိစ္စ - (၅) ပါး

(၆) ပုဗေ ဘတ္တံ ပစ္စာဘတ္တံ၊ ပုရိပဉ္စေစ ပဋိမံ ။
 ပစ္စိမန္တိ သခါ ပဉ္စ ဝုဒ္ဓကိစ္စံ ကရံနမေ ။

ပုဗေဘတ္တံ- ဆွမ်းမစားမီ ကိစ္စလည်းကောင်း၊ ပစ္စာဘတ္တံ - ဆွမ်းစားပြီးကိစ္စ လည် ကောင်း၊
 ပုရိပဉ္စေစ ညဦးယံ ကိစ္စ လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမဉ္စ- သန်းကောင်ယံ ကိစ္စလည်းကောင်း၊ ဣတိ - ဤသို့ ပဉ္စဝုဒ္ဓကိစ္စံ
 - ဘုရားတို့၏ ကိစ္စငါးပါးတို့ကို သခါ- မမြတ်မလမ်း ကရံ- မြုတော်ပူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သခင်ကိုယ်တော်
 မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည် နမေ နမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး ဦးညွတ်ကိစ္စ လျှက် ရှစ်ခိုးပါ၏ အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား၊
 ကာမဂုဏ် - (၅) ပါး

(၇) ဣသဗ္ဗ ဝန္တရသာ ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာစ မနောရမ္မာ ။
 ပဉ္စတာမ ဂုဏေ တိတွာ ခေလံ နိဂ္ဂတံ နမေ။

ဣဝါစ- အဆင်းဟူသော ဣပါရုံတို့ လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါစအသံဟူသော သဒ္ဓါရုံတို့ လည်းကောင်း၊
 ဝန္တရစ- အနံ့ဟူသော ဝန္တရရုံတို့ လည်းကောင်း၊ ရသာစ- အရသာဟူသော ရသာရုံ တို့ လည်းကောင်း၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာစ
 - အတွေ့ဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့ ပဉ္စတာမဂုဏေ ကာမဂုဏ် တရား (၅) ပါးတို့ကို
 ခေလံ- တံထွေးပေါက်တဲ့သို့ ဟိတွာ-စွန့်တော်မူ ၍ နိဂ္ဂတံ- တောထွက်တော်ပူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသခင်
 ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို အဟံ ကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ လတ်ဆယ်ဖြာထိပ်မှာဖိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား၊
 ငြောင့် - (၅) စင်း

(၈) ဧဝသလ္လံ ဖေသသလံ မောဟောမာနောစဒိဋ္ဌိတိ ဝနေ ဝိဇ္ဇာတိ ဝိဇ္ဇိန္တံ၊ ပဉ္စသလ္လံ ပဗုဒ္ဓနံ ။

ဧဝသလ္လံ- ဧဝဟူသောငြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝေသလ္လံ- ဝေသဟူသောငြောင့်
 လည်းကောင်း၊ မောဟောစ- မောဟဟူသောငြောင့် လည်းကောင်း၊ မာနောစ - မာနဟူသော ငြောင့်လည်းကောင်း၊
 ဒိဋ္ဌိစ- ဒိဋ္ဌိဟူငြောင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့ ၊ ပဉ္စသလ္လံ ပဗုဒ္ဓနံ- ငြောင့်ငါးစင်းကို အကြွင်းမဲ့နှုတ်တော်
 ပူသော၊ ဝိဇ္ဇာတိဝိဇ္ဇိန္တံ- သမားတကာတို့ ထက်လွန်မြတ်သော သမားတကာတို့ကို အစိုးရတော်ပူဇော်သော၊
 မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ ကျွန်ုပ်သည် ဝနေဝနေမိ- ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား၊
 နိကာယ် (၅) ပါး

(၉) ဝိဇ္ဇော မဇ္ဈိမ သံယုတ္တော၊ အင်္ဂုတ္တဓရာစရုစ္စတော ။
 ဣတိ ပဉ္စနိကာ ယေဟိ၊ သုဝိနေန္တံ ပစံ နမေ ။

ဝိယောစ - ဝိယနိကာယ် လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမ သံယဇ္ဇော၊ မဇ္ဈိမနိကာယ် သံယုတ္တနိကာယ်လည်းကောင်း။ အကုတ္တရာစတုတ္ထတုနိကာယ်လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓကောစ - ဗုဒ္ဓကနိကာယ် လည်းကောင်း။ ဣတိ - ဤသို့၊ ပဉ္စနိကာယေဟိနိကာယ်ဝါးပါးတို့ဖြင့်၊ ပဗ္ဗ-လုနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါစာပေါင်းတို့ သုဝိနန္ဒ - ကောင်းစွာ ဆုံးမတော်မူတက်သော မြတ်စွာဘုရား သခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည် နမေ နမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံဖိုး၍ ရှစ်ခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား ။

ကျေး - (၅) ပါ။

(၁၀) ဗုဒ္ဓကျော သမန္တာစ၊ ဣတိယံ ဝိဗ္ဗကျောစ ။
ဓမ္မောဟိ ပဉ္စကျောဟိ၊ ဝဿာဝိမိရဇိ နမေ။

ဗုဒ္ဓ ကျောစ ဗုဒ္ဓကျောလည်းကောင်း။ သမန္တာစ-သမန္တကျောလည်းကောင်း။ ဉာဏဉ္စ-ဉာဏ ကျောလည်းကောင်း။ ယံဝိဗ္ဗကျော-အကြင်ဝိဗ္ဗကျောလည်းကောင်း။ ဓမ္မောစ-ဓမ္မကျောလည်းကောင်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ ပဉ္စကျောဟိ ကျောဝါးပါးတို့ဖြင့် ဝဿာဝိလောကကို ကြည့်လေ့ရှိတော်မူသော၊ မာရဇိ-ဝါးမာန်စောင်မြင်မြတ်ဘုရား သခင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံဖိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။
ဝသီတော် - (၅) ပါ။

(၁၁) အာဝဇ္ဇနာ သမာ ပဉ္စ၊ အဓိဋ္ဌာနဉ္စုဋ္ဌာနံ၊
ပစ္စဝက္ခံ ပဉ္စေတေဟိ၊ ရှစ် ဝသီကရံ နမေ ။

အာဝဇ္ဇနာစ- အာဝဇ္ဇနဝသီလည်းကောင်း။ သမာပဉ္စ- သမာပဉ္စနဝသီ လည်းကောင်း။ အဓိဋ္ဌာနဉ္စ- အဓိဋ္ဌာနဝသီ လည်းကောင်း။ ဝုဋ္ဌာနဉ္စ-ဝုဋ္ဌာနဝသီတော်လည်းကောင်း။ ပစ္စဝက္ခံ၊ ပစ္စဝက္ခကာ ဝသီတော်လည်းကောင်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ ပဉ္စေတေဟိ- ထိုဝါးပါးသောဝသီတော်တို့ဖြင့် ရှစ်ရံ- အလိုတော်ရှိတိုင်း၊ ဝသီကရံ လေ့လာခြင်းကိုပြုတော်မူတက်ပေသောမြတ်စွာဘုရား သခင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည် နမေ နမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံဖိုး၍ ရှစ်ခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား ။

ယောက္ခားမြတ် စား - (၅) ပါ။

(၁၂) ဇာဟုသော ဇာတိဘောဂဉ္စ၊ အမဇ္ဈပညာဗလံ ။
ဣတိ ပဉ္စမဟပ္ပလံ၊ အဂ္ဂံ ဇိနံ နမော။

ဇာဟုသောစ- လက်နွဲ့စားလည်းကောင်း။ ဇာတိစ အမျိုးအနွယ်စားလည်းကောင်း။ ဘောဂဉ္စ- ဧည့်ခံစားလည်းကောင်း။ အမဇ္ဈ- မူးမတ်စား လည်းကောင်း။ ပညာဗလံ ပညာတည်းဟူသော စားလည်းကောင်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ ပဉ္စမဟပ္ပလံ - ဝါးပါးသော ယောက္ခားမြတ်တို့၊ အားနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက်၊ အဂ္ဂပတ္တံ အထွတ်အမြတ်သို့ ချောက်တော်မူသောဇိနံ-ဝါးမာန်စောင်မြင် မြတ်ဘုရား သခင်ကို၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံဖိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

သုတော်ကောင်း စား - (၅) ပါ။

(၁၃) သဒ္ဓါဝိဇိယံ သတိဗလံ၊ သမာဒိဉာဏဗလံ ဣတိ ။
ပဉ္စ သပ္ပာရိသော၊ ဟေတံ၊ သဒ္ဓါ ပုဏ္ဏံ ဇိနံ နမေ ။

သဒ္ဓါစ-သဒ္ဓါဗလ လည်းကောင်း။ သတိဗလ၌ သတိဗလ လည်းကောင်း။ သမာဓိစ- သမာဓိဗလ လည်းကောင်း။ ဉာဏဗလ၌- ဉာဏဗလ လည်းကောင်း။ ဣတိ-ဤသို့ ပဉ္စသမ္ပုဒ် သေဟိ သုတော်ကောင်းတရား ငါးပါးတို့နှင့် သမာ- အခါခတ်သိမ်း။ ပုဏ္ဏ - မြည်စုံတော်မူပြီးဖြစ်သော ၊ ဇတိဝိနိ- မြတ်စွာဘုရား သခင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးကို အယံ-အကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံပိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

သံဝေဂတရား - (၅) ပါး

(၀၅) သီလသတိ ဉာဏံ၊ ဓန္တိ၊ တထာ ဝိနိယ သံဝေဂော ။

ပဉ္စသံဝရ သမ္ပုဏ္ဏာ၊ နုနာမ ယောက နယကံ ။

သီလ- သီလသံဝရ လည်းကောင်း။ သတိ- သတိသံဝရ လည်းကောင်း။ ဉာဏံ-ဉာဏ သံဝေဂ လည်းကောင်း။ ဓန္တိ-ဓန္တိသံဝရလည်းကောင်း။ တထာ-တို့နှင့် အလှူ ၊ ဝိနိယသံဝေဂာ ဝိနိယ သံဝရ လည်းကောင်း။ ဣတိ- ဤသို့ ပဉ္စသံဝေရ သမ္ပုဏ္ဏံ ငါးပါးသော သံဝရ တရားကျေးဇူးများနှင့် မြည် စုံတော်မူသော လောတနယကံ -လှည်းတို့၏ ၊ အပျဉ္စက္ကဋ္ဌ အမြတ်ဖြစ်တော်မူသောမြတ်စွာဘုရား သခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၊ အယံ- အကျွန်ုပ်သည် နမေနမာမိ လက်ဆယ်ပြာထိပ်မှာမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား ။

ဝိပုတ္တိတရား - (၅) ပါး

(၀၆) တဝဂီ ဝိက္ခမ္ဘနုဉ္စ ၊ သမုဇ္ဈေဝံ နိဿရကံ ။

ပဋိ ပဿန္တာနံ၊ ဝိပုတ္တိကံ သဝါနမေ ။

တဝဂီ - တဝဂီ ဝိပုတ္တိလည်းကောင်း။ ဝိက္ခမ္ဘာ-ဝိက္ခမ္ဘနု ဝိပုတ္တိ လည်းကောင်း။ သမုဇ္ဈေဝံ ဝိပုတ္တိစ၊ သမုဇ္ဈေဝိပုတ္တိလည်းကောင်း။ နိဿရယာဉ္စ- နိဿရကံ ဝိပုတ္တိလည်းကောင်း။ ပဋိပဿန္တာနု- ပဋိပဿန္တာနု ဝိပုတ္တိလည်းကောင်း။ ဣတိ - ဤသို့ ၊ သဝါ အခါခတ်သိမ်း။ ပဉ္စပုတ္တိ ကံငါးပါးသော ဝိပုတ္တိကျေးဇူးနှင့် မြည်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၊ အယံ - အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ခံပိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဦးသောက်ယံအချိန် လွန်မြောက်၍ နတ်ခမ်း (၉) နာရီရောက်သော အခါဖောတောမိ ဘုရားရှေ့ တော်တွင် (၉) ရက်တိတိ အဓိဋ္ဌာန် စိတ်ပွားခဲ့တာအောင်မြင်သည့် အထိမ်းအမှတ်ဟုမြစ် ပရိတ်တော်များ၊ ဝါထာ မန္တာန်များရွက်ပြီး မေတ္တာပို့အမျှဝေ၍ ဆုမြတ်များ တောင်းဆိုပြီးလျှင် ငါးပါးဖြင့် ကန်မဟာရှိခိုးလိုက်၏ လက်ဝါးဖြန့် ပြီးရှိခိုးသော အောက်ကရုံးပြီး ပို့မောက်၍ ခံနေသော အရာဝတ္ထုကို ယူလိုက်၏ အဝ ၂ လတ်မ၊ အဖြင့် ၂ လတ်မလောက်ရှိသော ကြေးကြာပုံကလေးဖြစ်နေ၏။ ဖွင့်ကြည်လိုက်တော့ရှုပ်ပွားတော် မြတ်ကပေးနှင့် ခါတ်တော် (၉)ဆူ ငွေရောင်အဆင်းရှိသောသဲနှင့် ရောနေသောအောင်မြေတို့ကိုရ၍ ငါသာရကျိုးနပ်ပြီ၊ အဓိဋ္ဌာန်လည်း အောင်မြင်ပြီဟု ပီတိဖြစ်ခါ အနိမိဿဌာနသို့ အဓိဋ္ဌာန် (၉) ရက်ဝင်ရန်လာခဲ့သည်။ ဤနေရာတွင် အနိမိဿ သတ္တာဟအကြောင်းကို အကျဉ်းဖော်ပြအံ့။ မျက်လုံးတော်တို့မမှိတ်တံ ဗောဓိပင်နှင့် အပရာဇိတပလ္လင်တို့ စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်၍ နေတော်မူသောခုနှစ်ရက်ကို အနိမိဿသတ္တာဟဟုခေါ်သည်။ ထိုသို့မြတ်စွာဘုရား သခင်သည်ဘုရား ဖြစ်ပြီးနောက် ခုနှစ်ရက်ပတ်လုံး အပရာဇိတပလ္လင်တော်၌ တင်လွှင်ငွေဖျာထို ဖြင့်ဘဲ

ဗုဒ္ဓဂါယာ ဓဇ်သွားမှတ်တမ်း

တထိုင်တည်းဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ရမ်းသာကို ခံစားထော်ပူ၍ ခုနှစ်ရက်ပြည့်မြောက်သောအခါ ဝဇ္ဇဘုရားတို့ လတ်ထက်ကမင်ဖိုလ်ရခဲသဖြင့် ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးထေဇ်ကို တစ်တံတဝေသသိရှိတော်မူကြသော အဓိယာနတ်ဗြဟ္မာတို့မှတပါး အဇ္ဈိသောပုတုဓဉ် နတ် ဗြဟ္မာတို့၏ သဏ္ဍာန်၌မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုထက်တိုင်ပင် ပလ္လင်တော်ထက်မှ ထထော်မမူသေးပေ။ ယခုရရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်မှတပါး အခြားသောဘုရားဖြစ် စောင်ပြုနိုင်သည့် ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ ရှိများရှိသေးသလားဟုယုံမှားမှု ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှစ်ရက်မြောက်သောကဆုန်လပြည့်ကျော် ရှစ်ရက်နေ့၌ အရဟတ္တဖိုလ်သမာပတ်မှ ထထော်ပူ၍ နတ် ဗြဟ္မာတို့၏ ယုံမှားမှုကိုသိရှိတော်မူကာ ယုံမှားမှုကိုပယ်ရှားတော် မူတံ့သောငှာ ကောင်းကင်သို့ ဖျံတက်၍ ခေမီးအစုံစုံ တန်ခိုးပြာဋိကာကို ပြတော်မူလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခေမီးအစုံစုံ တန်ခိုးပြာဋိကာကို ပြတော်မူ၍ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ယုံမှားမှုကို ပါယ်ရှားတော်မူပြီးလျှင် ကောင်းကင်မှ ဆင်းသက်တော်မူ၍ အပရာဇိတ ပလ္လင်တော်မှ အရှေ့မြောက်ထောင့် တနင်္ဂနွေထောင့် အရပ်၌ မတ်မတ်ကြိုင်ခိုင် ရွှေတုဂုဏ်တိုင်တဲသို့ရပ်တော်မူပြီးလျှင် " ငါသည် ဤအပရာဇိတ ပလ္လင်တော်၌ သဗ္ဗညုတ ရွှေညက်တော်ကို ရတပ်လေပြီတကာဟု" ဝဇ္ဇဘုရားတော်မူကာ ဝေးအသချေနှင့် တမ္ဘာတစ်သိန်းကြာ ဆည်းပူးတော်မူခဲ့သော ပါမုမိတော်တို့၏ အကျိုးဖြစ်သည်။ အရဟတ္တ မင်ညက် သဗ္ဗညုတညက်တို့ရတော်မူရာ အပရာဇိတပလ္လင်တော်နှင့် မဟာဗောဓိပင်ကို မျက်လုံးတော် မမှိတ်ပဲကြည့် ခွလျှက် ခုနှစ်ရက်ကို လွန်စေတော်မူသည်။ ဤနေရာကို အနိမိဿစေတီဟူ၍ အမည်တွင်လေသည်။ ဤ အနိမိဿဌာနတွင် နံနက် (၇) နာရီတိတိအချိန် ခေတော်၊ ပန်းတော်၊ နံ့သာတိုင်များ၊ မုန့်၊ ဆွမ်းများ ကပ်လှူပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်သည်။

၁၇၀၇-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော်တရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊ (၀၉၅၅၊ နိုဝင်ဘာ ၃၀ ရက်) နံနက်(၇) နာရီမှ သုဂတော (၅) ချက်၊ ထနေ့ (၁၀၈) ပါတ် ၊ အဓိဌာန် စိပ်၏၊ ပုတီး (၂၄) ပတ်ရလျှင် နာရီကြည့်လိုက်သည်။ နေ့ (၀၀) နာရီနှင့် (၁၀) မိနစ်ရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် အနိမိဿစေတီတော်ကို ကျွန်ုပ်ကပ်လှူထားသောခေတော်များ၊ ဝုပါတီနှင့် ပဲခံပြားတို့ ကောက်ပြီး နေ့ဆွမ်းအလိုငှာ ဓားနေခိုက် ကုလားမလေး တစ်ယောက်လာပြီးငှက်ပျောသီး (၀) ဖီးလာလှူ၏။ ဖီးကြမ်း ငှက်ပျောသီးအမှည့်ဖြစ်၏။ အဖီးလိုက် အနိမိဿစေတီကို တင်လှူထားလိုက်သည်။ ဓားပြီးလျှင် ပုတီးစိတ်နေသည်။ ညနေခင်း အနိမိဿစေတီကို လာဖူးသည်။ သူများကကျွန်ုပ် ပုတီးစိတ်နေသော နေရာအနီးတွင် ဝတ္ထုများ လှူသွားကြ၏ ။ ဓားလုံးပေါင်း ခွပ် (၁၀၅) ရှိ၏။ ပုတီးအပတ် (၆၀) ရလျှင် နာရီ ကြည့်လိုက်သည်။ ည (၁၀) နာရီ(၅)မိနစ်ရှိနေ၏။ ပုတီးပတ် (၈၄) ပတ်ရ၏ အနိမိဿမှာပုတီးစိတ်ရသည်မှာ လွတ်လပ်၏ လူအလာနည်း၏။ ဘုရားတံခါးပိတ်တာလည်းမရှိ၍ ဆက်စိတ်သည်။ ည(၂) နာရီထိုးလျှင် (၂၄) ပတ်ရ၏ အဓိဌာန် (၁၀၈) ပတ်ပြီး၏။ သုတဝန္တနာ ဂါထာ ငါးပါးတွဲ ခြောက်ပါးတွဲ ဆက်စိတ်သည်။ မိုးသောက်ယံပိုင်း (၄) နာရီ(၀၀) မိနစ်မှာ (၀၈) ပိုပ်ပြီး၍ အနိမိဿစေတီတနင်္ဂနွေထောင့် သိနပ်တော်မှီ၍ ထိုင်ရင်း မှေးတိပ်လိုက်၏ နံနက် (၆)နာရီမှန်း၌ မုန့်လိခွာစဉ် မျက်နှာသစ် ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး ခေတော်စေ အနိမိဿကပ်ပြီးဘုရား ကန်တော့ ပရိတ်ယူ၍ အဓိဌာန်ပုတီးစိပ်၏။ မှတ်ချက်- ထူးခြားသော အတွေ့အကြုံရှိလျှင် ရေးမှတ်သွားပါမည်။ သုတဝန္တနာ ဂါထာများကို တရက်စိပ်ပြီး

အပိုင်များကို ၎င်းရက်တွင် မပေါ်ပြတော့ပဲ နောက်ဆုံးမှ ပြတော့မည်။ မှတ်တမ်းကို ဆက်လက် ဖတ်စေလိုသော ဆရာကြောင့်ဖြစ်သည်။

နနက်ပိုင် (၂၅) ပုဒ်ပြီး၏ ညနေပိုင်းညပိုင်း (၈၄) ပုဒ်၊ ပေါင်း (၁၀၈) ပတ်ပြီး၏ (၆) ဝါးတွဲဝါးထု(၉) ပုဒ်(၉) ဝါးဆက်စပ်- နတ် (၃)နာရီမှ ပြီး၏ ၁၃၁၇ တန်ဆောင်ပုန်းလျှပ် (၂) ရက်၊ ကြာသာပတေးနေ့၊ ဗုဒ္ဓိယထကြိမ် ၊ တန်ဆောင်ပုန်းလျှပ် (၃) ရက် သောကြာနေ့ တတိယထကြိမ်၊ ၎င်း (၄) ရက်နေ့ ဝေနေ့၊ စတုတ္ထထကြိမ်၊ ၎င်း (၅)ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ ပဉ္စမထကြိမ်၊ ၎င်း(၆)ရက် တနင်္လာနေ့ ဆဌမထကြိမ် ၎င်း(၇)ရက် အင်္ဂါနေ့ သတ္တမထကြိမ်၊ ၎င်း (၈)ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ အဋ္ဌမထကြိမ် အာရုံစဉ်းပိုးသောက်ယံ အချိန်တွင် ပုဒ်လီစွာ တိုင်ဖျက်နှာသစ်ဘုရားအတွက်ရေတော်စပ်ပြီးပြန်လာရာ (၁၅) တောင်လောက်ရှည်ရှည် နတ်နက်ကြီး လမ်းရွေ့တ ဆီးနေ၏။ ထိုအရာဘာလဲဟု သေသေချာချာကြည့်တော့ မြွေကြီးဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တ ဝေတ္တာမြင့် အသင်မြေမင်း ကျွန်ုပ်နှင့် အသင်ကိုသည် ဘဝများစွာ သံသရာက ဆွေမျိုးများတော်ကြပါသည်။ ခောင်နှစ်ပ သားချင်းအရင်း များသာဖြစ်ပါသည်။ အသင်လည်း အသင်လမ်းကို သွားပါလေ မယ်ရှား၍ ပေးပါလေဟု မြှောက်လျှင် မီးခိုးလုံးကြီးထပြီးပျောက်သွားတော့သည်။ ကျွန်ုပ်လည်း အနိမိဿသို့ ဆက်လာခဲ့၏ ဘုရားသို့ရောက် လျှင်ရေတော်တပ်ပြီးမှတ်တမ်းရေး ပရိတ်ယူ၍ ပုတီးအမိဋ္ဌာန်စိပ်တော့သည်။ သုဝတော(၅)ချက် ပုတီး(၁၈) ဝါးတံလျှင် လက်များတင်းကြပ်နေ၍ ပုတီးမစိပ်နိုင်ဖြစ်နေသည်။ စိတ်ထဲက ငါ့ကိုတော့ နောက်ယုတ်ပြန်ပြီ သူတို့နောက်ယုတ်တာ ရှုပ်သာနောက်ယုတ်နိုင်မည်။ နစ်ကိုတော့ ဘယ်လိုနည်းနှင့် ဗျမနောက်ယုတ် နိုင်အောင် သတိတို့ မြဲစွာထားပြီး သုဝတော(၅) ချက် ဝါးကိုအဆက်မပြတ် စိတ်ထဲကနေရွတ်နေ၏။ ဘုရားကို အထူး လာရုံပြုပြီး ရွတ်နေ၏။ ထိုသို့ရွတ်ပွားနေတာ (၁၅) မိနစ်ခန့်ကြာတော့ တုံးတုံးဆိုသော အသံကြီးများကြားပြီး ကျွန်ုပ် ထိုသံလက်တို့ ဝတတိအတိုင်းကောင်းလာ၍ ပုတီးစိပ်နိုင်လာသည်။ ကျွန်ုပ်ပုတီး (၃၂) ပတ်ရတော့ အနိမိဿစေတီကိုပတ်ပြီး စိတ်ရန်ထလာသည်။ စေတီ၏ ရာဟုထောင့်ရောက်လျှင် (၂)ပေလောက်ရှိသော မြွေသေကောင်း၊ ကင်းလိပ်သေကောင်း၊ တောက်တက်သေကောင်း၊ ပုတ်သင်ညိုသေကောင်(၃)ကောင် တို့တွေ့ ရလေ၏။ ငါ့နောက်ယုတ်ကြသော နာနာတာဝတွေ ရှုပ်ပြောင်း၍ သေနေကြပြီလို့ စောက်မေ့ပြီး ဘုရားဝတ် ပုတီးစိတ်နေ၍ (၁၀) ပတ်စိပ်ပြီးတော့ နာရီကြည့်လိုက်သည်။ နေ့လည် (၁၁)နာရီ ထိုးနေ၏။ ထို့ကြောင့် သပိတ်စုံးထဲတွင်ရှိနေသော ခုဝါတီနိဗ္ဗာ အကြော်များကို နေ့ဆွမ်းစားလိုက်သည်။ ပြီးလျှင် ဦးဥတ္တပ တောင်သွားရေခိုး၍ ပြန်လာပြီး အနိမိဿစေတီမှ မဟာဗောဓိဘက်လှည့်၍ ပုတီးစိတ်နေ၏။ မိုးလေ ကတုံ့နေ၍ ပုတီးပတ် (၃၀) ပတ်ရတော့ နာရီကြည့်၏ ညနေ(၄) နာရီထိုးနေ၏ အနိမိဿစေတီကို ပတ်၍ပိတ်နေပြန်၏။ (၄) ဝါးတံလျှင်ရတော့ ဝေနေထောင့်မှ ကင်းခြေများ တွန့်တွန့်နှင့်ပွား၍ ကျွန်ုပ် ဆီလာနေ၏။ ကင်းခြေများကြီး၏ အရွယ် (၆) ပေလောက်ရှိ၍ အလုံးလက်ကောက်ဝတ်လောက်ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲတွင် သူကိစ္စသူလုပ်တာပဲ ငါ့လဲ ငါ့ပုတီး ငါ့မဖျက်အောင်စိတ်စိုဘဲဆိုပြီး စိပ်နေ၏။ အနိမိဿစေတီအင်္ဂါထောင့် ကျွန်ုပ်ရောက်သွားလျှင် ကင်းခြေများကြီးလည်း အင်္ဂါထောင့်ရောက်နေ၏။ ကျွန်ုပ်ဝဇ္ဇမစိုက်ဘဲ ပုတီးစိပ်နေ၏ ဘုရားကို (၃) ပတ်လောက် ဝတ်စိပ်ပြီးသော်လည်း ကင်းခြေများက အင်္ဂါထောင့်ရှိနေတုံးဖြစ်၏။ မှောင်ခိုပိုးလာ၍ မဟာဗောဓိစေတီတော်ဘက်မှ

ဗုဒ္ဓဂါယာ ခရီးသွားမှတ်တမ်း

ပီးလင်းနေ၏။ လူသွားလမ်း တွေလည်း ပီးလင်းနေ၏။ အနိမိဿစေတီတော်ကို အလင်းရောင်များရင် အနိမိဿစေတီကို (၂၇) ပတ် ပတ်ပြီး အနောက်ဖျက်နာမု နေ၍ မဟာတေမိစေတီကို ဖျက်နာမုပြီးထိုင်လျှက် ပုတီးစိပ်နေ၏။ ပုထိုးပတ် (၁၀၀) ရတော့ ည (၁၀) နာရီခွဲနေ၏။ ပိဋိတအနှစ်ချုပ်သုတဝိနာနာဂါယာ များဆက်စိပ်နေ၏။ ည (၂) ဈာန်ထိုးလျှင် ဂါထာ(၃)ပိုဒ် (၉) ပုဒ် ပြီးသွား၏။ အနိမိဿစေတီး တနင်္ဂနွေခန့်မှာပိုပြီး ထိုင်လျှက်မှူး အိပ်လိုက်၏။ အိပ်လို့မပျော် တဖျော်ခိုသေး-အနှစ် (၁၀၀) ကျော်လောက်တ ယခုဆရာတော် ဦးဥတ္တမတောင်း နေရာနှင့် မလှမ်းမကမ်းမှာနေသောဘိုးသုမန ဓူကွစိုးကြီးက "ဦးပဉ္စင်းလေး ဦးပဉ္စင်းလေး ယပ်မအိပ်နှင့် မိုးသောက်လျှင် တိုးရက်မြောက်ဖြစ်၍ ဒီနေရာက အဓိဋ္ဌာန်အောင်ပြီ ဒီသတ္တမဋ္ဌာနမှာ ခုတ်ယသတ္တာဟ ဤအဓိဋ္ဌာန်ရယ်၊ ဆဋ္ဌမသတ္တာဟပုဉ္စလိန္ဒာရယ်အဆိုးဆုံးပဲ ဦးပဉ္စင်းလေး၊ ပရလောတသားတွေ မနောက်ယုတ် နိုင်အောင်- နောက်ယုတ်လို့ မရအောင် ဒီဂါထာများ လည်းတဂါတ်စိ စိပ်၊ ရော့ရော့ ဟုဆိုကာ ပေစာရွတ်တချပ် ဝေးသွား၏။ ၎င်းဂါထာများက အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်၏ -

(၁) ဣဒဿ ဗုဒ္ဓဿ နိဗ္ဗိတဗုဒ္ဓဿ
 မဟာပညော အာနုဘာပေါ၊
 သဟဿ သီသေ သယံသာကာယေ၊
 ဝိဗ္ဗာဏာရာ မေ ဇာယန္တိ
 ဘုရားငါးဆူစွာနိဂါးပါး ဂါထာ

(၂) ဣဒဿ ဗုဒ္ဓဿ နိမိတ္တံ၊ ပမာဏာဗုဒ္ဓော၊
 မဟာ ပညောအာနုဘာပေါ၊ သဟဿ ။
 သီဟဿကာယေ၊ သဟဿ၊
 ဟတ္ထေ၊ သဟဿပါဒေ၊ သုဝဏ္ဏဂုဏေ ။
 ဝိဗ္ဗာဏာရာမေ ဇာယန္တိ ။

- (၁) သိန္နိဘဝဂါ အရဟံ ဓုဒ္ဓေါမေ သတ္တပါကာရံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဝစ္ဆာမိ ။
- (၂) သိန္နိဘဝဂါ အရဟံ ဓမ္မေါမေသတ္တပါကာရံ ဓမ္မံသရဏံ ဝစ္ဆာမိ ။
- (၃) သိန္နိဘဝဂါ အရဟံ သံယောမေ သတ္တပါကာရံ သံယံသရဏံ ဝစ္ဆာမိ ။

တနင်္ဂနွေသားကုရားများ

(၁) မေဓေတံရောသောသိတောစ၊ ဝိယာသီသိခိဇိနော၊
 ရဝိဝါရေအဘိဇာတာ၊ တေနမဿာပိသာဒရံ ။

တနင်္လာသားကုရားများ

(၂) သရဏကံရော နောဇာစ၊ အတ္တဝသီစ ဝေဿဘူ ။
 ဝန္တဝါရေ အဘိဇာတာ၊ တေနမဿာပိသာဒရံ ။

အင်္ဂါသားဘုရားများ

(၃) ပိပတ်ရောပဗုဒ္ဓမော၊ ဓမ္မဝဿီ နုရုတ္တမော ၊
ကကုသဗ္ဗော ဣတိဇာတာ ၊ တေနမဿမိသာခရံ ၊
ဗုဒ္ဓဟူးသားဘုရားများ

(၄) ကောဏ္ဍညောနာဓရောသတ္တာ၊ သိဒ္ဓ္ဓတ္ထောကောဏ ဝမနော၊
ဗုဒ္ဓဝါရေဇာဘိဇာတာ ၊ တေနမဿမိသာခရံ ၊
ကြာသပတေးသားဘုရားများ

(၅) မင်္ဂလောပဗုဒ္ဓမုတ္တရော ၊ တိဿောနာထောကေသထေါ ၊
ဗုဒ္ဓဝါရေ ဣတိဇာတာ၊ တေနမိသာခရံ ၊
သောကြာသားဘုရားများ

(၆) ထုတောသုပေဝေါ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဖုဿဝိနောဂေါတမော ၊
သုတ္တဝါရေဇာဘိဇာတာ၊ တေနမဿမိသာခရံ ၊
ဓနေသားဘုရားများ

(၇) တဏှာကံရော ဧရဝတောစ ၊ သုဇာတော ဝပိပဿိတော ၊
သောဇီဝါ ရေ ဣတိဇာတာ ၊ တေနမဿမိသာခရံ ၊
အားလုံးဓနေသား ဘုရားရှင်တို့နောက်တ ဆုတောင်းထည့်ရန်ဝါတာ

နဝေနာဓနန ကဗ္ဗေန၊ ပေါရဏတံ
ဝိနဿတု၊ စတုက္ကံဗုဒ္ဓတေဇေန ၊ သဒါသုဓိဘဝတုမေ ၊

ဘုရားရှင်ဂါတာအနက်ကလွယ်၏ ဆုတောင်းဝါတာ အနက်ကိုသာရေးလိုက်မည်။ နဝေ နာဓနန
ကဗ္ဗေန - ထိုသို့ ရှိခိုးရသော စေတနာကံကြောင့် ပေါရဏ - ရှေးကဖြစ်ခဲ့ပြီခဲ့ဘူးသော အကုသိုလ် ဟူသမျှ
ကံကြွင်းကံ စသည် ဝိနဿတု - မီးမှာ ကျရောက်မိနေစေ ပပေါက်နိုင်သလို ခန်းခြောက်၍သာ ပျက်စီးပပျောက်နိုင်စေ
ထတည်း စတုက္ကံဗုဒ္ဓတေဇေန ထိုလေးဆူကုန်သော (တနင်္ဂနွေနေ့ဘွား၊ တနင်္လာနေ့ဘွား၊ အင်္ဂါနေ့ဘွား၊
ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ဘွား၊ ကြာသပတေးနေ့ဘွား၊ သောကြာနေ့ဘွား၊ ဓနေ နေ့ဘွား) ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတို့၏
တန်းစားတော် အာနုဘော်ကြောင့် မေ တပည့်တော်အား၊ သဒါ- အရာခပ်သိမ်း၊ သုခိအေးချမ်းခြင်း
ထို့ရောက်သည်။ ဘဝတု ဖြစ်ပါစေထတည်း ဓမ္မစိုးကြီးပေးသွားသော ဝါသာများကို တပတ်စိတ်၏(၁၂)ပုဒ်ရှိ၏။
(၁၂) ပါတ်ပြီသွား၏။ နာရိက အာရုံဦး (၄) နာရိထိုး၍ သပိတ်ယူပြီး ပုဗ္ဗလိန္ဒာသွား။ မျက်နှာသစ်
တို့ယ်လက်ဆန့်ရှင်းပြီး သောက်တော်ရေ သပိတ်ယူ အနိမိဿစေတီတော်ကပ်လျှ မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၀၃၀၇ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလွှပ် (၉)ရက် ကြာသပတေးနေ့ (၁၉၅၅၊ ဇူလိုင် ၈ ရက်) သုဂတော
ဝါးမျက်နှာမတကြိမ်အစီဌာန်စိပ်ခြင်း မဟာဗောဓိစေတီတို့ မျက်နှာပူ၍ အနိမိဿစေတီဆီနပ်တော်
တောင်ဘက်ကနေ စိတ်နေ၏။ ပုတီး(၁၀)ပါတ် ရသောအခါကျောကို မီးနှင့်ထိုးသလို ပု၍စေတီတော်နှင့်
ကျောနှင့်ခွာပြီး မနာက်ကို တစ်ထောင်လောက်ဆုတ်ကာ တောင်မျက်နှာပူစိပ်နေ၏ (၁၈)ပါတ်လောက်ရသောအခါ

ပီလိပူသော အနိမိသစေတီ စနေထောင့်က ဝင်းကနဲ ဝင်းကနဲ မြစ်ပြီးသဲများ တဖွားဖွားနှင့် ကျလာတာတွေရ၏
 လက်နှစ်ဆုပ်စာလောက်ရှိမည်ထင်၏ မနက်(၇) နာရီ ရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် သဲထဲတွဲတွဲမြင်နေရ၏။ ကြည့်ရင်း
 ပုတီးစိပ်နေ၏ ပုတီးပါတ် (၄၀)ပတ်ရလျှင် နေ (၁၁)နာရီထိုး၍ နားပြီး သဲပုံလေးကို သေသေချာချာကြည့်၏။
 ပုလဲအဆင်းရှိသော ဓါတ်တော် (၃)ဆူ တွေရ၏။ ထို့ကြောင့် ယခင်မဟာဗောဓိမှ ရရှိခဲ့သော ကြပ်ထဲမှာဓါတ်တော်ကို
 ထည့်ထားလိုက်သည်။ သဲများကို သေသေချာချာကြည့်တော့ ရွှေရောင်အဆင်းရှိသော မြေနှင့်ရောလျှော်တွေရသည်။
 အောင်မြေစစ် မစစ် အဓိဋ္ဌာန်ကြည့်လျှင် စစ်ကြောင်းသိရ၏။ ထို့ကြောင့် လက်တိုင်ပဝါနှင့်ထုပ်ပြီး
 သေချာစွာစိတ်ထဲထည့်ထား၏။ နေဆွမ်းစားပြီး ပုတီးစိပ်၏။ ထိုင်စိပ်လိုက် ထစိပ်လိုက်နှင့် ည(၁၂) နာရီထိုးလျှင်
 အဝတ်(၆၀)ရသည်။ နံနက်စိပ်သော(၄၀)ပါတ်နှင့် ပေါင်းလျှင် ပုတီးပါတ် (၁၀၀) ရ၏။ ည (၁)နာရီ (၂၀)မိနစ်မှာ
 (၈) ပါတ်ရ၍ တနေတာပုတီးပါတ် (၁၀၈) ပါတ်အောင်မြင်သွား၏။ သုတဝန္တနာဂါထာ (၉) ပုဒ်နှင့် (၉)
 ပါတ်စိပ်၏ ည (၂) ချက်တီး (၃)နာရီမှာ ပြီးသွား၍ ရုက္ခစိုးကြီးပေးသွားသောဂါထာ (၁၂)ပုဒ်စိတ်၏။ ည
 (၃)နာရီ မိနစ် (၄၀)မှာပြီး၍ ခေတ္တပေးပြီး အနားယူနေ၏။ ထိုအခါ အာရုံထဲတွင် ရောင်ခြည်တော် (၆) သွယ်လွှတ်ပြီး
 ရပ်တော်မူနေသော သုရားသခင်တိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို ထင်ရှားစွာပူးနေရ၏။ ထိုအာရုံကို မပျောက်အောင်
 စူးစိတ်ကြည့်စူးဖျော်နေ၏ ဖူးလို့ဝေဖြစ်နေ၏ မဟာဗောဓိမှ ဝှက်မတ်သံများ ထွက်ပေါ်လာတော့မှ ပျောက်သွား၏
 ကျွန်ုပ်လည်း မျက်နှာသစ် ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး မိုးသောက်ယံနံ(၄) နာရီ (၅၀)မိနစ် ရှိပြီဖြစ်၍ ရတနာ
 စကြိုန်သို့ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ရန်လာခဲ့၏။ မဟာဗောဓိပင်နှင့် အနိမိဿစေတီ အရှေ့မြောက်(၆၅)ထောင်တွာဝေး၏
 မဟာဗောဓိစေတီတော်မြတ်ကြီးမှ မြောက်ဘက် (၂) တောင်ခန့် အကွာတွင် အရှေ့အနောက်အလျား (၄၀)
 တောင်ခန့် အကွာတွင် တောင်/မြောက် အနံ (၃)တောင် ခန့် အမြင့် (၂) တောင်ခန့်ရှိ၊ တတိယသတ္တယဖြစ်သော
 ရတနာစက်မစကြိုန်ဝလွင်တော်ကို အနောက်ဘက်မှထိုင်ပြီး အရှေ့ဘက်မျက်နှာမူ၍ စကြိုန်တော်ပေါ်
 သောက်တော်ဓရ သပိတ်တင်ပြီး သောက်တော်ဓရကပ်၏။ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်၏။ ထိခြင်းငါးပါးဖြင့် မှီခိုး
 တန်တော့အဓိဋ္ဌာန်ပြုပရိကံ ယူပြီးပုတီးစိတ်ရန် နေရာပြင်မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇ ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလွှပ် ၁၀ရက် သောကြာနေ့ (၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၉ ရက်) ဝဋ္ဌမထကြိမ်-
 သုဝတောအဓိဋ္ဌာန်ငါးချက် ပုတီးစိပ်၏။ ရတနာစကြိုန်မှာ စိပ်၏ ရတနာစကြိုန်မှာလည်း အသစ်/အဟောင်း
 နှစ်မျိုးရှိ၏အသစ် မှာ အတောင် (၄၀) လောက်ရှည်၏ အထက်ပေါ်၌ ကြာပွင့် (၁၉)ပွင့်ရှိသည်။ တပွင့် နှင့်တပွင့်
 တစ်တောင်လောက်ခြားသည်။ အဟောင်း၌ကြာပွင့် (၁၀)ပွင့်ရှိသည်။ တပွင့်နှင့်တပွင့် (၄) တောင်လောက်
 ခြားသည်။ စကြိုန်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ထပ်လျှပ်၍၏။ အဟောင်းကအာသောကခင်းကောင်းပူ အသစ်က
 နောက်ပုဂ္ဂိုလ်များကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်းကို ရုက္ခစိုးကြီးတိုးသူမနပုဂံသားပြော၏။ ကျွန်ုပ်ပုတီးစိပ် (၆) ပါတ်လောက်
 ရတော့ ရတနာစကြိုန်အဟောင်းက အရောင်တွေ တဖြတ်ဖြတ်ထွက်နေ၏။ ပုတီး (၈) ပါတ်လောက်ရပြန်တော့
 ရတနာစကြိုန်ပလ္လင်အသစ်က အရောင်တဖြတ်ဖြတ်ထွက်ပြန်၏။ ထို့ကြောင့် နှစ်ခုလုံးစေတီထိုက်ကြောင်းသိရ၏။
 ပုတီးပါတ်ပေါင်း(၄၀)ရလျှင် နာရီကြည့်လိုက်၏။ နေ့လည် (၁၀)နာရီ (၁၅)မိနစ်ရှိနေ၏ ထို့ကြောင့် ရေတော်ကပ်
 ထားသော သပိတ်တို့ယူ မုန့်ခဲဖွယ်များ ထည့်လျှထားသောသပိတ်စုံကို ယူပြီး မဟာဗောဓိရှေ့ ထိုက်တန်းလေးထဲ

နေ့စွမ်းစား၏။ သုတေသနစစ်စစ်နှင့် ရုက္ခစိုက်ကြီးရောက်လာပြီးလျှင် အသီးခွံစုံသာလျှင်။ အနိမိသထုံးတန်
 ငှက်ပျောသီးလျှင်သာ ကုလားမလေးကလဲ ငှက်ပျောသီးတစ်စီးသာလျှင်။ နေ့ဆွမ်းစားပြီးလျှင်တော့ မခွဲတော့ဘဲ
 သိပ်ထဲနား သန့်ရှင်းပြီး သီးနှံများငှက်ပျောစီးများထည့်၍ ရတနာစက်မစေတီကို တပ်လျှာ ထား၏။ နေ့အစိဋ္ဌာန်
 ဝုတီးဆတ်စိပ်၏။ ကြော်နံ့သွားစိပ်လိုက် ထိုင်ပြီးစိပ်လိုက်နှင့်အပါတ် (၆၀) ရလျှင် နာရီကြည့်လိုက်၏ (၁၁) နာရီထိုး၍
 လူသံများ ထိပ်ဆိတ်နေတာကို သိရလျှင် ညသန်းခေါင်သံအချိန်ဝင်လာပြီး ဝုတီးအဝတ်လည်း (၁၀၀) ရသွား၍
 (၁၂)ပါးသာလိုတော့ထယ်ဟု အောင်ပေပြီး ဆတ်စိပ်၏ ရုက္ခစိုက်ကြီးရောက်လာ၏ ဦးပွင့်လေး ဆားခူးကြီးတွေက
 ဦးပွင့်ကို ထိုက်ချက်ခိုစည်းဖွဲ့ နေကြတယ်။ သတိရှိခိုနေပါသူများ တုပြောပြီးသွား၏ တွန့်ပံလည်း မိဋ္ဌာန်ရတော့၏။
 ထောတေမိစေတီတော် သတ်လှည့်ဆောင်ညောင်ထိုင်လတ်တပ်ချီ၍ ဤတောတေမိအဝရာစိတပလ္လင်၌ တနေ
 (၁၀၈)ပါး သုတဝေဇ္ဇာနာဂါထာများနှင့် (၉)ရက် တိတိ အမိဋ္ဌာန်စိတ်ခြင်း။ အနိမိသစေတီတော် မှာလည်းတနေ
 (၁၀၈) ပါး သုတဝေဇ္ဇာ ဂါထာများနှင့် (၉) ရက်တိုင်တိုင် အမိဋ္ဌာန်တုင့်သုံးခဲ့တာမှန်ခဲ့ပါလျှင် အောင်မြင်တာ
 ဝန်ခဲ့ပါလျှင် ဆားခူးကြီးတွေရန်တွင်မတ အခြားခြားသောသေးရန်များလည်း သုရားထဝည့်ထော်အား
 ဧည့်လင်းလှင်ခြောက်များအောင်မျှ မတတ်နိုင်ပဲ ရန်များပြုဖျက်သွားပါစေသတည်း။ ဤသတ္တဋ္ဌာန အမိဋ္ဌာန်ရက်များ
 အတွင်း မဇ္ဈိမဒေသခရီးသွားလာရာ မပြီးမချင်း ဘယ်ရန်ခိုးမျှ မနှောတ်ယုတ်နိုင်ပါစေသတည်းဟု သဗ္ဗာ
 အမိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်၏ ထိုသို့ အမိဋ္ဌာန်ပြုပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက်ကဲ ရတနာစက်မပလ္လင်ကြီး လှုပ်လာ၏။ ထို့ကြောင့်
 တွန့်ပံအမိဋ္ဌာန်အောင်မြင်ပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရှိ၍စိတ်ချလတ်၍ ဝုတီးစိပ်နေတော့၏။ ည(၁၂) နာရီ (၄၀)မိနစ်တွင်
 ဝုတီးဝတ် (၁၀၈) ပါးပြီးစီးအောင်မြင်၍ သုတဝေဇ္ဇာနာဂါထာ(၉)ပုဒ်(၉)ပါးစိပ်ပြန်၏ တွန့်ပံ၏
 သေမလှမ်းမကမ်းတွင် ဒေါက်ဒေါက်ခုတ်ခုတ်အသံများကြားရ၏။ မိနစ် (၂၀)လောက်ဆတ်တိုက် ကြားနေရ၏။
 တွန့်ပံက အာပုပမာမပြုဘဲ ဝုတီးကိုသာစိပ်နေ၏ သုတဝေဇ္ဇာနာဂါထာ (၉)ပုဒ်(၉)ပါးစိပ်ပြည့်သွားလျှင် ထိုအသံများ
 အားလုံးပျောက်ကွယ်သွားကြသည်။ ရုက္ခစိုက်ကြီးပေးသော(၁၂)ပါး ဆတ်စိပ်၏ ည(၃)နာရီခွဲလျှင်
 အားလုံးစိတ်ပြီးသွား၍ ရတနာစက်မပလ္လင်ကို မှီပြီး ထိုင်လျှင်ခေတ္တမှေးလိုက်၏။ တအောင်လောက် ကြာလျှင်
 သုရားထခါးဖွင့်သံကြား၍ ထပြီးလျှင် မုဉ္ဇလိန္ဒာအိုင်သွား မျက်နှာသစ်တော်ရေခပ်လာပြီး ရတနာစက်မ
 စေတီတော်အား ရေတော်တပ်လျှာခါန်းပရိတ်ယူပြီး ဝုတီးအမိဋ္ဌာန်မစိပ်သေးဘဲ မှတ်တမ်းရေးလိုက်သည်။

၁၃၀၇ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်းမုန်း လွှပ် - ၁၀ရက် စနေနေ့. (၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၀ ရက်) ဝုတီးထ
 အကြိမ်ဝုတီးအမိဋ္ဌာန်စိပ်ခြင်း။ ဝုတီး (၃) ပါးစိပ်ရသောအခါ ရုက္ခစိုက်ကြီးရောက်လာပြီး လျှောက်သည်မှာ
 ဦးပွင့်လေးကို ဆားခူးများရော နတ်ဆိုးကြီးများပါ ဝိုင်းပြီး အပြတ်တိုက်ကြတာ ။ ဦးပွင့်လေး ခံမှခံနိုင်ပါ့မလားဟု
 စောင့်ကြည့်နေ၍ မခံနိုင်လျှင် တပည့်တော်က တုဖို့ရန်စောင့်ကြည့်နေပါတယ်။ စောင့်ကြည့်ပြီး အခြေအနေကို
 အကဲခတ်နေတဲ့ နတ်ဆိုးကြီးများ ဘုံးကနဲ ဘုံးကနဲ သူမာသာသူလဲလဲကျသွားတာတွေ့ရပါတယ်။ ဆားခူးကြီးတွေ
 တလည်း သူတို့လက်နက်နှင့် ထိုးခုတ်ရိုက်ပုတ်ဖို့ရှေ့တိုးလာကြသော်လည်း ဦးပွင့်လေး အနားရောက်က
 အနက်လုံးကြီးများထွက်လာပြီး ဆားခူးကြီးများကို ဖြစ်ဖြစ်ရိုက်တာ ဆားခူးကြီးတွေတခုတ်ခုတ်နှင့် မြည်ပြီး အင့်ကနဲ
 အင့်ကနဲ မြည်ပြီး လွင့်စင်ပျောက်ကွယ်သွားတာမြင်ရတော့မှ တပည့်တော်စိတ်အေးသွားတယ် ဦးပွင့်လေးအစောင့်တွေ

တကယ်ကောင်းတာပဲ တပည့်တော် ရုက္ခစိုး အသတ်နှစ် (၁၀၀) လောက်ဖြည့် ဒီလိုအဓိဋ္ဌာန် ရတ်ရှည်ဝင်ပြီးတုန်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဦးပဉ္စင်းတစ်ပါးပဲ နှိုသေးတယ်။ သယ်လို အစောင့်အရှောက် အကာအကွယ်တွေ ပြုယူပေးထားပါသလဲ ဘုရား -

(ခွင်း) ဦးပဉ္စင်းက တိုယ်တိုင်ကျင့်ကြံတာထို အားကိုးအားထားပြုပြီး သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ထားတာပါ ။

(စိုး) သာဓုပါဘုရား သာဓုပါ။ ဒီသတ္တဋ္ဌာန အဓိဋ္ဌာန်မပြီးသမျှ အဟာရအတွက် တပည့်တော်မှ တာဝန်ယူပါတယ် ဘုရား။

(ခွင်း) တောင်းလှပါပြီး ရုက္ခစိုးကြီး ကောင်းလှပါတယ် သာဓုပါ သာဓုပါ ။

ရုက္ခစိုးကြီးလည်း လက်အုပ်ချီပြီး ပျောက်ကွယ်သွားတော့၏ ကွန်ပဲဆက်အဓိဋ္ဌာန် ပုထိုးစိပ်၏ ထိုနေ့မှ စ၍ အနောက်အယုတ်များ ရတနာစက်ခ မှာမတွေ့ရတော့ပေ။

ထန်ဆောင်ပုန်းလဆုပ် (၁၂) ရက်၊ ၁ နေ့နေ့၊ တတိယအကြိမ်၊ ထန်ဆောင်ပုန်းလဆုပ်(၁၃) ရက်၊ ၂ ထနလာနေ့၊ စတုတ္ထအကြိမ်၊ ထန်ဆောင်ပုန်းလဆုပ် (၁၄) ရက်၊ အင်္ဂါနေ့၊ ပဉ္စမအကြိမ်၊ ထန်ဆောင်ပုန်းလဆုပ် (၁၅) ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊ ဆဌမအကြိမ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၁) ရက် ကြာသာပထေးနေ့၊ သတ္တမအကြိမ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၂) ရက် သောကြာနေ့၊ အဌမအကြိမ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၃) ရက် ဝနေ့နေ့၊ နဝမအကြိမ်၊ ရတနာစက်ခမှာ (၉) ရက် အဓိဋ္ဌာန်အောင်မြင်သွား၍ မိုးသောက်ယံအချိန်တွင် ဗုဒ္ဓလိနွာသွားဖျက်နှာသစ် ကိုယ်လက် သန့်ရှင်းပြီး သောက်တော်ရေခပ် ရတနာယရမတီတော်မှာ တပ်ပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်သည်။

၈၃၁၇ ခု၊ နတ်တော်လဆန်း(၄) ရက် ၊ တနင်္ဂနွေနေ့ (၁၉၅၅ ဒီဇင်ဘာ ၀၈ ရက်) ပဌမအကြိမ် ရတနာယရမှာ သုဝတော ငါးချက် အဓိဋ္ဌာန်စိပ်၏။ ရတနာယရ၏ အကြောင်းတို့အကျဉ်းမျှ ရေးပြပါအုံးမည်။ ပဌမအပရာဇိတ 'ပလ္လင်တော်၊ ခုတိယမျက်လုံးတော်တို့မမှီထဲပဲ မဟာဗောဓိဝင်နှင့် အဝရာဇိတပလ္လင်တော်တို့ ဇူးဇူးစိုက်စိုက် ကြည့်နေတော်မူသော အနိမိသ၊ တတိယ အပရာဇိတပလ္လင်တော် နှင့်အနိမိသစေတီတို့အကြား အရှေ့၊အနောက်အလျား၍သော နတ်ဗြဟ္မာတို့၊ ဖန်ဆင်းအပ်သည်။ ရတနာစကြိန်၌ ဇေယမာပတ် တို့ ဝင်စားတာဖြင့် လူးလားတဲ့ ခေါက်စကြိန်လျှောက်လျှက် ခုနှစ်ရက်ကို လွန်စေတော်မူသော ရတနာစက်ခစေတီ၊ စတုတ္ထ မဟာဗောဓိပင်မှ အနောက်မြောက်ရာဟုထောင့်အရပ်နတ်ဗြဟ္မာတို့၊ ဖန်ဆင်းအပ်သော ရတနာယရ ရွှေစိမ့်၌ထက်ဝယ် ဖွဲ့နေ့နေ့တော်မူကာ အသိဓမ္မာတရားတော်မြတ် ကိုသုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူသော စတုတ္ထသတ္တာဟ ။ ။

ဆရာတစ်ပါးက - ရတနာယရ ရွှေစိမ့်၌တရားတော်ကို ဆင်ခြင်ရာတွင် ကျွတ်ထိုက်သောနတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့သည် သီလ၌တည်၍ သမာဓိဖြင့် စိတ်ကိုတည်ကြည်အောင်ပြုပြီးပညာဖြင့် ဝိပဿနာအားထုတ်ကျင့်ကြံ၍ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သို့ ရောက်ကြောင်းသိလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတည်းတူသောလမ်းကြောင်းကို သိတော်မူသဖြင့် ရှေးဦးစွာသီလကိုပြဆိုရာ ဝိနည်းပိဋကတ်ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူလေသည်။ ထိုနောက် သမာဓိကိုပြဆိုရာ သုတ္တန်ပိဋကတ် ကိုဆင်ခြင် တော်မူပေသည်။ ထိုနောက် ပညာကိုပြဆိုရာ အသိဓမ္မာကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူလေသည်။ အသိဓမ္မာကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ ဂေတတ်ခြောက်ကျမ်းကကျဉ်းနေ၍ ဘုရားညက်တော်က ကျယ်ဝန်းရွှေညက်တော်

ထွက်ပြေးလောကံယော ခုနှစ်ဆင့်မြောက်ဖြစ်သော အနန္တယသမန္တပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော် မူသောအခါ
ယောသပုဗ္ဗရာတွင်း၌ပြုကုန်၍ကိုရသောယုလနာ တထောင်ရှိသည့် မိဂ်လဝါကြီးပမာ သစ္စညုတ ရွှေညက်တော်
သည်ပြုကုန်၍ကို ရတော်မူလေသည်။

အနန္တယသမန္တပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌ အလွန်သိမ်မွေ့နက်နဲသော တရားအချက်အလက်တို့ကို သုံးသပ်
ဆင်ခြင်ဖော်မူလတ်သောအခါ မြတ်စွာဘုရား၏သန္တန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ ပီတိတရား
ဖြစ်ပွားလာရလေတာ ပီတိဖြစ်သောကြောင့် သွေးတော်ကြည်လင်ခြင်းကြောင့် ကိုယ်တော်ရှေ့ပိုင်းက တိမ်လုံး
လောထ်၊ တောင်လုံးခန့်ပမာဏရောင်ခြည်တော်တို့သည် ထွက်ပေါ်ကွန့်ဖြူကြ၍ ကောင်ကင်ယုံသန်းသွားသော
ဆွါန်ဆင်မင်းပမာ - အရှေ့အရပ်မျက်နှာအနန္တကြောငှာတိုင်စောင် ပြုကုန်ပြေးသွားကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်၏
နောက်ပိုင်းမှာလည်း ထိုအတူအနောက်အရပ်မျက်နှာသို့ ရောင်ခြည်တော်များ ကွန့်ဖြူပြေးသွားကြကုန်၏။
လတ်ယာနံပါးတော်မှလည်းအတူ တောင်အရပ်မျက်နှာ လက်ဝဲနံပါးတော်အပြင်တို့မှလည်း ထိုအတူ
မြောက်အရပ်မျက်နှာ ခြေဝင်းတော်အပြင်တို့မှာလည်း အောက်အရပ်ဦးခေါင်းတော်မှလည်း နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်
ပြယွာပြည်(၂၀) တို့ကို ကျော်တတ်၍ အထက်အဇောကာသကောင်းကင်သို့ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ပါးတို့သည်
ယုံထက်ကွန့်ဖြူကြလေသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ အနန္တကြောငှာ၌ ရှိကြသည့် အနန္တသတ္တဝါအားလုံးတို့သည်
ရွှေရောင်အဆင်းဝါဝင်းတောက်ပ၍နေကြကုန်၏ ။

အထူးအားဖြင့် ပဋ္ဌာန်းတရားတော်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်သည့် ထိုနေ့မှစ၍ မြတ်စွာဘုရား သခင်ကိုယ်တော်
မြတ်မှ ထွက်ပေါ်ကွန့်ဖြူကြသော ရောင်ခြည်တော်တို့သည် ယနေ့တိုင်စောင်ပင် အနန္တကြောငှာ လောကဝါတ်
တို့တို့ ဥတုဓမ္မအဆက်ဆက်အနေအားဖြင့် သွားလျှက်ရှိကြကုန်၏။

ပဋ္ဌာန်းတရားတော်သည် ကောင်းကင်ကဲ့သို့ နည်းပေါင်းအနန္တနှင့် ပြည့်စုံ၏။ မြေအထူပမာ ကျယ်ပြန့်
လှစွာ၏။ သပုဗ္ဗရာရေထူပမာနက်နဲလှစွာ၏။ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း သစ္စညုတညက်တော်၏အလား ကြီးမား
လှစွာသောကြောင့် ခုနှစ်ရက်ပတ်လုံးသုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ ခုနှစ်ရက်ပတ်လုံးနေတော် မူရာအရပ်သည် ရတနာယု
ဇေတီဟူ၍ မည်တွင်လေသည်။ ရတနာယုရနေရာမှာ ယခုလက်ရှိအခြေအနေမဟာတောမိဇေတီတော်မှ
အနောက်မြောက်ယွန်း ရာဟုထောင့် ၁၂၄ တောင်ကွာတွင် ရှစ်တောင်ပတ်လည် ကုပ်တိုက်ကလေး နေရာဖြစ်၏။
ထိုရတနာယုဇေတီတော်ကို သောက်တော်ခေကပ်ပြီး ပရိတ်ယူ၍ အဓိဋ္ဌာန်သစ္စာယူပြီး ပုတီးနှစ်ပါတ်ရလျှင်
ရှစ်တောင်ပတ်လည်ကုပ်တိုက်ကလေးလှုပ်နေ၏။ တိုက်ကလေးအနောက်တက်ကနေ အရှေ့တက်မျက်နှာ မူထိုင်ပြီး
ပုတီးစိပ်နေ၏ ကျွန်ုပ်ပုတီးစိပ်နေစဉ် ဘုရားပူးမြန်မာနှစ်ယောက် ယောက်ျားများရောက်လာပြီး။ သပိတ်ဝိုက်
ပုန်များနှင့်လျှောငွေ ၁၀၀၀ လည်းထည့်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်ပုတီးစိပ်လို့ (၇) ပါတ်ရလျှင် နေ(၁၀)နာရီထိုး၍ ရတနာယု
နေရာတွင်လူရှင်း၍ နေ့အွမ်းစား၏။ ထိုအတွင်းမှာပင် ရုပ်ဝံ့များဝိုးတိုးဝါးတားနှင့် ဇောဇောတွေ့ရ၏။
နတ်ဖန်ဆင်းသောနေရာပို့ နတ်တွေတွေ့ရတာလို့အောက်မေ့မိ၏။ နေ့ပုတီး (၃၆) ပါတ် ရလျှင် မှောင်စဉ့်လောက်
အပါတ် (၄၀) ရတော့ရောင်ခြည်တော်များ မြတ်ကနဲမြတ်ကနဲ ကွန့်ဖြူလာ၏။ ပုတီး (၁၀၀) ပါတ် ပြည့်လျှင်
ည(၁၀) နာရီ ထိုး၍ ပညာဝါရ်ပဋ္ဌာန်းခွတ်၏။ ပညာဝါရ် တစောဆုံး တစ်နာရီနှင့် မိနစ် (၃၀) လောက်ကြာ၏။

ရွတ်ပြီးလျှင် ရုက္ခစိုးကြီးရောက်လာပြီး ဝိပညာဝါရပဌာန်းစေသနာကို အရှင်ဘုရားလာမှ ကြားရတာ သာဓုပါကုရား သာဓုပါဘုရား နေ့စဉ်ရွတ်ဖတ်တော်မူပါဘုရား ဟုလျှောက်တင်ပြီးဝင်သွားတော့သည်။ ကျွန်ုပ်လည်း သုတဝန္တနာ ထပ်စိပ်၏။ ပုတီး (၉) ပါတ်ပြီးတော့ ဈာန်ငါးပါးဂါထာ၊ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆုဂါထာ (၁၂) ပုဒ်စိပ်၏။ ပြီးလျှင် နာရီကြည့် လိုက်တော့ ည(၁၂) ချက်ခွဲနေ၏။ ခေတ္တတိုက်ကလေးထဲလိုင်လျှက်မှီမှေးလိုက်၏။ မှေးနေစဉ် စောင်းသံများ ဟာဝေ သီချင်းသံများ ပီပီပြင်ပြင်ကြားနေရ၏ ထိုကဲ့သို့ကြားနေစဉ် ပန်းနံ့၊ ဇွန်ပန်းနံ့၊ နှင်းဆီပန်းနံ့၊ ဝေါနပန်းနံ့များ နှာခေါင်းထဲသို့ဝင်လာကြ၏။ အိပ်လိုမရအောင် ပန်းရနံ့များက သင်းယုံကြိုင်လှိုင်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုင်လျှက် မျက်စိမှိတ်နေတာမဖွင့်ပဲမေတ္တာသုတ်- ကိုးခေါက်ရွတ်နေ၏။ စာဋ္ဌာနာဋီယသုတ်၊ ပုဗ္ဗာနသုတ်လည်းရွတ်သည်။ ဓမ္မစကြာလဲရွတ်၏။ ဓမ္မာစကြာလဲဆုံးရော အိပ်ချင်သလို ဖြစ်လာ၍ ထိုင်ရင်းဘဲအိပ်လိုက်၏။ ဘုရားတခါးဖွင့်သံ ရှိခိုးသံများကြားရလျှင်နိုးလာ၏။ မျက်စိဖွင့်ကြည့်လိုက်သောအခါ ကျွန်ုပ်ပါတ်ဝင်းကျင်တွင် ပန်းမျိုးစုံ ဓမ္မယာခင်းထားသကဲ့သို့တွေ့ရ၏။ ဖယောင်းတိုင်ထုပ် အမွှေးတိုင်ထုပ်များ ရာချီပြီးရှိနေ၏။ ထိုပစ္စည်းများ ကျွန်ုပ်အသာထား ပန်းဓမ္မယာထဲ လမ်းသွားသာအောင်လမ်းလေးလုပ်ပြီး ပုဗ္ဗလိန္ဒာရေတိုင်သွား မျက်နှာသစ် ကိုယ်လက်သန့်ရှင်း သောက်တော်ရေခပ်ပြီး ရတနာယရစေတီမှာကပ် ပန်းများလဲဆေးကြောပြီးတင်၍ ကန်တော့ ပရိကံယူသုဂတော ငါးချက်အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်ရန်ပြင်ပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်သည်။

၀၃၁၇ ခု၊ နေတ္တိလွှန်း (၅) ရက် တနင်္လာနေ့ (၀၉၅၅ နှစ်တာ ၀၉ ရက်) သုဂတောငါးချက်၊ စုတိလ အကြိမ် အဓိဋ္ဌာန်စိပ်၏ မိုးသောက်ယံ (၄) နာရီ မိနစ် (၄၀)က စစိပ်၏။ ဖယောင်းတိုင်များ အမွှေးတိုင်များ (၁၀၈) တိုင်လှပြီးစိပ်၏။ ပုတီးပါတ်(၃၀) ရလျှင်ဘုန်းကြီး တစ်ပါးရောက်လာပြီးအရှင်ဘုရား သပိတ်ဖုံးထဲလျှာမယ် ဟင်းက ငါးဟင်း၊ ပဲဟင်း၊ ဝေဇာသီးကြော်တို့ ဖြစ်တယ်။ တပည့်တော်သွားခွင့်ပြုပါတုံး ဘုရားဆိုပြီး လက်တုပ်ချီ ဦးညွှတ်ပြီးထွက်သွား၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ပုတီးဆက်စိပ်၏။ ပုတီးပါတ် (၄၀)ရတော့နေ့(၁၁) နာရီထိုး၍ နေ့ဆွမ်းစားရန်သပိတ်ဖုံးနှင့် ရေတော်သယ်ယူပြီးရတနာယရမှာစား၏။ ငါးဟင်း ငြုပ်သီးတို့ဖက်များဖြင့် ထုတ်ထား၏။ ဆွမ်းတလည်းဖက်ခွက်ကြီးနှင့် ထည့်ထား၏။ ဝိနော့လျှာဆွမ်းကထူးဆန်းတယ် ကိုယ့်ပြည်က ဆွမ်းဟင်းဖုံးဝိနော့ရာမှာ ဝိတစ်ခါပဲစားရတယ်။ လအနည်းငယ်ရှိပြီ ဝိဟာမျိုးမစားရတာ လို့အောင်မေ့ပြီး ပိဏ္ဍပါတ် ပစ္စဝေက္ခကာဒေသနာ (၃) ခေါက်ဆင်ခြင်ပြီးစား၏။ စားပြီးတော့ ပိုတဲ့ဆွမ်း ဟင်းများ မဟာပေမိစေတီတော်၏ အနောက်ဘက်လူလွတ်ရာ ငှက်စာကျွေးထား၏။ ရတနာယရ ပြန်ပြီး ပုတီးဆက်စိပ်၏ နေ့ပိုင်း ပုတီး(၄၀)ရလျှင် ညနေ(၅)နာရီထိုး၍ နေဝင်လုလု အချိန်ဖြစ်၏။ ရတနာယရပါတ်ဝန်းကျင်တွင် လူရှင်းသလောက်ဖြစ်နေ၏။ ဆွမ်းလျှာသွားသော ဘုန်းကြီးပြန်ရောက်လာပြန်၏။ ကျွန်ုပ်ကို လက်တုပ်ချီ၍ ကျွန်ုပ်ပုတီးစိပ်နေ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း သူအခြေအနေကို စောင့်ကြည့်နေ၏ ခြစိမ်းရောင်အဆင်းရှိသော နတ်ဝတ်တန်ဆာများနှင့်ဖြစ်သွား၏ ထို့ကြောင့် မနက်ကဆွမ်းလာကပ်သောဘုန်းကြီးမှာ နတ်ဖြစ်နေကြောင်းသိရ၏။ သူဘာပြောမလဲဆိုပြီး စောင့်ဆိုင်း၍ ပုတီးကိုပဲစိပ်နေ၏။ တပည့်တော် ဝိဇ္ဇပက္ခနတ်မင်းဖြစ်ပါတယ်ဘုရား သာသနာစောင့် နတ်မင်းကြီးလေးပါးထဲမှ တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား အခက်အခဲတွေ ကြုံပါလျှင် တပည့်တော်ကို မိန့်လိုက်ပါဘုရား။ ဝေဇာခြင်းရောက်အောင်လာခဲ့ပါမည်ဘုရား။ ဆိုပြီးသွားတော့၏။ ထိုမှနောက်ဘာမှ မတွေ့ရတော့ပါ။ ရတနာယရ

အဝါနေလွန်း (၆)ရက်၊ ထထိယထကြိမ် ရတနာယရ ဗုဒ္ဓဘူဆေးလွန်း (၇)ရက် စတုတ္ထအကြိမ်၊ ရတနာယရ
 ကြာသပတေးနေ့ (၈) ရက်ပွဲအကြိမ်၊ ရတနာယရ သောကြာနေ့ (၉) ရက် ဆဌမအကြိမ်၊ ရတနာယရလွန်း
 (၁၀) ရက်နေ့နေ့၊ သတ္တမအကြိမ် ရတနာယရ -နတ္ထော်လွန်း (၁၀)ရက်တနင်္ဂနွေနေ့၊ အဌမ အကြိမ် အဓိဋ္ဌာန်များ
 ဆောင်မြင်ခဲ့ပြီး နောက် ၁၃၁၇ ခု နတ္ထော်လွန်း (၁၂)ရက်၊ တနင်္လာနေ့ နဝမအကြိမ် ဝိသေသတ်ယံတွင် အဓိဋ္ဌာန်
 ပုတီး စိတ်သောအခါ လူထစ်ယောက်က နောက်ကျောမှီနေသလို ဖြစ်နေ၏ ထိုအထိအတွေ့ကို အာရုံမပြုပဲ
 ပုတီးကိုသာအာရုံပြုပြီး ဆက်စိပ်နေ၏၊ ပုတီး (၉) ပတ်ရလျှင် ကျွန်ုပ်ကျောမှစွာ၍ လမ်းလျှောက်စိပ်နေ၏၊
 ထိုအခါမှ ဘိုးဘိုးအောင်နှင့် တွေ့နေရ၏၊ ကျွန်ုပ်ပုတီးကို သာဆက်စိပ်နေ၏ သူနှင့် စကားမပြောနိုင်သေး ပုတီး
 (၁၈) ပတ်ရလျှင် သူမရှိတော့ချေ၊ နေ့ (၁၁) နာရီနှင့် (၁၅) မိနစ်ရှိနေ၏၊ ထို့ကြောင့် ရေတော်သပိတ်တော်စုန်များ
 ထည့်လျှထားသော ကျွန်ုပ်သပိတ်ကိုလှ၍ ရတနာယရစေတီအောက် မျက်နှာမှာပဲနေဆွမ်းစား၏၊ ဆွမ်းစားနေတုန်း
 ငှက်ဖျောသီးလျှသော တုလားမလေးရောက်လာပြီး ကြေးကြုပ်ကလေးတစ်ခုလာလျှ၏၊ လျှပြီး ကုလားမလေး
 ပြန်သွား၏၊ ကြွပ်ကလေးကို ယူပြီးလွယ်အိတ် ထဲတည့်ထားလိုက်၏ ပုဗ္ဗလိန္ဒာတိုင်တွင် သပိတ်များဆေးရေတော်ခပ်
 ရတနာယရစေတီမှာ ထပ်လျှပြီးကြေးကြွပ်ကလေးကို ပွင့်ကြည့်၏၊ ငွေရောင်သဲမှုန်များဖြစ်နေ၏၊ ငွေမြားလေးတွင်
 စာရေးထားတာတွေ့ရ၍ ဖတ်ကြည့်လိုက်၏၊ သတ္တဌာနအောင်မြေများဟု မြန်မာလိုရေးထား၏၊ ဟုတ်မဟုတ်
 အဓိဋ္ဌာန်ကြည့်၏၊ ဤသဲများနှင့် မြေများတို့သည် ဤသတ္တဌာနအောင်မြေများမှန်ခဲ့ပါလျှင် ကျွန်ုပ်၏ လက်ထဲထည့်
 လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်ထဲ ပူနွေးသောအခွင်းအရာ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ အသက်ဝိညာဏ်ရှိသတဲ့သို့ လှုပ်ရှားပြေးသွား
 ဟုလက်ဝဲဝါးပေါ်တင်ထားလိုက်၏၊ ပူနွေးလာပြီး သဲများမြေများက လှုပ်ရှားခုန်ကြွ၍နေတုန်း ထို့ကြောင့်
 ကျွန်ုပ်လည်း ဦးညွတ်လက်အုပ်ချီ ရှိသေခွာကြွပ်ထဲပြန်ထည့်၍ ကျွန်ုပ်အိတ်ထဲ ပြန်ထည့်ထားလိုက်၏
 ဤမဟာဗောဓိနေရာပင် ဂင်္ဂါဝါပြုသံစုမက ဆုရားများစွာ ပွင့်တော်မူသောနေရာမြတ်ဖြစ်၏၊ ပွင့်တော်မူသော
 ဆုရားများမှာ သတ္တဌာနမှာပင်သတ္တဌာနအဖြစ် စံပါယ်တော်မူကြ၍ မလသမ္မာဇတ်ဝင်စားတော်မူခါ (၇) ရက်၊
 ခုနစ်လီ (၄၉)ရက်စံပါယ်တော်မူကြသောနေရာမြတ်ဖြစ်၏၊ နောက်ပွင့်လတ္တံ့သော အဓိမေတ္တလျှတုရားပင်လျှင်
 ဤမဟာဗောဓိမှာပင် ဗောဓိကံကော်ပင်နှင့်အပရာဇိတဝလ္လင်ပေါက်ပြီး ဆုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူမည်ဖြစ်၏
 ဘယ်ကမ္ဘာမှာ ဆုရားပွင့်ပွင့်၍နေရာမှာသာ ပွင့်ကြမြေမြေတာဖြစ်၏၊ ကျောင်းတော်ရာမှာ ယခုပွင့်တော်မူသော
 ဝေါတမမြတ်စွာဆုရား၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ရာမှာသာကျောင်းဖြစ်မည်ဖြစ်၏။ အရင်ကပွင့်တော်မူသော
 ဆုရားများ နောက်ပွင့်မည့် ဆုရားများလည်း ဤဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာသာလျှင်ကျောင်းတော်ဖြစ်မည်ဖြစ်၏
 ထို့ကြောင့် အဓိဗဟိတဋ္ဌာန လေးဌာနတို့မှာ မဟာဗောဓိတစ်ဌာန၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ရာ တစ်ဌာန
 မိဂင်္ဂါဝန်ပုဗ္ဗကြော့ထောသောနေရာကတစ်ဌာန ကုသိနာရုံပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောနေရာ တစ်ဌာနပေါင်း လေး ဌာန
 ဤလေးဌာနတို့မှာ ဆုရားတို့မစွန့်အပ်သောဌာနများဖြစ်၏၊ ရတနာယရစေတီမှာ နေ့အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးဆက်စိပ်၏၊
 ပုတီး (၉) ပတ်လောက်ရလျှင် ဘုန်းကြီးတစ်ပါးကြွလာပြီး ပါးစပ်ဟတုပြော၍ ယဝေးလိုက်၏၊ ပုတီး (၉) ပတ်ရတော့
 ရတနာယရ စေတီကိုပါတ်ပြီး ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် ပုတီးစိတ်နေ၏၊ ကျွန်ုပ်နောက်ကလည်း ဝတ်ပြုစင်ကြယ်နှင့်
 ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး လိုက်စိတ်နေ၏ ရှစ်ပတ်လမ်းလျှောက်စိပ်၏၊ ခြေဖဝါးများပင် မြေကြီးနှင့် ထိမှန်းမသိဖြစ်နေ၏။

ထိုင်စိပ်ပြန်၏။ ပုတီးပါတ် (၆၀) လောက်ရတာတောင် ထိုင်ခွင်မပြင်ရပါ။ စိတ်နိုင်၏။ တနေ့ဟာ အဓိဋ္ဌာန် (၁၀၈) ပါတ်ပြီး၍ နာမိကြည့်လိုက်လျှင် ည (၁၁) နာမိထိုးနေ၏။ ထုတဝဋ္ဋနာဝါထာများ စိပ်နေ၏။ (၉) ပါတ်ပြီးသွား၍ ဈာန်ငါးပါးနှင့်ဂုဏ်တော်သရဏဂုံနှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဘုရားများ ဝါထာ (၁၂) ပုဂံဆက်စိပ်၏။ ည (၂) ချက်ခွဲလောက်ပြီး သွား၍ ဓေတ္တပေးလိုက်၏။ ထိုင်လျှက်ပေးအိပ်သော်လည်း အိပ်ချင်စိတ်မရှိ၍ မဟာဗောဓိစေတီကြီးသွားပြီး ပရိတ်များ ဝါထာများရွက်နေ၏။ ပြီးလျှင် ရတနာယရ စေတီပြန်၍ ပညာဝါရ ပဌာန်းခွတ်နေစဉ် အာဇမ္ဗကဝစ္စည်း မဆုံးခင် ဘုရားပုံတော်ပေါ်လာပြီး သက်တော်ထင်ရှားရှိသတဲ့သို့ ထင်ရ၏။ ဧရာင်ခြည်ထော်မြောက်ပိုး တစ်ကိုယ်လုံးမှ ပြာထွက်နေ၏။ အလွန်ပီတိဖြစ်ပြီး ပညာဝါရဆုံးအောင် ခွတ်၏။ ပညာဝါရဆုံးသွားသော်လည်း ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပုံဖျောက်မသွားပေ။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မာစကြာဆက်ခွတ်၏။ ဓမ္မာစကြာဆုံးသော် ဘုရား ပုံတော်ဖျောက်သွား၏။ ဘုရားတံခါးဖွင့်သံလည်းကြားရ၏။ သိမြင်၍ မုဉ္ဇလိဇ္ဇာတိုင်သွားဖျက်နာသစ် ကိုယ်လတ် သန်ရှင်း၍ ရတနာယရပြန်လာပြီး (၉)ရက် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးကြောင်း လျှောက်ထား။ မေတ္တာပို့၊ အဗျူဝေပြီး ဖိုးသောက်ယံအချိန် အစပါလသို့သွား၍ ဧရတော်ကပ်ပြီး မှတ်တမ်းရေး လိုက်သည်။

ဝဋ္ဋဝါ ၃၊ နတ်တော်လွန်း (၁၃)ရက်၊ အင်္ဂါနေ့ ၁၉၅၅၊ ဝီရင်သာ ၂၇ ရက် ပဌမဇာတြိမ် အစပါလ စေတီမှာ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်၏။ အစပါလ အကြောင်း သိကောင်းစရာတို့ ရေးပြပါအုံးမည်။ အစပါလ နေရာဟောင်းသည် မဟာဗောဓိစေတီ၏ အရှေ့ဘက်အထောင် (၁၀၀) ကွာ မဟာဗောဓိအဝင် တုတ်လှေတားအဆင်းနားရှိသော လေးထောင့်ကျောက်တိုင်ကြီးနေရာဖြစ်၏။ ကျောက်တိုင်ကြီးမှာ (၆)ထောင် ခန့်မြင့်၏။ လှေတားအရှေ့ဘက် နားမှာရှိသော စေတီနေရာလို့လည်း ပြောကြ၏။ ထိုကျောက်တိုင်နေရာ ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်၏။ မဟာဗောဓိပင်အနီး၌ ပင်လေးသတ္တာဟ (၂၈)ရက် ကုန်လွန်စေပြီးနောက် ပဉ္စမသတ္တာဟသို့ မဟာဗောဓိပင်မှ အရှေ့အရပ်သို့ တည်ရှိသော အစပါလညောင်ပင်ရင်းသို့ ကြွရောက်တော်မူပြီးလျှင် (၇)ရက်လုံး တရားကို ဆင်ခြင်ကာ ဗလသမာပတ်ကို ဝင်စားခါဖြင့် အစပါလညောင်ပင်ရင်းသို့ သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူသည်။ ထိုညောင်ပင်ရင်းသို့ ဆိတ်ကျောင်းသား များလာရောက် နေထိုင်မှုများသောကြောင့် အစပါလညောင်ပင်ဟု တွင်လေသည်။ ထိုအခါအဖိုး အမည် ဧထင်ရှားသည့် တယုန်းဟုန်းမာန်မှခြင်းရှိသော ပုဏ္ဏားတယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းတပ်ပြီး လျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဝမ်းမြောက်ဖွယ်တစ်သက်ပတ်လုံး အောက်မေ့ဖွယ်သော စကားများကိုပြောကြား ပြီးနောက် သင့်တင့်လျှောက်ပတ်သော အရပ်၌နေ၍ ထိုဟုံဟုံကပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားကို အရှင်ဝေါတမ လောက၌ အဘယ်မျှသောတရားဖြင့် ဗြဟ္မာခေါ်သူမြတ်စင်စစ်ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း သူမြတ်ဖြစ်အောင် ပြုထိုက်သော တရားများတဘယ်အရာများ ဖြစ်သနည်းဟုလျှောက်ထား မေးမြန်းလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟုံဟုံကပုဏ္ဏားကို တရားနာစံ အရာထားတော်မမူပဲ ဤ ဥဒါန်း ဝါထာကို ကျွန်ုပ်တော်မူလေသည်။

- ယောဗြဟ္မဏော တဟိတပါပဓေမော
- နိဟုံဟုံကော နိက္ခသာဝေါယတ ဣတ္တာ။
- ဝေဒန္တဝုဇ္ဇသိတဗြဟ္မဓရိယော
- ဓမ္မနသော ဗြဟ္မဓရိယာ။

ဓမ္မနုသောဗြဟ္မာဝါဒံ ဝေဓယျံ ၊

ယသုဿခါ နတ္ထိတုဟိ ဝိလောကော။

၁ - မတောင်းပူ့ထို အပပြုပြီးခြင်း။

၂ - ထို့ကြောင့် တတုန်းဟုန်းဟန်မူခြင်းမှ တင်းခင်ခြင်း။

၃ - ထိလေသာထပ်စွန်းပူ့တင်းခင်ခြင်း။

၄ - သီလသွံ့ဖြင့် ခိတ်နလုံးကို စောင့်သုံးထိန်းချုပ်ပြီးဖြစ်ခြင်း။

၅ - နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်ခြင်း။

၆ - ထို့ကြောင့် မင်တည်းဟူသောဗြဟ္မာတော တကျင့်ကို ထိန်းချုပ်ပြီးဖြစ်ခြင်း။

၇ - ထို့ကြောင့် ဥဿဒေဗိဇ္ဇိတရာဆိုတို့ဖြစ်ပွားပူ့မရှိခြင်းဤတရားရနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသူတို့ ဗြဟ္မာတော ဆိုသည်ဟု ထောထော်မူလိုရင်းဖြစ်၏။

မာန်နတ်အမြင်မှန်ရ၍ လက်လျှော့အဖွဲ့ပေးခြင်း

အဝေါလ ညောင်ဝင်းရင်း၌ မြတ်စွာဘုရားနေတော်မူသော အခါမာန်နတ်သည် စုနှစ်နှစ်ကြာအပြစ် ထင်ရန်ရွာလျှတ် မြတ်စွာဘုရားနောက်သို့ တတောက်ကောက်လိုက်ခဲ့ပါသော်လည်း အပြစ်တင်ရန် အမှုအဝေါင်းကို အတုပြုလောက်အောင် ဓမ္မနုဒေဝတားဟုဘုရားထံမှောက်သွားရောက်ပြီးလျှင် စကားနာထိုးပြန်လေ၏။

“အို - ရဟန်းဝေါတမ သောတတရား လွမ်းမိုးနိုင်၍ တောစာရပ်ဝယ်ပိုင်နေဘိသလော ထင်သည် အရာ အထောင်သော ဥစ္စာတို့ ဖွဲ့ခဲ့သလောသို့မဟုတ် အရာအထောင်ဥစ္စာတို့ တောင်းတကြစည်၍ နေဘိသလော - သို့မဟုတ် အတုထိုလ်ပူ့ကြီးများပြုခဲ့မိသဖြင့် မြို့ရွာကတွင်းတွင် မနေဝံ့တော့ပဲ သူတပါးတို့၏ ဖျက်နှာကို ခြေညှိဝံ့ဘဲ ဤတော၌သာရောက်ခါကြံပိုင်နေဘိသလော အတယ်ကြောင့် လူများနှင့်မိတ်ဆွေဖွဲ့ပျံ့ထိုစေပြု နေဘိသနည်း။ သင့်မှာ တစ်စုံတလောက်နှင့်မျှ မေတ္တာနှိုးရင်းမိတ်ဖွဲ့ခြင်းအလျှင်းမရှိပါကလား” ဟု မြတ်စွာဘုရားကို ဝါထာဖြင့် ပြောကြားလေသည်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားတ “တို - မာန်နတ် ဝါဘုရားသည် သောက၏အကြောင်းရင်းတရားမှန် သဗ္ဗကို ထုပြောဖျက် ဆီငြီးလျှင် အတုထိုလ်တူ၍ မြူမှုမရှိပဲ နိုးရိပ်ခြင်းအလျှင်းကင်းမဲ့လျှက်ချာန်နှစ်ပါးကို ဝင်စားလျှတ်သာ ငါနေ၏ ငါဘုရားသည် ဘဝတဏှာတို့ အကြွင်းမဲ့မြတ်တောက်ပြီးလျှင် တွယ်တာတပ်မက်ခြင်း အလျှင်းမရှိပဲ ချာန်နှစ်ပါးတို့ ဝင်စားလျှတ် သာချမ်းသာစွာနေ၏။ သင်ထင်သည့်အတိုင်းဥစ္စာရှုံ့သဖြင့် သောကရောက်ခါ ဥစ္စာကို ထိုအင်သဖြင့် သောသကံကာ ငါကြံပိုင်နေသည်မဟုတ်” ဟုဖြေကြားသောအခါမာန်နတ် ကတဖန်ထပ်၍

“အို ရဟန်းဝေါတမ လောက၌ အကြင်လူ အကြင်ရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေသော အသုံးအဆောင် သတ်န်းသော ပစ္စည်းလေးရပ်တို့၌ ငါ့ဥစ္စာဟု စွဲလမ်းပြောဆိုကြကုန်၏ ထိုလူတို့ ရဟန်းတို့ ရွှေ ငွေ သေည့် ထိုသတ်န်းသေည့် သင်၏ ခိတ် ငြိကပ်တွယ်တာ နေလျှင်သင်သည် ဝါ၏ နယ်ပယ် တဝလုံးသွယ်မှ တယ်နည်းနှင့်မျှ လွတ်နိုင်မည်မဟုတ်” ဟုပြောဆိုပြန်သည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက -

"တို့မာန်နတ် ငါတုရားမှာ ရွှေငွေ သောဓာသုံးစာဆောင် သင်္ကန်း၊ သောပစ္စည်း၊ လောရပ် တို့၌ ငါ့ဥစ္စာဟု တွယ်တာကပ်လျှက်တက်မက်ခြင်းမရှိ ငါတုရားကား အခြားသူများကဲ့သို့ ငါ့ဥစ္စာဟု ပြောဆိုလှမဟုတ်ချေ။ တို့မာန်နတ်တို့တုရားကို သင်သည် ဤသို့ ထူးချွန်ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဟူ၍ မှတ်ယုတ်လော့ တဝသုံးပါးကို ငါတုရားစွန့်ပယ်ပြီး ဖြစ်ရတာသစ်၏ နယ်ပယ်ဖြစ်သည့် ထင်သုံးပါး၊ ယောဂလောပါး၊ ကတိဝါပါး၊ ဝိညာဏဋီတိစုနစ်ပါး၊ သတ္တဝါသ ကိုးပါးတို့၌ ငါတုရား၏ သွားရာလမ်းကြောင်းကို သင်မြင်လိမ့်မည်မဟုတ်" ဟုမိန့်တော်မူသောအခါ မာန်နတ်သည် တမန်ထပ်၍ -

"တို့ ရဟန်းဂေါတမ အကယ်၍ သင်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း၊ တေးကမ်း ရာလမ်းကြောင်း၊ ကိုယ်သည် ဖြစ်တုံ့သင်တစ်ဦးတည်းသာ သွားပါတော့လော့ အတယ်ကြောင့် လူတစ်ပါးကို အဖော်ခေါ်ဈေးချွက်လို့ ရသော သနည်း" ဟု ပြောဆို အပြစ်တင်ပြန်၏ ထိုအခါမြတ်စွာတုရားက -

"တို့ မာန်နတ်သင်သည် မည်သို့ ပင်ဟန်တားစေကာမူ - ငါတုရား သည် တဝတစ်တက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်း သို့ ကူးသန်းလိုကြသူ နတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်းမှ ကင်းလွတ်ရာနိဗ္ဗာန်ရောက် ကြောင်း၊ တရားလမ်းကြောင်း၊ ကိုမြေကြား ဟောပြောပေးသည်သာဖြစ်၏"

ဟုမိန့်တော်မူရာ မာန်နတ်သည် ရွာသူရွာသားတို့ ဝိုက်ဖျံ့သဖြင့် လက်မတို့သောပုဂ္ဂိုလ် ပမာကြံရာမရ ဖြစ်ပြီးလျှင် လက်လျှောညှိုးဖျုံးစားပေးသော နှစ်ဂါထာကို ရွတ်ဆို လေသည်။ မာန်နတ်ရွတ်ဆိုသော ပြောကြားသော လိုရင်းကား -

ဂေါတမမြတ်စွာတုရား ဥပမာ - တိတိရွဲရွဲ သားဆီခဲကြို၌ ဗုဒ္ဓရွှေစူးညှလှသော ဆိပ်တတီတသားဆီကို ရကန်တုံ့လည်းမသိ - ကျောခြင်းစိန်စိန်ကိုယ်လုံးတိန်မှု - ဖျံဆိပ်လှစွာ အရသာဖြင့် သာယာ မှုပေ လျှာစာတွေ့သည် ပြစ်ခြားတုံ့လည်းမသိ - ဤသို့အကြံဖြင့် ကျီးမိုက်သည် အဆီခဲအသွေးအဆင်းရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော ကျောက်လုံးကြီးကို ရှစ်မျက်နှာ၌ ချာချာလည်ပတ်ဝန်းဝိုင်း၍ ဝတ်ကျီးအ ဆိတ်တွေ့ထိုးလေ၏။ ထိုကျီးမိုက်ကို ထိုကျောက်တုံးကြီး၌ သာယာကောင်းမြေလျှာစာတွေ့ကို မရသည် ဖြစ်၍ ထိုကျောက်တုံးကြီးမှ ရှောင်ရွာဆုတ်မဲ လွဲရလေ၏။ ထိုကျီးမိုက်သည် အဆီအခဲလို ရွန်းရွန်းစိုသောထိုးဆိတ်ထိပါး၍ အငွေ့မြှူစေမှ မတွေ့ရလေပဲ။ အပန်းသဲ၍ မယ်လွဲရလေတိသကဲ့သို့ အကျွန်ုပ်သည် တုရားရှင်ကို နှောက်ယှက်ထိပါး ခော်ကာ၊ ချွပ်ချယ် အလိုပါပူဘာတစ်ခုမျှ မပြုနိုင်ဘဲ နှလုံးကွဲမျှ နာကျင်ပူညှိုးဖျုံးစိတ်ကုန်ဆုံးလျှက် ဝုန်းဝုန်းချပါကုန်တော့၏။

ထိုနောက်မာန်နတ်သည် အလွန်ပင်စိတ်နှလုံးမသာမယာဘဲ မြတ်စွာတုရားနှင့် မနီးမဝေးသော လမ်းပကြီး၌ ကြံတွေးထေးမိုင်တစ်ယောက်တည်းဆောင်ညောင်ထိုင်ပြီး ဝမ်း ပါးသော အကြောင်းများကို အမန်မန် စိတ်ကူးပြီး မြေကြီးမှာ ဝမ်း ကြောင်းသောအရေးတို့ကို ဖော်ပြနေ၏။ (ဝမ်း) ကြောင်းသော အရေးတို့ကား -

- ဝါသည် ဤသို့ဥစ္စာထမင်းသားကဲ့သို့ ရှေးတဝတို့က -
- (၀) ဝါနပါရဝီကို မဖြည့်ကျင့် မဆည်းပူးခဲ့ချေ ။
- (၂) သီလပါရဝီကို လည်း မဖြည့်ကျင့် မဆည်းပူးခဲ့ချေ ။
- (၃) နေကုမူပါရဝီကို လည်း မဖြည့်ကျင့် မဆည်းပူးခဲ့ချေ ။

- (၄) ပညာပါရမီ ကိုလည်း မဖြည့်ကျင့် မဆည်းပူးခဲ့ချေ ။
- (၆) ဝိနိယ ပါရမီ ကိုလည်း မဖြည့်ကျင့် မဆည်းပူးခဲ့ချေ ။
- (၇) သစ္စာပါရမီ ကိုလည်း မဖြည့်ကျင့် မဆည်းပူးခဲ့ချေ ။
- (၈) အဓိဋ္ဌာန် ပါရမီ ကိုလည်း မဖြည့်ကျင့် မဆည်းပူးခဲ့ချေ ။
- (၉) မေတ္တာ ပါရမီ ကိုလည်း မဖြည့်ကျင့် မဆည်းပူးခဲ့ချေ ။
- (၁၀) ဥပက္ခာ ပါရမီ ကိုလည်း မဖြည့်ကျင့် မဆည်းပူးခဲ့ချေ ။
- (၁၀) သူတပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသော ဣန္ဒြိယာပရောရိ ယတ္ထိညာဏီ
- (၁၂) အာသယာ နုသယညာဏ်
- (၁၃) မဟာကရုဏာ သမ္မာပတ္တိညာဏ်
- (၁၄) ယမကပါ ဋီဟာရိညာဏ်
- (၁၅) အနာဝရကညာဏ်
- (၁၆) သဗ္ဗညုတညာဏ် များကို ရရန်ကောင်းမှု ဆယ်လီပါရမီတို့ကို မဖြည့်ကျင့် မဆည်းပူးခဲ့ချေ၊ ထို့ကြောင့် ဝင်၍ အလောင်းမင်းသားနှင့် တူတန်ညီမျှသူ ငါမဖြစ်နိုင်ဟု စိတ်တူးလျှတ်တဆယ့်ခြောက်ခုမြောက် အကြောင်း အစေ့ကို ဖော်ပြခဲ့ပေလေ၏ ။

မာန်နတ် သမီးတို့ဖြားယောင်းလာခြင်း

ထိုအခါ တဏှာ၊ အရတိ၊ ရဂါ အမည်ရှိကြသော မာန်နတ်သမီးသုံးယောက်တို့သည် ဖခင်ဗျောက်ဆုံး၍ လိုက်ရှာကြသော အခါသစ်ပင်ကြီးရင်း၌ မြေကြီးကိုဖုတ်နှင့် ခြစ်နေသော သူတို့ဖခင် မာန်နတ်ကြီးကို တွေ့မြင်ကြ၍ ဖခင်ထံသွားကြပြီး

"ဖခင်ဘာကြောင့် ကြံ့မိုင်၍ နေပါသလဲ" ဟုမေးသော အခါ မာန်နတ်ကြီးက ငါဖခင်သည် "ဤရဟန်းကြီး ဝေါတမတ ငါ့တို့နိုင်ငံသုံးတန်မှတော်လှန်လွှတ်မြောက်သွားခဲ့လေပြီ၊ နှစ်နှစ်ကြာ အပြစ်အပေါက်ကို တဖောက်ကောက်လိုက်လဲကြည့်ရှုပါသော်လည်း၊ ထိုရဟန်းကြီးဝေါတမ၏ အပူလွင်းဖောက် အပြစ်တစ်ရန် အရှင်အပေါက်တို့ အကျဉ်းလောက်မှရှာကြိမ်တွေ့ရချေ၊ ထို့ကြောင့် ဖခင်ငါ့လုံးမသာမယာကြံ့မိုင်စွာ ညှိနှိုင်းစွာ နေရပါသည်" ဟုပြော သောအခါ

"ဖခင်ခါကြောင့် မပူပါနှင့် ကျွန်မညီမသုံးယောက်သွားပြီး ဖြားရောင်းသွေးဆောင်ပါမည်" ဟု ပြောသောအခါ "ချစ်သမီးတို့ ရဟန်းကြီးဝေါတမကို လောက၌ မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်မှ မိမိတလို တာကြိုက်သို့ ရောက်စေရန် ဖြားရောင်းသွေးဆောင်ခြင်းငှာ တတ်နိုင်မည်မဟုတ်ချေ၊ ဤရဟန်းဝေါတမသည် မတုန်မလှုပ် မြဲမြံခိုင်ခန့်သော အလေသဓါ၌ တည်သူဖြစ်သည်ဟု ပြောသော်လည်း သမီးသုံးယောက် တို့က ဖခင်၏ စကားကို နားမထောင်ဘဲ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိန်းမချောများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ယခုပင်လျှင် ရဟန်းကြီး ဝေါတမကို ကျော့ကွင်း မာယာ အလီလီသွင်းခြင်းဖြင့် တုတ်နှောင်ပွဲချည်၍ တာမြန်ဖခင်ထံခေါ်ဆောင်ခဲ့ကြပါကုန်ဟဲ့ သို့အတွက် စိတ်ဖျက် ပူပန်မနေပါနှင့်" ဟု ပြောကြပြီးနောက် နတ်သမီးသုံးယောက် တုရားထံဗျောက်ဆောက်သွားကြလျှင် အရှင်ရဟန်း

တရှင်မြတ်၏ ခြေရင်း၌ဝင်စင်းတုပ်တွ နေထိုင်ကြပြီးလျှင် လိုသမျှစားရုံကို ပေး၍ လုပ်ကျွေးကြပါရစေဟု
 မိန်းမမာယာမြင့် မြူဆွယ်ကာပြောဆိုကြကုန်၏ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်သမီးသုံးယောက်တို့ပတားတို့
 နှလုံးသွင်းခြင်းမပြုသည်အပြင် မျက်စိတော်ကို ဖွင့်၍မကြည့်ဘဲ မလာသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူကာ
 နိဗ္ဗာန်ဈေးသားကိုခံစားပြီး နေတော်မူသည်။ တဖန်မာန်နတ်သမီးသုံးယောက်တို့သည် တနေရာသွား၍
 တိုင်ပင်ကြသည်မှာ ယောက်ျားဆိုတာမျိုးဟာ အလိုဆန္ဒများကယ်၊ စားရုံများတယ် ဝါကြောင့် (၁၃) နှစ် အရွယ်၊
 (၂၀)နှစ်အရွယ်၊ (၃၀) နှစ်အရွယ်၊ (၄၀)နှစ်အရွယ်၊ (၅၀) နှစ်အရွယ်၊ (၆၀) နှစ်အရွယ် သုံးယောက် တစ်ယောက်လျှင်
 လှပကျော့ရှင်းသော ခုပ်အသွင်အမျိုးမျိုး အဝတ်အပြင် အမျိုးမျိုးနှင့် ကော့တော်ကံကားလုပ်ကြ၍ ဝလာကျင်းပြီး
 အမျိုးသမီး (၁၀၀) စီ (၁၀၀) စီ လုပ်ပြလျှင် ဝိရှင်ရဟန်းကြီးဂေါတမ တာပို့ခံနိုင်ရမှာလည်းသွားကြည့် ကြစားနို့
 ပြောဆိုတိုင်ပင်လျှင် တုရားရှေ့တော်မှောက်သွားရောက်၍ သူတို့တိုင်ပင်ထားသကဲ့သို့ လုပ်ပြကြကုန်၏။
 နှော့နည်းတူလည်းပြောဆိုကုန်၏ ထိုမာန်နတ်သမီးသုံးယောက်တို့ပြောဆိုကုန်သော စကားတို့နှလုံး သွင်းပူအလျှင်း
 မပြုသည့် အပြင်မျက်စိကို ဖွင့်၍မကြည့်ဘဲ မလာသမာပတ်ဝင်စား လျှက်နေတော်မူသည်။

“နတ်သမီးသုံးယောက်တို့ ဖယ်သွားကြကုန်လော့ သင်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြားရောင်းသွေးဆောင်မှုကို
 ပြုလုပ်ကြကုန်ဘိသနည်း၊ ဤအမှုမျိုးကို ရာဂ ဝေါသ - မောဟမဂင်းကြသော သူတို့မျက်မှောက်၌ သာပြုလုပ်ခြင်း
 သာလျှောက်ပတ်သည်။ ငါဘုရားသည်ကား ရာဂ ဝေါသ၊ မောဟတရားများ အကြွင်းမဲ့ပယ်ပြီးပြီ”ဟု မိန့်ဆို
 တော်မူပြီးလျှင် ကိလေသာတရားပယ်ပြီးပုံကိုအာရုံပြု၍ -

- ယဿဇိတံန ဝဇိယတိ ဝိတမဿ နောယာတိတောစိလောကေ ။
- ကံဗုဒ္ဓ မနန္တ ဂေါဓရံ အပဝံ ကေနပဝေန နေဿထ။
- ယသေဇာလိနိ ဝိသတ္ထကာ၊ တဏှာ နတ္ထိကုဟိဉ္စနေတဝေ။
- တံဗုဒ္ဓမနန္တ ဂေါဓရံ အပဝံ ကေနပဝေန နေဿထ ။

အဓိပ္ပါယ် - အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် စောင်အပ်ပြီးသောကိလေသာကို တဖန်စောင်ဖွယ်မရှိပြီး
 လောကကြီး၌ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား စောင်အပ်ပြီးသားသည် တစုံတခုမျှ အစဉ်မလိုက်ပေ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်
 သဗ္ဗညုတဉာဏ်အစွမ်းဖြင့် အဆုံးမရှိသော ကျွတ်စားရာအာရုံရှိတော်မူထသော ရာဂသောကြောင့်မရှိထသော
 ထိုဘုရားရှင်ကို အဘယ်ကြောင်းအားဖြင့် ဆောင်ကုန်စားနည်း။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားအား 'တစုံတခုသော
 လောကတို့ကဆောင်ခြင်းငှာ ရစ်ပတ်မှေးယှက် ကွန်ရက်နှင့်တူစွာထသော အဆိပ်လျှင်သောသဘောရှိသော
 အထူးသဖြင့် ကပ်ငြိတတ်ထသော တဏှာသည်မရှိထိုသို့ ဖြစ်လျှင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်အစွမ်းဖြင့် အဆုံးမရှိသော
 ကျွတ်စားရာ အာရုံရှိတော်မူထသောရာဂသော အကြောင်းမရှိထသော ထိုဘုရားရှင်ကို အဘယ်အကြောင်းဖြင့်
 ဆောင်ကုန်စားနည်း။ ဤနှစ်ဂါထာပြု၍ မြက်ဆိုမိန့်ကြားတော်မူလိုက်လျှင် ထိုနတ်သမီး သုံးယောက်တို့သည်
 “ငါတို့ဖခင်သည် အမှန်အတိုင်းပင် ပြောဆိုပေ၏။ ဤရဟန်းကြီး ဂေါတမသည် အရဟံဂုဏ်ရှင် သုဂတ ဂုဏ်ရှင်
 ဖြစ်တော်မူရကားလောက၌ ရာဂနှင့် ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ရန် လွယ်ကူသူမဟုတ်။ ဤသို့ပြောကြားပြီး
 ဖခင်မာန်နတ်ထံ ပြန်ပြေးသွားကြလေ၏။

ဤနေရာတွင် - မာန်လည်ဆရာတော် ရောသားသော မယဝေဝလင်္ကာကို ဖော်ပြပါစဉ်းမည်။

တာဝန်ပေးရန်ရပ်သာတွင် အပေါလန်ပြောစဉ် အလှတူဖွဲ့၊ ခံမယုံသာ။ တစ်ဆင့်နှစ်နှစ်၊ ဆယ့်သုံးနှစ်က၊ ပျိုစစ်ရွယ်ဝင်းယကင်စုလည်း။ ကြက်တောင်စည်းလျက်၊ မျက်မည်းနုထွား၊ လျှလျှခါးဖြင့် တသာမမြင် တသားမြင်လို့ စေ့ရပ်ညှစ်၊ နှစ်သားမိနှင့် ယဉ်တိရုပ်ရည်၊ တည်ကြည်ငြိမ်မြတ်၊ ရွယ်လတ်ရွယ်ကြီး။ မာန်နတ်သမီးတို့ ခြောက်သီးခြောက်ပုံ၊ လိုစတော်တုန်အောင်၊ အာရုံတော်နှိုး၊ နတ်တန်ခိုးဖြင့် ကြိုး၍အားသွန် ကြိမ်ဘစ်ဘစ်လျှင် သဏ္ဍာန်ရုပ်ပြောင်။ ရာဇိလောင်းလျှက်ဖြာယောင်း လုံလုံပြုသမျှကို ယသမိတ၊ နာဝဇိယတိ၊ အစရှိသား၊ ပါဠိဝေသနာ၊ ဝါထာသုံးပိုင်း မိန့်တော်မိုက်၍ ဖိုလ်၊ ဗျိတ်သုခ၊ ခံချမ်းမြလျှက် သတ္တဝင်းရက်ပေါင်း ထွတ်ဖွဲ့လွန်ခဲ့ပြီး ခဲရှင် ။

ထိုအပေါလန်နေရာမှ မဟာဗောဓိ ဝေတီတက်အာရုံဖြူ ရေတော်ကပ် ပရိကံယူပြီး မိုးသောက်ယံ တွင် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်၏ ပုတီးစိပ်ပုစဉ် ပုတီးပါတ် (၃၀) ရသည့်တိုင်အောင် နံနက် (၉) နာရီ (၃၀) ထိ အပွေးနဲ့ ရနေ၏။ ထိုအပွေးနဲ့ကို အာရုံမပြုပဲ ပုတီးကိုသာအာရုံပြု၍ စိတ်နေသော်လည်း တချက်ချက် မွှေးရနံ့အာရုံ ဝင်လာ၏။ (၃၆) ပါတ်ရသောအခါ ဝှက်ပျောသီးလျှသော ကုလားမလေး ချောက်လာပြီး ပန်းများပဲနှင့် ထပ်တရာမဲ့များလှပြီး ထိုကုလားမလေးက ပြောသည်မှာ တပည့်တော်က ဘုမ္မစိုးနတ်သမီးပါ နှစ်ဂါဝုတ်လောက် ဝေးတဲ့ ဂယာရာမှ တုရားဆွမ်းခံကြွစဉ်ကဆွမ်းဟင်းလောင်းလျှ မူးသော ကုသိုလ်ကြောင့် စုတိမြတ်ကြွ သေလွန်သောအခါ ဤမဟာဗောဓိကုန်းမှာ ဘုမ္မစိုးနတ်သမီး ဖြစ်လာရပါတယ်ဘုရား ။

ဤမဟာဗောဓိသတ္တဌာနမှာ ကျင့်ကြံအားထုတ်လာကြသော ရဟန်းသံဃာတော်မြတ်များဝတ်ပြု၍ ခဲကွယ် သောလှဉ်များ လှူပါန်းပါတယ်ဘုရား။ အရှင်ဘုရားကို ကန်တော့ပါထယ် အရှင်ဘုရားလိုအပ်သော စောင်မြေများပါ ရတနာယရမှာ တိုးကလှူပါန်းခဲ့ပါတယ်ဘုရား ဤမဟာဗောဓိ သီတင်းသုံးနေထိုင်စဉ်တပည့်တော်ကို အလိုရှိတာ မိန့်တော်မူပါဘုရား။

- (ပွင်း) - "ယခု ဦးပဉ္စင်းပုတီးစိတ်သော နေရာက အပေါလ နေရာဟုတ်ရဲ့လား"
- (စိုး) - "ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား ဒီနေရာဟာ နှစ်ခါသီတင်းသုံးနေတော် မူပါတယ်၊ ဒီအပေါလမှာ ခုနှစ်ရက်ပြီးလျှင် ပုဉ္စလိန္ဒာ (၇) ရက်ကျည်းပင်ရင်းဖြစ်ပါတယ်။ ရာဇယတန လင်းလွန်းပင် ခုနှစ်ရက်ပါဘုရား။ ထိုကမှပြန်ပြီး အပေါလ ညောင်ပင်မှာ သီတင်းသုံးပါတယ်ဘုရား ဤအပေါလ ညောင်ပင်မှာ ဗြဟ္မာကြီးကတရားဟောရန် တောင်းပန်ပါတယ်ဘုရား"
- (ဥင်း) - "ဒီလိုသိရတာ အလွန်ဝမ်းမြောက်လှပါတယ်၊ သာဓုလည်းခေါ်ပါတယ်၊ သာဓုပါ၊ သာဓုပါ။ တပည့်တော်မ သွားလိုက်ပါစဉ်းမည်ဘုရား"

ဟု လျှောက်ပြီးသွားတော့၏ ကျွန်ုပ်လည်း ပုတီးဆက်စိပ်၏။ အပါတ် (၄၀) ရတော့ နေ့ (၀၀) နာရီခွဲနေ၍ ဆွမ်းစား၏။ ဆွမ်းစားပြီးလျှင် ဆက်စိပ်၏။ ည (၀၀) နာရီထိုးလျှင် ပုတီးပါတ် (၆၀) ရ၍ မနက်ပိုင်း ပုတီးပါတ်နှင့် ပေါင်းလျှင် (၁၀၀) ရ၏။ တနေ့ အဓိဋ္ဌာန်ပြည့်မှာ ရှစ်ပါတ်သာလိုတော့၍ ဆက်စိတ်၏။ ဘုရားပေါက်နှင့် တည့်တည့်လမ်းလဲကြ၍ မီးအလင်းရောင်ရတော့ တောမိဘုရားမှာလဲ နေ့စဉ် မိုးသောက်ယံတိုင်း မသောင်းတိုးတိုင်

နံ့ထာကိုတိုင်လျှမ်း၊ ပုတီး(၁)ပတ်ရလျှင် ည (၁၁) နာရီ ခွဲနေ၏။ သုတဝဋ္ဌနာ ဝါထာများ ရှာန်ငါးဝါးဝါထာ နှစ်တိုင်နှစ်ဆူဝါထာများ ဆက်စိတ်၏။ ည (၂)ခုက် (၁၀) မိနစ်ပြီး၍ ခေတ္တထိုင်လျှင်မှေးတိပ်လိုက်၏။

တိပ်မက်၏ ခေညာင်ဝင်ကြီးတစ်ဝင်တောက် ကျွန်ုပ်ပုတီးစိပ်နေ၏။ ဘုရားကြွလာတော်မူ၏။ အဝေးတပြင်ရ၍ ကျွန်ုပ်က "ဘယ်ကြွတော်မူမှာလဲ" ဆိုပြီး အခြေအနေ စောင့်ကြည့်နေ၏။ ထိုသို့ ကြည့်နေစဉ် ကျွန်ုပ်အနား ရောက်လာ၏။ သရေဇွယ် ခင်းပေးပြီး "စာရှင်မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူပါဘုရား" ဟု လျှောက်လိုက်လျှင် သရေဇွယ်မှာသီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ထိခြင်း ငါးပါး ပြင် ရှိခိုးပြီး ဘုရားက ဘာများ မိန့်တော်မူမှာတုံးဆိုပြီး စူးတုပ်လျှက် ပုတီးစိပ်နေ၏။ "ဝါဝါဝ - ဝီအပေါ်နိဗြောဓတပြီးလျှင် မုဉ္ဇလိနာအဓိဋ္ဌာန် ဝင်မှာမဟုတ်သေး။"

- (ခွင်း) - မှန်လှပါဘုရား။ မုဉ္ဇလိနာမှာ ဝင်ရမှာပါဘုရား။
- (ဘုရား) - မုဉ္ဇလိနာဝင်သောခါ ခန္ဓသုတ်တို့ ကိုးကြိမ်တနေ့တစ်ခါရွတ်ပြီးဝင်
- (ခွင်း) - မှန်လှပါဘုရား။ မိန့်တော်မူတဲ့အတိုင်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပါမည်ဘုရား။
- (ဘုရား) - စေးစေးဝါမှာချင်လို့ကြွခဲ့လား။ တာ ဟုမိန့်တော်မူပြီး ကြွသွား၏။

ကျွန်ုပ်လည်း နိုးလာ၏။ ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲတွင် အဟုတ်လိုလို အိပ်မက်လိုလိုဖြစ်ပြီး အံ့ဩဝမ်းသာ ဖြစ်၍ ထပြီး ပရိတ်(၁၁) သုတ်ခေမ္မကြီး၊ ပညာဝါရပဋ္ဌာန်းတို့ရွတ်ဘတ်ပြီး နေ၏။ ပညာဝါရဆုံးလျှင် ဘုရားတံခါးဖွင့်သံ ကြား၍ ထပြီး မုဉ္ဇလိနာသွားမှတ်နှာသစ် တိုယ်လက်သန်ရှင်းပြီး သောက်ထော်ရေခပ် ၍ အပေါလမှာ ဘုရား ရည်မှန်းပြီးကပ်၏။ မိုးသောက်သံရောက်၍ မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇ ခု၊ နက္ခတ်ယဆန်း (၁၄)ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ (၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၈ ရက်) အပေါလစေတီတွင် ပုတီးအကြိမ် အဓိဋ္ဌာန်ဝင် သုဝတောငါးချက်စိပ်၏။ ၎င်းနက္ခတ်ယဆန်း (၁၅) ရက်လပြည့် ၅တေးညနေ တယ်ယအကြိမ်ညဦးယမှ စ၍ မိုးလင်းသည်အထိ စာရွတ်သံများကြားနေရ၏။ ၎င်းနက္ခတ်ယဆုပ် ၁ ရက်၊ ၆ကြာနေ့၊ စတုတ္ထအကြိမ်၎င်းနက္ခတ်ယဆုပ် ၂ရက်၊ ဝေနေ့နေ့၊ ပဉ္စမအကြိမ်၊ ၎င်းနက္ခတ်ယဆုပ် ၃ ရက်၊ ၁နေ့နေ့၊ ဆဌမအကြိမ်၊ ၎င်းနက္ခတ်ယဆုပ် ၄ မှတ်၊ ၂လာနေ့၊ သတ္တမအကြိမ်၊ ၎င်းနက္ခတ်ယဆုပ် ၅ ရက်၊ အဝီနေ့၊ အဌမအကြိမ်၊ ၎င်းနက္ခတ်ယဆုပ် ၆ ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊ နဝမအကြိမ် မိုးသောက်သံမှထပြီး မုဉ္ဇလိနာတိုင်တွင် မှတ်နှာသစ် တိုယ်လက်သန်စင်ပြီး ရေတော်ဝမ်း၊ အပေါလစေတီမှာ ရေတော်ကပ် ပရိတ်ယူပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး စိပ်၏။ ပုတီး (၂) ပတ်ရလျှင် ကုလားကြီးနှင့် ကုလားမလေးတို့လာပြီး နံပြားနှင့် ပဲကျွန်ုပ်ရှေ့ချပြီး လက်အုပ်ချီ၍ သပိတ်မိုးထဲထည့်သွားကြ၏။ ပုတီး (၅) ပတ်ရလျှင် အလင်းရောင်သဲကွဲလာ၍ ထိုအချိန်တွင် မြန်မာအမျိုးသမီး တစ်ယောက် အသတ် (၂၀) ပတ်ဝန်းကျင် လောက်ရှိသော၊ ရွပ်ရည်သန်ပြန်သော မိန်းကလေးသည် ကျွန်ုပ်နှင့် ပန်းမဝေးတွင်ရပ်ပြီးနေ၏။ ဝတ်ထားသော ထမီကအစိမ်းနုရောင်၊ အင်္ကျီကလည်းအစိမ်းနုရောင် လက်တောက် ဆွဲကြိုးများကလည်း အစိမ်းရောင်၊ မြလက်ဝတ်လက်ဝားများ ဝတ်ထား၏။ ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲတွင် ဒီအချိန် ဝီမိန်းကလေးဟာ ဘာကြောင့်ငါ့ရှေ့ လာရပ်နေတာပါလိမ့်၊ အကြောင်းတစ်ခုခုတော့ရှိမှာတဲ့ ထာအကြောင်းလဲ ဆိုတာ စောင့်ကြည့်ရတုံးမယ်ဟု စိတ်ထဲကစောင့်မေ့ပြီး ပုတီးကိုသာ စိပ်နေ၏။ ပုတီး (၆) ပတ်ရတော့ ခြေထောက်

ထနေပြီးပြေဖြစ်သွား၏။ မြေကကျွန်ုပ်လက်မောင်းလောက်ပို၏။ ထိုမြေသည် ကျွန်ုပ်၏ရှေ့တွင်ပွေ့နေပြီ။ ပုဂ္ဂလိနာ
ဆိုင်ဘတ်ထွက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်တစ်ရပ်သတ်စွာမောမြဲကြည်နေ၏။ စိတ်ထဲတွင် လောကကြီးတယ်ဆန်းပါကလေး
အောင်ပေပြီး ပုတီးကိုပါ စိပ်နေတော့သည်။ ဘုရားဖူးများက ကျွန်ုပ်ကိုကြည်ကြည်ပြီး ကျွန်ုပ်ဘေးကဖြစ်၍
ထားတော်မူတော်မူကြ၏။ အပြန်တွင် ကျွန်ုပ်သပိတ်ဖုံးထဲ ပုန်များ ပိုက်ဆံ များထည်သွားကြ၏။ ပုတီးအပတ်
(၄၀)ရလျှင် နေ့လည် (၁၀) နာရီခွဲနေ၏။ ထို့ကြောင့်ဆွမ်းစား၏။ ကျွန်ုပ်ဆွမ်းစားနေစဉ် ကြောင်လေးတစ်ကောင်
ရောက်လာ၍ တညောင်ညောင်နှင့်တောင်းနေ၏။ ပုန်ပစ်ကြွေးလိုက်၏။ နမ်းပြီးပစား၊ အကြော်ကျွေးလိုက်ပြန်၏။
နမ်းပြီးလျှာနှင့်ရက်ယုံသာရက်၍ မစားဘဲနှင့်ကျွန်ုပ်တို့ကို ခေါင်းနှင်ပွတ်ပြီး ထွက်သွား၏။ ကြောင်ကလည်း
အဆန်းဘဲမြေတလည်း အဆန်းဘဲလိုအောင်ပေပြီး ဆွမ်းစားပြီး၍ ပုဂ္ဂလိနာတိုင်ဘက်သွား သပိတ်ဖုံးများ
ဆေးကြော၍ ရေစော်ခပ်ပြန်လာပြီး အပေါလစေတီတွင် ရေတော်ကပ် ပုတီးဆက်စိပ်နေ၏။ ပုတီးစိပ်လို့ (၅)
ဝတ်လောက်ရတော့ ဆွမ်းစားတုန်းက ကြောင်ညှိပြန်ရောက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ပွတ်ပြန်၏။ ကျွန်ုပ်က ပုတီးနှင့်
ခေါင်းရောက်ယံရောပွတ်ပေး လိုက်၏။ ကျွန်ုပ်ရှေ့တည်တည်မြေကြီးတွင် လူးလိမ်နေပြီးပျောက်သွား၏။ ဘင်း
ဝါလည်းတစ်ဖို့ဘဲထု အောင်ပေ၍ ပုတီးဆက်စိပ်နေ၏။ နာရီကြည့်လျှင် နေ့ (၁) နာရီထိုးနေ၏။ ပုတီးဆက်စိပ်
နေပြန်၏။ ပုတီး (၇) ပတ်လောက်ရတော့ အသက် (၃၀) အရွယ်လောက် တုလားမလေးတစ်ယောက်
ရောက်လာပြီး သူတို့ယံရုံထဲမှ နှိတ်၍ အရာဝတ္ထုတစ်ခုကိုထုတ်လိုက်၏။ သူမ၏လက်ထဲမှ အဝတ်ထုတ်ကလေး
ထစ်ထုတ်ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင်ချ၍ အရှင်ဘုရားကို ကျေးဇူးဆပ်သည်။ အနေဖြင့် ဒီလက်စွပ်ကလေးလာလျှာတာပါဘုရား။
ကြောင်ညှိဟာတပည့်တော်ပဲပါ။ အရှင်ဘုရားပုတီးနှင့်ပွတ်ပေးလိုက်၍ အညှိကွက်ကြီးတွေ ဘုကြီးတွေပျောက်
ထင်းသွားပါတယ်ဘုရား။ ကျေးဇူးကြီးမားလှပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော်မက ဒီတောစိပ်အနောက်က
ဘုရားသို့တို စောင့်နေရတဲ့ သိုက်နန်းရှင်ပါဘုရား။ နာမည် က ဒေဝစွာရာဇပါလို့ခေါ်ပါတယ်ဘုရား။ ဒီနားမှာ
နေရတာ အနှစ် (၂၄၀၀) လောက်ရှိပါပြီဘုရား။ တပည့်တော်မ၏။ ရောဂါများပျောက်ကင်းသွားအောင်
လာဟကြီးများ၊ ဆားခူးကြီးများ ဒီရောက်ရောက် လာကြတဲ့အခါ ဆေးတောင်းပါတယ် ဘယ်လိုမှ ပျောက်ကင်း
အောင်လုပ်မပေးနိုင်ကြပါဘုရား။ ယခု အရှင်ဘုရားက ပုတီးနှင့်ပွတ်ပေးလိုက်တော့မှ ပျောက်ကင်းချမ်း
သာရပါတယ်။ အရှင်ဘုရားအလိုရှိတဲ့ အခါ တပည့်တော်နာမည်ခေါ်လိုက်ရင် ရောက်အောင်လာခဲ့ပါမယ်ဘုရား။
ခွင့်ပြုပါဘုရား ဆိုပြီးတော့သွား၏။ အင်းဝါလဲတစ်ဖို့ပဲဆိုပြီး ပုတီးဆက်စိပ်၏။ နေ့ (၃) နာရီကျော်လောက်ဖြစ်၍
ဘုရားဖူးများ ထမ္ပဲမ္ပဲရောက်လာကြ၏။ ည (၉) နာရီကျော်ကျော်မှာတော့ ဘုရားဖူးများမလာကြတော့ပေ။ ည
(၁၀) နာရီ ထိုးလျှင် ပုတီး (၂) ရပ်ပေါင်း (၁၀၈) ပတ်ရ၍ ယနေ့အဖို့အပေါလစေတီမှကိုးရက် နဝမအကြိမ်
အဓိဋ္ဌာန်ပြီးမြောက်အောင်ဖြစ်သွား၏။ သူတဝန္တာနှင့် ရှာန်ဂါထာနှစ်ကျိပ်ရွှစ်ဆူ ဂါထာများစိပ်ရန်သာ
ကျန်တော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆက်စိပ်၏။ ည (၂) ချက်ခွဲပြီးသွား၍ ခဏထိုင်လျှင် မှေးစိပ်လိုက်သည်။
ပုဂ္ဂလိနာစိုးဘိုးထုမနနှင့် မိန်းကလေးတစ်ယောက်ရောက်လာ၏။ သူနှိုး၍ ကျွန်ုပ်နီးလာသည်။ ရုက္ခစိုးကြီးက
ပြောသည်မှာ ဒီမိန်းကလေးက အရှင်ဘုရားသိမှာပါ။ မိန်းကလေးကနေ မြေဖြစ်သွားတဲ့ပုဂ္ဂလိနာကန်စောင့်
နာဝစန္ဒီလေးပါဘုရား။ သူ့အခတ်အခဲကို အရှင်ဘုရားမလျှောက်ဝံ့တာနဲ့ တပည့်တော်ပြောလို့ တပည့်တော်က
လျှောက်ပေးရတာပါဘုရား။

- (၉င်း) - လျှောက်ပါရုက္ခစိုးကြီး ကူညီနိုင်တဟူညီပါမယ်။
- (စိုး) - နာဝစန္ဒီလေးတာ နှစ်ပေါင်းထောင်ချီပြီး ကြာနေပါပြီဘုရား။ ဆနားစရာလေး

ဝါ၊ အစားအစာလဲရွာပါးလှဝါထယ်ဘုရား၊ အနေအထိုင်လည်းကြပ်တည်း
ကျဉ်းမြောင်းလှဝါထယ်ဘုရား၊ အရွင်ဘုရားကိုလှူဖျင်လို့ပု အာမှ မလှူနိုင်
တဲ့အဝပါဘုရား၊ အဲဒါကြောင့်ကလေးမလေးကတော်မူပါဘုရား။

(၉၀) - တောမစန့် ဦးပဉ္စင်းပြောတာလုပ်နိုင်ပါ့မလား။

(၉၁) - မိန့်တော်မူပါဘုရား။

(၉၂) - စီမဟာတောမိစေတီတော်မှာ ထိုသို့ပေးနေတပြီ၊ သုဝတောဝါ၊ မျက်ဂါထာကို
တစ်နေ့ ဝါးပတ်နှင့် ရက်သတ္တပတ် အဓိဋ္ဌာန်စိပ်ပါ။ နောက်တနေ့တနေ့ (၁၀)
ပတ်နှင့် ရက်နှစ်ပတ် အဓိဋ္ဌာန်စိပ်ပါ။ နောက်တနေ့ (၁၅) ပတ်နှင့် (၄၅) ရက်
စိပ်ပါ။ ဤသုံးကြိမ်စိတ်လိုက်လျှင် အခတ်အခဲအမျိုးမျိုးမှ လွတ်မြောက်သွား
မှာပါ။

(၉၃) - ဦးပဉ္စင်းပြောတဲ့အထိုင်း စိပ်နိုင်ပါ့မလားနော်။

(၉၄) - စိပ်နိုင်ပါတယ်သိုးသိုး ဝါထာထိုသာ အမိန့်ရှိပါ။

(၉၅) - သုဝတော၊ သုဝတော၊ သုဝတော သုန္ဒရီဝေ
သုဝတော နိဗ္ဗာန်ယာတိ၊ သုဝတော တေနမော နမော။

ဟုကျွန်ုပ်ကပြောလိုက်လျှင် ဓူတုစိုးကြီးတရသွား၏။ ထိုနောက်ဓူတုစိုးကြီးက ထပည်တော်ရအောင် သင်ပေးလိုက်
ပါ့မယ်။ အရှင်ဘုရားပုတီးပါရင် သူ့ကိုအိုးမြင့်လိုက်ပါဘုရား။ ဟုလျှောက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်းပုတီးအပိုတစ်ကုံးကို
စန့်အားပေးလိုက်၏။ သူတို့ပြန်သွားကြ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း မအိပ်တော့ဘဲ ပရိတ်များ၊ ဝါယာမန္တာန်များ
ရွတ်နေတော့၏။ အားလုံးပြီးဆုံးသွားလျှင် ဘုရားတံခါးဖွင့်သံကြား၍ ထပြီး မုဉ္ဇလိန္ဒာသွားပြီး မျက်နှာသစ်ရေတော်
ခပ်ပြီးပြန်လာ အဝပါလစေတီမှာ တိုးရက်ပြည်၍ အောင်မြင်ပြီး မြောက်ကြောင်းလျှောက်ထား မေတ္တာပို့အမျှဝေ
ဆုတောင်း၍ မုဉ္ဇလိန္ဒာမှာ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ရန် မိုးသောက်ယံအချိန်မှာ လာခဲ့၏။ မုဉ္ဇလိန္ဒာအိုင်မှာ မဟာတောမိ
စေတီတော်၏ အရှေ့တောင်ဘက် (နှစ်ရာနှစ်ဆယ့်ငါးထောင်ခန့်) အတွာမှာရှိ၏။ ကျည်းပင်လည်း မရှိတော့၊
ခရကန်ကြီးသာရှိတော့၏။ ခရကန်ကြီးအထောင် (၆၀)ခန့်လောက်ထ မျက်နှာတစ်မျက်နှာ ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းရ၏။
ထိုခရကန်ကြီး၏ မြောက်ဧကထိပ်ကန်နုစူးပေါ်မှာ ပြုလုပ်ထားသော မုဉ္ဇလိန္ဒာအိုင်ကြည်လာကြသော
ဘုရားစူးများအတွတ် ပြုလုပ်ထားသော (ငါး)ခန်းလောက်ကျယ်သော အတာမရှိသော ဖုတ်တိုက်အတွင်း တနင်္ဂနွေ
ထောင့်မှာ ကျွန်ုပ်တ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ရန် နေရာလှ၊ သားရေနွယ်လေးခင်း၊ ကျည်းပင်ရင်း၌ သီတင်းဝုံးနေတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှန်းပြီး ရေတော်ကပ်ပရိတ်ယူ သဗ္ဗာအဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီးမှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၀၇ ခု၊ နတ်တော်လဆုပ် (၇)ရက်ကြာသာပတေးနေ့ (၁၉၅၆၊ ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်) ပဌမအကြိမ်၊
မုဉ္ဇလိန္ဒာအိုင်မှာ မိုးသောက်ယံ သုဝတောငါးမျက်အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်၏။ ဤနေရာ၌ မုဉ္ဇလိန္ဒာအိုင်အကြောင်းကို
အကျဉ်းဖွဲ့ရေးသားဖော်ပြပါအုံးမည်။ မြတ်စွာဘုရား သည် ထိုအဝပါလဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်ရင်း၌ သီတင်းဝုံး
တော်မူကာတရားတော်မြတ်ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူလျှင် ခုနှစ်ရက်ကိုလွန်မြောက်ပြီး၍ ထိုအဝပါလ

ညောင်ပင်ရင်းမှမယ်ရွာစံ၊ ပြီးလျှင် မယာစောပိပင်မှစ၍ စောဝိ ပုဇွန်နွာတိုင်တန်း၊ ကျည်းပင်ရင်းသို့ ကြွသွားတော်မူပြီးလျှင် ထိုကျည်းပင်ရင်း၌ စာရယတ္တပိုလ်ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူခါ ခုနှစ်ရက်ပတ်လုံး တစုတည်းသောထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့် ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုတခါ တခါပဲ၊ ပိုးကြီး၊ ခုနှစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ရွာသွန်း စေ့နေလေသံည်း၊ ဤပိုးမျိုးကား ဝကြာမင်းပေါ်ထွန်းသောတခါ မြတ်စွာဘုရားပွင့် ထွန်းတော်မူသောတခါ ဤတခါ နှစ်ပါး၌သာ ရွာသွန်းလေသည်။ ထိုပိုးကြီးရွာသွန်းလတ်သော် မုဇွန်နွာတိုင်စောက်ပိုသော နဂါးတုံဗိဗ္ဗာန်ကို အစိုးရသည်။ အလွန်တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသော မုဇွန်နွာနဂါးမင်းသည် "ဤတခါပဲ၊ ပိုးကြီးသည် ဝါ၏ဗိဗ္ဗာန် အတွင်းသို့ မြတ်စွာဘုရားသခင်ဝင်လျှင်ဝင်ခြင်းပင်ရွာသွန်းမဲလေပြီး မြတ်စွာဘုရားသခင်အတွက် နေထိုင်ရန် ကျောင်းတော်ကို ရရှိမှသင့်ပေမည်ဟု ကြံစည်စဉ်းစားကာ မုဇွန်နွာနဂါးမင်းသည် မိမိကိုယ်တိုင်က ရတနာခုနှစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော မြသစ်တော်ကြီးကို မန်ဆင်းနိုင်သောတန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် မြည်စုံသွမြစ်စေကာမူ ဤသို့တန်ခိုးဖြင့် ရတနာမြသစ်တော်ကြီးကို မန်ဆင်းလျှ မဲသော်ငါ့မှာ အကျိုးကြီးလိပ်မည်မဟုတ်။ ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအားကိုယ်ဖြင့်ဝေယျာဝစ္စကောင်းမှုပြုပေစံ့ဟု ကြံစံပြီးလျှင် ကြီးမားလှစွာသော ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောကို မန်ဆင်း၍ မြတ်စွာဘုရားကိုအချမ်းအပူ ခြင်ယင်စေသည်တို့မထိပါ။ မနှိပ်စက်နိုင်စေရန် အခွေ ခုနှစ်ထပ်ရစ်ပတ်ကာယ်လျှက် ဦးခေါင်းတော်ထက်၌ ပါးပြင်းဖြင့်မြန်ကျက် အုပ်ဖုံးဆောင်းမိုး၍ထားလေ၏။ အခွေ၏အတွင်း လောဟပါသာပြေသစ်စောက်ထပ်မျှကျယ်ပြန့်၏။ ဘုရားရှင်သည် လျှောင်းထိုင်ရပ်သွား ဣရိယာပုဗ်လေးပါးဖြင့် နေထိုင်တော်မူပါစေဟု နဂါးမင်းရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤမျှကျယ်ဝန်းသော အရပ်ကိုအခွေ တို့ဖြင့်ရစ်ပတ်ခြင်းဖြစ်လေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ထိုင်ခြင်းအရိယာပုဗ်ဖြင့် ခုနှစ်ရက်ကို လွန်တော်မူသည်။ အခွေ၏အလယ်ရတနာပလ္လင်ကို ဝင်းထားအပ်၏။ အထက်၌ရွှေကြယ်တို့ဖြင့်ဆန်း ကြယ်သော နံ့သာပန်းဆိုင်များတွဲလျှားကျသော မျက်နှာကြက်ကိုကြက်အပ်၏။ လေးထောင့်တို့၌ နံ့သာဆီမီးတိုင်တို့ကို ထွန်းညှိအပ်ပေ၏။ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ ခန္ဓာကူးနံ့သာကြည် တို့ကိုဖွင့်၍ လှစ်၍ထားအပ်ကုန်၏။ အခွေ၏ အလယ်ရတနာပလ္လင်၌ မြတ်စွာဘုရားသီတင်းသုံးနေတော်မူ၍ ဖလသမာပတ်ချမ်းသာတို့ ဝင်စားခံစားသုံးဆောင် တော်မူလေသည်။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် မကျဉ်းမြောင်းသော ဝစ္စကုဋ်တိုက်အတွင်း၌ သီတင်းသုံးရသကဲ့သို့ မုဇွန်နွာနဂါးမင်း၏ အခွေခုနှစ်ထပ်အတွင်းမှာ ခုနှစ်ရက်တို့ တုန်လွန်စေတော်မူပြီးသောတခါ နဂါးမင်းသည် ပိုးသားတိမ်ရိပ်ကင်းစင်သည်။ ကောင်းကင်ပြင်ကို ကြည့်ရှုသိမြင်သဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို မိမိအခွေတို့ဖြင့် ဖုံးတုပ်ထားရန် မလိုတော့ရကား နဂါးအသွင်ကိုပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် ခူချပ်စေ့ဖွယ် လှလင်ငယ်အသွင် မန်ဆင်း၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့တော်၌ လက်တုပ်ချီမိုးရှိုခိုးလျှက်သာ ရပ်တည်ကာနေလေ၏။

ထိုတခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖလသမာပတ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုခံစား၍ နေသောသူအား နေလေရာရာ အရပ်တိုင်းမှာပင် ချမ်းသာသုမြစ်၏ ဟူသောအကြောင်းကို ကောင်းစွာသိမြင်ဝမ်းမြောက်တော်မူရကား ပီတိ အဟုန်ကိုငုံ၍ မထားနိုင်ပဲ

သုခေါဝိဝေကော၊ တုဋ္ဌဿ၊ သုတမေဿပဿတော၊ အဗျာပဋ္ဌသုခံလောကော၊

ဝါဏသုတေသနသံသယမော၊ သုဝေရာဂတာလောကေတာ မာနသမတိက္ခမော၊

အသိမာနသယောဝိနယော၊ စတံဝေပရမံသုခံ။

အဓိပ္ပါယ် - ဥပင်လေတန်ဆိတ်ရာ မှန်သည်။ နိဗ္ဗာန်တရားသည် စာလွန်တရာချမ်းသာလှပေ၏။ လေးပါးသော မှန်ညက်ဖြင့် ရည်သံချက်ပြည် ဝဘားရရောင်ရဲသော ညာဏ်ပညာ ကျွဲအတွင်း ထင်းလင်းပြီးသောတရားရှိသော ဝါထပ်လင်းပြီးသောတရား ရှိသောကြောင့် ပညာမျက်စိဖြင့် ဥပင်လေးတန်ဆိတ်ရာမှန်သည်။ နိဗ္ဗာန်တရား ထိုမှ ထပ်ပါး သိသင့်သမျှတရားတို့ကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင် အကြွင်းမဲ့သိမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ လူနတ်သတ္တဝါတို့၌ အမျက် မပွားမေတ္တာဘေးခြင်းသည် လောက၌ချမ်းသာလှပေ၏။ လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့၌ မညှင်းပန်းမနှိပ်စက်လို ဗြဟ္မစိုရတရုဏာတရားပွားများခြင်းသည် ချမ်းသာလှပေ၏။ လောက၌ဝတ္ထုအာရုံကာမဂုဏ်တို့ကို သမုစ္ဆေဝ ဝဟာန်ဖြင့် ပါယ်လှန်လှန်ပြောက်ရာ ဖြစ်သောရာဂကင်းသုယု၌ အသိဉာဏ်သစ္စာတို့ ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော အနာဂါမိမပ်သည်ချမ်းသာလှပေ၏။ ငါတလူလူမာန်မူထောင်လွှားမှုကို အပြီးအငြိမ်း ဝယ်ဈေးတရား အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်သည်ရှိ၏။ ဤအရဟတ္တဖိုလ်သည် စင်စစ်သင်္ခရတရားအားလုံးတွင် အမြတ်ဆုံးသော ချမ်းသာပေတည်း။ ဤဥပါန်းကေားနှစ်ဂါထာတို့ကို မြွတ်ဆိုကျနရင့်တော်မူ၏။

အကျွန်ုပ်သည် သုဂတောဂါးချက် အဓိဋ္ဌာန်မိုးသောက်ယံစ၍စိပ်၏။ ပုတီး (၆) ပတ်ရသောအခါ မိုးထိန်ထိန်လင်းနေ၏။ တုလားမလိုဝတ်ထားကြသော မိန်းကလေး (၅) ယောက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်အထင်က မုဉ္ဇလိန္ဒာတိုင်ကိုလာကြည့်တာထင်နေ၏။ တိုင်ဘက်ကို မိုးတိုးမတ်တပ်လုပ်နေကြပြီး ကျွန်ုပ်ရှိရာလာကြ၍ ကျွန်ုပ်ကို ဝတ်ချပြီးထိုင်လျှက် ခူးတုပ်လတ်တုပ်ချီတာ အကြီးမိန်းကလေးဂါလျှောက်၏။ တပည့်တော်မ သုဂတောဂါးချက် ဝါထာတို့ အရှင်ဘုရားပိန်သည်အတိုင်း အဓိဋ္ဌာန်နှင့်စိပ်ပါသည်ဘုရား။ ပဌမအဓိဋ္ဌာန်စိပ်နေစဉ် မုဉ္ဇလိန္ဒာ နဂါးမင်း ကြီးတခေါ်၍ ဝက်သားအဖြစ်မှလွတ်၍ အပိုင်စားနှင့် အခြွေအရံများပေးလိုက်ပါတယ်။ ဧဝံဝတ်နေနေ အတွတ် အားလုံးပြေလည်သွားပါပြီ အရှင်ဘုရား။ အရှင်ဘုရားကေးဇူးကြီးမားလှပါတယ်။ ဤမုဉ္ဇလိန္ဒာ တိုင်အဓိဋ္ဌာန်အတွင်းဆွမ်းဝတ်တာဝန်ယူပါရစေပါဘုရား။ ဟုလျှောက်ပြီးသူ နောက်မှမိန်းကလေး တစ်ယောက်ထံမှ အထုပ်တလေးကို လှမ်းယူပြီးကျွန်ုပ်သပိတ်ဖုံးထဲ ချပါတီနှင့် နံပြား အကြော်များ ထည့်သွားပြီး ဝတ်ချပြန်သွားကြ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ပုတီးအဆတ်မပြတ်စိပ်နေ၏။ ပုတီးပတ်(၂၇)ပတ်ရလျှင် ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်ဝတ်သော လူကြီး တစ်ယောက်လာပြန်၏။ ကျွန်ုပ်ပုတီးစိပ်နေရာတွင်ထိုင် ဝတ်ချပြီး လျှောက်ထားသည်မှာ နာဂစန္ဒီတို့ အရှင်ဘုရား ထံသာသွားကြပြီလားဘုရား။

(၉၆) - ယာသွားကြပါပြီကောကြီး။ သူ့ကိုခက်အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်သွားကြောင်းအပိုင်စား ပေး၍ အခြွေအရံများလည်းပေးကြောင်း လျှောက်ထားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့လည်း ဝိမုဉ္ဇလိန္ဒာတိုင်မှာ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်နေသမျှ သူက ဆွမ်း အတွက်လှူဒါန်းပါရစေလို့ လျှောက်ပြီး သပိတ်ဖုံးထဲမှာ စားစရာများလှူဒါန်း သွားပါတယ်။

(၉၇) - နာဂစန္ဒီကို သုဂတောဂါးချက်ဂါထာသင်ပေးလိုက်တော့ အခေါက်သုံးဆယ် နဲ့ရသွားဟယ်ဘုရား။ ဉာဏ်တောင်းပါတယ်။ ရသွားလျှင် ရတ်မဆိုင်းတော့ဘဲ

အဓိဋ္ဌာန်ဝင်တော့ပါပဲဘုရား။ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးပါတ် ပြီးသွားသော်လဲသွားရင်၊
 လာရင်။ လုပ်ရင်း၊ ကိုင်ရင်းလဲ စိပ်နေတော့ပါပဲဘုရား။ ဝါကြောင့် မို့လည်း
 ချက်ချင်းအကျိုးပေးသွားတာပဲဘုရား။ တပည့်တော်လည်း သုဂတော ငါးချွတ်ကိုပဲ
 တစ်နေ့တုန်းရားဝါတော်အရ (၄၅) ပတ် ရအောင် စိတ်ပါတယ်ဘုရား။ သုဂတဂုဏ်တ
 တကယ်တန်ခိုးကြီးတာကိုဘုရား တပည့်တော်လည်း ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း အမြင်
 အကြားတွေပိုလာပါတယ် ဘုရား။ ကိုယ်ရောင်အဆင်းတွေလည်း ပိုကြည်လင်လာပါ
 တယ်ဘုရား။ အရှင်ဘုရားကျေးဇူးကြီးမားလှပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော်အိမ်သစ်သီးများ
 လှူဒါန်းပါရစေဘုရားဟုဆိုပြီး သင်္ဘောသီ။ ဩဇာသီ။ ငှက်ပျောသီးများလှူဒါန်း
 သွား၏။

ကျွန်ုပ်လည်းပုတီးအပါတ်(၄၀)ရတော့နေ. (၁၀) နာရီခွဲနေ၍ နေ့အွမ်းစား၏။ မုဉ္ဇလိန္ဒာတိုင် မှာရေတ
 ကန်နှုတ်ခမ်းနှင့်ပြည်နေ၍ ရေခပ်ရတာလွယ်ကူ၏။ စားပြီးလျှင် သပိတ်၊ သပိတ်ဖုံးများဆေးပြီးမှာ သောက်တော်
 ရေခပ်၍ ကျွန်ုပ်ပုတီးစိပ်ထောနေရာမှ မုဉ္ဇလိန္ဒာတိုင်တွင် သီတင်းသုံးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား
 ရည်စူးကပ်၏။ ပြီးတော့ ပုတီးဆက်စိပ်၏။ ယနေ့အဖို့ မုဉ္ဇလိန္ဒာတိုင်မှာ လူလာနည်းလို့ ပုတီးစိပ်လို့ကောင်း၏။
 ည (၁၀) နာရီထိုးလျှင် ပုတီးပတ် (၆၀) ရ၏။ နံနက်ပိုင်းပုတီးပတ် နှင့်ပေါင်းလျှင် ပုတီးပတ် (၁၀၀) ရ၏။ (ဂ)
 ပတ်သာလိုတော့၍ ဆက်စိပ်၏။ ည (၁၁) နာရီ (၄၀) လောက်မှ ပြီး၏။ လထွက်တာတော်တော်မြင့်နေ၍
 လရောင်ကလေးကလင်းနေသဖြင့် ကန်ပတ်စိပ်၏။ သုတဝန္တနာဂါထာများကန်ပတ်စိတ်သောအခါ ကန်ထဲကငါးများ
 မြွေနေကြသည်။ အရှေ့မျက်နှာမှ တောင်မျက်နှာ ပတ်လိုက်သောအခါ မြွေအကြီးအသေးများလမ်းမသွားနိုင်အောင်
 တန်းစီပြီးနေကြ၏။ ထို့ကြောင့်ကျွန်ုပ်က နာဂစန္ဒီရေဦးပဉ္စင်းလမ်းသွားဖြစ်အောင်မြွေများရှင်းပေးပါအုံးဟု
 ပြောလိုက်တော့ မြွေတွေပျောက်သွားကြ၏။ တောင်မျက်နှာမှ အနောက်မျက်နှာပတ်လိုက်ပြန်တော့ ခွေးကလေးများ
 (၃) လသားလောက်ရှိသောဝတ်ကလေးများ လမ်းသွားမဖြစ်နိုင်လောက်အောင် ပြည်ကြင်နေ၏။ တပန် နာဂစန္ဒီတို့
 ရှင်းပေးကိုပြောရသည်။ ဝက်ကလေးတွေပျောက်သွားပြီး မြက်ခင်းပြင်ဖြစ်နေ၏။ ထိုမြက်ခင်းပြင်ပေါ်
 လျှောက်လာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်နေရာရောက်လျှင်ထပ်မလျှောက်တော့ပဲ ပုတီးကိုသာထိုင်စိပ်နေတော့သည်။ သုတဝန္တနာ
 ဂါထာကိုးပါတ်ရလျှင် ဈာန်ဂါထာ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဂါထာများဆက်စိပ်၏။ ခြေသံကြား၍ မျက်စိဖွင့်လိုက်၏။
 ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နှင့် ရုက္ခစိုးကြီးဖြစ်နေ၏။ ရုက္ခစိုးကြီးကဆိုင်လျှက် ဝပ်ချပြီး အရှင်ဘုရား အရိယာမျှတော်မူပါ
 တပည့်တော်စောင့်ရှောက်နေပါမယ်ဘုရား။ ဟုလျှောက်၍ ကျွန်ုပ်နေသော ကမ်းနဖူးမှအရှေ့ အနောက်လမ်း
 လျှောက်နေ၏။ ပိုးသောက်ယံနံနက် (၅) နာရီမှ နီးလာ၍ ထပြီးမျက်နှာသစ်၊ ကိုယ်လက်သန်ရှင်းပြီး
 ကန်တော့ပရိကံယူ အဓိဋ္ဌာန်စိပ်တော့၏။ (၆)ပါတ်ရလျှင် မိုးလင်း၍ မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၀၃၀၇ ခု၊ နတ်တော်လဆုပ် (၈) ရက်သောကြာနေ့. (၁၉၅၆၊ ဇန်နဝါရီ ၆ ရက်) ခုတိယ
 အကြိမ်သုဂတောငါးချွတ် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး စိပ်၏။ ပုတီးပတ် (၃) ပတ်ရလျှင် နာဂစန္ဒီတို့အဖွဲ့ (၅) ယောက်
 ရောက်လာပြီး ချပါတီပလာတာတို့၊ ပဲပြင်တို့၊ သပိတ်ဖုံးတွင်ထည်ပြီးလှူဒါန်း၍ သွားကြ၏။ ကျွန်ုပ်ကပုတီး

ဗုဒ္ဓဂါယာ စရီးသွားမှတ်တမ်း

ပိတ်မြတ်စွာ၏။ ဗုဒ္ဓိယမှနဝမ တိုင်အောင်ပထူးခြားပေ။ ၎င်းနတ်တော်လဆုပ် (၉) ရက်၊ ငတ်ယအကြိမ်၊
 ဝနေနေ၊ ၎င်းနတ်တော်လဆုပ် (၁၀) ရက် ၊ စတုတ္ထအကြိမ်၊ တနင်္ဂနွေနေ့၊ ၎င်းနတ်တော်လဆုပ် (၁၁) ရက်
 ပဉ္စမအကြိမ်၊ တနင်္လာနေ့၊ ၎င်းနတ်တော်လဆုပ် (၁၂) ရက် ၊ ဆဌမအကြိမ်၊ ဇင်္ဂါနေ့၊ ၎င်းနတ်တော်လဆုပ်
 (၁၃) ရက် ၊ သတ္တမအကြိမ်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊ ၎င်းနတ်တော်လဆုပ် (၁၄) ရက် ၊ အဋ္ဌမအကြိမ်၊ ကြာသာပတေးနေ့၊
 ၎င်းပြာသိုလဆန်း (၀) ရက် ၊ နဝမအကြိမ်၊ သောကြာနေ့၊ ၀၃၁၇ ခု၊ ပြာသိုလဆန်း (၂) ရက်၊ ဝနေနေ (၁၉၅၆၊
 လန်နဝါရီ ၀၄ ရက်) မိုးသောက်ယံအချိန်တွင် ရာဇရတနာလင်းလွန်းပင်စေတီမှာ ပဌမရက် အဓိဋ္ဌာန်စတင်ပြီး
 စိမ်းစိုစွာ ရာဇရတနာသတ္တဟ အကြောင်းသိကောင်းစရာများကို ပေါ်ပြပါစားမည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤကျည်းပင်ရင်း၌ အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူလျှက် ခုနှစ်ရက်
 လွန်မြောက်သော် သတ္တမသတ္တဟတသို့ ရောက်သောအခါ ကျည်းပင်ရင်းမှ ဖယ်ခွါပြီးလျှင် မဟာဇောပိဝင်၏
 တောင်ဖျက်မှာ ရာဇရတနာလင်းလွန်းပင်ရင်းသို့ ကြွသွားထိုင်နေတော်မူ၍ ထိုလင်းလွန်းပင်ရင်း ၌ အရဟတ္တဖိုလ်
 ချမ်းသာကိုပင် ခံစားတော်မူခါ ခုနှစ်ရက်ပတ်လုံး သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူ၏။ ဤမျှဖြင့် ခုနှစ်ရက်၊ ခုနှစ်လီ
 သတ္တသတ္တဟ လေးဆယ်တိုးရက်ပြည့်ခဲ့လေပြီ။ ဤ (၄၉) ရက်အတွင်း၌ မြတ်စွာ ဘုရားမှာ ခံတွင်းတော်ဆေးခြင်း၊
 မျက်နှာတော်သစ်ခြင်း၊ တျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန်ခြင်း၊ ရေချိုးတော်မူခြင်း၊ ဆွမ်းဘုဉ်းဝေးတော်မူခြင်း၊ ရေသုံးဆောင်
 တော်မူခြင်း၊ လျှောင်းစက်တော်မူခြင်း၊ ကိစ္စများအလျှင်းမရှိပေ။ ဖိုလ်ချမ်းသာဖြင့်သာ အချိန်ကိုတုန်ခေ၏။ ထိုအခါ
 လေးဆယ်တိုးရက်သတ္တသတ္တဟ ပြည့်မြောက်သော ဝါဆိုလဆန်း (၅) ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ တွင် ထိုလင်းလွန်းပင်
 ဟရင်း၌ ဧနထိုင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား မျက်နှာသစ်လို့သောစိတ်အကြံဖြစ်သည်ကို သိ၍
 သိကြားမင်းသည် ဆေးကြုစုသီးကို ဆက်ကပ်လေ၏။ ထိုကြုစုသီးကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုဉ်းပေးတော်မူလေသည်။
 ဘုဉ်းပေးပြီးလျှင် ပြီးခြင်းမြတ်စွာဘုရားအား သရီရဝလဉ္စနက်စွ ဘျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန်ခြင်းတိစွဖြစ်လေသည်။
 ထိုနောက် မြတ်စွာဘုရားအား သိကြားမင်းသည် နဂါးပြည်မှဖြစ်သော ကွမ်းမိုးဒန်ပူကို၎င်း၊ မျက်နှာသစ်ရန်
 အနောဓာတ်တိုင်ရေ ကိုလည်းကောင်း ဆက်ကပ်လျှူဝါန်းလာသည်။ ဒန်ပူကို ဝါးတော်မူခြင်း၊ အနောဓာတ်တိုင်ရေ
 မြင့်ခံတွင်းဆေးခြင်း၊ မျက်နှာတော်သစ်ခြင်းအမှုကိုပြု၍ ထိုလင်းလွန်းပင်ရင်း၌ ဧနထိုင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ တပုဿနောင်တော်နှင့် ဘလ္လိကညီတော်ကုန်သည် နှစ်ယောက်တို့သည် လှည်းအစီး ဝါးရာ
 တို့ဖြင့် ဥက္ကလာဝနေပုဂံမှ မဇ္ဈိမဝေသသို့ ရောင်းဝယ်ရန်သွားကြကုန်သည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံး
 ဧနထိုင်တော်မူရာ လင်းလွန်းပင်အနီးခရီးသွားကြကုန်၏။ ထိုအခါ ရွံ့ညွန်ရေမရှိဘဲ ညီညွတ်သောပြေအပြင်၌
 ပင်ထိုကုန်သည်ညီနောင်တို့၏ကုန်တင်လှည်းများသည် ရွံ့ညွန်၌ကျွံ၍ နေသည်။ ပမာ တန်ရပ်ကာတည်နေ
 ကြကုန်၏။ "အကြောင်းတယ်သို့ရှိသနည်း" ဟု ကုန်သည်ညီနောင် တို့တိုင်ပင်၍နေကြစဉ်ပင် ထိုကုန်သည်
 ညီနောင်တို့၏ ဈေးတဝက ဆွေမျိုးရင်းတော်စပ်ခဲ့တူးသော နတ်သားသည် သစ်ပင်ခွထက်၌ ကိုယ်ထင်ပြလျက်
 "အမောင်တို့မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်၍ မကြာသေးမီ သတ္တသတ္တဟ (၄၉) ရက်ကာလဝတ်လုံး ဆွမ်းအစာ
 အဟာရသုံးဆောင်တော်မူဘဲ အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူလျက် ယခုအခါလင်းလွန်းပင်ရင်း၌ ဧနထိုင်
 သီတင်းသုံးတော်မူဆဲ ရှိနေသည်။ အမောင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဆွမ်းအစာအဟာရဖြင့် မြတ်နိုးကော်ရော်

ပူဇော်ခြင်းသည် အမောင်တို့အဖို့ရာ နေ့ရှည်ရက်လျှားစီးပွားချမ်းသာဖြစ်ပေလိမ့်မည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။
 ထိုကားသံကို ကြား၍ တုန်သည်ညီနောင်တို့သည် အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကြကာ ဆွမ်းချက်
 နေလျှင် အချိန်ကြာလိမ့်မည်ဟုစောင့်စေ့ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် မိမိတို့အသင့်ပါလာသောပုံကြွတ်ကျစ်နှင့်
 ပျားပုံဆုပ်တို့ကို ယူဆောင်ကြကာ မြတ်စွာဘုရားထံမှောက်သို့ သွားရောက်ချဉ်းကပ်၍ ရွံသေမြတ်နိုးစွာရှိခိုးပြီးလျှင်
 သင့်တင်လျှောက်ပတ်ရာအရပ်၌ ရပ်တည်ကြ၍ “ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ရှင်တော်ဘုရားသည်
 အကျွန်ုပ်တို့၏ မုန်ကြွတ်ကျစ်နှင့်ပျားပုံဆုပ်တို့ကို ခံယူတော်မူပါ။ ယင်းသို့ခံယူတော်မူခြင်းသည် အကျွန်ုပ်တို့
 အဖို့နေ့ရှည်ရက်လျှား စီးပွားချမ်းသာဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဟု ရွံသေစွာလျှောက်ထားကြတုန်၏။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရား
 သည် သုဇာတာ၏ ယနာနို့ဆွမ်းခံယူသောနေ့တဝင် ယဇိကာရမြေတွာကြီးကပ်လျှသောမြေသပိတ်တွယ်
 ဖျောက်ခဲ့လေသောကြောင့် ခွေခွေနှောင်တော်မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လက်တော်တို့ဖြင့်အဟာရကို အလှူမခံ
 ကြတုန်။ ထို့ကြောင့် ဝါသည် ယခုတုန်သည်ညီနောင်တို့လျှခါန်းကပ်သော မုံကြွတ်ကျစ်နှင့် ပျားဆုပ်ပုံတို့ကို
 အသယ်အရာဖြင့် အလှူခံရပါမည်နည်းဟု ကြံစည်တော်မူ၏။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားစိတ်အကြံတို့သိကြ၍
 အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ စတရဒ၊ ဝိဇ္ဇက၊ ဝိဇ္ဇပက္ခ၊ တုဝေရ ဟူသော စတုမဟာရစ်နတ်မင်းကြီး (၄)
 ယောက်တို့သည် ဣန္ဒြိယကျောက်ညိုသပိတ်လေးလုံးတို့ကို လျှခါန်းကြလေသည်။ ထိုသပိတ် (၄) လုံးတို့ကို
 အလှူမခံပဲ ပယ်တော်မူ၏။ ထမန်နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည်ပဲနောက်အဆင်းရှိသော ပကတိကျောက်ညို
 သပိတ်လေးလုံးတို့ကို ဆတ်ကပ်လျှခါန်းကြပြန်တုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုပကတိကျောက်ညို
 သပိတ်လေးလုံးတို့ကို အလှူခံတော်မူပြီးလျှင် နတ်မင်းလေးယောက်တို့ကို သနားချီးမြှောက်သော အားဖြင့်
 ထိုကျောက်ညိုသပိတ်တို့ကိုထပ်လျှက် “သပိတ်တစ်လုံးတည်းဖြစ်စေသလည်း” ဟု အဓိဋ္ဌာန် ပြုတော်မူလိုက်လျှင်
 သပိတ်လေးလုံးတို့သည် အနားလေးရစ်ရှိသောသပိတ်တစ်လုံးတည်းဖြစ်သို့ ရောက်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်
 ထိုသပိတ်ဖြင့်တုန်သည်ညီနောင်တို့လျှခါန်းသော မုံကြွတ်ကျစ်နှင့်ပျားပုံဆုပ်တို့ကို အလှူခံတော်မူ၍ ဘုဉ်းပေး
 ဆုံးစောင့်တော်မူပြီးလျှင် တုန်သည်ညီနောင်တို့နှင့် သင့်တင်လျှောက်ပတ်သော အနုမောဒနာတရားတို့
 ထောကြားတော်မူလေသည်။

ထိုအခါတုန်သည်ညီနောင်နှစ်ယောက်တို့သည် “ထိုအချိန်၌ သံဃာရတနာမပေါ်ထွန်းသေး သောကြောင့်
 “မြတ်စွာဘုရားတို့သော်လည်းကောင်း၊ တရားတော်တို့သော်လည်းကောင်း၊ ကိုးကွယ်လဲလျှောင်းပိုး အောင်းရာဟူ၍
 ဆည်းကပ်ကြကုန်လျှက် “စတေမယံဘန္တေ ဘဂဝန္တံသရဏံဝစ္ဆာမဓမ္မဉ္စ” ဟု ဘုရားနှင့်တရားတော် ကိုသာရည်ရွယ်၍
 နှစ်ခွန်းသာဆိုရသော ခွေဝါစိကသရဏဂုံတည် ဥပသကာ များဖြစ်ကြလေကုန်၏။ ထိုသူနှစ်ဦး တို့သည်ပင်
 ယောက်၌ ပဌမဆုံးရွေးဝါစိကသရဏဂုံတည်သူ ဥပသကာများဖြစ်ကြပေသည်။ ထိုအခါ ဘုန်းတော် ကြီးသော
 မြတ်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား ဖြစ်မြတ် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ပူဇော်ဖို့ရန် ပူဇော်ဘွယ်ဝတ္ထုတစ်ခုကို
 ဝဇ္ဇကာရှေ့ထားပေးသနားတော်မူပါဘုရားဟု တုန်သည်ညီနောင်တို့ လျှောက်ထားကြသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည်
 လက်ယာလက်တော်ဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဦးခေါင်းတော်ကို သုံးသပ်၍ ဆံတော်ခါတ်တော်တို့ကို ကုန်သည်ညီ
 နောင်တို့အား ခွဲဖြင့်ပေးသနားတော်မူလေ၏။ ကုန်သည်ညီနောင်တို့သည် ဆံတော်ခါတ်တော်တို့ကိုရရှိ၍ အမြတ်

ရည်ဖြင့် သွန်းလောင်းအပ်သည်။ ပမာလွန်စွာ ဝမ်းမြောက်ကြ၍ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုပြုကြပြီးနောက် မိမိနေရာ ဥက္ကလာပနေပုဒ်ပေါက္ခဝတိဗြူသို့ ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်ကြလေလျှင် ဆံတော်ခါတ်တော်တို့ကို ရွှေကြုပ်အတွင်း ထည့်သွင်းကြ၍ စေတီတော်တည်ထားကိုးကွယ်ကြလေကုန်၏။

ရာဇရတနာလင်းလွန်းပင်နေရာသည် မဟာဗောဓိစေတီတော်၏တောင်ဘက် အတောင် ခြောက်ဆယ်ခန့်၊ အတွာတိုက်ငယ်ခုံလေးနေရာဖြစ်သည်။ ရွှေကတော့ သတ္တဋ္ဌာနနေရာတိုင်းမှာ အာသောကမင်းကြီးက စေတီများ တည်ထားခဲ့သည်ဟု သမိုင်းမှာရှိလေသည်။ ရာဇရတနာစေတီမှာ မိုးသောက်ယံတွင် ရေတော်ကပ်ပရိတ် ယူပြီးစိပ်၏။ ပုတီး (၆) ပတ်ရလျှင် မိုးထိန်ထိန်လင်းနေ၏။ နာဂစန္ဒီ တို့ငါးယောက်လာပြီး စားဖွယ်များ လှူပါန်းကြ၏။ လှူပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်ကိုဝတ်ချပြီး ပြန်သွားကြသည်။ ပုတီးပတ် (၁၂) ပတ်လောက်ရသောအခါ နံနတ်(၇) နာရီကျော်ကျော်လောက်ဖြစ်၍ လှသံမကြားရသေးပေ။ ထူးထူးဆန်းဆန်း မြန်မာဝတ်စုံဝတ်ထားသော မိန်းကလေးတစ်ယောက် (၃၀) ရွယ်လောက် အထုတ်ကလေးကိုင်လာပြီး ကျွန်ုပ်ရှေ့ချ၍ ရှိခိုးပြီး "တပည့်တော်မ ဝေးမိဝင်နောက်နားကသိုက်ကပါ ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားကစိပ်ပုတီးဖြင့်ပွတ်ပေးလို့ တပည့်တော်မ ရောဂါများ ပျောက်တင်းသွားပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်မ အကြောင်းတို့ လျှောက်ခွင့်ပြုပါဘုရား။

လျှောက်ပါဒကာမကြီး ၊ လျှောက်ပါ၊ တပည့်တော်မလူနာမည်က မထားထားမေလို့ခေါ်ပါတယ်ဘုရား၊ ရန်တုန် တပါဘုရား၊ ဘာဘုနှင့်အကြောင်းပါပြီး ရန်ကုန်မှာ (၅) နှစ်လောက်နေပြီးဘုံဘေဗြူကို ဘာဘုနဲ့ လိုက်လာပြီး နေပါတယ်ဘုရား၊ ဘာဘုကဘုံဘေရောက်တော့ သူတို့လူမျိုးဟိန္ဒူမလေး (၂၀) အရွယ်လောက်တို့ ယူပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒီတော့တပည့်တော်မက (၄၀) လောက်ရှိပြီဘုရား၊ နောက်တော့တပည့်တော်မကို ပစ်ထားပါတယ်။ တပည့်တော်မကစိတ် နာနာနဲ့ အားတိုးရာရွာတော့ဒီမှာ အားကိုးရာမရှိဖြစ်နေပါတယ်။ နောက်တော့ ဗုဒ္ဓဂါယာမဟာဗောဓိကို သတိရပြီး မဟာဗောဓိကို ရောက်လာပါတယ်ဘုရား၊ မဟာဗောဓိနားက ဘုန်းကြီးကျောင်းကိုကပ်နေပြီး ကျောင်းဝေသာဝစွပြုလုပ်နေတော့တာပါတဲဘုရား၊ အဲဒီတော့အသက်က (၅၀) လောက်ရပါပြီဘုရား၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာနေရင်း မဟာဗောဓိစေတီတော်မြတ် တံမြက်စီးလှည်းခြင်းရေတော်တမ်း ပန်းတော်တပ်နှင့်နေလာလိုက်တာ အသတ် (၆၀)ရတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာဘဲ အနိစ္စရောက်ပါတယ်ဘုရား၊ အနိစ္စရောက်ခါနီး မဟာဗောဓိနောက်က သိုက်နန်းရှင်ဇာလာခေါ်ပြီး သူနှင့်လဲသွားတာပါပဲဘုရား၊ တပည့်မ၏ သိုက်နန်းရှင်အမည်က သီရိဝိဇ္ဇာလို့ခေါ်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်မနာမည်ခေါ်ပြီးမေတ္တာတို့ အမျှပေးတော်မူပါ ဘုရား၊ ကောင်းပါပြီ သီရိဝိဇ္ဇာ၊ ယခုဒီမဟာဗောဓိသတ္တဋ္ဌာနမှာ ပွားများအားထုတ်ရတဲ့တုသိုလ်အဆိုများကို အမျှပေးပေပါ၏။ အမျှ-အမျှ-အမျှ၊ သာဓု-သာဓု-သာဓု ပါဘုရား။

တထိုင်တည်းနှင့် သီရိဝိဇ္ဇာအဝတ်အစားများ ပြောင်လက်ပြီး ရွှေရောင်တောက်ပသော အဝတ်အစားများ နှင့်တွေ့မြင်ရတော့၏။ သီရိဝိဇ္ဇာလည်း ကျေးဇူးကြီးလှပါတယ်အရှင်ဘုရား။ သွားခွင့်ပြုတော်မူပါဘုရား ဟုလျှောက်ပြီး သွားတော့သည်။ ကျွန်ုပ်လည်းပုတီးဆက်စိပ်၏။ ပုတီးပတ်တစ်မနက်စိပ်တာအပတ် (၄၀) ရလျှင် နေ့ဆွမ်းစား၏။ ပြီးလျှင်သပိတ်မုံးများဆေး။ သောက်တော်ရေခပ်၍ ရာဇရတနာစေတီမှာကပ်။ ရာသီဥတု အေးသည်နှင့် ရေပချိုးဘဲ ပုတီးဆက်စိပ်၏။ ည (၁၀) နာရီထိုးတော့ ပုတီးပတ် (၁၀၀) ရ၏။ ဆက်စိပ်၏။ (၁၀)

နာရီခွဲလျှင် တစ်နေ့တာအတို. အစိဋ္ဌာန်ပုတီးပတ် (၁၀၈) ပတ်ပြီးသွား၏။ သုတဝဋ္ဌနာ ည (၂) ဈာန်ခွဲလျှင် အားလုံးပြီးသွား၏။ ရုက္ခစိုးကြီးရောက်လာ၏။ ကိုယ်တော်လေး အရိယာပုဂံမျှတပါတော့။ တပည့်တော် စောင့်နေပါမည်ဆိုပြီး လမ်းလျှောက်နေ၏။ ကျွန်ုပ်ကထိုင်လျှင်မှေးတိပ်လိုက်၏။ နံနက်မိုးသောက်ယံ (၅) နာရီလောက်နီးလာ၏။ ပုဠလိန္ဒာအိုင်သွားမှတ်နာသစ် ကိုယ်လတ်သန်.ရှင်းပြီး သောက်တော်ရေစေ့၊ ရာဇရတနာစေတီမှာကပ်၊ ကန်တော့ ပရိကံယူပြီး မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၀၇ ခု၊ ပြာသိုလဆန်း (၃) ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့. (၁၉၅၆၊ ဇန်နဝါရီ ၁၅ ရက်) ပုတီးယအကြိမ် ရာဇရတနာစေတီမှာ သုဂတောဝါးချက် အစိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်၏။ ပုတီး(၆)ပတ်ရလျှင် မိုးလင်းလာ၏။ နာဝဇနီတို့အဖွဲ့ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်တို့ လာလှူကြ၏။ သူတို့ပြန်သွားပြီးနောက် တုမ္ပစိုးနတ်သမီးကြီးလည်းရောက်လာပြီး ငှက်ပျောသီးတစ်ဖိုး၊ သင်္ဘောသီးတစ်လုံး အမှည့်များလာလှ၏။ ကျွန်ုပ်လည်းသူတို့သွားပြီးနောက် ပုတီး ဆက်စိတ်နေ၏။ ယနေ့မှ နဝမအကြိမ်ထိ ဘာမျှထူးခြားချက်မရှိပေ။ ပုတီးစိတ်လိုသာ တစ်ရက်ထက်တစ်ရက် ဝိတောင်းလာ၏။ ၎င်းနှစ်ပြာသိုလဆန်း (၄) ရက်၊ တနင်္လာနေ့. တတိယအကြိမ်၎င်းနှစ်ပြာသိုလဆန်း (၅) ရက်၊ အင်္ဂါနေ့၊ စတုတ္ထအကြိမ်၊ ၎င်းနှစ်ပြာသိုလဆန်း (၆) ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊ ပဉ္စမအကြိမ်၎င်းနှစ်၊ ပြာသို လဆန်း (၇) ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့. ဆဋ္ဌမအကြိမ်၊ ၎င်းနှစ်ပြာသိုလဆန်း (၈)ရက်၊ သောကြာနေ့၊ သတ္တမအကြိမ် ၎င်းနှစ်ပြာသိုလဆန်း (၉)ရက် နေနေနေ. - အဋ္ဌမအကြိမ် ၎င်းနှစ်ပြာသိုလဆန်း (၁၀)ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့. နဝမအကြိမ် ၁၃၀၇ ခု၊ ပြာသိုလဆန်း (၁၀) ရက်၊ တနင်္လာနေ့. မိုးသောက်ယံအချိန်တွင် (၆၃)ရက်၊ (၉) ရက်၊ ခုနှစ်ဌာနပြည့်အစိဋ္ဌာန်ပြီးမြောက်အောင်မြင်ကြောင်း ရာဇရတနာစေတီမှာလျှောက်ထား မဟာဗောဓိ စေတီဝဋ္ဌာကုဋ်တိုက်အတွင်း ရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီးတို့လျှောက်ထား ထိုကုသိုလ်အဖို့များမြန်မာပြည်သူ၊ ပြည်သား၊ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားများ မေတ္တာပို့အမျှဝေလိုက်၏။ နံနက်ခင်းမိုးသောက်ယံအချိန် သာဓုခေါ်သံ သိပ်သိပ်တုန် ပဲ့တင်ထပ်သွား၏။ ကျွန်ုပ်လဲဝမ်းမြောက်ပြီးပီတိတွေလှိုင်နေ၍ ထိုနေ့အဖို့အစားအသောက်ကိုသတိမရပေ။ မဟာဗောဓိရုပ်ရှင်တော်မြတ်ရှေ့တွင် သုဂတောဝါးချက်ဝါထာလေးဆယ့်ငါးပတ်၊ သုရားဝါတော်အရ နိဗ္ဗာန်အပတ်အနေနှင့် နံနက်(၁၁)နာရီပြီး၍ ဆရာတော်ဦးဥတ္တမကျောင်းသွားပြီး တစ်နေရာ တစ်နေရာ(၉) ရက်စီနှင့် ခုနှစ်ဌာန (၆၃) ရက်ပြီးမြောက်အောင်မြင်သွားကြောင်းလျှောက်၏။ ဆရာတော်ကဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ထာဓုခေါ်ပြီးစီကနေ့စီမှာတစ်ညအိပ်ပြီး နတ်ဖြန်နံနက်မှ နိ.ယနာဆွမ်းကပ်သောနေရာ၊ မြက်ရွစ်ဆုပ် လှူမသာနေရာ၊ ဗုဒ္ဓရံတောင်တို့ကိုသွားရန်မိန့်၍ ဆရာတော် ဦးဥတ္တမကျောင်းတစ်ညအိပ်ရန် အာမခံ လိုက်ပြီးညနေစောင်း မဟာဗောဓိကိုသွားဖူးပြီး ပုတီးစိပ်ပြန်၏။ ည (၉) နာရီမှပြီး၏။ သတ္တဌာန နေရာများလည်းပတ်ပြီး ရှိစိုးအမျှဝေ၏။ ရာဇရတနာစေတီမှာ ရုက္ခစိုးကြီးဘိုးသူမန . ဂါယာသူတုမ္ပစိုးနတ်သမီး၊ နာဝဇနီနှင့်အဖွဲ့သိရိစန္ဒာသိုက်နန်းရှင်တို့လာရောက်ဖူးမျှော်ကြပြီး ဝမ်းနည်းစတားပြောကြ၏။ သူတို့ကိုလည်း ရောက်ရာနေရာမှ အမျှမေတ္တာပို့ဝေပေးဖို့လျှောက်ထားကြ၏။ ကျွန်ုပ်ကလည်း သူတို့အားလုံးကို ပုတီးစိပ်ရန် အထပ်ထပ်မှာကြားပြီးဘုန်းကြီး ဦးဥတ္တမကျောင်းပြန်လာ၍အိပ်၏။

၁၃၀၇ - ခု၊ ပြာသိုလဆန်း - ၀၂ ၊ အင်္ဂါနေ့.ဆရာတော်ဦးဥတ္တမ ကျောင်းမှအာရုံဆွမ်းစားပြီး နေ့ဆွမ်းအတွက်ပလာတာနှစ်ခုထည့်၍ သပိတ်ကိုလွယ် သက်နံ့ကြီးပန်းပေါ်တင်၍သားရေနွယ် - ကိုင်ပြီးလျှင်

ဗုဒ္ဓဂါယာ ခရီးသွားမှတ်တမ်း

နံနက် ၆ နာရီခွဲတွင် ဝုဇ္ဇဝင်ခန်းများသို့ လေ့လာရန်ခရီးထွက်ခဲ့၏။ ဆရာတော်ဦးဥတ္တကျောင်း၊ အရှေ့ဘက် ကားလမ်းနှင့် ဥယျာဉ်တစ်ခုသာခြားနားနေသော အတောင် ၁၄၀၀ ခန့် ကျယ်သောမြစ်ကြီးသည် နေရုဥရာ မြစ်ခွဲဖြစ်သည်။ ရေစပ်စပ်လေးသာရှိ၏။ မြက်ပင်လေးများကတော့ စိမ်းလန်းစိုပြည်နေ၏။ နေရုဥရာ မြစ်ခွဲ၏ အရှေ့ဘက်လမ်း တစ်လျှောက်တောင်မြောက်ရွာတန်းရှည်ကြီးသည် သုဇာတာနေရာ သေနနီဝုံးမှ မြောင်းလာကြသော ဘက္ကရိရွာသစ်ကြီးဖြစ်၏။ ဘက္ကရိရွာ၏မြောက်ဘက်စွန်းမှတုလားသုဌေး အိမ်ကုန်းရှိ၏။ ကုလားသုဌေးအိမ်ကုန်းမှ အရှေ့ဘက်အတောင် ၈၀၀ ခန့် ကွာဝေးလောနေရာတွင် သုဇာတာ ယနာနီဆွမ်း တပ်သောနေရာဖြစ်၏။ ထိုနေရာတွင် ညောင်ပင်ရှစ်ဒေါင့်ရေတွင်းတုတ်ကန်များရှိ၏။ ယနာနီဆွမ်းကပ်သော နေရာမှအရှေ့မြောက်အတောင် ၂၀၀ လောက်ကွာသောနေရာသည် သုဇာတာအိမ်နေရာဖြစ်၏။ ပန်းမာန်သစ်ပင် များနှင့် ဝေဆာနေသောဥယျာဉ်ကြီးဖြစ်၏။ ၎င်းနေရာ၌ အုတ်တိုက်ငယ်၊ ကျောက်ခွားရှပ်၊ ညောင်ပင်များရှိ၏။ သုဇာတာအိမ်နေရာမှ အရှေ့ဘက်ရေမြောင်းလေးတစ်ခုကိုကျော်၍ အတောင် (၄၅၀) လောက်သွားခဲ့လျှင် ယနာနီဆွမ်းဘုဉ်းပေးသောနေရာရောက်၏။ ၎င်းနေရာ၌ တိုက်ပျက်၊ ညောင်ပင်၊ မကျည်းပင်များရှိ၏။ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးသောနေရာမှ အရှေ့ဘက်အတောင် (၇၀) ခုနစ်ဆယ်ခန့်သွားလျှင် ရွှေခွက်မျှောသောနေရာ သုပုတိတ္ထအိမ်ရောက်၏။ ထန်းပင်သုံးခွနှင့် ရေတွင်း အပျက်များအမှတ်အသားရှိ၏။ ရွှေခွက်မျှောသောနေရာမှ အရှေ့ဘက်အတောင် (၅၀) ငါးဆယ်လောက်တွင် နေရုဥယျာမြစ်ကြီးရှိ၏။ အတောင် (၁၆၀) လောက်သာ ကျယ်တော့၏။ ရေအနည်းငယ်မျှသာရှိတော့၏။ ရွှေခွက်မျှောသောနေရာမြောက်ဘက်အတောင် (၄၀၀) ခန့်မှစ၍ မြစ်တမ်း ထစ်လျှောက်ရှိသရက်တောကြီးနေရာသည် သုဇာတာရွာသေနနီဝုံးဖြစ်၏။ ထိုနီဝုံးရွာသည် မြစ်တမ်းဖြူ ရာမှာပါသွား၍ အရှေ့ဘက်တစ်ခန့်အကွာတွင် ဘက္ကရိရွာဟုသမုတ်ပြီး မြောင်းရွှေနေထိုင်ကြ၏။ ရွှေ ခွက်မျှောသောနေရာမှ တောင်ဘက်အတောင် (၁၀၀၀) လောက် အကွာတွင်ဘုရားအလောင်း နေသနီစင်သော နေရာဖြစ်၏။ အမှတ်အသားများမှာကုလားဘုရားတိုက်ငါးလုံးခန့်နှင့် ရေတွင်းညောင်ပင်များရှိ၏။ နေသနီစင်ရာမှ အနောက်ဘက်လာလျှင် ဘက္ကရိရွာတောင်ဘက်စွန်း နေရုဥယျာမြစ်ခွဲတို့ တူးလိုက်လျှင် မတန်ရသေး၏။ အိမ်တိုက်တောင်ဘက်စွန်းတို့ရောက်၏။ ထိုတိုက်တောင်ဘက်မြစ်ကမ်း တလျှောက်ရွာကလေးသည် သုဒ္ဓိယ မောင်စင်ရွာဖြစ်၏။ မဟာဗောဓိကုန်းပြန်နှစ်လမ်းကလေးသည် သုဒ္ဓိယ မောင်စင်ရွာဖြစ်၏။ မဟာဗောဓိကုန်းပြင် နှင့် လမ်းတလေးတစ်ခုသာခြားပေ၏။ တနေရာတွင် သုဂတောငါးမျက် သုံးပတ်စီစိပ်၏။ ထို့ကြောင့်ညနေ - ၄ နာရီခွဲမှာ မြက်ထန်းသမားမောင်စင်ရွာရောက်၍ မြက်လှူသောနေရာမှန်းပြီး ပုတီး (၃) ပတ်စိတ်ပြီး မဟာဗောဓိ ဝင်ပြီး၊ ပုတီးစိပ် ညဘုရားတံခါးပိတ်မှ ဆရာတော်ဦးဥတ္တကျောင်းပြန်လာပြီးတိုင်၊ နံနက် (၅) နာရီမှာ ထမုတ်နာသစ်၊ ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်းရေး၏။

၁၃၁၇ - ၃၊ ပြာသိုလဆန်း (၁၃)၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့နံနက် (၆) နာရီခွဲတွင်အာရုံဆွမ်းစားပြီး ခရီးထွက်ပြန်၏။ မဟာဗောဓိအရှေ့မြောက်ဖက် ကားလမ်းတေးမှာရှိသော တံတိုင်းတာထားသည် မဟာနီရသုယိဒ္ဓါ ဆရာကြီး တိုက်အိမ်ထဲဝင်ကြည့်၏။ မသိုးမသန့်သောနေရာများမှာ ဘုရားရှပ်ပွားတော်ကျောက်ဆင်းထုများ (၆) လက်မ လောက်တစ်ပြီး ဝုတောင်လောက်အထိအဆူရေ တစ်ထောင်ခန့်၊ ဝိုးလှိုဝက်လက် နှင့် ပစ်ထားတာများတွေ့မြင်

ခဲ.ရ၍ စိတ်ပကောင်းဖြစ်ပြီး၊ ပြန်ထွက်လာရာ မဟာနိရယုတိမ်တံတိုင်း တတွင်း တနောက်တောင်ထောင့်နားမှာ
 ဖုတ်တိုက်ဝုနစ်ခု၊ ဘုရားစေတီလေးနှစ်ဆူပေါ်ထီးတော်တင် ထားတာတွေ့ရ၍ဝင်ကြည့်လျှင် ဘကြီးတော်
 ဝန်နန်းရှင်မင်းတရားကြီး၏ ကျောက်စာနှင့် နန်းမတော် မိဘုရားကြီးမယ်နုတို့၏ မဟာတေမိလှူသော ကုသိုလ်တော်
 စာရင်းကျောက်စာများတွေ့ရ၍ သာဓု အကြိမ်ကြိမ်ခေါ်ခိမ်း။ ထိုမှ ဝယာမြို့ဆီကို လေးမိုင်ခန့် မြင်းလှည်း၊ စီးပြီး
 ဆွား၏၊ မြင်းလှည်း ၅/- ပေးရ၏။ မြင်းလှည်းမှဆင်းပြီး အထောင် (၂၀၀၀) ခန့် ကျယ်သော နေရူယာမြစ်ကြီးတို့
 မြတ်တူးပြီး အရှေ့ဘက်တစ်ဖျားပေါ်တက်ကာ တောင်းတန်းညိုညို မှိုင်းမှိုင်းရှိရာ အရှေ့စူးစူးသို့ သွားလိုက်လျှင်
 ခြေလျှင် (၂) မိုင်ခန့် တစ်တိုင်ခန့် လျှောက်သွားသောအခါ ဗုတ္တရဝရိယာကျင့်ခဲ့သော လှိုက်ဂူသို့ ရောက်၏။
 လတ်သို့ ခြေလှမ်းငါးရာလောက်တက်သွားသော် ဘုရားအလောင်း ဗုတ္တရဝရိယာကျင့်ခဲ့သော လှိုက်ဂူသို့ ရောက်၏။
 လှိုက်ဂူမှာ ဆယ့်နှစ်တောင်လောက်ကျယ်၏။ ထိုလှိုက်ဂူအနီးမှာ လှိုက်ဂူသစ်တစ်ခုရှိ၏။ (၇)ထောင်ခန့် ကျယ်၏။
 လှိုက်နားတွင် မန်းကျည်းပင်တစ်ပင်ရှိ၏။ တောင်ထိပ်ထက်ကြည့်သောအခါ စေတီပျက်များတွေ့ရ၏။ စေတီ
 ပျက်ကြီးကြီးပေါ်မှာ တိရစ္ဆာန်ကွန်းဆောက်ထား၏။ ထိုစေတီပျက်များကို မြို့ခိုတန်တော့ပုတီးစိပ်ပြီး ပြန်ဆင်း၍
 ပတ်ဝန်းကျင်ဝေယံလာကြည့်ရှု၏။ ဗုတ္တရဝရိယာကျင့်သောလှိုက်ဂူရှိသည်။ ဗုတ္တရဝရိယာကျင့်၏ ပတ်ဝန်းကျင်မှ
 အနောက်တောင်ဘက် နှစ်မိုင်ခန့်ဝေးသော နေရူယာမြစ်တိုင်အောင် ထည်ရှိသော တောကြီးတို့ ဥရူဝေလတော
 ကြီးတုခေါ်၏။ တောတောင်ရွာခင်းများ ယခုထက်တိုင်စိမ်းလန်းစိုပြေ သာယာဝပြောဘွယ်ဖြစ်နေပေ၏။ ဥရူဝေလ
 တောကြီး၏ သာယာဝပြောစွယ်များကို ကြည့်ပြီးနေ့လည်တွင် ဗုတ္တရဝရိယာကျင့်ခဲ့သော ဂူသို့ပြန်လာပြီး သုဝတော
 ငါးချွတ် (၁၀၈) ပတ် တနေ့စာမိဋ္ဌာန်လှိုက်ဂူထဲဝင်စိပ်နေတော့၏။ ခမ္မိပန်းတာနှင့်လူကနွမ်းလာ သောကြောင့်
 ပုတီး (၆) ပတ်ရတောင် မနည်းကြီးစားစိပ်ရ၏။ နာရီကြည့်သောအခါ နေ့လည် (၂) နာရီထိုးနေ၍ အချိန်ရသေး
 တယ်။ ညတုမှ မိစိပ်မယ်ဆိုပြီး ခေတ္တထိုင်လျှင်မှူးတိပ်နေလိုက်သည်။ တိပ်ဖျက်မလို ဖြစ်လိုက်ရင်း၊ လူကိုဆွဲခါ
 ဆလိုဖြစ်လိုက်ရင်းနှင့် (၂) ကြိမ်လောက်ခဲစားရလိုက်၍ မအိပ်တော့ဘဲ- ဗုတ္တရဝရိယာကျင့်သော ဂူရှေ့ရင်ပြင်
 ဝေးတွင် ထမ်းလျှောက်ပြီး စိပ်နေ၏။ ပုတီးပတ်(၃၀)လောက်ရတော့ နေဝင်လုဆဲဆဲဖြစ်နေ၏။ ဗုတ္တရဝရိယာ
 လှိုက်ဂူထဲဝင်၍ပုတီးဆတ်စိပ်နေ၏။ ဝေပြင်ဘက်တွင် စိပ်နေအောင်စား၏။ လှိုက်ဂူအတွင်းက နွေး၏။ မရောင်း
 တိုင်နှစ်ထုတ် အမွှေးတိုင်နှစ်ထုတ်ပါသွား၍ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးရည်စူးပြီး (၃)တိုင်စိထွန်း
 ဖြစ်စိပ်နေ၏။ ပုတီးသုံးပတ်ရသောအခါ ဂူအပြင်ဘက်ကလူတစ်ယောက်လာထိုင်နေ၏။ သူထိုင်နေသော အရပ်သည်
 ဂူထိပ်နှင့်အညီဖြစ်နေ၏။ သူတော့မထုတ်တန်ရာဟု အောင်မေပြီး သူ့ကိုရည်စူး၍ မေတ္တာပို့ပေး၏။ ကောင်းမှု
 အဖို့များကိုအမျှဝေပေး၏။ ဆယ်မိနစ်လောက်မေတ္တာပို့ အမျှဝေပေးပြီး ပုတီးဆတ်စိပ်နေ၏။ ထိုသတ္တဝါကြီးသည်
 ဂူပေါက်ပိတ်၍ ထိုင်နေရာမှ ထသွားပြီး အပြင်ဘက်ကလင်းလျှောက်နေ၏။ ပုတီးနှစ်ပတ်ရသောအခါ တောင်
 စောက်ဆင်းသွားသော ခြေထဲများကိုကြားလိုက်ရ၏။ ဖယောင်းတိုင် ငြိမ်းသွားလျှင် တစ်တိုင်ပြီး တစ်တိုင်ဆတ်
 ထွန်းပြီး ပုတီးစိပ်နေ၏။ နံနက် (၄) နာရီခွဲလျှင် ပုတီး (၁၀၀)ပတ်တစ်နေ့အတွက် အမိဋ္ဌာန်ပြီးသွား၏။ ရာနဂါထာ
 များ နှစ်ကိတ်ရှစ်ဆူဂါထာများ ဆက်စိပ်၏။ နံနက် (၅) နာရီခွဲလျှင် ပြီးသွား၏။ အလင်းရောင်လဲလာ၍ သပိတ်နှင့်
 ရေတော်ကပ်ထားသောခေ့ကိုယူပြီး မျက်နှာသစ်ကိုယ်လက်သန်ရှင်းကာ မှတ်တမ်းရေးလိုက်၏။

၁၃၁၇ ခု၊ ပြာသိုလဆန်း (၀၄) ရက် ကြာသာပတေးနေ့ (၁၉၅၅၊ ဇန်နဝါရီ ၂၆ ရက်) တစ်ရက်တာ ပုတီးအစီဌာန်စောင့်မြင်၍ ဓမ္မဓဇိုးဆတ်ခဲ့၏။ ဂါယာမြို့၊ အနောက်တောင်ထောင့် တောင်ကုန်းကြီးသည် ဂါယာသီသခေါ်၏။ ဂါယာမြို့၏ ဦးခေါင်းနှင့်တူသောကြောင့် ဝယာသီတခေါ်ကြ၏။ ကျောင်းထိပ်၌ စေတီများရှိ၏။ ပုတီးကိုးပတ်စီမိတ်၏။ ၎င်းတောင်ကုန်းကို ဥပတတောင်ဟုခေါ်ကြ၏။ ဂါယာမြို့၏ အရှေ့တောင်ထောင့် နေရဉ္စယာမြစ်ကမ်းခြေ တောင်ကုန်းထိပ်၌ ဖုတ်တံတိုင်းလေးများကာထားသည်။ ကုလားဘုရားကျောင်း၊ အဆောက်အဦးဝယ်များရှိသည်။ ထိုနေရာကို နဝီကဿပ၏ နေရာဖြစ်၏။ အဆောက်အဦးတစ်ခု၏ အလယ်မှာ ကွင်းငယ်လေးရှိ၏။ ၎င်းတို့ ကုလားများအလွန်လေးစားကြ၏။ မေးကြည့်သောအခါ ခြေတော်ရာရှိ သည်ပြောကြသည်။ တထွာသာသာလောက်ခြေရာပုံကလေးတွေ့ခဲ့ရသည်။ ၎င်းတို့ပင် နဝီကဿပရသေ့၏ နေရာဖြစ်စေရာအကြောင်းရှိ၏။ ဂါယာမြို့တောင်ဘက်နှစ်မိုင်လောက်အကွာမဟာဗောဓိသို့ သွားရာလမ်း၏ လက်ယာဘက်တည်၍နေသည်။ နေရာသည် ဘုရားရှင်နှင့် ဥပကတို့တွေ့သောနေရာဟုပြောကြသည်။ ဖုတ်ဂူလေးရှိသည်။ ၎င်းဖုတ်ဂူအတွင်းမှာပင် ဘုရားရှင်နှင့် ဥပကတို့ပုံရှိသည်ဟု အချို့မှတ်တမ်းများကရေးကြ၏။ သခုတော့ ဖုတ်ဂူသာရှိ၏။ ပုံများမရှိကြတော့ပါ။ ထိုကနေ မဟာဗောဓိပြန်လာရာ နေ့ (၀၁) နာရီ (၁၀) မိနစ် ဆရာတော်ဦးဥတ္တမကျောင်းရောက်၏။ ဆွမ်းစားပြီးရေချိုးပြီးလျှင် မဟာဗောဓိစေတီကို သွားရောက်ဖူး၍ ပုတီးခိပ်၏။ ည (၉)နာရီထိုးမှ ကျောင်းပြန်တိပ်၏။ မနက် (၄) နာရီထမုန်နာသစ် တိုယ်လက်သန်ရှင်းပြီး ပူးလို့မဝနိုင်သော ဝုဇ္ဇရှင်တော်ဘုရားပွင့်တော်မူရာ မဏာဗောဓိစေတီတော်သို့ သွားပြီးဖူးမျှော် ပုတီး (၀၈) ပတ်စိပ်ပြီး မှတ်တမ်းရေးသည်။

၁၃၁၇ ခု၊ ပြာသိုလဆန်း (၀၅) ရက်၊ လပြည့် သောကြာနေ့ (၁၉၅၆၊ ဇန်နဝါရီ ၂၉ ရက်) ဆရာတော်ဦးဥတ္တမကျောင်းမှ မြင်းလှည်း စီးပြီး ဂါယာဘူတာသွား၏။ လမ်းတလျှောက်လုံးလက်ဝဲလက်ယာများတွင် ဖုတ်စိုးနေပြီး နေပူတို့ကာကွယ်ပေးနေကြသော သရက်ပင်ပျို၊ ပင်တိုကြီးများ၊ တမာပင်ကြီးများ၊ ပကျည်းပင်ကြီးများဖြင့်မတ်တက်နေသော ထန်းပင်တန်းများတို့ဖြင့် စိတ်နှိုးပြီး ကြိုနေကြသလို သစ်ပင်ကြီး ငယ်တို့ကလည်း မှိုင်းညှို့စိမ်းစို နုပျိုအေးချမ်းလှသော နေရဉ္စယာမြစ်ကမ်းနှင့် မဝေးလှသော လမ်းတစ်လျှောက်တွင် ကုလားလေး များ၊ ကုလားကြီးများ ကျားမတို့သည် တစ်ဖုတ်ကြီး ရထားတို့ ဆွဲတိုင်ကြလျက် တစ်မိုင် နှစ်မိုင်ခန့်အထိ လိုက်ပါလာကြပြီး ပိုက်ဆံတောင်းကြလေသည်။ ထူးခြားသည်ကတော့ မြင်းရထားပေါ်တွင် ဆံပင်ရှည်ဖြင့် ပါလာသော လူနှစ်ယောက်ကို ရာဇာ ရာဇာ ဟုခေါ်၍ တောင်းရမ်းကြသဖြင့် ဘိုကေနှင့်လူများကို ဘာဘူ ဘာဘူ ဟုခေါ်၍ တောင်းရမ်းကြသဖြင့် ယောင်ထုံးရှိသူများကို မင်းမျိုး ကုလားများ အမှတ်ထားကြကြောင်းသိရှိရတော့၏။ သို့ဖြင့် မြင်းရထားစီး၍လာခဲ့ရာ ဂါယာဘူတာ ရောက်တော့၏။ ဝေဇာန်ဂျီဘူတာသို့ လက်မှတ်ဝယ်ပြီး စီးရထားဖြင့် နေရဉ္စယာမြစ်ကိုတူးသော တံတားကြီးကို ပြတ်ကျော်စီး လိုက်လာရသည်။ ဂါယာဘူတာနှင့် ဝေဇာန်ဂျီဘူတာသည် တစ်ဆယ်မိုင်ခန့်ဝေး၏။ လက်မှတ်ခင်းပေးပေးရ၏။ ဝေဇာန်ဂျီဘူတာသို့ ရောက်သောအခါ စီးရထားမှ ဆင်း၍ ဘုရားသခင် ဆယ်နှစ်ကြိမ်မြောက်ဝါဆိုရာ ဓမ္မက ဝေရဉ္စာ သခုတူရကီးရားရွာတို့မေးမြန်း၍ ခြေလျှင်သွားရာတွင်

မြစ်ဖျောင်းများလေးဝါးရလောက်ကျော်ဖြတ်၍ ဝေးနှစ်ပိုင်လောက်ရောက်သောခါ စိမ်းလန်းစိုပြေ ညှို့ဝှက်၊ ဝေသာလျှက် သာယာကြည်နူးဖွယ်ကောင်းလှသော တူရတီးရာရွာအနီးသို့ ရောက်လေသည်။ ရွာအနီးတွင် ခေတနကြီးတစ်ကန်ရှိ၏။ ကန်ဘောင်နိမ့်ပေါ်၌ ဉာဏ်ဝော်အမြင့်လေးပေခန့်ရှိ တင်ပလွင်ခွေ ကျောက်ဆင်းတု ရွှပ်ပွားတော်ကြီးမှာ အဖိုးအကာမရှိဘဲ မြေကြီးပေါ်မှာတည်ရှိနေသည်ကို ပူးဖျော်ရပေ၏။ ၎င်းနေရာမှ ရွာကို ကျော်ဖြတ်၍ ရွာ၏ အရှေ့မြောက်စွန်းသို့ သွားလိုက်သောအခါ ကျောင်းတိုက်ပျက်ကြီးတစ်ခုပေါ်တွင် ထိမ္မာတုရားရှိနေကြောင်း တစ်ခုဆောက်လုပ်ထား တာတွေ့ရ၏။ ၎င်းအနီးတွင် လုံးပတ်ပေ ၂၀ ကျော်လောက်ရှိသော တမာပင်ကြီးများ အနံ့အပြား ပေါက်ရောက်နေကြသည်ကိုတွေ့မြင်ခဲ့ရပေ၏။ ကျောင်းတိုက်ပျက်ကြီးပေါ်တွင် ဗုဒ္ဓဆင်းတုရွှပ်ပွားတော် တင်ပလွင်ခွေပုံတော်များ၊ မတ်တော်ပူရုပ်ပွားတော်များ၊ ရဟန္တာများပုံတော်၊ ထေရ်ဗုဒ္ဓများ ပုံတော်စသည် အကြီးအငယ်များစွာတို့ကိုတွေ့ရပေ၏။ ၎င်းကျောင်းတော်ရာ ကုန်းတော်ပေါ်တွင် ထိမ္မာတုလားများ နေထိုင်ကြသော မြေတိုက်အိမ်နံ့ဆေးရှေ့နောက်ဝဲယာပတ်လည် တို့မှာလည်း ဗုဒ္ဓရွှပ်ပွားတော်များ ထောင်လျှက် ပက်လက်မှောက်ရက်ပြန်ကြနေကြပေသည်။ အချို့မှာ လယ်ကန်သင်းနိမ့်ပေါ်၌ ရွှပ်ပွားတော်များကို နှောတ်လှက်ပတ်လက် တန်းစီ၌ တံတားခင်းထားကြသည်။ မြစ်တတ်ပျက်ထတ်သော သင်္ခါရသဘောတရားများကို ခွမုက်ပြီးနေရတော့၏။ ၎င်းရွာ၏အနောက်တောင်ဘက် မဝေးလှသောနေရာမှ သစ်ပင်တောခြုံများစွာထုပ် လျှာတ်ရှိသော ဓေတီများကိုလည်းတွေ့မြင်ပူးရပေ၏။ ကျောင်းတော်ရာနှင့်မလှမ်းမကမ်းနေရာတွင် ကျောက်တိုင်ကျီးကြီးများကိုလည်း တွေ့ရ၏။ မြတ်စွာတုရားဝါးသမ (တယ်ဆယ်နှစ်ကြိမ်မြောက်) ဝါဆိုတော်မူရာ ဝေဇ္ဇာပြည်ဌာန ရွှပ်ပွား တော်များစေတီများကို ပူးဖျော်ပြီး ၎င်းနေရာမှ အရှည်ပေပေါင်း (၂၀၀၀) ခန့်အကွာ သဲထောင်ပြင်ကြီး များ တန်ဆာဆင်လျှက် ဝင်္ဂါမြစ်ထဲသို့စီးဆင်းသော မြစ်တစ်ခုရှိရာ ၎င်းမြစ်ကို ဖာလာဝုမြစ်၏ အရင်းပိုင်း စပွာမြစ်ဟုခေါ်၏။ လွန်ခဲ့သောဝါးတမ္ဘာထက်က သုရားအလောင်းရွဲကုန်သည်ဘဝတွင် ဝေဝဓတ် အလောင်းရန်ငြိုးစသောနေရာဟုဆို၏။ ၎င်းနေရာသည် ရာဇဂြိုဟ်မြို့နယ်အတွင်းတည်ရှိ၏။ ဝါးသမဝေဇ္ဇာ ပြည်ဝါတော်ကပ်ပြီး ဝဋ်ကြွေးဆပ်ရတဲ့အကြောင်းတို့ပေါ်ပြပေဦးစံ။

မြတ်စွာတုရားသခင်သည် လူနတ်တို့အားတရားရေအေးတိုက်ကျွေးတော်မူလျှက် အစဉ်သဖြင့် ဝေဇ္ဇာပြည်သို့ ရောက်တော်မူ၍ ဝေဇ္ဇာပြည်၏အနီး နဂေဠုမည်သော ဘီလူးစိုးတုပ်သည် တမာပင် ကြီးအနီး၌ ဝုဏ်အားဖြင့် အရိယာဇာတ်ဖြင့်မြင်ကြီးမား၍ အရေအတွက်အားဖြင့် ငါးရာရှိသောရဟန်းတို့နှင့်တကွ နေထိုင်တော်မူကြဆဲဖြစ်၏။ ထိုအခါ ဝေဇ္ဇာဝုဏ္ဏားသည် သတင်းကောင်းကြားလိလေ၏။ "အချင်းတို့ သာတီဝင်မင်းဖျိုးမှ ရဟန်းပြုသည်။ ရဟန်းဂေါတမသည် ငါတို့နေရာ၌ ဝေဇ္ဇာပြည်အနီးနဂေဠုမည်သော ဘီလူးစိုးတုပ်သည် တမာပင်၏အနီး၌များပြတ်သော ရဟန်းငါးရာနှင့်အတူနေထိုင်သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ထိုအရှင်ဂေါတမ၏ မကောင်းသောကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ထက်မမတ် ပျံ့နှံ့၍တက်၏။

ထိုမြတ်စွာတုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူလိုက်သောအကြောင်းကြောင့် အရဟံ မည်တော်မူ၏။ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်ကန်စွာသိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော် မူ၏။ အသိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာအကျင့်စာရကနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။

ကောင်းသော ကောင်းကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သူဝတ် မည်တော်မူ၏။ ဝေးကင်းသုံးပါးကို ပိုင်းခြားသိမြင်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောဘီစုမည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတော် မူတတ်သည်။ အတုမဲ့ လွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသောကြောင့်လည်း အနတ္တဓရာပုရိသဓမ္မသာရတိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမနုဿာန် မည်တော်မူ၏။ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်သိ၍ သူတစ်ပါးတို့ကို သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတော်ခြောက်စုံကျေးဇူးဂုဏ်နှင့် ပြည်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဝဝါမည်တော်မူ၏ဟု တဝက်မဆုံးပြန်နံ့၍ တတ်၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွ မာရ်နတ်နှင့်တကွ ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤဩကာသလောကကို ၎င်းရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ မင်းများလူများနှင့်တကွသော ဤသတ္တလောကကို ၎င်းကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျတ်မှောက် ပြုလျှင်ဟောကြား တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပါလယ်၊ ဆုံး သုံးပါးသော တရားကောင်းကို ဟောကြားတော်မူ၏။ အသစ်ဖြည့်ရန်မလို အလုံးစုံဖြည့်စုံသောဝယ်နှုတ်ရန်အပြစ်မရှိ ထက်ဝန်းကျင် စပ်ကြယ်မြင့်မြတ်သော အကျင့်ကိုပြတော်မူ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မူးမျှော်ချခြင်းသည် ကောင်းမြတ်သည်သာတည်းဟု သတင်းကောင်းကောင်းကြားသိလေ၏။ ထိုအခါ ဝေဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ သွားပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်စကားပြောကြားလေ၏။ ဝမ်းမြောက်စကားပြော ကြားပြီးနောက်အပြစ်ခြောက်ပါးကင်းလွတ်ရာနေရာ၌ ထိုင်နေသော ဝေဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို -

တိုအရှင်ဧဝါတမ ဤကောင်းကို ကျွန်ုပ်ကြားဖူးပါသည်။ ရဟန်းဧဝါတမသည် တိုကုန်ကြီးကုန် ရင်တုန်စွေမှိုကုန် နောက်ဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရှိလည်းမရှိ၊ ဦးလည်းမကြို ထိုင်ရန်နေရာဖြင့် လည်းမဖိတ်ဟု ကြားဘူးပါသည်။ တိုအရှင်ဧဝါတမ ထိုကြားဖူးသည်အတိုင်း မှန်နေပါသည်။ ထိုရှိခိုးမှုသည်ကို မပြုလုပ်ခြင်းသည် လုံးဝမသင့်လျော်သည်သာတည်းဟု ကဲ့ရဲ့ရွတ်ချစကားပြောကြားလေသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် မိမိတို့မြှောက်ပင့်ခြင်း အတ္တုတ္တံသနဓဝါသ၊ တစ်ပါးသူကိုနှိပ်ချခြင်း - ဝရဝစ္ဆနဓဝါသ ဤဧဝါသနှစ်ပါးသို့ မရောက်စေ၍ မတာဝရဏာသီတာရေဖျန်းအေးချမ်းသော နှလုံးတော်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုမသိခြင်းမောဟကို ဝယ်ဖျောက်၍ သင့် လျှင်သော အဖြစ်ကို ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍ တိုပုဂ္ဂိုလ်နတ်နှင့် တကွသော ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော ဩကာသလောက၌ ၎င်း၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ လူများမင်းများနှင့် တကွသော သတ္တလောက၌ ၎င်း ဝါဘုရားရှိခိုးထိုက်သူ ခရီးဦးကြိုထိုက်သူ နေရာဖြင့် ဖိတ်ထိုက်သူတို့တစ်စုံ တစ်ယောက်မျှ မမြင်ရချေ။ တိုပုဂ္ဂိုလ်အမှတ်မထင် အကြင်သူကို ဝါဘုရားသည် ရှိခိုးအံ့၊ ခရီးဦးမူ လည်းကြိုငြားအံ့၊ နေရာဖြင့်မူလည်းဖိတ်ငြားအံ့။ ထိုသို့ ဦးခေါင်းသည် ထောင်းလောင်းမြတ်ကြွမြေသို့ ကျလေရာ၏ဟု မိန့် တော်မူလေသည်။

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က မိန့်ကြားအပ်ပါသော်လည်း ဝေဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝညာမဲ့သူ ဖြစ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏ လောကဝယ်အကြီးမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်း မရိပ်မိမသိနိုင်ပဲ မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုသို့ အမှန်အတိုင်း မိန့်ကြားအပ်သည် ကောင်းကိုပင် မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကာ -

- (၁) အရှင်ဂေါတမသည် အရသာကင်းသောသဘောရှိသူဖြစ်၏။
- (၂) အရှင်ဂေါတမသည် တသုံးမရှိသူဖြစ်၏။
- (၃) အရှင်ဂေါတမသည် မပြုထိုက်သောအယူ- အကိရိယဝါဒရှိသူဖြစ်သည်။
- (၄) အရှင်ဂေါတမသည် မြတ်စာပေ၏ဟုသောအယူ- ဥစ္ဆေဒဝါဒရှိသူဖြစ်သည်။
- (၅) အရှင်ဂေါတမသည် ခက်ဆုတ်ခြင်းသဘောရှိသူဖြစ်၏။
- (၆) အရှင်ဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်သူ- အဖျက်သမားကြီးဖြစ်၏။
- (၇) အရှင်ဂေါတမသည် ပူပန်စေတတ်သူဖြစ်၏။
- (၈) အရှင်ဂေါတမသည် နတ်ရွာပဋိသန္ဓေမှ တင်းသူဖြစ်၏။

ဟုတ်ရဲ့ရှုတ်ချတော့ ရှစ်ချက်တို့ဖြင့် ပြောကြားလေသည်။ ထိုစာခါမြတ်စွာဘုရားသည် ပုဏ္ဏား ဇီဝိတ်နည်းကိုနည်းညာစေရန် ပြောနှင့်ပြောင့်ကြီးဆန်ကျင်မက်စာဖြေတို့ မပေးဘဲ စာကြားတနည်းတစ်လမ်းဖြင့် တိုယ်တော်မြတ်ကား "အရသာကင်းသော သဘောရှိသူဟု" ပြောဆိုရန်နည်းပရိယာယ် အကြောင်းရှိသည်ကို ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍ ဘုံပုဏ္ဏား ငါဘုရားကို ရဟန်းဂေါတမသည် "အရသာ ကင်းသောသဘောရှိသူဖြစ်၏"ဟု ပြောဆိုနိုင်ရန် နည်းပရိယာယ်အကြောင်းရှိပေ၏။ ထိုအကြောင်းကား ဘုံပုဏ္ဏား ခုပါရုံ၌သာယာခြင်း၊ သဂ္ဂါရုံ၌သာယာခြင်း၊ မောဂ္ဂဗ္ဗာရုံ၌သာယာခြင်း အရသာတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်အပ်ပြီးကုန်ပြီး ဘုံပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အကြောင်းဖြင့် ငါဘုရားကို အရသာကင်းသော သဘောရှိသူဖြစ်၏ ဟုပြောဆိုမူပြောဆိုနိုင်ရ၏။ သင်ပုဏ္ဏားရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်အကြောင်းမျိုးကား ငါဘုရားတို့၌ လုံးဝမရှိချေဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့လျှင်ပုဏ္ဏားသည် စိမိစာလိုရှိအပ်သည်သာမဂ္ဂီရသကင်းခြင်းအဖြစ်ကို တင်ခြင်းငှာမတတ်နိုင်ရကား တနည်းပြောင်း၍ အပြစ်တင်လိုသောကြောင့် နှစ်အချက်အပြစ်တင်ပြောပြန်လေသည်။

ထိုစာခါမြတ်စွာဘုရားသည်ကဲ့သို့ ပြောဆိုရန် စာကြားနည်းပရိယာယ်အကြောင်းရှိသည်ကို ပြတော်မူလို၍ ဘုံပုဏ္ဏား ငါဘုရားကို ရဟန်းဂေါတမသည် "အသုံးမရှိသူဖြစ်၏"ဟု ပြောဆိုနိုင်ရန် နည်းပရိယာယ် အကြောင်း ရှိပေသည်။ ထိုအကြောင်းကား ဘုံပုဏ္ဏား တဏှာလောဘဖြင့် ခုပါရုံ၊ သဂ္ဂါရုံ၊ ဝန္တာရုံ၊ ရသာရုံ၊ မောဂ္ဂဗ္ဗာရုံတို့ကို သုံးစောင်ခြင်းပရိတောဝအမှုတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည်ပယ်အပ်ကုန်ပြီး ဘုံပုဏ္ဏားစာရုံငါးပါးကို ထဏှာဖြင့် သုံးစောင်ပူမရှိခြင်းတည်းဟူသော ဤအကြောင်းနည်းပရိယာယ်ဖြင့် ငါဘုရားကို "ရဟန်းဂေါတမသည် အသုံးမရှိသောသူဖြစ်၏"ဟု ပြောဆိုမူပြောဆိုနိုင်ရ၏။ သင်ပုဏ္ဏားရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ် အကြောင်းမျိုးကား ငါဘုရားတွင်လုံးဝမရှိချေ ဟုမိန့်တော်မူ၏။

ဤနည်းဖြင့်လည်းမြတ်စွာဘုရားကို ပုဏ္ဏားသည် အပြစ်တင်ခြင်းငှာမတတ်နိုင်ရကား တနည်းပြောင်း၍ အပြစ်တင်ပြန်လိုသောကြောင့် "အရှင်ဂေါတမသည် မပြုထိုက်သူဟုသော အကိရိယ အယူဝါဒရှိသူဖြစ်သည်" ဟု ပြောဆိုနိုင်လေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ဤနည်းအတိုင်း ဆိုကဲ့သို့ပြောတို့ရန် စာကြားနည်းအကြောင်းရှိသည် ကိုပြတော်မူလို၍ ဘုံပုဏ္ဏား ငါဘုရားကို ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက်ဟုပြောဆိုလေ့ရှိသူ အကိရိယဝါဒရှိသူဖြစ် ၏ ဟု ပြောဆိုနိုင်ရန် နည်းပရိယာယ် အကြောင်းရှိပေ၏။ ထိုအကြောင်းကား ဘုံပုဏ္ဏား ငါဘုရားသည် ကာယစုစန့်ကံ

ဓမ္မဝါယာ ဓမ္မိသွားမှတ်တမ်း

(၃) ပါ။ ဝစီစုစိုက် (၄) ပါ။ မနောစုစိုက် (၃) ပါ။ ထိုမှတပါး အခြားမကောင်းမှုများကို မပြုထိုက်၊ မပြုမကောင်းဟူ၍ ဟောပေ၏။ ဘုံပုဏ္ဏား မကောင်းမှုစုစိုက်တို့ကို မပြုထိုက်မပြုတောင်းဟု ဟောခြင်း တတိရိယဝါဒ တည်းဟူသော ဤအကြောင်းနည်းပရိယာယ်ဖြင့် ငါဘုရားကို ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက်ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိသူ တတိရိယဝါဒ ရှိသူဖြစ်၏ဟု ပြောဆိုလိုမှ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ သင်ပုဏ္ဏား ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ် အကြောင်းမျိုးကား ငါဘုရားတို့၌ လုံးဝမရှိချေဟု မြေကြားမိန့်တော်မူ၏။ ဤနည်းဖြင့်ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားကို အပြစ်မတင်နိုင်ရကား အခြားတစ်နည်းပြောင်း၍ လေးခုမြောက်အပြစ်တင်ပြန်လိုသောကြောင့် အရှင်ဂေါတမသည် မြတ်အပ်၏ဟူသော ဥစ္ဆေဒဓမ္မဝါဒရှိသူဖြစ်၏ဟု ဆိုပြန်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပုဏ္ဏား၏စိတ်နှလုံးနူးညံ့စေရန် ရှေးနည်းအတိုင်း ထိုကဲ့သို့ပြောဆို ရန်အခြား ပရိယာယ်အကြောင်းရှိသည်ကို ပြတော်မူလို၍ ဘုံပုဏ္ဏားငါဘုရားကို ရဟန်းဂေါတမသည်ကား မြတ်တောက်ရန် ပြောဟောလေ့ရှိသူ ဥစ္ဆေဒဝါဒရှိသူဖြစ်၏ဟု ပြောဆိုနိုင်ရန် နည်းပရိယာယ်အကြောင်းရှိပေသည်။ ထိုအကြောင်းကား ဘုံပုဏ္ဏားငါဘုရားသည် ရာဂ၊ ဝေဒါ၊ မောဟတို့ကို မြတ်တောက်ရန် ထိုမှတပါးအခြားမကောင်းမှုများကို မြတ်တောက်ရန် တရားဟောကြားမှု ဥစ္ဆေဒဝါဒတည်းဟူသော အကြောင်းပရိယာယ်ဖြင့် ငါဘုရားကို ရဟန်းဂေါတမ သည် မြတ်တောက်ရန်ပြောဟောလေ့ရှိသူ ဥစ္ဆေဒဝါဒရှိသူဖြစ်၏ဟု ပြောဆိုလိုမှပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ သင်ပုဏ္ဏား ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ် အကြောင်းမျိုးကား ငါဘုရားတို့၌လုံးဝမရှိချေဟု မြေကြားမိန့်ဆိုတော်မူ၏။ တမန်ပုဏ္ဏားသည် ဤနည်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို အပြစ်မတင်နိုင်ရကား အခြားတစ်နည်းပြောင်း၍ အပြစ် တင်ပြန်လိုသောကြောင့် အရှင်ဂေါတမသည် စက်ဆုပ်ခြင်းသဘောရှိသူဖြစ်သည်ဟု ဆိုပြန်လေသည်။

ထိုအခါဘုရားရှင်သည် ရှေးနည်းအတိုင်းထိုကဲ့သို့ပြောဆိုရန် အခြားနည်းပရိယာယ် အကြောင်းရှိသည်ကို ပြတော်မူလို၍ ဘုံပုဏ္ဏား ငါဘုရားကို စက်ဆုပ်တတ်သူဖြစ်၏ဟု ပြောဆိုနိုင်ရန် နည်းပရိယာယ်အကြောင်းရှိပေသည်။ ထိုအကြောင်းကား ဘုံပုဏ္ဏား ငါဘုရားသည် ကာယစုစိုက်သုံးပါး၊ ဝစီစုစိုက်လေးပါး၊ ဓနောစုစိုက်သုံးပါး ထိုမှတပါးအခြားစိုက်မကောင်းမှုများကို စက်ဆုပ်ရွံရှာ၏။ ဘုံပုဏ္ဏား ထိုစိုက်မကောင်းမှုများကို စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းနည်းပရိယာယ်ဖြင့် ငါဘုရားကို ရဟန်းဂေါတမသည် စက်ဆုပ်တတ်သူဖြစ်၏ဟု ပြောဆိုလိုမှ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ သင်ပုဏ္ဏား ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်အကြောင်းမျိုးကား ငါဘုရားတို့၌ လုံးဝမရှိချေဟု မြေကြားမိန့်ဆိုတော်မူ၏။

တမန်ပုဏ္ဏားသည် ဤနည်းဖြင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို အပြစ်မတင်နိုင်ရကား အခြားနည်းပြောင်း၍ အပြစ်တင်ပြန်လိုသောကြောင့် အရှင်ဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်သူအဖျက်သမားကြီးဖြစ်၏ဟုဆိုပြန်လေသည်။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးနည်းအတိုင်း ထိုကဲ့သို့ပြောဆိုရန် အခြားပရိယာယ်အကြောင်းရှိသည်ကို ပြလိုတော်မူ၍ -

“ဘုံပုဏ္ဏား ငါဘုရားကို ရဟန်းဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်သူ အဖျက်သမားကြီးဖြစ်၏”ဟု ပြောဆိုနိုင်ရန် ပရိယာယ်အကြောင်းရှိပေသည်။ ထိုအကြောင်းကားဘုံပုဏ္ဏား ရာဂ၊ ဝေဒါ၊ မောဟ နှင့် ဘက္ခအခြား မကောင်းမှုများကို ပယ်ဖျောက်ဖျက်ဆီးရန် တရားဟောပေ၏။ ဘုံပုဏ္ဏား ရာဂ၊ ဝေဒါ၊ မောဟနှင့် ဘက္ခအခြား

တောင်းပူများကို ဝယ်ဖျောက်ဖျက်ဆီးရန် တရားတောခြင်းတည်း ဟူသော ဤစာကြောင်းနည်းပရိယာယ်မြင့်
ငါတုရားကို ရတန်းဝေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်သူ - စာဖျက် သမားကြီးဖြစ်၏ ဟု ပြောဆိုလိုပူပြောဆိုနိုင်၏။
သင်ပုဏ္ဏားရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ် စာကြောင်းမျိုးကား ငါတုရားတို့၌ လုံးဝမရှိချေ။" ဟု
ဖြေကြားမိန့်ဆိုတော်မူလေ၏။

တစ်ပုဏ္ဏားသည် ရွေးနည်းစာတူ စာခြားနည်းစာနည်းပြောင်း၍ အပြစ်တင်ပြန်လိုသောကြောင့်
"အရှင်ဝေါတမသည် ပုန်စေတတ်သူဖြစ်၏" ဟု ဆိုပြန်လေသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်လည်း ရွေးနည်းစာတူပင်
ထိုကဲ့သို့ ပြောဆိုရန် စာခြားနည်းပရိယာယ် စာကြောင်းရှိသည်ကို ပြတော်မူလို၍ "တို့ပုဏ္ဏား ငါတုရားကို
ရတန်းဝေါတမသည် တပထမပုဂ္ဂိုလ်-တပမည်သော တရားကို ပယ်ရှားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏" ဟု
ပြောဆိုနိုင်ရန်နည်းပရိယာယ်စာကြောင်းရှိပေ၏။ ထိုစာကြောင်းကား တို့ပုဏ္ဏား ငါတုရားသည် ကာယဝုဇ္ဈိတ်သုံးပါး၊
ဝစီဝုဇ္ဈိတ်လေးပါး၊ ဝနောဝုဇ္ဈိတ်သုံးပါး ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စာကုသိုလ်တရားများကို လူစာပေါင်း၊ သတ္တဝါစာပေါင်းကို
ပုန်စေတတ်သောကြောင့် တပနတရား- တပတရားများဟူ၍ ဟောဆို၏။ ပုဏ္ဏား ထိုတပမည်ငြား
စာတုသိုလ်တရားများကို ပယ်ရှားစွန့်လွှတ်ပြီးဖြစ်သောသူကို ငါတုရားသည် တပထမပုဂ္ဂိုလ် -
ပုန်စေတတ်သည်။ အတုသိုလ်တရားများကို ပယ်ရှားပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ဟောဆို၏။ တို့ပုဏ္ဏား ရွေးတုရားတို့
စာယားတု လာခြင်းကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တပမည်ငြား အတုသိုလ်တရားများကို ပယ်ရှား
စွန့်လွှတ်ပြီးဖြစ်လေသည်။ တို့ပုဏ္ဏား တပမည်ငြား အတုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားစွန့်လွှတ်ပြီးဖြစ်ခြင်း
ထည်းဟူသော) ဤစာကြောင်းနည်းပရိယာယ်မြင့် ငါတုရားကို "ရတန်းဝေါတမသည် တပထမပုဂ္ဂိုလ်-တပမည်သော
အတုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားစွန့်ပစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ပြောဆိုလိုပူ ပြောဆိုနိုင်၏။ သင်ပုဏ္ဏား
ရည်ရွယ်ပြောဆိုနေသော နည်းပရိယာယ်စာကြောင်းမျိုးကား ငါတုရားတို့၌ လုံးဝမရှိချေဟု ဖြေကြား
မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ဝေရဋ္ဌပုဏ္ဏားကြီးသည် ဤနည်းဖြင့်လည်းမြတ်စွာဘုရားရှင်ကို အပြစ်တင်နိုင်ရကား စာခြား
စာနည်းပြောင်းကာ နောက်ဆုံးအပြစ်တင်သောအနေဖြင့် အပြစ်တင်ပြန်လိုသောကြောင့် "အရှင်ဝေါတမသည်
နတ်ရွာပဋိသန္ဓေမှ ကင်းသူဖြစ်၏။" ဟု အပြစ်တင်ဆိုလေသည်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် တိုယ်တော်မြတ်မှာ အနာဂတ်ပဋိသန္ဓေလေးမျိုးလုံးကိုပင် ပယ်ပြီး
ဖြစ်သောကြောင့် အပဂစ္ဆ - ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကင်းသူဟု ဆိုနိုင်ကြောင်း၊ နည်းပရိယာယ်ပြောင်း၍ ဖော်ပြ
လိုသောကြောင့် "တို့ပုဏ္ဏား ငါတုရားကို "ရတန်းဝေါတမသည် အပဂစ္ဆပုဂ္ဂိုလ်- ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကင်းပြီးသော
ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏ ဟုပြောဆိုနိုင်ရန် နည်းပရိယာယ်စာကြောင်းရှိပေ၏။ (ထိုစာကြောင်းကား) တို့ပုဏ္ဏား
အနာဂတ်ကာလဝယ် ယောနိလေးတွေ ပဋိသန္ဓေတည်နေမှုကို ပယ်ရှားပြီးဖြစ်သည်။ (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ် ထို
ငါတုရားသည် အပဂစ္ဆပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါတုရားသည် အပဂစ္ဆပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဟောဆို၏။ တို့ပုဏ္ဏား ရွေးတုရား
တို့ကဲ့သို့ လာခြင်းကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အနာဂတ်ကာလဝယ် ယောနိလေးတွေ ပဋိသန္ဓေ
တည်နေခြင်းလေးမျိုးလုံးကိုပင် အပြစ်ပြတ်ပယ်အပ်ပြီးဖြစ်မလှသည်။

ဗုဒ္ဓဝါယာ ဓမ္မိသွားမှတ်တမ်း

ဆိုပုဏ္ဏား ကနာဝတ်ကာလဝယ် ဝဋ်သန္ဓေတည်နေရခြင်း၊ ကမြစ်ကင်းပြီးဖြစ်မှုတည်းဟူသော ဤအကြောင်းနည်းပရိယာယ်ဖြင့် ငါဘုရားကို "ရဟန်းဂေါတမသည် အပဝဗ္ဗ -ဝဋ်သန္ဓေတည်နေရခြင်း၊ ကမြစ်ပြတ်ကင်းပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏ဟု" ပြောဆိုလျှင်ပူဇော်သင့်၏။ သင်ပုဏ္ဏားရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်အကြောင်းမျိုးကား ငါဘုရားတို့၌ လုံးဝမရှိချေ။ ဟု ပြောကြားမိန့်ဆိုတော်မူလေ၏။

ဤသို့လျှင် ကိုယ်တော်မြတ်ထံ မှောက်သို့ရောက်သည်။ တချိန်မှစ၍ "ကရသာတင်းမဲခြင်း" အစရှိသောဆဲဓမ္မခြင်းရှစ်မျိုးတို့ဖြင့် ရွပ်ချရွပ်စွဲဆဲဓမ္မသော်လည်း ဝေရဉ္စပုဏ္ဏားတို့ မြတ်စွာဘုရားရှင် သည်လွန်စွာသနားတော်မူသဖြင့် အေးသော မျက်စိတော်အစုံတို့ဖြင့်သာ ကြည်ရွတ်တော်မူလျှင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရှင်ဖြစ်တော်မူရကား တိမ်တိုက်တင်းစင်သော ကောင်းကင်ပြင်ထက်၌ တက်ထွန်း နေသော နေမင်းတို့သို့၎င်း၊ ပုဏ္ဏား၏စိတ်၌တည်သောအာရုံစောဟတရိတ်မှောင်ကို ပယ်ရှားမှုတ်လွှင့် တော်မူသည်ဖြစ်၍ ပုဏ္ဏား ပြောဆိုရွတ်ချရွပ်စွဲဆဲဓမ္မသည် စကားများကို ထိုထိုနည်းပရိယာယ် အကြောင်းဖြင့် ဝုဏ်ပြုစကားများ ဖြစ်စေတင် ပြောဆိုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

တမန်လဒုအခါဝယ် ကိုယ်တော်မြတ်၏ မဟာတဗျကာတော်ကြီးမြတ်စုံတို့ ၎င်း၊ လောတစ် ရှစ်ပါးတို့ကြောင့် မတုန်မလှုပ်မြေကြီးနှင့်တူသော စိတ်ရှိတော်မူပုံကို၎င်း၊ သူတစ်ပါးတို့ဆဲဓမ္မသောမတား မည်မျှပင်ပြောကြားသော်လည်း အမျက်မထွတ် အေးမျှသော စိတ်နှလုံးရှိတော်မူပုံကို၎င်း ထင်ရှားပြတော် မူလျှင်-

"ဤပုဏ္ဏားသည် စဉ်းစားဉာဏ်မစက်၊ လောကထထေတသတ်သတ်ဖြင့် ဆဲဖြေခြင်း။ သွားကျိုးခြင်း၊ အရေတွန့်ခြင်း၊ ခေသည်တို့ဖြင့် မိမိကသာ (ငါဘုရားထက်)ကြီးသည်ဟု မှတ်ထင်နေ၏။ မိမိ ကိုယ်ကို ဇာတိဘေးတပ်လျက်လိုက်နေသည်တို့၊ ဓမ္မာတေးတကဝန်းဝိုင်းထားအပ်သည်တို့၎င်း၊ ဗျာတိဘေးတ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်တတ်သည်ကို၎င်း၊ ယံသရာသစ်ဝုတ်ကြီးဖြစ်လျက် ယနေ့သေ ပြီးလျှင်နတ်မန်၌ဝက်လတ်အိပ်ရသည် (သေမင်းတမန်) ကလေးသူငယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ မည်အရေးကို၎င်း၊ နိုးစဉ်းမျှပသီရွာချေ၊ စင်စစ်သော်ကား ကြီးစွာသော လုံ့လဖြင့် ငါဘုရားထံ မှောက်သို့လာရောက်ရှာခြင်းဖြစ်လေသည်။ ထိုပုဏ္ဏား၏ ငါဘုရားထံမှောက်သို့ လာရောက်ခြင်းသည် အကျိုးရှိသော လာရောက်ခြင်းဖြစ်ပါစေသတည်း" ဟုကြံစည်ဆင်ခြင်တော်မူပြီးလျှင် ဤလောက၌ ကိုယ်တော်မြတ်အတုမရှိသော လက်ဦးစွာဖြစ်ပွားသည်၊ အကြီးဆုံးသောပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍ ဆိုလတ္တံ့သော အတိုင်းတရား ဧသနာကိုချဲ့ထွင်တိုးပွား၍ ဟောကြားတော် မူလေသည်။

"ဆိုပုဏ္ဏား ဥပမာအားဖြင့် ကြက်ခေါ် ဥရှစ်လုံး (သို့) ဆယ်လုံး (သို့မဟုတ်) တစ်ဆယ်နှစ်လုံး တို့ရှိကြသည်ဆိုကြစို့။ ထိုဥများကို ကြက်မသည် ကောင်းစွာဝပ်ခြင်း၊ ကောင်းစွာအဝေ့စေး ခြင်း၊ ကောင်းစွာကြက်နံ့ထုံစေခြင်းအလုပ်တို့လုံးမျိုးတို့ကို မြုအပ်ကုန်သည်ဆိုပါစို့။ (ထိုသို့ မြုသဖြင့် ကြက်ဥအတွင်း၌ တည်ရှိသော) ထိုကြက်ငယ်အပေါင်းတို့တွင် ခြေသည်းများ၊ နှုတ် သီးများ ဖြင့် ဥခွံကို ရွေးဦးစွာဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းချမ်းသာသာ ပေါက်ဖွားလာသည်ကို ထိုကြက် ငယ်တို့ အတယ်သို့ ခေါ်ဆိုအပ်သနည်း။ အကြီးတူ၍လည်း ခေါ်ဆိုအပ်သလော၊ အငယ်တည်း

ဟုခေါ်ဆိုအပ်သလော။ " ဟု မြတ်စွာဘုရားရှင်က ပေးမြန်းတော်မူလေလျှင် ပုဏ္ဏားကြီးသည် "တိုအရှင်ဂေါတမ အကြီးဟုဆိုအပ်ပါသည်။ ထိုကြက်ငယ်အပေါင်းတို့တွင် (ဥစ္စကိုဖောက်ခွဲ၍ ရှေးဦးစွာ ထွက်လာသော) ထိုကြက်ငယ်သည် (ရှေးဦးစွာ ဥစ္စကို ဖောက်ခွဲ၍ ထွက်လာသောကြောင့်ပင်) အကြီးဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ဟုလျှောက်ဆို၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် "ပုဏ္ဏား ဤအတူပင် အဝိဇ္ဇာတည်းဟု သော ဥစ္စာတွင်း၌ ရောက်ရှိတည်နေကြသော အဝိဇ္ဇာဥစ္စာမြင့်ထက်ဝန်းကျင် မြှေးယှက်အပ်သည်။ သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် အဝိဇ္ဇာဥစ္စာကို ဖောက်ခွဲ၍ ဝါတစ်ဦးတည်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရှေးဦးစွာသိမြင်ဆိုက်ရောက် ပေါက်မြောက်အပ်လေပြီ။ ပုဏ္ဏား (သို့ရကား) ဝါဘုရားသည် သတ္တလောကဓမ္မိသမျှ သတ္တဝါ အပေါင်းထက် အကြီးမြတ်ဆုံးဖြစ်၏" ဟု၍ ဟောတော်မူလေသည်။

ဝေရဠပုဏ္ဏားကြီးသရဏဂုံခံယူခြင်း

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ပုဏ္ဏားကို သနားကရုဏာကြီးမားတော်မူလှသဖြင့် ကိုယ် တော်မြတ်၏။ အဓိယာဝါတ်အားဖြင့် အကြီးဆုံးအမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူပုံကို ပုဂံ၊ အာ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးထင်ရှား ဖော်ပြအပ်သည်။ တရားဝေသနာဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော် ဝေရဠပုဏ္ဏားကြီးသည် ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ဝိတိတရားဖျံ့နှံ့ ပြည့်စုံကာ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အဓိယာဝါတ်အားဖြင့် အကြီးဆုံးအမြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသည်။ အကြောင်းကို တောင်းစွာသိမြင်လျှင် "ငါသည် ဤသို့စဉ် လူသုံးပါး၌ အမြတ် ဆုံးဖြစ်လျှင် ခပ်သိမ်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့်ပြည့် စုံတော်မူသော သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကို အသက်ကြီးလူတို့အား ရှိခိုးခြင်းစေည်အမှုမပြုဘိ" ဟု ပြောမှားခဲ့လေပြီ။ အချင်းတို့မသိခြင်း မောဟတရားကား စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်စွာတကားဟု မိမိကိုယ်ကို ကဲ ခဲ့၍ "ဤအရှင် ဂေါတမသည် ယခုအခါ လောက၌ အဓိယာဝါတ်အားဖြင့် ရှေးဦးစွာပွားဖွားဖြစ်ပွားလာသူ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အကြီးဆုံးလည်းဖြစ်၏။ ခပ်သိမ်းသောဂုဏ်တို့ဖြင့် အတုမရှိသော ကြောင့်အမြတ်ဆုံးလည်းဖြစ်၏။" ဟုဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ပြီးလျှင် ဘုရားရှင်ကို -

"အရှင်ဂေါတမသည် ယောက၌ အကြီးဆုံးဖြစ်ပါပေ၏။ အရှင်ဂေါတမသည် လောက၌ အမြတ် ဆုံးဖြစ်ပါပေ၏။ တိုအရှင်ဂေါတမ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ တိုအရှင်ဂေါတမ လောကဥပမာ အားဖြင့် မှောက်၍ထားအပ်သော ဝတ္ထုကို လှန်လိုက်သကဲ့သို့၎င်း၊ ဖုံးတုပ်ထားသော အရာဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်လိုက်သကဲ့သို့၎င်း၊ မျက်စိလည်လမ်းမှားသောသူအားလမ်းမှန်ကို ပြောကြားလိုက်သကဲ့သို့၎င်း၊ မျက်စိအမြင်ရှိသောသူတို့သည် အဆင်းအဖျိုးအဖျိုးကိုမြင်ကြပေလိမ့်မည်" ဟု အပိုက်မှောင်၌ ဆီမိတန်ဆောင်ကို ထွန်းညှိထားသကဲ့သို့၎င်း ထို့အတူပင် အရှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်အားများစွာသောအကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကိုထင်ရှားစွာ ဟောပြောတော်မူအပ်ပါပေပြီ။ တိုအရှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် အရှင်ဂေါတမကို၎င်း၊ တရားတော်ကို၎င်း၊ ကိုးကွယ်လဲလျောင်း ပုန်းတောင်းရာဟူ၍ ဆည်းကပ်သိမှတ်ပါ၏။ အရှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့ကစ၍ အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး သရဏဂုံတည်သူ ဥပသကာဟူ၍ မှတ်ယူတော်မူပါလော့ဟု နှုတ်မြွက်ကာ သရဏဂုံခံယူပြီးလျှင် "အရှင်ဂေါတမသည်ရဟန်းလံယာနှင့်တကွ ကျွန်ုပ်အားချီးမြှောက်ရန် ဝေရဠာပြည်၌

ဝါဆိုခြင်းကို သည်းခံ - လက်ခံတော်မူစေချင်ပါသည်။" ဟူ၍ ဟောင်းပန်စကားလျှောက်ထားလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် ပုဏ္ဏားလျှောက်ချက်အရ ဝေရဇ္ဇာပြည်၌ ဝါကပ်ရန်လက်ခံတော်မူသည်။ ထိုအခါ ဝေရဇ္ဇာပုဏ္ဏားကြီးသည်အကယ်၍ ရဟန်းဝေါတမသည် ငါ၏လျှောက်ထားချက်ကို လက်မခံလျှင် ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပယ်လေရာ၏။ ယခုမူပယ်ခြင်းပဲ အတွင်း၌ နှစ်သက်လက်ခံမှုကို ဆောင်ရကား ငါ၏လျှောက်ထားချက်ကို စိတ်ဖြင့်လက်ခံတော်မူ၏" ဟူ၍ အချင်းအရာကို မှတ်သားပူ၌ လိမ္မာသုဖြစ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏လက်ခံတော်မူမှုကို သိရှိပြီးလျှင် မိမိနေရာမှ ထ၍ ရွှေနောက်ဝဲသာ လေးဖျတ်နှာအရပ်တို့၌ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ခြံသေစွာရှိခိုးပြီးနောက် လက်နာရစ်သုံးပတ်လှည့်လည်ပြီးလျှင် ဘုရားထံမှောက်ရောက်ချိန်ကစ၍ အရွယ်ကြီးသောပုဏ္ဏားတို့အားရှိခိုးခြင်း စသည်အမှုမပြုတီဟူ၍ ကဲ၊ ခဲ၊ ခဲ၊ ငြားသော်လည်း ယခုအခါမှာမူ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို ဝိုင်းခြားသိမြင်ကာ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးသုံးဒွါရတို့ဖြင့် အကြိမ်များစွာ ရှိခိုးရပါသော်လည်း တင်းတိမ် ရောင်ရဲ ခြင်းအလျှင်းမရှိပဲ လက်အုပ်ကို ဦးခေါင်း၌ မြှောက်တင်ကာ ဘုရားရှင်ကို မြင်ရသလောက် ဘုရားရှင်မတ်သို့ မျက်နှာမူနောက်ဆုပ်သွားခဲ့၍ မြင်လောက်သောဥပစာကို လွန်မှနောက်ဆုံး အားရစွာရှိခိုးပြီး ဝဲ၊ ခွာသွားလေတော့သည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်လည်း ထိုသို့ ဝေရဇ္ဇာပုဏ္ဏားလျှောက်ထားတောင်းပန်ချက်အရ ၁၂ ခုမြောက် ဒွါဒသမဝါကို ထိုဝေရဇ္ဇာပြည်၌ ရဟန်းငါးရာနှင့် ကပ်ဆိုတော်မူလေ၏။

ဝေရဇ္ဇာပြည်၌ ဒုဋ္ဌိက္ခသေးရောက်ခြင်း

ထိုစဉ်အခါ ဝေရဇ္ဇာပြည်သည် အစာခေါင်းပါး၏။ အသက်မွေးရန်ခဲယဉ်း၏။ မွေးမွေးဖြူသောစားဖို့ရှိ၏။ စာဇေတ်လတ်မှတ်ဖြင့် အသက်မွေးရ၏။ သို့ရကား ရဟန်းတော်များစားဖို့ရာ သပိတ်လက်စွဲ၍ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့် မျှတရန် မလွယ်ကူချေ။

ထိုအခါ ဥတ္တရပထတိုင်းသားမြင်းကုန်သည်များသည် မြင်းငါးရာတို့နှင့်အတူ ဝေရဇ္ဇာပြည်၌ မိုးခိုကြကုန်၏။ ထိုမြင်းကုန်သည်တို့သည် မြင်းဝိုင်းတို့၌ ရဟန်းတို့အား တစလယ်စီရှိသော ရိက္ခာမုယောဆန်ကို ဝတ်တည်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် နက်အချိန်အခါ၌ ဝေရဇ္ဇာပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်၍ ဆွမ်းမရကြကုန်သော မြင်းဝိုင်းတို့၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ တစလယ်စီသော ရိက္ခာမုယောဆန်ကို ရရှိကြကာ အရံအတွင်းသို့ ယူဆောင်ခဲ့ပြီးလျှင် ဆုံဝယ်၌ထောင်း၍ သုံးဆောင်ကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားရှင်အတွတ်ကား မြင်းကုန်သည်များသည် တစလယ်သော ရိက္ခာမုယောဆန်နှင့် လျှော်သော် ထောပတ်၊ ပျား၊ သကာ တို့ကို လှူဒါန်းကြလေသည်။ ထိုမုယောဆန်နှင့် ထောပတ်၊ ပျား၊ သကာကို အရှင်အနန္ဒာပထေရ်သည် ယူဆောင်ခဲ့၍ ကျောက်ပျဉ်၌ ကြိတ်လေသည်။ ဘုန်းကံရှိသူ ပညာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်ပြုလုပ်စီမံ အပ်သောအရာသည် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိမြေပေတာတည်း။ မုယောဆန်ကို ကြိတ်ပြီးလျှင် ထောပတ်စသည်တို့နှင့် ရောစပ်၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်အား ဆက်ကပ်လေသည်။ ထိုအခါ နတ်များသည် ထိုမုယောပုန်အတွင်း၌ နတ်ကြိုဇာကို တည်ကြလေသည်။ ထိုမုယောပုန်ကိုပင် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်တော်မူပြီးလျှင် စေတမာပတ်တို့ ဝင်စား၍ အချိန်ကို တုန်လွန်စေတော်မူသည်။ ထို ဒုဋ္ဌိက္ခသေးဆိုင်ရောက်ချိန်ကစ၍ ဆွမ်းခံကြွတော်မူ။

ရုက္ခိက္ခဝင်တော်ပါခြင်းရှုကံစာကြောင်း

ဤကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားရှင် ရဟန်းဝါးရာနှင့်ထက္ခ ဝေရဉ္စာပြည်၌ စုဘိက္ခဝင်တော်ပါခြင်းစွာလည်း လွန်ခဲ့သောတိုးဆယ်နှစ်ကမ္ဘာဝယ်ပုဿဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်ခေတ်အတွင်းအလောင်းတော် သူမြတ်မှာ မိတ်ဆွေမကောင်းတို့နှင့်ပေါင်းသင်းမိသည်တို့တွက် လူဖျက်လူဆိုးတစ်ဦးဖြစ်ကာ ပုဿမြတ်စွာဘုရားရှင်၏ တပည့်သာဝက ရဟန်းတော်တို့ကို "ပုဿဆွမ်းကြမ်းကို ဝဲကြကုန်လော့၊ ဓားကြကုန်လော့၊ သလေးဆွမ်းကောင်း တို့ထို မဟးကြကုန်လင့်" ဟု ရေရွတ်ကေားပြောမှားခဲ့တူးလေသည်။ ထိုမကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံကြောင့် ယခု ဝေရဉ္စာပြည်၌ ဝါကပ်တော်ပူသောအခါ ရုက္ခိက္ခဘေးနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့တော်ပူရလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်ကောင်းကြီးပေးတော်မူခြင်း

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဆုံငယ်ထောင်းသံကို ကြားတော်မူလေပြီ။ မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့သည် သိလျှက် လည်းမေးတော်မူကုန်၏။ သိလျှက်လည်းမေးတော်မူကုန်၏။ မသိသောအရာတားမရှိပေ။ အခါတို့သိ၍ မေးတော်မူကုန်၏။ မြတ်စွာ ဘုရားရှင်တို့သည် အကျိုးနှင့်ပေသည်ကိုသာ မေးတော်မူကုန်၏။ အကျိုးနှင့် မပေသည်ကိုကား မေးတော်မူကုန်၏။ အကျိုးရှိမည်အရာတို့သာမေး၍ အကျိုးမရှိမည်အရာတို့ မမေးဟုဆိုလို သည်။ အကျိုးနှင့်မပေသောကေားအရာ၌ မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့သည်မဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်ခြင်းအမှုကို မြူအပ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏။

"တရားကိုသော်လည်း ထောတုန်အံ့၊ တပည့်သာဝကတို့အား ယံတွာပုဂံကို သော်ပူလည်း ဝညတ်တုန်တံ့" ဟူသော အကြောင်းနှစ်မျိုးတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့သည် ရဟန်းတို့ကိုမေးတော်မူကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် အရှင်အာနန္ဒာကို "ချစ်သားအာနန္ဒာ ယခုကြားရသော ဆုံငယ်သံသည် အဘယ်ဖြစ်သော အသံနည်း" ဟု မေးတော်မူလျှင် အရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်အား ငွှေခေါ်ပြုရာပါအကြောင်းအရာတို့ ဖြေကြားလျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရား ရှင်သည် -

"အာနန္ဒာ ကောင်းစွာ . . . အာနန္ဒာသုတော်ကောင်းဖြစ်ကြသော သင်တို့သည် အစာခေါင်းပါးခြင်း၊ လိုချင်ခြင်း၊ အလိုဆိုးသို့လိုက်ပါခြင်း အလျှင်းပင်မပြုကြသဖြင့် သလေးဆန်ဖြင့်ချက်အပ်သည်၊ သားမြွမ်းဆွမ်း၊ ခန်ပေါက်ဆွမ်းကို စောင်နိုင်အပ်ပြီဖြစ်သည် သလေးသားမြွမ်းဆွမ်း - ခန်ပေါက်ဆွမ်းကို နောင်လာနောက်သား များထအထင်သေးကြလိမ့်ဦးမည်" ဟုမိန့်ဆိုတော်မူလေ၏။

အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၏ ရဲရဲထောက်လျှောက်ထားချက်
အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မလေ့မြတ်ကား ရဟန်းပြုပြီးနောက်ခုနှစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌ သာဝကပါရမီ ဉာဏ်အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်တော်မူသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်ပေသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကလည်း တန်ခိုးကြီးသည် ၏အဖြစ် - တန်ခိုးကြီးသောအရာ၌ တေဝင်ထားတော်မူအပ်သည်။ ထိုအရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မလေ့မြတ်သည် မိမိထန်ခိုးကြီးမြတ်မှုကို အမှီပြု၍ "ယခုအခါ ဤဝေရဉ္စာပြည်သည် အစာခေါင်းပါး၏။ ရဟန်းတို့သည် ပင်ပန်းကုန်၏။ ငါသည်မြေကြီးတို့လှန်၍ စောက်အပြင်ရှိ မြေဆီမြေလွှာမြေကြွေတို့တွေ့ရပူကောင်းလေစွ"

ဟု ကြံစိပြီးနောက်ဆတ်၍တဖန် " ငါသည် ဘုရားရှင်ထံ၌ နေသူဖြစ်လျက် မြတ်စွာဘုရားရှင် ကို မတောင်းပန်ပဲ ဤသို့ ပြုမူလျှင် ထိုပြုမူချက်သည် ငါ့အားမသင့်လျော်ချေ။ မြတ်စွာဘုရားရှင်နှင့် အပြိုင်ပြုမူသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု" အကြံဖြစ်ကာ မြတ်စွာဘုရားရှင်ထံတော်မှောက်သို့ သွားရောက် ဝပ်လျှိုးခိုးပြီးလျှင် သင့်တင့်လျှောက်ပတ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေပြီးသော မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို -

" ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား ယခုအခါ ဝေရ္ဗာပြည်သည် အစာခေါင်းပါး၏၊ အသက်မွေးရန် ခဲသဉ်း၏၊ ဓမ္မဗျူဟာသောအဓိဋ္ဌိ၏၊ စာရေးတံလက်မှတ်ဖြင့် အသက်မွေးရ၏၊ သပိတ်လတ်စွဲ၍ ဆွမ်းခံခြင်း ဖြင့်မျှတရန် မလွယ်တူချေ။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား . . . ဤမြေကြီး၊ အောက်အပြင်သည် ဗျားတောင်ဗျားဥဋ္ဌိသော ဗျားရည်ကဲ့သို့ ချိုခြိန်ကောင်းပြတ်သာယာဖွယ်ရှိပါသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား . . . တောင်းပန်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် မဟာပထဝီဤမြေကြီးကို ထက်စောက်ပြောင်းပြန်လှန်ပါစံ၊ ရဟန်းတို့သည် အောက်အပြင်ရှိ မြေဆီမြေလွှာမြေဩဇာကို သုံးဆောင်ရပါလိမ့်မည်" ဟုလျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်က " ချစ်သားမောဂ္ဂလာန် မြေ ကြီးကို မှီနေထိုင်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို အဘယ်သို့ပြုမည်နည်း" ဟု မေးတော်မူလေလျှင် အရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်သည်လက်တစ်ဖက်ကို မြေကြီးကဲ့သို့ ဖန်ဆင်းပါမည်။ မြေကြီးကိုမှီနေကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို ထိုမြေကြီးကဲ့သို့ ဖန်ဆင်းထားသောလက်ပေါ်၌ ပြောင်းရွှေ့ထားပါမည်။ ကျန်သောလက်တစ်ဖက်ဖြင့် ဤမြေကြီးကို အထက်စောက်ပြောင်းပြန် လှန်ပါစေ" ဟုလျှောက် ထားလေ၏။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားရှင်က " ချစ်သားမောဂ္ဂလာန် . . . မသင့်လျော်ပေ။ မြေကြီးကို လှန်ရန် သင်ချစ်သားမနှစ်သက်မလိုလားပါလင့်။ သတ္တဝါတို့သည် အထင်အမြင်လွဲမှားခြင်းသို့လည်း ရောက်ကုန်ရာ သည်" ဟုပယ်မြစ်စကားဖိန်ကြားတော်မူလေသည်။ သတ္တဝါတို့သည် အထင်အမြင်လွဲမှားခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာသည် ဟူသော စကားရပ်ဝယ်မှတ်ဖွယ်ကား - ဤအစာခေါင်းပါးခြင်းသည် ယခုအခါ၌သာ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ နောင်အနာဂတ်ကာလ၌လည်းဖြစ်လိမ့်မည်။ ထိုအခါရဟန်းတို့သည် သင်ချစ်သားကဲ့သို့ တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့်ပြည့်စုံသော သီတင်းသုံးဖော်ကို အဘယ်မှရလိမ့်မည်နည်း။ ထိုနောင်လာနောက်သား ရဟန်းများသည် သောတာပန်၊ သတဝါဂါမ်၊ အနာဂမ်၊ သုတူဝိပဿကရယန္တာဗျာန်မျှကိုသာရ၍ အဘိညာဉ်ကို မရသည်။ ရဟန္တာ၊ ပဋိသန္ဓိဝါပတ္တရဟန္တာများ ပင်ဖြစ်ခြားသော်လည်း တန်ခိုးစွမ်းအားမရှိခြင်းကြောင့် ဝါယတာ တို့တိမ်သို့ ဆွမ်းခံကပ်ကြပေလိမ့်မည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ လူတို့၏ စိတ်သန္တာန်ဝယ်" ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါက ရဟန်းတို့သည် သိက္ခာသုံးပုံပြည့်စုံစွာဖြင့် ကျင့်တော်မူကြကုန်၏။ ထိုဘုရားလက်ထက်တော်က ရဟန်းတို့သည် အဘိညာဉ်ကျေးဇူးဂုဏ်တို့ကို ဖြစ်စေကြ၍ အစာခေါင်းပါးသောအခါ မြေကြီးကို အထက်စောက်လှန်၍ မြေဆီမြေလွှာမြေဩဇာကို ဘုန်းပေးသုံးဆောင်တော်မူကြကုန်ပြီ။ ယခုအခါကား သိက္ခာသုံးပုံအကျင့်ဂုဏ်ကို ပြည့်စုံစွာပြည့်ကျင့်သောရဟန်းတို့မရှိကြကုန်။ အကယ်၍ ရှိကြလျှင် ထိုဘုရားရှင်လက်ထက်က နည်းတူပင် မြကြကုန် လေရာ၏။ ငါတို့အား အစိမ်းအကျက် တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ ဓားခွင့်ပေးကြမည်မဟုတ်။ မြေဩဇာကိုသာ ကျွေးကြလိမ့်မည်ဟုဆိုလိုသည်။ " ဤကဲ့သို့ အကြံအစည်ဖြစ်ပြီးလျှင် ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ပင် " အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်များမရှိကြကုန်" ဟု အထင်အမြင်လွဲမှားခြင်းသို့ ရောက်ကုန်လေရာ၏။ အထင်အမြင် လွဲမှားသဖြင့်

အရိသာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချစွပ်စွဲကြလျှင် အပါယ်ဘုံသို့ ကျရောက်ကုန်လေရာ၏။ ထို့ကြောင့် "မြေကြီးကို လှန်ရန် သင်ချစ်သားမနှစ်သက် မလိုလားပါလင့်" ဟု ပယ်မြစ်စကားမိန့်ကြား တော်မူလေသည်။

ထိုအခါ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ်သည် ဤတောင်းပန်ချက်ကို အခွင့်မရသည်ဖြစ်၍ အခြားတနည်းပြောင်း၍ တောင်းပန်လိုပြန်ရကား ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်သော မြတ်စွာဘုရား . . . . . တောင်းပန်ပါ၏။ အားလုံးသောရဟန်းသံဃာသည် မြောက်ကျွန်းသို့ ဆွမ်းခံကြွပါစေ" ဟုလျှောက်ထား လေသော် မြတ်ဘုရားရှင်သည် ဧကန်နည်းအတိုင်း "ချစ်သား မောဂ္ဂလာန် . . . မသင့်လျော်ပေ၊ အားလုံးသော ရဟန်းသံဃာ၏ မြောက်ကျွန်းသို့ ဆွမ်းခံသွားခြင်းကို သင်ချစ်သား မနှစ်သက် - မလိုလားပါလင့်" ဟု ပယ်မြစ်စကား မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

ဤ၌ "သတ္တဝါတို့သည် အထင်အမြင်လွဲမှားခြင်းသို့ လည်းရောက်ကုန်ရာသည်ဟု" တိုက်ရိုက် မထောအပ် သော်လည်း ဧကန်ဟောအပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုအကြောင်းကြောင့်ပင်မြောက်ကျွန်းသို့ ဆွမ်းခံကြွခြင်း ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားက တားမြစ်တော်မူသည်ဟု သိအပ်၏။ အဓိပ္ပါယ်မှတ်စွယ်ကိုလည်း ဧကန်နည်းအတိုင်း ပွတ်ယူရ၏။

အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ခွင့်ပြုလျှင် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ်သည် အဘယ်သို့ ပြုလေရသနည်းဟုမူ မဟာသဗ္ဗဒုဒ္ဓါတို့ ခြေတစ်လှမ်းဖြင့်ကျော်နိုင်လောက်သည် မြောင်းငယ်မျှဖြစ် အောင်ဖန်ဆင်း တော်မူပြီးလျှင် နဂေရုတမာပင်မှသည် ဥတ္တရတုရုမြောက်ကျွန်းတို့လည်း ရဟန်းတော်များ ဂေါစရပါမ်ဆွမ်းခံ ဝင်နိုင်ထွတ်နိုင်လောက်အောင် အသွားအပြန်လမ်းနှင့် ပြည်စုံသောအရပ်၌ တန်ခိုးဖြင့်ထားလေရာ၏။

ဤကား အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မှ မထေရ်မြတ်၏ ရဲရဲတောတ်စကားလျှောက်ထားချက်တည်း။ ဧကန်ဆရာများသည် ရာဇာဂြိုဟ်ဝေရဉ္စာတို့အကြောင်းကို လေးစွာတရားဖြင့် ဖွဲ့ဆိုထားသည်မှာ -

လေးစွာ- "ရာဇဂြိုဟ်၊ ဝေရဉ္စရယ်လို့ ၊ တမာညို ရွှေပင်မှ တွင်မှ ထေရ်သယ်ရံငါးရာ၊ တဂုဏ်ကြား ပါတံ၊ ပုဏ္ဏားတို့ပင်လျှောက်ရေးငယ်ကြောင့် ၊ ထောက်တွေးခါ၊ ဝေသစာအိုလို့၊ ရှေ့ဓမ္မာအဆီဖြိုက် ရေဖျန်းရန်တို့၊ မြန်းကြွ၊ ဘဝဝါ၊ ဌါဝဿာ ဝါအထပ်တွင်မှ ၊ ဓာရ်နတ်ယာ မသမာတံ၊ အတတ်ကယ်ကြောင့်၊ အစာငတ်၊ ဝင်ကြွင်းမှာလွတ်မကင်းရှာဘု၊ ထွန်မြတ်ဖျား၊ လားစာလာ၊ ငါးကမ္ဘာ ဟိုအထက်ဆီတ ဆိုမြွတ်ခါ ကမ္ဘာရန်ဟု၊ မသမာဉာဏ်ဝေဝေတ်တယ်မ၊ ခဲမကျေ၊ စွဲလေတံ၊ အရပ်တယ်လို့ တွယ် တျမ်းမြတ်ညွှန်ကြား"

ဘုရားအထောင်းတော် စကောကနှင့်သော တောနှင့် ဂူကြီးသို့ ဤဝေရဉ္စာနေရာမှ ဘူတာရုံကို ပြန်လာခဲ့ပြီး ဝေဇာဂျီဘူတာမှ ခရီးဆယ်နှစ်မိုင်ဝေးသော နဝဝဘူတာသို့ လတ်မှတ်ဝယ်၍ မီးရထားဖြင့် လိုက်လာရာ နဝဝဘူတာသို့ ရောက်လျှင် မီးရထားမှဆင်း၍ ၎င်းနဝဝမြို့မှ အနောက်တောင်သက်ယွန်းယွန်း ခရီးဆယ်နှစ်မိုင် ဝေးသောတာတိုလ ရေထဲခွန်ကြီးရှိရာသို့ ကားငှား၍ သွား၏။ တစ်ဆယ်ပေးရ၏။ တောစပ်သို့ ရောက်သောအခါ တားထားခဲ့ပြီးခြေလျှင်လာခဲ့ရာ တောစပ်မှာရှိသောရွာကိုလည်း စကောရရွာဟုခေါ်တွင်လျှက်ရှိသည်။ တောထဲသို့ ဝင်သွားသောအခါ အမျိုးမျိုးသောသစ်ပင်ကြီးငယ်တို့သည် တိုင်းချင်းယှက်၊ ရွတ်ခြင်းထပ်လျှက် နေပျောက်မတိုးဘဲ အေးချမ်းသာရာလှပေ၏။ အေးမြသောရေအလျှင်တို့ တသွင်သွင် စီးဆင်းနေသောစမ်းချောင်း ကလေးများ စမ်းချောင်းကြီးများတို့လည်းတွေ့ခဲ့ရပေ၏။ ဂပုန်းဝန်း၊ အမျိုးမျိုး ပင်စေတပ်ဝန်း၊ အမျိုးမျိုး များတန်သာဆင်ညွှတ် တောမြိုင်ကြီးအတွင်းသို့ ခရီးတစ်တိုင်တော်ကျော်လောက် ရောက်သွားသောအခါ

တဝေါဝေါဖြင့် မပြတ်ပည်တီးစီးဆင်းနေသော ရေတံခွန်သံကြီးကိုကြားရလေ၏။ ရွှေတစ်ပိုင်ခန့် ဆက်သွားသော အခါတောင်ခပန်းမှ ရေလုံးကြီးပန်းထွက်နေသော ဝေနှစ်ဆယ်ပတ်လည်ခန့်ရှိ ကျောက်ဖျာကြီးပေါ်သို့ ရေလုံးများကျဆင်းလျက် ဆေးသုံးဆက်သို့ ရေပန်းကြီးများဖြာကြနေသောကြောင့် ကြည်၍မည်းနိုင်အောင် အဆန်းတကြယ်အံ့ဩဘွယ်သော ရေတံခွန်ကြီးဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းရေတံခွန်ကြီးအနီးတွင် ကျောက်လှိုက်ဂူကြီးရှိ၏။ ဤဂူကြီးသည် ဘုရားအလောင်းတော် အပြင်းထန်ဆုံးတရားအားထုတ်သောဂူဖြစ်သည်။ ခုတစ်ရံယကျင့်သော တောတန်းနှင့်တောင်တန်းကြီးများမှာ ရှည်လျားကျယ်ဝန်းသော်လည်း ဤဧကစာရတောတဝိုက်မှာသာလျှင် ဓမ္မစိုးမပြတ်သစ်သီးသစ်ဥမှစ၍ စိမ်းစိုထွားကြိုင်းလျှက် ရေစိုးကောင်းစွာလုံလောက်သောနေရာဖြစ်ပေ၏။ ဘုရားအလောင်းတော် ခုတစ်ရံယခြောက်နှစ်တိုင်တော်မူစဉ်က တပါးတည်းအပြင်းအထန် ကျင့်တော်မူသော ကြောင့် ဧကစာရတောဟု အမည်တွင်ပေသည်။ ဤဧကစာရဂူကြီးအကြောင်းကို ဧဇ္ဇဆရာများက တေးထပ်ဖြင့် ဖော်ဖွဲ့ထားသည်မှာ -

“မြတ်လောင်းတော်ဗုဒ္ဓံ ၊ သုတ်သင်မှု ကိလေခတ်ထွင်ပြု တိဇ္ဈသည် ပဏီတေအကျင့်၊ ဗုတ္တရစရိယာရယ်၊ ကသိကာ ၊ လောင်းထပ်တဆင့်ဝနိုင်ကျော့တောနက်ညိုဝယ် လောမဗိဇိတ်တွင်ဖွင့်၊ လျှာသက်ယိုစဉ်မလင့်၊ တသွင်သွင်စမ်းဓမ္မ ရေတံခွန်တန်းသွယ်ဆင်း၊ ဆန်းကြယ်ခင်းထူးတင့်ပလေ၊ မှန်းစွယ်ခြင်း မှုဇုန်ပရမေက္ခိ၊ ကန္တရင့်ဓမ္မ၊ မဏာမရယ်နဲ၊ သဒ္ဓါကြွတိုးတက်မောက်လှိုင် မိုးလက်မြောက်ပြိုင်၊ တိဇ္ဈပြန်၍ မပျောက်နိုင်သည်၊ တျောက်အဆိုင်ဂူကြီးမို့လေး။”

အထက်ပါဂူကြီးမှ ပြန်လာပြီးလျှင် နဝဒမြို့မှ ခရီးဆယ်နှစ်ပိုင်ဝေးသော ဝိသိယိတ်ရွာသို့ တားစီး၍ လာခဲ့၏။ ဧရာဝတီအခါ ဟိန္ဒူကုလားတစ်ဦး၏ မြေတိုက်ထဲတွင် တစ်ညအိပ်နားနေရသည်။ နားခ နှစ်ကျပ် ပေးရ၏။ နံနက်လင်းသောအခါ မှတ်တမ်းရေးလိုက်သည်။

၁၃၁၇ ခုနှစ်၊ ဖြာသိုလဆုပ် (၁) ရက်၊ စနေနေ့၊ နံနက် (၆) နာရီခွဲအချိန် (၁၅၅၆၊ ဇန်နဝါရီ ၂၈ ရက်) လမ်းပြကုလားတစ်ယောက်ခေါ်၍ ၎င်းရွာအလွန် ဝိသိယိတ် တောင်ခြေတို စီးဆင်းရစ်ပတ်နေသော ဖာလဂူမြစ်ကို တူးမြတ်ကျော်၍ ဝိသိယိတ်တောင်ပေါ်သို့ တက်ပြီး တောင်ချင်းဆတ်စပ်နေသော မကုလတောင်ပေါ်သို့ တက်သွား၏။ မကုလဟောင်ထိပ်တွင် ဘုရားသခင်ခြောက်ကြိမ်ပြောက် ဆဌမဝါဆိုတော်မူရာ အမှတ်အသားမေတီထစ်ဆုံ တည်ထားလျှက်ရှိ၏။ မေတီနှင့်မနီးမဝေး တောင်ခပန်းတွင် ကောမြို့နယ်များ ပိတ်မိုးနေသော ကျောက်အုတ်တံတိုင်း ကြီးနှင့် ကျောင်းတော်ရာကြီးတစ်ခုလည်းရှိ၏။ နကုလတောင်တွင် ဘုရားသခင် ဝါဆိုတော်မူစဉ်က သဗ္ဗမ္မရွာသား ပဟာသာလစုသာလ ကုန်သည် ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ရာစပြုလိမ့်မည်။ တုန်ရောင်းလာကြရာ ဘုရားသခင်အား ဖူးမြော်ကြရသဖြင့် ဘုရားသခင်ကဆံတော်နှစ်ဆူဝေးသနားတော်မူလိုက်သည်။ ဝိသိယိတ် မကုလဟု ပဌတကောင် ဝေရီမောင်တွင် ဘုန်းခေါင်သက်ကျဆဌမဟု ဆိုထတစ်ဝါ ဟု ဧဇ္ဇပညာရှိများ ရေးထားသော ဝါဆိုစဉ်စာတမ်းတစ်ခု ကို ဖတ်ရဖူးသည်။ ထိုတောင်ပေါ်မှ မှန်းမျှော်လျက် အဓမ္မအနောက်တောင်မြောက်ဝဲယာတို့ကို ကြည့်လိုက်လျှင် လွမ်းဆွေးကြေတွဲ လှိုက်လှဲဖွယ်ရာ ရည်ပြာစိုလျှမ်း မင်းလွင်သစ်လျက် ထဲသောင်မြစ်ကမ်းများနှင့် တောင်မြင့်တောင်နိမ်အဆင့်ဆင့်တို့တို့ စွင့်စွင့်ဌားဌား ကြည်မြင်ရလေ၏။ တောင်ထိပ်ပတ်ဝန်းကျင်တို့မှာလည်း

သာရကာကြေးငှက်၊ တောကြက်၊ တောခါ၊ ဥဒေါင်း၊ လင်းပြာတို့မှစ၍ ငှက်ပေါင်းစုံပျော်ဖြူးလျှက် တွန်ထွေးတွေး
 တော်သံတို့ဖြင့် သာယာစွာ ရှိကြသောကြောင့် မကုလတောင်၏ကြည်နူးဖွယ်ရာများကို ခံစားရပေ၏။ ၎င်းမကုလ
 စေတီတော်ကို ဖူးမျှော်ပြီး တောင်နိမ့်တောင်မြင့် စာဆင့်ဆင့်တို့ကို ကျော်မြတ်၍ လာခဲ့ရာ တောင်နှစ်လုံးအလွန်တွင်
 မောက်မိုမြင့်မားသောတောင်ကြီးတစ်လုံး၏ဒုလတ်တွင် ဘုရားသခင်တစ်လပတ်လုံးသီတင်းသုံးတော်ပူပြီး
 နတ်ဗြဟ္မာတို့အားသတ္တပညာသုတ်တော်ကိုဟောတော်မူသဖြင့် သိကြားမင်းသောတပန်တည်သော တျောက်ဂူကြီးတို့
 ရောက်ခဲ့ပေ၏။ ၎င်းဂူကြီးကိုဣန္ဒာသာလဂူဟုခေါ်တွင်ပေ၏။ ၎င်းဣန္ဒာသာလာ ဂူ၌ဘုရားသခင်
 သီတင်းသုံးသောအခါ သိကြားလာ၍လျှောက်ထားပုံ ဘုရားရှင်ဟောကြားပုံတို့ကို ရာဇာဂြိုဟ်ကြွခန်းပြီးမှ
 ဖော်ပြပေအံ့။ ၎င်းဂူထဲတွင် သုဂတောဂူတော်ကိုးပါးတစ်စိတ်ပြီး တောင်ခြေသို့ဆင်းလာခဲ့ရာ တောဆွဲ ပိတ်ပေါင်း
 ဆူးနွယ်ဆူးပင်တို့ကို တိုးဝင် သွားလာရခြင်းကြောင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲလှပေ၏။ ဘိနပ်များစီးပြီး သွားလာနိုင်သော
 နေရာများမဟုတ်။ ခြေထောက်များမှာ ဆူးစူးခြင်း၊ ကျောက်ငုတ်ကျောက်တုံးကြီး၊ ကျောက်ဆောင်ကြီးများ
 တို့တွယ်တပ်ဖက်၍ တက်ရဆင်းရသည်။ တောင်ခြေသို့ရောက်သောအခါ တသွင်သွင်စီးဆင်းနေသော
 စမ်းရေများကို တဝသောက်၍ ရေချိုးလိုက်ရပေ၏။ ၎င်းနောက်ခရီးသုံးမိုင်ဝေးတွာသော
 ဝိရိယိတ်ရွာသို့ပြန်လာခဲ့ပေသည်။ ရှေးဆရာများက မကုလတောင်ဘွဲ့လေးခိုးမူထားသည်မှာ -

မကုလတောင်ဘွဲ့လေးခိုး

“မကုလတွင်မှာ သုဂတ စောဘုန်းခေါင်း၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက်၊ တိန်တောက်ခါ၊ ဘုန်းရောင် လျှော်ဝါလို့၊
 သာဓိခါ ဝါဆိုကပ်တယ် ထူးမြတ်သည်တောင် ရောက်သူတွေ နောက်ဆုဝေးလောက်ပါရဲ့၊ ချောက်ဝှဘေးနရမ်း
 ဆောင်းမှာ စမ်းမျှောင်ကစိမ်ပြာစီး၊ ယှက်ထွေးငယ်လှ၊ ငှက်ကျေးစုံ ရွှေ့စောင်းရယ်တို့ တွန်ငြောင်းခါ သံချိုငြိမ်ကြ
 တယ်ကွယ် ထောသိမ်သိမ်ဟီး”။

၎င်းဝိရိယိတ်ရွာမှ ကားဖြင့် (၈)မိုင်ခန့်ဝေးသော ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့လာခဲ့၏။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ရောက်သော
 ရာဇဂြိုဟ်မြို့ ရေပူကန်မှအနောက်မြောက်တစ်မိုင်ခန့်ကားလမ်း၏လက်ယာဘက်တောင်ကုန်းပေါ်ဘုန်းတော်ကြီး
 ဦးဝေန္တ(မော်လမြိုင်သား)ကျောင်းသို့ ညနေ (၄) နာရီရောက်၏။ ထိုကျောင်းမှာတည်း၍ တစ်ညတိမ်၏။ ဆရာတော်
 ဦးဝေန္တနှင့် ဘုရားဖူးခရီးစဉ်များ အဓိဋ္ဌာန်နှင့်လာခဲ့ခြင်း အကြောင်းများလျှောက်လားပြီး ကျန်ပုတီးပတ်များစိတ်၍
 တိမ်တော့၏။ နံနက် (၃)နာရီ ခွဲထ ကိုယ်လက်သန်ရှင်းပြီး မှတ်တမ်းရေး၏။

၁၃၁၇ ခု ပြာသိုလဆုပ် (၂) ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ နံနက် (၄) နာရီ (၁၉၅၆၊ ဇန်နဝါရီ ၂၉ ရက်)
 သုဂတောငါးချက် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်၏။ နံနက် (၆) နာရီမှာ ဆရာတော်တဆွမ်းစားရန် ကျောင်းသားလေး
 တစ်ယောက်လွှတ်၍ခေါ်သဖြင့် လိုက်သွားပြီး ဆွမ်းစား၏။ ပြီးလျှင် သူ့တပို့ယကုလားကြီးကို ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်
 နေရာအနှံ့အပြားလိုက်ပြရန်ထည်လိုက်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကုလားကြီးနှင့် ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်း မြင်းလှည်းနှင့်
 ထွက်လာ ခဲ့ကြသည်။ ကုလားကြီးကဗမာစကား ရေရေလည်လည် ပြောတတ်၏။

ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းသို့အရှေ့တောင်ဝေါင့် ပဏ္ဍာတောင်ခြေမှဝင်ကြရသည်။ ကားလမ်းအထစ်မေိတ်လုပ်
 ထားသည်။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဝိုင်းကြီးမှာ အရှေ့အနောက်လေးမိုင်၊ တောင်မြောက်မြောက်မိုင်လောက် ကျယ်ဝန်းသည်။

ဓမ္မဂါယာ စဉ်းသွားမှတ်တမ်း

ဝေပုလ္လ၊ ဝေဘာရ ဝိဇ္ဇကုဋ်ဣသိဝိလိ၊ ပဏ္ဍဝတူသော တောင်ကြီးငါးလုံးဖြင့် တာဝံနေသည်။ ဧရာတလှည်းကြောင်း
 ရာများ - ပဏ္ဍဝတောင်ခြေကားလမ်းဘေးမှာတည်ရှိ၍ ကျောက်ပြင်ထက်မှာ မျှင့်ခွက်ကြီးများ ထင်ရှားနေသော
 လှည်းကြောင်းရာကြီးများဖြစ်သည်။ အလောင်းတော်သိဒ္ဓတ္ထတောထွတ်ခါစ ရာဇာဂြိုဟ်ပြည်တွင် ဆွမ်းခံပြီး
 ဘုန်းဝေးသောနေရာဖြစ်သည်။ ပဏ္ဍဝတောင်ထိပ်၌ ဧတီလေးများရှိသည်။ ဝိဇ္ဇကုဋ်တောင် - ပဏ္ဍဝတောင်မှ
 မြောက်ဘက်တစ်ဝိုက်ခွဲခန့်ဝေး၍ ကားဖြင့်သွားရသည်။ တောင်တက်လှေခါးခြေရင်းမှာကား၊ ရထားယာဉ်များရပ်နားရန်
 တစ်ဝိုင်းကြီးရှိသည်။ ဆေးရုံကျောင်းတော်ရာ - ဧဝဝတ်ကျောက်တုံးလိပ်ချ၍ ရလာသော သွေးစိမ်းတည်သည်။
 ဘုရားရှင်၏အနာကို ဆေးကုသရာဖြစ်၏။ တောင်ခြေမှတက်ခါစ လက်ှာဘက်နားမှာ အုတ်ခုံနှင့် တွင်းပြင်တလေး
 ဖြစ်ပေသည်။ ဝိဗ္ဗိသာရမင်းကြီးဝေါမှဆင်းသက်ရာ - ဆေးရုံကျောင်းတော်ရာမှတက်သွားလျှင် လက်ှာဘက်နားတတုတ်ခုံ
 နေရာလေးဖြစ်ပါသည်။ မင်းကြီးတရားနာသွားလျှင်ဝေါပေါ်မှဆင်းတက်ရာနေရာ၌ တည်ဆောက်ထားသော
 တိုက်တလေးဖြစ်ပါသည်။ ရှင်အာနန္ဒာတရားမှတ်သောနေရာ - တောင်ထိပ်ရောက်ခါနီးလမ်း၏ လက်ှာဘက်နားမှာ
 ရှိသည်။ ကျောက်ဂူနှစ်ခု ဖြစ်ရာအတွင်း၌ ရှုပ်ပွားငယ်တစ်ဆူရှိသည်။ ဘုရားရှင်နေထိုင်ခဲ့သောကျောင်းတော်ရာ
 - ထောင်ထိပ်ပေါ်၌ အုတ်ခုံငယ်များဖြစ်ရာ စာတမ်းတမည်းများဖျေထိုးထားသည်။ ဇီဝတသရက်ဥယျာဉ်ကျောင်း
 - တောင်ခြေမှအနောက်ဖက်သို့ ပြန်လာသည်အခါလမ်း၏လက်ှာဘက်မှာတည်ရှိ၍ သံကြိုးများကာရန်ထားသည်။
 ဝိဗ္ဗိသာရမင်းကြီး၏အကျဉ်းထောင်-ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်ကျောင်းမှအနောက်ဖက် မနီးမဝေးလမ်း၏ လက်ှာဘက်
 နားမှာတည်ပေသည်။ ဧဝဝတ်ကျောက်တုံးလိပ်ချရာ၊ ဝိဇ္ဇကုဋ်တောင်ခြေကားဆိပ်မှ မြောက်ဘက်နှစ်ဝိုက်ခန့်
 ဝေးသည်နေရာမှာရှိသည်။ မုလခါတ်ထော်တိုက်ကြီး - ဝိဇ္ဇကုဋ်ကောင်မှ အနောက်ဘက်သို့သွားလျှင် ဝေဘာရ
 တောင်ခြေရောက်ခါနီးကားလမ်း၏ လက်ဝဲနားမှာတည်ရှိသည်။ ရှင်မဟာကဿပတို့ပထမသံဃာရတနာထင်ပြီး
 ဝါတ်တော်များကို ထိုလှောင်ခဲသောတိုက်ကြီးဖြစ်သည်။ စာလယ်၌တွင်းကြီးရှိသည်။ ဝိဗ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ တဏှာတိုက်
 - ဝါတ်တော်တိုက်၏ အနောက်ဖက်နှစ်မာလုံခန့်ဝေး၍ ဝေဘာရတောင်၏ အရှေ့ဘက်နံရံမှာတည်ရှိသည်။
 နှစ်ဆယ်လေးတောင်ခန့်ကျယ်သည်။ လိုက်ဂူနှစ်လုံးဖြစ်သည်။ နံရံ၌ ပန်းချီကားများရှိသည်။ မှတ်ချက်-၎င်းတို့
 ပထမသံဃာရတနာတင်ရာလိုက်ဂူဟူ၍လည်းအဆိုရှိလေသည်။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တံခါးဝါတ်တော်တိုက်မှ
 အနောက်မြောက်ဖက်တစ်ဝိုက်ခန့်ဝေး၍ ဝေဘာရ ဝေပုလ္လတောင်နှစ်လုံးတို့၏ဆုံရာအကြားမှာဖြစ်သည်။
 ဧရုဇေမေးကန်များ - မြို့တံခါးအထွက်တောင်ဘက်မြောက်ဘက်ညှပ်၍ ဂဘာရဝေပုလ္လတောင်တို့၏ နံရံခြေမှာ
 တည်ရှိသည်။ မှတ်ချက် - ဧရုကန်များမှာ ပထမတပေါဒါဖြစ်ခေါ်တွင်၍၊ တောင်ခေါင်းများထဲမှထွက်သော
 ဧရုစမ်းများဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ကို ဖျတ်ကန်များဖြင့် ပြုပြင်ထားခါ နွားဦးခေါင်းထဲမှထွက်နေပုံ သပ်ရပ်စွာပြုပြင်
 ထားသည်။ အရပ်ရပ်မှလာရောက်ရေခိုကြသည်။ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း - ဧရုကန် အနောက်မြောက်
 တစ်ဝိုက်ခန့်ကားလမ်းလက်ှာဘက်တောင်ကုန်းပေါ်မှာတည်ရှိသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးတွဲမှာ ဦးဝေယန္တဖြစ်၍
 ခော်လမြိုင်ဘက်မှဖြစ်သည်။ အဇာကသုတ်မင်း၏နန်းတော်ရာ မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်း၏အနောက်ဘက်
 ကားဝမ်းဘေး၌ တည်ရှိသည်။ ကျောက်စိမ္မိ၊ မိုးတံတိုင်းကြီးက တစ်ဝိုက်ပတ်လည်ခန့်ကျယ်ဝန်းသည်။ မှတ်ချက်
 ၎င်းတို့ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်ရာ ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြသည်။ အဇာကသတ်မင်း၏ ဝါတ်တော်တိုက် - ဧရုကန်မှ

မြန်မာ့အလင်းတော်ကြီးကျော်၊ ကိုသွားလျှင် လမ်းတစ်ဝက်ခန့် ကားလမ်း၏ အရှေ့ဖက်တန်းဖြင့် တလေးပေါ်မှာ ထည်ရှိ၍ ကျောက်တိုင်များစိုက်ထူထားပြီး သံကြိုးများဖြင့်တာရံထားသည်။ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်ရာ အဝတ်သတ်မင်း၏ ဓါတ်တော်တိုက်အနောက်ဘက် တိုက်တစ်ခုခင်းဆယ်ခန့် အကွာ ချောင်းကလေးကို တူး၍ သွားရသည်။ တစ်ပိုင်ပတ်လည်ခန့် ရှိ၍ သံကြိုးများဖြင့်တာရံထားသည်။ အလယ်၌ ရွပ်ပွားဆင်းတုတော်တစ်ဆူ၊ လေးပေါင်ခေမာန်ကြီးတစ်ကန်နှင့် ပန်းခြံများရှိသည်။ တပေါင်မြစ် - ခေမာန်မှ စီးဆင်း၍ ဝေဠုဝန်ကျောင်း၏ အရှေ့တောင်ပေါ်၌ ရောက်သည်။ အခါတောင်ဘက်မျက်နှာမှ အနောက်ဘက်သို့ ချောင်းတစ်သွယ်၊ အရှေ့ဖက်မျက်နှာမှ မြောက်ဘက်သို့ ချောင်းတစ်သွယ်ခွဲ၍ စီးသွားသည်။ ပိပ္ပလိဝိုက်စု - ခေမာန်ကန်များမှ အထက်တောင်ဘက်ရှိ ဝေဠုတောင်သို့ သွားလျှင် လက်နာဘက်အကွေ့ထဲ၌ လေးပေါင်ကျောက်တိုက်ကြီးဖြစ်၏။ အတွင်း၌ လိုက်ငယ် တလေးများရှိ၍ ကျောက်တုံးများစီထားသည်။ ထိုကျောက်တိုက်ကြီးတောင်ဘက်နားကပ်လျှင် လိုက်ဝုပျက်ကြီး တစ်ခုရှိသည်။ ပထမသင်္ဂါယနာတင်ရာ ဝေဠုဝန်လိုက်ဝုကြီး - ဝေဠုတောင်အထက်သို့ တုတ်လှေခါးအတိုင်း တက်သွားလျှင် နာရီဝက်လောက်အကြာမှာ သွားလမ်းထိပ်တိုက်စေတီငယ်နှစ်ဆူရှိသည်။ လှေခါးထစ်ခပ်များများ ရှိသည်။ ၎င်း၏လက်နာဘက်ကွေ့၌ သွားလျှင် တောင်နံရံတိုပတ်၍ အနောက်ဘက်ကို ဆင်းရသည်။ ဝေဠုဝန် လိုက်ဝုများနှစ်ခုရှိ၍ အနောက်ဘက်မျက်နှာလှည့်၏။ ထိပ်ဝအကျယ်ဆယ်ငါးတောင်ခန့်၊ အလျားအတောင် တစ်ရာခန့်၊ မျက်နှာဝအကျယ်အတောင်နှစ်ဆယ်ခန့် အရှည်အတောင်တစ်ရာ နှစ်ဆယ်ခန့် ရှိသည်။ ပြုပြင်ခြင်းမရှိ၊ ပထမအတိုင်းဖောက်ထားသော လိုက်ဝုကြီးများသာဖြစ်ပါသည်။ ဝေဠုတောင် - ဝေဠုတောင်၏ မြောက်ဘက်မှာ တည်ရှိ၍ တောင်ခြေမှာ ခေမာန်ကန်များနှင့် တောင်ထိပ်မှာ စေတီများရှိသည်။ ဝေဠုဝန်လိုက်ဝု - ဝေဠုတောင်ခြေရှိ ခေမာန်ကန်များ၏ အထက်နားမှာ တည်ရှိ၍ ရွှံ့တောင်ခန့် ဝတ်လည်ရှိ အုတ်နံရံပျက်နှင့် ကျောက်တိုင်ပျက်များရှိသည်။ ကမ္ဘည်းထိုးထားသည်။ ဣသိဝိလီတောင် - ဝေဠုတောင်နှင့် ပဏ္ဍဝတောင်တို့ အကြားရှိ တောင်တန်းကြီးဟု ပြောဆိုကြသည်။ တောင်ထိပ်၌ စေတီများရှိ၏။ မှတ်ချက် - အချို့မှတ်တမ်းများ၌ ဝိဇ္ဇာတုင်တောင်နှင့် ပဏ္ဍဝတောင်တို့ အကြားမြို့၏ အရှေ့မြောက်ထောင့် တောင်တန်းကြီးဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိ၏။ ပုတ္တုသားတံမင်း၏ အစိုးစေတီ - မြို့တွင်းဓါတ်တော်တိုက်ကြီး၏ အရှေ့မြောက်ဘက်ပိုင်ဝက်ခန့် ကားလမ်း ဘေး၌ တည်ရှိသည်။ စေတီပျက်အုပ်စုများရှိတော့သည်ဟု အချို့မှတ်တမ်းများတွင် အဆိုရှိ၏။ နေ့ဆယ်တစ်နာရီခွဲ၍ ရာဇာပြုလ်မြို့တွင်းက လက်ဘက်ရည်ဆိုင်လေးမှာ ချပါတီနှင့်လက်ဘက်ရည်ချိုဝင်သောက်ပြီး ဆယ်နှစ်နာရီပွားတား ငှားပြီး ရာဇာပြုလ်မှ တိုးပိုင်ဝေးသော နာလန္ဒသို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြ၏။ ဆယ်နှစ်နာရီခွဲလျှင် ရာဇာပြုလ်မြောက်ဘက် တိုးပိုင်ဝေးတွာသည်။ နာလန္ဒသို့ ရောက်တော့၏။ နာလန္ဒသည် ရွှင်သာရီပုတ္တရာ၊ ရွှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့၏ ဖွားဖွားရာဇာတိဖြစ်၏။ ရှေးကနာလန္ဒတော့ခေါ်ကြ၏။ နာလန္ဒကျောင်းတော်ကြီးသည် နာလန္ဒ၏ အနောက် တောင်ဘက်တစ်ပိုင်ခန့် ကွာဝေး၏။ ၎င်းကျောင်းတော်ကြီးသည် ရွှင်သာရီပုတ္တရာ၏ မယ်တော်ကြီးကထင် တည်ထောင်ခဲ့၍ နောက်မှ သူဌေးသူကြွယ်များ တိုးခဲ့သော လုပ်ထားသောကြောင့် တစ်ပိုင်ခွဲခန့် ကျယ်ပြန့်ပြီး အခန်းပေါင်းများစွာရှိ၏။ ရွှင်သာရီပုတ္တရာ၏ ပွေးဖွားရာတိုက်ခန်းသည် ကျောင်းတော်ကြီး၏ အရှေ့တောင် ထောင့်မှာရှိသည်။ နာလန္ဒတက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်ကြီးက လှေခါးထစ်ပေါင်းမြောက်ဆယ်လောက်တက်ရ၏။

တပေါ်မှာဆယ်တောင်ပတ်လည်တိုက်ခန်းနှင့် ပလ္လင်နေရာတစ်ခုရှိ၏။ အခြေခံရှင်လုံးဖော်ထားသော
လတ်ထုတ်များပြုလုပ်ထား၏။ ပြတိုက်ကြီးသည် ကျောင်းတော်၏ မြောက်ဖက်နားတွင်ရှိသည်။ နေ့ဟောင်းပစ္စည်း
မျိုးစုံပြသထားသည်။ အနှစ်ခြောက်ရာကျော်ကဆင်နှင့် ဆင်နွယ်ခြေနင်းဘိရပ်များကိုပင် တွေ့ရ၏။ ဝင်ကြောနှစ်ပ
ပေးရ၏။ ညနေလေးနာရီတွင် ထိုကျောင်းတော်မှပြန်၍ ရာဇဂြိုဟ်ရှိတည်းခိုသောကျောင်းတို သေးနာရီခွဲမှာ
ရောက်၏။

မြတ်စွာဘုရားသခင်ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ကြွရောက်တော်မူခြင်းအကြောင်း

ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားသည် ဝယာသိသဇာရ်၌ ရသေ့ဖြစ်ခဲ့ဘူးသူ ရှင်တစ်ထောင်တို့အားအရဟတ္တဖိုလ်
ပေါက်ဈေးဈာန် ရာဇဂြိုဟ်တော်ဆန္ဒပြည်ဝအောင်နေထိုင်သီတင်းသုံးတော်မူပြီးလျှင်တောထွက်လာခဲ့စဉ် ဘုရင်
ဗိမ္ဗိသာရမင်းတရားနှင့်တွေ့ခဲ့စဉ်က “အရှင်ဘုရား တောင်းပန်ကေား တပည့်တော်လျှောက်ထားပါသည်။
ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူပြီးသောအခါ နေ့ဦးစွာတပည့်တော်၏ နိုင်ငံသို့ကြွချီတော်မူပါကုန်ဘုရား” ဟူ၍
လျှောက်ထားပါသည်။ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးသောအခါနေ့ဦးစွာ တပည့်တော်တို့နိုင်ငံသို့ ကြွချီတော်
မူပါကုန်ဘုရား” ဟူ၍လျှောက်ထားတောင်းပန်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ တေးတိုမြေလည်နေလုံးတော်ပြုကာ
ရသေ့ဖြစ်ခဲ့ဘူးသူ ရဟန္တာတစ်ထောင် ခြံရံလျှက် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တက်သို့ ခရီးဝေသစာရိ ကြွချီတော်မူ၍ ရာဇဂြိုဟ်
ပြည်အနီးကြီးစွာသော ထန်းပင်ပျိုစင်တောဥယျာဉ်သို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူလေလျှင် ဥယျာဉ်ထဲတွင်းဝယ်
ပြန့်ကျယ်သောအရိပ်လည်းရှိ လူအပေါင်းတို့မြတ်နိုးကော်ရော်ပူဇော်ရာလည်းဖြစ်သည်။ သုပ္ပတိဌအမည်ရှိသော
ပညောင်ပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူလေသည်။

ဤ၌ မြတ်စွာဘုရားသည်ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက်၊ ပဌမဝါတို့ ဣသိပတနဒိဂခါဝန်တော၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်
တော်မူ၍ ဝါကျွတ်လတ်သော်ပဝါရကာမြူပြီးလျှင် ဥရုဝေလတောတက်သို့ ကြွသွားတော်မူသည်။ ထို ဥရုဝေလတော
ဟု၌ သုံးလပတ်လုံးသီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူလျှက် ရသေ့ညီနောင်ရှင်တစ်ထောင်တို့ အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက်
ဈေးဈာန်ဆုံးမတော်မူပြီးနောက် ရဟန္တာတစ်ထောင်တို့ကို ခြံရံလျှက် ပြာသိုလပြည်နေ့တွင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့
ကြွရောက်တော်မူပြီးလျှင် နှစ်လပတ်လုံးရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူလေသည်။

ထိုအခါ ဥယျာဉ်မှနု၏သံတော်ဦးတင်လျှောက်ချက်အရ ဗိမ္ဗိသာရမင်းတရားကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားသခင်
ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆိုက်ရောက်ကြွချီတော်မူလာကြောင်း သတင်းတောင်းတေး ကြားသိရလေသည်။ ကြားသိပုံ
အကျယ်မှာ -

“ထို အချင်းတို့... အထွဋ်နှုသကျွယ်ဖွားသင်္ကာဝင်မင်းသားဖြစ်၍ သင်္ကာဝင်မင်းမျိုးမှ တောထွက်ကာ
ရဟန်းပြုတော်မူတော်မူသော ဂေါတမနွယ်ဖွားမြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ဝါတို့နေရာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့
ဆိုက်ရောက်ကာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်အနီး ထန်းပင်ပျိုဥယျာဉ်အတွင်း သုပ္ပတိဌပညောင်ပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံး
နေထိုင်တော်မူ၏။

ထိုဂေါတမနွယ်ဖွားမြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်သတင်းသည် ဤဆိုလက်သောအတိုင်း တဝက်မဆံ့နဲ့ ၍ တတ်၏။
ဤအကြောင်းများကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အရဟံတောဝဝါအဆုံးကိုးပါးသော ဂုဏ်တော် တို့နှင့်ပြည့်စုံတော်

ပုဏ်း၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤသတ္တလောကကို ကိုယ်တော်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်
ဗျတ်မှောက်ပြု၍ သိရှိတော်မူပြီးလျှင် ဟောကြားထုတ်ဖော်သိပေတော်မူပေ၏။

ထိုဂေါတမနွယ်စွား မြတ်စွာဘုရားသည် ဖာရောလယ်ဖာဆုံး သုံးပါးတစ်ကောင်းခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည်နံ့လျှက်
အနတ်နှင့်လည်း ပြည်နံ့ သဒ္ဓါပါဠိ အတွဲရာ နှင့်လည်းပြည်နံ့သောတရားကို ဟောကြားတော်မူပေ၏။ အပိုအလို
မရှိ ထက်ဝန်းကျင်ပြည်နံ့သော ဝုဓနိတ်အညစ်အကြေးမှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်သော သီလသမာဓိ ပညာသုံးပါးသိတွာ
သာယာစာတည်းတူသော မြတ်သောအထွေကို နတ်လူတို့အား ထင်းရှူးပြတော်မူပေ၏။

ထိုသို့ ကော့ဇူဂုဏ်အထူးနှင့်ပြည်နံ့တော်မူကြသည် ဟပုဇော်ခံသခင်အရှင်မြတ်တို့အား ရှိသေလေးမြတ်
ဆည်းကပ်စူးမြင်ရခြင်းသည် လွန်ကဲထူးလတ်ကောင်းမြတ်သည်သာဖြစ်ပေ၏ဟူ၍ သတင်းတောင်းစကား
ကြားသိရလေသည်။

ထိုအခါ ဝိဒ္ဓိသာရမင်းတရားသည် ဝေဓတိုင်းသားပုဏ္ဏားသူဌေးပေါင်းတစ်သိန်းနှစ်သောင်းခြံရံလျှက်
မြတ်စွာဘုရားထံတော်မှောက်သို့ သွားရောက်ချဉ်းကပ်၍ ရှိသေမြတ်နိုးရှိုးပြီးလျှင် ဝေးနီး၊ ဓမ္မနောက်၊ မြင့်မောက်၊
လေတင် ဤအပြစ်ခြောက်ပါးကင်းစင်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေလေ၏။

ဝိဒ္ဓိသာရမင်းကြီးနှင့်အတူပါလာသော ပုဏ္ဏားသူဌေးပေါင်းတစ်သိန်းနှစ်သောင်းတို့အနက် အချို့သော
ပုဏ္ဏားသူဌေးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေမြတ်နိုးရှိုးကြ၍ အပြစ်ခြောက်ပါးကင်းစင်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေကြ
တုန်၏။ အချို့သောသူဌေးပုဏ္ဏားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ တစ်သတ်လုံးပေမေ့ထိုက်သော
စကားကိုပြောကြပြီးလျှင် အပြစ်ခြောက်ပါးကင်းစင်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေကြတုန်၏။ ဤပုဏ္ဏားနှစ်စုတို့ကား သမ္မာဝိဒ္ဓိ
တဖန်သတ်၌ မှီကြသောသူတို့တည်း။

အချို့သော ပုဏ္ဏားသူဌေးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားရှိတော်မူရာဆက်သို့ လက်တုတ်ကို ညွတ်တိုင်း ပြီးလျှင်
အပြစ်ခြောက်ပါးကင်းစင်ရာအရပ်၌ နေကြတုန်၏။ ဤပုဏ္ဏားတို့ကား မိစ္ဆာဝိဒ္ဓိဘတ် သမ္မာဝိဒ္ဓိဘတ် လျှောက်နှစ်ဘတ်
နင်းသူတို့တည်း။ ထိုသူတို့၏စိတ်အကြံမှာ အကယ်၍ ငါတို့ကို မိစ္ဆာဝိဒ္ဓိအလှူ ရှိသူတို့က အတယ်ကြောင့်သင်တို့သည်
ရတန်းဂေါတမတို့ ရှိခိုးကြသနည်းဟု အပြစ်တင်စကားပြောကြားလေလျှင် ထိုသူတို့အား "လက်တုတ်ချီမြောက်မှု
မြူကာမျှဖြင့် အတယ်မှာလျှင် ရှိခိုးသည်မည်စံနည်း" ဟု ပြောကုန်၏။ အကယ်၍ ငါတို့ကို သမ္မာဝိဒ္ဓိအလှူရှိသူတို့က
"အတယ်ကြောင့်သင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို မရှိခိုးကြသနည်း" ဟု အပြစ်တင်စကား ပြောကြားလာလျှင်
"သယ်ရှယ်ဗျား ဦးခေါင်းဖြင့် မြေကြီးတိုတိုက်ဝေမှ ရှိခိုးခြင်းမည်ရမှာလား၊ စင်စစ်မှာ လက်တုတ်ချီရှိခိုးမှုသည်လည်း
ရှိခိုးခြင်းသာလျှင်ဖြစ်၏" ဟု ပြောကုန်၏။ ဟူ၍ကြံစည်ကြကာ နှစ်ဘက်ရပြောဆိုနိုင်ရန် နေထိုင်ကြခြင်း ဖြစ်လေ
သည်။

အချို့သော ပုဏ္ဏားသူဌေးတို့သည် "တို့ အရှင်ဂေါတမ... ဤမည်သောသူ၏သား အကျွန်ုပ် မိစ္ဆာသည်
ဤအရှင်ထံမှောက်သို့ လာရောက်ပါသည်" စသည်ဖြင့် အမည်ကိုထုတ်ဖော်ပြောဆိုကြကာ အပြစ်ခြောက်ပါး
ကင်းစင်ရာအရပ်၌ နေထိုင်ကြတုန်၏။ အချို့သော သူဌေးတို့သည် "တို့အရှင် ဂေါတမ... ဝါသေဌအနွယ်ရှိသော
ကျွန်ုပ်တို့သည် ကမ္ဘာယနအနွယ်ရှိသော အကျွန်ုပ်သည် ဤအရှင် ထံမှောက်သို့ လာရောက်ပါသည်" စသည်ဖြင့်

ကနွယ်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုကြကာ အပြစ်ခြောက်ပါး ကင်းစင်ရာအရပ်၌ နေထိုင်ကြတုန်၏။ ဤ ပုဏ္ဏားတို့ကား ဆင်းရဲနွမ်းပါး မထင်ရှားသူများဖြစ်ကြ၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် ပရိတ်သတ်စာလယ်၌ အပည့်နွယ်ကိုပြောကြား ဖြင်းဖြင့် ထင်ရှားကြရကုန်လိမ့်မည်ဟု ကြံစည်ကာ ဤသို့ အပည့်ကနွယ်ကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားကြခြင်း ဖြစ်လေ သည်။

အချို့သော ပုဏ္ဏားသူဌေးတို့ကား စကားမပြောတုန်ဘာသာ ထိုင်နေကြတုန်၏။ ဤပုဏ္ဏားတို့စိတ် တွင်းကားစကောက်ကြံသူများ မသိဆိုးဝါးမိတ်ကန်းသူများ ဖြစ်ကြတုန်၏။ ထိုသူနှစ်မျိုးတို့တွင် စိတ်တွင်းစာ စကောက်ကြံသူ - စကောဋီကသမားများကား "စကားတစ်ခွန်းနှစ်ခွန်းလောက်ပြောမိလျှင် အကျွမ်းဝင်မှုဖြစ်လိမ့် မည်။ အကျွမ်းဝင်လာလိမ့်မည်။ ဆွမ်းတစ်ခါနှစ်ခါမကျွေးကသင့်လျှင်မည်မဟုတ်" ဟု ကြံစည်ကာအကျွမ်းဝင်ရမည် ဆွမ်းကျွေးရမည်ကို တွေးတောကြောက်ရွံ့သဖြင့်စကားမပြော တုန်ဘာသာထိုင်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။ မသိဆိုးဝါး မိတ်ကန်းသူများကား မသိသောကြောင့်ပင်မြေကြီးပေါ်၌ ချထားစာပ်သော ခြေဆိုင်ခဲကြီးများပမာ ထိုင်မိထိုင်ရာ နေရာ၌စကားမပြော တုန်ဘာသာထိုင်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုပုဏ္ဏားတို့ ယုံမှားသံသယရှိခြင်း

ထိုသို့နေထိုင်ကြပြီးသောအခါ တစ်သိန်းနှစ်သောင်းသော မဂတိုင်းသာ ပုဏ္ဏားသူဌေးတို့၏စိတ်သန္တာန်၌ ဘယ်နှယ်လဲ ရဟန်းကြီးကပင် ဥဇ္ဈဝေလကဿပဆရာကြီးထံ၌တပည့်ခံကာ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ သလော။ သို့မဟုတ် ဥဇ္ဈဝေလကဿပဆရာကြီးကပင် ရဟန်းကြီး၏ထံ၌တပည့်ခံကာ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ သလောဟု အကြံစားစည်ဖြစ်လေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုပုဏ္ဏားသူဌေးတစ်သိန်းနှစ်သောင်းတို့၏ စိတ်အကြံစားစည်တို့ ကိုယ်တော်မြတ်၏ စေတောပရိယာဇာတိဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်တော်မူ၍ အရှင်ဥဇ္ဈဝေလကဿပတို့ တိမေဝ ဖိသွာဥဇ္ဈဝေလဝါသိ၊ ပဟာသိ အဂ္ဂိကိသတောဝဂါနော။

ပုဏ္ဏာမိ မိတ်ကဿပစတမတ္ထံ ကထံပဟိနံကဝ အဂ္ဂိယုတ္ထံ။

ဥဇ္ဈဝေလတောတုန်၌နေလေ့ရှိသော ဘိုချစ်သားကဿပ... သင်သည် ရသေ့တို့၏ခေါင်းပါး အကျင့်ဖြင့် - ကြုံလိုသောနွှားကိုယ်ရှိကြသည်။ ရသေ့တို့ကို ဆုံးမတတ်သူ ဆရာကြီးဖြစ်ပါလျှင် အဘယ်အပြစ်ကို ဖြစ်၍ မီးပူဇော်မှုကိုပယ်ရှားစွန့်ပစ်သနည်း။ ချစ်သားကဿပ ... သင့်ကို ငါဘုရားသည် ထိုအကြောင်းကို မေးမြန်း၏။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် သင်သည်မီးပူဇော်ခြင်းအကျင့်ကို စွန့်ပယ်စာပ်သနည်း - ဟူ၍ဝါထာဖြင့် မိန့်ကြားမေးမြန်းတော်မူလေ၏။ ထိုအခါ အရှင်ဥဇ္ဈဝေလကဿပ မထေရ်သည် -

ဇ္ဈပဝေသေဓေ အထောရသေစ တာမိတ္ထေယာ ဓာတိဝဂန္တိယညာ။

ဇတ်မယန္တိ ဥပမိသုဥတွာ၊ တသွာနယိဋ္ဌေနဟု တေစာရဏိ။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ ယာဇ်ပူဇော်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့် ကာမဂုဏ်ငါးပါး မိန်းမများတို့ ပြည်ပုံနိုင်တုန်၏ဟူ၍ အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာအတွေ့တည်းဟူသောငါးဖြာစာမဲ့ ကာမဝုတို့ကို လည်းကောင်း၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးလက်သည်းအားဖြင့် ခုတ်စားတတ်သူ ကျားနှင့်တူသော မိန်းမများတို့လည်းကောင်း ယာဇ်ဆရာကြီးများ ပြောကြားကြပါသည်။ နွှားငါးပါးဥပမိတရားတို့၌ ထိုအာဇ္ဇာငါးပါးမိန်းမများကို အညစ်အကြေး

များသာဖြစ်ကြောင်းကောင်းစွာသိမြင်သောကြောင့်တပည့်တော်သည် ယာဉ်ကြီးပူဇော်မှု၌လည်း မဗ္ဗေလျှော်
မနှစ်မြို့တ် မပျော်ပိုက်တော့ပါ။ နေ့စဉ်တိုင်း ပီးပူဇော်မှု၌လည်း မဗ္ဗေလျှော်မနှစ်မြို့တ် မပျော်ပိုက်တော့ပါ
ဘုရားဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားကိုဂါထာဖြင့် မြန်လည်မြေကြားလျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားက

စက္ကဝတေမနေနရမိတ္တံ (ကဿပဘဂဝါ) ဣပေသုသဒ္ဓေသုအတော ရသေသု။

အထတောစရဟိဒေဝ မနုဿလောကေ။ ရတောမနော ကဿပ ဗြဟ္မိဓေတံ။

ချစ်သားကဿပ . . . သင်ချစ်သား၏ စိတ်နှလုံးသည် အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိ

သည်းတူသော တာမဂုဏ်ငါးပါးနှင့် မိန်းမများ၌မဗ္ဗေလျှော်မနှစ်မြို့တ် မပျော်ပိုက်ငြားအံ့။ အဘယ်အာရုံ၌
သင်ချစ်သား၏ စိတ်နှလုံးသည်မဗ္ဗေလျှော်နှစ်မြို့တ် ပျော်ပိုက်သနည်း။ ဤအကြောင်းကို သင်ချစ်သားသည်
ဘုရားအားမြေကြားပြောဆိုလော့ဟူ၍ ဥဗ္ဗဝေလကဿပ အရှင်မြတ်ကို ဂါထာဖြင့်မေးမြန်းတော်မူသောအခါ
ရှင်ဥဗ္ဗဝေလကဿပ မထေရ်သည် -

ဝုတ္တာပင်သန္တမနုပဓိတံ၊ အင်္ဂါဥနံ ကာမတပေ အသတ္တံ။

အနုညထာဘာဝိဓနညနေယံ၊ တသ္မာ နတိဋ္ဌေနဟုတေအရဉ္စ။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား . . . အကျွန်ုပ်သည် ဘဝအစရှိသောကြောင့်ကြခြင်း အလျင်းမရှိသည်
ဖြစ်၍ ကာမတရားတဝတရားမှလည်း အချင်းခပ်သိမ်း၊ မငြိကပ်လျက်လွတ်သော ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ တို့ခြင်း၊
သေခြင်းကင်းသဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းအလျင်းမရှိသော ကိုယ်တိုင်ပွားအပ်သောမဂ်ဖြင့်သာ ရောက်အံ့ရအပ်သဖြင့်၊
ထပါးသောသူသည် သိစေအပ်သည်တရားမျိုးလည်းမဟုတ်သော ဥပဓိဇယားတန်ဆိတ်ရာမှန်သည့် သန္တ
လတူကာရံသော နိဗ္ဗာန်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင်သိမြင်ချိမ့်သောကြောင့် တပည့်တော်သည် ယာဉ်ကြီး
ပူဇော်မှု၌လည်း မဗ္ဗေလျှော်မနှစ်မြို့တ်မပျော်ပိုက်တော့ပါ။ နေ့စဉ်တိုင်းပီးပူဇော်မှုလည်းမဗ္ဗေလျှော်မနှစ်မြို့တ်
မပျော်ပိုက်တော့ပါဘုရားဟူ၍ ဂါထာဖြင့်ပင်မြေကြားလျှောက်ထားပြီးလျှင် အရှင်ဥဗ္ဗဝေလကဿပမထေရ်သည်
မိမိတို့ယံတိုင်က မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်ကြောင်းကောင်းစွာ ထင်ရှားစိမ့်သောငှာ နေရာမှထ၍ ကိုယ်ပတ်စပါယ်
တင်ပြီးလျှင်မြတ်စွာဘုရား၏ခြေဖမိုး၌ ဦးခေါင်းကိုတင်ထား၍ "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားဘုန်းတော်သခင်
ရှင်ပင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်၏ဆရာဖြစ်တော်မူပါ၏။ အကျွန်ုပ်ကားအရှင်ဘုရား၏ တဝည့်သာလျှင်ဖြစ်ပါ၏"
ဟု လျှောက်ဆို၍ ပဌမအကြိမ်တန်းတစ်ဆင့်ခန့် ကောင်းကင်သို့ယုံတက်၍ သတ်ဆင်းပြီးမှမြတ်စွာဘုရား
တို့ရှိမြန်၏။ ဒုတိယအကြိမ်တန်းနှစ်ဆင့်ခန့် တတိယအကြိမ် တန်းသုံးဆင့်ခန့် ဤသို့ စသည်ဖြင့် တန်းခုနစ်ဆင့်ခန့်
ဟိုင်အောင် ခုနစ်ကြိမ်ပင်ကောင်းကင်သို့ယုံတက်၍ ဆင်းသတ်ပြီးမှ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အပြစ်ခြောက်ပါး
ကင်းလွတ်ရာအရပ်၌ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုတန်ခိုးပြာဋိကာကို တွေ့မြင်ကြရ၍များစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူဌေးဇာပေါင်းသည် "ဩ . . . မြတ်စွာဘုရား
သည် တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးမားတော်မူပါပေ၏။ ထိုစဉ်တလောက်အားရှိနိုင်ခဲ့သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိလျှက်မိမိ
တို့ကို ရယ်နွှာဟုမှတ်ထင်နေသော ဥဗ္ဗဝေလကဿပရသေ့ဆရာကြီးတို့ပင်သော်လည်း ဒိဋ္ဌိကွန်ရက်ကို ချိုးဖျတ်
တော်မူကာ မြတ်စွာဘုရားသည် ယဉ်ကျေးအောင်ဆုံးမတော်မူအပ်ပေပြီ" ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့်

ဝေယောကော့ကိုသာလျှင် ချီးမွမ်းပြောဆိုကြလေ၏။

ထိုသို့တို့၏ ချီးမွမ်းပြောဆိုသော စကားကိုကြားတော်မူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် "ပုဏ္ဏားသူဌေး အပေါင်းတို့ ယခုအခါ သဗ္ဗညုတ ခန္ဓဉာဏ်တော်သို့ ရောက်ရှိသည့်အခါ ဝါတုရားသည် ဤဥရုဝေလကဿပကို ယဉ်ကျေးစောင် ဆုံးမခြင်းမှာ မတုံ့ညြလောက်သေးပါ။ ဝါတုရားသည် ခန္ဓာ၏ရာဝမကင်းသေးသော အလောင်းတော်ဘဝ ဖြစ်စဉ် တလည်း နာရမည်သော ဗြဟ္မာမင်းဖြစ်၍ ဤဥရုဝေလကဿပအဂလာင်း အင်္ဂတိမင်းကြီး၏ ဝိစ္စာအယူ တွန်ယက်ကို ချီးဖျက်ခဲ့ရလေပြီ" ဟုမိန့်တော်မူ၍ ထိုပုဏ္ဏားသူဌေးပရိတ်သတ် တောင်းပန်တပ်သဖြင့် မဟာနာရဓက ဿဝဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်ဥရုဝေလကဿပ ဝန်ခံချက်ရသဖြင့် ထိုပုဏ္ဏားသူဌေးပေါင်းတသိန်းနှစ်သောင်း တို့ ဥရုဝေလကဿပဆရာကြီးကသာ တပည့်ခံ၍ ရဟန်းကြီးဝေါတမထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်သုံးတာတတား ဟူ၍ ယုံမှားသံသယတင်းစင်သောစိတ်တို့ ဖြစ်ကြသည်ကို စေတောပရိယ အသိဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားသိမြင်တော်မူ၍ ဝိဗ္ဗိသာရမင်းကြီးအမှူးပြုသော ထိုပုဏ္ဏားသူဌေးပေါင်း တစ်သိန်းနှစ်သောင်းတို့အား ရှေ့၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်း မင်္ဂလီရောက်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော တရားလမ်းစဉ်ဖြစ်သည့် (၀) ဝါနကထာ၊ (၂) သံလကထာ၊ (၃) သဂ္ဂကထာ (၄) မဂ္ဂကထာ ကာမနံ အာစိဝနကထာ နေတွံမေကနိ သံသကထာ ဝေသနာအစဉ်အလိုက် ဟောကြားတော်မူ၍ ဝိဗ္ဗိသာရမင်းကြီးနှင့်တကွ ပုဏ္ဏားသူဌေးပေါင်း တစ်သိန်းနှစ်သောင်းတို့ သည်းခံသောစိတ် နူးညံ့သောစိတ်၊ ပိတ်ပင်ခြင်း၊ နိဝရဏကင်းသောစိတ်၊ တက်ကြွဝမ်းမြောက်သောစိတ်၊ ကြည်လင်သောစိတ်ရှိကြ သည်ကို သိတော်မူသောအခါမြတ်စွာဘုရားသည် ဝိဗ္ဗိသာရမင်းကြီးအမှူးပြုသော ပုဏ္ဏားသူဌေးပေါင်းတသိန်း တသောင်းတို့သည် နေရာ၌ပင်သောတာပတ္တိဖိုလ်၌တည်ကြကုန်၏။ ကျန်သောပုဏ္ဏားသူဌေးအပေါင်းတို့ကား သရဏဝံတည် ဥပသကာများဖြစ်ကြလေကုန်၏။

ဝိဗ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ တောင့်တမျက် ငါးပါး

ထိုအခါ သောတပန်ဖြစ်ပြီးသော မဂဓတိုင်းရှင်ဘုရင်ဝိဗ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်အား ရှေးမင်းသားဖြစ်စဉ်ကပင် ငါးပါးသောတောင့်တမျက်တို့သည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါကုန်၏။ ထိုတောင့်တမျက်ငါးပါးတို့သည် အကျွန်ုပ်အားယခုအခါ ပြည့်စုံကြကုန်ပြီ။"

"ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား။ အကျွန်ုပ်အား ရှေးမင်းသားဖြစ်စဉ်က ငါ့ကိုမဂဓတိုင်းသို့ လူ အပေါင်းတို့က ရာအဘိသိတ် သွန်းဖြန်းကြပါစေကောင်းလေစွဟု တောင့်တမျက်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။" "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... ဤကားအကျွန်ုပ်၏ ပဌမတောင့်တမျက်ဖြစ်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်၏ ပထမတောင့်တမျက်လည်း ပြည့်စုံပါပြီ။"

"ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်အား ရှေးမင်းသားဖြစ်စဉ်က ဝါမင်းဖြစ်သောအခါ ငါ၏နိုင်ငံတော်သို့ပူဇော်ထူးတို့ခံယူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိုက်ရောက်လာပါမူ ကောင်းလေစွဟု တောင့်တမျက်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ စုတိယတောင့်တမျက်သည်လည်း ယခုပြည့်စုံပါပြီ။"

"ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... ကျွန်ုပ်အား ရှေးမင်းသားဖြစ်စဉ်က ငါ၏နိုင်ငံတော်သို့ ကြွရောက်

တော်မူလာသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို နှိမ့်သေးလေးမြတ်ဆည်းကပ်ရပါမူ ကောင်းလေစွဟုတောင့်တချက် မြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား... ဤသည်ကား ကျွန်ုပ်၏ တတိယတောင့်တချက်ဖြစ်ပါသည်။ အကျွန်ုပ်၏ ထိုတတိယတောင့်တချက်သည်လည်း ယခုအခါပြည့်စုံခဲ့ပါပြီ။"

"ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ် ဈေးမင်းသားဖြစ်စဉ်က ငါ၏ နိုင်ငံတော်သို့ ကြွရောက်တော်မူလာသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အားနိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သောတရားကို ဟောကြားတော်မူပါမူ ကောင်းလေစွဟု တောင့်တချက် မြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... ဤသည်ကားအကျွန်ုပ်၏ တေတ္ထတောင့်တချက်သည်လည်းယခုအခါ ပြည့်စုံခဲ့ပါပြီ။"

"ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်အား ဈေးမင်းသားဖြစ်စဉ်က ငါသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော တရားတို့ကို ဝိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်ရပါမူ ကောင်းလေစွဟု တောင့်တချက်ဖြစ်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်၏ ထိုပဉ္စမ တောင့်တချက်သည်လည်း ယခုအခါ ပြည့်စုံခဲ့ပါပြီ။"

"ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်အား ဈေးမင်းသားဖြစ်စဉ်က ဤငါးပါးသော တောင့်တချက်တို့သည် မြစ်ခဲ့သူးပါကုန်၏။ ထိုတောင့်တချက် ငါးပါးလုံးပင် အကျွန်ုပ်အား ယခုအခါ ပြည့်စုံကြပါ ကုန်ပြီ။"

"ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား... အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပေစွ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... လောကဥပမာအားဖြင့်မှောက်၍ ထားအပ်သောဝတ္ထုကို လှန်ဘိလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှားသော အရာဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်လိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်လမ်းမှားသောသူအားလမ်းမှန်ကို ပြောကြား လိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိအမြင်မှိုသောသူတို့သည် အဆင်းအဖိုးမျိုးကိုမြင်ကြပေလိမ့်မည်ဟု၊ အမှိုက် မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ထွန်းညှိထားသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ထို့အတူပင်မြတ်စွာဘုရားသည်အကျွန်ုပ်အား များစွာသော အကြောင်းတရားတော်ကို ထင်ရှားစွာဟောပြတော်မူအပ်ပါပြီ။ ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား... ထိုအကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားတို့လည်းကောင်း၊ တရားတော်တို့လည်းကောင်း၊ ရဟန်းသံဃာတော်ကို လည်းကောင်း၊ ကွယ်လည်းလျောင်း ပုန်းစောင်းရာဟူ၍ သိမှတ်ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကိုယနေ့ကစ၍ အသက်ရှည်သမျှကလာပတ်လုံး သရဏဂုံထည်သူဥပသကာဟူ၍ မှတ်ယူတော်မူပါလော့။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားရှင်တော်ဘုရားသည် နက်ဖြန်ကောင်းမှုကုသိုလ်အလို့ငှာ ရဟန်းသံဃာတော်အပေါင်းနှင့်တကွ တပည့်တော်၏ဆွမ်းကိုလည်းခံ သာယာတော်မူပါဘုရား" ဟု လျှောက်ထား ပင့်ပိတ်လေရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် ဝိမ္ဗိသာရမင်း၊ တရား၏ဆွမ်းစားပင့်လျှောက်ချက်ကို လက်ခံသာယာတော်မူ၏။ ထိုအခါမာဂဓတိုင်း တုရင်ဝိမ္ဗိသာရမင်း၊ ရှေးကတည်း မြတ်စွာဘုရားလက်ခံတော် မူကြောင်းတောင်းစွာသိလျက်ထိုင်ရာမှ မြတ်စွာဘုရားကိုနှိမ့်သေးစွာရှိခိုးပြီးလျှင် လက်နှာရစ်လှည့်လည်ပြီး ချွေနှမ်းတော် သို့ပြန်လေသည်။

ဤ၌ဝိမ္ဗိသာရမင်းတရားသည် သောတပန်တည်ပြီးမှ သရဏဂုံခံယူခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုဝိမ္ဗိသာရမင်း တရားအားသောတာပတ္တိမဂ်ကိုရလျှင်ပင် သရဏဂုံတိပစ္စည်းစီးပြီးဖြစ်သော်လည်း ထိုမဂ်ကော၌ မြတ်စွာဘုရားသည်

ဓမ္မဂါယာ စရီးသွားမှတ်တမ်း

ကဏ္ဍတော်သည်၊ သံဃာတော်သည်ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းဝန်းတောင်းရှိစီရာ ကေနင်စင်ပုန်၏ ဟူ၍စိတ်ထဲကသာဆုံးဖြတ်ချက်ချရုံအခြေအနေသို့ရောက်ခဲ့လေသည်။ ယခုခေမါ နှုတ်မြွက်၍ အတ္တသန္တိယုတနသရဏဂုံကို ဆောက်တည်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤဗိမ္ဗိသာရမင်းတရားသည် သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်သဖြင့်ပင် နိယတသရဏဂုံကို မပျက်စီးနိုင်သော လောကုတ္တရာသရဏဂုံ တည်ပြီးသဖြင့်၏။ ထိုနိယတသရဏဂုံတည်ပြီးသဖြင့်ကြောင်းကို သူတပါးတို့ဖားနှုတ်ဖြင့်ထင်ရှားပွင့်ပြပေးဟလို၍ လည်းကောင်း၊ ပါဏိပါတသရဏဂုံ ခံလှလိုသည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ ဤသို့နှုတ်မြွက်၍လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

မြတ်စွာဘုရားသခင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင်းသို့ ဆွမ်းစားကြွတော်မူခြင်း

ထိုခေမါ မာဂတိုင်းရှင်ဘုရင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းတရားသည် ညဉ့်လွန်မြောက် နောက်တနေ့နံနက် မိုးသောက်ရောက်လတ်သောခေမါ ဗိမ္ဗိနန်းတော်သို့ ပွန်မြတ်သောခဲဖွယ်ဆွမ်းများကိုကောင်းစွာချက်ပြုတ်ပြင်ဆင်စီရင်စေပြီးလျှင် "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... ဆွမ်းစားချိန်တန်ပါပြီ၊ ဆွမ်းပြင်၍လည်း ပြီးပါပြီ" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ဆွမ်းဘုန်းပေးကြွတော်မူရန် ပင့်လျှောက်စေ၏။

ပရိတ်သတ်ထူထပ်လှသဖြင့် သိကြားမင်းဆင်းလာခြင်း

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်အတွင်းသို့ မြတ်စွာဘုရားဆွမ်းစားကြွတော်မူခါနီးအချိန်၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ဖူးသူ မဖူးမြင်ဘူးသူ ဖြစ်ကြသည့် တစ်ဆယ့်ရှစ်တုနေ့မျှသော ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သားလူအများတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်လိုကြသဖြင့် စောစောစီးစီးပင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှထွက်၍ ထန်းပင်ပျိုနုတောဥယျာဉ်သို့ အစုလိုက် အစုလိုက် အစီအစဉ်သွားကြလေ၏။ သုံးဝါဂုတ်မျှရှိသောလမ်းခရီးသည် မဆုံနိုင်လောက်အောင်လူတို့ဖြင့် တင်းကြပ် ပြည့်လျှမ်းလျှက်ရှိ၏။ ထန်းပင်ပျိုနုတော ဥယျာဉ်တခုလုံးအကြားမလပ်လူတို့ဖြင့် ပြည့်ကြပ်လျှက်ရှိ၏။ လူများအပေါင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော လက္ခဏာတော်ကြီး၊ ရှစ်ဆယ်သောလက္ခဏာတော်ငယ် ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်တို့ဖြင့်တင့်တယ်ခြင်း၊ အသရေအစုသို့ရောက်သော ရူပတာယကိုယ်တော်ကို ဖူးမြင်ကြရာဝယ်အားရ တင်းတိမ်ရာင့်ရဲသည်ဟူ၍ မရှိနိုင်အောင်ဖြစ်လေသည်။

ဥယျာဉ်တစ်ခုလုံး လမ်းတလျှောက်လုံးဘုရားဖူးသူ လူအပေါင်းဖြင့် ပြည့်ကျပ်လျှက်ရှိသောကြောင့် ရဟန်းတော်တစ်ပါး ထွက်နိုင်လောက်ရုံအရပ်ပင် မရှိသလောက်ဖြစ်နေ၏။ ဤအတိုင်းသာဆိုလျှင် မြတ်စွာဘုရားမှာ ဆွမ်းပင်မြတ်လေရာ၏။ ထိုသို့ မြတ်စွာဘုရားအားဆွမ်းပြတ်မှု မဖြစ်ပါစေလင့်ဟုပြောဆိုသည့်အလား သိကြားမင်း၏ထိုင်နေရာပဏ္ဍိကဗွလာမြကျောက်ပြာသည် ပူဇွန်သောအချင်းအရာကိုပြလေ၏။ သိကြားမင်းသည် အကြောင်းအရာကိုဆင်ခြင်လတ်သော် ထိုအကြောင်းကိုကောင်းစွာသိမြင်လတ်၍ လုလင်ပျိုအသွင် မန်ဆင်းပြီးလျှင် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာရတနာသုံးပါးနှင့်စပ်သောမျိုးစွမ်းစကားများကို၊ မြတ်ကြားကျွန်ရင့်လျှက်မြတ်စွာဘုရား ဓမ္မတော် မှောက်၌ဘွားကန်ပေါ်ပေါက် သက်ရောက်၍ နတ်တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် ဘုရားအမှူးပြုသောသံဃာတော်တို့ ကြံချီလောက်သောအရပ်ကို ပြုလုပ်ဖန်ဆင်း၍နိဗ္ဗာန်ဆော် လုလင်ပျိုပမာ

ဓမ္မော ဓမ္မတိသဟဓုရာဏဓဋ္ဌိသေတိ ဝိပုဓုဓမ္မော ဝိပုဓုဓမ္မဟိ။
သင်္ဂီ နိက္ခသုဓမ္မော၊ ရာဇဝတ်ပါဝိသိတဝါ။

ဓမ္မဂါယာ စရီးသွားမှတ်တမ်း

ကဏ္ဍတော်သည်၊ သံဃာတော်သည်ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းဝန်းတောင်းရှိစီရာ ကေနင်စင်ပုန်၏ ဟူ၍စိတ်ထဲကသာဆုံးဖြတ်ချက်ချရုံအခြေအနေသို့ရောက်ခဲ့လေသည်။ ယခုခေမါ နှုတ်မြွက်၍ အတ္တသန္တိယုတနသရဏဂုံကို ဆောက်တည်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤဗိမ္ဗိသာရမင်းတရားသည် သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်သဖြင့်ပင် နိယတသရဏဂုံကို မပျက်စီးနိုင်သော လောကုတ္တရာသရဏဂုံ တည်ပြီးသူဖြစ်၏။ ထိုနိယတသရဏဂုံတည်ပြီးသူဖြစ်ကြောင်းကို သူတပါးတို့ဖားနှုတ်ဖြင့် ထင်ရှားပွင့်ပြပေးဟလို၍ လည်းကောင်း၊ ပါဏိပါတသရဏဂုံ ခံလှလိုသည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ ဤသို့နှုတ်မြွက်၍လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

မြတ်စွာဘုရားသခင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင်းသို့ ဆွမ်းစားကြွတော်မူခြင်း

ထိုခေမါ မာဂတိုင်းရှင်ဘုရင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းတရားသည် ညဉ့်လွန်မြောက် နောက်တနေ့နံနက် မိုးသောက်ရောက်လတ်သောခေမါ ဗိမ္ဗိနန်းတော်သို့ ပွန်မြတ်သောခဲဖွယ်ဆွမ်းများကိုကောင်းစွာချက်ပြုတ်ပြင်ဆင်စီရင်စေပြီးလျှင် "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... ဆွမ်းစားချိန်တန်ပါပြီ၊ ဆွမ်းပြင်၍လည်း ပြီးပါပြီ" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ဆွမ်းဘုန်းပေးကြွတော်မူရန် ပင့်လျှောက်စေ၏။

ပရိတ်သတ်ထူထပ်လှသဖြင့် သိကြားမင်းဆင်းလာခြင်း

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်အတွင်းသို့ မြတ်စွာဘုရားဆွမ်းစားကြွတော်မူခါနီးအချိန်၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ဖူးသူ မဖူးမြင်ဘူးသူ ဖြစ်ကြသည့် တစ်ဆယ့်ရှစ်တုနေ့မျှသော ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သားလူအများတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်လိုကြသဖြင့် စောစောစီးစီးပင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှထွက်၍ ထန်းပင်ပျိုနုတောဥယျာဉ်သို့ အစုလိုက် အစုလိုက် အစီအစဉ်သွားကြလေ၏။ သုံးဝါဂုတ်မျှရှိသောလမ်းခရီးသည် မဆုံနိုင်လောက်အောင်လူတို့ဖြင့် တင်းကြပ် ပြည့်လျှမ်းလျှက်ရှိ၏။ ထန်းပင်ပျိုနုတော ဥယျာဉ်တခုလုံးအကြားမလပ်လူတို့ဖြင့် ပြည့်ကြပ်လျှက်ရှိ၏။ လူများအပေါင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော လက္ခဏာတော်ကြီး၊ ရှစ်ဆယ်သောလက္ခဏာတော်ငယ် ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်တို့ဖြင့်တင့်တယ်ခြင်း၊ အသရေအစုသို့ရောက်သော ရူပတာယကိုယ်တော်ကို ဖူးမြင်ကြရာဝယ်အားရ တင်းတိမ်ရာင့်ရဲသည်ဟူ၍ မရှိနိုင်အောင်ဖြစ်လေသည်။

ဥယျာဉ်တစ်ခုလုံး လမ်းတလျှောက်လုံးဘုရားဖူးသူ လူအပေါင်းဖြင့် ပြည့်ကျပ်လျှက်ရှိသောကြောင့် ရဟန်းတော်တစ်ပါး ထွက်နိုင်လောက်ရုံအရပ်ပင် မရှိသလောက်ဖြစ်နေ၏။ ဤအတိုင်းသာဆိုလျှင် မြတ်စွာဘုရားမှာ ဆွမ်းပင်မြတ်လေရာ၏။ ထိုသို့ မြတ်စွာဘုရားအားဆွမ်းပြတ်မှု မဖြစ်ပါစေလင့်ဟုပြောဆိုသည်အလား သိကြားမင်း၏ထိုင်နေရာပဏ္ဍိကဗ္ဗလာမြကျောက်ပြာသည် ပူဇွန်သောအချင်းအရာကိုပြလေ၏။ သိကြားမင်းသည် အကြောင်းအရာကိုဆင်ခြင်လတ်သော် ထိုအကြောင်းကိုကောင်းစွာသိမြင်လတ်၍ လူလင်ပျိုအသွင် မန်ဆင်းပြီးလျှင် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာရတနာသုံးပါးနှင့်စပ်သောမျိုးစွမ်းစကားများကို၊ မြတ်ကြားကျွန်ရင့်လျှက်မြတ်စွာဘုရား ဓမ္မတော် မှောက်၌ဘွားကန်ပေါ်ပေါက် သက်ရောက်၍ နတ်တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် ဘုရားအမှူးပြုသောသံဃာတော်တို့ ကြံချီလောက်သောအရပ်ကို ပြုလုပ်ဖန်ဆင်း၍နိဗ္ဗာန်ဆော် လူလင်ပျိုပမာ

ဓမ္မော ဓမ္မတိသဟဓုရာဏဓဋိသေတိ ဝိပုဓုဓမ္မော ဝိပုဓုဓမ္မတိ။
သင်္ဂီ နိက္ခသုဓမ္မော၊ ရာဇဝတ်ပါဝိသိတဝါ။

ဘောဇ္ဇော - တိုင်းသားပြည်သူ တို့လူစာပေါင်းတို့ သိင်္ဂီနိက္ခသုဝဏ္ဏော - သိင်္ဂီနိက္ခ စသည်အပြား
 ရွှေရှစ်ပါးတွင် ခေါင်ဖျားအဋ္ဌမ မြတ်ထွတ်လှသား၊ တနိက္ခစာချိန်မှီသည် သင်္ဂီရွှေပြား ပမာဝါရွှေမှည့်ဝင်းသည်
 အဆင်းရှိုတော်မူထသော၊ ဘဂဝါ - ရွှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်။ ဝဇ္ဇော - ကိုယ်ကိုတိုင်ပင်
 ယဉ်ကျေးတော်မူပြီးဖြစ်၍။ ဝဇ္ဇောဟိ - ကိုယ်တော်တိုက်ကျေး တမြိုက်ဆေးဖြင့် ယဉ်ကျေးကြကုန်ပြီး သောဝိပ္ပဝုဇ္ဇော -
 ရွှေဆောင်ပင်ဝကိုယ်တိုင်ကပင် တဝသုံးထပ်ဝဋ်စာရပ်မှကျွတ်လွတ်တော် မူပြီးဖြစ်၍။ ဝိပ္ပမုဇ္ဇောဟိ - ကိုယ်တော်
 လှစ်ပြေမွှော့ဖြင့် တဝသုံးထပ်ဝဋ်သုံးရပ်မှ ကျွတ်လွတ်တော်မူကြကုန်ပြီးသော၊ ပုရာဏဇဋိသေတတ - ရသေ
 မြစ်တောင်း ရဟန္တာပေါင်းတစ်သောင်းတို့နှင့်။ သဟ - အတူတကွ၊ ရာဇဝဟ် - ရာဇပြုလ်မည်လျှင်း ပြည်အတွင်းတို့
 ပါဝိသိ - မဝတိုင်း၊ ရှင်ဘုရင် - ဥက္ကဋ္ဌတောင်းပန်လတ်၍ စက်မြတ်နှစ်ပြင်၊ နေလသွင်သို့ကြွဝင်ချီးမြန်းတော်
 မူခဲ့လေပြီ။

မုဇ္ဇောမု ဇ္ဇောဟိသဟ ပုရာဏဇဋိလေဟိ ဝိပ္ပမုဇ္ဇောဝိပ္ပမုဇ္ဇောဟိ။
 သိင်္ဂီနိက္ခသုဝဏ္ဏော၊ ရာဇဝဟ်ပါဝိသိဘဂဝါ။

ဘောဇ္ဇော - တိုင်းသားပြည်သူ တို့ လူစာပေါင်းတို့ ။ သိင်္ဂီနိက္ခသုဝဏ္ဏော - ယုတ္တိတတစသည်အပြား
 ရွှေရှစ်ပါးတွင် ခေါင်ဖျားအဋ္ဌမမြတ်ထွတ်လှသား၊ တိတိက္ခ စာချိန်မီသည် သင်္ဂီပြောစာမာဝါရွှေမှည့်ဝင်းသည်
 အဆင်းရှိုတော်မူထသော၊ ဘဂဝါ - ရွှေဘုန်းတော်သခင်ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည်။ မုဇ္ဇော - ကိုယ်တော်တိုင်
 သာထောင့်ငါးရာသောကိလေသာ ဝဋ်မရ်မင်းလက်မှကျွတ်လွတ်တော်မူပြီးဖြစ်၍ မုဇ္ဇောဟိ ကိုယ်တော်
 ပြည့်စုံမှုပစေသဖြင့်ကိလေသာ ဝဋ်မရ်မင်းညွတ်မှ ကျွတ်လွတ်တော်မူကြပြီးကုန်သော၊ ဝိပ္ပ - မုဇ္ဇော - ရွှေဆောင်
 ပင်ဝကိုယ်တိုင်ကပင်ဘဝသုံးထပ် ဝဋ်သုံးရပ်မှကျွတ်လွတ်တော်မူပြီးဖြစ်၍ ဝိပ္ပမုဇ္ဇောဟိ - ကိုယ်တော်ညွှန်ပြ
 ဓမ္မောဖြင့် တဝသုံးရပ်ဝဋ်သုံးရပ်မှ ကျွတ်လွတ်တော်မူကြပြီးသော၊ ပုရာဏဇဋိလေဟိ - ရသေဖြစ်ဟောင်း
 ရဟန္တာပေါင်း တထောင်တို့နှင့် သဟ - အတူတကွ၊ ရာဇဝဟ် - ရာဇပြုလ်မည်လျှင်ပြည်အတွင်းသို့ ပါဝိသိ မာဂတိုင်း
 ရှင်ဘုရင်ဥက္ကဋ္ဌတောင်းပန်လတ်၍ စက်မြတ်နှစ်ပြင်နေလသွင်သို့ ကြွဝင်ချီးမြန်းတော်မူခဲ့လေပြီ။ . .

တိဏ္ဏောဟိ ဏ္ဏောဟိသဟပုရာဏဇဋိလေဟိ၊ ဝိပ္ပမုဇ္ဇောဝိပ္ပမုဇ္ဇောဟိ။
 သိင်္ဂီနိက္ခသုဝဏ္ဏော၊ ရာဇဝဟ်ပါဝိသိဘဂဝါ။

ဘောဇ္ဇော - တိုင်းသားပြည်သူ တို့လူစာပေါင်းတို့၊ သိင်္ဂီနိက္ခသုဝဏ္ဏော - သိင်္ဂီနိက္ခစသည် အပြားရွှေရှစ်ပါးတွင်
 ခေါင်ဖျားအဋ္ဌမ မြတ်ထွတ်လှသား၊ တနိက္ခစာချိန်မှီသည် သိင်္ဂီရွှေပြားပမာ ဝါရွှေမှည့်ဝင်းသည် အဆင်းရှိုတော်မူထ
 သော၊ ဘဂဝါ - ရွှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်။ တိဏ္ဏော - ဩယလေးခင်း ရေပြင်ကြမ်းကို
 တူးသန်းလွန်မြောက်ကိုယ်တော်တိုင် တဘက်ကမ်းသို့ရောက်တော်မူပြီးဖြစ်၍ တိဏ္ဏောဟိ - ကိုယ်တော်သခင်
 ပေးအပ်နှင်းသား၊ အဋ္ဌကစက်ယဉ်လှဖြင့် ဩယလေးခင်းရေပြင်ကြမ်းကို တူးသန်းလွန်မြောက်တဘက်ကမ်းသို့
 ရောက်တော်မူကြကုန်ပြီးသော ဝိပ္ပမုဇ္ဇော - ရွှေဆောင်ပင်ဝ ကိုယ်တိုင်ကပင် တဝသုံးထပ်ဝဋ်သုံးရပ်မှ ကျွတ်လွတ်
 တော်မူပြီးဖြစ်၍ ဝိပ္ပမုဇ္ဇောဟိ - ကိုယ်တော်ညွှန်ပြ ဓမ္မောဖြင့်တဝသုံးထပ်ဝဋ်သုံးရပ်မှ ကျွတ်လွတ်တော်မူကြ
 ကုန်ပြီးသော ပုရာဏဇဋိလေဟိ - ရသေဖြစ်ဟောင်းရဟန္တာပေါင်း တထောင်တို့နှင့်၊ သဟ - အတူတကွ။

သန္တောသန္တောဟိသဟရုရာဏဇဓိလေဟိ ဝိပုဗ္ဗတ္ထော ပိပုဗ္ဗတေဟိ။

သိဝီနက္ခသုဝဏ္ဏော၊ ရာဇဂဟံပါဝိသိဘဂဝါ။

ဘောန္တော - တိုင်းသူပြည်သား ပြည်သူတို့လူအပေါင်းတို့ . . . . သိဝီနက္ခသုဝဏ္ဏော - သိဝီနက္ခသေည်အပြား ရွှေရှစ်ပါးတွင် ခေါင်ဖျားဝဋ္ဌမ မြတ်ထွတ်လှသား တန်ကုမချိန်မှီသည် သိဝီရွှေပြားပမာ ဝါရွှေပျဉ်ဝင်းပမာရွှေပျဉ်ဝင်းသက်အဆင်းရှိတော်မူထသော၊ ဘဂဝါ- ရွှေဘုန်းတော်သခင်ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်သည်။ သန္တော- ကိလေသာဟု အပူခပ်သိမ်း ကိုယ်တော်တိုင် ငြိမ်းအေးတော်မူပြီးဖြစ်၍ သန္တောဟိ-ကိုယ်တော်မျှဝေ တာမြှောက်ရေဖြင့် ကိလေသာဟု အပူခပ်သိမ်းငြိမ်းအေးလျှက်ကိုယ်တိုင်ကပင် တဝသုံးထပ်ဝဋ်သုံးရပ်မှ ကျွတ်လွတ် တော်မူပြီးဖြစ်၍ ဝိပုဗ္ဗတ္ထောဟိ- ကိုယ်တော်ညွှန်ပြ မေ့စားမြင့်တင်သုံးစပ် ဝဋ်သုံးရပ်မှ ကျွတ်လွတ်တော် မူကြတုန်ပြီး သော။ ပုရာဏဇဓိလေဟိရသေ့ဖြစ်ကြောင်း၊ ရဟန္တာပေါင်း တစ်ထောင်တို့နှင့်၊ သဟ-အတူတကွ၊ ရာဇဂဟံ- ရာဇဂြိုဟ်မည်လျှင်း ပြည်အတွင်းသို့၊ ပါဝိသိ-မာဂဓတိုင်း ရှင်ဘုရင်ဥက္ကဋ္ဌ တောင်းပန်လတ်၍ စတ်မြတ်နှစ်ပြင် နေလသွင်သို့ကြွဝင်ချီးမြန်းတော်မူခဲ့လေပြီ။

ဒသဝါသော ဒသဗလော၊ ဒသဓမ္မဝိဒ္ဓ ဒသတစုပေတော။

သောဒသသတ ပရိဝါဓော၊ ရာဇဂဟံ ပါဝိသိဘဂဝါ။

ဘောန္တော- တိုင်းသူပြည်သား ပြည်သူ တို့လူအပေါင်းတို့ ဒသဝါသော-အရိယဝါသဓမ္မအပြားဆယ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသောဒသဗလော - တာယဗလဆယ်ပါး၊ ဉာဏဗလဆယ်ပါးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူထသော ဒသဓမ္မဝိဒ္ဓ - ကဓမ္မဝထတရား ဆယ်ပါးတို့ကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်တော်မူထသော၊ ဒသတိဝ-လေကွအင်္ဂါတရား ဆယ်ပါးတို့နှင့်၊ ဥပေတာ-လောက်ကျေလုံပြည့်စုံတော်မူထသော၊ သောဘဂဝါ- ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင်ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည်။ ဒသတပရိဝါဓော-ရသေ့ဖြစ်ဟောင်းရဟန္တာအပေါင်းတထောင်အကြိမ်အရိသည်ဖြစ်၍၊ ရာဇဂဟံ-ရာဇဂြိုဟ်မည်လျှင်းပြည်အတွင်းသို့၊ ပါဝိသိ - မာဂဓတိုင်းရှင်ဘုရင်ဥက္ကဋ္ဌတောင်းပန်လတ်၍ စတ်မြတ် နှစ်ပြင်နေလသွင်သို့ ကြွဝင်ချီးမြန်းတော်မူခဲ့လေပြီ။ ဤဘုန်းတော်ဘွဲ့ဂါထာတို့ကို သာယာနာဖျော်ဘွယ်သီဆိုကျူး ရင့်လျှက်ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းအပေါင်း၏ရွှေတူရွှေမှ လူအပေါင်းတို့နှိုးဆော်ကာသွားလေ၏။

ထိုအခါ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သူပြည်သားလူအများဟို့သည် လုလင်ဖျိုအသွင်ဖန်ဆင်းသည့်နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းကို မြင်ကြလျှင် -

အချင်းတို့ . . ဤလုလင်ဖျိုသည် အလွန်ပင်အဆင်သင့်လှပါပေစွတကား။ ဤလုလင်ဖျိုသည် ကြည့်ရှုရုံပင် ရှိပါပေစွတကား။ ဤလုလင်ဖျိုသည်အတတ်သု၏ အလုပ်အကျွေးများ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း။

ရာဇဂဟံ - ရာဇဂြိုဟ်မည်လျှင်း ပြည်အတွင်းသို့၊ ဝါဝိသိ- မာဂဓတိုင်းရှင်ဘုရင်ဥက္ကဋ္ဌ တောင်းပန်လတ်၍ စတ်မြတ်နှစ်ပြင် နေလသွင်သို့ ကြွဝင်ချီးမြန်းတော်မူခဲ့လေပြီဟူ၍ အချင်းချင်းပြောကြားကြတုန်သည်ရှိသော် နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းသည် -

ယောဓိရာသဗ္ဗဒိဒန္တော၊ သုဒ္ဓေါအပ္ပဋိပုဂ္ဂလော။

အရဟံသုဝတော လောကေ တဿာဟံပရိဝါဒကော။

ဘောဇ္ဇော - တိုင်းထူပြည်သူ တိုလူစားပေါင်းတို့ . . . . . လောကော - လောက၌။ ယော - တကြင်မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်။ ဝိရာ - သစ္စညတဉာဏ်သစ်ပညာရှင်ကြီးတဆူဖြစ်တော်မူပေ၏။ သဗ္ဗဗိ - ဣန္ဒြေခြောက်ပါး
 တံခါးကြီးခြောက်ပေါက်လုံးတို့၌။ ဝဇ္ဇော - အကုသိုလ်ညစ် အပြစ်ကင်းဝေး ယဉ်ကျေးတော်မူပြီးလည်း ဖြစ်ပါပေ၏။
 သုဗ္ဗေါ - တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာဟုမြုမပြီတွယ် စင်ကြယ်တော်မူပြီးလည်း ဖြစ်ပေ၏။ အပ္ပဋိ - ဗုဒ္ဓလော
 ယောကခါတ်ဘုံသုံးဆယ်ဝယ်နှုန်းဖြိုဖျက်အပ်သူ တစ်ယောက်လူမျှ မပြု မရှိအပ်ပေ။ အရဟံ - လူနတ်ပြဟော
 သတ္တဝါတို့၏ ပူဇော်သောအထူးကိုလည်း ခံယူတော်မူထိုက်ပေ၏။ သုဂတောလုံလျှင် နာလို မနာလိုလည်း မင်္ဂုလိ
 တိုင်ထိ အကျိုးရှိသည့် အဝိပဋိထံမှန်သော စကားဤနှစ်ပါးကို ဟောကြားပြောဆိုတော်မူပေ၏။ အဟံ - လူလင်
 ဝိတန် သဏ္ဍာန်သွင်ခွပ် အကျွန်ုပ်သည်။ တဿ ထိုအံ့ဖွယ်အထူးဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် နှီးတူလောက်လုံ ပြည့်စုံတော်
 မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ပရိဗောရကော - အလုပ်အကျွေး ဝါယကာကလေးပါပေတည်း။ ဟု၌ ထိုလူစားပေါင်းတို့ကို
 ဂါထာစကားဖြင့် ဖြန်ကြားပြောဆိုလေ၏။

ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီး ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်ကို လှူဒါန်းခြင်း။

မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းသွားခွင့်ရရန် စီမံအပ်သော ခမိသို့ ကြွတော်မူ၍ ရဟန်း
 တစ်ထောင်ခြံရံလျှက် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဝင်တော်မူလေသည်။ ဝိမ္ဗိသာရမင်းတရားသည် ဘုရားစာမှအစွဲသော
 သံဃာတို့ ရွှေနှန်းတော်သို့ ပင့်၍ မွန်မြတ်သော ဆွမ်းခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ဖြင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သာယာဇိကာ သတ္တဝ
 မြောက်လက်ရောက်ကြည်ဖြူ ကပ်လှူကမ်းမွှေးပြီးလျှင် အပြစ်ခြောက်ပါး ကင်းလွတ်ရာစာရပ်၌ တိုင်နေလေ၏။
 ထိုသို့ ထိုင်နေပြီးသောအခါ ဝိမ္ဗိသာရမင်းတရားအား မြို့ရွာနှင့်မဝေးလွန်းခြင်း၊ မြို့ရွာနှင့် မနီးကပ်လွန်းခြင်း၊
 သွားလမ်း၊ လာလမ်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ လူတိုင်း လူတိုင်း အလိုရှိသောအခါ သွားလာနိုင်ဖို့ရာ လွယ်ကူခြင်း၊ ပါးပါးနှင့်
 ပြည့်စုံသည့် အဘယ်အရပ်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သီတင်းသုံးစံနေတော်မူပါမည်နည်းဟု အကြံအစည်ဖြစ်လတ်၍
 မိမိပိုင်သော ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်သည် ဖော်ပြရာအင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် ထိုဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်ကို ဘုရားစာမှအစွဲသော
 ရဟန်းသံဃာတော် အပေါင်းတို့အားလှူဒါန်းမှု ကောင်းလေစွဟု ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား . . . အကျွန်ုပ်သည် ရတနာသုံးပါးနှင့် ကင်းကွာ၍ မနေနိုင်ပါ။
 အခါဟုတ်ဟုတ် မဟုတ်ဟုတ် ဘုရားထံမှောက်သို့သာ လာရောက်လိုပါ၏။ ယခု ရှင်ကော်ဘုရား သီတင်းသုံး
 ထော်မူရာ ထန်းပင်ပျိုနုတောဥယျာဉ်သည်ကား မြို့နှင့်အလွန်ဝေးကွာလှပါသည်။ ဤတပည့်တော်တို့၏ ဝေဠုဝန်
 ဥယျာဉ်မှာမူ မြို့နှင့် ဝေးလည်းမဝေးလွန်း၊ နီးလည်းမနီးလွန်းလှပါ။ သွားလမ်းလာလမ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံပါ၏။
 မြတ်စွာဘုရားတို့နှင့် ထိုက်တန်သောနေရာလည်းဖြစ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်၏ ဝေဠုဝန်
 ဥယျာဉ်ကို အလှူခံတော်မူစေချင်ပါသည်” ဟုလျှောက်ထားကာ ရွှေတရားဖြင့် ပန်းရနံ့ထုံအပ်သော ခေကြည်တို့
 ထည့်ပြီးလျှင် ဝေဠုဝန် ဥယျာဉ်တော်ကို စွန့်လှူလိုရကား -

“တောဟံဘဇ္ဇေ ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ် ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓဓဿတိက္ခူ သံဃဿဓမ္မိ . . . ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာ
 ဘုရား . . . အကျွန်ုပ်သည် ဤဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်ကို မြတ်စွာဘုရား စာမှအစွဲသော ရဟန်းသံဃာအား လှူဒါန်းပါ၏”

ဟု နှုတ်မြတ်လှူဒါန်းပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ထက်တော်၌ ရေစက်တိုသွန်းချလေသည်။ ငိုဝေဠဝန် ဥယျာဉ်အရံကို အလှူခံသောအခါ၌ "မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်စာမြစ်ကား တွယ်လေပြီ" ဟု ပြောဆိုတာ ပိတ်၏အလိုနိုင်ငံသို့ လိုက်ပါကခုန်သော အမျိုးသမီးပမာ ဤမဟာပထဝီ မြေကြီးသည် ယိမ်းယိမ်းနွဲ့နွဲ့ တုန်လှုပ်လေ၏။ အထူးမှတ်ရန်မှာ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအပြင်၌ဝေဠဝန် ကျောင်းတိုက် အရံကိုထား၍ အခြားတပါးသော မြေကြီးတိုတုန်လှုပ်စေ၍ အလှူခံအပ်သော ကျောင်းတိုက် အရံဟူ၍မရှိ။

ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ ကျမ်းလာ ဝိတာရနမောဒနာဆယ်ဂါထာ

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဠဝန်အရံကို အလှူခံတော်မူပြီးလျှင် မဂဓတိုင်းအရှင် ဗိဒ္ဓိသာရ မင်းကြီးအား ကျောင်းအလှူအနုမောဒနာတရား ဟောကြားတော်မူလေသည်မှာ -

(၀) ဘာဝါသဝါနဿဝနာနိသံသံ၊ ဘောနာမဝတ္တံ၊ ဝုရိသောသမတ္ထော၊
အညတြဗုဒ္ဓါပနလောတနာတာ၊ ယုတ္တောပုခါနိနယုတေနမာပိ။

မဟာရာဇ - မြတ်သောမင်းကြီး . . . ၊ လောတ နာထာ - လူသုံးပါးတို့၏၊ တိုးမားပိုခိုရာ မြစ်တော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓါ-သဗ္ဗညုထွတ်ထား မြတ်စွာဘုရားကို၊ အညတြ-ကြဉ်ဖယ်ရှောင်ရှား အလွတ်ထား၍၊ ဘာဝါသဝါနဿ- အရိယအာဝါသကျောင်း အလှူဝါန၏၊ အာနိသံသံ- အကျိုးများဖြင့် အာနိသင်ကို၊ ပုခါနိ- ခံတွင်းတို့၏၊ နယု- တေန-တသောင်းနှင့်၊ ဝါ-ပုခါနိနယုတေန- ခံတွင်းပေါင်း တသောင်းနှင့်၊ ယုတ္တောစာပိ မမြစ်စေ၊ အလှူတလည် ယှဉ်သည်မူလည်းဖြစ်သော ကောနာမပုရိသော - အဘယ်အမည်သော ယောက်ျားသည်၊ ဝတ္တံ - အပြည့်အစုံ အလုံအလောက် ထုတ်ပြုရှင်းလင်း ဟောကြားခြင်းငှာ သမတ္ထော - စွမ်းနိုင်ခိုင်မည်နည်း၊ နဿမတ္ထောဝေ - ဘုရားကိုချန်၍ လူထံဝယ် ထာမာနိလူများ ဆယ်နည်းအားမျှဟောကြားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်သာတည်း။

(၂) အယဉ္ဇ ဝတ္ထုဉ္ဇ၊ သုခံဗလဉ္ဇ၊ ဝရံပသတ္ထံ၊ ပဋိဘာနဝေဝ၊
ခေါတိ နာမာတိ ပဝုစ္စတေသော၊ ယောဝေတိ ယံယဿ၊ နရောဝိတာရံ။

မဟာရာဇ - မြတ်သောမင်းကြီး၊ ယောနရော- အမှတ်မထင်အကြင်သူသည်၊ ယံယဿ- ယံယာတော်အား၊ ဝိဘာရံ- နေထိုင်ဖို့ရန် ကျောင်းဝိမာန်ကို ဖေတိသဂ္ဂါရှင်လန်း၊ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း၏ သောနရော-သဂ္ဂါကြည်ဖြူ၍ ကျောင်းလှူသောသူတို့ အာယုဉ္ဇ-အသတ်တို့လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုဉ္ဇ- အဆင်းတို့လည်းကောင်း၊ သုခဉ္ဇ- ချမ်းသာတို့လည်းကောင်း၊ ဗလဉ္ဇ- ခွန်အားတို့လည်းကောင်း၊ ဝရံပသ- သာလွန်မြင့်မြတ် ချီးမွမ်းအပ်သော ပတိဘာနဝေဝ- ဉာဏ်ပညာ ပတိဘာနိကိုလည်းကောင်း၊ ခေါတိ နာမာတိ- သဂ္ဂါရှင်လန်း ပေးလှူသူမည်၏ဟူ၍ ပဝုစ္စတေ - အတိုးရမှု အကြောင်းဖြူ၍ သမတိ ဝေါတာယာ - နှုတ်ကမြတ်ဆို ခေါ်ဆိုအပ်ပေသည်။

(၃) ဝါလေတိအာယုပနတသ္မာ၊ အာယုပုဝေါဟောတိတမာဟုသန္တော၊
မဟာရာဇ - မြတ်သောမင်းကြီး . . . ၊ သိတာဝိ-နော- အချမ်းအပူအစရှိသော ဝိဝိတုပဒ္ဓဝဿ- အသက်၏ အန္တရာယ်အလွယ်သွယ်ကို၊ နိဝဏဿ ပြောက်လွင့်ပယ်ရှားဖြစ်တားနိုင်သော နိဝါယဿ- နေထိုင်ဖို့ရန် ကျောင်း

ဗိမ္မာန်ကို၊ ဝါတာယ - သစ္စာရွှင်လန်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော။ ယော - အကြင် သူသည်။ ယသ္မာ - အကြင်ကြောင့်၊
တဿ ထိုကျောင်း၌တိန်းတောင်း၊ ရဟန်းသံဃာ အပေါင်း၏၊ အာယု - အသက်ကို၊ ပါလေတိဘော၊ ရန်မရောက်အောင်
ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်သည်ပင်၏၊ တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ တံ - ထိုသစ္စာကြည်ဖြူ ကျောင်းလှူသောသူကို၊
အာယုပ္ပပါ ဝေါတာတိ - အသက်အလှူ ပေးလှူသောသူဟူ၍။ သန္တေ - ဘုရားအဝများလှူတိတောင်း၊ သူတော်
ကောင်းတို့သည်။ အာဟု - သုံးပွဲစကား ပြောကြားနှုတ်မိန့် ဆိုတော်မူကြလေတုန်ပြီ။

(၄) အဗ္ဗုဏှဿ ဧတဝဿတောနိဝါဓေ၊ ဗလဂ္ဂဝဏ္ဏောပဋိဘာနဟောတိ
တသ္မဟိသော ဧတဝိဟာရဝါတာ၊ ဗလဂ္ဂ ဝဏ္ဏံပဋိဘာနမေဝ။

မဟာရာဇ - မြတ်သောမင်းကြီး...။ အဗ္ဗုဏှဿတေ-အလွန်ပူပြင်း။ အလွန်အလွန် အေးလွန်းသော၊
နိဝါဓေ- ဟင်းလင်းပြင်လွင်တီးခေါင်သော နေရာ၌။ ဝဿတော-ဥတုဝက်ဖျက် နှိပ်စက် ပြင်းထန်စွာ နေရသော
ရဟန်း၏၊ ဗလဂ္ဂ- ခွန်တားသည်လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏောစ အဆင်းသည်လည်း ကောင်း။ ပဋိဘာ - အသိဉာဏ်ပညာ
သည် လည်းကောင်း။ နဟောဟိ- ဥပနိသျှည်။ ပစ္စည်းထောက်ပံ့ လျော့ယုတ်ညံ့၍ ကြံကြံခိုင်ခိုင် မဖြစ်နိုင်၊
လုံခြုံသောကျောင်းတွင်း၌ နေရမှသာလျှင်၊ ဝိဟာရဝါတာ- နေထိုင်ဖို့ရန်ကျောင်းဝိမာန်ကို လှူဒါန်းသော၊
သောထိုသူသည်။ ဗလ-မာန်တားတို့လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏဂ္ဂ အဆင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိဘာနမေဝ-
အသိဉာဏ်ပညာတို့ ထည်းကောင်း၊ ဧတဝိ- သစ္စာရွှင်လန်း လှူဒါန်းသူမည်ပါ၏။

(၅) ဝုက္ခဿသိတုက္ခသဓိသပါ၊ ဝါတာကပါဒိပ္ပတဝဿလောကေ၊
နိဝါရဏာနေကဝိဓဿနိစ္စံ၊ သုဗ္ဗဒေါတောဟိဝိဟာရဝါ၊

မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး...။ ဝိဟာရဝါ- နေထိုင်ဖို့ရန် ကျောင်းဝိမာန်ကို လှူဒါန်းသောသူသည်။
လောကေ-ဘေးရန်ပြောက လွှဲလောက၌။ သိတုက္ခသဓိသပါ- အချမ်းအပူ မြှောက်သန်း၊ တည်းဟူသော
ရန်သူကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နဿ- မြစ်သော၊ ဝုက္ခဿဝ-ဆင်းရဲဒုက္ခအဝဝကိုလည်းကောင်း၊ ဝါတာကပါဒိ ဝိပ္ပတဝဿ-
လေကြမ်းနေကြမ်း စသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော၊ အနေကဝိဓဿ- တပါ၊မက များပြားလှသော၊ ဝုက္ခဿဝ-
ဆင်းရဲဒုက္ခအဝဝကိုလည်းကောင်း၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ နိဝါရဏာ- ကျောင်းမြင့်ဟန့်တားမဖြစ်ပွားအောင် ပယ်ရှား
တားမြစ်ခြင်းကြောင့်၊ သုဗ္ဗဒေ- ချမ်းသာသုခ အလှူဒါနကို ပေးသောသူ မည်သည်။ ဟောတိ- မြစ်ပေ၏။

(၆) သိတုက္ခဝါတာ ပပသံသရဋ္ဌိ၊ သဓိသပါဝါဠ ဝိဂါဒိဝုက္ခံ၊
ယသ္မာနိဝါရေတိဝိဟာရဝါတာ၊ တသ္မာ သုခံ ဝိန္နတိ သောဝရတ္ထ။

မဟာရာဇ - မြတ်သောမင်းကြီး...။ ဝိဟာရဝါတာ - နေထိုင်ဖို့ရန် ကျောင်းဝိမာန်ကို လှူဒါန်းသော
သူသည်။ ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ သိတုက္ခဝါတာ ပပသံသရဋ္ဌိသဓိသပါဝါဠဝိဂါဒိဝုက္ခံ- အချမ်း၊ အပူ၊ လေ၊ နေပူမှက်၊
ခြင်း၊ အခါခိုမှီး၊ မြေထိုးကင်းသန်းကြမ်းသော သားကောင်စသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲဒုက္ခကို။ နိဝါရေတိ-
ကျောင်းမြင့် ဟန့်တားမဖြစ်ပွားအောင်ပယ်ရှား တားမြစ်ပေ၏။ ဟသ္မာ- ထို့ကြောင့်ထိုနေထိုင်ဖို့ရန် ကျောင်းဝိမာန်ကို
လှူဒါန်းသောသူသည်။ ပရတ္ထ- မြေလတ်ဝတ်နဲ့ မလွဲပိုင်ပိုင် ရယူနိုင်ပေ၏။

(၇) သသန္တိတ္ထောဘဝဘောဂဟေတုံ၊ မနောဘိရာမံ မုဝိတောဝိဟာနံ၊
သောဒေတံသိလာဝိဂုဏောဝိတာနံ၊ သဗ္ဗဒေဝါနာမ ပဝုစ္စတေသော၊

မဟာရာဇ - မြတ်သောမင်းကြီး...။ ယော - အကြင်သူသည် ပသန္တိတ္ထော - သဒ္ဓါရွှန်းစို ဖို့ရန် ကျောင်း
ဝိမာန်ကို၊ သိလာဝိဂုဏောဝိတာနံ - သိလက္ခန္ဓာစသည် ဝါးပါးတော့လူတရားတို့ကို ပွားစည်စေရန် ရဟန်းတော်
အရှင်သူမြတ်တို့အား၊ ဒေတံ - သဒ္ဓါရွှင်လန်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း၏။ သော - ထိုကျောင်းဝိမာန် အလှူပေးလှူသော
သူတို့ သဗ္ဗဒေဝါနာမ - ဝလ၊ဝဏ္ဏ၊သုခ၊ကျေးလေးခု ဥသုတလုံးစုံကို ပေးလှူသည်မည်၏ ဟူ၍ ပဝုစ္စတေ -
အဆူဆူသောတုရားတို့ဟောကြားအိုးမွမ်းအပ်ပေ၏ - (သောသေဗ္ဗဒေဝါဟောကံ သော ဒေဝါတိ ဥပဿသံ)
ဟူသော သံယုတ်ပါဠိတော်ကို ရည်ညွှန်းသည်။

(၈) ပတာယမစ္ဆေရမလံသလောဘံ၊ ဂုဏာလယာနံနိလယံဒေဝါတီ၊
ဝိတ္ထော ဝသောတတ္ထပ ရေတိသဗ္ဗေ၊ ယထာဘကံစာယတိဝိတသော ဧကာ၊

မဟာရာဇ - မြတ်သောမင်းကြီး...။ ယော - အကြင်သူသည်၊ သလောဘံ - ခံမင်တက်မက် ဝစ္စန့်ရက်ခြင်း
တည်းဟူသော လောဘတရားနှင့်တကွသော မစ္ဆေရမလံ - ဝန်တိုစေးနဲခြင်းမစ္ဆရိယ အညစ်အကြေးကို၊ ပတာယ -
ပယ်စွန့်၍၊ ဂုဏာလယာနံ - သီလအစရှိသော ဂုဏ်တော့လူတို့၏ တည်ရာရဟန်း အရှင်သူမြတ်တို့အား၊ နိလယံ -
နေထိုင်ဖို့ရန် ကျောင်းဝိမာန်တို့၊ ဒေဝါတီ - သဒ္ဓါရွှင်လန်းဆောက်လုပ်လှူဒါန်း၏။ ဝိတ္ထံယထာ - လိုရာဌာန၌ပင်
အုအပ်သကဲ့သို့၊ တထာ - ထိုအတူ၊ သော - ထိုသဒ္ဓါရွှင်လန်း ကျောင်းလှူဒါန်းသောသူတို့ (ဝါ) သဒ္ဓါရွှင်လန်း
ကျောင်းလှူဒါန်းသောသူသည်၊ ပရေတိ - ဝန်ထမ်းသမားကံသင်္ခါရတရားတို့က၊ ဝိတ္ထောဝ - သုဂတိရောက်အောင်
ပို့အပ်သည်ဖြစ်၍ သာလျှင် တတ္ထသဗ္ဗေ - ထိုတင့်တယ်လျောက်ပတ်ကောင်းမြတ်သည့် အာရုံငါးပါးသော အစုအပုံ
တို့ရှိရာ နတ်တို့ရွာ၌၊ ဝိဘသောဧကာ - ဓားဝတ်နေစေပူဆွေးစိုးရိမ်ခြင်းအလျှင်း ကင်းမဲ့သည်ဖြစ်၍ ဓာယတိ -
ဘဝပဋိသန္ဓေတပ်ရောက် ဖြစ်ပွားရလေ၏။

(၉) ဝဓရစာရ ခူပေဝိဟာရေဥဋ္ဌာရေ နဓရာဏာရယော၊ ဝါသ ယေတတ္ထဘိက္ခု၊
ဒေဝတနူပါနဉ္စနေသံ၊ ပသန္တေန ဝိတ္ထေနသတ္တစွနိစုံ၊

မဟာရာဇ - မြတ်သောမင်းကြီး...။ တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ နဓရာ - ကိုယ်တို့စီးပွား ထောက်ထား
ပျော်မြင် ပညာရှင်ယောက်ျားသည်၊ ဝဓရ - အိုးမွမ်းအပ် မြတ်ကုန်သသော၊ စာရုဂ္ဂပေ - နှစ်သတ်စပွယ်တင့် တယ်ခြင်း
သဘောရှိကုန်သော ဥဋ္ဌာရေပြန်ပြောကြီး ကျယ်ကုန်သော ဝိဟာရေ - နေထိုင်ဖို့ရန် ကျောင်းဝိမာန်တို့ကို၊ ကာရယ
ကာရယု၊ လက္ခတ် ကျေးတန်ဖိုးပေးကာ ဆောက်လုပ်စေရာ၏။ တတ္ထ - ထိုတည်ဆောက်ပြီးသော ကျောင်းဝိမာန်၌
ဘိက္ခု - ဝဟုသုတပြည့်ဝစုံလင် ရဟန်းတော်အရှင်မြတ်တို့တို့၊ ဝါသယေ - ဝါသယု - ကျောင်းထိုင်ပြုရန်
တောင်းပန်စကား လျှောက်ထားပန်တွာ နေထိုင်စေရာ၏။ နေထုံ - ကျောင်းနေခေါ်တွင် ထိုအရှင်တို့အား ပသန္တေန -
သဒ္ဓါရွှန်းစို ကြည်ညိုစွာသော၊ ဝိတ္ထေန - စိတ်ဖြင့်အမြို့ သက္ကစု - ရှိသေသမှု အလေးပြု၍၊ တနူပါနဉ္စ - ဓားစွယ်
သောက်ဖွယ်အသွယ်သွယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထဉ္စ - အဝတ်သက်န်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝဓယု - သဒ္ဓါရွှင်လန်း
လှူဒါန်းထောက်ပံ့ရာ၏။

(၁၀) တသွာမဟာရာဇ - မနောရဗေဗ္ဗ၊ ပစ္စုဒ္ဓဘုယျဘိယော၊
 ဝိဟာရဝါနဿ ဝလေန ဘဝေသု၊ သုခံအသောက်သန္တံ၊ အဓိဝစ္ဆံ ။ ။
 မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး... ။ တသွာ-ထို့ကြောင့်... တုဝံ- သင်မင်းကြီးသည်။ ဝိဟာရဝါနဿ-
 သဒ္ဓါကြည်ဖြူယခု လှူအပ်သော ကျောင်းအလှူ၏။ ဖလေန-အကျိုးအားဖြင့်။ ဘဝေသု- သုဂတိခေါ်ဆိုရာ ဘဝ
 ထိုထိုတို့၌။ မနောရဗေဗ္ဗ - စိတ်နှလုံးရွှင်ပြုံးမွေ့လျော်ရာ ဖြစ်ကုန်သော။ ဘောဂေ- စည်းစိမ်များပြောင်
 အသုံးအဆောင်တို့ကို။ ဘိယော-ဆည်းပူးတိုး၍။ ပစ္စုဒ္ဓဘုယျ-ကြိမ်ကြိမ်ဖန်ဖန် ခံစားသုံးဆောင်ပြီး၍။ ပစ္ဆာ-နောက်
 တာလ၌။ အသောက်-စိုးရိမ်ခြင်းအလျှင်။ မဇ္ဈိသော။ သန္တံ-သန္တိလက္ခဏာ စားငြိမ်းစွာသော။ သုခံ-နိဗ္ဗာန်
 ချမ်းသာသို့။ အဓိဝစ္ဆံ-အဓိဝဓိဿသိ- လေးပါးသော မဝညဏ်၊ လေးပါးသော ဖိုလ်ညဏ်တို့ဖြင့် စကန်-ဆိုက်ရောက်
 ဖျတ်မှောက်ပြုရပေလတ္တံ့။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိဗ္ဗိသာရ မင်းတရားအားဝိဟာရအနုစောစော ကျောင်းလှူတရား
 ထောကြားခံနှုန်းတော်မူပြီးလျှင် နေရာမှထတော်မူကာ နောက်ပါရဟန်းတထောင် ခြံရံလျှက် ဝေဠုဝန်ကျောင်း
 အရံညံ့ကြွဲခံ သီတင်းသုံးတော်မူလေ၏။ ဤ၌ ဝိဗ္ဗိသာရမင်းကြီးဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်အရံကိုဘုရား အမှုနှိုးသော ရဟန်း
 ဘံယာအားလှူဒါန်းသည်ဆိုရာ၌ မောနနည်း ဥတ္တဒနည်းအားဖြင့်ဥယျာဉ် အရံတို့လှူဒါန်းသည်ဟု ရေးသားဖွင့်ဆို
 ခြင်းဖြစ်သည်။ ဧဝံစင်သော်တား ကိုဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်အတွင်းဝယ်၊ ရမဏီယဝါသာဒ တမ္ပိယံမောနဝိဟာရ ယောဂ
 မဏ္ဍပါဒပဋိမဏ္ဍိတွဲ-မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော အထွတ်ကပ်သည့် ပြဿာန်အထွတ်မပါသော ပြဿာန် ဦးပြည်။
 ဝိမာန်၊ လေးဘက်မိုးကျောင်း၊ နှစ်ဖက်မိုးကျောင်း၊ မဏ္ဍပ်ကနားဖျဉ်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ပေဠုဝန်ဥယျာဉ်
 ဟူ၍ ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာ၌ဖွင့်ဆိုသောကြောင့်ရဟန်းတော်များ သီတင်းသုံးနေထိုင်ဖွယ်ရာ ကျောင်းပြဿာန်အဆောက်
 အဦးများလည်း ပါရှိပြီးဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူရ၏။

အရံဥယျာဉ်ကို ခံယူရန် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိဗ္ဗိသာရ မင်းကြီးဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်အရံကို လှူဒါန်းသော အကြောင်း ဝတ္ထု၌
 တရားစကား ဟောကြားတော်မူပြီးလျှင် အနုစောနာမိကိက္ခဝေအာရာမံ - ရဟန်းတို့... အရံဥယျာဉ်ကို ခံယူရန်
 ဝါဘုရားခွင့်ပြု၏ဟု ရဟန်းတို့ကို မိန့်ကြား၍ ကျောင်းအရံဥယျာဉ်ကို ခံယူရန် ခွင့်ပြုတော်မူလေသည်။

ထိရောတုဋ သုတ္တန်ကို ဟောကြားတော်မူခြင်း

မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းအရံကို အလှူခံတော်မူပြီးသည်မှ နောက်တနေ့၌ ထိရောတုဋ
 သုတ္တန်ကို ဟောကြားတော်မူသည် အကြောင်းအရာ အကျယ်သော်တား...

ဤတက္ခာမှ ပြန်၍ ရေတွက်သည်ရှိသော် လွန်ခဲ့သော ကိုးဆယ့်နှစ်ကမ္ဘာထက်၌ ကာသိတိုင်းပြည်ဝယ်
 ယေသေနမင်းကြီး ထီးနန်းစိုးစုပုံ မင်းပြုလုပ်တော်မူခဲ့ပြန်၏။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ ယမကဝင်အရှင်သာရိပုတ္တရာ
 ဝတ္ထုအဖွင့်နှင့် အင်္ဂုတ္တိရ်အဋ္ဌကထာ စကတနိပါတ်စကေဝဂ္ဂဝဂ် ပုရပေလ ကဿပဝတ္ထုအဖွင့်တို့၌ မဟိန္ဒမင်းကြီး
 ဟူ၍ဖွင့်ဆိုသည်။ ထိုယေသေနမင်းကြီး၏ သီရိမာစာမည်ရှိ သားတော်တို့ဖွားမြင်ခဲ့၍ အစဉ်သဖြင့် ဖုဿဘုရား

တလောင်းဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူလေသော် ယေသေနမင်းကြီးသည် "ငါ၏ သားကြီးသည် တောထွက်ကာ ရဟန်းပြု၍ ဘုရားဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ သို့ရကား ငါ့ဘုရား၊ ငါ့တရား၊ ငါ့သံဃာဟု မြတ်နိုးမှုကို ဖြစ်စေပြီးလျှင် ဘုရားအမှုမှရှိသော သံဃာကိုပြုရလုပ်ကျွေးဆည်းကပ်၍ သူတပါးတို့အား ဆည်းကပ်ခွင့် လုပ်ကျွေးပူဇော်ရန် အခွင့်ကိုမပေးဘဲ ကျောင်းတော်တံခါးမုခ်မှသည် မိမိ၏ရှေ့နန်းထက်၌ ရွှေကြယ်စီကာ နံ့သာပန်းဆိုင်များ တွဲသွား ကျသော မျက်နှာကျက် ကျက်စေပြီးလျှင် စောက်၌ငွေရောင်စာသွေး ပြုစွမ်းသောသံများကို ပြန်ခင်းစေပြီးမှ ထိုနေရာ၏အထက်၌ ပန်းအမျိုးမျိုးတို့ကို ကြံမြန်ခင်းဝေ၍ ထိုခရီးမြင့်သာ မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူရန် စီမံ ပြုလုပ်လေသည်။

ဗုဿ မြတ်စွာဘုရားသည် ကျောင်းတော်၌ပင် သင်္ကန်းကိုရံ၍ ရဟန်းအပေါင်းမြီရံကာ တင်းတိမ် ကန်လန်ကာအတွင်းကပင် ဓမ္မနန်းတော်အရောက် ကြွရောက်ဆွမ်းဘုန်းပေးပြီးလျှင် ထိုတင်းတိမ် ကန်လန်ကာ အတွင်းကပင် ကျောင်းသို့တဖန် ပြန်ကြွတော်မူရ၏။ မြို့သူမြို့သားတစ်ဦးတစ်ယောက်တမျှ ဆွမ်းလောင်းလှူခွင့် မရချေ။ ထိုအခါ မြို့သူမြို့သား လူစာများတို့သည် -

"လောက၌ မြတ်စွာဘုရားထင်ရှားပွင့်ထွန်းတော်မူလျှက် ငါတို့မှာ ကုသိုလ်ပြုခွင့် မရကြကုန်၊ လ နေတို့သည် လူအားလုံးတို့အား အလင်းရောင်ပေးတို့ရန်ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏ စီးပွားချမ်းသာ ဖြစ်ထွန်းရန် ပွင့်တော်မူလာကြကုန်၏။ မင်းကြီးသည်ကား သူခပ်သိမ်း တို့၏ ကောင်းမှုလယ်မြေကြီးကို မိမိတစ်ဦးတည်းသာ သိမ်းပိုက်ထားတိ၏" ဟုတုခဲ ရွတ်ချတေး ပြောကြားကုန်၏။

ထိုအခါ ဗုဿမြတ်စွာဘုရား၏ ဖောဗိက္ခုဖြစ်သော ညီတော် မင်းသားသုံးယောက်သည်လည်း -

"ဘုရားတို့မည်သည်မှာ အလုံးစုံသောလောက၏ အစီးအပွားအလို့ငှာ ပွင့်ထွန်းတော်မူကြခြင်းဖြစ်၏။ တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း စီးပွားချမ်းသာ ဖြစ်ထွန်းရန် ပွင့်ထွန်းရတော်မူကြခြင်း မဟုတ်ချေ။ ငါတို့၏ ခမည်းတော် မင်းကြီးသည်ကား သူတပါးတို့အား မြတ်စွာဘုရားတို့ ပြုရလုပ်ကျွေးပူဇော်ရန် အခွင့်မပေးချေ။ ငါတို့သည် ဘယ်လိုနည်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ပြုရလုပ်ကျွေးခွင့်ကို ရကြပါလိမ့်မည်နည်း။" ဟု ကြံစည်ကြလေကုန်၏။ မြို့သူမြို့သားတို့သည် မင်းသားတို့နှင့် တစ်စိတ်တည်း တစ်ဝမ်းတည်း ဖြစ်ကြပြီးလျှင် "ဥပါယ်တမျှတို့ ပြုလုပ်ကြ ကုန်အံ့" ဟု တိုင်ပင်ညီညွတ်ကြ၍ မြို့စွန်မြည်ဖျား၌ သူပုန်ထသကဲ့သို့ ပြုလုပ်စေကြကုန်၏။

ထိုအခါ မင်းကြီးသည် "မြို့စွန်နယ်ဖျား ဖျတ်ပြားနေသည်ဟူသော သတင်းကို ကြားသိရ၍ သားတော် မင်းသားသုံးဦးတို့ကို သူပုန်နှိမ်နင်းရန် စေလွှတ်လိုက်သည်။ မင်းသားတို့သည် မြို့စွန်နယ်ဖျားကို သူပုန်ရန်ငြိမ်းစေး စောင် ပြုလုပ်ပြီးလျှင်၊ ခမည်းတော် မင်းကြီးထံ ပြန်လာကြကုန်သည် ရှိသော် ခမည်းတော် ယေသေန မင်းကြီးသည် နှစ်သက်အားရတော်မူလှသဖြင့် "သားတော်များ အလိုရှိကြသော ဆုတို့ကို လှူကုန်လော့" ဟု ဆုပေးစကား ပြောကြားလေ၏။ မင်းသားသုံးဦး တို့သည် "ခမည်းတော်မင်းကြီး အကျွန်ုပ်တို့အား စာခြားဆုကို အလိုမရှိကြပါကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားတို့ နှိသေမြတ်နိုး ဆည်းကပ်လုပ်ကျွေးရမှု ဆုကိုသာ အလိုရှိပါကုန်၏။" ဟူ၍ လျှောက်ထားကြ လေကုန်၏။

ခမည်းတော်မင်းကြီးသည် "သားတော်တို့ ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ယူကြကုန်လော့" ဟု မင်းကြီးဆိုလတ်သည်တွင်

မင်းသားတို့သည် ခုနှစ်နှစ်အချိန်ပိုင်း တောင်းခံကြကုန်၏။ ခမည်းတော်မင်းကြီးသည် ခုနှစ်နှစ်အချိန်တို့ ကြာမြင့်သည်ဟူ၍ မပေးပဲရှိလေသော် ဤနည်းဖြင့်လျှောက်၍ ခြောက်နှစ်၊ ငါးနှစ်၊ လေးနှစ်၊ သုံးနှစ်၊ နှစ်နှစ်၊ တစ်နှစ်၊ ခုနှစ်လ၊ ခြောက်လ၊ ငါးလ၊ လေးလတိုင်တောင် လျှော့၍ တောင်းကြပြန်ပါသော်လည်း ခမည်းတော် မင်းကြီးက မပေးနိုင်ဘဲရှိသဖြင့် သုံးလမျှ ပြုစုလုပ်ကျွေးချန်ဆုကို တောင်းကြသည်တွင် မင်းကြီးသည် "တောင်းပြီလူ ကြလော့" ဟု ခွင့်ပြုလေ၏။ မင်းသားညီနောင်သုံးဦးတို့သည် ခမည်းတော်မင်းကြီးထံမှ မြတ်စွာဘုရားကို ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး ပြုစုလုပ်ကျွေးနိုင်ခွင့်ဆုကိုရရှိကြ၍ လွန်စွာနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်လျှက် ဖုဿမြတ်စွာဘုရား ထံတော်မှောက်သို့ သွားရောက်ဝပ်လျှိုး ရှိခိုးပြီးလျှင် "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... အထွန်ပုံတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး ပြုစုလုပ်ကျွေးကြပါကုန်စံ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်တို့၏ နေရာနေပုဒ်၌ ဤဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူရန် လက်ခံတော်မူပါဘုရား" ဟူ၍ လျှောက်ဆို ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် လက်ခံတော်မူလေ၏။

ထိုအခါ မင်းသားညီနောင်သုံးဦးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား လက်ခံတော်မူသည်ကို သိရှိကြ၍ မိမိတို့၏နေပုဒ်၌ အတွင်းဝန်အမတ်ထံသို့ - "အတွင်းဝန်အမတ် ငါတို့သည် ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး နောင်တော် ဖုဿမြတ်စွာဘုရား အမှုနှိုသောရဟန်း တိုးသောင်းတို့ကို ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ဆည်းကပ်ခစား လုပ်ကျွေးပူဇော်လိုကြပါကုန်၏။ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်ထတူ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူရန် ကျောင်းစသော အဆောက်အဦးများကို အလှူအမြန် ပြုစု ဆည်းကပ် စီမံဆောင်ရွက်ရမည်" ဟု အမိန့်တော်အမှာစာကို ရေးသား ပေးပို့ကြလေကုန်၏။

အတွင်းဝန်အမတ်သည် မင်းသားတို့ မိန့်မှာသည့် အမိန့်စာပါအတိုင်း အလှူစုံကို ပြီးပြည့်စုံစေကာ အလှူအမြန် စီမံဆောင်ရွက်ပြီးလျှင် အမိန့်တော် အမှာစာအတိုင်း တောင်းသော အဆောက်အဦးများ အလှူစုံပြီးပြည့်စုံပါပြီဟု သတင်းစကားပြန်ကြားထင်လျှောက်လေ၏။ အတူတကွ ဖန်ရည်စွန်းသောအဝတ်တို့ ဝတ်ကြကုန်လျက် နှစ်ထောင့်ငါးရာသော ဝေလျှာဝစ္စအမှု ပြုလုပ်ကြသော သူအပေါင်း တို့ကို ဘုရားအမှုနှိုသော သံဃာတော်အား၊ ပစ္စည်းလေးပါး ချမ်းသာဝေပူ ပြုစုလုပ်ကျွေးစေတန်လျက် မိမိတို့နေရာ နေပုဒ်သို့ ဘုရားအမှုနှိုသော သံဃာတော်တို့ကို ဝင့်ဆောင်ကြပြီးလျှင် အသင့်ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်သော ကျောင်းအရံ အဆောက်အဦးများကို ဘုရားအမှုနှိုသောသံဃာတော်အား ဆောင်နှင်းလှူကြလျက် ထိုကျောင်းအရံ၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်စေကြလေကုန်၏။

သစ္စာတရားရှိသော တဏှာစိုး ဇနီးမောင်နှံ

ထိုမင်းသားသုံးဦးတို့၏ တဏှာစိုးဖြစ်သူ သူဌေးသားသည်ကား သူဌေးကတော်လေးနှင့်တကွ ရတနာ သုံးပါး၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုသော သစ္စာတရားနှင့်ပြည့်စုံသူဖြစ်ပေ၏။ ထိုတဏှာစိုးသူဌေးသည် မင်းသားတို့၏ ကိုယ်စား ပြုကာ မင်းသားသုံးဦးတို့၏ တဏှာတိုက်မှတစ်လှည့်စီ တလှည့်စီအားဖြင့် ဘုရားအမှုနှိုသော ရဟန်းတော်များ အတွက် လှူဒါန်းရန် ဝတ္ထုတို့ကို သစ္စာကြည်ဖြူစွာပင် အတွင်းဝန် အမတ်အားပေးအပ်လေ၏။ အတွင်းဝန်အမတ်သည် ထိုတဏှာစိုးပေးအပ်သည့် လှူဒါန်းဖွယ် ဝတ္ထုများကိုယူဆောင်၍ နေပုဒ်နယ်သို့ လူစာပေါင်း တစ်သောင်း တစ်ထောင့်နှင့်ထတူ ကောင်းစွန်သည်ထက်တောင်းပွန်အောင် စီမံပြုလုပ်ချက်မြတ်ကြပြီးလျှင် ဘုရားအမှုနှိုသော

ရတန်းတော်အပေါင်းအား နေ့စဉ်မပြတ် ဆက်ကပ်လျှူပါန်းလေ၏။ မင်းသားသုံးဦးတို့သည်တား ရဲမက်၊ ငယ်ကျွန်၊ ခပ်သည်တော် တစ်ထောင်တို့နှင့်တကွ မန်ရည်စွန်းသောအဝတ်ကို ဝတ်ကြကုန်လျက် သီတင်းသီလ ဆောက်တည် ကြကုန်၏။ ကျောင်းတော်မှာလည်း ဘုရားအပူငွေသော သံဃာတော်တို့၏ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် အသွယ်သွယ် တို့ကို ပြည့်တင့်ပြုလုပ်ကြကာ တရားနာယူလျက် နေကြကုန်၏။

စိတ်ထားဆိုးသော အတွင်းဝန်၏ ဆွေမျိုးများ

အတွင်းဝန်မင်းစေခိုင်းသည် ဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်သောလူပေါင်း တစ်သောင်းတစ်ထောင် တို့အနက် အချို့သော အတွင်းဝန်ဆွေမျိုးများသည် တောက်ကျစ်ထိပါးဆိုးဝါးသော စိတ်ထားရှိကြကုန်သဖြင့် အလျှူပါန၏ အန္တရာယ် အနှောက်အယှက်တို့ အမျိုးမျိုးပြုလုပ်ကြကာ ဘုရားနှင့်အကွ၊ သံဃာတော် တို့အတွက် ချက်ပြုတ်စီမံ ဖွဲ့စည်းသော လျှာတွယ်ဝတ္ထုများကို ကိုယ်တိုင်လည်း လုယက် ခိုးဝှက်စားသောက်ကြသည့်အပြင် သားသမီးများတို့ လည်း ကျွေးမွေးကြကုန်၏။ အလျှူထင်းတုတ် မဏ္ဍပ်များကိုလည်း မီးတိုက် ကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားကို ခမည်းတော်ထံပြန်ပို့ခြင်း

မင်းသားသုံးဦးတို့သည် ဝါကျွတ်၍ သံဃာတော်တို့ ဝဂါရကာ ပြုပြီးလတ်သော်မြတ်စွာဘုရားအား ကြီးစားသော ပူဇော်သဘင်ပွဲကြီးဆင်လင်ပြီး၍ ခမည်းတော်မင်းတရားနှင့် ဓူလကေားတတိအတိုင်း မြတ်စွာဘုရားကို ဓမ္မယွှားပြုကြတာ ခမည်းတော်မင်းတရားကြီး၏ နိုင်ဝံတော်သို့ တစန်ပို့ဆောင် ကြလေသည်။ ခမည်းတော် ဇေယျသေနမင်းကြီး ဝံရာကာသီနေပြည်တော်သို့ ကြွရောက်ပြီးမကြာမီပင် မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံ ယူတော်မူလေ၏။ (သံယုတ်အဋ္ဌအထာအလိုအားဖြင့် ဓမ္မာမြတ်စွာဘုရားသည် မင်းသားတို့ထံမှာပင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူကြောင်းလား၏။ ခမည်းတော်ဇေယျသေန မင်းကြီးသည်လည်းကောင်း၊ မင်းသားညီနောင် သုံးဦးတို့သည် လည်းကောင်း။ မင်းသားတို့၏ အတွင်းဝန်အမတ်သည်လည်းကောင်း။ ဘဏ္ဍာထိန်းသူဌေးသည်လည်းကောင်း၊ အစဉ်အတိုင်းသေဆုံးကြ၍ အခြံအရံပရိသတ်များနှင့်တကွ နတ်ရွာထုဝတီသို့လားရောက်ကြကုန်၏။ ကောက်ကျစ် ထိပါးစိတ်ဆိုးဝါးကြသည့် အတွင်းဝန်အမတ်၏ ဆွေမျိုးများတို့ကားခဲသို့ လားရောက်ကြရလေတုန်၏။

ဤသို့လျှင် ငရဲပြည်တစ်ပြည်တစ်ပြည်သို့ လှည့်လည်ဖြစ်ပွား ကျက်စားကြရကုန်စဉ် တိုးဆယ်နှစ်ကမ္ဘာတို့ ကားလွန်ခဲ့လေကုန်၏။ ထို့နောက်ဤဘဝကမ္ဘာ၌ တဿမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်ထွန်းတော်မူသောအခါ အတွင်းဝန် အမတ်၏ ဆွေမျိုးများထံမှတစ်ယောက်သည် ပြိတ္တာ များအတွတ်အလျှူပါနပေးလျှ၍ “ဣဝံအမှာဏ္ဍညထကာနံ ဟောတု ဤကောင်းမှုသည်သည် ငါတို့၏ ဆွေမျိုးပြိတ္တာတို့အတွက်ဖြစ်ပါစေ” ဟု ခြွက်ဆိုရည်ညွှန်းတဖူအလမ်း ပေးဝေကြလေသော် ထိုသူတို့၏ ဆွေမျိုးပြိတ္တာတို့သည်၎င်း အခြားပြိတ္တာများသည်၎င်း၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ ရကြပေလိမ့်မည်” ဟု ဖျာဒိတ်ကေားမိန့်ကြားတော်မူလေ၏။

ထိုကဿပမြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည်ရှိသော် ထိုပြိတ္တာများအဖို့ ထိုကဿပ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော် မူလိုက်သော စကားသည် “နတ်ဖြစ်ပါရကြလိမ့်မည်” ဟု မိန့်ကြားတော် မူအပ်သကဲ့သို့ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်ပူယ်ရာ ဖြစ်၍နေလေ၏။

ထို့နောက် ဘုရားထံသို့နှင့် ထေရ်ကြား (တထာပတ်မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဝေါတပတ်မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ထေရ်ကြား) ရွတ်လျားလှသောကာလ - အန္တရုတတစ်သာသာ ဝုဇ္ဇန္တရတသင်္ချေယုတခေတ်၊ ထို လွန်မြောက်လတ်သော် ငါတို့၏ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ထင်ရှားဖြစ် ပွင့်တော်မူလေ၏။ ထိုမင်းသားသုံးဦးတို့သည် နောင်တခြံတရံ ထထောင်တို့နှင့် တတုတကွနတ်ပြည်မှ စုတေခဲ၌ ဝေတိုင်းဝယ် ပုဏ္ဏားဖို့၌ ဖြစ်ကြ၍ စာစဉ်သဖြင့် ရသေ့ရတန်းဖြူ ကြပြီးလျှင် ဝယာသီသစာရပ်၌ ရသေ့ညီနောင် ခွင်တယောင် ဖြစ်ကြလေတုန်၏။ ထိုစဉ်အခါ မင်းသားသုံးဦးတို့၏ အတွင်းဝန်အပတ်သည် ယခုအခါ ဝေတိုင်းရှင်ဘုရင် ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီး ဖြစ်လာ၏။ ထိုစဉ်က သူဌေးကတော်သည် ယခုအခါခေတ္တိန္ဒာ ထူဌေးသင်္ချေဖြစ်လာ၏။ ထိုစဉ်က ကြွင်းကျန်သော ပရိတ်သတ်သည် ယခုအခါ ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ ဝနီဇ်သတ် ထမြီအမံဇုအား ဖြစ်လာကြ၏။

တစ်နေ့ယု သုံးလောကထွက်ထား ငါတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိုတပ်ခဲပြီးသည်အတိုင်း ရာစုပြုလုပ်ပြည်ထို နောက်သည့်နေ့၌ ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီးနှင့်တကွ ထမြီအမံဇုပုဏ္ဏား သူဌေးပေါင်း တသိန်းနှစ်သောင်းတို့ကို သောတာ ပတ္တိနိလ်၌တည်စေပြီးလျှင် နောက်တနေ့၌ သိကြားမင်းနိဗ္ဗာန်ဆော် ဓမ္မဆောင်၌ ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ ဓမ္မနန်းတော် ၌ ကြီးစွာသောအလှူကို ခံယူတော်မူ၏။

ထိုအခါ ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ ဆွေဖိုးဟောင်း ပြိတ္တာအပေါင်းတို့သည် "ငါတို့၏ ဆွေဖိုးဟောင်း ဖြစ်သော ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် ယခုပင်လျှင် ငါတို့အား ဒါနကောင်းမှု တုသိုလ်အမှုခွန်းညွှန်း ပေးလိမ့်မည်၊ ယခုပင်လျှင် ညွှန်းပေးလိမ့်မည်" ဟု ထောင့်တမျှော်ခေါ်လျှက် ဝန်းရန်ရပ်တည်လာကြကုန်၏။ ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည်တား အလှူကြီးကို ပေးလှူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်အရပ်၌ နေတော်မူပါမည်နည်း"

ဟု မြတ်စွာဘုရားအတွက် ကျောင်းတော်နေရာတို့သာ ကြံစည် စဉ်းစားနေသည့်အတွက် အလှူဒါန ကောင်းမှုအဖို့တို့ တစုံတယောက်သောသူအား အမှုခွန်းမညွှန်းမြတ်မိချေ၊ မင်းကြီး၏ ဆွေဖိုးဟောင်း ပြိတ္တာ အပေါင်းတို့သည် မျှော်လင့်ချက် တင်းပျတ်ကြတာ အတာလည်၌အခါ၌ မင်းကြီး၏ နန်းတော်ဝယ်အလွန် ကြောက်ပတ်စွယ်ကောင်းသော ထစ်တော်ကြပြီးညည်းညူသော အသံကို မြူကြလေတုန်၏။

ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် ထိုအသံကိုကြား၍ မြင်းစွာကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ပြီးလျှင် နံနက်မိုးသောက် နောက်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားထံတော်မှောက်သို့ သွားရောက် ချဉ်းတပ်လျှက် မိုးသေမြတ်နိုး၊ မိုးခိုးပြီးသော် "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား.. တက္ကနိပ်သည် ယမန်နေ့ည၌အခါဝယ် ဤသို့ ကြောက်မက်စွယ်သော အသံကို ကြားရပါပြီ.. တပည့်တော်တို့ အသံအတွက် မည်ကဲ့သို့ အတိုးအပြစ် ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မည်နည်း"

ဟု မြတ်စွာဘုရားတို့လျှောက်ထားလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက " မြတ်သောမင်းကြီး.. မကြောက်လင့်၊ ထိုအသံအတွက် သင့်အား တစုံတခုသော မကောင်းကိစ္စမျှ ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ၊ စင်စစ်သော်တား သင့်၏ ဆွေဖိုးဟောင်းများ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်ပွားလျက် မှီကြသည်၊ ထိုသင့်ဆွေဖိုးဟောင်း ပြိတ္တာအပေါင်းတို့သည် ဝုဇ္ဇန္တရတသင်္ချေတပ် တကပ်ပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရားအား ပေးပြီးလျှင် ငါတို့အား အမှုခွန်းညွှန်းပေးပေးလိမ့်မည်ဟု သင်မင်းကြီးကိုသာ မျှော်ခေါ်ထောင့်တကြလျှက် လှည့်လည်သွား လာနေကြကုန်၏။ သင်မင်းကြီးသည် ယမန်နေ့က ထိုဆွေဖိုးဟောင်း ပြိတ္တာအပေါင်းတို့အား ကောင်းစွာ

ကုသိုလ်စာပျဉ်းကို မညွှန်းဖြတ်မိစေ။ ထို့ကြောင့် သင့်ဆွေမျိုးတောင်း ပြိတ္တာအပေါင်းတို့သည် မျှော်လင့်ချက်ကင်းကြကာ ထိုသို့သော ကြောက်မက်ဖွယ်အသံကို ပြကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဟု ဖြေကြားတော်မူလေလျှင် ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည်

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား.. ယခုတဖန်လျှာဝါး၍ စာပျဉ်းညွှန်လျှင် ရကြပါဦးမည်လော။”

ဟု ထပ်မံမေးလျှောက်ပြန်ရာ မြတ်စွာဘုရားက

“တိမ်း.. ရနိုင်ကြ၏ မြတ်သောမင်းကြီး” ဟု ဖြေကြားတော် မူလတ်သော် ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည်

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား.. သို့ပြီးတကား မြတ်စွာဘုရားသည် ယနေ့ကောင်းမှုတုသိုလ်စာပျဉ်း ထပ်တော်၏ စာလျှာဝါးကို ဆွေမျိုးဟောင်း ပြိတ္တာအပေါင်းတို့အား ကောင်းမှုတုသိုလ် စာပျဉ်းညွှန်းပါစို့” ဟု မြတ်စွာဘုရားကိုလျှောက်လေသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ ဝင့်လျှောက်ချက်ကို ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် လက်ခံတော်မူလေ၏။

မင်းကြီးသည် ရွှေနန်းတော်သို့ ပြန်သွား၍ကြီးစွာသော စာလျှာဝါးကို စီမံပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား စာလျှာခွဲကြရန် အချိန်တန်ကြောင်း ကြားလျှောက်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရွှေနန်းတော်သို့ ကြွတော်မူ၍ ခင်းထားအပ်သော မြတ်သောနေရာ၌ ရဟန်းသံဃာအပေါင်းနှင့် အတူတကွထိုင်နေတော်မူလေ၏။ ထိုဆွေမျိုး ဟောင်းပြိတ္တာအပေါင်းတို့သည်လည်း “ယနေ့တော့ တုသိုလ်စာပျဉ်းကန်ပင် ရကြတော့မည်” ဟု ရွှေနန်းတော်သို့ လာရောက်ကြကာ နံရံတဘက်စသည်၌ စောင့်မျှော်ရပ်တည်နေကြတုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ထိုခုကွဲရောက်နေကြသည့် ဆွေမျိုးဟောင်း ပြိတ္တာအပေါင်း တို့တို့ မင်းကြီးမြင်နိုင်ရန် စီမံဖန်ဆင်းတော်မူလေသည်။ မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားရွှေလက်တော်သို့ ရေစက် လောင်းလျှာရင်း “ဣဒံမေဉာတိနံယောတု- ဤရေကြည်ရောက်စာလျှာသည် အတွန့်ပင်ဆွေမျိုးများအတွက် ဖြစ်ပါစေ သတည်း” ဟု အမျှခွန်းညွှန်းလေသော် ထိုခဏ၌ပင် ဆွေမျိုးပြိတ္တာတို့ တုသိုလ်အဓိဘာဝ ရရှိကြသဖြင့် ဆွေမျိုးဟောင်း ပြိတ္တာအပေါင်းတို့ သုံးဆောင်ရန် ကြာမျိုးငါးပါးတို့ဖြင့် အပြည်ဖုံးအပ်သော ရေကန်များ၊ သွားထနဲ ဖြစ်ပေါ်လာကြလေသည်။ ထိုဆွေမျိုး ပြိတ္တာတို့သည် ထိုရေကန်တို့၌ သောက်ကြ ချွေကြ၍ ပူပန်ခြင်း၊ ပင်ပန်းခြင်း ရေပတ်ခြင်း ကင်းကြကာ ရွှေရောင်အဆင်းဝါဝင်းသောကိုယ်အဆင်း ရှိကြလေကုန်၏။ ဝိမ္ဗိသာရ မင်းတရားကြီးသည် တဖန် ယာဂုဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဓဉ်ဆွမ်းတို့ကို အစဉ်အတိုင်း ဘုရားအဖူးရှိသော ရဟန်း သံဃာအား လျှာဝါး ဆတ်တပ်၍ အမျှခွန်းရှေးနည်းအတူ ညွှန်းလေသော် ထိုခဏ၌ပင် ထိုဆွေမျိုးဟောင်း ပြိတ္တာအပေါင်းတို့ သုံးဆောင်ရန် နတ်၌ဖြစ်သော ယာဂုခဲဖွယ်၊ ဘောဓဉ်တို့ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကြလေသည်။ ထိုဆွေမျိုး ပြိတ္တာတို့သည် ထိုဝိမ္ဗိသာရခဲဖွယ်၊ ဘောဓဉ်တို့ကို ရှေးက ဝတ်ခဲ့သမျှ ကတိုးချ၍ အားပါးတရ သုံးဆောင်စားသောက်ကြ၍ ပြည့်ဖြိုးစိုပြေသော မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ တိုယ်ဣန္ဒြေနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။

ထို့နောက် မင်းကြီးသည် အဝတ်သင်္ကန်း၊ ဖိပ်ရာ နေရာများကို ဘုရားအဖူးရှိသော ရဟန်းသံဃာအား လျှာဝါးဆတ်တပ်၍ အမျှခွန်း ရှေးနည်း အတူ ညွှန်းလေသော် ထိုခဏ၌ပင် ထိုဆွေမျိုးပြိတ္တာတို့ သုံးဆောင်ရန် နတ်၌ဖြစ်သော ယာဂုခဲဖွယ်၊ ဘောဓဉ်တို့ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကြလေသည်။ ထိုဆွေမျိုး ပြိတ္တာတို့သည် ထိုဝိမ္ဗိသာရခဲဖွယ်၊ ဘောဓဉ်တို့ကို ရှေးက ဝတ်ခဲ့သမျှ ကတိုးချ၍ အားပါးတရ သုံးဆောင်စားသောက်ကြ၍ ပြည့်ဖြိုးစိုပြေသော မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ တိုယ်ဣန္ဒြေနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။

အဆင်တန်ဆာ အဖိုးဖိုးတို့သည် မြစ်ထွန်း၊ ပေါ်ပေါက်၍ လာကြကုန်၏။ ထိုစဉ်းစိမ် ချမ်းသာယျားအလုံးစုံကို ဝိဇ္ဇိသာရမင်းကြီး မြင်နိုင်အောင် မြတ်စွာဘုရားသည် အဓိဋ္ဌာန်တော်မူလေ၏။ ထိုသို့ အဓိဋ္ဌာန်မူချက်အရ ထိုစဉ်းစိမ် အလုံးစုံကို ဝိဇ္ဇိသာရမင်းကြီးသည် ကောင်စွာမျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ရကား အလွန်လျှင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မြစ်မှိုလေ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းတုန်းပေးခြင်းကိစ္စပြီးစီးလတ်လျှင် မာဝဇတိုင်းရှင်ဘုရင် ဝိဇ္ဇိသာရမင်းကြီးအား အနုမောဒနာတရားတော်ကြားစုံသောငှာ- တိရောကုဋေသုတ္တံ၊ သိပ္ပံသိယာဋ တေသုဝ ခွာရာဟာသုတ္တံ၊ ဣန္ဒြာနု သတ်ယရ - အစဉ်သော (၁၂) တဆယ့်နှစ်ဝါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်တပ်သည့် ဤတိရောကုဋေသုတ္တံ ခေသနာကို ဟောကြားတော် မူလေ၏။

ဤတိရောကုဋေသုတ္တံခေသနာ နိဗ္ဗာန်ဆုံးလတ်သောအခါ ပြိတ္တာဘုံ၌ မြစ်ရခြင်း၏ အပြစ်ဝေါသကို မြင် လောက်အောင်၊ ကြောက်လောက်အောင် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားဖွင့်ပြတော်မူချက်အရ ထိတ်လန့် သံဝေဂရရှိ ကြကာ အသင့်အားဖြင့် အားထုတ်ကျင့်ဆောင်ကြသည့် သတ္တဝါအပေါင်း ရှစ်သောင်း၊ လေးထောင်တို့သည် သစ္စာလေးပါး တရားသိမြင်ကျွတ်တန်းဝင်ကြလေသည်။

ပုတိယနေ့၌လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်လူတို့အား ဤတိရောကုဋေသုတ္တံကိုပင် ဟောကြားတော် မူလေ၏။ ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့တိုင်အောင် ဤနည်းအတူပင် ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော သတ္တဝါတို့ ဓမ္မဘိ သဗယ ကျွတ်တန်းဝင်ကြလေသည်။

သေရိဝဂါဂီဇေတိ ရွဲကုန်သည်မိုက်စာကြောင်း

ဘုရားအလောင်းရွဲကုန်သည် (သေရိဝဂါဂီဇေ ရွဲကုန်သည်သည် ရွဲကုန်သည်မိုက်တဦးနှင့်အတူ မြစ်ကိုတူးပြီး "အရိဋ္ဌပူရ"ပြည်သို့သွား၍ ဗြူကို နှစ်ပိုင်းခွဲဝေပြီး မိမိရသောအပိုင်း၌ လှည့်လည်ကာ ရွဲများကို ရောင်း၏။ ထိုဗြူ၌ ဥစ္စာအစွဲဖိုးအားလုံးပျက်စီးသွားသော သူဌေးအဖိုးမှ ကျန်ရစ်သည့် သူဝယ်မနှင့်အဖွားနှစ်ဦးတို့သည် အစေခဲလုပ်၍ အသက်ပွေးကြ၏။ သူတို့၏အိမ်၌ စွန့်ပစ်ထား၍ အညစ်အကြေးတက်နေသည့် ရွှေခွက်တစ်လုံးရှိ၏။ ရွဲကုန်သည် ခိုက်သည် ထိုအိမ်တံခါးသို့ ရောက်လာ၏။ မြေးငယ်က ရွဲတန်ဆာကို ဝယ်ခိုင်းသဖြင့် အဖွားသည် ရွဲကုန်သည်အား ထိုရွှေခွက်ကို ပေး၍ ရွဲတန်ဆာကို တောင်း၏။ ရွဲကုန်သည်မိုက်သည် ရွှေခွက်ဖြစ်သည်ကို သိသော်လည်း ရွဲတစ်ခုမျှ မဝေဘဲ ရလှလှသဖြင့် "ဤခွက်သည် ပဲဝက်မျှ မထိုက်" ဟုဆိုပြီး ရွှေခွက်ကိုလွှင့်ပစ်သွားလေ၏။

ထို့နောက်ဘုရားအလောင်းသည် ထိုအိမ်တံခါးသို့ ရောက်သော် အဖွားသည် ဈေးနည်းတူ ထိုရွှေခွက်ကို ပေး၍ ရွဲတန်ဆာကို တောင်း၏။ ဘုရားအလောင်းသည် ရွှေခွက်ဖြစ်သည်ကိုသိ၍ "ဤရွှေခွက်တားအဖိုးတစ်သိန်း ထိုက်၏။ အတွန်ပုံမှာ အဖိုးတစ်သိန်းတန်သော ဥစ္စာမရှိ" ဟု ဆို၏။ အဖွားက "ဤရွှေခွက်ကိုယူ၍ တစ်ခုတစ်ခုမျှကိုသာ ပေးခဲ့" ဟု ဆို၏။ ဘုရားအလောင်းသည် သူမှာရှိသည့် ငွေငါးရာနှင့် ငါးရာတန် ဥစ္စာတို့ကိုပေးပြီး အမြန်သွား၍ လှေကိုငှားပြီးမြစ်ကို တူးသွား၏။ ရွဲကုန်သည်မိုက်သည် ထိုမြေးအဖွားအိမ်သို့ ပြန်သွား၏။ အကြောင်းစုံကို သိရသော် လောဘဖီး ဟောက်လောင်၍ သူ့လက်ထဲရှိ ငွေဥစ္စာအားလုံးကို လွှင့်ပစ်ခဲ့ပြီး ချိန်မှိုကို တိုင်ကာ ဘုရားအလောင်း နောက်သို့လိုက်လေ၏။ သူသည် မြစ်တစ်ဖျားသို့ရောက်၍ ဘုရားအလောင်းစီးသည့် လှေကိုလှမ်းခေါ်၏။ ခေါ်မရသော်

ဗုဒ္ဓဂါယာ ခရီးသွားမှတ်တမ်း

သူသည် သောကမီးကြောင့် နှလုံးပူ၍ ခံတွင်းမှ သွေးစာန်ပြီး တုရားစာလောင်းကို ပထမဦးဆုံး ရန်ငြိုးဖွဲ့လျက် ထိုမြစ်၌သေလေ၏။

စိတ်ကောင်းရှိသူသည် သတိနှင့်ကြိုးစားလျှင် ဘေးကင်း၍ ချမ်းသာမည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန် ကျောင်း၌နေစဉ် ဝိရိယလျှော့သော ရဟန်းတပါးတို့ အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို ဟော၏။ (ဇာတ်ပေါင်း၊ ၉၀၀၀-၈၅၅ တွင်ပါသည်။) ဘုရား- ပညာရှိခွဲတုန်သည်။

ဥပတိဿနှင့် ကောလိတ (အဂ္ဂသာဝကစာလောင်းပရိဝိုဏ်နှစ်ဦးတို့ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ဧကန်ရှိကြခြင်း) အချိန်ကား မြတ်စွာဘုရားသခင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဧကန်ရှိပြီးလဝက်ခန့်အကြာ တပို့တွဲလဆန်း (၁) ရက်နေ့ မိုးသောက်အချိန်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ သိဗ္ဗညုးပရိဝိုဏ် ဆရာကြီးသည် ပရိဝိုဏ်တပည့်အဖြစ်အရံ (၂၅၀) နှစ်ရာဝါးဆယ်တို့နှင့်အတူတကွ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နေထိုင်ဆဲရှိနေသည်။ ထိုအချိန်၌ အရှင်သာရိပုတ္တရာ စာလောင်း၊ ဥပတိဿပရိဝိုဏ်နှင့် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလန်စာလောင်း တော်လိတပရိဝိုဏ် တို့သည် သိဗ္ဗညုးဝိုဏ်ဆရာကြီးထံ တပည့် ခံ၍ပရိဝိုဏ်တို့၏ အကျင့်ကို ကျင့်ကြံနေဆဲ ဖြစ်၏။

ဥပတိဿပရိဝိုဏ်နှင့် ကောလိတပရိဝိုဏ် သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးတို့သည် သိဗ္ဗညုး ဆရာကြီးထံသို့ ဧကန်ရှိပြီးနှစ်ရက် သုံးရက် အတွင်းမှာပင် ထိုဆရာကြီး၏ အယူဝါဒ အကျင့်လမ်းစဉ် အဆုံးဧကန် သင်ကြားတတ်မြောက်ကြပြီးရာ ထိုသိဗ္ဗညုးဆရာကြီး၏ အယူဝါဒ အကျင့်လမ်းစဉ် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တရားကို မတွေ့မြင်ကြတုန်သည်ဖြစ်၍ "ငါ့ရှင်... ဤသိဗ္ဗညုးဆရာကြီး၏ အကျင့်ဝါဒ လမ်းစဉ်သည် အချည်းနှီး သာဖြစ်၏ အနှစ်သာရမရှိ။ ယခုကစ၍ ငါတို့နှစ်ဦးတွင် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို အလျင်လက်ဦးရရှိ သိမြင်သောသူက မရရှိမသိမြင်ရသေးသောသူအား ပြောကြားကြတောင်းဟူ၍ ကတိကဝတ် ထားရှိခဲ့ကြ ပြီးဖြစ်ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသခင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဧကန်ရှိပြီး လဝက်ခန့်အကြာ တပို့တွဲလဆန်း (၁) ရက်နေ့လောက် ဧကန်လတ်သောအခါ ပဉ္စဝဂ္ဂိမထေရ်ငါးပါး ၊ ပါအဝင် အရှင်အဿဇိ မထေရ်သည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို မြင်ဝတ်ပြီးလျှင် သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင် ဝတ်ရုံတော်မူကာ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသော၊ ရှေ့သို့တက်ခြင်း၊ နောက်သို့ ဆုတ်ခြင်း၊ တူရှုကြည့်ခြင်း၊ တစောင်းကြည့်ခြင်း၊ သက်ကိုကွေးခြင်း၊ ဆန်ခြင်းတို့ဖြင့် လေးတောင်ခန့်မျှ ချအပ်သော ဗျက်လွှာရှိလျက် ကြည်ညိုဖွယ်သော ဣရိယာပုတ်ဖြင့် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူလေ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာစာလောင်းဖြစ်သော ဥပတိဿပရိဝိုဏ်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်အတွင်းသို့ ကြည်ညို ဖွယ်သော ဣရိယာပုတ်ဖြင့် ဆွမ်းခံကြွဝင်တော်မူလာသော အရှင်အဿဇိ မထေရ်ကို မြင်လေလျှင် ဥပတိဿ ပရိဝိုဏ်၏ စိတ်သန္တာန်၌ -

"ဤရဟန်းသည် လောက၌အရဟတ္တမဂ်အရဟတ္တဖိုလ်သို့ဧကန်ရှိပြီးကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တပါး အဝါအဝင် ကေနဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ငါသည်ဤရဟန်းထံသို့ချဉ်းကပ်၍ "ငါ့ရှင်... သင်သည် အဘယ်ဆရာကို ရည်မှန်း၍ ရဟန်းပြုခဲ့သနည်း။ သင်သည် အဘယ်ဆရာ၏ တရားကို နှစ်သက်ပါသနည်းဟု မေးရမူကောင်းလေစွ" ဟု အကြံပြစ်လေ၏။ ထို့နောက်တဖန် ဆက်၍ဥပတိဿ ပရိဝိုဏ်သည် ဤရဟန်း... မေးမြန်းဖို့ရန် အချိန်ကခါ

မဟုတ်သေး၊ ဗြူတွင်းသို့ဝင်ကာ ဆွမ်းခံနေဆဲ ပြစ်၏။ မထေရာမှန်နိဗ္ဗာန်တရားကို လိုလားကြသည့် ငါတို့သူငယ်ချင်း နှစ်ဦးသာ "ထေခြင်းတရားရှိလျှင် မထေရာ နိဗ္ဗာန်တရားလည်း ရှိရမည်ဟု တနုမာနဉာဏ်ဖြင့် မှန်းဆစားသော နိဗ္ဗာန်တရားကို မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့ရှိသိမြင်ရန် ရှာကြစေသောငါသည် ဤရဟန်းနောက်သို့ ပဝါးခြေထပ် ထပ်ကြပ်မကွာ လိုက်ပါရပါမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ကြံစည်ကာ တရှင်တဿခိ၏ နောက်သို့မျက်ခြေပပြတ် လိုက်ပါခဲ့ လေသည်။

ဥပတိဿပရိဇိုဇ်သည် တရှင်တဿခိမထေရ်သူမြတ် ဆွမ်းခံပြီးလျှင် နေရာတစ်ခုတစ်ခု၌ ထိုင်နေတော် မူလိုသော တရိပ်ကဲကို သိရှိကာ မိမိ၌ပါလာသော ပရိဇိုဇ်၏ တသုံးတဆောင် အင်ပျဉ်ငယ်- လေးထောင့်ခုံငယ် ကလေးကို ခင်း၍ပေးပြီးလျှင် မထေရ်မြတ်ဆွမ်းစားပြီးသောစခါ၌လည်း မိမိ၏ ရေကတားဖြင့် ရေကပ်လှူပြန် လေသည်။ ဤသို့ဆရာအပေါ်၌ ပြုရန်ဝတ္ထုတရားကို ပြုပြီးမှ ဆွမ်းစားပြီးသော မထေရ်မြတ်နှင့် ချီးမြှင့်သော ထေရ်တစ်ကော ပြောကြားပြီးလျှင် -

"ငါ့ရှင်... သင်၏ ဗျတ်စိ၊ နား၊ နှာ စသော ဣန္ဒြေတို့သည် ကြည်လင်လှကုန်၏။ တရေတဆင်းသည် သန့်ရှင်းကြည်လင် အပြစ်ကင်းစင်လှပေ၏။ ငါ့ရှင်... သင်သည် အဘယ်ဆရာကို မှန်း၍ ရဟန်းပြုခဲ့ပါသနည်း။ သင်၏ဆရာသည် အဘယ်သူပါနည်း။ သင်သည် အဘယ်ဆရာ၏တရားကို နှစ်သက်ပါသနည်း။" ဟူ၍ မေးမြန်းလေ၏။ ထိုစခါ တရှင်တဿခိ မထေရ်သူမြတ်က

"ငါ့ရှင်... ငါသည် အသမ္ဘိဒူသက္ခန္ဓာယုဂ်သုံးသာတီဝင်မင်းမျိုးမှ တောထွက်ကာ ရဟန်းပြုသော မြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှန်း၍ ရဟန်းပြုခဲ့ပါသည်။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ငါ၏ ဆရာဖြစ်ပါသည်။ ငါသည် မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကို နှစ်သက်သူ ဖြစ်ပေ၏။" ဟု မိန့်ဆိုတော်မူလေသော် ဥပတိဿပရိဇိုဇ်သည် "တရှင်၏ဆရာဘုရားသည် အဘယ်အယူဝါဒ ဖြစ်ပါသနည်း။ အဘယ်တရားကို ဟောကြားလေ့ ရှိပါသနည်း"

ဟု တဖန်ထပ်လျှောက် မေးလျှောက်မြန်လေ၏။ ထိုစခါ တရှင်တဿခိ မထေရ်သူမြတ်သည် ဤပရိဇိုဇ် တို့သည်ကား သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အယူဝါဒ ရှိကြသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤဥပတိဿပရိဇိုဇ်အား ငါသည် သာသနာတော်၏ နက်နဲသိမ်မွေ့သောအမြစ်ကို တစ်ပြပေတို့ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင် မိမိကိုယ်တိုင်က သီတင်းငယ်ဖြစ်နေသည့်အတွက် ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း ပညွန်းပြနိုင် သောကြောင်းဖော်ပြလိုသည်ဖြစ်၍

"ငါ့ရှင်... ငါသည် သီတင်းပယ်မျှသာ ဖြစ်ပါသေး၏။ ရဟန်းဖြစ်ခဲ့သည်မှာ၊ မကြာသေးပါ။ ဤသာသနာတော်သို့ ယခုမှရောက်သစ်ဖြစ်ပါသေးသည်။ သို့ဖြစ်၍ ငါသည် သင့်အားအကျယ်အားဖြင့် တောတရားကို ဟောခြင်းငှာမစွမ်းနိုင်ပေ။ သို့သော်ငါသည် သင့်အား အနက်အဓိပ္ပါယ်လိုရင်း ကိုကား အကျင့်၊ အားဖြင့်ဟောပြနိုင်ပါလိမ့်မည်" ဟု မိန့်ဆိုတော်မူလေ၏။

ထိုစခါ တရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်း ဥပတိဿပရိဇိုဇ်က "အကျွန်ုပ်သည် ဥပတိဿအမည်ရှိသော ပရိဇိုဇ်ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ တရှင်သည် တစွမ်း ရှိသလောက်သာ အနည်းငယ်ကိုဖြစ်စေ၊ များစွာကိုဖြစ်စေ ဟောတော်မူပါ။ ထိုတရှင်မြတ် ဟောစားသော တရားကို နည်းပေါင်း၊ တရားအထောင်ဖြင့် ရွဲ့ထွင်၍ သိမြင်ရန်မှာ အကျွန်ုပ်၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်" ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင် တရှင်မထေရ်တို့

“ရှိုပါစေအရှင်...။ အနည်းငယ်တိုဖြစ်စေ၊ များစွာကိုဖြစ်စေ၊ ဟောတော်မူပါ၊ ထိုသို့ ဟောရာမှာလည်း အနက်အဓိပ္ပါယ်လိုရင်းကိုသာ နာယူလိုပါသည်။ များပြားငှာပုဂ္ဂိုလ်၌ အကွဲရာသဒ္ဒါတွေကို ဟောနေသဖြင့် အကျွန်ုပ်တို့မှာ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်နည်း”

ထု ပြောဆိုလျှောက်ထားလေသော် အရှင်အထွဋ် မထေရ်သူမြတ်သည် ဥပတိဿပရိဇိုဇ်တို့ -
ယေဓမ္မာဟေတုပ္ပဘဝါ တေသံ တေတုံတကာဂတောတာဟ
တေသဉ္စ ယောနိဓရာခေါ ဧဝံဝါဒီမဟာသမဏော ။

ငါ့ရှင်...။ ယေဓမ္မာ-ဓမ္မာဝါပါးစာကြင်စုကွသစ္စာတရားတို့သည်၊ ယေတုပ္ပဘဝါ- သမုဒ္ဒယသစ္စာတရား လောဘလျှင် အဓွန့်အစ အခြေခံအကြောင်းရင်း ရှိကြကုန်၏၊ တေစ - ထိုဓမ္မာ ငါးပါး စုကွသစ္စာတရားတို့ကို လည်းကောင်း၊ တေသံ ထိုဓမ္မာဝါပါး စုကွသစ္စာတရားတို့၏ ယေတုံစ - အကြောင်းသမုဒ္ဒယသစ္စာ နှစ်ပါးတို့၏၊ ယောနိဓရာခေါ အကြင်ချုပ်ရာချုပ်ကြောင်းဖြစ်သော နိဓရာဓမ္မာ မဂ္ဂသစ္စာနှစ်ပါးသည် အတ္ထိဂ္ဂိုဏ်း၊ တဉ္စ- ထိုနိဓရာဓမ္မာ မဂ္ဂသစ္စာ နှစ်ပါးကိုလည်းကောင်း၊ တထာဂတော-ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာဟာ-စိတ်ဖြင့် ခွဲခြား ဟောကြားတော်မူပေ၏၊ မဟာသမဏော- သုံးလူဥက္က ရဟန်းဖြစ်တော်မူပါသော ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား သည် ဧဝံဝါဒီ-ဤသို့ သစ္စာလေးပါး စာမြတ်တရားကို ခွဲခြားဖော်ပြ ဝိတန္တု ဝါစင်ဖြူ အယူရှိတော်မူပေ၏၊ ဟူ၍ သစ္စာလေးပါးတရားအချက်အနက် အဓိပ္ပါယ်ပြည့်စေသည့် ဓမ္မဓမ္မာကို ဟောကြားတော် မူလေ၏။

ဥပတိဿပရိဇိုဇ်သည် ဖော်ပြပါတရားဓမ္မာဂါထာရွှေထက်ဝက်ကို ကြားနာရလျှင်ပင် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ ကည်လေ၏။ ဂါထာဓမ္မာထက်ဝက်ကိုကား သောတပန်ဖြစ်ပြီးသောအခါ နာလှမှု ပြီးဆုံးလေသည်။ ထိုအခါ ဖရူင်ယာရိပုတ္တရာအလောင်း ဥပတိဿပရိဇိုဇ်သည် -
ဧသေဝဓမ္မာယဝိတာဝဓေဝ ပစ္စုဗ္ဗထပဝဓသောကံ။
အာရိဋ္ဌ အတ္တတိတံ၊ ဗဟုကေဟိကပ္ပနဟုတေဟိ။

တစ္ဆေအရှင်ဘုရား...။ တာဝဓေဝ- ထိုအာရိဝဋ္ဌဓ သောတာပတ္တိဖိုလ်မျှသို့လျှင်၊ ပတ္တဝံ- ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ဉာဏ်ဖြင့် ဆိုက်ရောက်အပ်သည်၊ သဝိဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်စေကာမူ၊ ဓမ္မာ-အကျွန်ုပ်တို့ လူငယ်မျှင်၊ နှစ်ဦးသားဓမ္မရွာ၍ ဓနသောတရားသည်ကား၊ ဧသေဝ- ဤတရားပင် လျှင်တည်း၊ တုမေ- အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ အသောကံ- စိုးရိမ်ခြင်းကင်းရာဖြစ်သော၊ ပဒံ-နိဗ္ဗာန်တရားကို၊ ပစ္စုဗ္ဗတ- မျက်မှောက်ထင်ထင် သိမြင်ကြကုန်၏၊ အဓမ္မဟိ-အကျွန်ုပ်တို့သည် ဣဒံပဝံ-ဤနိဗ္ဗာန်တရားကို၊ အာရိဋ္ဌမျက်မှောက် ထင်ထင် မသိမြင်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဗဟုကေဟိကပ္ပနဟု-တေဟိနဟု-တသမ္မာ ကမ္ဘာပေါင်းများစွာတို့ ပါတ်လုံး၊ အတ္တတိတံ- အချိန်တွေ့ထုန်လွန်ပျက်ဖြုန်း၊ အစွံ-ကြီး၊ ရှုံးခဲ့ရလေပြီ” ဟူ၍ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုကာမိမိ၏ အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဆုံးရှုံးနှစ်နာခဲရင့်ကို လျှောက်ထားပြောဆိုပြီးလျှင် ဥပတိဿ ပရိဇိုဇ်သည် အထက်မဂ်ဖိုလ်သို့ မရောက်သေးမှီဝင် “ဤလောကုတ္တရာတရားအရာ၌ အကြောင်းထူးရှိဦးမည်” ဟုကြံစည်စဉ်းစားပြီးလျှင် အရှင်အထွဋ် မထေရ်တို့ “အရှင်ဘုရား... ဤမျှသာရှိပါစေဦး၊ အထက်သို့ဆက်၍ တရားဓမ္မာကို မဟောကြား ပါနှင့် ဦး၊ အကျွန်ုပ်တို့၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် သုတေခါ အဘယ်အရပ်၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်တော် မူပါသနည်း”

ဟုလျှောက်ထားမေးမြန်းလေသော် အရှင်ဇနကာပရိတ်က -

"ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူပါသည်ဝါရှင်. . " ဟု

ဖြေကြားတော်မူသည်တွင်

"အရှင်ဘုရား. . . သို့ဖြစ်ခဲ့လျှင် အရှင်ဘုရားတို့သည် ရှေ့ကအလျှင် ကြွသွားတော်မူနှင့်ဝါကုန် တပည့်တော်၏ သူငယ်ချင်းတယောက် ကျန်ရှိနေပါသေးသည်၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း "အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို အလျှင် လတ်ဦးသိသက ကျန်တဦးအား ပြောကြတောင်းဟု အချင်းချင်း ကတိကဝတ် ပြုတပ်ကြပြီးဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကျွန်ုပ်သည် ထိုကတိကဝတ် ဝန်ခံချက်ကို ပြေလည်စောင် ပြုလုပ်ပြီးမှ အကျွန်ုပ်၏ သူငယ်ချင်းကိုခေါ်ဆောင်ခဲ့၍ အရှင်ဘုရားတို့ကြွသွားသော လမ်းအတိုင်း မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ လိုက်ပါလာခဲ့ပါမည်။" ဟု လျှောက်ဆိုကာ ထိခြင်းဝါးပျိုးဖြင့် မထေရ်၏ ခြေတော်ရင်း၌ ဝပ်ဝင်းရိုကျိုးရိုချိုးပြီးလျှင် လက်မှာရစ်သုံးပတ်လှည့်လည်၍ အရှင်ဇနကာပရိတ်က အလျှင်လက်ဦးလွတ်ပြီးနောက်ပရိဝိဇ္ဇာ ကျောင်းစာရသို့ ဧည့်သွားလေ၏။

ကောလိတပရိဝိဇ္ဇာ သောတပန်တည်ခြင်း

ထိုအခါ ကောလိတပရိဝိဇ္ဇာသည် ဥပတိဿပရိဝိဇ္ဇာလောကသို့ အဝေးကမြင်လတ်၍ "ယနေ့ ငါ့သူငယ်ချင်း၏ မျက်နှာအဆင်းသည် အခြားနေ့များနှင့် လားလားမျှမတူ၊ ကော်ပင်ငါ့သူငယ်ချင်းသည် မသေရာမှန် နိဗ္ဗာန်တရားကို ရရှိသိမြင်ခဲ့လိမ့်မည်" ဟု ကြံစည်ထင်မြင်ကာ ဥပတိဿပရိဝိဇ္ဇာကို

"ငါ့ရှင်သင်၏ မျက်စိ၊ နား၊ နှာစသော ဣန္ဒြေတို့သည် ကြည်လင်လှကုန်၏၊ အရေအဆင်းသည် သန့်ရှင်းကြည်လင် အပြစ်ကင်းစင်လှပေ၏၊ ငါ့ရှင်. . အသိနည်း၊ သင်သည် မသေရာအမှန် နိဗ္ဗာန်တရားကို ရအပ်ခဲ့ပြီလော" ဟု မေးမြန်း၍ ဥပတိဿပရိဝိဇ္ဇာက

"ဟိန်း. . ငါ့ရှင် ငါ့အားမသေရာမှန် နိဗ္ဗာန်တရားကို ရအပ်ခဲ့လေပြီ" ဟုဖြေကြားလတ်သော် တပန်ထပ်၍ ကောလိတပရိဝိဇ္ဇာက -

"ငါ့ရှင်. . သင်သည်အဘယ်သို့သော အချင်းအရာဖြင့် မသေရာမှန် နိဗ္ဗာန်တရားကို ရရှိခဲ့ပါ သနည်း" ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါ ဥပတိဿပရိဝိဇ္ဇာသည် မိမိအရှင် ဇနကာပရိတ်က မထေရ်သုမြတ်နှင့် တွေ့ရှိခဲ့ရသည့် အကြောင်းအရာကို အတုအတိုင်း ပြန်ကြားပြောဆိုပြီးလျှင် ယေဓမ္မာတေတုပုဂ္ဂိုလ် အစရှိသော ဂါထာတို့ပင် ကောလိတပရိဝိဇ္ဇာအား ဟောကြားလေ၏။ ဂါထာဆုံးသောအခါ ကောလိတပရိဝိဇ္ဇာသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်ပြီး၍ ဥပတိဿပရိဝိဇ္ဇာကို -

"အဆွေတော် ဥပတိဿ ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ အဟယ်အရပ်၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူသနည်း" ဟုမေး၍ ဥပတိဿပရိဝိဇ္ဇာက -

"အဆွေတော် ကောလိတ. . ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူလျက်ရှိကြောင်း ငါတို့ဆရာ ဇနကာပရိတ်က မထေရ်သုမြတ်က မိန့်ကြားတော် မူအပ်ခဲ့ပါသည်ဟု ပြန်ကြားပြောဆိုလတ်သော် ကောလိတပရိဝိဇ္ဇာသည် စိတ်ဆတ်သူ စိတ်မြန်သူပီပီ"

"ငါ့ရှင် ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့လျှင် မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ သွားကြစို့၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သံခင် တုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ငါတို့၏ ဆရာသခင် ကျေးဇူးရှင်ကြီး ဖြစ်ပေသည်" ဟု ပြောဆိုလေသည်။

တပည့် ပရိနိဗ္ဗာန်နှင့် သိဉ္ဇည်းဆရာကြီးတို့ထံ သွားရောက်ကြခြင်း

ထိုစာခါ ရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်း၊ ဥပတိဿပရိနိဗ္ဗာန်သည် ဧကောတလူများကို ထောက်ထား ဝဲညာတတ် သူပီပီ "ငါ့ရှင်... ဤပရိနိဗ္ဗာန် (၂၅၀) တို့သည် ငါတို့ကို တစိုပြုကာငါတို့၏ တကဲတို့သာ တမြဲကြည့်၍ ကြတာ ဤပရိနိဗ္ဗာန်အရံတို့၌ နေကြသူများဖြစ်ကြကုန်သည်။ ထိုပရိနိဗ္ဗာန် (၂၅၀) တို့ကိုလည်း ပန်ကြားဦးစို့၊ ထိုသို့ ပန်ကြားပြောဆိုမှသာ သူတို့ သဘောကျသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်နိုင်ကြ ပေလိမ့်မည်" ဟု စိတ်စွန့်၊ လက်စွန့် ထောက်ထား ဟောကြားသည့်အပြင် တခါခါသိမ်း ဆရာသမားကို လေးစားတော်ခေတ် ပူဇော်သူဖြစ်သည့် စာသလျှော်စွာ "အဆွေတော်ကောလိတ... ငါတို့သိတပ်ပြီးသော မသေရာမှန် တမြိုက်နိဗ္ဗာန်တရား၊ ငါတို့၏ ဆရာကြီး သိဉ္ဇည်းပရိနိဗ္ဗာန်တရားလည်း ပြောကြားဦးစို့ ဉာဏ်ရှိသူဖြစ်လျှင် ထိုဆရာကြီးသည်လည်း ငါတို့ကို ယုံကြည်၍ မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ လိုက်ပါလာလိမ့်မည်၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ တရားဝေသနာ တော်သို့ လိုက်ပါလာလိမ့်မည်၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ကို တရားဝေသနာကို ကြားနာရလျှင် မင်ဖိုလ်ကို ထိုးထွင်းသိမြင်ပေလိမ့်မည်" ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးသားတို့သည် တပည့်ပရိနိဗ္ဗာန်များတံသို့ ဧကောတလူ သွားရောက်ကြ၍ ထိုတပည့်ပရိနိဗ္ဗာန် (၂၅၀) နှစ်ရာငါးဆယ်တို့ကို

"ငါ့ရှင်တို့ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံတော်သို့ သွားကြကုန်အံ့၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင် တိုယ်တော်မြတ်သည် ငါတို့၏ ဆရာသခင် ကျေးဇူးရှင်ကြီး ဖြစ်တော်မူပေသည်" ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်၏။

"တပည့်ပရိနိဗ္ဗာန် (၂၅၀) တို့သည်လည်း အရှင်တို့ အကျွန်ုပ်လည် အရှင်တို့ကို တစိုပြုကြကာ အရှင်တို့၏ တကဲတို့သာ တမြဲကြည့်၍ ကြတာ ဤပရိနိဗ္ဗာန်အရံ၌ နေကြသူများ ဖြစ်ပါကုန်သည်။ အရှင်တို့နှစ်ပါး ကမြတ်စွာဘုရား တံတော်၌ မြတ်သောအကျင့်တို့ကျင့်ကြပါလျှင်၊ အကျွန်ုပ်တို့အားလုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားအထံတော်၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးကြပါကုန်အံ့"

ဟူ၍ မြန်ကြားလျှောက်ထားကြလေတည်း။ ထိုစာခါ သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးသားတို့သည် သိဉ္ဇည်း ဆရာကြီးထံသို့ သွားရောက်ကြ၍ သိဉ္ဇည်းဆရာကြီးကို မြတ်စွာဘုရားထံသို့ အတူတကွ သွားရောက်ကြရန် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ခေါ်ဆောင်ပါသော်လည်း မရရှိပဲ နောက်ဆုံးတွင် သိဉ္ဇည်း ဆရာကြီးက -

"အမောင်တို့... ဤလောက၌ ပညာမဲ့သူက များသလော၊ ပညာရှိသူက များသလော" ဟူ၍ မေးမြန်းသဖြင့် "ဆရာကြီး... ဤလောက၌ ပညာမဲ့သူကသာများ၍ ပညာရှိသူကား နည်းပါးလှပါသည်" ဟု ပြောဆိုကြလေသော် သိဉ္ဇည်းဆရာကြီးက "အမောင်တို့... ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့လျှင် ပညာရှိသူများသည် ပညာရှိသည့် ရဟန်းဂေါတမထံသို့ သွားကြလိမ့်မည်၊ ပညာမဲ့သောသူများသည် ပညာမဲ့သော ငါ၏အထံသို့ လာကြလိမ့်မည်၊ အမောင်တို့သာ သွားကြလော့၊ ငါကား ဘယ်နည်းနှင့်မှ မလိုက်နိုင်" ဟု ဆုံးသတ်စကားပြတ် ပြောဆိုသဖြင့် သူငယ်ချင်း နှစ်ဦးတို့သည် မိမိတို့၏ တပည့် ပရိနိဗ္ဗာန် (၂၅၀) နှစ်ရာငါးဆယ်တို့ကို ခေါ်ဆောင်ကြ၍ မြတ်စွာဘုရားသီတင်းသုံးတော်မူရာ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်သို့ သွားကြလေတုန်၏။

ဥပတိဿ ပရိနိဗ္ဗာန်နှင့် ကောလိတပရိနိဗ္ဗာန်သူငယ်ချင်း နှစ်ဦးတို့ ခေါင်းဆောင်ရှေ့သွားပြု၍ တပည့် ပရိနိဗ္ဗာန် (၂၅၀) နှစ်ရာငါးဆယ်တို့နှင့်တကွ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်သို့ သွားကြလေသော် သိဉ္ဇည်းဆရာကြီး၏ ပရိတ်သတ်ကား

ကွဲပြားခဲ့လေပြီ။ ပရိဝုဒ္ဓိအရံကြီးတစ်ဦးလုံး ဆိတ်သုန်းလေပြီ။ သိဉ္ဇည်းဆရာကြီးမှာ ဆိတ်သုန်းသော ပိပိ၏ ပရိဝုဒ္ဓိအရံ ကျောင်းတိုက်ကြီးတို့ ကြည့်၍ သောကအတွင်းမီး တောက်လောင်ကာ ကျွန်ကျွန်ဆူသောသွေး ခံတွင်းမှ တပွတ်ပွတ် တံထွက်လာလေတော့၏။ ထိုအချိန်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိသတ်တို့၏ အလယ်၌ တင့်တယ်စွာထိုင်နေတော်မူ၍ တရားဟောနေခိုက် မြစ်ရကား ဥပတိဿပရိဝုဒ္ဓိနှင့် ကောလိတပရိဝုဒ္ဓိ သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးသားတို့ တပည့်ပရိဝုဒ္ဓိ (၂၅၀)တို့နှင့်အတူတကွ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်သို့ ရှေးရွာလာနေကြသည်ကို အဝေးက မြင်တော်မူလတ်၍ တိုယ်တော်ထံပါး၌ တရားနာနေဆဲ ရှိကြသော ရဟန်းများကို -

"ရဟန်းတို့... (ဟောဟိုမှာ) ကောလိတနှင့် ဥပတိဿသူငယ်ချင်းနှစ်ဦးသားတို့ ငါဘုရားထံသို့ လာနေကြသည်။ ထိုသူနှစ်ဦးသည် ငါဘုရား၏ လက်ဝဲရံ လက်ယာရံ အဂ္ဂသာဝက အစုံဖြစ်ကြလိမ့်မည်" ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။ ထိုအခါ ဘုရင်သားချင်း နှစ်ဦးသားတို့သည် တပည့်ပရိဝုဒ္ဓိ (၂၅၀) တို့နှင့် အတူ မြတ်စွာဘုရားထံတော်မှောက်သို့ သွားရောက်ချဉ်းကပ်ကြ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်အစုံ တို့၌ ဦးခေါင်းဝတ်လျှီး မှီခိုးဦးညွတ်ကြကုန်၏။

ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းချည်းဖြစ်ကြခြင်း

ထိုသို့ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိသေမြတ်နိုး မှီခိုးကြပြီးလျှင် "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ် တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ရှင်အဖြစ်သို့ ရ ချပါစေ... " ဟု ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင်းပန်ကြ လေသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဧဇ္ဇနည်းအတူပင် "ဧဟိဘိက္ခုဝေါ အစရှိသည်ဖြင့် ရဟန်းတို့... လာကြလော့၊ သင်ချစ်သားတို့ တောင်းပန်အပ်သော ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ခံယူကြလော့ တရားတော်ကို ငါဘုရား တောင်းစွာ ဟောကြားအပ်လေပြီ သင်ချစ်သားတို့သည် ဝင့်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ဖြုခြင်းငှာ သုံးပါးသိက္ခာ သာသနာတည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကြံတိုးကုတ်အားထုတ်ကြလော့" ဟု ရွှေလက်တော်ကို ဆန့်တန်း၍ ဧဟိဘိက္ခုခေါ် တော်မူလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုသူငယ်ချင်း နှစ်ဦးနှင့်တကွ တပည့် ပရိဝုဒ္ဓိ (၂၅၀) တို့သည် ဣဒ္ဓိမယပရိက္ခရာတို့ သူ့နေရာနှင့်သူ အဆင်သင့် ဆင်ယင်ပြီးသားဖြစ်ကြလျှက် ဝါတော်-၆၀ ရသော မထေရ်ကြီးများ ပမာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ မှီခိုးကြလျှက် ရဟန်းပြုပြီးသား ဖြစ်ကြလေတော့သည်။ အံ့ဩဘွယ်ရာ လူ့အသွင် ထွယ်ပျောက်၍ ရဟန်းအသွင်သို့ ကူးပြောင်းသွားကြလေတော့သည် မဟိဘိက္ခုဝေါ- ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားက ရွှေလက်တော်မြှောက်၍ ခေါ်တော်မူလိုက်ခြင်းပင် ထိုသူငယ်ချင်းနှစ်ဦးတို့နှင့်တကွ တပည့်ပရိဝုဒ္ဓိ (၂၅၀) တို့ အစို့ရာ ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းခံခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။ သိမ်ဝင်မွယ်ရာကိစ္စလုံးဝ မရှိတော့ပြီ။

တပည့်ရဟန်း(၂၅၀) တို့ ရဟန္တဖြစ်ကြခြင်း

ထိုသို့ ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းပြုပြီးသောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူငယ်ချင်း နှစ်ဦးတို့၏ ပရိတ်သတ်ဖြစ် ကြသော ရဟန်း (၂၅၀) တို့၏ ဧရိက်တို့ ကြည့်ရှုတော်မူကာ တို့သူတို့နှင့် သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော တရားတို့ကို ထိုးချဲ့ဟောကြားတော်မူလေ၏။ အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါးကို ချန်ထား၍ ကြွင်းလော တပည့်ရဟန်း (၂၅၀) တို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ တထိုင်တည်းမှာပင် ရောက်ကြလေကုန်၏။

အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါးတို့အတွက်ကား အထက်မဂ်သုံးပါးတို့သည် မပြီးဆုံးသေးဘဲရှိ၏။ အကြောင်းကား

သာဝကပါရမီဉာဏ်သည် (၁) အဂ္ဂသာဝကပါရမီဉာဏ် (၂) မဟာသာဝကပါရမီဉာဏ် (၃) ပကတိသာဝကပါရမီ ဉာဏ်ဟူ၍ သုံးပါးရှိသည်ဟု နတ် အရှင်မြတ်နှစ်ပါးတို့၏ အဂ္ဂသာဝက ပါရမီဉာဏ်တ ကြီးမားကျယ်ပြန့် လှသော ကြောင့်တည်း။

အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း

ထို့နောက် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ရဟန်းဖြစ်သည့်နေ့မှ စုနှစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌ မဂဓတိုင်း ကာလ ပုတ္တဇ္ဈာဝယ်တို့ ဂေါဓရဂပြု၍ တောအုပ်တစ်ခု၌ ရဟန်းတရားပွားများစားထုတ်တော်မူလတ်သည် ရှိသော် စုနှစ်ရက်ပတ်လုံး စကြန်ကြွကာ ရဟန်းတရား ပွားများကြိုးကုတ် စားထုတ်တော်မူသဖြင့် ကိုယ်တော် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်လှသည်ဖြစ်၍ စကြို စွန်းဝယ် ထိုင်လျက်သာ ဝိုက်မျှင်း၍ နေတော်မူ၏။ ထိုသို့ ဝိုက်မျှင်း၍ နေစဉ် မြတ်စွာဘုရားက ဗျာဓိတ်လန့်စေရတား ထိနမိတ္တကို ပယ်မြောက်၍ မြတ်စွာဘုရား နည်းပေးအပ်သည့် ဓါတ် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နာကြားရလျှင် အထက်မဂ်သုံးပါးကို ပြီးစေ၍ သာဝက ပါရမီဉာဏ် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်တော်မူ လေသည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း

အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်သည်လည်း ရဟန်းဖြစ်သောနေ့မှ (၁၅) ရက်လွန်သောနေ့ - တပို့တွဲ လပြည့်နေ့၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူတကွ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင် သုကရဝတလှိုက် - ဝက်တူးလှိုက်၌ နေတော်မူစဉ် မိမိ၏ တူဖြစ်သော ဒိယနာဓပရိဝိုဏ်အား ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟ သုတ္တန်ခေါ်သည့် မဇ္ဈိမ - နိကာယ၊ ပဗ္ဗိမပဏ္ဍာယ၊ ၃-ပရိတ္တာဓကဝဂ်၊ ၄-ဝိယနဓသုတ်ကို မြတ်စွာဘုရား မဟာကြားတော် မူအပ်သည်ရှိသော် သုတ္တန်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့် နှလုံးသွင်းတော်မူ၍ သူတစ်ပါးအတွက်အားထားသော ထမင်းပွဲကို သုံးဆောင်စားသောက်သော သူတို့သို့ သာဝကပါရမီဉာဏ် အထွတ်အထိပ်ပေါက်ရဟန္တာ အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူလေသည်။ တဆလုံခြောက်ပါး သော ဉာဏ်ပညာတို့ကိုလည်း ထိုးထွင်းရမီ သိရှိလေသည်။ တူဖြစ်သော ဒိယနာဓပရိဝိုဏ်အား သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်၍ သရဏဂုံတည်သူ ဖြစ်လေသည်။

အင်္ဂါလေးပါးရှိသောသာဝကသန္နိပါတ်ကြီး တကြိမ်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ "ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟသုတ္တန်" ခေါ်သည်ဒိယနာဓသုတ္တန်ကို နေမဝင်မီဝင် ပြီးဆုံးစောင်းဟောတော်မူ၍ ဂိဇ္ဈကုဋ်ပတောင်မှ ဆင်းတော်မူခဲ့၍ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သို့ သွားရောက် ပြီးလျှင်

- (၁) တပို့တွဲလပြည့်နေ့ဖြစ်ခြင်း။
- (၂) မည်သူတစ်ဦးတယောက်မျှ ပင်မိတ်အပ်သည်မဟုတ်ပဲ မိမိတို့ဓမ္မတာအတိုင်း ရဟန်း ပေါင်း (၁၂၅၀) ဥရုဝေလကဿပ ညီနောင်ရဟန်းတထောင်နှင့် အဂ္ဂသာဝကကြီးနှစ်ပါးတို့ အဖွဲ့မှ နှစ်ရာငါးကျိပ်တို့ စုဝေးမိခြင်း။
- (၃) ထို တထောင်နှစ်ရာ ငါးကျိပ်သော ရဟန်းအားလုံးပင် ဧဟိသိက္ခာရဟန်းချည်းဖြစ်ခြင်း။
- (၄) ထိုရဟန်းအားလုံးပင် ဆဋ္ဌါဘိည၊ အသိဉာဏ်ခြောက်ပါးရရှိကြသည့် ရဟန္တာချည်းဖြစ်ခြင်း။ ဤအင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သာဝကသန္နိပါတ် သာဝကအစည်းအဝေးကြီးကို

ပြုတော်မူပြီးလျှင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်နှင့် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလန် မထေရ်မြတ်ကြီး နှစ်ပါးတို့အား အစွသာဝက ရာထူးကို အပ်နှင်းပေးသနားတော်မူ၍ ထိုစေ့မှာပင် ဘုရားတကာမစွန့်ရာသော ဩဝါဒ ပါတိမောက်တို့ ပြုတော်မူလေသည်။

တရားပွဲကြီး သုံးကြိမ်

ရှေးပထမတွဲလာ နှစ်ကျိတ်ရှစ်ဆူ ဗုဒ္ဓဝင်အခန်း၌ ဘုရားရှင်တို့၏ ဓမ္မာဘိသမယခေါ်သောတရားပွဲကြီးများ သုံးကြိမ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအကျွန်ုပ်တို့၏ အစိန္တေယျ သုံးလောကထွတ်ထား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားမှာလည်း အထူး မှတ်တမ်းတင်ယူအပ်သည့် ဓမ္မာဘိသမယခေါ်သော တရားပွဲကြီးများ သုံးကြိမ်ပင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ သုံးကြိမ် တုသော်ကား-

(၁) ရှေ့၌ ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက် ဖိဂါဝါဒတောသို့ ကြွရောက်၍ ဓမ္မစက္ကပါက္ခသုတ္တန်ကို ဟောကြားတော်မူသောအခါ အရှင်တောဏှည မထေရ်သည် ဗြဟ္မာပေါင်း တဆယ့်ရှစ်တုဋေတို့နှင့် ထတွေ့သော ထာဝတ္ထိဝိုလ်၌ ဟည်လေသည်။

(ဤကား ရှေးဦးစွာ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့အား သစ္စာလေးပါးတရားကို သိစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စုတိယဓမ္မာ ဘိသမယ - နှစ်ကြိမ်မြောက် တရားပွဲကြီးတည်း။)

(၂) နောက်အခါ မဟာမင်္ဂလာအခါတော် နေ၌စကြဝဠာပေါင်း တိုက်တသောင်းမှ ခညောင်း ဆိုက်ရောက် လာကြသော နတ်လူအပေါင်းတို့၏ အလယ်၌ မင်္ဂလာသုတ္တန်ကို ဟောကြားပြီးဆုံးသော အခါ မရေမတွက်နိုင်သော လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ သစ္စာလေးပါး တရားသိမြင် ကျွတ်တန်းဝင်ကြ ကုန်လတ္တံ့။

(ဤကားနှစ်ကြိမ်မြောက် လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့အား သစ္စာလေးပါးတရားကို သိစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စုတိယဓမ္မာဘိသမယ-နှစ်ကြိမ်မြောက် တရားပွဲကြီးတည်း။)

(၃) တမန်နောက်တခါ အရှင်ရာဟုလာကို စုဠရာဟု-လောဝါဒ သုတ္တန်ကို ဟောတော်မူသောအခါ အရှင်ရာဟုလာ နှင့်တကွ ထောင်ပေါင်းများစွာ နတ်ဗြဟ္မာတို့ သစ္စာလေးပါးတရားသိမြင် ကျွတ်တန်းဝင် ကြကုန်လတ္တံ့။

(ဤကားသုံးကြိမ်မြောက် လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့အား သစ္စာလေးပါးတရားကို သိစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စုတိယ ဓမ္မာဘိသမယ သုံးကြိမ်မြောက် တရားပွဲကြီးတည်း။)

သာဝကသနိပါတ် တတိယအကြိမ်

အကျွန်ုပ်တို့၏ သုံးလောကထွင်ထား သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားမှ ရှေ့၌ ဖော်ပြအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း ဣဝါ လေးပါးရှိသော သာဝက အစည်းအဝေးကြီး တစ်ကြိမ်သာဖြစ်လေသည်။

ထိုအစည်းအဝေး၌ပင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဩဝါဒပါတိမောက်ကို ပဌမဆုံးအကြိမ် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော် ၌ ပြတော်မူသည်။

- (၁) ဓန္တိပရမံတပေါတိတိက္ခာ နိဗ္ဗာနံ ပရမံဝေန္တိဗုဒ္ဓါ။
- နုတိပဗ္ဗင်္ဂိတောဝဋ္ဌပယာတိ။
- နသမကောယောတိ ပရိဝိဟေဋယန္တော။

တိတိကွာ - တိတိကွာယု ဆိုတပ်သော၊ ခန္တိ - အဝိဝါသနာ၊ ခန္တိတရားသည် - သူတပါးတို့ စွပ်စွဲခြင်း၊
ပြစ်မှားခြင်းအမျိုးအစု အစရှိသည်ကို ဖျတ်နာမနွမ်း ခံနိုင်စွမ်းရှိပူတည်းဟူသော ဝိသိယ၊ (တနည်း-ဝိသိယ
ခေါင်းဆောင်သော စိတ္တုပ္ပါယ်ကို အဝိဝါသနာခန္တိဟူ၍ ခေါ်သည်) ပရမံမြတ်သော၊ တပေါ - အကျင့်တည်း၊ နိဗ္ဗာန်-
ထက္ကာမှထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်တရားကို၊ ပရမံ မြတ်၏ဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည် ဝေန္တိ-ဟော တော်မူကုန်၏၊
ပဗ္ဗဝယာတိ- သူတပါးတို့ သတ်ဖြတ်လေ့ရှိသောသူသည်၊ နဟောတိ - ရဟန်းမဖြစ်၊ ပရံ- သူတပါးတို့၊
ဝိဟေဋ္ဌယန္တော- ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သောသူသည်၊ သဓကော- ထိလေသာစပ်သိမ်းတို့ ငြိမ်းစားစေတတ်သော
ရဟန်းမြတ်သည်၊ နယောတိ - မဖြစ်။

(၂) သဗ္ဗပါပဿအတရုဏံ၊ တုသလဿဥပသစ္စေါ၊
သဗိတ္ထဝဓိယောပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါနုသာသနံ။

သဗ္ဗပါပဿ - အပြစ်မရှိဘဲ ခပ်သိမ်းသော အတုသိုလ်တရားတို့၊ အတရုဏံ-မပြုလုပ်ခြင်း (ဝါ)မဖြစ်စေခြင်း
လည်းကောင်း၊ တုသလဿ အပြစ်မဲ့ငြားစတုဘူမိကတုသိုလ်တရားတို့၊ ဥပသစ္စေါ-ပြည့်စုံခြင်း လည်းကောင်း၊ သဗိတ္ထ
ဝဓိယောပနံ-နိဝရတင်္ဂါးပေးညစ်ကြောင်း တရားတို့ကို ပယ်ရှားသုတ်သင် မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်စေခြင်းလည်းကောင်း၊
ဧတံ-ဤတရားသုံးပါးသည်၊ ဗုဒ္ဓါနံ- အဆုဆုသော ဘုရားရှင်တို့၏၊ သာသနံ-အဆုံးအမဩဝါဒ အနုသာသနီ
စေတည်း၊ (သိလသံဝေဇ်နှင့် ခပ်သိမ်းသော အတုသိုလ်တရားကို ပယ်ရှား၍ လောကီလောကုတ္တရာ သဓကဝိပဿနာ
သာဝနာဖြင့် စတုဘူမိ ကတုသိုလ်တရားကို ပြည့်စုံစေပြီးလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့် မိမိစိတ်ကို အငြိမ်းတိုင် ဖြူစင်စေရမည်။
ဤတား တရားရှင်တိုင်း၏ အဆုံးအမဩဝါဒ အနုသာသနီ မြစ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။)

(၃) အနုပဝါဒေါ၊ အနုပယာတော၊ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊
ဓတ္တညုတာစသတ္တသ္မိံ၊ ဝန္တုသယနာသနံ၊
အဓိစိတ္တစတာယောဝေါ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါနုသာသနံ၊
အနုပဝါဒေါ-သူတပါးတို့လည်း မစွတ်စွဲခြင်း၊ သူတို့လည်း မစွတ်စွဲစေခြင်း လည်းကောင်း။

(ဂါစသိကသီလကို ဟောတော်မူသည်) အနုပယာတော သူတပါးတို့ ကိုယ်တိုင်လည်း မညှဉ်းပန်းမနှိပ်စက်၊
မသတ်ဖြတ်ခြင်း၊ သူတို့လည်း မညှဉ်းပန်းစေ မနှိပ်စက်စေ သတ်ဖြတ်စေခြင်းလည်းကောင်း (ကာယိကသီလကို
ဟောတော်မူသည်)၊ ပါတိမောက္ခ၊ အကြီးအကဲပါမောက္ခ မြတ်သောသီလ၌၊ သံဝရောစ အပြစ်
မရှိစောင်ထိန်းသိမ်း စောင့်စည်းခြင်း လည်းကောင်း၊ (ပါတိမေက္ခသံဝရသီလနှင့် ဣန္ဒြိယ သံဝရသီလနှစ်ပါးတို့
ဟောတော်မူသည်)၊ အဓိစိတ္တဝိပဿနာဉာဏ်၏ အခြေခံပါးစေ ရှစ်သောသမာပတ်အဓိစိတ္တသိက္ခာမြတ်၌၊
အာယောဝေါ မပြတ်ကြိုးတုတ်အားထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဧတံ-ဤသည်ခြောက်ပါး-တရားအစုသည်၊
ဗုဒ္ဓါနံ-အဆုဆုသော ဘုရားရှင်တို့၏၊ သာသနံ-အဆုံးအမဩဝါဒနုသာသနီစေတည်း၊ (ဤဝါသာဖြင့် သိက္ခာသုံးပါးကို
ထကျင့်အောင် ယောကြားတော်မူသည်။)

ဣန္ဒြာသာလာရ၌ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်အကြောင်းအရာ

ထိုသို့ ပဉ္စသိမ် နတ်သား၏ စောင်းသံ၊ သီချင်းသံဖြင့် နတ်စာများစုဝေးပြီးသောအခါသိကြား နတ်မင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့ခြံရံအပ်လျက် ပဉ္စသိမ်ဂန္ဓဝ္ဋ နတ်သားတို့ ရှေ့ဆောင်ပြု၍ ခွန်စား ကြီးသော ယောတိဒ္ဒားသည် တွေးသောလက်တို့ ဆန့်သတဲသို့လည်းကောင်း၊ ဆန့်သောလက်ကို ကွေးသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဤအတူပင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှကွယ်၍ မဝတိုင်းဗျာဠိလှိုင်မြည်၏ စာဓမ္မစာရပ်ဖို့ သမ္ပသဏ္ဌာမည်သော ပုဏ္ဏရွာ၏ မြောက်အရပ် ဝေဝိယကတောင်၌ ထင်ရှားပေါ်လာလေသည်။

ထိုစဉ်အခါ ဝေဝိယက တောင်နှင့် အပ္ပသဏ္ဌာပုဏ္ဏားရွာသည် နတ်တို့၏ အရောင်ဖြင့် တပြောင်ပြောင် တောက်ပလျက်ရှိ၏။ သို့ရကား ထတ်ဝန်းကျင်ရွာတို့၌ နေကုန်သောလူတို့သည် “ယနေ့ဝေဝိယကတောင်သည် လောင်လေလိမ့်လှချည့်တကား၊ ယနေ့ဝေဝိယကတောင်သည် တောက်လှချည့်တကား၊ ယနေ့ ဝေဝိယကတောင်နှင့် အပ္ပသဏ္ဌာပုဏ္ဏားရွာသည် အသယ်ကြောင့် အလွန်အလွန် တောက်ပြောင်ပါသိသနည်း” ဟု ပြောဆိုတုန်လျှက် ထိတ်လန့်ကြ ကြက်သီးမွှေးညှင်း တဖျည်းဖျည်းဆလျက်ရှိကြကုန်၏။

လူများပကတိညစာစားပြီးစအချိန် ရွာအလယ်၌ ကလေးများကစားနေကြစဉ် သိကြားမင်းသည်ဝေဝိယက တောင်သို့ ရောက်ရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့်လူစားများမြင်ကြ၍ ရှေး၌ ဆိုအပ်သည့်အတိုင်း ပြောဆိုကြလေသည်။ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် သန်းခေါင်သံ၌ မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ ဆည်းကပ်ကြပ်ကြမြိ ဓမ္မတာဖြစ်သော်လည်း သိကြားနတ်မင်းသည် သေထေးမှ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့လှသောကြောင့် ပထမ ဉာဉ်ဦးယံ၏ ရှေ့ပိုင်းအချိန်မှာပင် ထာရောတ်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ထိုအခါ သိကြားနတ်မင်းသည် ပဉ္စသိမ်နတ်သားကို “အမောင်ပဉ္စသိမ်... မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဈာန် ဝင်စားလေ့ ရှိကုန်၏။ ဈာန်၌ ဓမ္မလျော်တော်မူကုန်၏။ သို့ရကား ငါတို့သို့သော လောဘ၊ ဝေါသ၊ မောဟ မကင်းသူသည် ချဉ်းကပ်ရန် မလွယ်ကူလှချေ။ အမောင်ပဉ္စသိမ်... သစ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှေးဦးစွာခွင့်ပန် လော့၊ အမောင်ခွင့်ပန်ပြီးသည့် နောက်မှ ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ပူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ရပါမူ ကောင်းလေစွာ ဟု ပြောဆိုလေလျှင် ပဉ္စသိမ်နတ်သားသည် “ကောင်းပါပြီအရှင်သိကြားမင်း... ” ဟု ဝန်ခံတေး ပြောကြား၍ ရှေးခဏ်းသွားစဉ် ပခုံးလွယ်အပ်သော ဗေလုပဏ္ဏနတ်စောင်းတို့ တီးခတ်ရန်လက်ဝဲလက်၌ ထားကာ လှဆောင်၍ ဣန္ဒြာသာလာလှိုက်ဝှေ့ရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ဤမျှလောက်ဆိုက မြတ်စွာဘုရားသည် ငါနှင့် မဝေးလွန်း မနီးလွန်းဖြစ်၍ ငါ၏ စောင်းသံကို ကြားတော်မူလိမ့်မည်” ဟု နှလုံးသွင်းကာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏။

ပဉ္စသိမ်နတ်သား၏ စောင်းချင်းဂါထာများ

ယင်းသို့ ရပ်တည်ပြီးသော် ပဉ္စသိမ်နတ်သားသည် ဗေလုပဏ္ဏနတ်စောင်းတို့ တီးလေ၏။ ဘုရားနှင့် စပ်သော တရားနှင့်စပ်သော၊ သံယာနှင့်စပ်သော၊ ရဟန္တာနှင့်စပ်သော၊ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ဤဆိုလတ္တံ့သော ဂါထာကိုလည်း သီဆိုလေ၏။

မှတ်ချက် ။ ဤပဉ္စသိမ်စောင်းချင်းဂါထာများအနက်ကို (၁) နာဓိန္ဒာသိသိရိသဒ္ဓမ္မရာဇာဓိရာဇဝုဗ္ဗ (၂) နဓိန္ဒာသိ

ရသဗ္ဗပု စောတိပါလဓမ္မတာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု (မင်းတုန်းမင်းတရားလျှောက်ပါးသည် တံဆိပ်ဖတ်- ၂၅၆နှင့်) (၃) ပဝရမတာဓမ္မရာဇ ဓိရာဇဂုရု(သီပေါမင်းတရားလျှောက်ပါးသည် တံဆိပ်ဖတ်) ဤတံဆိပ်ဖတ်သုံးထပ်ရ ပဉ္စမသံသာယာအမှူးဖြစ်တော်မူသော ဆီးတန်းနီ ဆရာတော်တုရားကြီး ဓမ္မသားတော်မူခဲ့သည်တတိုင်း တပည့်ပညာနပေဒနိကျမ်းမှ ထုတ်ဆောင်၍ ဤကျမ်း၌ ဖော်ပြတပ်ပေသည်။

(၀) ဝန္တေတေပိဘရံတဝေတိပုရသုရိယဝစ္ဆသေ။
ယေနစာတာသိတလျာဏံ၊ တနန္တဇနနိပမ။

သုရိယဝစ္ဆသေ-နေလုလင်ဝင်းတက်သစ်ဆင်းနှင့် ယွင်းထပ်တူကို ရောင်းယူသော၊ တစ္ဆေ- တိုတရှင်မ၊ ယေနတိပု ရှေ့ဝရာဇန-တကြင်တိပုရတမည်ရှိသော မေဠ်တော် နတ်မင်းကြောင့်၊ တွံ- သင်ချစ်နှမသည် ကလျာဏံ - နှာဓ၊ မသ၊ သရ၊ အဋ္ဌိ၊ ပရိက္ခာလ-ဝါ၊ဝကလျာ ကိုယ်တင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသည်၊ ဟုတ္ထာ-ဖြစ်၍၊ ဇာတာ-ဖြစ်လာသည်၊ အသိ- ထင်ရှား၏၊ မမ-ဝါမှည့်ရောင်ထပ် ဝါစောင်းရှင်၏၊ တနန္တ-ခနနိနှစ်သက်ကြင် ကျမ်းပိုက်ယမ်းပွေဖက် နွဲ့ယက်ခင်မင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်လည်း၊ အသိ-ဖြစ်ပေတို၏၊ တေ-ရှင်မသုရိဝစ္ဆသာ ၏၊ ပိတရ-ခမည်းတော်ဖြစ်သော၊ တံတိပုရံ- ထိုတံပိရဝေဝဂန္တု နတ်မင်းတို့၊ အဟံ - ဝေလုဝစောင်းရှင် ငါလုလင်သည်ကား ဂုဏာ-သင့်ကိုလိုခြင်ချင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဝန္တေ-ရှိခိုး၏။

(၂) ဝါတော ဝသေဓတံကန္တာ၊ ပါနိယဝပိပါသသော
အဂီရသိပိသာမေသိ၊ ဓမ္မောအရဟတာပိဝ။

(၃) အတုရသေဝ တေသန္တံ၊ သောဇနဝဇိယစ္ဆတော။
ပရိနိဗ္ဗာယမံဘဓွေ၊ ဝေန္တမိဝေါရိနာ။

အဂီရသိ- ကိုယ်ရောင်ထွန်းဝ ရွှန်းရွှန်းလှသောသုရိယဝစ္ဆသာ. . . သောဓတံ-သေဝန္တာန- ကိုယ်၏အညစ် အကြေးယိုကုန်သောလူတို့သည်၊ ဝါတော-ဓမ္မောသွင်း၊ ဝေမြည်းညှင်းကို၊ ကန္တာက္ကဝ- တောင့်တလင့်ဆိုလို ဘိ၏၊ သိပိပါသ-ကော ပိပါသန္တဿ- ပန်းလူးခွေလိပ် ရေပွတ်သိပ်သောသူသည်၊ ပါနိ- သန်မြန်ချီသောက်ရေကို လျှင်း ကန္တာက္ကဝ- တောင့်တလင့်ဆိုလိုသိ၏သို့၊ အရဟတော- သံသရာရဟတ် ကန်ကွပ်ဖျက်ပြီးဖြစ်ပုဂ္ဂလ်သည်၊ ဓမ္မော- လောကုတ္တရာတိုးမြှောက်- ကန္တာက္ကဝ တောင့်တလင့်ဆိုလိုဘိ၏သို့။

အတာတုရဿ-ပန်းလျှည့်၊စွမ်း၊ ကိုယ်မကျန်းသောသူသည် ဘေသန္တ-ရောဂါစဲပြတ် ဝေးကောင်း မြတ်ကို၊ ကန္တာက္ကဝ- တောင့်တလင့်ဆိုလိုဘိ၏သို့၊ ဝိယစ္ဆတော- တေဇောပြောင်ပြောင် ဝါတ်မီးလောင်၍ ဝမ်းခေါင်ဟင်းလင်း စွာမယွင်းကို၊ ကန္တာက္ကဝ-တောင့်တလင့်ဆိုလိုဘိ၏သို့၊ မေ-မယာ- ဝါပဉ္စသိ နတ် ဝေဝိန်သည်၊ တံ-ရှင်မသုရိယ ပစ္စာကို၊ ပိသာ-ကမ္ဘာသက်ဆက်စုံမက်မြတ်နိုးလိုသည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ တစ္ဆေ ရိုးရေကိုယ်သားစူးည့်ထွားလှ တိုရှင်ဝ. . . ဝေန္တ-အလျှောင်းရွှန် လိန်တပြောင်ပြောင်၊ စွဲညှိလောင်သည် ရောင်ညိုညို၊ မီးပုံကြီးကို ဝါရိနာ-သိတာဓလှ ရေချမ်းမြမြင့်၊ ပရိနိဗ္ဗာ ပေသိက္ကဝ- ငြိမ်းစေတိ၏သို့၊ တဝ- ရှင်မ၏ ကာရကာ-မာယာ သွယ်သွယ် ပြုံးရယ်ခြင်း စသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဥပ္ပန္န-ဖြစ်သော၊ ကာမရာဂပရိဋ္ဌာဟံ- တေဇောသံဝဋ္ဌတူ မဇ္ဈသည် ရာဂတည်းဟူသော ပုပန်ခြင်းကို၊ ပရိနိဗ္ဗာပယံ- ရာဂကင်းတွေ ငြိမ်းပါစေလော့။

(၄) သီတောဝတ်ပေါက္ခတ်ပေါက္ခတ်၊ ယုတ္တကိစ္စတုရေဏုနာ၊
နာဝေါသမ္မာတိတ ဣတ္ထာဝ၊ ဩဂါယောတေတနုဒရံ၊

သမ္မတိတဣတ္ထာ- နေမင်းတန်ဆောင်ဝင်းဝင်းပြောင်၍ ပုလောင်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော ကိုယ်ရှိသော၊
နာဝေါ-ဆင်ပြောင်သည်။ တိစ္စတုရေဏုနာ- ပဒုမ္မာရုံ ကြာဝတ်ပုံဖြင့်၊ ယုတ္တ ပြည့်တသော၊ သီတောဝတ်-
ရေနောက်မြနည် တင်းထောင့်လျက် ချမ်းကြည်စွာသီ ရေသန်ရှိသော၊ ပေါက္ခရက် - တာအပြန်ပြန်လေးခေါင့်က
သို့၊ သီဝါယောဣဝ သတ်ဆင်းလိုတိ၏သို့၊ တေ- ရှင်မယုရိယဝစ္ဆာ၏၊ တနုဒရံ - နတ်ပန်းရနံ၊ မွေးပျံ့သင်းငဲ့
ထရုံနှစ်ပါး ရင်ခွင်ကြားသို့၊ ဩဂါယော- ရှေးရှုသက်ဝင်ချင်စွာတကား။

(၅) အစွတိသောဝနာဝေါတ၊ ဇိတ်မေတုတ္ထုတောမရံ
တာရကနပုဇာနာမိ၊ သမ္မတ္ထောလက္ခဏုရုယာ။

အစွ-တိုရှင်မယုရိယဝစ္ဆာ၊ အစွတိသော ချွန်းတို လွန်ထသော (ဝါ) ချွန်းဖြင့်ချိန်လည်း နှိပ်ခြင်းငှာ
မတတ်နိုင်ထသော၊ နာဝေါ-ဆင်ပြောင်သည်။ မဝဓမ္မနေ- နား၊ မုတ်မိ၊ တိုယ်သုံးရပ်တို့၌ ပီတိသုန်သုန် ဟယစ်ရန်
ကြောင့် တုတ္ထတောမရံ-ခရီးဦးကမ်းနားရင်းမင်းတိုင်ချိတ်ကိုင်ဗွေဗွေ စိတ်သန်မြားလှချွန်တောင်းကို၊ ဇိတ်-ကျပ်နာ
ထောင်အောင်မြင်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ကာမုဏာတာ ရကံ - အတောင်း၊ မတောင်းကိုအကြောင်းတို့၊ နပုဇာနာ
တိက္ကဓ-မသိနိုင်သတဲ့သို့၊ ဧဝံ-ပမာတို့ကဲ့ အဟံ - စောင်းမင်းသခင် ငါလှလင်သည်။ တေ-ရှင်မ၏၊ လက္ခဏုပတာ-
လက္ခဏာပြည့်စုံသောပေါင်မို့သည် အဖြစ်ကြောင့်၊ သမ္မတ္ထော-ရာဂဖြင့် ယစ်သည်ဖြစ်၍၊ တာရကကာရကံ-
အတောင်း၊ မတောင်း၊ ဝဇ္ဇိအကြောင်းတို့၊ နပုဇာနာမိ- မသိနိုင်ပြီ။

(၆) တယံဝေမိတမိတ္ထောသို့၊ ဓိတ္တံဝိပရိကာမိတံ၊
ပဋိဝန္တနသက္ကောမိ၊ ဝတ်ယသ္မောဝအပ္ပဓော။

တယံ-သင်နတ်အမိ၌ ဝေမိတမိတ္ထော- မတ်မောတပ်ဖြေလွမ်းရှိန်ငွေလျက် အောက်မေ့သော စိတ်မို့သည်။
အသို့-ဖြစ်သည်ကတည်း၊ ကိမိဝ-အတန္တကား၊ ဝတ်ယသ္မော - သံမျှားချိတ်ကို အစာလို၍ မှီမိသော၊ အပ္ပဓော-
ငါးစယ်ငါးသိုင်း ငါးရဲတိုင်းသည်။ ပဋိဝန္တ- တွေ့ဖြစ်တဖန် နှစ်သက်ခြင်းငှာ၊ နသက္ကော-တိက္ကဓ- မစွမ်းနိုင်လေ
နေရ၏။ ဧဝံကထာ- ပမာတို့ကဲ့၊ မေ- ဝေလုဝ စောင်းရှင် ငါလှလင်၏၊ ဓိတ္တံ- မတ်မောတပ်ဖြေလွမ်းရှိန်ငွေလျက်
အောက်မေ့သောစိတ်သည် ဝိပရိ-ကာမိတံ-တန်ရပ်မတည် ချာချာလည်၏၊ အဟံ-မဏ္ဍု-သခင် ငါလှလင်သည်။
ပဋိဝန္တ- တဖန်ဆုတ်နှစ် တံမြစ်ခြင်းငှာ၊ နသက္ကောမိ - ဆည်းတပိုင်ပိုင် မတတ်နိုင်။

(၇) ဝါပုဇ္ဈသဝံပဘေဂ္ဂိဘိဓဿလောဓနေ၊
ပရိသဝေမကလျာဏိ၊ ဧတံမေအသိဝတ္ထတိ။

အယ်မီးတိုရှောင်း လွန်ပျော့ပြောင်းသည့် ရွှေချောင်းနှုန်းဘိ ပေါင်လုံးရှိသော၊ တိုသုရိယာစ္ဆာ၊ ဦးစွန်း
ငါးပြာ နတ်သားငါးကို၊ နံမတ်နှစ်သက် လည်တိုဖတ်လော့၊ မြည်းမြည်းညှင်းညှင်း မြော်တင်းရှုလေ့ရှိသော၊ တိုအရှင်မ၊
ဦးစွန်းငါးပြာ နတ်သားငါးကို၊ ယုယပိုက်ပွေ့ ရွှေရင်ငွေဖြင့် သိမ့်ပွေ့ငြိမ်သက် လည်ဖက်လော့အညီငါးပါးခြောက်အယ်

စွန်းကယ်လေး၊ စတုသဒ္ဓိမှတ်ကြောင်းရှိသော သူရိယဝစ္ဆာ၊ ဦးစွန်းငါးဖြာ နတ်သားငါးကို၊ တလုံးစုံသော
တမိုးအားဖြင့် လည်ကိုဖက်လော့၊ ထိုသို့ မြည်းမြည်း ညှင်း ညှင်း လည်ဖတ်ခြင်းကို၊ ငါပဉ္စသီ* နတ်စေဝိန်သည်၊
အကြိမ်များစွာ တောင့်တပါ၏။

(၀) အပ္ပကောဝတ မေသန္တော၊ ကာမောစေလ္လိတ ကေသိယာ။

အနေကသာ ဝေသမုပ္ပါဒိ၊ အရဟန္တောဟ္မိတာ။

ဗေလုဝစောင်းရှင် ငါလှလင်၏၊ ကာမရာဝသည်၊ ရှင်မဘုန်းတေ့ မတွေ့ခင်ဝယ် အနည်းဝတ်သာလျှင်၊
ဖြစ်ပါလျက် ညွှန်ညွှန်ရှည်သွယ် နွယ်သော ဆံရှိုသော ရှင်မကြောင့်၊ ရဟန္တာသခင် အရှင်မြတ်၌၊ သဒ္ဓါကြည်ဖြူ
မြတ်သောအလှတဲသို့၊ မတည်တံ့နိုင်ခွေယိုင်တုန်ဆန်း တိမ်းမတ်သော သဘောရှိသည်၊ ခါခါဖန်ဖန် ဖြစ်လာပြန်၌
ဖြစ်လေတိ၏။

(၂) ယံမေအတ္တိတတံပုညံ၊ အရဟန္တေသုတာပိသု။

တံပေသဗစ်ကလျာဏိ၊ တယာသိဒ္ဓိံပိပစ္စတံ။

အညီငါးဖြာလက္ခဏာနှင့် မြည့်စုံသော သူရိယဝစ္ဆာ . . . ညိုစုနှစ်ချောင်း ရွှေစောင်းတော်ရှင် ငါသခင်
သည်၊ လာဘာလာဘစသည် ရှစ်တန် လောကဓံ၌သည်းခံကျေးဇူး အထူးရှိလှပေကုန်သော ရဟန္တာသခင်
အရှင်မြတ်တို့၌ ဝစ္စည်းလေးခု ကပ်လှကြည်နူးပြုခဲ့ဘူးသော သန့်ရှင်းဖြူစင် အကြင် ထောင်းမှုသည်ရှိ၏။
ညိုစုနှစ်ချောင်း ရွှေစောင်းတော်ရှင် ငါသခင်၏။ သန့်ရှင်းဖြူနု ပွတ်သစ်ခေ့ ထိုထောင်းမှုသည်၊ တလျာစုံ
လတ်သင်ပိနတ်နှင့် ကွာလေသိ ယခုမျက်မှောက်ခံစားလောက်စောက် တို့စူးရောက်မသွေပေစေလို၏တည်း။

(၀၀) ယံမေအတ္တိတတံပုညံ၊ အသိပ္ပတပိမဂ္ဂာယေ။

တံပေသဗစ်ကလျာဏိ၊ တယာသိဒ္ဓိံပိပစ္စတံ။

လုံးစုံလက္ခဏာမြည့်စုံလှသော သူရိယဝစ္ဆာ၊ မြေမျက်နှာစပ်၊ ဤအပြင်၌ ဥသျှစ်မှည့်ဝင်းစောင်းမင်း
ဆရာလှလင် ငါသည်ပစ္စည်းလေးခု ကပ်လှကြည်နူးပြုခဲ့ဘူးသော၊ သန့်ရှင်းဖြူစင်အကြင်ကောင်းမှုသည်
ရှိသည်တုံ၊ ဥသျှစ်မှည့်ဝင်းစောင်းမင်းဆရာလှလင် ငါ၏။ သံသရာတဟိုကြည်ညိုဖြူလစ်ပွတ်သစ်ခေ့ထိုထောင်း
မှုသည်၊ အင်္ဂါစုံလတ်သင်ပိမြတ်နှင့် မကွာပေါင်းဖြစ် ယခုမျက်မှောက်ခံစားလောက်စောက် တို့စူးရောက်မသွေပေ၊
လို၏တည်း။

(၀၀) သက္ခပုတ္တောဝရာနေန၊ ဧကောပိနိပတောသတော။

အမတ်မုနိဗိဂီသာနေန၊ တမဟံသူရိယဝစ္ဆေ။

နေလှလင်အတူကိုယ်ရောင်လှသော သူရိယဝစ္ဆာ၊ ခမည်းတော်သုဒ္ဓေါဒန၊ မယ်တော်မဟာသာတီဝင်
မင်း၏သားဖြစ်တော်မူထသော၊ နိဝရဏသင်္ဂြိုဟ်တို့ကို ရှာန်မြတ်ဖြင့်၊ မရှိအရေကိုယ်တော်ချည်းသာ ကြိုရိယာသိမ်မွေ့
နေလတ်လေ့ရှိထသော၊ ပညာဥသျှစ်မြည့်စုံထသော မမှေမလျော့မပေါ့ သတိရှိတော်မူထသော၊ တဓမ္မရောင်သေဋ္ဌ်နင်း
မြတ်စွာသည်၊ တို့နာသေနေ ကင်းလွတ်ကြွေသားဘုံရွှေသာထွဋ်စာရိပတ်တို့ ဆန္ဒတော်ရှိရှာလေသိသို့၊ တိစ္စရူသည်း
ပွတ်သင်ပိမြတ်ကို ဝန္တုပုနတ်ငါစောင်းတတ်သည် ပတ်ပတ်ရွာဖွေနေတိုင်း ပွေ၏။

(၀၂) သထာပိမုနိနန္ဒေယျ၊ ပတွာသပွောမိ ဗုတ္တမံ။

စဝံနန္ဒေယျံကလျာမိ၊ မိသိဘာဝံဂတောတယာ။

သားနိုးရွယ်ဆံဇေ ဝါးတန်ဖြင့် ကြန်စုံလှသော သူရိယဝစ္ဆသာရဟန်းများထွင်တပွတ်ဘုန်းရှိမြတ်မုနိသည်၊
တကဲရှိသော ဝဇီရိန်နှိုင်းဘက်ညာဏစေတသို့၊ ဝိသုဒ္ဓိစုနှစ်ဝါး တရားစဉ်သင့်ရောက်သဖြင့်လျှင်စားရန်း တင်ပြည့်
နှစ်သတ်၏။ သို့ပမာတူ၊ ကိပ္ပရုသည်၊ ပွတ်သင်မိနတ်နှင့်၊ မက္ခာပေါင်းဖက်ရောရှုတ်လည်၏။ တပြစ်သို့ရောက်ပါတမူ
တား အဆတရာဝမ်းပြောက်ပါ၏။

(၀၃) သတ္တောစေဝရံပစ္စာ၊ တာဝတိံသာနမိဿာရော

တာတံတဒ္ဓေဝရေယျာယော၊ စဝံတာမောဒဋ္ဌော မမ။

တိုသူရိယဝစ္ဆသာဝတိံသာ နတ်များစွာတို့တို့၊ အစိုးရသော၊ ဆင်းရဲချမ်းသာပေးငှာ ပိုင်ပိုင်စွမ်းနိုင်လေငြား
နတ်သိကြားသည်။ ပေလုဝစောင်းရှင် ဝါလုလင်အား၊ နတ်စေဝရိန်ပင်းစည်းစိမ်နှင့် ဂုဏ်ရှိန်ကြီးမြတ်သင်မိနတ်ဟု
နှစ်ရပ်အပြားဆုမြတ်များ နှစ်သက်ရာမူစာမောင်ယုဟူကြည်ဖြူဆောက်နှင်း အကြွင်းမထားတတ်ပေငြားစံ၊ ဤသို့
ပိုင်စားပေးသနားသည်ရှိသော်၊ ဦးစွန်းငါးဖြာနတ်သားဝါသည် သင်နတ်သမီးရွှေမုပြီးကို၊ ဆုမြတ်တဆူယူပေထ၏။
နတ်စေဝရပ်မင်းအဖြစ်ကို ဆုမြတ်တဆူငါပယူပေရာ၊ နေရောင်တမျှထွန်းလင်းပသည့် သူရိယဝစ္ဆသာဝစ္စုပ္ပနတ်
ဝါစောင်းတတ်၏။ သင်နတ်သမီးရွှေမုပြီးကိုလိုကြီးလိုလျှက် တပ်မက်အမြင်းစွဲလန်းခြင်းသည် ဤသို့နိုင်လျက် မည်သူ
ဖျတ်သည်းမဖျတ်နိုင်ပဲ သံမိုစွဲသို့ပြုပလေ၏တည်း။

(၀၄) သာလံဝနာမိရံမုတ္တံ၊ ပိတရံတေသုမေဓေသေ။

ဝန္တမာနောနမသာမိ၊ တဿာသေတာဒိသီပစာ။

ပညာဆန်းကြယ်အဝန်းကျယ်သည် အဘယ်သူရိယဝစ္ဆသာ အကြင်တိပုရုဇေဝအဖနတ်မင်း၏
ထိုသို့သဘောရှိသော၊ သမီးချောသည် ပဋိသန်ဥပပတ်ဖြစ်လာလတ်၏။ မကြာမြင့်မှီ၊ ရင်းဖျားစလွတ်ပင်လုံးကျွတ်
ပွင့်သော၊ သန္တာစာသွင်အင်ကြင်းပင်ကဲ့သို့၊ စာသရေခေါင်ထွင် သင်မိနတ်၏ ထိုတိပုရုဇေဝ အဖမေဌာတော်ကို
အလေးအပေါ့ အလျော့အတင်း အပြင်းအသာအညပ်ပါသည်။ ခုနှစ်ဖြာသော စောင်းသံသခင်ငါလုလင်သည်
နှိုးနိုးသည်ဖြစ်၍ သင့်ကိုရလိုမှ ဦးညွတ်ခြင်းကိုပြု၏။

ဤကား ပဿလိခနတ်သားစောင်းတီး၍ သီချင်းဆိုလတ်သော် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ပထာသီခ
နတ်သားကို ပဉ္စသိင်္ခံ . . သင်၏စောင်းသံသည် သီချင်းသံနှင့်ကိုက်ညီပေ၏။ သီချင်းသံသည်လည်း စောင်းသံနှင့်
ကိုက်ညီပေ၏။ သင်၏စောင်းသံသည် သီချင်းသံကို မလွန်ပေ။ ဤကဲ့သို့မျိုးမွမ်းစကား မိန့်ကြားတော်မူ၏။

ဤ၌ ။ အဘယ်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် သီချင်းသံနှင့် စောင်းသံကို မျိုးမွမ်းတော်မူသနည်း။
ထိုသီချင်းသံနှင့် စောင်းသံ၌ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ စာဖိုရာသာယာတပ်မတ်ခြင်းရှိသလောဟု မေးမြန်းဖွယ်ရှိ၏။
အဖြေကား အလျှင်းမရှိပါ။ ဆဋ္ဌင်္ဂက္ခော၊ အဂါခြောက်ပါးရှိသော ဥပေက္ခာဖြင့် မုန်းချစ်မဟုလျှစ်လျှူရှုတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့သောစာရာမျိုး၌ အလိုရှိတပ်သော အာရုံစုတို့၌ သိပ္ပာတ်တော်မူ၏။ ထိုအာရုံစုစုတို့၌
တပ်မတ်ခြင်း အလျှင်းမရှိချေ။ (ထိုအကြောင်းကို သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ကောဋိတသုတ်၊ ၄၈-၂၈၁ပုဒ်မှာ ၃၇၂

ကိုထောက်၍ သိရ၏။

စာကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် သီချင်းသံနှင့်စောင်းသံကို ချီးမွမ်းပူတော်မမူခဲ့သော် ပဿသီခနတ်သားသည် ဝါဏားမြတ်စွာဘုရားသည် ခွင့်မြဲအပ်ပြီဟူ၍ မသိနိုင်လေရာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော် သိကြားမင်းသည် ပဉ္စသိင်္ခနတ်သားအား မြတ်စွာဘုရားသည် ခွင့်မပြုအပ်ချေဟု စောက်မေ့ကာ နတ်တို့ကိုခေါ်ဆောင်၍ ထိုနေရာမှပင်ပြန်နှင့်လေရာ၏။ ထိုသို့ပြန်နှင့်သည်ရှိသော် ကြီးစွာသောဆုံးရှုံးနှစ်နာမူဖြစ်လေရာ၏။ ချီးမွမ်းစကားမိန့်ကြားတော်မူအပ်သော်ကား ပဉ္စသိင်္ခနတ်သားအား မြတ်စွာဘုရားသည် ခွင့်မြဲတော်မူအပ်ပြီဟု စောက်မေ့ကာ သိကြားမင်းသည် နတ်တို့နှင့်အတူတကွ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချည်းကပ်၍ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြီးလျှင် စာဖြေစကားမိန့်ကြားတော်မူသည်အဆုံး၌ နတ်ပေါင်းရှစ်သောင်းတို့နှင့်တကွ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လိမ့်မည်တုပိုင်းခြားထင်ထင်သိမြင်တော်မူသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် သီချင်းသံနှင့်စောင်းသံကို ချီးမွမ်းတော်မူလေသည်။

ဤတဲသို့ ချီးမွမ်းတော်မူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် စာဖန်ဆက်၍ ပဉ္စသိင်္ခနတ်သားကို "ပဉ္စသိင်္ခ... ထင်သည် ဘုရားနှင့် စပ်သော၊ တရားနှင့်စပ်သော ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ဤစောင်းချင်း ဂါထာတို့ကို စာအယ်အခါက သီကုံးဖွဲ့၍ ထားသနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပဉ္စသိင်္ခနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို -

"မြတ်စွာဘုရား... အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး ဥရုဝေလတော နေရဇ္ဈရာ ဖြစ်ကမ်းပါးစာနီး အဗ္ဗုပါလအမည်ရှိသော ပညောင်ပင်၌-ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက် ရှစ်ခုမြောက်သတ္တတဝယ် စံဝယ် ဓမ္မလျော်နေတော်မူလျှက် ရှိပါ၏ မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုအခါအကျွန်ုပ်သည် တိမ္မရ နတ်မင်းကြီး၏ သမီး ဘဒ္ဒါမည်သော သူရိယဝစ္ဆာသကို မေတ္တာသက်ဝင် ချစ်ကြင်နေပါ၏ မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုသူငယ်မသည်ကား ရထားထိန်း မာတလိ၏သား သိမဏ္ဍိမည်သောအခြားသူကို မေတ္တာသက်ဝင် ချစ်ကြင်နေပါ၏။"

"မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်သည် သူရိယဝစ္ဆာသကို မည်သည်နည်းနှင့်မှ မရနိုင်သောအခါ ဝေလုဝပတ္တာနတ်စောင်းကိုယူ၍ တိမ္မရနတ်မင်းကြီး၏ ဗိမ္မာန်သို့ ချဉ်းကပ်လျက် ဝေလုဝပတ္တာနတ်စောင်းကို တီးခဲ့ပါ၏။ ဘုရားနှင့်စပ်သော၊ တရားနှင့်စပ်သော၊ သံဃာနှင့်စပ်သော၊ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ဤဂါထာကိုလည်း သီဆိုခဲ့ ပါသည်။"

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ဆိုအပ်သည်ရှိသော် ဘဒ္ဒါမည်သော သူရိယဝစ္ဆာသနတ်သမီးသည် အကျွန်ုပ်ကို -
"အရှင်... အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို မျက်မှောက်ထင်ထင် မဖူးမြင်ရဘူးပါ။ သို့သော်လည်း တာဝတိံသာနတ်တို့ သုဗ္ဗောသဘင်၌ အကျွန်ုပ်က- နေ့စဉ် ထိုမြတ်စွာဘုရားအကြောင်းကိုကြားခဲ့ရပါသည်။ အရှင်ထင်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားအကြောင်း ပြောဆိုခိုးကူးသည့်အတွက် ယနေ့ အကျွန်ုပ်တို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းသည် ဖြစ်စေသော" ဟူ၍ ပြောဆိုပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်သည် ထိုသူငယ်မနှင့်အတူ ထိုမျှသာ ပေါင်းဆုံခဲ့ရပါသည်။ ထိုမှနောက် ယခုတိုင်အောင် မပေါင်းဆုံရတော့ပါ" ဟူ၍ လျှောက်ထားပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ သိကြားမင်းဆည်းတပ်ခြင်း
ထိုအခါ သိကြားမင်း၏ ဝိတ်သန္တာန်ဝယ် "ပဉ္စသိင်္ခ နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဆိုလျက်ရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရားကည်လည်း ပဉ္စသိင်္ခနတ်သားနှင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဆိုလျက်ရှိ၏" ဟု

တကြံမြစ်ပြီးလျှင် သိကြားမင်းသည် "အမောင် ပဉ္စသိမ် . . သင်သည် ငါ၏ကိုယ်စား မြတ်စွာဘုရားကို၊ မြတ်စွာဘုရား နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းသည် အမတ်တို့နှင့်တကွ အခြံအရံပရိတ်သတ်နှင့် မြတ်စွာဘုရား ခြေတော်တို့ကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးပါ၏ဟု လျှောက်ထားပေးပါလော့" ဟု မိန့်ဆိုလေသည်။ ပဉ္စသိမ် နတ်သားသည် -

"တောင်းပါပြီ အရှင်သိကြားမင်း" ဟု သိကြားမင်းစကားကို ဝန်ခံပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို "မြတ်စွာဘုရား နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းသည် အမတ်တို့နှင့်တကွ အခြံအရံ ပရိတ်သတ်နှင့် တကွ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးပါ၏" ဟု လျှောက်ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် "ကောင်းပြီ ပဉ္စသိမ် နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းသည် အမတ်တို့နှင့် တကွ အခြံအရံပရိတ်သတ် နှင့်တကွ ချမ်းသာစေသတည်း။ နတ်၊ လူ၊ အသုရား၊ နဂါး၊ ဝန္တုဗ္ဗ နတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ အခြားသော သတ္တဝါများတို့သည်လည်းကောင်း ချမ်းသာသုခတို့ အလိုရှိကြသည်ချည်းသာ မြစ်ကုန်၏" ဟု မိန့်တော်မူလေကုန်၏။

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည်ရှိသော် သိကြားနတ်မင်းသည် ဣန္ဒသာလဂူသို့ ဝင်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် အပြစ်လွတ်ရာတစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏။ ပဉ္စသိမ်နတ်သားပါ အခြားတာဝတ် သာ နတ်တို့သည်လည်း ဣန္ဒသာလဂူသို့ ဝင်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် အပြစ်လွတ်ရာ တခုသောနေရာ၌ရပ်တည်ကြလေ၏။

ထိုစဉ်အခါ ဣန္ဒသာလ လိုက်ဂူသည်ပင်မညီမညာမသာယာပါလျက် ညီညာလာ၏။ ကျဉ်းမြောင်းသည် မြစ်ပါလျက် ကျယ်ဝန်းလာ၏။ နတ်တို့၏အရောင်ဖြင့် (မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ထက်ဝန်းကျင် အတောင်နှစ်ဆယ်၏ အပြင်ပဂူအတွင်း၌ အပိုက်မှောင်ကွယ်ပျောက်၍ အလင်းရောင် မြစ်ပေါ်လာ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ထက်ဝန်းကျင် အထောင်နှစ်ဆယ်အရပ်၌ကား မြတ်စွာဘုရား၏ အရောင်တော်ကြောင့် အပိုက်မှောင်ကွယ်ပျောက်၏။ နတ်တို့၏ အရောင်က မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အရောင်ကိုမလွှမ်းမိုးနိုင်ချေ။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် သိကြားနတ်မင်းကို "ပြုဖွယ်တွေ အလွန်များလှပါလျက် ကောလိယ အနွယ်ဖြစ်သော အရှင်သိကြားထိုအရပ်သို့ လာနိုင်ခြင်းသည် စံ့ဖွယ်ဖြစ်ပေ၏။ မဖြစ်စေမူ အထူးဖြစ်လှပါ၏" ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူလေလျှင် သိကြားနတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို

"မြတ်စွာဘုရား . . အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လိုသည်မှာ တာလကြာမြင့်ပါပြီ သို့သော်လည်း တာဝတိံသာနတ်ကို အချို့အချို့သောပြုဖွယ်တို့တို့ကြောင့်ကြ စိုက်နေရပါသောကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားကို ဖူးမြော်ရန်မချဉ်းကပ်နိုင်ပဲ ရှိခဲ့ရပါသည်ဟု လျှောက်ထား၏။ ဤ "တာဝတိံ သာနတ်တို့၏ အချို့ချို့သော ပြုဖွယ်ကိစ္စ" ဟု ဆိုသည်မှာ နတ်တို့အဖို့ရာ နတ်သားဖြစ်သောနတ်တို့သည် ရင်ခွင်၌ ဥပပတ် ထင်ရှား သွားတံ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ အလုပ်အကြွေး နတ်မိဖုရားဖြစ်သည့် နတ်မိန်းမတို့သည် တိပ်ရာပေါ်၌ အထင်အရှား ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ ထိုနတ်မိဖုရားတို့ကား အဆင်တန်ဆာ ပြုပြင်ဆင်ယင်ပေးမည့် ရံရွှေမောင်းမ နတ်မိန်းမ တို့သည် တိပ်ရာကို ဝန်းရံ၍ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ ဝေယျာဝစ္စဆောင်ရွက်ကြရမည့် အဝေအပါး နတ်များသည် ဝိမာန်အတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ မော်မြပါ ထိုနတ်တို့အတွက် သူပိုင်သည် ငါဆိုင်သည်ဟူ၍ တရားဖြစ်

တကြံမြင်ပြီးလျှင် သိကြားမင်းသည် "အမောင် ပဉ္စသိမ် . . သင်သည် ငါ၏ကိုယ်စား မြတ်စွာဘုရားကို၊ မြတ်စွာဘုရား နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းသည် အမတ်တို့နှင့်တကွ အခြံအရံပရိတ်သတ်နှင့် မြတ်စွာဘုရား ခြေတော်တို့ကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးပါ၏ဟု လျှောက်ထားပေးပါလော့" ဟု မိန့်ဆိုလေသည်။ ပဉ္စသိမ် နတ်သားသည် -

"တောင်းပါပြီ အရှင်သိကြားမင်း" ဟု သိကြားမင်းစကားကို ဝန်ခံပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို "မြတ်စွာဘုရား နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းသည် အမတ်တို့နှင့်တကွ အခြံအရံ ပရိတ်သတ်နှင့် တကွ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးပါ၏" ဟု လျှောက်ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် "ကောင်းပြီ ပဉ္စသိမ် နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းသည် အမတ်တို့နှင့် တကွ အခြံအရံပရိတ်သတ် နှင့်တကွ ချမ်းသာစေသတည်း။ နတ်၊ လူ၊ အသုရား၊ နဂါး၊ ဝန္တုဗ္ဗ နတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ အခြားသော သတ္တဝါများတို့သည်လည်းကောင်း ချမ်းသာသုခတို့ အလိုရှိကြသည်ချည်းသာ မြစ်ကုန်၏" ဟု မိန့်တော်မူလေကုန်၏။

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည်ရှိသော် သိကြားနတ်မင်းသည် ဣန္ဒသာလဂူသို့ ဝင်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် အပြစ်လွတ်ရာတစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏။ ပဉ္စသိမ်နတ်သားပါ အခြားတာဝတ် သာ နတ်တို့သည်လည်း ဣန္ဒသာလဂူသို့ ဝင်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် အပြစ်လွတ်ရာ တခုသောနေရာ၌ရပ်တည်ကြလေ၏။

ထိုစဉ်အခါ ဣန္ဒသာလ လိုက်ဂူသည်ပင်မညီမညာမသာယာပါလျှက် ညီညာလာ၏။ ကျဉ်းမြောင်းသည် မြစ်ပါလျက် ကျယ်ဝန်းလာ၏။ နတ်တို့၏အရောင်ဖြင့် (မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ထက်ဝန်းကျင် အတောင်နှစ်ဆယ်၏ အပြင်ပဉ္စတန်းတွင်း၌ အပိုက်မှောင်ကွယ်ပျောက်၍ အလင်းရောင် မြစ်ပေါ်လာ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ထက်ဝန်းကျင် အထောင်နှစ်ဆယ်အရပ်၌ကား မြတ်စွာဘုရား၏ အရောင်တော်ကြောင့် အပိုက်မှောင်ကွယ်ပျောက်၏။ နတ်တို့၏ အရောင်က မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အရောင်ကိုမလွှမ်းမိုးနိုင်ချေ။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် သိကြားနတ်မင်းကို "ပြုဖွယ်တွေ အလွန်များလှပါလျှက် ကောလိယ အနွယ်ဖြစ်သော အရှင်သိကြားထိုအရပ်သို့ လာနိုင်ခြင်းသည် တံ့ဖွယ်ဖြစ်ပေ၏။ မဖြစ်စေမူ အထူးဖြစ်လှပါ၏" ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူလေလျှင် သိကြားနတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို

"မြတ်စွာဘုရား . . အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လိုသည်မှာ တာလကြာမြင့်ပါပြီ သို့သော်လည်း တာဝတိံသာနတ်ကို အချို့အချို့သောပြုဖွယ်တို့တို့ကြောင့်ကြ စိုက်နေရပါသောကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားကို ဖူးမြော်ရန်မချဉ်းကပ်နိုင်ပဲ ရှိခဲ့ရပါသည်ဟု လျှောက်ထား၏။ ဤ "တာဝတိံ သာနတ်တို့၏ အချို့ချို့သော ပြုဖွယ်ကိစ္စ" ဟု ဆိုသည်မှာ နတ်တို့အဖို့ရာ နတ်သားဖြစ်သောနတ်တို့သည် ရင်ခွင်၌ ဥပပတ် ထင်ရှား သွားတံ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ အလုပ်အကြွေး နတ်မိဖုရားဖြစ်သည့် နတ်မိန်းမတို့သည် တိပ်ရာပေါ်၌ အထင်အရှား ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ ထိုနတ်မိဖုရားတို့ကား အဆင်တန်ဆာ ပြုပြင်ဆင်ယင်ပေးမည့် ရံရွှေမောင်းမ နတ်မိန်းမ တို့သည် တိပ်ရာကို ဝန်းရံ၍ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ ဝေယျာဝစ္စဆောင်ရွက်ကြရမည့် အဝေအပါး နတ်များသည် ဝိမာန်အတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ မော်မြပါ ထိုနတ်တို့အတွက် သူပိုင်သည် ငါဆိုင်သည်ဟူ၍ တရားဖြစ်

ဇုဒ္ဓါယာ ဝေဇုသွားမှတ်တမ်း

လုံးဝမရှိကြချေ၊ နတ်မင်းနှစ်ဦးတို့၏ ဘုံဗိမာန်နယ်စပ်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော နတ်တို့အတွက်သာလျှင် သူ့ပိုင်သည်၊ ဝါဆိုင်သည်ဟူ၍ အခြင်းအခုံတရားဖြစ်ပွားကြကာ သိကြားမင်းထံ ကပ်ရောက်၍ အဆုံးအဖြတ်ခံကြလေသည်။

သိကြားနတ်မင်းသည် အနီးကပ်ဆုံးသော ဗိမာန်ရှင် နတ်မင်း၏ ဥစ္စာအဖြစ်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ပေး၏။ အကယ်၍ အသစ်ဖြစ်သော နတ်သည် ဗိမာန်နှစ်ခုနှင့် အနီးအဝေးခြင်း တူမျှနေလျှင် "အကြင်နတ်မင်း၏ ဗိမာန်ကို ကြည့်လျက်တည်၏။ ထိုနတ်မင်း၏ ဥစ္စာဖြစ်စေ" ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ပေး၏။ အကယ်၍ အသစ်ဖြစ်သော နတ်တို့သည် ဗိမာန်နှစ်ခုနှင့် အနီးအဝေးခြင်းလည်းတူမျှ၍ မည်သည့် ဗိမာန်ကိုမျှ မကြည့်ပဲ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော် ထိုနတ်ကို ဗိမာန်ရှင် နတ်မင်းနှစ်ဦးတို့၏ စိုက်ရန်ခြင်းစုန်မှု ငြိမ်းစဲပြတ်တောက်ရန် မိမိပိုင်အဖြစ် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ပေး၏။ ဤကားပြုဖွယ်ကိစ္စတည်း။ ထိုမှတစ်ပါး မြို့တူးဖျော်ပါး၊ ကစားမှု၊ ငွေသည်လည်း နတ်တို့၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စပင် ဖြစ်သည်။ ဤပြုဖွယ်ကိစ္စများကို ရည်၍ သိကြားမင်း လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်လေသည်။

တမန်ဆက်၍ သိကြားမင်းသည် "မြတ်စွာဘုရား.. တခါတပါး - လွန်ခဲ့သော သုံးရက်ခန့် ကာသ၌ ရှင်တော်ဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်တော်အတွင်း၊ ပသေနဒီကော သဿမင်္ဂကျောင်း၊ ခု ဖြစ်သောသလဠဝန္တကုဋိ - နတ်ထင်၊ သားတို့ဖြင့် ဆောက်လုပ်အပ်သော ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူလျက် ရှိပါ၏။ . . မြတ်စွာဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် ရှင်တော်ဘုရားကို ဖူးမြော်ရန်သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားရောက်ခဲ့ပါပြီ။ မြတ်စွာဘုရား.. ထိုစဉ်အခါ၌ ရှင်တော်ဘုရားသည် တခုသော ဗလသမာပတ် ကိုဝင်စားနေတော်မူဆဲဖြစ်ပါ၏။ ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီး၏မိဖုရား "ဘုဇတိ" မည်သော နတ်သမီးသည် ရှင်တော်ဘုရားကို လက်တုပ်ချီးနှစ်ခိုး ရပ်တည်လျက် ဝတ်ပြုနေပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား.. ထိုအခါ ဘုဇတိနတ်သမီးသည် အကျွန်ုပ်ကို

"အရှင်သိကြားမင်း.. . မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ဖူးမြော်ရန် အခါမဟုတ်ပါ။ မြတ်စွာဘုရားသည် တပါးတည်း ကိန်းစောင်းလျက်ရှိပါသည်" ဟု ပြန်ကြားပြောဆိုပါသည်။ ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် "ရှုမ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ထိုမလသမာပတ်မှ ထတော်မူသောအခါ ဝါ၏ကောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို မြတ်စွာဘုရား.. နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်းသည် အမတ်တို့နှင့်တကွ အခြံအရံ ပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးပါ၏ဟူ၍ လျှောက်ထားပေးလော့" ဟု မှာတမ်းခဲ့ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား.. အသိနည်း ထိုဘုဇတိ နတ်သမီးသည် ရှင်တော်ဘုရားကို အကျွန်ုပ်၏ကိုယ်စား လျှောက်ထားပါ၏လော့ ရှင်တော်ဘုရားသည် ထိုနတ်သမီး၏ စကားကို သတိရတော်မူပါ၏လော့" ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သိကြားမင်းကို "နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း၊ ထိုနတ်သမီးသည် ငါဘုရားကိုလျှောက်ပေ၏။ ထိုနတ်သမီးကောင်းကို ငါဘုရားသည် သိကြားမင်း၏ ရထားတီးသံနှင့် ဖြိုင်လျက်ပင် ထိုသမာပတ်မှထပေ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

"မြတ်စွာဘုရား.. အကျွန်ုပ်တို့ထက် အလျင်စောစွာ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကြသော နတ်တို့၏ မျက်မှောက် အရံတံဂုဏ်ရှင် မြတ်စွာဘုရားသခင်တို့ ပွင့်တော်မူကြသောအခါ အလှူရာနတ်အပေါင်းတို့ ဆုတ်ယုတ်ကြ လျက် နတ်အပေါင်းတို့ ပြည့်ရှက်စည်တား နေကြောင်းကို တွန့်ပုံကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်နေရပါပြီ ဘုရား။

ဂေါပကနတ်သားဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရား . . . ဤကပိလဝတ်ပြည်၌ပင်လျှင် ဘုရား၊ တရား၊ သံယာဉ် ကြည်ညို၍ ငါးပါးသီလကို စောင့်ထိန်းလေ့ရှိသည့် ဂေါပိတာမည်သော သာကီဝင်မင်းသမီးသည် ရှိခဲ့၏ ထိုမင်းသမီးသည် မိန်းမဖြစ်ကြောင်းကို စက်ဆုပ်လျှက် ယောက်ျားဖြစ်ကြောင်းကို မြည့်ကျင့်၍ ကိုယ်ခန္ဓာဖျက်ကြွေစုတေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် အကျွန်ုပ်တို့၏ သားအဖြစ်သို့ ရောက်လာပါ၏။ ထိုတာဝတိံသာနတ်ပြည်၌လည်း ထိုနတ်သားကို "ဂေါပကနတ်သား" ဟု၍ ခေါ်ကြပါကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား . . . အခြားရဟန်းသုံးပါးတို့သည်ကား ရှင်တော်ဘုရားအထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကြပါလျှင် ယုတ်နိမ့်သော ဝန္တုနတ်-ကချေသည်နတ်ဖိုး၌ ဖြစ်လာပါကုန် ထိုနတ်တို့သည် ကာမဂုဏ်ငါးပါး တို့ဖြင့် တုံ့ပြည့်စုံစွာဖျော်ရွှင်လျှက် အကျွန်ုပ်တို့အား ခံစားဖျော်ပြေရန် သုဗ္ဗော နတ်သဘင်လို့ လာရောက်ကြပါ ကုန်သည်။ အကျွန်ုပ်တို့အား ခံစားဖျော်ပြေရန်လာရောက်ကြသော ထိုနတ်တို့ကို ဂေါပကနတ်သားသည်။

"အရှင်တို့ . . . သင်တို့သည် အဘယ်သို့ ဉာဏ်ဦးလှည့်၍ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နာခဲ့ကြပါ သနည်း။ အကျွန်ုပ်သည်ကား ဘုရား၊ တရား၊ သံယာဉ် ကြည်ညို၍ ငါးပါးသီလမျှကို စောင့်ထိန်းလေ့ရှိသော မိန်းမငယ်ဖြစ်လင့်ကစား မိန်းမဖြစ်ကြောင်းကို စက်ဆုပ်လျှက် ယောက်ျားဖြစ် ကြောင်းကို မြည့်ကျင့်သဖြင့် တိုယ်ခန္ဓာ ဖျက်ကြွေစုတေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသောလားရာတာဝတိံသာနတ်ပြည်လည်း အကျွန်ုပ်ကို "ဂေါပကနတ်သား" ဟု၍ ခေါ်ကြပါကုန်၏။"

"အရှင်တို့ . . . သင်တို့သည်လား မြတ်စွာဘုရားအထံတော်၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခဲ့ကြပါလျှင် ယုတ်နိမ့်သော ဝန္တုနတ်ဖိုး၌ ဖြစ်လာရကုန်၏။ အရှင်တို့ . . . တရားကျင့်ဖတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ယုတ်နိမ့်သော ဝန္တု နတ်ဖိုးတို့၌ မြစ်နေကြသည်တို့ကို မြင်ရကုန်လေစွတကား" ဟုသတိပေးစတားပြောကြားပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား . . . ဂေါပကနတ်သား သတိပေးစတားပြောကြားအပ်ကုန်သော ထိုနတ်သားသုံးယောက်တို့အနက် နတ်သားနှစ်ယောက် တို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ပဌမဇာန်သတိကို ရကြလျှင် ဗြဟ္မာပရောတိတသို့ရောက်ကြပါကုန်သည်။ နတ်သားတစ်ယောက်သည် ကာမတုံ့၌ပင် ဖျော်၍ နေပါ၏။" ဟု၍ လျှောက်ထားလေသည်။

နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်းသည် ရှေ့၌ ဆိုအပ်ပြီးသောအတိုင်း ဂေါပကနတ်သားတို့၏ အကြောင်းအရာ ဝတ္ထုတို့စကားပြေ - စုန္ဒယမြင့် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းအရာကို တဖန်ထပ်၌ ဂါထာကြီး(၁၅)ဂါထာတို့ဖြင့် လျှောက်ထား၍ တဖန်ဆက်ကာ သုံးဂါထာ တို့ဖြင့် ဤသာသနာနှင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကိုလည်းကောင်း မိမိတို့ ယည်လည်း ထိုဗြဟ္မာ နှစ်ဦးမှရရှိသော လောကုတ္တရာ မဂ်ဖိုလ်ကို ရရှိရန် မြတ်စွာဘုရားရှင် ထံတော်မှောက် သို့ယခုရောက်ရှိလာပါကြောင်းကိုလည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရားရှင်က ခွင့်မြှူတော် မူပါလျှင် အမေးပုစ္ဆာ ပြဿနာ လျှောက်ထားလိုပါကြောင်းကိုလည်းကောင်း လျှောက်ထားပြန်လေသည်။ ထိုဂါထာပါဠိနှင့် ပိဋကတ်မြန်မာမြန်မာ ထုတ်ယူမှတ်သားကုန်ရာ၏။ ထို (၁၈) ဂါထာတို့တွင် နောက်ဆုံး လျှောက်သည့် ဂါထာတို့သာ ဖော်ပြပါတော့အံ့-

တထာ ဓမ္မထာ ပတ္တိယာ၊ ဣဝတမာသိမာရိယ၊

ကတဝတသာဘဝတော၊ ပဉ္စပုစ္ဆေပုမာရိယ။

မာရိယရက္ခဝေသိမ်း၊ ငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ မယ်-အကျွန်ုပ်တို့သည်။ တထာဓမ္မထာ ထိုဗြဟ္မာနဂဗျိုးရရှိသောလောကုတ္တရာ တရားထူးသို့၊ ပတ္တိယာ- မရောက်ကြရပါခြင်းငှား၊ ဣဝတော- ရှင်တော်ထံမှောက် ယခုလာရောက်ကြကုန်သည် ဖြစ်ပါကုန်၏။ မာရိယ-စုက္ခဝေသိမ်း၊ ငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ မယ်-အကျွန်ုပ်သည်။ ဣဝတော-ဘုန်းတော်သခင်ရှင်ပင်ဘုရား၊ ကတဝတသာ-ကရုဏာဋ္ဌေဗ္ဗ ခွင့်ပြုအပ်သည် ရှိသော် ပဉ္စပုဿနာကို၊ ပုစ္ဆေပု-သံသယကင်းဝေး သိလိုရေးဖြင့် မေးလျှောက်ကြပါကုန်သည်ဘုရား... ဟူ၍ ပြဿနာ မေးလျှောက်ရန်ခွင့်ပန် လျှောက်ထားလေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ စိတ်သန္တာန်၌ "ဤသိကြားမင်းသည် ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး စင်ကြယ်သော အကျင့်ရှိခဲ့၏။ မည်သည့်ပြဿနာကို မေးသည်ဖြစ်စေအကြောင်းနှင့် စပ်သောပြဿနာ- အကျိုး ဖြစ်ထွန်းမည့် ပြဿနာကိုသာ မေးပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းနှင့်မစပ်သော ပြဿနာ- အကျိုး မဖြစ်ထွန်းမည့် ပြဿနာကို မေးလိမ့်မည်မဟုတ်။ ထိုသိကြားမင်းမေး၍ ငါဘုရားမြေဆိုလတ်သော် ထိုအဖြေကို လျှင်မြန်စွာပင် သိပေလိမ့်မည်" ဟူ၍ အကြံတော်ဖြစ်ရှိလေသည်။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဓမ္မလက္ခဏာငယ်၌မာယာ လုလင်ဖြစ်သောအခါမှစ၍ သိကြားမင်း၏ စင်ကြယ်သော အကျင့်ရှိသည်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ သိမြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍ ဤသိကြားမင်းသည် ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံးစင်ကြယ်သောအကျင့်ရှိခဲ့၏။ မည်သည့် ပြဿနာကို မေးသည်ဖြစ်စေ အကြောင်းနှင့်စပ်သော ပြဿနာ- အကျိုးဖြစ်ထွန်းမည့် ပြဿနာကိုသာ မေးပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းနှင့်မစပ်သောပြဿနာ အကျိုးမဖြစ် ထွန်းမည့် ပြဿနာကို မေးလိမ့်မည်မဟုတ် ထိုသိကြားမင်းမေး၍ ငါဘုရားမြေဆိုလတ်သော် ထိုအဖြေကို လျှင်မြန်စွာပင် သိပေလိမ့်မည်ဟု ကြံစည်ဆင်ခြင်တော် မူလေသည်။

ထို့နောက်ဘုရားရှင်သည် သိကြားမင်းကို - ပစ္ဆိမိသဝေ ပဉ္စ၊ ယက်ဗ္ဗိမနသိစ္ဆသိ။
နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း၊ သင်သိကြားမင်းသည် အမှတ်မထင် အကြင်တစ်စုံတစ်ခုသော ပြဿနာကို သင်၏စိတ်၌ တောင့်တလင့်ဆိုမေးလိုလျှောက်လို၏။ တိုသင်မေးလိုရာ ပြဿနာကို လူသုံးပါးတို့ဆရာ ဘုရားငါကို၊ ယုံမှားပြောတ်စေ သင်မေးပေလော့။ လူသုံးပါးတို့ဆရာ ဘုရားငါသည်။ နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းအား၊ ထိုထိုအသင်မေးအပ်၊ ပြဿနာအရပ်ရပ်အတွက် သန္တာန်ဝယ် အဖန်ဖန်ပွား ဝိစိကိစ္ဆာ တရားကို ပယ်ရှားခတ်ချီင် အဆုံးတိုင်ပြေကင်းစောင် ဖြေရှင်းသုတ်သင်ပေစံ့။

ဘုသော ဤဂါထာဖြင့် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားတို့၏ ဖိတ်မန်စကားကို ဖြေကြားတော် မူလေ၏။

သိကြားမင်းပြဿနာမေးလျှောက်၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်ဖြေတော်မူခြင်း။

(၁) ပထမအမေးအဖြေ

မြတ်စွာဘုရားရှင် ခွင့်ပြုတော်မူလတ်ရကား သိကြားနတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို "မြတ်စွာဘုရား... ရန်ငြိုးကင်းကုန်လျှက်၊ ရန်သူကင်းကုန်လျှက်၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ကင်းကုန်လျှက်၊

အဖျက်ထွက်ခြင်းကင်းကုန်လျက်၊ ငါတို့နေလိုပါကုန်၏ နေကြရပါစေဟု နတ်၊ လူ၊ အသူရာ၊ နဂါး၊ ဝဇ္ဇဗုဒ္ဓနတ်တို့နှင့် တကွ များစွာသော သတ္တဝါတို့ သန္တာန်ဝယ် တောင့်တခြင်းပြင်းစွာ ဖြစ်ရှိကြပါသည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်ရှိသော်လည်း ထိုသတ္တဝါတို့သည် ရန်ငြိုးရှိကုန်လျက်၊ ရန်သူရှိကုန်လျက်၊ စိတ်ဆင်းမဲခြင်း ရှိကုန်လျက်၊ အဖျက်ထွက်ခြင်းရှိကုန်လျက် နေထိုင်ရပါကုန်၏။ ဤသို့ နေကြခြင်းသည် အဘယ်သံယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့ကြောင့်ပါနည်း မြတ်စွာဘုရား ဟူသော ပြဿနာကို ဓမ္မဦးစွာ မေးလျှောက်လေ၏။

ထိုသို့ သိကြားမင်းက မေးလျှောက်အပ်လေသော် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် "နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း... ရန်ငြိုးကင်းကုန်လျက်၊ ရန်သူကင်းကုန်လျက်၊ စိတ်ဆင်းမဲခြင်း ကင်းကုန်လျက် အဖျက်ထွက်ခြင်း၊ ကင်းကုန်လျက် ငါတို့ နေလိုပါကုန်၏။ နေကြရပါစေဟု နတ်၊ လူ ၊ အသူရာ၊ နဂါး၊ ဝဇ္ဇဗုဒ္ဓနတ်တို့နှင့်တကွ အခြားများစွာသော သတ္တဝါတို့ သန္တာန်ဝယ် တောင့်တခြင်း ပြင်းစွာ ဖြစ်ရှိပေ၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်ရှိသော်လည်း ထိုသတ္တဝါတို့သည် ရန်ငြိုးရှိကုန်လျက်၊ ရန်သူရှိကုန်လျက်၊ စိတ်ဆင်းမဲခြင်းရှိကုန်လျက်၊ အဖျက်ထွက်မှု ရှိကုန်လျက် နေထိုင်ကြရကုန်၏။ ဤသို့ နေခြင်းသည် ဣဿာမစ္ဆဋိယ-သံယောဇဉ် - အနှောင်အဖွဲ့ နှစ်ပါးကြောင့်ဖြစ်၏" ဟူ၍ ပဌမ ပြဿနာကို ဖြေကြားတော်မူ၏။

ဤသို့မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဖြေကြားတော်မူသောအခါ သိကြားနတ်မင်းသည် နှစ်လိုအားရစွာ မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရားတော်ကို "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ တောင်းသော စကားကို ပိန်ကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်းမှန်လှပါ၏။ ရှင်တော်ဘုရား၏ ဖြေကြားချက်ကို ကြားနာရသောကြောင့် ဤပြဿနာ၌ အကျွန်ုပ်သည် ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်အပ်ပါပြီ။ အကျွန်ုပ်၏ သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်းသည် တင်းတွာသွားပါပြီ" ဟု ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေ၏။

(၂) ဂုတိယအမေးအဖြေ

ဤသို့လျှင် သိကြားနတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို

"မြတ်စွာဘုရား... ဣဿာမစ္ဆဋိယဟူသည်ကား အဘယ်တရားလျှင် အခြေခံဖြစ်ရာ (နိဝါန) အကြောင်း၊ တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ (သမုဒယ) အကြောင်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ (ဇာတိ) အကြောင်း၊ အမွန်အစ ဖြစ်ပွားရာ (ဘာဝ) အကြောင်းရှိပါသနည်း- အဘယ်တရားကြောင့် ဣဿာ မစ္ဆဋိယ ဖြစ်သနည်း" ဟု မေးလိုရင်းဖြစ်သည်။ အဘယ်တရားရှိသော် ဣဿာမစ္ဆဋိယဖြစ်၍ အဘယ်တရားမရှိသော် ဣဿာမစ္ဆဋိယ မဖြစ်ပါသနည်း" ဟု နောက်ထပ် တစ်ခု ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏။ ထိုသို့ သိကြားမင်းက မေးလျှောက် အပ်လေသော် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် "နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်းဣဿာ မစ္ဆဋိယတရားနှစ်ပါးသည် ချစ်အပ်သောသတ္တဝါ၊ သင်္ခါရ မုန်းအပ်သော သတ္တဝါ၊ သင်္ခါရသာလျှင် အခြေခံဖြစ်ရာ (နိဝါန) အကြောင်း တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ (ဘာဝ) အကြောင်းရှိပေ၏။ ချစ်အပ်သောသတ္တဝါ၊ သင်္ခါရ- ဤနှစ်ပါးကြောင့် ဣဿာ မစ္ဆဋိယ - သံယောဇဉ်ဖြစ်၏" ဟု ဖြေလိုရင်းဖြစ်သည်။ "ချစ်အပ်သောသတ္တဝါ၊ သင်္ခါရ မုန်းအပ်သော သတ္တဝါ၊ သင်္ခါရရှိသော ဣဿာမစ္ဆဋိယ ဖြစ်၏။ ချစ်

ထပ်သောသတ္တဝါ သင်္ခါရ မုန်းတမ်းသော သတ္တဝါ သင်္ခါရ မရှိသော် ဣဿ မစ္ဆရိယ မဖြစ်" ဟူ၍ ဖြေကြားတော်မူ၏။

(၃) တတိယအမေးအဖြေ

ထို့နောက် သိကြားမင်းသည် ရှေးနည်းအတိုင်း မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို -

"မြတ်စွာဘုရား.. ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းသည်တားအဘယ်တရားလျှင် အခြေခံဖြစ်ရာ (နိဝါန) အကြောင်း တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ သမုဒယအကြောင်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ ဇာတိအကြောင်း၊ အပ္ပန်အစ ဖြစ်ပွားရာဘာဝ အကြောင်း၊ ရှိပါသနည်း (အဘယ်တရားကြောင့် ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း၊ ဖြစ်ပါသနည်း ဟု မေးလိုရင်းဖြစ်သည်) အဘယ်တရားရှိသော် ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်းဖြစ်၍ အဘယ်တရားမရှိသော် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း မဖြစ်ပါသနည်း" ဟုနောက်ထပ်တစ်ဖန် ပြဿနာကိုမေးလျှောက်ပြန်၏။ ထိုသို့ သိကြားမင်းကမေးလျှောက်အပ်လေသော် မြတ်စွာ ဘုရားရှင်သည် "နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း.. ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်းသည် လိုချင်ခြင်း-ဆန္ဒတဏှာဟူသော အခြေခံ ဖြစ်ရာ (နိဝါန) အကြောင်း၊ တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ (သမုဒယ) အကြောင်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ (ဇာတိ) အကြောင်း၊ အပ္ပန်အစ ဖြစ်ပွားရာ (ဘာဝ) အကြောင်း ရှိပေ၏။ (လိုချင်ခြင်း- ဆန္ဒတဏှာကြောင့်၊ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဖြေလိုရင်းဖြစ်သည်) လိုချင်ခြင်း- ဆန္ဒတဏှာမရှိသော်၊ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း၊ မဖြစ်" ဟူ၍ ဖြေကြားတော်မူ၏။

(၄) စတုတ္ထအမေးအဖြေ

ထို့နောက် သိကြားနတ်မင်းသည် ရှေးနည်းအတိုင်း မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို "မြတ်စွာဘုရား.. လိုချင်ခြင်း - တဏှာဆန္ဒသည်တား အဘယ်တရားလျှင် အခြေခံဖြစ်ရာ (နိဝါန) အကြောင်း တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ (သမုဒယ) အကြောင်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ (ဇာတိ) အကြောင်း၊ အပ္ပန်အစဖြစ်ပွားရာ (ဘာဝ) အကြောင်း ရှိပါသနည်း- အဘယ်တရားကြောင့် လိုချင်ခြင်း၊ တဏှာဆန္ဒ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု မေးလိုရင်းဖြစ်သည်။ အဘယ်တရားရှိသော် လိုချင်ခြင်း-တဏှာဆန္ဒဖြစ်၍ အဘယ်တရား မရှိသော် - တဏှာဆန္ဒ မဖြစ်ပါသနည်းဟု နောက်ထပ်တစ်ဖန် ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏။ ထိုသိကြားမင်း တ မေးလျှောက်အပ်သည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် -

"နတ်တို့သနင်း၊ သိကြားမင်း.. လိုချင်ခြင်းတဏှာဆန္ဒသည် ဆုံးဆုံးဖြတ်ဖြတ်ကြံစည်ခြင်းဟူသော ဝိနိစ္ဆယ ဝိတက်လျှင် အခြေခံဖြစ်ရာနိဝါနအကြောင်း တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာသမုဒယအကြောင်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ ဇာတိ အကြောင်း၊ အပ္ပန်အစဖြစ်ပွားရာ၊ ဘာဝအကြောင်းရှိပေ၏ (ဆုံးဆုံးဖြတ်ဖြတ်ခြင်း- ဝိနိစ္ဆယဝိတက်ကြောင့် လိုချင်ခြင်းတဏှာဆန္ဒဖြစ်ရသည်ဟု ဖြေဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။ ဆုံးဖြတ်ကြံစည်ခြင်း- ဝိနိစ္ဆယဝိတက်ရှိသော် လိုချင်ခြင်း - တဏှာဆန္ဒဖြစ်၏။ ကြံစည်ခြင်း- ဝိနိစ္ဆယဝိတက်ရှိသော် လိုချင်ခြင်း- တဏှာဆန္ဒဖြစ်၏။ ဆုံးဖြတ် ကြံစည်ခြင်း - ဝိနိစ္ဆယဝိတက် မရှိသော်လားချင်ခြင်းတဏှာဆန္ဒမဖြစ်ဟူ၍ ဖြေကြားတော်မူ၏။

(၅) ပဉ္စမအမေးအဖြေ

ထို့နောက် သိကြားမင်းသည် ရှေးနည်းအတိုင်း မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လို ဝမ်းမြောက်စွာခံယူပြီး မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို -

“မြတ်စွာဘုရား ကြွေည့်ခြင်း - ဝိနိစ္ဆယဝိတတ်သည် အဘယ်အကြောင်း တရားသာလျှင် စာခြစ်မြစ်ရာ နိဒါနအကြောင်း၊ တိုးတတ်မြစ်ပွားရာ သမုဒယအကြောင်း ထင်ရှားမြစ်ပေါ်ရာ ဇာတိအကြောင်း၊ စာမွန်စာစ ဖြစ်ပွားရာ ဘာဝအကြောင်း မြစ်ပါသနည်း၊ ဝိနိစ္ဆယဝိတတ်သည် အဘယ်တရားကြောင့် မြစ်ပါသနည်းဟု မေး လိုရင်းဖြစ်သည်။ အဘယ်တရားမှီသော် ဝိနိစ္ဆယဝိတတ်ဖြစ်၍ အဘယ်တရားမှီသော် ဝိနိစ္ဆယဝိတတ်မမြစ်ပါ သနည်း” ဟု နောက်ထပ်တဖန်ပြဿနာတို့ မေးလျှောက်ပြန်၏။ ထိုသို့ သိကြားမင်းကမေးလျှောက် ဖော်လေသော် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် -

“နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း ကြွေည့်ခြင်း - ဝိနိစ္ဆယ ဝိတတ်သည် သံသရာကို ချဲ့တွင်သည့် သဗ္ဗတရားနှင့် ယှဉ်သော သညာတရားအစုလျှင် အခြေခံဖြစ်ရာ နိဒါနအကြောင်း၊ တိုးတတ်မြစ်ပွားရာ သမုဒယအကြောင်း၊ ထင်ရှားမြစ်ပေါ်လာရာ ဇာတိအကြောင်း၊ စာမွန်စာစ ဖြစ်ပွားရာ ဘာဝအကြောင်း မှီပေ၏။ ပပဇ္ဇသညာ တရား အစုကြောင့် ဝိနိစ္ဆယဝိတတ်ဖြစ်ရသည်ဟု မြေလိုရင်း ဖြစ်သည်။ ပပဇ္ဇသညာ တရားအစုမှီသော် ဝိနိစ္ဆယ ဝိတတ်မမြစ်” ဟု၍ မြေကြားတော်မူ၏။

(၆) ဆဌ သတ္တမ အဋ္ဌမ အမေးအဖြေ

ထို့နောက်သိကြားမင်းသည် နှော့နည်းအတို မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုဝမ်းမြောက်စွာခံယူ ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ “မြတ်စွာဘုရား . . အဘယ်သို့တင့်သော ရဟန်းသည် သံသရာ၌ ချဲ့တွင်တတ်သည် ပပဇ္ဇတရားနှင့် ယှဉ်သော သညာတရားစု၏ ချုပ်ခြင်းအားလျှော်၍ ထိုချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို တင့်သည် မည်ပါသနည်း” ဟု နောက်ထပ်တဖန် ပြဿနာတို့ မေးလျှောက်ပြန်၏။

ဝေဒနာတစ္ဆရာနိဒါး

- (က) နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း . . ဝမ်းမြောက်ခြင်း - သောမနဿဝေဒနာကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း နှစ်ပါးဟူ၍ အများအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏။
- (ခ) နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း . . နှလုံးသောသာခြင်း - ခေါမနဿဝေဒနာကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှလုံးသောသာခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော နှလုံးသောသာခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏။
- (ဂ) နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း ငှက်လျှံခြင်း - ဥပတွောဝေဒနာကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော လျှံလျှံခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော လျှံလျှံခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏။
- (ဃ) နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း - သောမနဿဝေဒနာကိုလည်း မှီဝဲအပ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏ဟူသော ဤစကားကို ငါဘုရား မိန့်ဆိုခဲ့၏။ အဘယ်အကြောင်းတို့စွဲ၍ ဤစကားကို ငါဘုရားမိန့်ဆိုခဲ့သနည်းဟူမူ ထိုဝမ်းမြောက်ခြင်း နှစ်ပါးတို့တွင် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မှီဝဲသောဝါဒအား အတုသိုလ်တရားတို့တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်တုန်၏ဟု အကြင် ဝမ်းမြောက်ခြင်းတို့သိရာ၊ ဤသို့သဘောမှီသော ဝမ်းမြောက် ခြင်းကို မမှီဝဲအပ်။ (ဧကုသိုလ်တရား တိုးပွား၍ ဘုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်မည်ဝမ်းမြောက်ခြင်း - သောမနဿ ဝေဒနာမျိုးကို မမှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း - သောမနဿဝေဒနာဟု ခေါ်၏” ဟု ဆိုလိုသည်။ နောက်နှစ်ပါး၌လည်း ဤနည်းတူ ဆိုလိုရင်းကို

ဓမ္မဝါယာ ဓမ္မိသွားမှတ်တမ်း

မှတ်ယူရအံ့။

ထိုဝမ်းမြောက်ခြင်းနှစ်ပါးတို့တွင် ဤဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုမှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ပွားများကုန်၏။" ဟု အကြင်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုသိခြားတဲ့ ဤသို့ သဘောရှိသော ဝမ်းမြောက်ခြင်းတို့ မှီဝဲအပ်၏။ (အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့တိုးပွားမည့် ဝမ်းမြောက်ခြင်း သောမနဿဝေဒနာဖို့ကိုမှီဝဲအပ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်း သောမနဿဝေဒနာခေါ်၏ ယု ဆိုလိုသည်။ နောက်ခေါ်မနဿဝေဒနာတို့လည်း ဤနည်းအတူ ဆိုလိုရင်းကို မှတ်ယူရအံ့)

ထိုသို့ မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း - သောမနဿဝေဒနာ၌ အကြင်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ကြံစည်ခြင်း- ဝိတတ်နှင့်တကွဖြစ်၏။ သုံးသပ်ခြင်း- ဝိစာရနှင့်လည်း တကွဖြစ်၏ (သဝဏ္ဏသဝိစာရ သောမနဿခေါ်သည်)။ အကြင်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ကြံစည်ခြင်း - နှစ်ပါးတို့တွင် ကြံစည်ခြင်း- ဝိတတ်လည်းမရှိ သုံးသပ်ခြင်း-ဝိစာရလည်းမရှိသော ဝမ်းမြောက်ခြင်း (အဝိတက္က အဝိစာရ သောမနဿ)သည် သာလွန်မြင့်မြတ်၏။ (က-စကားရပ်အထူး)

"နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း - သောမနဿ ဝေဒနာကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း မမှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏။" ဟူသောစကားကို ငါဘုရား မိန့်ဆိုခဲ့၏။ (က) စကားရပ်၏ နိဂုံး (ခ)"နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း . . . နှလုံးမသာယာခြင်း ခေါ်မနဿဝေဒနာတို့လည်း မမှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း၊ မှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏" ဟူသော စကားကို ငါဘုရားမိန့်ဆိုခဲ့၏။ အဘယ်အကြောင်းကိုခွဲ၍ ဤစကားကို ငါဘုရား မိန့်ဆိုခဲ့သနည်းဟူမူ ထိုနှလုံးမသာခြင်း နှစ်ပါးတို့တွင် ဤနှလုံးမသာခြင်းကို မှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ကို တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ အကြင်နှလုံးမသာခြင်းကို သိကြားတဲ့ ဤသို့ သဘောရှိသော နှလုံးမသာခြင်းကို မမှီဝဲအပ်။

ထိုနှလုံးမသာခြင်းနှစ်ပါးတို့တွင် အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏ဟု အကြင်နှလုံးမသာခြင်းကို သိခြားအံ့။ ဤသို့သဘောရှိသော နှလုံးမသာခြင်းကို မှီဝဲအပ်၏။

ထိုမှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း - ခေါ်မနဿဝေဒနာ၌ အကြင်နှလုံးမသာခြင်းသည် ကြံစည်ခြင်း ဝိတတ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်၏။ သုံးသပ်ခြင်း- ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်၏။ (သဝိတက္ကသဝိစာရ ခေါ်မနဿခေါ်သည်)။ အကြင်နှလုံးမသာခြင်းသည် ကြံစည်ခြင်း- ဝိတတ်လည်းမရှိ သုံးသပ်ခြင်း၊ ဝိစာရလည်းမရှိ အဝိတက္က အဝိစာရ ခေါ်မနဿ ခေါ်သည် ထိုနှလုံးမသာခြင်းနှစ်ပါးတို့တွင် ကြံစည် ခြင်း-သည် သာလွန်မြင့်မြတ်၏။ (ခ-စကားရပ်အထူး) နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း . . . နှလုံးမသာခြင်း-ခေါ်မနဿဝေဒနာကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း မမှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟောတော်မူ၏ ဟူသော စကားတို့ကို ဆိုခဲ့သောအကြောင်းကိုခွဲ၍ ငါဘုရားမိန့်ဆိုခဲ့၏။ (ခ-စကားရပ်၏ နိဂုံး)

(၁) နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း . . . (လျှစ်လျှစ်ခြင်း-ဥပေက္ခာဝေဒနာကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော လျှစ်လျှစ်ခြင်း၊ မှီဝဲအပ်သော လျှစ်လျှစ်ခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏ဟူသော ဤစကားကို ငါဘုရား

မိန့်ဆိုခဲ့၏။ အဘယ်အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဤဝကားကိုငါတုရား မိန့်ဆိုခဲ့သနည်းဟူကား ထိုလျှစ်လျှစ်ခြင်း နှစ်ပါးကိုတွင် ဤလျှစ်လျှစ်ခြင်းကို နှိပ်သောငါအား အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပွား၍ တုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏ဟု အကြင်လျှစ်လျှစ်ခြင်းကို သိကြတုံ။ ဤသို့သဘောရှိသော လျှစ်လျှစ်ခြင်းကို မမှီဝဲအပ်။

ထိုလျှစ်လျှစ်ခြင်း နှစ်ပါးတို့တွင် ဤလျှစ်လျှစ်ခြင်းကို မှီဝဲသောငါအား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ပွားကုန်၏ဟု အကြင်လျှစ်လျှစ်ခြင်းကို သိကြတုံ ဤသို့သောသဘောရှိသော လျှစ်လျှစ်ခြင်းကို မှီဝဲအပ်၏။

ထိုမှီဝဲအပ်သော လျှစ်လျှစ်ခြင်း၊ ဥပက္ခာဝေဒနာ၌ အကြင်လျှစ်လျှစ်ခြင်းသည် ကြံစည်ခြင်း၊ ဝိတက်နှင့် လည်းတကွဖြစ်၏။ သုံးသပ်ခြင်း၊ ဝိစာရနှင့်လည်းတကွဖြစ်၏။ (သဝိတက္က သဝိစာရ ဥပက္ခာ ခေါ်သည်) အကြင် လျှစ်လျှစ်ခြင်းသည် ဝိတက်လည်းမရှိ ဝိစာရလည်းမရှိ (အဝိတက္က အဝိစာရ) လျှစ်လျှစ်ခြင်းသည် သာလွန်မြင့်မြတ် ၏။ (ဂ) (စကားအကျယ်) နတ်တို့သနင်း၊ သိကြားမင်း၊ ဥပက္ခာဝေဒနာကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော လျှစ်လျှစ်ခြင်း မမှီဝဲအပ်သောလျှစ်လျှစ်ခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားဖြင့် ငါတုရားဟောတော်မူ၏ဟူသော ဤစကားကို ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းကိုစွဲ၍ ငါတုရား မိန့်ဆိုခဲ့၏။ (ဂ) (စကားရပ်နိဂုံး)။ နတ်တို့သနင်း၊ သိကြားမင်း၊ ဤသို့သော ရဟန်းသည် သံသရာ၌ ချဲ့တွင်တတ်သည့် ပဝဂ္ဂတရားနှင့်ယှဉ်သော သညာတရားအစု၏အုပ်ခြင်းအားလျော်၍ ထိုမျှပင် နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သော အကျင့်ကိုကျင့်သည်မည်ပေ၏" ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဝေဒနာတပဋ္ဌာန်းကိုစွဲခြင်း၊ စိတ်ဖြာ၍ ဟောကြားတော်မူလေသည်။ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသခင်က ပြဿနာတို့ မြေကြားတော်မူလတ်သော် သိကြားမင်းသည် နှစ်လိုအားရစွာ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို -

"ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ ကောင်းသောစကားကို မိန့်ကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါသည်။ ရှင်တော်ဘုရား၏မြေကြားချက် ကို ကြားနာခြင်းကြောင့် ဤပြဿနာ၌ အကျွန်ုပ်သည် ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်အပ်ပါသည်။ အကျွန်ုပ်၏ သို့သော သို့သော တွေးတောခြင်းသည် ကင်းကွာသွားပါပြီဟု ဝမ်းမြောက်စွာ လျှောက်ထားလေ၏။

(၇) နဝမ၊ ဝဿမ၊ စကေသမ၊ အမေအပြေ။

ထို့နောက် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ငါအား သောမနဿဝေဒနာ၊ ဥပက္ခာဝေဒနာတို့ကို မြေခို၍ ပြီးဆုံးရာ သုံးဌာနတို့၌ ထောပတ်ခိုင် ထောပတ်ခဲမှထောပတ်အကြည်တို့ကို ထုတ်ယူအပ်သည့်အလား အကြောင်း ဖြစ်သော ပဋိပါတ်မြင့်မြစ်စေ အပ်ရောက်ဆိုက်အပ်သော လောကုတ္တရာ မဂ်ဖိုလ် တရားတို့ကို သာလျှစ်ဟောကြား တော်မူအပ်လေသည်။ ဤလောကုတ္တရာ မဂ်ဖိုလ်တရားကိုလည်း ငှက်ကဲ့သို့ယုံတတ်၍ ရယူခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်စည် မဟုတ်စေ။ ဤလောကုတ္တရာ မဂ်ဖိုလ်တရားအစု၏ ရရှိရန် အကြောင်းဖြစ်သော ဓမ္မအဖို့ဝယ် လိုက်နာကျင့်သုံး ရမည့် အကျင့် ပဋိပါတ်သည် အထင်အရှား ရှိ၏။ ငါသည် ယခုအခါ၌ အထက်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ (အရဟတ္တဖိုလ်) ဓမ္မအဖို့ဝယ် လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် အကျင့်ပဋိပါတ်ကို မေးမြန်းပေတော့အံ့ဟူ၍ ကြံစည်စဉ်းစားပြီးနောက်ရဟန္တာ ဖြစ်ကြောင်း ဓမ္မပိုင်းပုဗ္ဗဘာဝအကျင့် ပဋိပါတ်ကိုမေးမြန်း လိုရကား . . . .

“မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ကျင့်စပ်သောရဟန်းသည် ပါတိပေတကွ သံဝရသီလကိုကျင့်သည်မည်ပါ သနည်း” ဟု နောက်ထပ်တဖန် ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်လေ၏။

ထိုသို့သိကြားမင်းက မေးလျှောက်အပ်လေသော် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် “နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း ထိုစကားနှင့်၊ ကာရ သမာဓာရကိုလည်း မှီဝဲစပ်သော ကိုယ်အကျင့်၊ မမှီဝဲစပ်သော ကိုယ်အကျင့်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏။ နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း နှုတ်စာကျင့် ဝစီသမ္မာဓာရကိုလည်း မှီဝဲစပ်သော နှုတ်စာကျင့် မမှီဝဲစပ်သော နှုတ်စာကျင့်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏။ နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း ရှာဖွေခြင်း ပရိယေသနတို့လည်း မှီဝဲစပ်သော ရှာဖွေခြင်း၊ မမှီဝဲစပ်သော ရှာဖွေခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏။ နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း ကိုယ်အကျင့် ကာယသမာဓာရကိုလည်းမှီဝဲ စပ်သောကိုယ်အကျင့်၊ မမှီဝဲစပ်သောကိုယ်အကျင့်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်ငါဘုရားဟော၏ ဟူသောစကားကို ငါဘုရားမိန့်ဆိုခဲ့၏။ အဘယ်အကြောင်းတို့စွဲ၍ ဤစကားကို ငါဘုရားမိန့်ဆိုခဲ့သနည်းဟုမူ ထိုကိုယ်အကျင့် ကာယသမ္မာဓာရ နှစ်ပါး တို့တွင် ဤကိုယ်အကျင့်ကို မှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏ဟူ၍ အကြင်ကာယသမာဓာရကို သိငြားအံ့။ ဤသို့သဘောရှိသော ကိုယ်အကျင့် ကာယသမ္မာဓာရကို မမှီဝဲစပ်။ အကုသိုလ်တရားတို့ ပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်မည် ကိုယ်အကျင့်မျိုးကို မမှီဝဲစပ်သော အကျင့် ကာယသမာဓာရဟုဆိုလိုသည်။ နောက်နှစ်ပါး၌လည်း ဤနည်းတူ ဆိုလိုရင်းကို မှတ်ယူရ၏။ ထိုကိုယ်အကျင့် ကာယသမ္မာဓာရနှစ်ပါး တို့တွင် ဤကိုယ်အကျင့်ကို မှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့ ပွားကုန်၏ဟု အကြင်ကာယသမ္မာဓာရကို သိကြားအံ့။ ဤသို့သဘောရှိသော ထိုအကျင့် ကာယသမ္မာ ဓာရကို မှီဝဲစပ်၏။ အကုသိုလ်တရားကို ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့တိုးပွားမည် တို့အကျင့်မျိုးကို မှီဝဲစပ်သောကိုယ်အကျင့် ကာယသမာဓာရဟုခေါ်ဆိုလိုသည်။ နောက်နှစ်ပါး၌လည်း ဤနည်းတူ ဆိုလိုရင်းကို မှတ်ယူရ၏”

“နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း ကိုယ်အကျင့် ကာယသမာဓာရကိုလည်းမှီဝဲစပ်သော ကိုယ်အကျင့် မမှီဝဲစပ် သော ကိုယ်အကျင့်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့သော အကြောင်းကို စွဲ၍ ငါဘုရားမိန့်ဆိုခဲ့၏။ နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း နှုတ်စာကျင့် ဝစီသမ္မာဓာရကိုလည်း မှီဝဲစပ်သော နှုတ်စာကျင့် မမှီဝဲစပ်သော နှုတ်စာကျင့်ဟူသော ဤစကားကို ငါဘုရား မိန့်ဆိုခဲ့၏။ အဘယ်အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဤစကားကို ငါဘုရားမိန့်ဆိုခဲ့သနည်းဟုမူ ထိုနှုတ်စာကျင့်ဝစီသမာဓာရ နှစ်ပါးတို့တွင် ဤနှုတ်စာကျင့်ကို မှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏ဟု အကြင်ဝစီသမာဓာရကိုသိငြားအံ့။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဝစီသမာဓာရကို မမှီဝဲစပ်။

ထိုနှုတ်စာကျင့် ဝစီသမာဓာရ နှစ်ပါးတို့တွင် ဤနှုတ်စာကျင့်ကိုမှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရား တို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏ဟု အကြင်ဝစီသမာဓာရကို သိငြားအံ့။ ဤသို့ သဘောရှိသောနှုတ် စာကျင့် ဝစီသမာဓာရကို မှီဝဲစပ်၏။” “နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း နှုတ်စာကျင့် ဝစီသမာဓာရကိုလည်း

မှီဝဲအပ်သော နတ်တို့နှင့် မမှီဝဲအပ်သော နတ်တို့ကွဲပြား၍ နှစ်ပါးအပြားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏ဟူသော ဤကော
တိုထိုဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းကိုခွဲ၍ ငါဘုရားမိန့်ဆိုခဲ့၏။”

“နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း ရှာမှီးခြင်း ပရိယေသနကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော
ရှာမှီးခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏ဟူသော ကောကို ငါဘုရား မိန့်ဆိုခဲ့၏ အဘယ်အကြောင်း
ကိုခွဲ၍ ဤကောကို ငါဘုရားမိန့်ဆိုခဲ့သနည်းမူ ထိုရှာမှီးခြင်းပရိယေသန နှစ်ပါးတို့တွင် ဤရှာမှီးခြင်းတို့
မှီဝဲသောငါအား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်တုန်၏ဟု အကြင်ရှာမှီးခြင်း
ပရိယေသနကို သိကြားအံ့။ ဤသို့သောရှိသော ရှာမှီးခြင်းပရိယေသနကို မမှီဝဲအပ်သောထိုရှာမှီးခြင်းပရိယေသန
တို့တွင် ထိုရှာမှီးခြင်းကို မှီဝဲသောငါအား ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်တုန်၏ဟု
အကြင်ရှာမှီးခြင်းတို့ သိကြားအံ့။ ဤသို့ သဘောရှိသော ရှာမှီးခြင်းပရိယေသနကို မှီဝဲအပ်၏။”

“နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း ရှာမှီးခြင်း ပရိယေသနကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း
ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏ဟူသော ကောကို ဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းကိုခွဲ၍ ငါဘုရား မိန့်ဆို
ခဲ့၏။” “နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း ဤသို့ကျင့်သော ရဟန်းသည် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို ကျင့်သည် မည်၏”
ဟု မြေကြားတော်မူလေ၏ ဤသို့မြတ်စွာဘုရားရှင်က ပြဿနာကို မြေကြားတော်မူလတ်သော် သိကြားမင်းသည်
နှစ်လိုအားရစွာ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို -

“ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်သော မြတ်စွာဘုရား ယောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ ကောင်းသောကောကို
မိန့်ကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ ရှင်တော်ဘုရား၏ မြေကြား
ချက်တို့ ကြားနာရခြင်းကြောင့် ဤပြဿနာ၌ အကျွန်ုပ်သည် ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်ရပါပြီ။ တွန့်ပုံ သို့လော
သို့လော တွေးတောခြင်းသည် တင်းကွာသွားပါပြီဟု ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေ၏။”

ဣန္ဒြိယသံဝရအမေးအဖြေ

ဤသို့လျှင် သိကြားမင်း သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာ
ဘုရားရှင်သို့ -

“မြတ်စွာဘုရား... အဘယ်သို့ ကျင့်သောရဟန်းသည် ဣန္ဒြိယသံဝရ - ဣန္ဒြေစောင့်စည်းခြင်း သီလကို
ကျင့်သည်မည်ပါသနည်း” ဟု နောက်တဖန် ပြဿနာကို ပေးလျှောက် ပြန်လေ၏။ ထိုသို့ သိကြားနတ်မင်းက
အေးလျှောက်အပ်လေသော် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်-

“နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း... ဗျက်စိဖြင့်ထိအပ်သော အဆင်းဖို့စုံ ခွပါရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော
ခွပါရုံ မမှီဝဲအပ်သော ခွပါရုံဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏။”

“နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း... နားဖြင့်ထိအပ်သော အသံဖိုးစုံသဒ္ဓါရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော သဒ္ဓါရုံ
မမှီဝဲအပ်သော သဒ္ဓါရုံဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏။”

“နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း... နှာခေါင်းဖြင့် ထိအပ်သော အနံ့ဖိုးစုံ ဝနွာရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော

ဓမ္မဂါယာ ဓမ္မိသွားမှတ်တမ်း

ဝန္တာရ မမှီဝဲအပ်သော ဝန္တာရယူ၍ နှစ်ပါး အပြား အားဖြင့် ငါတုရားဟော၏။”

“နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း . . . ကိုယ်ဖြင့်သိအပ်သော အတွေ့မျိုးစုံ မောဂ္ဂဗ္ဗာဏာရုံတို့လည်း မှီဝဲအပ်သော မောဂ္ဂဗ္ဗာဏာရုံ မမှီဝဲအပ်သော မောဂ္ဂဗ္ဗာဏာရုံယူ၍ - နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့် ငါတုရားဟော၏”

“နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း . . . စိတ်ဖြင့်သိအပ်သော ရုပ်နာမ်မျိုးစုံ ဓမ္မာရုံတို့လည်း မှီဝဲအပ်သော ဓမ္မာရုံ မမှီဝဲအပ်သောဓမ္မာရုံယူ၍ နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့် ငါတုရားဟော၏” ဟူ၍ အကျဉ်း ဥဒ္ဓေသ ခြေကောက်တို့ ဟောကြားတော်မူအပ်လျှင် သိကြားနတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ -

“မြတ်စွာဘုရား . . . ရှင်တော်ဘုရားအကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဤတရားတော်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် ဤသို့သိပါ၏။”

“မြတ်စွာဘုရား . . . မျက်စိဖြင့် သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော အဆင်းမျိုးစုံ ရူပါရုံကို မှီဝဲသောသူ အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်ကြစေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော မျက်စိဖြင့် သိအပ်သော အဆင်းမျိုးစုံ ရူပါရုံကို မမှီဝဲအပ် မမှီဝဲကောင်း၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော မျက်စိဖြင့်သိအပ်သော အဆင်းမျိုးစုံ ရူပါရုံကို မှီဝဲသောသူအား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်ကြစေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော မျက်စိဖြင့်သိအပ်သော အဆင်းမျိုးစုံ ရူပါရုံကို မှီဝဲအပ် မှီဝဲကောင်း၏။”

“မြတ်စွာဘုရား၊ နားဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော အသံမျိုးစုံ သဗ္ဗါရုံတို့ကို မှီဝဲသောသူအား၊ နှာခေါင်းဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော အနံ့မျိုးစုံ ဝန္တာရုံကို မှီဝဲသောသူအား၊ လျှာဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော အရသာမျိုးစုံ မုသာရုံကို မှီဝဲသော သူအား၊ တိုယ်ဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့ သဘောရှိသောအတွေ့မျိုးစုံမောဂ္ဂဗ္ဗာဏာရုံကို မှီဝဲသော သူအား၊ စိတ်ဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ရုပ်နာမ်မျိုးစုံ ဓမ္မာရုံကိုမှီဝဲသောသူအား အကုသိုလ်တရား တို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်ကြစေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော စိတ်ဖြင့် သိအပ်သော ရုပ်နာမ်မျိုးစုံ ဓမ္မာရုံကို မမှီဝဲအပ် မမှီဝဲကောင်း၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော စိတ်ဖြင့်သိအပ်သော ရုပ်နာမ်မျိုးစုံ ဓမ္မာရုံကို မှီဝဲသောသူအား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်ကြစေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော စိတ်ဖြင့်သိအပ်သော ရုပ်နာမ်မျိုးစုံ ဓမ္မာရုံကို မှီဝဲအပ် မှီဝဲကောင်း၏”

“မြတ်စွာဘုရား ရှင်တော်ဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဤတရားတော်၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဤသို့သိသော အကျွန်ုပ်သည် ရှင်တော်ဘုရား၏ မြေကြာဆုတ်အကျဉ်းကို ကြားနာရ ခြင်းကြောင့် ဤပြဿနာ၌ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက် အပ်ပါပြီ ကျွန်ုပ် သို့လောသို့လော တွေးတောခြင်းသည် တင်းကျပ်သွားပါပြီ” ဟု ယျှောက်၏။

အနောက်တရား အမေးအဖြေ

ဤသို့လျှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားတရားတော်ကို နှစ်လို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာ ဘုရားရှင်ကို “မြတ်စွာဘုရား . . . အလုံးစုံသော သမဏ ဗြဟ္မဏတို့သည် တူသောအဆုံးအမ၊ တူသောအကျင့်တူသော အယူ၊ တူသောပြီးဆုံးရာ၊ ရှိပါကုန်သလော” ဟု နောက်ဖက်တဖန် ပြဿနာကို မေးလျှောက် ပြန်လေ၏။ ထိုသို့သိကြားမင်းက မေးလျှောက်အပ်လေသော် ဘုရားရှင်သည် -

“နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း အလုံးစုံသော သမဏ ဗြဟ္မဏတို့သည် တူသောအယူ၊ တူသော အဆုံးအမ၊ တူသော ပြီးဆုံးရာ မရှိကြကုန်” ဟု ခြေကြားတော်မူ၏။ တဖန် သိကြားမင်းသည် ဆက်၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို “မြတ်စွာဘုရား အလုံးစုံသော သမဏ ဗြဟ္မဏတို့သည်၊ အဘယ်ကြောင့် တူသော အဆုံးအမ၊ တူသောအယူ၊ တူသောပြီးဆုံးရာ မရှိကြပါသနည်း” ဟု မေးလျှောက်၏။

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်လည်း သိကြားမင်းကို “နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း များစွာသော သတ္တဝါအပေါင်း တည်းဟူသော ဤသတ္တလောကကြီးသည် အဇ္ဈသယဝါတ်အမျိုးမျိုးသော နှလုံးသွင်း အဇ္ဈသယဝါတ်ရှိပေ၏။ သတ္တဝါအပေါင်းသည် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် နှလုံးသွင်းအလို အဇ္ဈသယဝါတ်ခြင်း မတူညီကြဘဲ ဆိုလိုသည်၊ မတူထူးခြား များသောနှလုံးကွင်းအလို အဇ္ဈသယဝါတ်ရှိသောသတ္တလောက၌ သတ္တဝါတို့သည် အကြင် အကြင် အဇ္ဈသယဝါတ်ကို စွဲလန်းကုန်၏။ ထိုသို့ အဇ္ဈသယဝါတ်ကိုသာလျှင် ပြင်းထန်စွဲမြဲစွဲလန်းကြ၏။ ဤငါ၏ အယူသာမှန်၏။ တဝါးသောသူတို့၏ အယူသည် အချည်းနားသာတည်းဟု ပြောဆိုတုန်၏။ ထို့ကြောင့် အလုံးစုံသော သမဏဗြဟ္မဏတို့သည် တူသော အဆုံးအမ၊ တူသောအယူ၊ တူသောအတု၊ တူသောအယူ၊ တူသောပြီးဆုံးရာ မရှိကြကုန်” ဟု ခြေကြားတော်မူ၏။

အဇ္ဈနိဋ္ဌာ အမေးအဖြေ

တဖန်ဆက်၍ သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို မြတ်စွာဘုရား အလုံးစုံသော သမဏ ဗြဟ္မဏ တို့သည်ပင် ဖျက်စီးခြင်းကိုလွန်မြောက်သော ဖိုနိုဗားထားရာ နိဗ္ဗာန်တရား ရှိကြပါသလော ဖျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော ယောဂတုန်ရာ နိဗ္ဗာန်တရားရှိကြပါသလော၊ ဖျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော နိဗ္ဗာန်တရား အလို့ငှာ အဓိယာမဝ်တည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်မှန်ကို ကျင့်ကြံကြပါကုန်သလော၊ ဖျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော ပြီးဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်တရားရှိကြပါသလောဟု မေးလျှောက်၏။ (လောက၌ သမဏ ဗြဟ္မဏ)အမည်ခံ ဝါဒရှင်အားလုံးတို့သည်ပင် ပရမတ္ထ နိဗ္ဗာန်ကို ရရှိကြပါကုန်သလော ထိုဝါဒရှင် အားလုံးတို့သည်ပင် နိဗ္ဗာန်ကို ရရှိရန် အဓိယာမဝ် အကျင့်မှန်ကို ကျင့်ကြံကြသူတို့ မြစ်ပါသလော” ဟု မေးလျှောက်လိုရင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် သိကြားမင်းကို

“နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း အလုံးစုံသော သမဏ ဗြဟ္မဏတို့သည်ပင် ဖျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက် သော ဖိုနိုဗားထားရာ နိဗ္ဗာန်တရားမရှိကြကုန်၊ ဖျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော ယောဂတုန်ရာ နိဗ္ဗာန်တရား မရှိကြကုန် ဖျက်စီးခြင်းကိုလွန်မြောက်သော နိဗ္ဗာန်တရားအလို့ငှာ အဓိယာမဝ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့် မှန်ကို ကျင့်ကြံကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဖျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော ပြီးဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်တရားမရှိကြကုန်ဟု ခြေကြားတော်မူ၏။ လောက၌ သမဏ ဗြဟ္မဏအမည်ခံ ဝါဒရှင် အားလုံးတို့သည် အလိုအဇ္ဈသယဝါတ်ခြင်း မတူညီကြသောကြောင့် အဆုံးအမ အကျင့်သီလ အယူပြီးဆုံးရာခြင်း မတူညီဘဲ ရှိကြသည် ထိုသို့မတူကြသော ဝါဒရှင်အားလုံးတို့သည် အတယ်မှာဝင် ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်သို့ အတူအညီရရှိနိုင်ကြကုန်တုံနည်း၊ မရနိုင်သည်သာ” ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် သိကြားမင်းအား-

“ဝါယတာသိကြားမင်း သမဏ ဗြဟ္မဏအမည်ခံ ဝါဒရှင်အားလုံး အတူအညီ ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်ကို

ဗုဒ္ဓဂါယာ ဓဇိသွားမှတ်တမ်း

မရရှိကြကုန်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အဓိယမဂ်အကျင့်မှန်ကို ကျင့်ကြံကြသတို့သာ ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်ကို ရရှိကြသည်ဟု မြေတော်မူလိုရင်းဖြစ်သည်။

ထို့နောက် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို နောက်ဆုံးပြဿနာ မေးလျှောက်သောအားဖြင့် "မြတ်စွာဘုရား အဘယ်ကြောင့် အလုံးစုံသော သမဏ ဗြဟ္မဏတို့သည် ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော မှီခိုအားထားရာ နိဗ္ဗာန်တရား မရှိကြပါကုန်သနည်း၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်မြောက်သော ယောဂကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်တရား မရှိကြပါကုန်သနည်း၊ ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော နိဗ္ဗာန်တရား အလို့ငှာ အဓိယမဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်မှန်ကို ကျင့်ကြံကြသည် မဟုတ်ပါကုန်သနည်း၊ ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော ပြီးဆုံးသော နိဗ္ဗာန်တရား မရှိကြပါကုန်သနည်း"ဟု မေးလျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် သိကြားမင်းကို

"နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း တဏှာတို့ ကုန်ခမ်းစေတတ်သော အဓိယမဂ်ဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် (တစ်နည်း - တဏှာ၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ အဓိယမဂ်ဖြင့် ညွတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်) ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော အားထားမှီခိုရာ နိဗ္ဗာန်တရား ရှိကြကုန်၏ ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော ယောဂကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်တရားမရှိကြကုန်၏။ ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော နိဗ္ဗာန်တရားအလို့ငှာ အဓိယမဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်မှန်ကို ကျင့်ကြံကြသည်မည်ကုန်၏။ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်မြောက်သော ပြီးဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်တရားမရှိကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အလုံးစုံ သော သမဏ ဗြဟ္မဏတို့သည် ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော မှီခိုအားထားရာနိဗ္ဗာန်တရားမရှိကြကုန် ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော ယောဂကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်တရားမရှိကြကုန်။ ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သော နိဗ္ဗာန်တရားအလို့ငှာ အဓိယမဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့် မှန်ကိုကျင့်ကြံကြသည်မဟုတ်ကုန် ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်သောပြီးဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်တရားမရှိကြကုန်ဟု မြေကြားတော်မူ၏။ အမြတ်ဆုံးအဓိယာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားရှင်နှင့် အဓိယာဖြစ်သော သိကြားမင်းတို့ ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်မှုနှင့်စပ်၍ အဓိယာဝေါဟာရအဓိယာဘာသာဖြင့် မေးကြမေ့ကြသောအရာဖြစ်၍ ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော အင်ကြင်းဝင်ကြီးစာလား ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖြိုင်ဖြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ရှိလှ၏။ အဓိယာမဟုတ်သေးသည့် ငါတို့ပုထုဇဉ်များ နားမျက်စိဖြင့် နားမလည်နိုင်စေောင် ရှိကြပါ၏။ ဆိုလိုရင်းမှာ သိကြားမင်း ကုန်ခမ်းစေတတ်သည့် အဓိယာ မဂ်ဖြင့် ကိလေသာပင်သိမ်းတို့မှ အပြီးတိုင်လွတ်မြောက်ကြသည့် (တဏှာ၊ သင်္ခယ၊ ဝိမုတ္တ) ရတနာ၊ ရတနာတို့ သာလျှင် ဧကစစ်စစ် ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်ကိုရရှိကြသောကြောင့် သမဏဗြဟ္မဏ အမည်ခံဝါရရှင်တိုင်း နိဗ္ဗာန်ကိုမရနိုင်ကြပါ" ဟု ငါဘုရားမြေဆိုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်၏။ ဘုရားရှင်၏ ထာသနာတော်သည် ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်လျှင် အပြီးအဆုံးရှိသောကြောင့် အမေးအဖြေနှင့်စပ်၍ ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန် အမေးအဖြေ ပြီးဆုံးက ပြဿနာအားလုံး ပြီးဆုံးလေတော့၏။ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က မြေကြားတော်မူသောအခါ သိကြားမင်းသည်၊ နှစ်လိုအားရစွာ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို -

"ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ တောင်းသော စကားကို မိန့်ကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏ ရှင်တော် ဘုရား၏ မြေကြားချက်တို့ ကြားနာရသောကြောင့် ဤပြဿနာ၌ ကျွန်ုပ်သည် ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက် အပ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ် သို့သို့လော

တွေးတောခြင်းသည် ကင်းကွာသွားပါပြီ" ဟုဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေ၏။

ဤသို့ နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဟောကို နှစ်လို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီး လျှပ် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ဤသို့လျှောက်ထားလေ၏။

"မြတ်စွာဘုရား တဏှာသည် ရောဂါလည်းမည်ပါ၏။ တိုင်းစာမာလည်းမည်ပါ၏။ ညွှာင့် ကသင်းလည်း မည်ပါ၏။ တဏှာသည် ဤသတ္တဝါစာပေါင်းတို့ကို ထိုဘဝ၌ ဖြစ်စေရန် ဆွဲငင်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ဤသတ္တဝါ စာပေါင်းသည် မြတ်သောဘဝ၊ ယုတ်သောဘဝသို့ ရောက်ရပါ၏။"

"မြတ်စွာဘုရား ဤသာသနာတော်မှစာပေ စာခြားသောသမဏဗြဟ္မဏစာမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထံ၌ ကျွန်ုပ်မေး ခွင့်ကိုမျှမရခဲ့သော ပြဿနာတို့ကို ရှင်တော်ဘုရားသည် ကျွန်ုပ်တားမြေကြားတော် မူပါပေ၏။ ကျွန်ုပ်၏သန္တာန်ဝယ် ရှည်မြင့်စွာသောတာလပါတ်လုံး ကိန်းစောင်း၍လာခဲ့သော သို့လော သို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်း ညွှာင့်ကံသင်း တို့လည်း ရှင်တော်ဘုရားသည် နှုတ်ပယ်တော် မူအပ်ပါပြီဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားရှင်နှင့် သိကြားမင်းတို့ အပြန်အလှန် မိန့်ဆို လျှောက်ထားကြသည်မှာ -

(ဘုရား) "နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း သင်သည် ဤပြဿနာများကို စာခြားသော သမဏဗြဟ္မဏ တို့ကို မေးဖူးသည်ကို မှတ်မိပါ၏လော"

(သိကြား) "မှတ်မိပါသည်ဘုရား"

(ဘုရား) "နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း ထိုသမဏဗြဟ္မဏတို့က အဘယ်သို့မြေကြားကြသနည်း၊ အကယ်၍ သင့်အဖို့ရာဝန်မလေးပါမူ မြေကြားစေချင်၏"

(သိကြား) "မြတ်စွာဘုရားဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်စေ ထိုင်နေရာအရပ်၌ ကျွန်ုပ်၏ အဖို့ရာ လျှောက်ထားပြောကြားရန် ဝန်မလေးပါဘုရား"

(ဘုရား) "နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်ပြောကြားလော့"

(သိကြား) "မြတ်စွာဘုရား စိတ်ငြိမ်ရာ တောကျောင်းနေ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍ အကျွန်ုပ်မှတ်ထင် ယုံကြည်ရသော သမဏဗြဟ္မဏတို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ ဤပြဿနာတို့ကို အကျွန်ုပ်မေးဖူးပါ၏ အကျွန်ုပ် မေးအပ် သော် ထိုသမဏဗြဟ္မဏတို့သည် မမြေကြားနိုင်ကြသည့်အပြင် အကျွန်ုပ်တို့ပင် တစန်ပြန်၍ အရှင်သည်အကယ်အမည် ရှိသူပါနည်းဟု မေးကြပါသည်။ ထိုသမဏဗြဟ္မဏတို့က မေးအပ် သည်ဖြစ်၍ အကျွန်ုပ်ကား သိကြားမင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု မြေကြားပါသည်။ ထိုအခါ သမဏ ဗြဟ္မဏ တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ပင် နတ်တို့သနင်းသိကြားမင်း အရှင်သည် အဘယ်သို့သော ကံကို ဖြု၍ သိကြားနေရာကိုရောက်ပါသနည်းဟု ထပ်၍ မေးကြပြန်၏။ ထိုအခါ မိမိကြားဖူးသိဖူး သည့်အတိုင်းသိကြားဖြစ်ကြောင်း အကျွန်ုပ်ကောင်း တရား (၇) ပါးတို့ကို ထိုသမဏဗြဟ္မဏ တို့အားကျွန်ုပ်တော်ပါ၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုမျှပင်လျှင် ငါတို့သည် သိကြားနတ်မင်းကိုလည်း ဖြစ်ရပေပြီ ငါတို့မေးမြန်းအပ်သော ပြဿနာကိုလည်း သိကြားမင်းသည် ရှင်းလင်း မြေကြားခဲ့သေပြီဟု ထိုသမဏဗြဟ္မဏတို့သည် အားရဝမ်းသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ စင်စစ်

အားဖြင့် ထိုသမဏဗြဟ္မာတို့သည် ကျွန်ုပ်၏တပည့်သာလျှင် မြစ်ကြွေပါကုန်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကား ထိုသူတို့၏ တပည့်မဖြစ်ပါ မြတ်စွာဘုရား၊ ကျွန်ုပ်သည်ကား အပါယ်လေးပါးကိုကျရောက်ခြင်းသဘောမရှိသော ကြိမ်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင်လားရာရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက သောတာပန် အရိယာဖြစ်ပါသည်။ ဟူ၍ လျှောက်ထားလေ၏။

ဝမ်းမြောက်မှု ရရှိခြင်း

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် သိကြားနတ်မင်းကို "နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း... သင်သည် အခုမှ နေ့အခါက ဤသို့ သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရဘူးသည်ကို မှတ်မိနေပါ၏လော" ဟု မေးတော်မူ၏။ သိကြားနတ်မင်းက "မြတ်စွာဘုရား... ကျွန်ုပ်သည် ဤယခုမှ နေ့အခါက ဤသို့ သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရဘူးသည်ကို မှတ်မိပါ၏။" ဟုလျှောက်ထားလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်

"သိကြားနတ်မင်း ဤယခုမှ နေ့အခါက ဤသို့ သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရဘူးသည်ကို သင်အဘယ်သို့ မှတ်မိပါသနည်း" ဟု မေးမြန်းလတ်သော် သိကြားနတ်မင်းသည်

"အရှင်ဘုရား... နေ့၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား တာဝတိံသာ နတ်တို့နှင့် အသုရာနတ်တို့ စစ်ပွဲကြီး ဖြစ်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုစစ်ပွဲ၌ တာဝတိံသာ နတ်တို့ စောင်နိုင်၍ အသုရာနတ်တို့က နှုံးကြွေပါသည် မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုစစ်ကိုစောင်နိုင်သော အကျွန်ုပ်၏ စိတ်သန္တာန်မှာ "ယခုအခါ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အစာအဟာရ အသုရာနတ်တို့၏ အစာအဟာရဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိရာ ဤနှစ်မျိုးလုံးကိုပင် တာဝတိံသာ နတ်တို့ချည်းသာ သုံးဆောင်ကြရကုန်တော့မည်ဟု နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ "အကျွန်ုပ်၏ ထိုနှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုကို ရရှိခြင်းသည် တုတ်၊ ဝါး၊ လက်နက်တိုင်ဆောင်ရသော ချမ်းသာမျိုးဖြစ်ပါ၏။ သံသရာဝင်၌ ငြိမ်းငွေ့ရန် တက်မက်ခြင်းကင်းရန်၊ ဝင်ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းရန် ရာဂစသည်ငြိမ်းရန် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိရန် သစ္စာလေးပါးကို သိရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမျှော်မှောက်ပြုရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။"

"မြတ်စွာဘုရား ရှင်တော်ဘုရား၏ တရားတော်ကို ကြားနာရ၍ အကျွန်ုပ် ယခုအခါ ရရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုးကသာ တုတ်၊ ဝါး၊ လက်နက် မတိုင်ဆောင်ရသော ချမ်းသာခြင်းမျိုး ဖြစ်ပါ၏။ စင်စစ် သံသရာဝင်၌ ငြိမ်းငွေ့ရန် တက်မက်ခြင်းကင်းရန်၊ ဝင်ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းရန် ရာဂစသည် ငြိမ်းရန်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန်၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျှော်မှောက်ပြုရန် ဖြစ်ပါသည်" ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

တဖန်ဆက်၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်က "နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း... သင်သည် အဘယ်အကျိုး ထူးကို မြင်၍ ဤသို့သဘောရှိသော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုမျိုး ရခြင်းကို မျိုးကျူးပြောဆိုပါသနည်း" ဟု မေးမြန်းတော်မူသဖြင့် သိကြားနတ်မင်းသည် ဤဆိုလတ္တံ့သော အတိုင်း ပြန်ကြားလျှောက်ထားလေ၏။

"မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်သည် ခြောက်ပါးသောအကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့ သဘောရှိသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုမျိုးရခြင်းကို မျိုးကျူးပြောဆိုပါ၏။ အကျိုးထူးခြောက်ပါးတို့မှာ -

- (၁) ဣမေဝတိဌမာနဿ၊ ဧဝေဘူတသ မေသတော
- ပုနရာယုစပေ ခဗ္ဗိ၊ ဝဇာနာဟိမာရိသ။

“ဗုဒ္ဓဝင်သိမ်း ငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ မယဝဟုနာမသမုတ် အကျွန်ုပ်သည်။ ဤဣန္ဒြာယလ လှိုက်ဌာန၌ပင်၊ သောကငြိမ်းကြောင်း တရားကောင်းကို နှစ်ထောင်းကြည်ဖြူ နာယူတည် နေလျက်။ နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်ဖြစ်သော မယဝဟုနာမသမုတ် အကျွန်ုပ်သည် ဘဝအသစ် အဖြစ်တပန်၊ လူနှစ်အနေ သုံးကုဋေ ခြောက်သန်းဝဏန်းပွားတက်တာဝတ် သာ နတ်သက်ကိုလည်း၊ ကံတပါးကြောင့် ခံစားဘို့ရန် လျှော်ကန် သင့်မြတ် ရရှိအပ်ပါပြီ။ (ဤကောင်းရပ်ဖြင့် သိကြားမင်းသည် မိမိ၏နတ်သက်ကြော့စုတေပြီး နောက်တပန် သိကြားနတ်မင်း ဖြစ်လာပြန်သည်ကို ထင်စွာဖော်ပြသည်။) ဗုဒ္ဓဝင်သိမ်းငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား . . အရှင်ဘုရားသည် ဤသို့ သတိ စွဲချပ်သိမှတ်တော်မူပါ ဘုရား။”

“မြတ်စွာဘုရား . . အကျွန်ုပ်သည် ဈေးဦးစွာသော အကျိုးထူးကို မြင်ရ၍ ဤသို့ သဘောရှိသောနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

- (၂) စုတာဟံဒိဝိယာကာယာ၊ အယုတိထွာအာမာနုထံ၊
အမုဋ္ဌောဂစ္ဆမေဿာမိ၊ ယတ္ထမေရမကီမနော။

ဗုဒ္ဓဝင်သိမ်း ငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား မယဝ-ဟုနာမသမုတ် အကျွန်ုပ်သည်၊ နတ်၌ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့ယ် အတ္တဘောမှ နတ်သက်လျှော့ကြော့စုတေလတ်သည်ရှိသော လူနှစ်အနေ သုံးကုဋေခြောက်သိန်း ဝဏန်း ပြည့်နှက် တာဝတ်သာနတ်သက်ကို စွန့်လွှတ်ပြီးလျှင်း မတွေ့သော် သက်ရှိလျှက် အကြင်မင်းနှင့် ပုဏ္ဏားသူကြွယ် အားဖြင့် ကြီးမားဖွံ့ဖြိုးမြင့်မြတ်သော အမျိုး၌ အကျွန်ုပ်၏ စိတ်သည်မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်ဖျော်ပိုက်ပါ၏။ ထိုအကျွန်ုပ်၏ စိတ်နှလုံးရွှင်ပြုံးပွေ့လျော်ရာ မဟာကုလ မင်းမျိုးစသည်တို့၌ ပဋိသန္ဓေတည်နေရခြင်းသို့ ဆင်းရဲကင်းစွာ ရောက်ရ ပါအံ့။ မြတ်စွာဘုရား . . အကျွန်ုပ်သည် နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ဤအကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့သော သဘောရှိ သော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုမျိုး ရခြင်းကိုချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

- (၃) သွာဟံအမုဋ္ဌပညဿ၊ ဝိဟရိသာသနေရတော။
ဉာယေနဝိဟရိဿာမိ၊ သမ္ပဇာနောပဋိဿတော။

ဗုဒ္ဓဝင်သိမ်း ငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား မတွေ့ဝေဘိ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ပညာရှိတော် မရသော မြတ်ဘုရား၏ သုံးပါးသိက္ခာ သာသနာတော်၌ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက် ဖျော်ပိုက်သည်ဖြစ်၍ ဣရိယာပထမျှတ ကြံနိုင် နေထိုင်ပါသော၊ မယဝဟုနာမတွင်ခေါ်တပည့်တော်သည် ကောင်းစွာဖျော်မြင် သမ္ပဇော်ရှိသည်ဖြစ်၍ မမေ့မလျော့ မပေါ့မကန် ထက်သန်သော သတိရှိသည်ဖြစ်၍ အရိယာအဖြစ်နှင့် စင်စစ်လျော်ညီစွာ မွေ့လျော်နေစံ ဖျော်ရပါ ထက်စုံမြတ်စွာဘုရား။ အကျွန်ုပ်သည် သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤအကျိုးထူးကိုမြင်၍ ဤသို့သဘောရှိသော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုမျိုးရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါသည်။

- (၄) ဉာယေန မေစရတော၊ သမ္မောမိ စေတဝိဿတိ။
အညာတာဝိဟရိဿာမိ၊ သွဝအန္ဓောတဝိဿတိ။

ဗုဒ္ဓဝင်သိမ်း ငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား . . အရိယာအဖြစ်နှင့် စင်စစ်လျော်ညီစွာတရား အလုပ် အားထုတ်ကျင့်ကြံသော၊ မယဝဟုနာမသမုတ် အကျွန်ုပ်၏သန္တာန်၌ သကဒါဂါမိ ပညာရှိခေါ်တွင် ဇာထက်မင်

ဉာဏ်အမြင်သည် အကယ်၍တိ မြစ်ရှိတုံငြားအံ့၊ အနာဂါမိမဂ်ဉာဏ် အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ကိုသိရန်စိတ်ထား လိုလားသည်ဖြစ်၍ တရားအလုပ် အားထုတ်ကြိုခိုင်နေထိုင်ရပါစံ့၊ ထိုသဒါဝါမိ မဂ်ဉာဏ်ကိုရသည့် လူ့ဘဝသည်ဝင် လူ့အဖြစ်ကိုရ နောက်ဆုံးဘဝသည် စကန်စင်စစ်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဘုရား။

မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်သည် လေးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤအကျိုးထူးကိုမြင်၍ ဤသို့သော သဘောရှိသော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုမျိုးရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

(၅) စုတာဟံမာနုသာကာယာ၊ ဟာယုဟိတ္ထာ နမာနုသံ ပုနဒေဝေါဘဝိဿာမိ၊ ဖေဝလောကမိဉ္ဇတ္တမော၊

ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ မယဝဟုနာမသမုတ် အကျွန်ုပ်သည်၊ လူ၌ မြစ်သောခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောမှလျော့ကျပြတ်ကြွေ စုတေလတ်သည်ရှိသော်၊ လူ၌ဖြစ်သော အသက်ကို စွန့်လွှတ် ငြိလျှင် တာဝတိံသာနတ်တို့ရွာ၌ နတ်တကာထက်မြတ် သိကြားနတ်မင်းသည် တံကောင်းထောက်မဖြစ်ရပါလတ်စံ့၊ မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်သည် ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤအကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့သဘောရှိသော နှစ်သက်မှု ဝမ်းမြောက်မှုမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

(၆) တေဝကိကံတရာ ဒေဂါ၊ အကနိဋ္ဌာယသသင်္ခါနော။ အန္တိမေဝတ္ထမာနမိ၊ သောနိဝါသောဘဝိဿတိ၊

ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား... ဘဝင်ခေါ်ငြားဘုံသားဖြစ်တုန်သော၊ မိုးနတ် အရိယာထိုဗြဟ္မာတို့သည် အသက်ပညာ အဖြာသားသင်္ချာများပြား ကျေးဇူးအားဖြင့် အခြားသော နတ်ဗြဟ္မာ တို့ထက်ဆထက်ကဲချွန်သာလှန်မြင့်မြတ်ကြကုန်၏၊ များသောအခြံအရံ ရှိကြကုန်၏၊ မယဝဟုနာမသမုတ် အကျွန်ုပ်၏ နောက်ဆုံးကြိုရာ ဘုံဘဝသည်၊ မြစ်လတ်သော ထိုအကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မာဘုံသည်နေရာသည်၊ စကန်စင်စစ် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဘုရား။

မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်သည် ခြောက်ခုမြောက်ဖြစ်သော ဤအကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့ သဘောရှိသော နှစ်သက်မှု ဝမ်းမြောက်မှုမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်သည် ဤအကျိုးထူးခြောက်ပါးကိုမြင်၍ ဤသို့ သဘောရှိသော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုမျိုး ရခြင်းများကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

ဤကဲ့သို့ သိကြားမင်းသည် အကျိုးထူး ခြောက်ပါး တို့ကို မြင်၍ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက် မှုရခြင်းကို ချီးကျူးစကား လျှောက်ထားပြောဆိုပြီးနောက် ဝါထာ(၆)ဝါထာတို့ဖြင့် "မိမိသည်ရှေးက ဆိတ်ငြိမ်ရာ တောကျောင်း နေ သမက၊ ဗြဟ္မကအမည်ခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ထံ ဤဗြဿနာတို့ကို လျှောက်ထားပါသော်လည်း မဖြေကြားနိုင်ကြပဲမိမိ တသာ သိကြားဖြစ်ကြောင်း အတုနှင့်ကောင်း ခုနှစ်ပါး တို့ကို ဟောကြားခဲ့ရကြောင်း "ရှေ့၌ ဆိုအပ်ပြီးသောအတိုင်း) လျှောက်ထားပြီးနောက် -

တက္ကာသလ္လသလ္လဟန္တာရံ ဓုဒ္ဓံအပ္ပဋိ ဓုဂ္ဂလံ။
အဟံဝနေမယာဝိရံဓုဒ္ဓမာ ဝိဓုပန္နုနံ။

တကားလေခါလျှင်း ခြောင့်တံသင်းကို၊ ဓမ္မစေသနာ ဂါထာမန်းမှတ် မန္တာန်ရုတ်၍ ပယ်နှုတ်တော်မူတတ်
 ပေထသော၊ သစ္စာလေးပါး မြတ်ပိုင်းခြားထင်ထင် ကိုယ်တော်တိုင်သိမြင်၍ လူရှင်တို့အား ဟောကြားတော်မူထသော
 အတုမဲ့ခေါ်ဆိုပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ် မြစ်တော်မူထသော၊ ကြီးမားမြင့်မြတ်သည့် ဝိသိယဓါတ် ရှိတော်မူထသော နေနတ်သား
 လည်း ဂေါတမအနွယ်မြတ်စွာဘုရားလည်း၊ ဂေါတမဖြစ်၍ နွယ်တော်ဝံသတူညီမျှ၍ အာဒိစ္စမည်လျှင်း နေနတ်မင်း
 ၏ ဆွေမျိုးရင်းချာ မြစ်ပါထသော၊ နေနတ်သား၏ ဗဟူးနတ်ကျော်လောကုတ္တရာ ခမည်းတော်မြစ်တော်မူထသော၊
 သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓ အမည်ရသည့်လောက ထွတ်ထား မြတ်ဘုရားကို မယဝဟုနာသမုတ်၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ လက်ခံပိုး၍ ရှိခိုး
 ပါ၏ဘုရား။

ယံတရောမသိဗြဟ္မာနော၊ သမံဓေဓဝတိမာရိသ၊
 တဒဂ္ဂတုယံဒဿာမ၊ တန္တသာမံကရောမတေ။

ခုကွခပ်သိမ်း ငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ဧဇ္ဇာခါ၌ တပေါင်းများစွာ နတ်တကာ
 ထို့နှင့် အတူတကွ၊ ဗြဟ္မာမင်းအား အကြင်ရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုးခြင်းကို ပြုခဲ့ပါကုန်၏။ ထိုရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုးခြင်းကို
 ယနေ့မှ နောက်တာလည်း အရှင်ဘုရားအား၊ သဒ္ဓါဧဇ္ဇ ဝေးလှကြပါကုန်စံ၊ ယခု ရှင်တော်ဘုရားအား ကိုယ်တိုင်
 ပြုရရှိခိုးခြင်း၊ လုံ့လမှုတို့ သဒ္ဓါလုလု ပြုကြပါကုန်၏ဘုရား။

ဘုမေဝအသိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တုဝံသတ္တာအနတ္တရော၊
 သဒေဝတသ္မိံ လောကသ္မိံ၊ နိတ္ထိတေပဋိပုဂ္ဂလေ။

ခုကွခပ်သိမ်းငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ အရှင်ဘုရားသည်သာလျှင်၊ ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို
 စိုင်းခြားသိမြင် ဘုရားရှင်သည်မြစ်တော်မူပါ၏။ အရှင်ဘုရားသည် သာလွန်မြင့်မြတ် လှနတ်တို့၏ ဆရာမြစ်တော်မူ
 ပါ၏။ နတ်ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော သတ္တလောက၌၊ အရှင်ဘုရားနှင့် သိရိုဂုဏ် ဓမ္မဂုဏ်ဖြင့် နှိုင်းပုံစံလူ တသူဖြစ်သော
 ဝုဂ္ဂိုလ်သည် တစိုးတစီမျှ မရှိပါဘုရား။

သိကြားမင်းသည်၍ဖော်ပြပါသုံးဂါထာတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးမှု ချီးမွမ်းထောပနာမှု ပြုလုပ်
 ပြီးလျှင် ပဉ္စသိမဂ္ဂဗုဒ္ဓနတ်သားကို -

"အမောင်ပဉ္စသိမံ. . အမောင်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဧဇ္ဇာခါစွာ ခွင့်ပန်ပေးသည့်အတွက် ငါတို့သည်
 အရဟံဂုဏ်ရှင် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်ရှင် ဘုရားသခင်ကို ပူးမြင်ရန် ချဉ်းကပ်ကြရပါကုန်၏။ သို့ရတား အမောင်သည်
 ငါ့အပေါ်မှာ ကျေးဇူးဥပတာရ များလှသူဖြစ်ပါပေ၏။ ငါသည်သင့်အား သင့်အဖရာထူး ဝန္တုဗုဒ္ဓနတ်မင်းရာထူး၌
 ထည်း၊ ထားပေစံ၊ သင်သည် ဝန္တုဗုဒ္ဓနတ်မင်း ဖြစ်ရပေတော့မည်။ ကောင်းခြင်းလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော
 သင်အလွန် တောင့်တအပ်သည့် သူရိယဂစ္ဆသာ နတ်သမီးတို့လည်း သင့်အား ဝါပေးစံ့ဟူ၍ ကျေးဇူးတင်ကော
 ဆုပေးကော ပြောကြားလေ၏။

ထို့နောက် သိကြားနတ်မင်းသည် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိလျှက် သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်က
 သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ဖိမိလက်ဖြင့် သူငယ်ချင်း၏လတ်၌ ပုတ်ခတ်သကဲ့သို့ ဖိမိလက်ဖြင့် မြေကိုပုတ်၍
 "နမောတဿသဝဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ" ဟု သုံးကြိမ်ဥပါန်း ကျွေးရင်နေ၏။

ဤ၌ ။ သိကြားမင်းသည် "ငါကား ဤမြေကြီး၌ တည်နေလျှင် ဤအံ့အားထိုက်သော နေရာကုတ္တရာတရားကို ရအပ်ပေပြီဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်လှသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဤမဟာ ပထဝီမြေကြီး၌ ဤမျှလောက် အံ့အားပွမ်းဖွယ်ရာ သုဘားရတနာ ဖြစ်ပွင့်တော်မူပါကားဟုအံ့ဩ ချီးမွမ်းစိတ်ပြင်းစွာ ဖြစ်လှသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ မြေကြီးကို မိမိလက်ဖြင့်ပုတ်ခတ်လေသည်။ ဤအမေးအဖြေနှင့်တကွဖြစ်သော တရားဒေသနာကို မြတ်စွာဘုရား ယောကြားတော်မူအပ်သည်ရှိသော် ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏" ဟု သိကြားနတ်မင်း၏ သန္တာန်ဝယ် ကိလေသာမြူအညစ်အကြေးကင်းသော တရားမျက်စိ သောတာ ပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည် ထင်ရှားစွာဖြစ်ပေါ်လေ၏။ တပါးသောရှစ်သောင်းတသာ နတ်တို့၏ သန္တာန်၌လည်းတရား မျက်စိ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာလေ၏။

ဤသို့ နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း တောင်းပန်အပ်သော ဂြဿနာတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြား တော်မူအပ်သောကြောင့် ဤတရားဒေသနာတော်၏ အမည်သည် သက္ကပဉ္စာဟူ၍ သာလျှင် တွင်လေသတည်း။

ဝိဇ္ဇာကုဋ်တောင်၌ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် မြစ်ရပ်အကြောင်းအရာများ တစ်နေ့သ၌ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် များစွာသော ပရိတ်သတ်ခြံရံလျှက် မင်းနှင့်တကွသော ပရိတ်သတ်၌ တရားတောလျှက် ထိုင်နေတော်မူသောအခါ ရှင်ဒေဝဒတ်သည် နေရာမှထ၍ လတ်ပုခုံးထက်၌ ဧကစွိ သင်္ကန်းတို့ နံပါယ်ထင်လျက် (လက်ကန်တော့ထိုးလျှက်) မြတ်စွာဘုရားရှင် ရှိတော်မူရာသို့ လက်တုပ်ချီကာ မြတ်စွာဘုရားရှင် ကို - "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား.. ယခုအခါ ရှင်ပင်ဘုရားသည် တိုမင်းပါပြီ၊ ကြီးပါပြီ၊ ရင့်ပါပြီ၊ အချိန်လွန်ပါပြီ၊ ပစ္စိမာစွယ် (အဆုံးစွန်သောစွယ်) သို့ ရောက်ပါပြီ မြတ်စွာဘုရား.. ရှင်ပင်ဘုရားသည် ယခုမျက်မှောက် ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ရေးကို အားထုတ်လျှက် ကြောင့်ကြမဲ့ နေတော် မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်အား ရဟန်းသံဃာတို့ကို လွှဲအပ်ပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းသံဃာတို့ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် ဧဇ္ဇဆောင်ပါအံ့" ဟု လျှောက်ထားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဒေဝဒတ်ကို -

"မလျှော်ဘူးဒေဝဒတ်.. သင်သည် ရဟန်းသံဃာတို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ပို့ဆောင်ရန် မနှစ်သက် သင့်" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ရှင်ဒေဝဒတ်သည် ထိုအတူပင် လျှောက်ထားသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကလည်း ထိုအတူပင် ပယ်ဖြစ်တော်မူ၏။ သုံးကြိမ်မြောက် ရှင်ဒေဝဒတ်က ငွေနှည်းဟု လျှောက်ထားသောအခါ မြတ်စွာ ဘုရားရှင်သည် ဒေဝဒတ်ထံ -

"ဒေဝဒတ် ငါဘုရားသည် သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလန်တို့အားသော်မှလည်း ရဟန်း၊ သံဃာကို လွှဲအပ်သည် မဟုတ်ရာ၊ တံတွေးနှင့်တူသည့် ပစ္စည်းများကို သုံးစားသော လျှောက်မာသောသင့်အား အတယ်ကြောင့် လွှဲအပ်ရာ အံ့နည်း" - ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ရှင်ဒေဝဒတ်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို မင်းနှင့်တကွသော ပရိသတ်အလယ်၌ ခေဋ္ဌာသက တံတွေးစား တံတွေးနှင့်တူသော မစင်ကြယ်သော ပစ္စည်းလေးပါးကို စားသုံးသူဟူသော စကားဖြင့် မောင်းပဲ၏။ သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလန် တို့ကိုသာ မြှောက်စား၏။" ဟု အမျက်ထုတ်ကာ နှလုံးမသာပဲ မြတ်စွာဘုရားကိုရှိခိုး

ပြုလျှင် အစိအသေပြုကာ ဝဲသွားလေ၏။ ဤကား မြတ်စွာဘုရားရှင်၌ ဒေဝဒတ်၏ ပဌမ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းတည်း။
ပကာသနိယကံ ပြုစေတော်မူခြင်း။

ထိုစာခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ရဟန်းတို့ကို ဒေဝဒတ်အား (ဥတ္တိဒုတိယ ကမ္မဝါစာဖြင့်) ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ပကာသနိယ ကံကို ပြုစေတော်မူ၏။ သံယာတော်က ဥတ္တိဒုတိယ ကမ္မဝါစာဖြင့် ပကာသနိယကံပြုပြီးသောစာခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့်ပင် သမ္ပုတိယေး၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ရှင်ဒေဝဒတ်ကို ထင်ရှားစေအောင် ပြုစေ ပြောကြားစေတော်မူ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ဘုရားရှင်အမိန့်တော်အတိုင်း သံယာတ ဥတ္တိဒုတိယ ကမ္မဝါစာဖြင့် သမ္ပုတိယေးခံရ၍ ရှင်ဒေဝဒတ်ကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ထင်ရှားစေအောင် ပြတော်မူ ပြောဆိုတော်မူ၏။

ထိုသို့ပြုရာ ပြောဆိုရာ၌ သဒ္ဓါ၊ ပညာမရှိကြသော သူတို့က ဤသာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော်ဖြစ် ကြသောရဟန်းတို့သည် ငြူစုကြကုန်၏။ မနာလိုကြကုန်ဟူ၍ ကဲ့ရဲ့စကား ပြောကြားကုန်၏။ သဒ္ဓါပညာရှိကြသော လူတို့ကမူ "မြတ်စွာဘုရားရှင်က ရှင်ဒေဝဒတ်ကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ထင်ရှားစေအောင်ပြုစေခြင်းသည် ယုတ်ညံ့လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟုပြောဆိုကြကုန်၏။

ဤ၌ ။ ပကာသနိယကံ ပြုမှုဟူသည်မှာ ဝိနည်းကိစ္စဖြစ်သည်။ တံတပြုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ် ရဟန်း၏ပြုမှု သမ္မာ ပြောဆိုသံဃူသည် ဘုရား၊ တရား၊ သံယာနှင့် မသက်ဆိုင်ပဲ ထိုကံပြုခံရသော ရဟန်း၏ သဘောအတိုင်းပြုမှု ပြောဆိုမှုသာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေအောင်ပြုခြင်းကိုဆိုလိုသည်။

ရှင်ဒေဝဒတ်အား ပကာသနိယကံ ပြုပုံမှာ "ဈေးအခါက ဒေဝဒတ်၏ အမူအကျင့်သည် တစ်မျိုးဖြစ်၏။ ယခုအခါ၌ အမူအကျင့်သည် တစ်မျိုးဖြစ်၏။ အကြင်အမှုကို ဒေဝဒတ်သည် ကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်လည်း ကောင်းပြုရာ၏။ ထိုအမှုဖြင့် ဘုရားဟူ၍လည်းကောင်း၊ တရားဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သံယာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မမှတ်ယူအပ် ထိုအမှုဖြင့် ဒေဝဒတ်ဟူ၍သာမှတ်ယူရမည်" ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သံယာက ဥတ္တိ-ဒုတိယ ကမ္မဝါစာဖတ်၍ ပကာသနိယကံ ပြုလေသည်။ ထိုနောင်မှ သံယာက ဘုရားရှင်အမိန့်တော်အရ အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ရှင်ဒေဝဒတ် အကြောင်းကိုထင်စွာမြမည့် ပြောဆိုမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ဥတ္တိ ဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် သမုတ်ရသည်။ ထိုသို့ သမုတ်ပြီးသောစာခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရဟန်းများစွာမြီရံလျှောက် ရာဇဂြိုဟ် ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပြီးလျှင် "ဈေးအခါက ဒေဝဒတ်၏ အမူအကျင့်သည် တစ်မျိုးဖြစ်၏။ ယခုအခါ၌ အမူအကျင့်သည် တစ်မျိုးဖြစ်၏။ အကြင်အမှုကို ဒေဝဒတ်သည် ကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း ပြုရာ၏။ ထိုအမှုဖြင့် မြတ်စွာဘုရားဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တရားတော်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မမှတ်ယူအပ်၊ ထိုအမှုဖြင့် ဒေဝဒတ်ဟူ၍သာ မှတ်ယူရမည်" ဟု ဒေဝဒတ်ကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ထင်ရှားစေအောင်ပြတော်မူ၏။ ပြောဆိုတော်မူ လေ၏။ ဤကား ပကာသနိယကံ ပြုမှုနှင့် စပ်၍ အကျဉ်းမှတ်ဖွယ်တည်း။

အဇာတသတ် မင်းသားအကြောင်း

ထိုသို့ ပကာသနိယကံ အပြည့်အစုံပြုအပ်ပြီးသောစာခါ ရှင်ဒေဝဒတ်သည် "ယခုအခါ ငါ့ကို ရဟန်း ဝေါတမသည် စွန့်ပယ်အပ်လေပြီ ယခုပင်ကိုရဟန်း ဝေါတမ၏ အကျိုးမဲ့ကို ငါပြုတော့အံ့ဟု ကြံစည်ကာ အဇာတသတ်မင်းသားထံ သွားရောက်ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "မင်းသား... ဈေးဒေဝလူများသည် အသက်ရှည်ကြ၍

ယခုခေတ်လူများသည် အသက်ထိုကြကုန်၏။ သစ်သည် မင်းသားဘဝနှင့် သေမည်ဆိုလျှင်သေနိုင်သော အကြောင်း ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်သစ်သည် အဖကိုသတ်၍ မင်းဖြစ်လော့၊ ငါသည် မြတ်စွာဘုရားကိုသတ်၍ ဘုရားဖြစ်အံ့" ဟုပြောဆိုလေသည်။ ထိုအခါ အဇာတသတ်မင်းသားသည် "အရှင်ဒေဝဝတ်ကာ၊ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးသူဖြစ် သည်။ အရှင်ဒေဝဝတ်သည် အကြောင်းကိုသိ၍ ပြောသည်ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု ကြံစည်ကာ ပေါင်၌ ဝါးမြှောင်ကို ပွဲ့ချည်၍ နေ့ခင်းကြောင်တောင် ကြောက်ထိတ်ရွံ့ရှာ တုန်လှုပ်လျှောက် အဆောတလျှင် နန်းတွင်းသို့ ဝင်လေသော် သက်တော်စောင့် အမတ်ကြီးများက မင်းသားကိုဖမ်း၍ ရွာပွေကြသည်တွင် မင်းသားပေါင်၌ ပွဲ့ချည်ထားသော ဝါးမြှောင်ကိုတွေ့ကြ၍ မင်းသားကို -

"မင်းသား သစ်သည် အဘယ်အရာကို ပြုလိုသနည်း" ဟု မေးကြကုန်၏။ "ခမည်းတော်ကို သတ်လို၏" ဟု မင်းသားက ဆိုလတ်သော် အမတ်တို့က သင့်ကို အဘယ်သူက တိုက်တွန်း၊ အားပေး၊ အားမြှောက်ပြု သနည်းဟုမေးကြ၍ မင်းသားကလည်း "အရှင်ဒေဝဝတ်ကတိုက်တွန်း၊ အားပေးအား မြှောက်ပြု၏ဟု အပြောပင်ဝန်ခံလေသည်။ ထိုအခါ အဓိအမတ်တို့က "မင်းသားနှင့်ဒေဝဝတ်ကို၎င်း၊ ရဟန်းအားလုံးကို၎င်း သတ်ထိုက်၏" ဟု အယူရှိကြ ကုန်၏။

အဓိသောအမတ်တို့က "ရဟန်းတို့ကို မသတ်ထိုက်၊ ရဟန်းတို့သည် တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ မပြစ် မှားကြကုန်၊ မင်းသားနှင့်ဒေဝဝတ်ကို သာသတ်ထိုက်၏" ဟု အယူရှိကြကုန်၏။

အဓိသောအမတ်တို့က "မင်းသားနှင့် ဒေဝဝတ်ကိုလည်း မသတ်ထိုက်၊ ရဟန်းတို့ကိုလည်း မသတ်ထိုက်၊ မင်းကြီးအားလျှောက်ထားသင့်၏။ မင်းကြီးပြောဆိုအမိန့်ရှိသည် အတိုင်း ပြုလုပ်ကြ ကုန်အံ့" ဟု အယူရှိကြကုန်၏။

ထို့နောက်အမတ်တို့သည် မင်းသားကိုဖမ်းကြ၍ ခမည်းတော်စိမ္မိသာရမင်းကြီးထံသို့ သွားရောက်ကြကာ မင်းကြီးအား ထိုအကြောင်းကို လျှောက်ထားကြလေကုန်၏။ မင်းကြီးက ဟချင်းတို့ အမတ်ကြီးတို့သည် အဘယ် အယူရှိကြသနည်း ဟုမေး၍ အမတ်တို့က အယူအဆသုံးမျိုး သုံးခုကွဲ ပြားလျှတ်ခွဲကြောင်း ပြန်ကြားလျှောက်ထား ကြလေသော် မင်းကြီးသည် -

အချင်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည်၎င်း၊ တရားတော်သည်၎င်း၊ သံဃာတော်သည်၎င်း အဘယ် အပြစ်ကိုပြု ထိမ် မည်နည်း မပြုအံ့သည်သာတည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဧဝာဧဝာကပင် ရာဂဖြိုလှဲပြည် "ဈေးအခါက ခေဝဝတ်၏အမှုအကျင့်သည် တစ်မျိုးဖြစ်၏။ ယခုအမှုအကျင့်သည်တစ်မျိုးဖြစ်၏" စသည်ဖြင့် ဒေဝဝတ်ကို ထင်ရှားစောင့်မြတ်ပြီး ပကာသနိယကံပြုပြီး မဟုတ်လော" ဟုမိန့်ဆိုပြီးလျှင်ပဌမ အမတ်တို့ကိုရာထူးမှ လုံးဝနုတ်ပယ်ချထားလေ၏။ ဥတိယအမတ်တို့ကို နိုင်သောရာထူး၌ လျှော့ချထားပြီးလျှင် တတိယအမတ် တို့တို့ကား ရာထူးတိုးမြှင့်ခန့်ထားလေ၏။

ထို့နောက်မှမင်းကြီးသည် သားတော်ကို "မင်းသား သစ်သည် အဘယ်ကြောင့်ငါ့ကို သတ်လိုသနည်း" ဟု မေးတော်မူ၍ "ခမည်းတော် အကျွန်ုပ် သားတော်သည် မင်းအဖြစ်တို့အလိုရှိပါ၏" ဟု မင်းသားက လျှောက်ထား လေလျှင် စိမ္မိသာရမင်းကြီးသည် သားတော်ကို "မင်းသား သစ်သည် မင်းအဖြစ် ကိုအလိုရှိပူ ဤမင်းစည်းစိမ်သည် ထင်ချစ်သား၏ မင်းစည်းစိမ်တည်း" ဟုပြော၍ အဇာတသတ်မင်းသားအား ထီးနန်းစည်းစိမ် မင်းအဖြစ်တို့

စာပြီးအပိုင်လွဲအပ်တော်မူလေ၏။

ဝေဝေတံ၏ရက်စက်သော အကြံပေးချက်

အဇာတသတ်မင်းသားသည် "ငါ၏စိတ်နှလုံးအလိုကား ပြည်ဝလေပြီ ဟု အားရဝမ်းသာစွာ ထိုအကြောင်းကို ဝေဝေတံအားပြန်ကြားပြောဆိုလေ၏။ ထိုအခါဝေဝေတံသည် မင်းသားကို "သင်သည် မြေခွေးကို အတွင်းက ထား၍ညှပ်ထုတ်သော ယောကျ်ားကဲ့သို့ "ငါ့ကိစ္စအောင်မြင်ပြီ" ဟုထင်မှတ်နေ၏။ သင့်ခမည်းတော်သည် နှစ်ရက် သုံးရက်လောက်ရှိလျှင် သင်မြူစေသည်မထီမဲ့မြင်မှုကို ကြံစည်စဉ်းစား၍ တိုယ်တိုင်ပင် မင်းမြူလုပ်လိမ့်မည်" ဟု ရန်တိုက်စကား ပြောကြားလေ၏။

မင်းသားက "အရှင်ဘုရား... ထိုသို့ဖြစ်လျှင် အဘယ်အမှုကို တပည့်တော်ပြုရမည်နည်း" ဟု မေးလတ်သော် ဝေဝေတံသည် "သင့်ခမည်းတော်ကို အမြစ်ပြတ်သတ်လော့" ဟု ရက်စက်စွာ အကြံပေးတော့ ပြောကြားလေ၏။ "အရှင်ဘုရား... တပည့်တော်၏ ခမည်းတော်သည် ရာစသွေးဖြစ်၍ လက်နက်ဖြင့် မသတ်ထိုက်သူ မဟုတ်ပါလော့" ဟု မင်းသားက လျှောက်ထားသောအခါ ဝေဝေတံသည် "သင့်ခမည်းတော်ကို အာဟာရ ပြတ်သော အစာငတ်ထား၍ သတ်ပါလော့" ဟု ခိုင်းပြုရက်စက်စွာ အားပေးစကားပြောကြားလေ၏။

အဇာတသတ်မင်း ခမည်းတော်ကို သတ်စေခြင်း

အဇာတသတ်မင်းသည် ခမည်းတော် ဝိဇ္ဇိသာရမင်းတရားကို လွန်စွာပူဇော်လျှက် အခိုးခြောင်းခြောင်း ထွတ်သော သံလှောင်တိမ်၌ အကျဉ်းစုထားစေလေ၏။ "ငါ၏ မယ်တော်မှတစ်ပါး အခြားမည်သူ တစ်ဦး တစ်ယောက် ကိုမျှအားခြော်ခွင့်မပေးရ" ဟု၍လည်း အမိန့်ထုတ်လေ၏။

ထိုအခါ ဝေဝေတံမိဖုရားကြီးသည် စားတော်ခွက်၌ ပွဲတော်စာကိုကည့်ပြီးလျှင် ရင်ခွင်ဖြင့်ပိုက်၍ သံလှောင်တိမ်တိုင်လေသည်။ မင်းကြီးသည် ထိုပွဲတော်စာကိုစားသုံး၍ မျှတတော်မူလေ၏။ အဇာတသတ်မင်းသည် "ဘယ်လိုနည်းနှင့်ငါ့ခမည်းတော်မျှတနေသနည်း" ဟုမေး၍ ထိုအကြောင်းကို ကြားသိရလေလျှင် "ငါ့မယ်တော်အား ပွဲတော်စာကို ရင်ခွင်ပိုက်၍ ဝင်ခွင့်မပေးကြကုန်လင့်" ဟု၍ထပ်ဆင့် အမိန့်ထုတ်ပြန်လေသည်။

ထိုအခါ ဝေဝေတံမိဖုရားကြီးသည် ရွှေခြေနင်းတို့၌ ပွဲတော်စာကိုထည့်၍ပိတ်ပြီးလျှင် ခြေနင်းတို့ကို စီးလျှက်ဝင်လေ၏။ မင်းကြီးသည် မိဖုရားကြီး ရွှေခြေနင်းအတွင်းထည့်သွင်းယူဆောင်လာသော ပွဲတော်စာဖြင့် မျှတတော်မူရရှာလေသည်။ အဇာတသတ်မင်းကတဖန် "ဘယ်လိုနည်းဖြင့် ငါ့ခမည်းတော်သည် မျှတနေသနည်း" ဟုမေး၍ အကြောင်းကိုကြားသိပြန်လေလျှင် "ငါ့မယ်တော်အား ခြေနင်းစီး၍ ဝင်ခွင့်မပေးကြကုန်လင့်" ဟု၍ ထပ်ဆင့်အမိန့်ထုတ်ပြန်လေသည်။

ထိုအခါမှစ၍ ဝေဝေတံမိဖုရားသည် နံ့သာခရမ်းခိုးပြီးလျှင် မိမိကိုယ်ကို စတုမဂ္ဂဖြင့်လိမ်းသုတ် ၍ အပေါ်ရံ ဖြိုလျှက် သံလှောင်တိမ်သို့ဝင်လေ၏။ မင်းကြီးသည် မိဖုရားကြီးကိုယ်ကို လျှာဖြင့်လျှက်၍ မျှတတော်မူရရှာ၏။ အဇာတသတ်မင်းမိုက်သည် တဖန်မေး၍ အကြောင်းကိုသိပြန်လျှင် "အချိန်မှစ၍ ငါ့မယ်တော်အား လှောင်တိမ် အတွင်းသို့ဝင်ခွင့်မပေးကြကုန်လင့်" ဟု၍ တစ်ချက်လွှတ်အမိန့် ထုတ်ဆင့်ပြန်လေသည်။

ဝေဝေဟိမိဝုဇာကြီးသည် အတွင်းသို့ ဝင်ခွင့်မရရှာသဖြင့် သံလှောင်အိမ်တံခါးတန်း၌ ရပ်တည် ပြီးလျှင် "ဟို အရှင်သခင်ဗိမ္ဗိသာရ . . . အရှင်သည်ပင် ထိုအစာတသတ်သားမိုက်ကို ငယ်စဉ်အခါ သတ်ခွင့်မပေးခဲ့ချေ၊ ဗိမ္ဗိ၏ ရန်သူကို ဗိမ္ဗိသည်ပင် မွေးမြူခဲ့၏။ ယခုအခါ အရှင်အား ဖူးမြော်ရခြင်းသည် နောက်ဆုံးဖူးမြော်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မသည် ဤအချိန်မှစ၍ အရှင်မင်းကြီးကို ဖူးမြော်ခွင့်မရတော့ပါ။ ကျွန်တော်မ၏ တစ်စုံတစ်ရာ အပြစ်များရှိခဲ့လျှင်လည်း သည်းခံတော်မူပါ အရှင်သခင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းတရား" ဟု ပြောဆိုငိုကြွေးမြည်တမ်းကာ အိမ်တော်သို့ ပြန်သွားရှာလေ၏။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးနတ်ရွာစံခြင်း

ထိုအခါမှစ၍ မင်းကြီးအား အစာအဟာရယူ၍ မရှိတော့ပြီ မင်းကြီးသည် လူးလာတို့ခေါက် စကြန်လျှောက်လျက် ဗိမ္ဗိရရှိပြီးသော သောတာပတ္တိဖလသမာပါတ် ချမ်းသာဖြင့်မျှတတော်မူရရှာ၏။ ထိုသို့ ဖလသမာပတ်ကို မပြတ်ဝင်စားနေသောကြောင့် မင်းကြီး၏ကိုယ်ခန္ဓာအတ္တဘောသည် အလွန်တင့်တယ်နေ၍ နေလေ၏။

အစာတသတ် မင်းမိုက်သည် "အချင်းတို့ . . . ငါ့မည်းတော်သည် အဘယ်သို့နည်းဖြင့် ဖျာတနေသနည်း" ဟု မေး၍ "အရှင်မင်းမြတ် မည်းတော်မင်းတရားကြီးသည် လူးလာခေါက်ပြန် စကြန်သွားခြင်းဖြင့် ဖျာတတော်မူနေပါသည်။ ထိုမည်းတော်မင်းတရားကြီး၏ ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောသည်လည်း ဖူကထက် သာလွန်၍ တင့်တယ်နေပါသည်" ဟု မင်းချင်းများ၏ လျှောက်ထားချက်ကို ကြားသိရ၍ "ယခုအခါ ထိုမည်းတော်၏ လူးလာခေါက်ပြန် စကြန်သွားခြင်းကို ပယ်ရှားစေတော့ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင် "ငါ့မည်းတော်၏ ခြေဖဝါးတို့ကို သင်စုန်းခါးဖြင့် ဖွန်းကြ၍ ဆီနှင့်ဆားဖြင့် လိမ်းသုတ်နယ်ပြီးလျှင် အလျှံတင်းပဲ ခဲခဲညှီးညှီး ရှားဖီးတို့ဖြင့် တင်ကြကုန်လော့" ဟု ဆတ္တာသည် တို့တို့ စေခိုင်းလေ၏။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် ဆတ္တာသည်တို့ကို မြင်ရလျှင် "ဧကန်ပင် ငါ့သားတော်ကို တစ်ဦးတစ်ယောက်တစ်ယောက် အမြင်မှန်ရအောင် ပြုလုပ်အပ်သည် မြစ်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဤဆတ္တာသည်တို့သည် ငါ၏ ဆံပုတ်ဆိပ်များကို ပယ်ရိတ်ပြုပြင်ရန် လာရောက်ကြကုန်၏" ဟု ကြံစည်စဉ်းစားတော်မူလေ၏။ ဆတ္တာသည်တို့သည် မင်းကြီးအနီးသို့ သွားရောက်ရှိရှိ ရပ်တည်ကြလေကုန်၏။ မင်းကြီးက "အဘယ်ကြောင့် လာကြကုန်သနည်း" ဟု မေးအပ်တုန်ရတား အကြောင်းကို လျှောက်ထားကြလေကုန်၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးက "မောင်မင်းတို့ စိတ်အလို အတိုင်း ပြုကြလော့" ဟု ခွင့်ပြုစကား မိန့်ကြား လတ်သော် ဆတ္တာသည်တို့သည်

"အရှင်မင်းကြီး . . . ထိုင်တော်မူပါလော့" ဟုလျှောက်ထားကြ၍ မင်းကြီးအား ရှိခိုး ပြီးလျှင်

"ဟိုအရှင်မင်းကြီး . . . အကျွန်ုပ်တို့သည် အစာတသတ်မင်း၏ အာဏာအတိုင်းပြုကြပါကုန်အံ့။ အကျွန်ုပ်တို့အား အဖျက်ထွက်တော် မမူကြပါလင့်။ ဤအမှုသည်တား အရှင်မင်းကြီးတို့ကဲ့သို့ တရားမင်းတို့အား လားလားမျှ မလျှောက်ပတ်ပါ" ဟု လျှောက်ဆိုကြလျှက် လက်ဝဲလက်မြင့် ဖဝါးတို့ကို မြဲစွာဆုတ်ကိုင်ကြလျှက် လက်ယာလက်မြင့် သင်စုန်းထတ်ထတ်ကို တိုင်ကြပြီးလျှင် မင်းကြီး၏ ခြေဖဝါးပြင်ကို ဖွန်းကြ၍ ဆီနှင့်ဆားဖြင့် လိမ်းသုတ်နယ်ကြလေတုန်ပြီ။ အလျှံတင်းကင်း ခဲခဲညှီးညှီး ရှားဖီးတို့ဖြင့် တင်ကြလေကုန်၏။

မင်းကြီးသည်ကားရှေးအတိတ်တခုသောဘဝဝယ် ဧတီတော်ရင်ပြင်၌ ဘိနပ်စီးလျက်သွားခဲ့သည်။
ထိုင်နေရန် ခင်းထားအပ်သော ဖျာသစ်ဖြူကိုလည်း မဆေးကြောအပ်သော ခြေတို့ဖြင့်နင်းခဲ့ဖူးလေပြီ။ ဤယခု
ခါးဖြင့်ပွန်း၍ ဆီဆားသိပ်ကာ ရှာမီးကျိုးခဲ့ဖြင့် အကင်ခံရခြင်းသည် ထိုမကောင်းမှု၏ အကျိုးဆက်တည်းဟု
ဆရာတို့ ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကား သည်းစွာသော ဂုဏ်တရားတို့ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဗိမ္ဗိသာရသာရ မင်းကြီးသည်
"မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည် ဩ... အံ့ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးမတော်သည်
ဩ... အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ သံယာတော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည် ဩ... အံ့ဖွယ် ရှိပါပေစ၊ ဟု (လုံးဝအမျက်
မထား) ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသာ တောက်မေ့ တော်မူလျက် ရင်ပြင်ဝယ် စွန့်ပစ်အပ်သော ပန်းကဲ့သို့
ညှိုးနွမ်းခြောက်သွေ့ကာ စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည် ဝေသဝဏ်နတ်မင်းကြီး၏ အခြံအရံ အလုပ်အကျွေး "ဇနဝသတ
မည်သော နတ်သီလူးစစ်မှုကြီး" ဖြစ်လေတော့၏။

ဤ၌ ။ ဗိမ္ဗိသာရ မင်းတရားဘဝဝယ် ပုဏ္ဏားပေါင်း တစ်သိန်းတစ်သောင်းတို့၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်လာသောတာပန်
အရိယာဖြစ်ခဲ့သောကြောင့် နတ်သီလူး၏ အမည်မှာ "ဇနဝသတ" ဟူ၍ တွင်လေသည်။ ဇန- တသိန်း၊ တသောင်း။
ပုဏ္ဏားသုဋ္ဌေးအပေါင်း၏ ဝသတ- အကြီးအကဲဟု ဆိုလိုသည်။

"ထိုသို့သော သောတပန်အရိယာ ဖြစ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် အောက်တန်းကျသည့် စတုမဟာရာဇ်
နတ်သီလူးဖို့၌ ဖြစ်ရသနည်း" ဟူ၍ မေးဖွယ်ရှိ၏။ ထိုအမေးအဖြေကို ထိုဇနဝသတ နတ်သီလူးသည်ပင် ဖြေကြား
အပ်ပြီးဖြစ်လေသည်။

ဖြေကြားပုံမှာ - သူသည် စတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည် စုတေ၍ လူ့ပြည်၌ မင်းအဖြစ် ခုနစ်ဘဝ လူ့ပြည်မှ
စုတေ၍ စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်၌ ခုနစ်ဘဝ သံသရာ သည်ဖူးခဲ့ရလေပြီ ဤရွေးက ခုနစ်ဘဝဆက်တာ
ထိုစတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်၌နေသူဖြစ်ဖူးလေသောကြောင့်ပင် ယခုအခါ သောတာပန် အရိယာဖြစ်၍ ရတနာ
သုံးပါးတို့၌ များစွာသော တုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ ပြုလုပ်ကာ ထိုကောင်းမှု အာနုဘော်ကြောင့် ထက်နတ်ပြည်တို့၌
ဖြစ်ခြင်းငှာ စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသော်လည်း "ဘဝများစွာက ကာလရှည်ကြာဖြစ်ခဲ့ဘူး နေခဲ့ဘူးသည်အတွက်
စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်၌ ဘဝနိကန္တိ အားကြီးခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်၌ ဘဝနိကန္တိ ဘဝ၌
တက်မက်သော တကျာအားကြီးသောကြောင့်" ထိုစတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်၌ပင် ယခုအခါ ဖြစ်ရလေသည်ဟု
၎င်း ဇနဝသတနတ်သီလူးကိုယ်တိုင်ပင် သုတိမဟာဝါပါဠိတော် ဇနဝသတသုတ်၌ -

ဣတောသတ္တဟ တောသတ္တ၊ သံသရာနိစတုဂ္ဂသ၊

နိဝါသမဘိဓာနာမိ၊ ယတ္ထမေဂုဿိဟံပုရေ... ဟူ၍ ထုတ်ဖော်ဝန်ခံဖြေကြားထားလေသည်။

လူမိုက်နောက်မှ နောင်တရ

ခမည်းတော် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး နတ်ရွာစံသော ထိုနေ့မှာပင် အဇာတသတ်မင်းမိုက်၏ မိဖုရားမှ ဥဒယတဒ္ဒ
မည်သော သားတော်တို့ဖွားမြင်လေ၏။ သားတော်ဖွားမြင်ကြောင်းနှင့် ခမည်းတော် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး နတ်ရွာ
စံကြောင်း လျှောက်ကြားလွှာနှစ်စောင်တို့ သက်ဆိုင်ရာ အိမ်တော်ဝန် ထောင်ရန်တို့ထံမှ နန်းတော်သို့ တမိန့်တည်း

ပင်ရောက်ရှိလာလေ၏။

အပါးတော်မြဲ အမတ်တို့သည် "သားတော်ဖွားမြင်ကြောင်း လျှောက်ကြားလွှာကို နေ့ဦးစွာ ဆက်သမှ သင့်လျော်မည်" ဟု တိုင်ပင်ညီညွတ်ကြ၍ ထိုလျှောက်ကြားလွှာကို ဖတ်ကြားသော ဝဏမှာပင် အဇာတသတ် မင်းအား သား၌ ချစ်ခြင်းပြင်းစွာ ဖြစ်စွဲတာ တကိုယ်လုံးချောက်ခြားစေလျက် မိုးတွင်းခြင်ဆီကို ခိုက်တည် လေ၏။ ထိုဝဏမှာပင် "ငါဖွားမြင်သော အခါကလည်း ငါ့ခမည်းတော်၏ စိတ်သန္တာန်ဝယ် ဤနည်းအတိုင်းပင် သား၌ ချစ်ခြင်းပြင်းစွာ ဖြစ်စွဲပေလိမ့်မည်" ဟု တောက်မေ့ကာ ခမည်းတော်၏ ကေးဇူးကို သတိရ သိရှိလာလေ၏။

အဇာတသတ်မင်းသည် "အချင်းတို့... သွားကြလော့? ငါ့ခမည်းတော်ကို လွတ်လိုက်ကြလော့?" ဟု အမေတကြီး အမိန့်တော်ထုတ်ဆင့်လေသည်။ ထိုအခါ အမတ်များသည် "အရှင်မင်းကြီး... အသယ်မှာလျှင် လွတ်တော့နိုင်အံ့နည်း" ဟုပြောဆိုကာ အခြား ခမည်းတော် နတ်ရွာစံကြောင်း လျှောက်လွှာကို မင်း၏လက်သို့ ဆတ်သကြလေကုန်၏။ အဇာတသတ်မင်းသည် ခမည်းတော် နတ်ရွာစံကြောင်း ကြားသိရလေလျှင် သည်းစွာ ငိုကြွေးလျှော် မှယ်တော်ဝေဝေဟိမိဖုရားကြီး အနီးသို့ သွားရောက်၍ -

"အို... မယ်တော်အကျွန်ုပ် စွားမြင်သောအခါက အကျွန်ုပ်ခမည်းတော်၏ စိတ်သန္တာန် ၌ သား၌ချစ်ခြင်း ဖြစ်ရပါသလော" ဟု မေးလေ၏။ ဝေဝေဟိမိဖုရားကြီးက

"သားမိက်... ဘယ်နှယ် ပြောပါလိမ့် သင်ငယ်ရွယ်စဉ်အခါက သင်၏လက်ချောင်းမှာ ခုနာ ပေါက်ခဲ့ လေသည်။ ထိုအခါ အထိန်းတော်တို့သည် မောင့်ကို အဗိုတိတ်ဖောင် မချောနိုင်ကြလေတော့သည့်အဆုံး၌ မောင့်တို့ပွေ့ချီကြကာ တရားလွတ်နိုး အဆုံးအဖြတ်ပေးရာဌာန၌ ထိုင်နေသောမောင့်ခမည်းတော်ထံသို့ သွားရောက် အပ်နှံကြရလေသည်။ မောင့်ခမည်းတော်သည် ခုနာပေါက်နေသော မောင့်လက်ကို မိမိခံတွင်း၌ ငုံ၍ ထားလေသည်။ အာဠေ့ရသဖြင့်ခုနာသည် မောင့်ခမည်းတော်၏ ခံတွင်းထဲမှာပင် ပြည်ပေါက်ခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ မောင့်ခမည်း တော်သည် မောင့်အပေါ်မှာ လွန်စွာ ချစ်မြတ်နိုးလှသောကြောင့် သွေးပုတ်နှင့် ရောနှောသော သို့ပြည်ကို ထွေးပြစ် လိုက်လျှင် မောင်နိုးမည်နိုးသဖြင့် ထွေးအန်ပစ်တော် မပူဘဲဖြို၍ ချလေသည် မောင့်ခမည်းတော်သည် မောင့်အပေါ် မှာ ဤမျှပင် ချစ်ခင်ရှာတော်မူလေသည်" ဟု အကျယ်ဘဝင့် ဖြေကြားပြောဆိုသောအခါ အဇာတသတ်မင်းသည် သည်းစွာငိုကြွေးမည်တမ်း၍ ခမည်းတော်၏ ဈာနကိစ္စကို ပြုလုပ်ရှာလေသည်။

ရှင်ဝေဝေဝတ်သည် လူသတ်သမားတို့ကို စေလွှတ်ခြင်း

ထို့နောက် ရှင်ဝေဝေဝတ်သည် အဇာတသတ်မင်းသားထံသို့ သွားရောက်ပြီးလျှင် အဇာတသတ်မင်းသားကို "မင်းမြတ်... ရဟန်းဝေါတမကို သတ်မည့် မင်းချင်းယောက်ျားတို့ကို စေလွှတ်လော့" ဟု ပြောဆိုလေ၏။ အဇာတသတ်မင်းသားသည် မင်းချင်းယောက်ျားတို့ကို "အချင်းတို့... အရှင်ဝေဝေဝတ် ပြောသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ကြကုန်လော့" ဟု ပြောဆိုမှာထား၍ ရှင်ဝေဝေဝတ်ထံသို့ စေလွှတ်လိုက်လေ၏။

ထိုအခါ ရှင်ဝေဝေဝတ်သည် ပဌမယောက်ျားတစ်ယောက်ကို "ဂါယိကာ သွားလော့၊ ဤမည်သော အရပ်၌ ရဟန်းဝေါတမကိုသတ်ပြီးလျှင် ဤမည်သောလမ်းဖြင့်ပြန်လာခဲ့လော့" ဟုစေခိုင်းလေ၏။

ထိုယောက်ျားပြန်လာမည့်လမ်း၌ စုတိယအသုတ် ယောက်ျားနှစ်ယောက်တို့ကို "ဤလမ်းမှ လာသော ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို သတ်ပြီးလျှင် ဤမည်သောလမ်းဖြင့် ပြန်လာခဲ့ကြလော့" ဟုပြောဆို မှာကြားချထား လေ၏။ ထိုယောက်ျားပြန်လာမည့်လမ်း၌ တတိယအသုတ် ယောက်ျားလေးယောက်တို့ကို "ဤလမ်းမှ လာကြသော ယောက်ျားနှစ်ယောက်တို့ကို သတ်ပြီးလျှင် ဤမည်သောလမ်းဖြင့် ပြန်လာခဲ့ကြလော့" ဟု ပြောဆိုမှာကြား ချထား လေ၏။ ထိုယောက်ျားလေးယောက်ပြန်လာမည့် တတိယအသုတ် ယောက်ျားရှစ်ယောက်တို့ကို "ဤလမ်းမှလာ ကြသော ယောက်ျားလေးယောက်တို့ကိုသတ်ပြီးလျှင် ဤမည်သောလမ်းဖြင့်ပြန်လာခဲ့ ကြလော့" ဟု ပြောဆိုမှာကြား ချထားလေ၏။ ထိုယောက်ျားရှစ်ယောက်ပြန်လာမည့်လမ်း၌ ဝဋ္ဋမအသုတ် ယောက်ျားရှစ်ယောက်တို့ကို သတ်ပြီး လျှင် ဤမည်သောလမ်းဖြင့်ပြန်လာခဲ့ကြလော့" ဟုပြောဆိုမှာကြားချထားလေ၏။

လူသတ်သမားတို့ သောတပန်တည်ကြခြင်း

ထိုအခါ ပဌမယောက်ျားသည် သန်လျှင်နှင့် ကာကိုယူကာ လေးနှင့်ထောင့် မြားကျည်ထောက်တို့လွယ်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ သွားရောက်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အနီး၌ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်၊ ရွံ့ရှာ တုန်လှုပ် ရောက်ချားလျှင် တောင့်တင်းသောကိုယ်ဖြင့် ရပ်နေလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ထိုယောက်ျားတို့ မြင်တော် မူ၍ -

"ဝါယကာ... လာလော့ မကြောက်လင့်" ဟုမိန့်ခေါ်တော်မူလေ၏။ ထိုအခါ ပဌမ ယောက်ျားသည် အကြောက်ပြေကာ သန်လျှင်နှင့်တာကို သင့်ရာ၌ ထား၍ လေးနှင့်ထောင့် မြားကျည်ထောက် တို့ချ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရား၏ခြေတော်တို့၌ ဦးတိုက်ပြီးလျှင် မိမိအပြစ်ကို ဝန်ခံတောင်းပန် တန်တော့လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်လည်း ထိုဝါယကာ၏ အပြစ်ကို သည်းခံတော်မူကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူ ပြီးလျှင် ထိုပယောက်ျားအား မဂ်ဖိုလ် ရောက်ကြောင်း ဝါနကထာ၊ သီလကထာစသော တရားဒေသနာအစဉ်ကို ဖောကြားတော်မူသဖြင့် ပဌမယောက်ျားသည် သောတပန်အရိယာ ဖြစ်ပြီးနောက် လောတုတ္တရာ သရဏဂုံ တထိုင်တည်းမှာပင် ခံယူလေတော့၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုပဌမယောက်ျားကို "ဝါယကာ... သင်သည် ဤလမ်းဖြင့် မသွားလင့်၊ ဤမည်သောလမ်းဖြင့်သွားလော့ဟု မိန့်တော်မူကာ အခြားလမ်းတို့ဖြင့် လွတ်တော်မူလိုက်၏။

ထိုအခါ စုတိယအသုတ် ယောက်ျားနှစ်ယောက်တို့သည် "အသို့နည်း-ဘယ့်နယ့်လဲ၊ ထိုယောက်ျား တစ်ယောက်သည် လာခဲ့လှဘိတကား" ဟု ခမီရင်ဆိုင်သွား ကြလေသော်-ရှေ့နည်းအတူပင် မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ သစ်တဝင်၏ အရင်း၌ ထိုင်နေတော်မူသည်ကို ဖူးမြင်ကြရ၍ မြတ်စွာဘုရားထံတော်မှောက်သို့ သွားရောက်ဝပ်ကိစ္စ ရှိခိုးကြပြီး လျှင် အပြစ်လွတ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေကြလေကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် စုတိယအသုတ် - ယောက်ျား နှစ်ယောက်တို့အား စာစဉ်အတိုင်းသော တရားဒေသနာကိုဟောကြား သစ္စာလေးပါးကိုပြ၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်စေတော်မူပြန်လေ၏။ ထိုယောက်ျား နှစ်ယောက်တို့သည်လည်း ပဌမယောက်ျားတစ်ယောက်နည်းတူ သောတပန်အရိယာဖြစ်ပြီးနောက် လောကုတ္တရာသရဏဂုံကို ခံယူဆောက်တည်ကြလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် စုတိယအသုတ် ယောက်ျားနှစ်ယောက်တို့ကို "စကာတို့... သင်တို့သည် ဤလမ်းဖြင့်

ဓမ္မဂါယာ ဓမ္မိသွားမှတ်တမ်း

ပသွားကြလင်း၊ ဤမည်သောလမ်းဖြင့် သွားကြကုန်လော့" ဟု မိန့်တော်မူကာ အခြားလမ်းဖြင့် လွှတ်တော်မူလိုက်၏။
ထိုအခါ တတိယအသုတ် ယောက်ျားလေးယောက်တို့သည် ပေယျာလ၊ ထိုအခါ စတုတ္ထအသုတ် ယောက်ျား
ရှစ်ယောက်တို့သည်၊ ပေယျာလ။

ထိုအခါ (ပဉ္စမအသုတ်) ယောက်ျား တစ်ဆယ့်ခြောက်ယောက်တို့သည် "အသို့နည်း-ဘယ်နှယ်လဲ
ယောက်ျားရှစ်ယောက်တို့သည်လာခဲ့ကုန်သိတကား" ဟု ခန့်ရင်ဆိုင် သွားကြလေသော် ဇူနည်းအတိုင်း မြတ်စွာ
ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ကြရ၍ မြတ်စွာဘုရား ထံတော်မှောက်သို့ သွားရောက် ဝပ်လို့ ခိုးကြပြီးလျှင် အပြစ်လွတ်ရာ
အရပ်၌ ထိုင်နေကြလေကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ထိုပဉ္စမအသုတ် ယောက်ျား တစ်ဆယ့်ခြောက်ယောက်
တို့အားလည်း အစဉ်အတိုင်းသော တရားဝေသနာတော်ကိုဟောကြား သနားလေးပါးတို့ပြု၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌
တည်စေတော် မူပြန်လေ၏။ ထိုယောက်ျား တစ်ဆယ့်ခြောက်ယောက်တို့ ဇူနည်းအတိုင်း လောတုတ္တရာ သနကဝံခံယူ
ဆောင်တည်ပြီးကြသောအခါ ထိုယောက်ျား တစ်ဆယ့်ခြောက်ယောက်တို့ကိုလည်း "ဧတာတို့... သင်တို့သည်
ဤလမ်း-ဝေဝေတံညွတ်လိုက်သည်လမ်းဖြင့် ဓမ္မသွားကြလင်း၊ ဤမည်သောလမ်းဖြင့် သွားကြလော့" ဟု
မိန့်တော်မူကာ အခြားလမ်းဖြင့် လွှတ်တော်မူလိုက်၏။

ထိုအခါ ပဌမယောက်ျား တစ်ယောက်သည် ရှင်ဝေဝေတံထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ရှင်ဝေဝေတံကို
"အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို မသတ်နိုင်ပါ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားရှင်သည် တန်ခိုး
အာနုဘော် ကြီးမြတ်တော်မူလှပါပေ၏" ဟု ပြောဆိုလတ်သော် ရှင်ဝေဝေတံသည် "ခါယကာ တန်ပြီ-တော်ပြီ၊
သင်သည် ရဟန်းဝေါတမကို မသတ်နှင့်တော့၊ ငါသည်ပင်- ရဟန်း ဝေါတမကို သတ်ပေစံ့" ဟု ပြောဆိုလေ၏။

မြတ်စွာဘုရားကို သွေးစိမ်းတည်ဆောင်ပြုခြင်း

လူသတ်သမားများကို သောတာပတ္တိဖိုလ်ရောက်မှီးမြောက်တော်မူပြီးနောက် တနေ့သ၌ မြတ်စွာဘုရားရှင်
သည် ဝိဇ္ဇာတုဋ်တောင်ထိပ်၌ လူးလာခေါက်ပြန် စကြိုန်ကြွနေတော်မူခဲ့ပြန်၏။ ထိုအခါ ရှင်ဝေဝေတံသည်
ဝိဇ္ဇာတုဋ်တောင်သို့ တက်၍ "ဤကျောက်တုံးဖြင့် ရဟန်းဝေါတမကိုသတ်စံ့" ဟု ကြံစည်ကာ ကြီးစွာသော
ကျောက်တုံးကို လှိမ့်ချလိုက်လေ၏။ ထိုအခါ တောင်ထွန်နှစ်ခုတို့သည် အလိုလိုလာလတ်၍ ထိုလှိမ့်ကျလာသော
ကျောက်တုံးကို ခံလင့်ကုန်၏။ ထိုကျောက်တုံးကျောက်လွှာစင်၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ခြေတော်၌သွေးစိမ်းထို
ဖြစ်တည်စေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် အထက်သို့မော့ကြည့်ပြီးလျှင် ရှင်ဝေဝေတံကို "မဂ်ဖိုလ်မှ အချည်းနီး
ဖြစ်သော ယောက်ျား... သင်သည် ပြစ်မှားလိုသောစိတ်၊ သတ်လိုသောစိတ်ရှိလျှင် ငါဘုရားအား သွေးစိမ်းတို့
ဖြစ်တည်စေ၏။ သို့ရကား သင်သည် များစွာသော မကောင်းမှုကို ပွားစေအပ်လေပြီ" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့... ဝေဝေတံသည် ပြစ်မှားသတ်ဖြတ်လိုသော
စိတ်ရှိလျှင် ငါဘုရားအား သွေးစိမ်းတို့ ဖြစ်တည်စေရကား ဇူနည်းစွာသော ဤအနန္တဗိုလ်က ကိုဆည်းပူး အပ်လေပြီ"
ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို မခွတုန္တိဥယျာဉ်ကျောင်းတိုက်သို့ ပင့်ဆောင်ထားလေ၏။ မြတ်စွာ
ဘုရားရှင်သည် ထိုမခွတုန္တိကျောင်းတိုက်မှလည်း “ငါဘုရားသည် ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်ကျောင်း တိုက်သို့
ငါဘုရားကို ဆောင်ကြတုန်လော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား အမိန့်ရှိတော် မူသည့်အတိုင်း
ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ် ကျောင်းတိုက်သို့ မြတ်စွာဘုရားကိုပင့်ဆောင်ကြလေ၏။

ဆရာကြီးဇီဝကသည် ထိုအကြောင်းကိုကြား၍ မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ သွားရောက်ပြီးလျှင် အနာတို
ဆေးတုရန်အတွက် အလွန်ထက်သော ဆေးကိုတင်၍ အနာတိုအဝတ်-ပတ်တီးစည်းပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား.. အကျွန်ုပ်သည် မြို့တွင်း၌ လူတစ်ယောက်အား ဆေးဝေး
ထားဝါသည် ထိုလူနာထံသို့ သွားပြီးလျှင် တဖန်ပြန်၍ ယာဝါမည်၊ ဤဆေးကို အကျွန်ုပ်ပြန်လာသည့်တိုင်အောင်
အဝတ် - ပတ်တီးစည်းတို့မပြေပဲ စည်းမြဲတိုင်းသာ ထားခွင့်ပေးလိုပါသည်” ဟုလျှောက်ထား၍ ဆရာဇီဝကသည်
မြို့တွင်းလူနာထံ သွားရောက်၍ ထိုလူနာအတွက် ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို ပြုလုပ်ပြီးလျှင် မြို့တော်တံခါးပိတ်ချိန်နီးလတ်မှ
ပြန်လာသည်ရှိသော် တံခါးအရောက် အမှီမလာနိုင်ပဲရှိလေသည်။

ထိုအခါ ဆရာဇီဝက၏ စိတ်သန္တာန်ဝယ် “ငါသည်သာမန်လူတစ်ယောက်အပေါ်မှာတူသို့ မြတ်စွာဘုရား
ရှင်၏ ခြေတော်၌ ထက်မြက်သောဆေးတိုတင်၍ အနာတိုအဝတ်- ပတ်တီးစည်းခဲ့လေပြီ။ သို့ရကား ငါသည်
ဝန်လေးသော အမှုကိုပြုမိခဲ့လေပြီတကား။ ဤအချိန်တား ထိုဆေးအဝတ်ကို မြေရမည့်အချိန်ဖြစ်သည်။
ထိုဆေးအဝတ်ပတ်တီးကို မပြေမိသော် တညဉ့်လုံး မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ယ်တော် ပြင်းစွာပူလောင်မှု ဖြစ်နေ
တော့မည်” ဟု ပူပန်ပူမြစ်လေ၏။ ထိုခဏ၌ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်တို့ ခေါ်တော်မူ၍
“ချစ်သားအာနန္ဒာ.. ဆရာဇီဝကသည် မိုးချုပ်မှပြန်လာသည်ဖြစ်၍ တံခါးအရောက် အမှီမလာနိုင်ဘဲ
ရှိလေသည်။ ဤအချိန်သည် အနာတိုအဝတ်ပတ်တီးမြေရမည့် အချိန်တည်းဟု ကြံစည်ပူပန်နေသည်။
ချစ်သားအာနန္ဒာ.. ထိုအဝတ်ပတ်တီးကို မြေလော့” ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည်
မြတ်စွာဘုရားရှင် အမိန့်တော်ရှိသည့်အတိုင်း ပတ်တီးကိုမြေလိုက်သည်။ အနာသည် သစ်ပင်များ၊ သစ်ခွပမာ
တင်းကွာပျောက်ရှင်း၍ သွားလေ၏။

ဆရာဇီဝကသည် မြို့တံခါးစွင့်လျှင်စွင့်မြင်း၊ အရှက်လင်းမှာပင် မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ လျှပ်မြန်စွာ
လာရောက်၍ “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား အသို့နည်း- ဘယ်နှလှလဲ အရှင်ဘုရား တို့ယ်တော်၌ ပူလောင်မှု
များဖြစ်ပါသေးသလား” ဟု မေးလျှောက်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်။

“ဇီဝက.. ငါဘုရား၏အစို့ရာ မတာတေခိမဏ္ဍိုင်တုံးတပင် ပူလောင်မှုခပ်သိမ်း၊ ဓေးငြိမ်းပြီး မြစ်လေ
သည်” ဟု မိန့်တော်မူ၍ စကားအနုသန္တေဆတ်စပ်ပြီးလျှင် တရားဟောတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတ္တံ့သော
ဝါထာတို့ ဟောကြားတော်မူလေ၏။

ဝတဒ္ဓိနောဝိသောကဿ၊ ဝိပုဇုတ္တဿသဗ္ဗမိ၊

သဗ္ဗဝန္တပတိနဿ၊ ပရိဋ္ဌာတော နဝိဇ္ဇတိ၊

ကျောင်းတိုက်စကား ဆရာဇီဝက.. သံသရာခဏ်းမြောက်ပြီးဖြစ်လေသော နိုးရိပ်မှုပင်း တင်းပြီးတ

သော၊ နောသော၊ ခပ်သိမ်းသောတရားတို့၌ သံယောဇဉ်အဖွဲ့ခပင်းမှ ရှင်းရှင်းလွတ်ပြီးတသော စာလုံးစုံသော
သောဝန္တတရားကို ပယ်ရှားပြီးလတ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၏ သန္တာန်၌ မရွှင်ညှိုးဘဲ စိတ်နှလုံး ပူပန်ခြင်းသည်တစိုး
တစိမှ မရှိချေ။

ပူပန်မှု-ပူလောင်မှုသည် (၁) ကာရိကပရိဋ္ဌာတ-ကိုယ်၌ရှိသော ပူလောင်မှု (၂) စေတသိကပရိဋ္ဌာတ-
စိတ်၌ရှိသော ပူလောင်မှုတို့၌ နှစ်ဖိုစိုစိုရာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ အချမ်းအပူစသည်နှင့်ပပ်၍ တိုယ်စိတ်
ဝင်ဝန်းမှု ဖြစ်သောကြောင့် ကာလိတပရိဋ္ဌာတ-ကိုယ်ပူလောင်ဆင်းရဲမှု မငြိမ်းချေ။ ထိုကာရိကပရိဋ္ဌာတ-
ကိုယ်ပူလောင်ဆင်းရဲမှုတို့သည်၍ ဆရာစိဝကက မေးမြန်းခြင်းဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်တား ဓမ္မရာဇ်ဖြစ်
တော်မူသည်ဖြင့် တရားဟောပူအစီအစဉ်၌ သူမတူစောင် ဟွမ်းကျင်လိမ္မာတော် မူလှသောကြောင့် စေတသိက
ပရိဋ္ဌာတ စိတ်ပူလောင်ဆင်းရဲမှုနှင့် စပ်၍စေသနာကို ပြန်နပ်စေတော်မူလိုရကား -

“စိဝက.. မော်ပြရာပါ တေးဇူးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန္တာအရှင်သူမြတ်အား ပူလောင်ဆင်းရဲမှု
လုံးဝမရှိဟု ခြေဆိုတော်မူသည်။ စိဝကက ကာရိပရိဋ္ဌာတ ရှိပစ္စိမေး၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်က စေတသိကပရိဋ္ဌာတ
မရှိကြောင်းဖြေတော်မူသည်ဟုဆိုလိုသည်။ ဒေသနာနိဂုံးဆုံးလတ်သောအခါ များလှစွာသော သတ္တဝါတို့သည်
သောတာပတ္တိဖိုလ် စသည်တို့သို့ ဆိုက်ရောက်ကြလေကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားကို ရဟန်းတို့က အထူးသဖြင့် စောင့်ရှောက်ကြခြင်း

ထိုအခါ “ဒေဝဒတ်တ မြတ်စွာဘုရားအား သတ်ဖြတ်ရန် အားထုတ်သည်ဟူသော စကားကို ကြားသိကြ
ရသော ရဟန်းများစွာတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသီတင်းသုံးတော်မူရာကျောင်းတော်၏ ပတ်ဝန်းကျင် အရပ်မှ
အထပ်ထပ် ခံကြကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားအတွက် စောင့်ရှောက်မှု၊ ကာတွယ်မှု၊ လုံခြုံစေမှု ပြုလုပ်ကြရန် လှူလာ
ခေါက်ပြန်ကြေသွားလျက်နေကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ထိုအသံကိုကြား၍ သီတော်မူလျက်ပင် အရှင်အာနန္ဒာက ထိုအကြောင်းကို
ပြန်ကြားလျှောက်ထားလေလျှင် ထိုရဟန်းတို့ကို ဓမ္မတော်မှောက်သို့ ခေါ်စေတော်မူပြီးလျှင် -

“အဋ္ဌာနမေတံဘိက္ခဝေ အနာဝကာသော၊ ယံပစ္စပက္က၊ မေနတထာဝတံဝိပိကာဝေါရောပေယျ၊ အနုပတ္တမေန၊
သိက္ခဝေတထာဝထာပရိနိဗ္ဗာယန္တိ - ရဟန်းတို့.. သူတပါးလုံ့လဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို သတ်နိုင်ရာသောအကြောင်း
အခွင့် လုံးဝမရှိဖြစ်သည်။ ရဟန်းတို့.. မြတ်စွာဘုရားတို့သည် သူတစ်ပါးက လုံ့လမပြုပဲ ပရိနိဗ္ဗာန်ခံတော်မူကုန်၏
ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် လောက၌ ဆရာ(၅)မျိုးရှိကြောင်း၊ ထိုဆရာငါးမျိုးတို့ကိုသာလျှင် တပည့်တို့က စောင့်ရှောက်
ရန် လိုကြောင်းကို ထိုဆရာ(၅) မျိုးတို့သည်သာလျှင် တပည့်တို့၏ အစောင့်အရှောက်ကို လိုလားတောင့်တကြောင်း
နှင့် တိုယ်တော်မြတ်မှာမူ အမှန်တကယ်ပင် စင်ကြယ်သောသီလ၊ စင်ကြယ်သောအသက်မွေးမှု၊ စင်ကြယ်သော
တရားယောခြင်း၊ စင်ကြယ်သောပြောဆိုခြင်း၊ စင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိတော်မူခြင်းကြောင့် စင်ကြယ်သော
သီလရှိ၏ဟု ဝန်ခံတော်မူကြောင်း၊ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု၊ စင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိ၏ဟု
ဝန်ခံတော်မူကြောင်းတို့ကြောင့် တပည့်တို့ကစောင့်ရှောက်ရန် မလိုကြောင်း ကိုယ်တော်မြတ်တလည်း တပည့်တို့၏

စောင့်ရှောက်ရန် လိုသောစောင့်တော်မမူကြောင်း၊ သူတပါးလုံ့လဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို သတ်နိုင်သော အကြောင်းအခွင့် လုံးဝမရှိကြောင်း၊ သူတပါး လုံ့လမပြုပဲ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရကြောင်းတို့ ပိန့်တော်မူ၍ ထိုရဟန်း တို့ကို "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် နေမြီကျောင်းကိုသာ သွားကြကုန်လော့ မြတ်စွာဘုရား တို့သည် သူတစ်ပါးစောင့်ရှောက်မှ အသက်တေးလုံခြုံသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ မထုတ်ကြကုန်" ဟု ပိန့်တော်မူလေ၏။

နာဠာဂီရိ ဆင်တို့ စေလွှတ်ခြင်း

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဆရာဇိဝတ ဆေးကုပေးသဖြင့် ပကတိ ကျန်းမာတော်မူကာ ဇောနည်း အတူသာ လျှင် ရဟန်းအပေါင်းတို့ခြံရံလျှက် ကြီးမြတ်သော ဘုရား၏တင့်တယ်စံပယ်တော်မူခြင်းဖြင့် လှည့်လည် စံနေတော်မူ ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ ဖူးမြင်ရ၍ ရှင်ဒေဝဒတ်သည် "ရဟန်းဂေါတမ၏ ရူပတာတင့်တယ်ခြင်းအထွတ် အထိပ်သို့ရောက်သော ကိုယ်တော်တို့ မြင်ရလျှင် လူဖြစ်သူတစ်ဦးမျှ ဖျက်ဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်းအတွက် ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ ဝစ္စမ်းနိုင်အေး၊ အဇာတသတ်မင်း၏ နာဠာဂီရိဆင်သည်ကား ရွန်ရင်းကြမ်းတမ်း၍ လူတို့သတ်၏။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၏ ဂုဏ်တရားဂုဏ်ကို မသိတတ်၊ ထိုနာဠာဂီရိဆင်ကြမ်းမှသာ ရဟန်းဂေါတမတို့ သတ်နိုင်လိမ့်မည်" ဟု ကြံစည်၍ အဇာတသတ်မင်းထံသို့ သွားရောက်ပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းကိုအား ပြောကြားလေ၏။

အဇာတသတ်မင်းသည် သဘောတူ လက်ခံ၍ ဆင်ဆရာကိုခေါ်စေပြီးလျှင် "အချင်း. . . သင်သည် နတ်ဖြန်ခါ နာဠာဂီရိ ဆင်ကြမ်းတို့ မူးယစ်အောင်ပြု၍ နံနတ်စောစောကပင် ရဟန်းဂေါတမ ကြွလာသော ခရီး၌ လွှတ်ရမည်ဟု အမိန့်ထုတ်ဆင့်လေ၏။ ဒေဝဒတ်သည်လည်း ဆင်ဆရာတို့ "အခြားနေ့များ၌ နာဠာဂီရိဆင် ထည် အရက်မည်မျှသောက်သနည်း" ဟုမေး၍ ဆင်ဆရာက "ရှစ်အိုးသောက်ပါသည်ဘုရား"ဟု ပြန်ကြား ပြောဆိုလေလျှင် "ထိုသို့ဖြစ်လျှင်သင်သည် နတ်ဖြန်ခါ နာဠာဂီရိဆင်တို့ အရက်တစ်ဆယ့်ခြောက်အိုး တို့တံ၍ ရဟန်းဂေါတမ ကြွလာသော ခရီး၌ မျက်နှာချင်းဆိုင် လွှတ်လိုက်လော့" ဟု တပ်၍ပြောဆိုလေ၏။ ဆင်ဆရာလည်း "ကောင်းပါပြီ" ဟု ဝန်ခံလေသည်။

အဇာတသတ်မင်းသည် "နတ်ဖြန်ခါ နာဠာဂီရိဆင်တို့ မူးယစ်အောင်ပြုလုပ်ပြီးလျှင် မြို့တွင်း၌ လွှတ်ထိမ့်မည်၊ မြို့သူမြို့သား လူအများသည် စောစောပင် ပြုဖွယ်ကိစ္စအဝဝကို ပြုလုပ်ကြ၍ မြို့တွင်းလမ်းသို့ အသွားအလာမရှိကြစေရ" ဟု မြို့တော်အတွင်း၌ စည်လည်ကြွေးကြော်စေလေ၏။

ရှင်ဒေဝဒတ်သည်လည်း နန်းတော်မှ ဆင်းသက်ခဲ့၍ ဆင်တင်းကုတ်သို့ သွားရောက်ပြီးလျှင်ဆင်ထိန်းတို့ကို ခေါ်လှ၍ "အချင်းတို့ ငါတို့ကား ရာထူးနိမ့်သူတို့ ရာထူးကြီးမြင့်အောင်လည်းကောင်း၊ ရာထူးကြီးမြင့်သူတို့လည်း ရာထူးနိမ့်အောင်လည်းကောင်း၊ ပြုလုပ်နိုင်သည် မင်းဆရာတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အမောင်တို့သည် ရာထူးဌာနနှစ်ရ တိုးတက်လုံကြလျှင် နတ်ဖြန်ခါစောစောပင် နာဠာဂီရိဆင်ကို အလွန်ထက်သော အရက် (၁၆) အိုးတိုက်ပြီးလျှင် ရဟန်းဂေါတမ မြို့တွင်းသို့ ကြွဝင်လာသောအချိန်၌ နာရင်းတုတ် လှံမတို့ဖြင့် ထိုးဆွကာ အဖျတ်ထွတ်စေပြီးလျှင် ဆင်တင်းတုတ်ကို ချိုးဖောက်စေ၍ ရဟန်းဂေါတမကြွသော ခရီး၌ မျက်နှာချင်းဆိုင်လွှတ်၍ ရဟန်းဂေါတမတို့ သတ်ကြကုန်လော့" ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ဆင်ထိန်းတို့ကလည်း "ကောင်းပြီ" ဟု ဝန်ခံကြလေသည်။

ထိုသတင်းသည် တစ်မြို့လုံးပျံ့နှံ့သွားလေသည်။ ရတနာသုံးပါး၌ မြတ်နိုးကြသော ဗုဒ္ဓတာသာဝန်
 ဥပသကာတို့သည် ထိုသတင်းကိုကြားကြ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် "မြတ်စွာဘုရား . .
 ရှင်ဝေဝေတံသည် မင်းနှင့်တစ်စိတ်တသဘောတည်းဖြစ်ကာ နက်မြန်ခါ အရှင်ဘုရားတို့ ကြွတော်မူရာ လမ်း၌
 နာဠာဝိရိဆင်ကြမ်းကို လွှတ်စေပါလိမ့်မည်။ နက်မြန်ခါ မြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်တော် မပူကြဘဲ ဤဝေဠုဝန်
 ကျောင်းတိုက်၌ပင် သီတင်းသုံးနေစေချင်ပါသည်။ တပည့်တော်တို့သည် ကျောင်းတိုက်အတွင်းမှာပင် ဘုရားအမှု
 ပြုသော ရဟန်းသံဃာအား ဆွမ်းလှူကြပါကုန်စုံ" ဟု လျှောက်ထားကြလေကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်လည်း
 "နက်မြန်ဆွမ်းခံမဝင်ဘူး" ဟု မိန့်ကြားတော်မူပေ။ "ငါဘုရားသည် နက်မြန်ခါ၌ နာဠာဝိရိ ဆင်ကြမ်းကို ဆုံးမ၍
 အဆုံးအမပြုခဲ့တာကိုပြုလျှင် တိတ္ထိတို့ကို နှိပ်နင်းပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံမလှည့်လည်ပဲ ရဟန်းအပေါင်း
 ခြံရံလျှက် မြို့မှထွက်၍ ဝေဠုဝန်ကျောင်းသို့ပင် ပြန်လာပေစုံ။ ထိုအခါ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သား စတာ၊ စကာမယျား
 သည်လည်း ဆွမ်းစုပုံ ဆွမ်းစိုးများကို ယူဆောင်ကြ၍ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်သို့သာ လာကြလိမ့်မည်။ နက်မြန်ခါ
 ကျောင်းတိုက်၌ပင် ဆွမ်းစားခြင်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု ဆင်ခြင်သိမြင်တော်မူကာ ဤဖော်ပြရာပါ အကြောင်း
 ကြောင့်ပင် ထိုဥပသကာ ဝါယကာတို့၏ ဖိတ်မာန်ချက်ကို လက်ခံတော်မူလေ၏။

ထိုဥပသကာတို့သည် မြတ်စွာဘုရားရှင် လက်ခံတော်မူကြောင်း ကောင်းစွာ သိရှိကြ၍ "ဆွမ်းစိုး
 ဆွမ်းစုပုံများကို ယူဆောင်ကြကာ ကျောင်းတိုက်၌ပင် ငါတို့သည် ဆွမ်းအလှူကို လှူကြကုန်စုံဟု" ဟု ပြောဆို
 ထိုင်ပင်ကြာကာ ခဲ့သွားကြလေကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်လည်း ပဌမယံညင်ဦးယံအချိန်၌ ရဟန်းတို့အား တရားဟောတော်မူပြီး၍
 ပစ္စိမယံ-သန်းခေါင်ယံအချိန်၌ နတ်ဗြဟ္မာတို့ မေးလျှောက်ကြသည့် ပြဿနာကို ဖြေဆိုတော် မူပြီးနောက် ပစ္စိမယံ
 - မိုးသောက်ယံအချိန်ကို သုံးပုံသုံးစုပြု၍ ပဌမအပုံအစုအချိန်၌ ခြင်္သေ့မင်းဝေ၊ လက်နာနံထောင်းဖြင့်လျောင်းတော်မူ
 ပြုတော်မူပြီးလျှင် တတိယအပုံအစုအချိန်၌ အရဟတ္တဖိုလ် သမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူကာ ထိုသမာပတ်မှ
 တတော်မူ၍ ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါကို ကြည့်တော်မူလေလျှင် နာဠာဝိရိဆင်ကို ဆုံးမရာ၌ သတ္တဝါပေါင်း
 ရှစ်ထောင်းလေးထောင်တို့ သစ္စာလေးပါး တရားသိမြင် ကျွတ်တမ်းဝင်ကြမည်ကို လင်းလင်းမြင်တော်မူပြီးလျှင်
 နေအာဓွက်ကျင်း လင်းသောအခါ ကိုယ်လတ်သုတ်သင်မှု ပြုတော်မူပြီးနောက် အရှင်အာနန္ဒာကို ခေါ်တော်မူ၍
 "ချစ်သားအာနန္ဒာ . . ယနေ့ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ကျောင်းဟိုက်ကြီး တဆယ့်ရှစ်တိုက်တို့၌ နေထိုင်
 ကြသည့် ရဟန်းအားလုံးတို့အား ငါဘုရားနှင့်တကွ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြရန် ပြောကြားလော့" ဟူ၍
 မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။

အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်သည်မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်တော် မူလေ
 သည်။ ရဟန်းအားလုံးတို့သည်လည်း ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌ စည်းဝေးကြလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း
 အပေါင်းခြံရံလျှက် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင်းသို့ ဝင်တော်မူလေသည်။

ထိုအခါ ဆင်ထိန်းတို့သည် အဓာတသတ်မင်းနှင့် ဝေဝေတံတို့ ပြောကြားထားသည့်အတိုင်း ဝိမဲကြလေ
 သည်။ အလွန်များပြားသော လူထုအစည်းအဝေးကြီးဖြစ်လေသည်။ ထိုအစည်းအဝေး၌ သဒ္ဓါတရားရှိကြသူ

လူတို့သည် "ယနေ့ ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် နာဠာဝိသိတည်းဟူသော တိမ်ညွှန်ဆင်ပြောင်ကြီးတို့ ခပ်ထိုးခြင်း ဖြစ်ပေတော့မည်၊ ငါတို့သည် ဗုဒ္ဓဆင်ပြောင်ကြီး၏ အတုမရှိသောဘုရား၏ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့် နာဠာဝိသိ တိမ်ညွှန်ဆင်ပြောင်အား ဆုံးမတော်မူပုံကို လှလှကြီး ဖူးဟောကြရပေတော့မည်" ဟု ပြောဆိုကာ အထွတ်တပ်သော ပြဿာန်၊ အထွတ်မတပ်သောပြဿာန် အိမ်ခေါင်မိုးသည်တို့ သို့ တက်ရောက်ကြ၍ အသင့် ဧဝံဆိုင်ဆိုင်နေကြလေကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားမရှိသော မိစ္ဆာဝိသိတည်းဟူသော ဤနာဠာဝိသိဆင်သည် ရှန်ရင်း ကြမ်းတမ်း၍ လူတို့သတ်၏ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၏ ကျေးဇူးဂုဏ်ကို မသိတတ်၊ ထိုနာဠာဝိသိဆင်သည်၊ ယနေ့ ရဟန်းခေါ်တမ၏ ရွှေရောင်အဆင်း ဝါဝင်းသော ကိုယ်တော်ကို ဖျက်ဆီး၍ အသက်ဆုံးပေပေတော့မည်၊ ယနေ့ ရန်သူ၏ ကျောက်ကုန်းလှလှကြီးကို မြင်တွေ့ကြရပေတော့မည်" ဟု ပြောဆိုကြကာ အထွတ်တပ်သော ပြဿာန် သည်တို့၌ အသင့်ဧဝံဆိုင်ဆိုင် တည်နေကြကုန်၏။

နာဠာဝိသိ ဆင်ပြောင်သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားရှင် ကြွတော်မူလာသည်ကို မြင်လတ်လျှင်လူများကို ထိတ်လန့်စေလျက် အိမ်များကို ချိုးဖဲ့ဖျတ်ဆီးလျက် လှည်းများတိုလည်း ပုန်ပုန်ညက်ညက် နင်းဖျတ်လျက် နှာဧကင်းကို မြှောက်ဆိုကာ ဖြူးသောနားဖြူးထူးရှိလျက် နားရွက် ပြီးတူးတို့ကို ထောင်လျက် တောင်ကြီးတဲသို့လွှမ်းမိုး ချီတတ်ကာ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရှိရာသို့ ငွေရွှေ ပြေးသွားလေ၏။

နာဠာဝိသိဆင် ပြေးလာသည်တို့ မြင်ကြ၍ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ ရှန်ရင်းကြမ်းတမ်းလျက် လူတို့သတ်သော ဤနာဠာဝိသိ ဆင်ကြီးသည် ဤခရီးသို့လာနေပါသည်။ ဤဆင်သည် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၏ ကျေးဇူးဂုဏ်ကို လုံးဝမသိတတ်ပါ။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဖယ်ရွာတော်မူစေချင်ပါသည်။ ကောင်းသောတော့ မိန့်ကြားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဖယ်ရွာတော် မူစေချင်ပါသည်" ဟု၍ လျှောက်ထားကြလေကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်က "ရဟန်းတို့... ဧကြောက် ကြလင့် ငါဘုရားသည် နာဠာဝိသိဆင်ကို ဆုံးမနိုင်စွမ်းရှိပေ၏" ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။

ထိုအခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... ဧဝံအားဖြစ်ပေါ်လာသော တိစ္ဆမည်သည် သားကြီး၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အကျွန်ုပ်သည်ပင် ထိုနာဠာဝိသိ ဆင်ကို ဆုံးမပါရစေ" ဟု တောင်းပန်ကော့ လျှောက်ထားလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်က အရှင်သာရိ ပုတ္တရာတို့ "ချစ်သားသာရိပုတ္တရာ... မြတ်စွာဘုရား၏ အားအစွမ်းသည် တစ်ပါးဖြစ်၏။ သင်ချစ်သားသည် အသာနေလော့ဟု မိန့်ဆိုတော်မူကာ" တားမြစ်လေ၏။ ဤနည်းအတူပင် များသောအားဖြင့် မဟာထာဝက ကြီးစွန်တို့သည် တောင်းပန်ကြတုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် အားလုံးကိုပင် အခွင့်မပြု တားမြစ်တော် မူလေသည်။

အရှင်ဇနကာ၏ အသက်စွန့်ရဲသော ဓမ္မတ္တာ

ထိုအခါ အရှင်ဇနကာသည် မြတ်စွာဘုရား၌ အားကြီးသော ချစ်ခြင်းကြောင့် သည်းခံ၍ မနေနိုင်တော့ပဲ ဤနာဠာဝိသိဆင်သည် ဧဇ္ဇဦးရွာ ဝါအား နင်းသတ်စေတော့ဟု အောက်ဓမ္မဆင်မြင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအထွတ် ဝိမိအသတ်တို့ စွန့်လွှတ်၍ ဧဇ္ဇသို့တက်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဧဇ္ဇပုရ်တည်လာလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား

ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းပေးအပ်မှု

09 789 422 340